आर्थिक सर्वेक्षण २०७९/८०

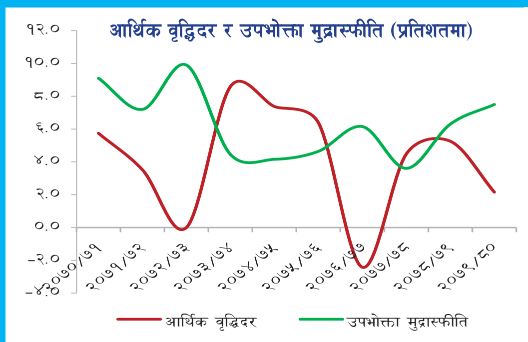

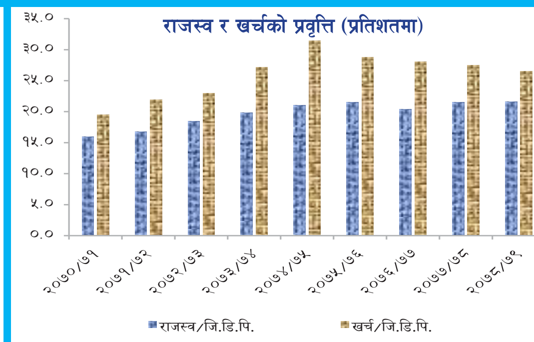

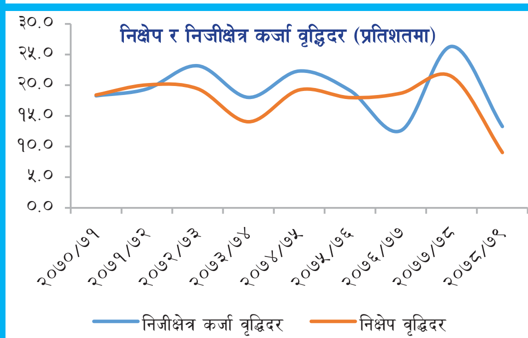

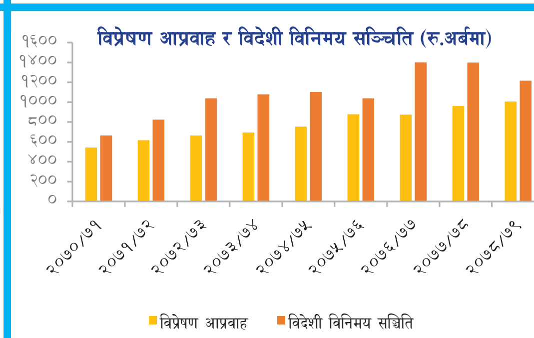

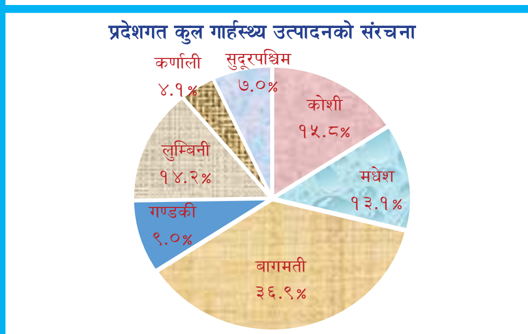

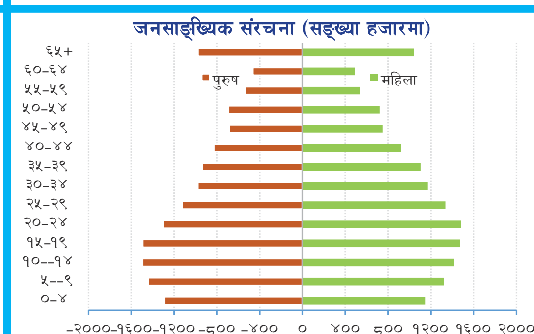

नेपाल सरकार

अर्थ मन्त्रालय

सिंहदरबार, काठमाडौं

आर्थिक सर्वेक्षण २०७९/८०

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

प्राक्कथन

समग्र आर्थिक गतिविधि तथा आर्थिक एवम् सामाजिक स्थिति प्रतिविम्बित हुने नेपाल सरकारको वार्षिक प्रकाशन आर्थिक सर्वेक्षण सार्वजनिक गरेको छु। यस सर्वेक्षणमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्मको प्रमुख आर्थिक गतिविधि, समष्टिगत आर्थिक स्थिति, क्षेत्रगत विकासको अवस्था, आर्थिक सामाजिक सूचक एवम् परिसूचकको विश्लेषण गरिएको छ। यसैगरी, प्रदेश एवम् स्थानीय तहको आर्थिक सामाजिक अवस्था, जनसङ्ख्या र जनसाङ्ख्यिक लाभको स्थिति, दिगो विकास लक्ष्य र जलवायु परिवर्तनसँग सम्बन्धित समसामयिक विषयलाई समेत समेटिएको छ।

चालु आर्थिक वर्षको शुरुवातमा अन्तर्राष्ट्रिय विषम परिस्थितिका कारणबाट आपूर्ति श्रृङ्खलामा अवरोध, आयातीत खाद्यान्न र इन्धनको मूल्य वृद्धि तथा आन्तरिक संरचनागत समस्याका कारण नेपालको समग्र अर्थतन्त्र तथा मूल्यस्तरमा चाप पर्‍यो। परिणामस्वरूप, अपेक्षित आर्थिक वृद्धिदर हासिल नहुने प्रारम्भिक आँकलन छ। कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा लगानी तथा स्थिर पुँजीको अनुपातमा कमि आएको छ। बढ्दो साधारण खर्च तथा ऋणको साँवा तथा ब्याज भुक्तानी वृद्धिका कारण पुँजीगत खर्चको स्रोत परिचालनमा दवाव परेको छ। तर सरकारले लिएका आर्थिक नीतिका कारण अर्थतन्त्रमा देखिएको चाप क्रमशः न्यून हुँदै गएको छ। उच्च व्याजदर र आर्थिक गतिविधिमा देखापरेको शिथिलता सुधार उन्मुख छ। गत आर्थिक वर्षमा बाह्य क्षेत्रमा देखिएको दबाव चालु आर्थिक वर्षमा न्यून हुन गई बाह्य क्षेत्रमा सन्तुलन कायम हुँदै आएको छ। शोधनान्तर स्थिति बचतमा रहेको छ। चालु खाता घाटामा उल्लेख्य सुधार भएको छ। विदेशी विनिमय सञ्चिति उल्लेखनीय रूपमा बढेको छ।

अघिल्लो आर्थिक वर्षदेखि केही वस्तु पैठारीमा गरिएको नियन्त्रण एवम् नियमनका कारण चालु आर्थिक वर्षको शुरुवातसँगै राजस्व सङ्कलनमा सङ्कुचन आएकोमा उक्त नियमन खुकुलो बनाएसँगै क्रमशः सुधारका संकेत देखिन थालेका छन्। ब्याजदर घट्ने क्रमसँगै लगानीको वातावरण अनुकूल बन्दै गएको छ। विद्युत उत्पादनमा भएको वृद्धिले लगानी तथा औद्योगिक गतिविधिमा मद्दत पुग्नुका साथै वर्षायाममा विद्युत निर्यात समेत हुन थालेको छ। पर्यटक आगमनमा निरन्तर वृद्धि भएको छ। सन् २०२६ मा अतिकम विकसित राष्ट्रको सूचीबाट विकासशील राष्ट्रमा स्तरोन्नति गर्ने तयारी भइरहेको छ।

आर्थिक विकासका साथै केही सामाजिक क्षेत्रमा सन्तोषजनक उपलब्धि हासिल भएको छ। औसत आयु, मातृ मृत्युदर, पाँचवर्ष मुनिका बाल मृत्युदर, नवजात मृत्युदर, प्राथमिक एवम् आधारभूत तहको खुद भर्नादर, आधारभूत खानेपानीको पहुँच लगायतका सामाजिक क्षेत्रमा उल्लेखनीय प्रगति भएको छ। महिला तथा बालबालिकाको सशक्तीकरण गर्ने सम्बन्धमा सकारात्मक उपलब्धि हासिल भएको छ। तथापि, दिगो विकासका लक्ष्य हासिल गर्न थप प्रयास गर्नुपर्ने छ।

अन्त्यमा, मुलुकको समग्र आर्थिक स्थितिका सम्बन्धमा जानकारी राख्न चाहने सबै सरोकारवालालाई यो प्रकाशन उपयोगी हुने विश्वास लिएको छु। आर्थिक सर्वेक्षण २०७९/८० तयार गर्ने क्रममा तथ्याङ्क, सूचना एवम् विवरण उपलब्ध गराई सहयोग गर्ने सबै निकाय तथा पदाधिकारी र लेखन कार्यमा संलग्न मन्त्रालयका कर्मचारी लगायत सबैमा हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु।

जेठ, २०८०

डा. प्रकाश शरण महत
अर्थ मन्त्री

आर्थिक सर्वेक्षणका सम्बन्धमा

देशको आर्थिक सामाजिक अवस्थाको ऐनाको रूपमा रहेको आर्थिक सर्वेक्षण वार्षिक बजेट पेश गर्नुभन्दा अगाडि व्यवस्थापिका संसदमा पेश हुँदै आएको छ। नेपालको संविधान जारी भएपश्चात् अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ ले समेत आर्थिक सर्वेक्षण सङ्घीय संसद्मा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ।

आर्थिक सर्वेक्षण २०७९/८० मा प्रयोग भएका विवरण, तथ्याङ्क एवम् सूचना विषयगत मन्त्रालय वा निकायबाट प्राप्त भएका हुन्। प्राप्त सूचना तथा तथ्याङ्कको प्रयोग गरी विषयगत चार्ट, तालिका, मन्जुषा बक्स र अनुसूची समेत तयार पारिएको छ।

यस सर्वेक्षणमा गत आर्थिक वर्षको पूर्ण अवधिको आर्थिक तथा सामाजिक स्थिति र चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्मको समष्टिगत तथा क्षेत्रगत उपलब्धिलाई तुलनात्मक रूपमा विश्लेषण गरी राखिएको छ। साथै, सूचना एवम् तथ्याङ्क उपलब्धताको आधारमा तुलनात्मक तथ्याङ्क एवम् विवरण प्रस्तुत गरिएको छ। आर्थिक तथा सामजिक परिसूचकलाई समेत आर्थिक सर्वेक्षणमा राखिएको छ। यसभन्दा अघिका आर्थिक सर्वेक्षणमा राखिएका केही तथ्याङ्क एवम् सूचना अद्यावधिक गरी राखिएको हुँदा यस अघिका तथ्याङ्कसँग केही फरक पर्न सक्नेछ।

चालु आर्थिक वर्षको आर्थिक सर्वेक्षणलाई थप वस्तुपरक एवम् विश्लेषणात्मक बनाउने प्रयास गरिएको साथै नयाँ विषयवस्तु समेट्ने प्रयास गरिएको छ। विगतका वर्षमा बढी सान्दर्भिक देखिएका विषयवस्तु "भूकम्प पछिको पुनर्निर्माण" र "कोभिड-१९ बाट प्रभावित अर्थतन्त्रको पुनरूत्थानका प्रयास" लाई यस अघि छुट्टै अध्यायको रूपमा राखिने गरेकोमा हाल सम्बन्धित अध्यायमा समावेश गरिएको छ। समसामयिक विषयको रूपमा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को जनसाङ्ख्यिक स्थिति र त्यसको आर्थिक प्रभावलाई समावेश गरी छुट्टै अध्यायको रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ। साथै, विषयवस्तुको गहनतालाई दृष्टिगत गरी केही विषयवस्तुलाई मन्जुषा बक्समा राखिएको छ। यस अघि आर्थिक सर्वेक्षणको मुलखण्डमा राखिएका केही तालिकालाई अनुसूचीमा लगिएको छ।

तथ्याङ्कको प्रकृतिअनुसार विभिन्न तथ्याङ्कहरूलाई सोहीबमोजिम आर्थिक सर्वेक्षणमा प्रस्तुत गरिएको छ। निश्चित समय (दिन विशेष) मा मापन हुने नेप्से सूचकाङ्कजस्ता तथ्याङ्कलाई "२०७९ फागुन मसान्तको" वा "२०७९ असारमसान्तको" रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ। चालु आर्थिक वर्षको ८ महिनाको तथ्याङ्कलाई "आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म" वा "चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म" को रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ। शुरुदेखि हालसम्मको तथ्याङ्कलाई "२०७९ फागुनसम्म" वा "२०७९ असारसम्म" को रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ। सङ्घीय सरकारले सङ्कलन गरी प्रदेश तथा स्थानीय तह समेतलाई बाडफाँट गर्ने राजस्वलाई "कुल राजस्व" को रूपमा उल्लेख गरिएको छ। सङ्घीय सञ्चित कोषमा आम्दानी बाँधी उपयोग गर्ने राजस्वलाई "सङ्घीय राजस्व" को रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ।

त्यसैगरी, प्रादेशिक तथ्याङ्कले सबै प्रदेशको समष्टिगत तथ्याङ्क तथा प्रदेशगत तथ्याङ्कले प्रदेश विशेषको तथ्याङ्कलाई जनाउँछ।

आर्थिक सर्वेक्षण २०७९/८० को विषयवस्तु माथि विवेचना तथा विश्लेषण गर्दा विश्व बैङ्क, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, संयुक्त राष्ट्रसंघ जस्ता अन्तर्राष्ट्रिय निकायका प्रकाशनमा उल्लेख भएका विषय तथा विश्वसनीय स्रोत एवम् अध्ययन अनुसन्धानबाट पुनर्पुष्टि भएका तथ्यलाई समेत आधार लिइएको छ।

अर्थ मन्त्रालय
जेठ, २०८०

विषय सूची

प्राक्कथन

आर्थिक सर्वेक्षणका सम्बन्धमा

तालिका सूची

चार्ट सूची

छोटकरी रूप

कार्यकारी सारांश

१.	समग्र आर्थिक स्थिति	१
२.	सार्वजनिक वित्त	३०
३.	मूल्य	६१
४.	वित्तीय क्षेत्र	६५
५.	बाह्य क्षेत्र	८३
६.	गरिबी निवारण र रोजगारी	८८
७.	कृषि, वन तथा भूमिसुधार	९६
८.	उद्योग, वाणिज्य, आपूर्ति, पर्यटन र संस्कृति	१२५
९.	सहरी विकास, आवास तथा ऊर्जा	१४२
१०.	भौतिक पूर्वाधार, यातायात तथा सञ्चार	१४८
११.	सामाजिक क्षेत्र	१५९
१२.	जनसाङ्ख्यिक बनोट र लाभ	१९१
१३.	सुशासन र प्रशासन	२००
१४.	प्रदेश तथा स्थानीय तहको आर्थिक तथा सामाजिक स्थिति	२०८
१५.	जलवायु परिवर्तन	२३२
१६.	दीर्घकालीन विकास लक्ष्य	२३७

समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरू

अनुसूचीहरू

तालिका सूची

तालिका१(क)	:	विश्व आर्थिक वृद्धिदर	२
तालिका१(ख)	:	दक्षिण एशियाली मुलुक तथा चीनको आर्थिक वृद्धिदर	३
तालिका१(ग)	:	विश्वको मुद्रास्फीति	४
तालिका१(घ)	:	दक्षिण एशियाली मुलुक तथा चीनको मुद्रास्फीति	५
तालिका १(ङ)	:	विश्व व्यापारको आयतन	७
तालिका १(च)	:	दक्षिण एशियाली मुलुक तथा चीनको चालु खाता सन्तुलन	७
तालिका २(क)	:	संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको एकीकृत खर्च विवरण	३१
तालिका २(ख)	:	सङ्घीय सरकारको वित्तको स्थिति	३३
तालिका २(ग)	:	सङ्घीय सञ्चित कोषको अवस्था	३४
तालिका २(घ)	:	सार्वजनिक वित्तका सूचक	३५
तालिका २(ङ)	:	सङ्घीय सरकारको चालु खर्चको कार्यात्मक संरचना	४१
तालिका २(च)	:	सङ्घीय सरकारको पुँजीगत खर्चको कार्यात्मक विवरण	४२
तालिका २(छ)	:	पुँजीगत खर्चको भुक्तानी प्रवृत्ति	४४
तालिका २(ज)	:	व्यक्तिगत तथा व्यावसायिक स्थायी लेखा नम्बर लिएका करदाताको विवरण	४७
तालिका २(झ)	:	सरकारी आय सरंचना	४८
तालिका २(ञ)	:	सङ्घीय आय संरचना	४८
तालिका २(ट)	:	सङ्घीय सरकारी खर्चमा आय, राजस्व, अनुदान र ऋणको अनुपात	४९
तालिका २(ठ)	:	विगत ३ वर्षको सङ्घीय राजस्वको संरचना	५०
तालिका २(ड)	:	आन्तरिक र आयातमा आधारित कर राजस्व संरचना	५०
तालिका २(ढ)	:	सङ्घीय विभाज्य कोष र सङ्घीय सञ्चित कोषमा सङ्कलन भएको राजस्व विवरण	५१
तालिका २(ण)	:	बाँडफाँट पछिको राजस्व विवरण	५२
तालिका २(त)	:	रोयल्टी सङ्कलनको विवरण	५२
तालिका २(थ)	:	भुक्तानी गर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण तथा साँवा फिर्ता र ब्याज खर्च	५६
तालिका २(द)	:	अन्तर सरकारी वित्त हस्तान्तरण	५९
तालिका ३(क)	:	सबैभन्दा उच्च र न्यून मूल्य वृद्धि भएका वस्तु तथा सेवा	६२
तालिका ४(क)	:	वित्तीय क्षेत्रका प्रमुख सूचकहरू	६६
तालिका ४(ख)	:	विद्युतीय भुक्तानी कारोबार	६८
तालिका ४(ग)	:	प्रमुख मौद्रिक योगाङ्कहरूको वार्षिक विन्दुगत परिवर्तन	६९
तालिका ४(घ)	:	बैंकदर, पुनरकर्जादर र अनिवार्य नगद अनुपात	७०
तालिका ४(ङ)	:	ब्याजदरको प्रवृत्ति	७१
तालिका ४(च)	:	सहुलियतपूर्ण कर्जाको स्थिति	७४

तालिका ४(छ)	:	धितोपत्र अभौतिकीकरणको अवस्था	७८
तालिका ४(ज)	:	धितोपत्र बजार सहभागीहरूको अवस्था	७९
तालिका ४(झ)	:	बीमा कम्पनीहरूको स्वामित्व संरचना	७९
तालिका ४(ञ)	:	जीवन तथा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको श्रोत तथा उपयोगको विवरण	८०
तालिका ४(ट)	:	जीवन तथा निर्जीवन बीमासम्बन्धी विवरण	८०
तालिका ४(ठ)	:	निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषले प्रदान गरेको सुरक्षणको अवस्था	८२
तालिका ५(क)	:	विप्रेषण आप्रवाहको अवस्था	८६
तालिका ६(क)	:	गरिबीसम्बन्धी प्रमुख सूचकहरू	८८
तालिका ६(ख)	:	मानव विकाससम्बन्धी सूचकाङ्क	८९
तालिका ६(ग)	:	श्रम स्वीकृति लिने गैर नेपाली नागरिकको सङ्ख्या	९०
तालिका ६(घ)	:	वैदेशिक रोजगारीमा जान नयाँ श्रम स्वीकृति लिनेको विवरण	९१
तालिका ६(ङ)	:	वैदेशिक रोजगारीको क्रममा मृत्यु हुनेहरूको सङ्ख्या र आर्थिक सहायताको विवरण	९३
तालिका ६(च)	:	वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी सेवा लिनेहरूको विवरण	९३
तालिका ६(छ)	:	सामाजिक सुरक्षा कोषमा आबद्ध भएका रोजगारदाता तथा योगदानकर्तासम्बन्धी विवरण	९४
तालिका ६(ज)	:	योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत दावी भुक्तानीसम्बन्धी विवरण	९५
तालिका ७(क)	:	उखु उत्पादक किसानलाई प्रोत्साहन अनुदान वितरण अवस्था	१००
तालिका ७(ख)	:	विगत ५ बर्षको बाली तथा पशुपन्छीतर्फको बीमा अवस्था	१०१
तालिका ७(ग)	:	समग्र कृषि बालीको तीन वर्षको उत्पादन स्थिति	१०६
तालिका ७(घ)	:	माछा र पशुपन्छीजन्य वस्तुको उत्पादन, उपलब्धता र न्यूनतम आवश्यकता	१०९
तालिका ७(ङ)	:	पाँच बर्षको मत्स्य बीज उत्पादन	११२
तालिका ७(च)	:	कृषि उपज थोक बजारको कारोबारको स्थिति	११५
तालिका ७(छ)	:	कृषि वस्तुको निकासी र पैठारीको अवस्था	११६
तालिका ७(ज)	:	सिँचाइ सुविधाको विस्तार र अन्य उपलब्धी	११७
तालिका ७(झ)	:	छिमेकी मुलुकको वन क्षेत्रको स्थिति	१२०
तालिका ७(ञ)	:	२०७९ असारसम्मको वन क्षेत्रको विवरण	१२०
तालिका ७(ट)	:	वन्यजन्तुको सङ्ख्याको स्थिति	१२१
तालिका ७(ठ)	:	नमुना परीक्षणको सङ्ख्या	१२२
तालिका ७(ड)	:	रजिष्ट्रेशन शुल्क तथा पुँजीगत लाभकर संकलन सम्बन्धी विवरण	१२३
तालिका ८(क)	:	उद्योग दर्ता विवरण	१२७
तालिका ८(ख)	:	उद्योग वर्गीकरण अनुसार दर्ता र लगानी	१२७
तालिका ८(ग)	:	विदेशी लगानी स्वीकृत भएका उद्योगको विवरण	१२९
तालिका ८(घ)	:	देशगत रूपमा स्वीकृत विदेशी लगानी	१३०

तालिका ८(ङ)	:	औद्योगिक बौद्धिक सम्पत्तिको विवरण	१३२
तालिका ८(च)	:	पेट्रोलियम पदार्थको आयात एवम् विक्रीको विवरण	१३५
तालिका ८(छ)	:	कम्पनी दर्ताको क्षेत्रगत विवरण	१३६
तालिका ९(क)	:	प्रादेशिक र स्थानीय सडक विस्तार	१४४
तालिका ९(ख)	:	भौगोलिक क्षेत्रानुसार प्रादेशिक र स्थानीय सडक विस्तार	१४५
तालिका ९(ग)	:	क्षेत्रगत विद्युत खपत	१४७
तालिका १०(क)	:	सङ्घीय सरकारबाट गरिएको सडक विस्तार	१४८
तालिका १०(ख)	:	पछिल्लो ५ वर्षको सडक सञ्जालको स्थिति	१४८
तालिका १०(ग)	:	रेलमार्ग र ट्र्याक बेडको विवरण	१५३
तालिका १०(घ)	:	ब्रोडब्याण्ड ईन्टरनेट सेवा पुगेको विवरण	१५३
तालिका १०(ङ)	:	विभिन्न जिल्लाहरूमा दर्ता भएका पत्रपत्रिकाको विवरण	१५५
तालिका १०(च)	:	श्रव्य-दृष्यसम्बन्धी इजाजत	१५६
तालिका १०(छ)	:	सूचना, सञ्चार तथा प्रविधिका क्षेत्रका सुचकहरू	१५७
तालिका १०(ज)	:	टेलिफोन सेवा विस्तार	१५८
तालिका १०(झ)	:	डाटा/इन्टरनेट सेवा प्रयोगकर्ता	१५८
तालिका ११(क)	:	सामाजिक क्षेत्र विकासका परिसूचक	१५९
तालिका ११(ख)	:	नेपालको पछिल्लो ३ दशकको मानव विकासको अवस्था	१६०
तालिका ११(ग)	:	स्वास्थ्य सम्बन्धी सूचक	१६१
तालिका ११(घ)	:	कोभिड-१९ परीक्षण, संक्रमण र मृत्यु सम्बन्धी विवरण	१६२
तालिका ११(ङ)	:	कोभिड-१९ बिरूद्धको खोप पाउनेहरूको सङ्ख्या	१६३
तालिका ११(च)	:	स्वास्थ्य संस्था, शैय्या र सरकारी सेवामा रहेका जनशक्तिको विवरण	१६४
तालिका ११(छ)	:	स्वास्थ्य सेवाबाट लाभन्वितको विवरण	१६४
तालिका ११(ज)	:	राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम	१६५
तालिका ११(झ)	:	विपन्न नागरीक औषधी उपचार सेवा	१६६
तालिका ११(ञ)	:	दर्ता भएका स्वास्थ्यकर्मीको विवरण	१६६
तालिका ११(ट)	:	स्वास्थ्य बीमामा आवद्ध लक्षित वर्ग	१७०
तालिका ११(ठ)	:	स्वास्थ्य बीमा दावी र सोधभर्ना	१७०
तालिका ११(ड)	:	शैक्षिक सूचक	१७२
तालिका ११(ढ)	:	विद्यालय प्रकार अनुसारका विद्यालयको विवरण	१७४
तालिका ११(ण)	:	सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक विवरण २०७९	१७५
तालिका ११(त)	:	सामुदायिक विद्यालयमा तहगत विद्यालय, विद्यार्थी र शिक्षक अनुपात	१७५
तालिका ११(थ)	:	सबैभन्दा बढी विद्यार्थी सङ्ख्या रहेका १५ सामुदायिक विद्यालयको विवरण	१७६
तालिका ११(द)	:	शैक्षिक सत्र २०७९ मा तहगत विद्यार्थी भर्नादर	१७९

तालिका ११(ध)	:	माध्यमिक शिक्षा उत्तीर्ण परीक्षा (कक्षा १२), २०७८	१७९
तालिका ११(न)	:	वैदेशिक अध्ययन अनुमति पत्र विवरण	१८३
तालिका ११(प)	:	आधारभूत खानेपानी तथा सरसफाइको स्थिति	१८४
तालिका ११(फ)	:	उद्दार गरिएका गर्भवती तथा सुत्केरी महिला	१८५
तालिका ११(ब)	:	उद्धार, संरक्षण र पुनर्स्थापना सेवाको विवरण	१८६
तालिका ११(भ)	:	ज्येष्ठ नागरिक आश्रममा आश्रय लिएका ज्येष्ठ नागरिक	१८६
तालिका ११(म)	:	हराएका, हराएर फेलापरेका र बेवारिसे फेला परेका बालबालिका	१८७
तालिका ११(य)	:	नेपालमा लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट	१८८
तालिका ११(र)	:	विगत १० आर्थिक वर्षहरूको व्यक्तिगत घटना दर्ताको विवरण	१८९
तालिका ११(ल)	:	सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको विवरण	१९०
तालिका १२(क)	:	आर्थिक क्रियाकलापमा संलग्नता अनुसारको जनसङ्ख्या	१९३
तालिका १२(ख)	:	पछिल्लो १० वर्षमा भएको बसाइसराइको स्थिति	१९८
तालिका १३(क)	:	उजुरी विवरण	२०१
तालिका १३(ख)	:	तीन तहको सरकारका निकाय विरुद्धको उजुरी विवरण	२०१
तालिका १३(ग)	:	क्षेत्रगत/निकायगत उजुरीको विवरण	२०२
तालिका १३(घ)	:	विगत पाँच वर्षमा वितरण भएको राहदानी सम्बन्धी विवरण	२०२
तालिका १३(ङ)	:	हालसम्मको सेवागत सङ्घीय दरवन्दी विवरण	२०४
तालिका १३(च)	:	सेवाको आधारमा महिला/पुरूष निजामती कर्मचारी विवरण	२०४
तालिका १३(छ)	:	समावेशी तथा खुला विज्ञापनबाट सिफारिस भएका उम्मेदवार	२०५
तालिका १४(क)	:	प्रदेशगत आर्थिक तथा सामाजिक परिसूचक	२१२
तालिका १४(ख)	:	प्रदेश सरकारको पुँजीगत खर्चको प्रवृत्ति	२१३
तालिका १४(ग)	:	प्रदेश सरकारको खर्च अवस्था (रू. करोडमा)	२१४
तालिका १४(घ)	:	प्रदेश सरकारको खर्च अवस्था (प्रतिशतमा)	२१४
तालिका १४(ङ)	:	आर्थिक वर्ष २०७९/७९ मा प्रदेश सञ्चित कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको आर्थिक विवरण	२१५
तालिका १४(च)	:	स्थानीय तहको खर्च अवस्था	२१६
तालिका १४(छ)	:	प्रदेशगत रूपमा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाका शाखा	२१७
तालिका १४(ज)	:	बीमालेख र बीमाशुल्क सङ्कलनको प्रदेशगत विवरण	२१८
तालिका १४(झ)	:	विगत २ वर्षमा प्रदेशगत रूपमा उद्योगको सङ्ख्या र लगानीको अवस्था	२१९
तालिका १४(ञ)	:	लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको प्रदेशगत विवरण	२२०
तालिका १४(ट)	:	राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिडबाट विद्युत पहुँच प्राप्त प्रदेशगत जनसङ्ख्या	२२०
तालिका १४(ठ)	:	प्रदेशगत विद्युत उत्पादन क्षमता	२२१
तालिका १४(ड)	:	प्रदेशगत पेट्रोलियम पदार्थको भण्डारण क्षमता	२२१
तालिका १४(ढ)	:	प्रादेशिक र स्थानीय सडक सञ्जालको प्रदेशगत सडकको विवरण	२२३

तालिका १४(ण)	:	प्रदेशगत वन क्षेत्रको स्थिति	२२४
तालिका १४(त)	:	प्रदेशअनुसार विभिन्न तहका विद्यालयको विवरण	२२५
तालिका १४(थ)	:	सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकको प्रदेशगत विवरण	२२५
तालिका १४(द)	:	प्रदेशगतरूपमा विद्यार्थी भर्नाको विवरण	२२६
तालिका १४(ध)	:	प्रदेशगतरूपमा विद्यार्थी खुद भर्नादर	२२७
तालिका १४(न)	:	माध्यमिक शिक्षा परीक्षा, कक्षा १० (SEE) २०७८ को नतिजा विवरण	२२८
तालिका १४(प)	:	राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार प्रदेशगत जनसङ्ख्या	२२९
तालिका १४(फ)	:	उमेरगतरूपमा लैङ्गिक अनुपात	२३०
तालिका १४(ब)	:	अस्पताल सुविधा लिएको प्रदेशगत विवरण	२३१
तालिका १५(क)	:	विश्वमा सबैभन्दा बढी हरितगृह ग्यास उत्सर्जन गर्ने दश मुलुकहरू	२३३
तालिका १५(ख)	:	वार्षिक बजेटमा जलवायु परिवर्तन बजेटको अनुपात	२३५
तालिका १६(क)	:	विकासशील मुलुकमा स्तरोन्नतिको मापदण्ड र नेपालको अवस्था	२३७
तालिका १६(ख)	:	दिगो विकास लक्ष्य सूचक	२३८
तालिका १६(ग)	:	गरिबीको अवस्था	२४१
तालिका १६(घ)	:	सबैका लागि स्वास्थ्यमा पँहुचको अवस्था	२४१
तालिका १६(ङ)	:	सबैका लागि गुणस्तरीय शिक्षाका प्रमुख सूचकको अवस्था	२४३
तालिका १६(च)	:	लैङ्गिक समानता, सशक्तीकरण, यौन हिंसा र मानव बेचबिखनको अवस्था	२४३
तालिका १६(छ)	:	स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाइको अवस्था	२४४
तालिका १६(ज)	:	किफायती र स्वच्छ ऊर्जाको अवस्था	२४४
तालिका १६(झ)	:	मर्यादित काम र आर्थिक वृद्धिको अवस्था	२४५
तालिका १६(ञ)	:	उद्योग, नवप्रवर्तन र पूर्वाधारको अवस्था	२४५
तालिका १६(ट)	:	असमानताको अवस्था	२४६
तालिका १६(ठ)	:	दिगो शहर र समुदायको अवस्था	२४६
तालिका १६(ड)	:	जिम्मेवारीपूर्ण उपभोग र उत्पादनको अवस्था	२४७
तालिका १६(ढ)	:	जलवायुसम्बन्धी कार्यको अवस्था	२४७
तालिका १६(ण)	:	जमिनमाथिको जीवनसम्बन्धी सूचकको उपलब्धी अवस्था	२४७
तालिका १६(त)	:	शान्ति, न्याय र सशक्त संस्थाहरूको अवस्था	२४८

चार्ट सूची

चार्ट १(क)	:	विश्व आर्थिक वृद्धिदर	३
चार्ट १(ख)	:	नेपाल, भारत र चीनको मुद्रास्फीतिको तुलनात्मक विवरण	६
चार्ट १(ग)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर	९
चार्ट १(घ)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान	१०
चार्ट १(ङ)	:	उपभोगको प्रवृत्ति	१०
चार्ट १(च)	:	सरकारी, निजी तथा गैरनाफामूलक संस्थाको उपभोग	११
चार्ट १(छ)	:	आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा निजी क्षेत्रको उपभोग संरचना	१२
चार्ट १(ज)	:	कुल गार्हस्थ्य बचत र कुल राष्ट्रिय बचत	१२
चार्ट १(झ)	:	लगानी (कुल पुँजी निर्माण) को प्रवृत्ति	१३
चार्ट १(ञ)	:	स्थिर लगानी संरचना	१४
चार्ट १(ट)	:	कुल गार्हस्थ्य बचत-लगानी अन्तर	१५
चार्ट १(ठ)	:	कुल राष्ट्रिय बचत-लगानी अन्तर	१५
चार्ट १(ड)	:	प्रचलित मूल्यमा प्रतिव्यक्ति आयको वृद्धिदर	१६
चार्ट १(ढ)	:	प्रतिव्यक्ति राष्ट्रिय खर्चयोग्य आय	१७
चार्ट १(ण)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्षेत्रगत वृद्धिदर	१७
चार्ट १(त)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्राथमिक, द्वितीयक र सेवा क्षेत्रको योगदान	१८
चार्ट १(थ)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उत्पादनमूलक उद्योग क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	२०
चार्ट १(द)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा निर्माण क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	२०
चार्ट १(ध)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा विद्युत, ग्यास तथा वाष्प र वातानुकूलित आपूर्ति सेवाको योगदान र वृद्धिदर	२१
चार्ट १(न)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा पानी आपूर्ति, ढल व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलाप क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	२२
चार्ट १(प)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा थोक, खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	२३
चार्ट १(फ)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा आवास तथा भोजन सेवा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	२३
चार्ट १(ब)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यातायात तथा भण्डारण क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	२४
चार्ट १(भ)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	२५
चार्ट १(म)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा वित्तीय तथा बीमा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	२५
चार्ट १(य)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा घरजग्गा कारोबार क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	२६
चार्ट १(र)	:	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर	२७

चार्ट १(ल) : कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर २७
चार्ट १(व) : कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रशासन, रक्षा र अनिवार्य सामाजिक सुरक्षा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर २८
चार्ट १(श) : कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा शिक्षा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर २८
चार्ट १(ष) : कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर २९
चार्ट २(क) : तीन तहका सरकारको एकीकृत खर्चको स्थिति ३२
चार्ट २(ख) : बजेट र राजस्व सन्तुलन ३५
चार्ट २(ग) : सङ्घीय सरकारको खर्चको प्रवृत्ति ३६
चार्ट २(घ) : राजस्वको प्रवृत्ति ३६
चार्ट २(ङ) : खुद सार्वजनिक ऋणको प्रवृत्ति ३७
चार्ट २(च) : आन्तरिक ऋण परिचालनको प्रवृत्ति ३८
चार्ट २(छ) : ऋण सेवा खर्चको प्रवृत्ति ३८
चार्ट २(ज) : अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता परिचालन ३९
चार्ट २(झ) : अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता उपयोगको स्थिति ३९
चार्ट २(ञ) : सङ्घीय सरकारी खर्चको संरचना ४०
चार्ट २(ट) : सङ्घीय पुँजीगत खर्चको प्रवृत्ति ४३
चार्ट २(ठ) : एकीकृत पुँजीगत खर्च अवस्था ४५
चार्ट २(ड) : बजेट विनियोजनमा पुँजीगत बजेटको अंश ४५
चार्ट २(ढ) : पुँजीगत बजेटमा पुँजीगत खर्चको अंश ४६
चार्ट २(ण) : कुल खर्चमा पुँजीगत खर्चको अंश ४६
चार्ट २(त) : वैदेशिक अनुदान तथा ऋण प्रतिबद्धता ५३
चार्ट २(थ) : सङ्घीय सरकारी खर्च बेहोर्ने स्रोत ५४
चार्ट २(द) : अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता परिचालनको संरचना ५५
चार्ट २(ध) : विनिमय दर उतारचढावको कारण वैदेशिक ऋण दायित्वमा परेको प्रभाव ५७
चार्ट २(न) : वैदेशिक ऋण प्राप्तिको प्रवृत्ति ५८
चार्ट ३(क) : समग्र तथा क्षेत्रगत उपभोक्ता मुद्रास्फिति दर ६१
चार्ट ३(ख) : पेट्रोल तथा डिजेल र मट्टीतेलको मूल्य ६३
चार्ट ४(क) : २०७९ पुस मसान्तमा वित्तीय प्रणालीको सम्पत्ति र दायित्वको संरचना ६५
चार्ट ४(ख) : ब्याजदरको प्रवृत्ति ७१
चार्ट ४(ग) : बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको निक्षेप परिचालन संरचना ७२

चार्ट ४(घ) : बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट लगानीमा रहेको कर्जा संरचना ७३
चार्ट ४(ङ) : नेप्से सूचकाङ्क र नेप्से फ्लोट सूचकाङ्क ७६
चार्ट ४(च) : बजार पुँजीकरणको प्रवृति ७७
चार्ट ५(क) : कुल व्यापारमा निर्यात/आयातको अंश ८३
चार्ट ५(ख) : बाह्य क्षेत्रका प्रमुख परिसूचकहरू ८४
चार्ट ५(ग) : निर्यात र आयात एकाइ मूल्य सूचकाङ्क ८५
चार्ट ५(घ) : अमेरिकी डलर एकको नेपाली रुपैयाँसँग खरिद विनिमय दर ८७
चार्ट ६(क) : प्रदेशअनुसार बहुआयामिक गरिबी ८९
चार्ट ६(ख) : प्रदेशगत मानव विकास सम्बन्धी सूचक ८९
चार्ट ७(क) : पछिल्लो १० वर्षको कृषि क्षेत्रको वृद्धिदर र योगदान ९७
चार्ट ७(ख) : न्युनतम समर्थन मुल्य तोकिएका वस्तु १००
चार्ट ७(ग) : प्रमुख खाद्यान्न बाली तथा तरकारीको उत्पादकत्वको तुलनात्मक स्थिति १०४
चार्ट ७(घ) : आलु र फलफूलको उत्पादकत्वको तुलनात्मक स्थिति १०५
चार्ट ७(ङ) : चालु आर्थिक वर्षमा कृषि बाली लगाईएको क्षेत्रफलको संरचना १०७
चार्ट ७(च) : प्रतिव्यक्ति प्रतिवर्ष दुध र अण्डाको उपलब्धता ११०
चार्ट ७(छ) : पछिल्लो ५ वर्षको ऊनको उत्पादन र वृद्धिदर १११
चार्ट ७(ज) : वार्षिकरुपमा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट कृषि क्षेत्रमा प्रवाह भएको खुद कर्जा ११५
चार्ट ८(क) : विगत १० वर्षमा वार्षिक रूपमा स्वीकृत लगानी १२८
चार्ट ८(ख) : वार्षिक रूपमा कुल स्वीकृत विदेशी लगानी १२९
चार्ट ८(ग) : कम्पनी दर्ताको वार्षिक प्रवृत्ति १३१
चार्ट ८(घ) : पर्यटक आगमन र वृद्धिदर १३७
चार्ट ८(ङ) : भ्रमणको उद्देश्यअनुसार पर्यटक आगमन १३८
चार्ट ८(च) : सन् २०२२ मा देशगत रुपमा पर्यटक आगमन १३९
चार्ट १०(क) : पछिल्लो ५ वर्षको सडक निर्माणको स्थिति १५०
चार्ट १०(ख) : रेडियो नेपालको प्रसारण पहुँचको अवस्था १५६
चार्ट ११(क) : पछिल्लो दशकको स्वास्थ्य तथा सामाजिक क्षेत्रको वृद्धिदर र योगदान १६१
चार्ट ११(ख) : स्वास्थ्यकर्मी र जनसङ्ख्या अनुपात १६३
चार्ट ११(ग) : राष्ट्रिय स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको विकासक्रम १६९
चार्ट ११(घ) : स्वास्थ्य बीमा स्थिति १६९
चार्ट ११(ङ) : पछिल्लो दशकको शिक्षा क्षेत्रको वृद्धिदर र योगदान १७१

चार्ट ११(च)	:	बालविकास केन्द्रको अनुभव लिई कक्षा १ मा भर्ना हुने विद्यार्थी	१७४
चार्ट ११(छ)	:	विद्यालयगत र तहगत शिक्षकको लैङ्गिक समता सूचकाङ्क	१७६
चार्ट ११(ज)	:	पछिल्लो ५ बर्षको कुल विद्यार्थी सङ्ख्या र वृद्धिदर	१७७
चार्ट ११(झ)	:	शैक्षिक सत्र २०७९ मा कुल विद्यार्थी भर्नामा तहगत लैङ्गिक समता सूचकाङ्क	१७७
चार्ट ११(ञ)	:	सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा विद्यार्थी भर्नाको स्थिति	१७८
चार्ट १२(क)	:	वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्रिदर	१९२
चार्ट १२(ख)	:	भौगोलिक क्षेत्र अनुसारको जनघनत्व	१९३
चार्ट १२(ग)	:	कुल जनसङ्ख्या र १० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका जनसङ्ख्याको परिवर्तन दर	१९४
चार्ट १२(घ)	:	श्रमशक्ति सहभागिताको दर	१९५
चार्ट १२(ङ)	:	जनसङ्ख्या स्तम्भ	१९७
चार्ट १२(च)	:	आश्रित जनसङ्ख्या दर	१९८
चार्ट १४(क)	:	राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेशगत योगदान	२०९
चार्ट १४(ख)	:	प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर	२०९
चार्ट १४(ग)	:	प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना	२१०
चार्ट १४(घ)	:	कृषिको उत्पादनमा प्रदेशगत अंश	२१०
चार्ट १४(ङ)	:	उत्पादनमूलक उद्योगको उत्पादनमा प्रदेशगत हिस्सा	२११
चार्ट १४(च)	:	चालु आर्थिक वर्षको प्रदेशगत प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन	२११
चार्ट १४(छ)	:	प्रदेशगत खर्च र राजस्व स्थिति	२१३
चार्ट १४(ज)	:	स्थानीय तहको खर्च संरचना	२१६
चार्ट १४(झ)	:	बीमकहरुको प्रदेशगत शाखा सङ्ख्या	२१८
चार्ट १४(ञ)	:	विदेशी लगानी स्वीकृति पाएका उद्योगहरूको प्रदेशगत विवरण	२१९
चार्ट १४(ट)	:	प्रदेशगत ग्यास उद्योगीको सङ्ख्या र सोको भण्डारण क्षमता	२२२
चार्ट १४(ठ)	:	प्रदेशगत सडकको स्थिति	२२३
चार्ट १४(ड)	:	प्रादेशिक र स्थानीय सडक विवरण	२२४
चार्ट १४(ढ)	:	प्रदेशगत रूपमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा विद्यार्थी भर्नाको विवरण	२२७
चार्ट १४(ण)	:	प्रदेशगत जनघनत्वको विवरण	२३१
चार्ट १५(क)	:	विश्वको हरितगृह ग्यास उत्सर्जनको प्रवृत्ति	२३३
चार्ट १५(ख)	:	नेपाल र विश्वको हरितगृह ग्यास उत्सर्जनको प्रवृत्ति	२३४
चार्ट १६(क)	:	पाँच वर्ष मुनिका बाल तथा नवजात शिशुको मृत्युदर	२४२

मन्जुषा बक्स सूची

मन्जुषा बक्स ३(क)	:	मूल्य स्थायित्वको चुनौती	६४
मन्जुषा बक्स ४(क)	:	वित्तीय साक्षरता सम्बन्धी सर्वेक्षण, २०७९	६७
मन्जुषा बक्स ७(क)	:	राष्ट्रिय मत्स्य विकास नीति, २०७९	९८
मन्जुषा बक्स ७(ख)	:	कृषि क्षेत्रमा अनुदान	१०२
मन्जुषा बक्स ७(ग)	:	प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनाको स्थिति र उपलब्धीको विश्लेषण	१०३
मन्जुषा बक्स ७(घ)	:	कृषि क्षेत्रमा कर्जा लगानीको प्रवृत्ति र सो को विश्लेषण	११३
मन्जुषा बक्स ७(ङ)	:	राष्ट्रिय गौरवका सिँचाइ आयोजनाको उपलब्धी	११८
मन्जुषा बक्स ११(क)	:	स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम	१६८
मन्जुषा बक्स ११(ख)	:	राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम	१८०
मन्जुषा बक्स ११(ग)	:	राष्ट्रिय गौरवको मेलम्ची खानेपानी आयोजना	१८४

छोटकरी रूप

ADSL	Asymmetric Digital Subscriber Line
APG	Asia Pacific Group
ART	Anti- Retro Treatment
ARV	Anti -Retro Viral
CGAS	Computerize Government Accounting System
CIMS	Citizenship Information Management System
COPOMIS	Co-oprative and Poverty Management Information System
COP	Conference of the Parties
DMS	Document Management System
DNS	Domain Name Server
DPR	Detailed Project Report
DSM	Digital Soil Map
EFT	Electronic Fund Transfer
EMIS	Employment Management Information System
GFS	Government Finance Statistics
ICT	Information and Communications Technology
ICC	International Cricket Council
IMCCC	Inter Ministerial Committee on Climate Change
IPCC	Inter-Governmental Panel on Climate Change
LIBOR	London Interbank Offered Rate
LMBIS	Line Ministry Budgetary Information System
ME	Mutual Evaluation
NCED	National Centre for Educational Development
NTV	Nepal Television
OTC	Over the Counter
PAM	Public Access Module
PCC	Project Coordination Committee
PCCCC	Provincial Climate Change Coordination Committee
PLMBIS	Provincial Line Ministry Budgetary Information System
QR Code	Quick Response Code
PMTCT	Prevention of Mother to Child Transmission
SEE	Secondary Education Examination
SSR	Simple Sequence Repeats
SuTRA	Sub-National Treasury Regulatory Application
TSA	Treasury Single Account
UNFCCC	United Nations Framework Convention on Climate Change

कार्यकारी सारांश

१. कोभिड-१९ महामारीबाट प्रभावित विश्व अर्थतन्त्र क्रमिकरूपमा सुधारोन्मूख हुँदै गएको छ। अधिकांश देशमा सार्वजनिक ऋण उच्च भएको कारण अर्थतन्त्रमा देखिएका समस्याको समाधानको लागि थप वित्तीय स्रोत परिचालन गर्न वित्त नीतिको दायरा सीमित हुन पुगेको छ। रुस-युक्रेन युद्धको कारण वस्तुको मूल्यमा तीव्र वृद्धि भई विश्व मुद्रास्फीतिमा परेको दबाब केही समयदेखि कम हुँदै गएपनि भू-राजनीतिक तनाव भने जारी नै छ।

२. सन् २०२१ मा उत्साहजनक रूपमा विस्तार भएको विश्व अर्थतन्त्र त्यसपछिका वर्षमा भने सुस्त गतिमा अगाडि बढेको छ। सन् २०२२ को अन्त्यसम्म पनि चीनमा कायम रहेको कोरोनाको संक्रमण, जारी रुस-युक्रेन युद्धबाट आपूर्ति श्रृङ्खलामा देखिएको अवरोध, अर्थतन्त्रमा देखापरेका समस्या र चुनौतीको सामना गर्न तत्काल अघि बढाउनुपर्ने संरचनागत सुधारका कार्यक्रम कार्यान्वयनमा कतिपय मुलुकमा देखिएको सुस्तता र न्यून प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी लगायतका कारण सन् २०२३ मा विश्व अर्थतन्त्रको वृद्धि २.८ प्रतिशतमा सीमित हुने प्रक्षेपण अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषले गरेको छ। सन् २०२२ मा विश्व अर्थतन्त्र ३.४ प्रतिशतले विस्तार भएको थियो।

३. आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा नेपालको आर्थिक वृद्धिदर कम हुने अनुमान छ। चालु आर्थिक वर्षमा निर्माण, उत्पादनमूलक उद्योग र थोक तथा खुद्रा व्यापार क्षेत्रको उत्पादन सङ्कुचन हुने अनुमान छ। त्यसैगरी, यातायात तथा भण्डारण क्षेत्र, शिक्षा र मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य क्षेत्रको उत्पादनको वृद्धिदर घट्ने अनुमान छ। फलस्वरूप, आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा नेपालको आर्थिक वृद्धि आधारभूत मूल्यमा २.१६ प्रतिशत हुने अनुमान छ। ऊर्जा उत्पादनमा वृद्धि भएको कारण विद्युत, ग्यास, वाष्प र वातानुकुलित क्षेत्रको उत्पादन भने १९.० प्रतिशतले विस्तार हुने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा नेपालको आर्थिक वृद्धि आधारभूत मूल्यमा ५.२६ प्रतिशत रहेको थियो।

४. चालु आर्थिक वर्षमा गण्डकी प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर सबैभन्दा बढी ३.७४ प्रतिशत र वागमती प्रदेशको सबैभन्दा कम १.८० प्रतिशत रहने अनुमान छ।

५. चालु आर्थिक वर्षमा कृषि क्षेत्रको वृद्धिदर बढ्ने अनुमान छ। यस अवधिमा कृषि र गैरकृषि क्षेत्रको वृद्धिदर क्रमशः २.७३ प्रतिशत र १.९२ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो वृद्धिदर क्रमशः २.२४ प्रतिशत र ६.५६ प्रतिशत रहेको थियो।

६. विगतका वर्षदेखि नै कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान क्रमशः घट्दै र सेवा क्षेत्रको योगदान वढ्दै गएको छ। उद्योग क्षेत्रको योगदान भने करिब स्थिर रहेको छ। चालु आर्थिक वर्षको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि, उद्योग र सेवा क्षेत्रको योगदान क्रमशः २४.१ प्रतिशत, १३.५ प्रतिशत र ६२.४ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

७. आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ९४.२ प्रतिशत रहेको कुल उपभोग चालु आर्थिक वर्षमा ९३.६ प्रतिशत रहने अनुमान रहेको छ। साथै, यस अवधिमा कुल गार्हस्थ्य वचत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ६.४ प्रतिशत पुग्ने अनुमान छ। चालु आर्थिक वर्षमा कुल लगानी ५.० प्रतिशतले घटेर रू.१७ खर्ब ५४ अर्ब १६ करोड कायम हुने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल लगानी कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ३७.४ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा ३२.६ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

८. चालु आर्थिक वर्षमा प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन ८.१ प्रतिशतले वृद्धि भई रू.१ लाख ८२ हजार ६ सय ८३ (अमेरिकी डलर १३९९) पुग्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रू.१ लाख ६९ हजार ३८ रहेको थियो। यस अवधिमा प्रति व्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय १,४१० अमेरिकी डलर र प्रति व्यक्ति कुल राष्ट्रिय खर्चयोग्य आय १,७५२ अमेरिकी डलर पुग्ने अनुमान छ।

९. अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा पेट्रोलियम पदार्थको मूल्यमा भएको वृद्धि, विश्व आपूर्ति श्रृङ्खलामा देखिएको अवरोध, खाद्य तथा कच्चा पदार्थ लगायतका वस्तुको मूल्यमा भएको वृद्धिको असर समग्र मूल्यस्तरमा परेकोले चालु आर्थिक वर्षमा उपभोक्ता मुद्रास्फीतिमा दबाब सिर्जना भएको छ। फलस्वरूप, चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म औसत उपभोक्ता मुद्रास्फीति ७.९३ प्रतिशत रहेको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो मुद्रास्फीति ५.५३ प्रतिशत रहेको थियो।

१०. वित्तीय सङ्घीयताको कार्यान्वयनसँगै तीन तहको एकीकृत खर्च क्रमिक रूपमा वृद्धि हुँदै गएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको एकीकृत खर्च ९.४ प्रतिशतले वृद्धि भई रू.१४ खर्ब ९० अर्ब ६१ करोड पुगेको छ। कुल एकीकृत खर्चमध्ये चालु खर्च, पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थातर्फको हिस्सा क्रमशः ५७.६ प्रतिशत, ३२.९ प्रतिशत र ९.५ प्रतिशत रहेको छ।

११. आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा सङ्घीय राजस्व (सङ्घीय सरकारले उपयोग गर्ने राजस्व) १९.० प्रतिशत र सङ्घीय खर्च २६.६ प्रतिशत रहेको छ। त्यसैगरी, प्रदेश र स्थानीयतहमा बाँडफाँट भएको राजस्व २.६ प्रतिशत रहेको छ।

१२. चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म सङ्घीय खर्च १५.५ प्रतिशतले बढेर रू.७ खर्ब ७९ अर्ब २३ करोड पुगेको छ। यस अवधिमा चालु खर्च, पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थातर्फको खर्च क्रमशः १३.१ प्रतिशत, ९.२ प्रतिशत र ४६.३ प्रतिशतले बढेको छ।

१३. बाह्य क्षेत्र सन्तुलन कायम गर्ने उद्देश्यले वस्तु पैठारीलाई नियन्त्रण गर्न २०७९ वैशाखदेखि पुससम्म अवलम्बन गरिएको नियमन नीतिको प्रभावस्वरूप चालु आर्थिक वर्षको शुरुवात देखि नै वस्तु पैठारीमा उच्च सङ्कुचन आएको छ। फलस्वरूप, आर्थिक वर्ष २०७९/८० को

फागुनसम्म भन्सार विन्दुमा सङ्कलन हुने राजस्व लक्ष्यको तुलनामा ५६.१ प्रतिशत मात्र रहेको छ। गत आर्थिक वर्षको तुलनामा यस्तो राजस्व २८.९ प्रतिशतले न्यून रहेको छ।

१४. चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म सङ्घीय सरकारले सङ्कलन गर्ने राजस्व गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १४.६ प्रतिशतले घटेर रू.५ खर्ब ८२ अर्ब ७७ करोड रहेको छ। यस अवधिमा सङ्घीय राजस्वमा १५.३ प्रतिशतले कमि आई रू.५ खर्ब ८ अर्ब ७७ करोड कायम रहेको छ। प्रदेश र स्थानीय तहमा समेत बाँडफाँट हुने मूल्य अभिवृद्धि कर र अन्तःशुल्क (आन्तरिक) चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म लक्ष्यको तुलनामा ७५.० प्रतिशत मात्र सङ्कलन भएको छ।

१५. सङ्घीय खर्च आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म सङ्घीय आय (राजस्व, वैदेशिक अनुदान र अन्य प्राप्ति) को तुलनामा रू.२ खर्ब २३ अर्ब ११ करोडले बढी रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा बजेट घाटा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ६.० प्रतिशत रहेको थियो।

१६. २०७९ फागुनसम्म आन्तरिक ऋण रू.१० खर्व १० अर्ब २८ करोड र बाह्य ऋण रू.१० खर्ब ६९ अर्ब ७८ करोड गरी सङ्घीय सरकारको सार्वजनिक ऋण दायित्व रू.२० खर्ब ८० अर्ब ६ करोड पुगेको छ। २०७९ असारसम्म सार्वजनिक ऋण दायित्व रू.२० खर्ब १३ अर्ब २९ करोड रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म रू.८७ अर्ब २० करोड बराबरको आन्तरिक ऋण परिचालन भएको छ।

१७. आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म ऋण र अनुदान गरी रू.१ खर्ब ३७ अर्ब १२ करोड बराबरको अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता प्रतिबद्धता प्राप्त भएकोमा रू.७२ अर्ब ५८ करोड बराबरको सहायता परिचालन भएको छ। उक्त अवधिमा रू.५३ अर्ब ४४ करोड बराबरको अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता उपयोग भएको छ।

१८. मर्जर तथा प्राप्तिमार्फत बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको सङ्ख्या घट्दै गएपनि शाखा विस्तार र वित्तीय पहुँच बढ्दै गएको छ। २०७९ फागुनमसान्तमा बैङ्क तथा वित्तीय संस्था (लघुवित्त समेत) को सङ्ख्या १२० रहेको छ। बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको शाखा सङ्ख्या ११ हजार ६ सय २९ पुगेको छ। बझाङ्गको साईपाल वाहेक सबै स्थानीय तहमा वाणिज्य बैङ्कका शाखा पुगेका छन्। बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको शाखाका आधारमा प्रति शाखा औसत जनसङ्ख्या २,५१० पुगेको छ। देशभर ३१ हजार ३ सय ७३ सहकारी संस्था रहेका छन्।

१९. बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको निष्क्रिय कर्जामा वृद्धि भएको छ। बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको निष्क्रिय कर्जाको औसत अनुपात २०७८ पुसमा १.३१ प्रतिशत रहेकोमा २०७९ पुसमा २.६३ प्रतिशत रहेको छ।

२०. आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म १ लाख ४८ हजार ४ सय ५४ ऋणीलाई सहुलियतपूर्ण कर्जा प्रवाह भई रू.२ खर्ब ८ अर्ब ९६ करोड कर्जा लगानीमा रहेको छ।

२१. २०७८ फागुनमसान्तमा २६६८.१२ विन्दुमा रहेको नेप्से सूचकाङ्क २०७९ फागुनमसान्तमा १९५३.०६ विन्दु कायम भएको छ। २०७९ फागुनमसान्तसम्म नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेडमा सूचीकृत कम्पनीको सङ्ख्या २४५ पुगेको छ। २०७९ फागुनमसान्तमा धितोपत्र बजार पुँजीकरण गत वर्षको सोही अवधिको तुलनामा २५.३५ प्रतिशतले घटेको छ। कुल जनसङ्ख्याको १९.० प्रतिशतले हितग्राही (डिम्याट) खाता खोलेका छन्।

२२. आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म कुल वस्तु निकासी २९.१ प्रतिशत र कुल वस्तु पैठारी १९.१ प्रतिशतले घटेको छ। यस अवधिमा जिंक सिट, अलैंची, पार्टिकल बोर्ड, ऊनी गलैचा, चिया लगायतका वस्तुको निकासी र पेट्रोलियम पदार्थ, रासायनिक मल, स्पोन्ज आइरन, सुन, अन्य स्टेशनरी सामान लगायतका वस्तुको पैठारी बढेको छ। त्यसैगरी, सोयाविन तेल, पाम तेल, पिना, लत्ताकपडा, सुन चाँदीका सामान तथा गरगहना लगायतका वस्तुको निकासी र सवारी साधन तथा स्पेयर पार्टस्, औषधी, एम.एस.विलेट, कच्चा भटमासको तेल, दूरसञ्चारका उपकरण तथा पाट्र्स लगायतका वस्तुको पैठारी घटेको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म कुल वस्तु व्यापार घाटा १७.९ प्रतिशतले घटेको छ।

२३. वैदेशिक रोजगारमा जान श्रम स्वीकृति लिनेको सङ्ख्या बढेको छ। वैदेशिक रोजगारीमा जान नयाँ श्रम स्वीकृति लिने नेपाली कामदारको सङ्ख्या २०७९ फागुनसम्म ५५ लाख २६ हजार ७ सय ४ पुगेको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म वैदेशिक रोजगारमा जान नयाँ श्रम स्वीकृति लिनेको सङ्ख्या ३ लाख ३७ हजार १ सय ४४ रहेको छ।

२४. चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म विप्रेषण आप्रवाह २५.३ प्रतिशतले वृद्धि भई रू.७ खर्व ९४ अर्ब ३२ करोड पुगेको छ। अमेरिकी डलरमा विप्रेषण आप्रवाह १४.८ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ। त्यसैगरी, यस अवधि (Mid-August 2022 देखि Mid-March 2023) मा पर्यटक आगमनमा उल्लेख्य वृद्धि भई ५ लाख ५६ हजार ५ सय ४० पुगेको छ।

२५. वस्तु पैठारीमा आएको उच्च सङ्कुचन, विप्रेषण आय र भ्रमण आयमा भएको उच्च वृद्धिको कारण चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म चालु खाता घाटामा उल्लेख्य सुधार आएको छ। फलस्वरूप, यस अवधिमा शोधानान्तर बचत रू.१ खर्ब ४८ अर्ब ११ करोड पुगेको छ।

२६. आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म उद्योग विभागमा १८३ उद्योग दर्ता भई रू.१ खर्ब ५५ अर्बको लगानी स्वीकृत भएको छ भने १२ हजार ७ सय ४८ जनाको रोजगारी सिर्जना हुने अनुमान रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म उद्योग विभागमा दर्ता भएका १५९ उद्योगको रू.२० अर्ब ५६ करोड बराबरको विदेशी लगानी स्वीकृत भएको छ।

२७. आर्थिक वर्ष २०७९/८० फागुनसम्म प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत ८ लाख ४१ हजार ३ सय ७८ जना सूचीकृत बेरोजगारमध्ये १४ हजार ८४ ले रोजगारी प्राप्त गरेका छन्। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा ७ लाख ८ हजार २ सय ४५ सूचीकृत बेरोजगारमध्ये १ लाख ६३ हजार ७ सय ८ ले रोजगारी प्राप्त गरेका थिए।

२८. सामाजिक सुरक्षा कोषमा सूचीकृत हुने रोजगारदाता र श्रमिकको सङ्ख्या हरेक वर्ष बढ्दै गएको छ। २०७९ फागुनसम्म १७ हजार ७ सय ४८ रोजगारदाता र ३ लाख ९८ हजार ५ सय ८७ श्रमिक सामाजिक सुरक्षा कोषमा सूचीकृत भएका छन्।

२९. राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार जनसाङ्ख्यिक संरचनामा काम गर्ने उमेर समूहको जनसङ्ख्या (१५-५९ वर्षसम्मको श्रमशक्ति) को हिस्सा ६२.० प्रतिशत रहेको हुँदा जनसाङ्ख्यिक लाभ हासिल गर्न सक्ने सुनौलो अवसर रहेको छ। यद्यपि, जन्मने बालबालिकाको सङ्ख्या घट्दै गएको र वृद्ध जनसङ्ख्या बढ्दै गएकोले हाल प्राप्त यस्तो लाभको अवसर आगामी चार दशकसम्म रहने अनुमान छ।

३०. चालु आर्थिक वर्षमा धान, गहुँ, मकै लगायत खाद्यान्न बालीको उत्पादन ३.९ प्रतिशतले वृद्धि भई १ करोड १२ लाख मेट्रिक टन पुग्ने अनुमान रहेको छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो उत्पादन ३.३ प्रतिशतले घटेको थियो। चालु आर्थिक वर्षमा कृषि बाली लगाइएको कुल क्षेत्रफल मध्ये खाद्यान्न बाली लगाईएको क्षेत्रफल मात्र ७१.४ प्रतिशत रहेको अनुमान छ।

३१. २०७९ फागुनमसान्तमा राष्ट्रिय खाद्य सुरक्षा भण्डारमा ११ हजार ५ सय ३४ मेट्रिक टन र सार्क खाद्य सुरक्षा बैंङ्कमा ८ हजार मेट्रिक टन खाद्यान्न मौज्दात रहेको छ।

३२. चालु आर्थिक बर्षको लागि रासायानिक मलको कुल माग ५ लाख २० हजार मेट्रिक टन रहेको अनुमान छ। कुल अनुमानित माग मध्ये ३ लाख १० हजार मेट्रिक टन यूरिया, १ लाख ९० हजार मेट्रिक टन डिएपि र २० हजार मेट्रिक टन पोटास रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म २ लाख ३२ हजार ८६ मेट्रिक टन रासायानिक मल पैठारी भएको छ।

३३. २०७९ फागुनसम्म कुल सिँचाइयोग्य जमीन १७ लाख ६० हजार हेक्टरमध्ये ८७.० प्रतिशत र कुल कृषियोग्य जमिन २६ लाख ४० हजार हेक्टर मध्ये ५८.० प्रतिशत जमिनमा सिँचाइ सुविधा पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म २,००० हेक्टर जमिनमा थप सिँचाइ सुविधा विस्तार भएको छ।

३४. २०७९ फागुनसम्म झाडी तथा बुट्यान क्षेत्र समेत गरी कुल भू-भागको ४५.३१ प्रतिशत वन क्षेत्रले ओगटेको छ। २०७८ फागुनसम्म यस्तो वन क्षेत्र ४४.८ प्रतिशत रहेको थियो। वन क्षेत्र मात्र कुल भू-भागको ४१.६९ प्रतिशत रहेको छ।

३५. २०७९ फागुनसम्म ९५.० प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युतको पहुँच पुगेको छ। हालसम्म कुल जडित विद्युत क्षमता २०७९ असारको तुलनामा २१.७ प्रतिशतले वृद्धि भई २,६६६ मेगावाट पुगेको छ।

३६. २०७९ फागुनसम्म १७ हजार ४ सय ८० किलोमिटर कालोपत्रे, ७,९५६ किलोमिटर ग्राभेल र ८,६६४ किलोमिटर कच्ची सडक गरी हालसम्म राष्ट्रियस्तरका सडकको लम्बाई ३४ हजार १ सय किलोमिटर पुगेको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म थप १०४ किलोमिटर नयाँ सडक निर्माण भएको छ। यस अवधिमा ३१६ किलोमिटर सडक ग्राभेलस्तरमा र २४८ किलोमिटर सडक कालोपत्रेस्तरमा स्तरोन्नति भएको छ।

३७. २०७९ फागुनसम्म रेडियो नेपालको प्रसारण पहुँच ९२.० प्रतिशत जनसङ्ख्यामा पुगेको छ। डिजिटल टेलिभिजनको पहुँच ७२.० प्रतिशत घरधुरीमा पुगेको छ। इन्टरनेट ग्राहकको घनत्व १३०.६४ प्रतिशत रहेको छ।

३८. विद्यालय भर्ना अभियान, शिक्षामा बढ्दो सरकारी तथा निजी लगानी र स्थानीय सरकारको प्रत्यक्ष निगरानीका कारण खुद भर्नादरमा वृद्धि हुँदै गएको छ। शैक्षिक सत्र २०७९ मा हरेक तहको खुद भर्नादरमा वृद्धि भएको छ। आधारभूत तह (कक्षा १-५) मा खुद भर्नादर ९७.१ प्रतिशत, आधारभूत तह (कक्षा १-८) मा ९६.१ प्रतिशत र माध्यमिक तह (कक्षा ९-१२) मा ५७.४ प्रतिशत पुगेको छ।

३९. मानव संसाधन उत्पादनको दृष्टिले स्वास्थ्य क्षेत्रमा नेपालमा प्रति १ हजार जनसङ्ख्यामा १.१५ चिकित्सक र २.५४ नर्स रहेका छन्। २०७९ पुससम्म दर्ता भएका स्वास्थ्यकर्मीको सङ्ख्या ३ लाख ७ हजार ४८ पुगेको छ। स्वास्थ्य संस्थामा प्रसुति गराउने महिलाको सङ्ख्या ७९.३ प्रतिशत पुगेको छ। पूर्ण खोप लगाउने बालबालिकाको सङ्ख्या ८०.० प्रतिशत पुगेको छ।

४०. २०७९ फागुनसम्म स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम ७७ जिल्लाका ७४७ स्थानीय तहमा विस्तार भएको छ। हालसम्म यस कार्यक्रम अन्तर्गत ३७३ सरकारी अस्पताल, ३३ सामुदायिक अस्पताल र ५३ निजी अस्पताल गरी ४५९ स्वास्थ्य सेवा प्रदायक आवद्ध छन्।

४१. आधारभूत खानेपानीको पहुँच पुगेको जनसङ्ख्या २०७९ फागुनसम्म ९४.९३ प्रतिशत पुगेको छ भने उच्च तथा मध्यमस्तरको खानेपानी सेवाको पहुँच पुगेको जनसङ्ख्या २५.८१ प्रतिशत रहेको छ।

४२. आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने लाभग्राहीको सङ्ख्या ३६ लाख ८३ हजार ६ सय ५८ रहेको छ। सामाजिक सुरक्षामा आवद्ध नागरिकको सङ्ख्या र भत्ता दरमा वृद्धि हुँदै गएसँगै सरकारको सामाजिक सुरक्षा अन्तर्गतको व्ययभार समेत बढ्दै गएको छ।

४३. वाह्य क्षेत्र सन्तुलनमा देखिएको दबाबलाई सम्बोधन गर्नका लागि गरिएको पैठारी नियमन नीतिले बाह्य क्षेत्र सन्तुलन कायम भएपनि चालु आर्थिक वर्षको शुरुसँगै पैठारीमा भएको उच्च सङ्कुचनले राजस्व असुली घट्न पुग्यो। चालु आर्थिक वर्षमा सम्पन्न संघ र प्रदेशको आवधिक निर्वाचन, सार्वजनिक वस्तु तथा सेवाको मूल्यमा भएको वृद्धि लगायतका कारण सङ्घीय खर्चमा वृद्धि भयो। फलस्वरूप, यस अवधिमा स्रोत व्यवस्थापनमा केही दबावको सामना गर्नुपरेको छ। त्यसैगरी, बैङ्क तथा वित्तीय क्षेत्रमा लगानीयोग्य तरलताको अभाव बढ्दै जानुको साथै बैङ्कको व्याजदरमा भएको वृद्धिले निजी क्षेत्रमा प्रवाह हुने कर्जामा कमी आएको थियो। कुल मागमा आएको कमीको कारण घरजग्गा कारोवार, निर्माण र थोक तथा खुद्रा व्यापार क्षेत्रको विस्तार सुस्त रहन पुग्यो। यद्यपि, पछिल्ला महिनामा सरकारले गरेका विभिन्न प्रयासका कारण अर्थतन्त्र क्रमशः सुधारोन्मूख हुँदै गएको छ।

४४. समग्रमा दिगो, फराकिलो तथा उच्च आर्थिक वृद्धि हासिल गर्न, समष्टिगत आर्थिक स्थायित्व कायम गर्न र उत्पादनशील रोजगारी सिर्जना गर्न सम्बद्ध सबै निकायको जिम्मेवारपूर्ण भूमिका हुनुपर्ने देखिन्छ। साथै, संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको पुँजीगत खर्च बढाउने गरी तीन तहका सरकारको खर्च क्षमता र उपयोगको दक्षता अभिवृद्धि गर्न जरूरी छ। आमउपभोक्ता तथा निजी क्षेत्रको आत्मविश्वासलाई अभिवृद्धि हुने गरी आर्थिक नीतिको तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने देखिन्छ।

१. समग्र आर्थिक स्थिति

विश्व अर्थतन्त्र

१.१ कोभिड-१९ र रुस-युक्रेन युद्धबाट विश्वको अर्थतन्त्र गम्भिर रूपमा प्रभावित भई सन् २०२३ मा अधिकांश मुलुकको अर्थतन्त्र न्यून दरमा बढ्ने अनुमान छ। कोभिड-१९ बिरूद्धको खोपको उपलब्धता र अधिकांश मुलुकले अवलम्बन गरेको सन्तुलित आर्थिक नीतिका कारण विश्व अर्थतन्त्र क्रमशः चलायमान हुँदै आर्थिक गतिविधि लयमा फर्कदै गइरहेको थियो। तथापि, जारी युद्धका कारण समग्र आपूर्ति श्रृङ्खला खल्बलिन पुग्यो। फलस्वरूप, पेट्रोलियम पदार्थ र खाद्यान्न लगायत दैनिक उपभोग्य वस्तुको मूल्य वृद्धि भई विश्वव्यापीरूपमा मुद्रास्फीति उच्च रहन गयो।

१.२ बढ्दो मुद्रास्फीतिलाई नियन्त्रण गर्न अधिकांश मुलुकले अवलम्बन गरेको कसिलो मौद्रिक नीतिले मुद्रास्फीति दरलाई केही हदसम्म वाञ्छित सीमा नजिकै राख्न सहयोग गरे पनि उच्च बैङ्क ब्याजदरका कारण कर्जा प्रवाहमा भने नकारात्मक प्रभाव पर्न गएको छ। वित्तीय क्षेत्र स्थायित्व कायम गर्ने उद्देश्यलाई प्राथमिकतामा राख्दा आर्थिक गतिविधिमा सुस्तता आउन पुग्यो। साथै, अधिकांश मुलुकको आर्थिक वृद्धिमा कमी आउँदा सार्वजनिक स्रोत परिचालनमा समेत चाप पर्न गएको छ।

१.३ बढ्दो राजनैतिक र आर्थिक ध्रुवीकरणका कारण विश्व आर्थिक वृद्धिदर न्यून रहन गई आय, उत्पादन र रोजगारीका अवसरमा कमी आई गरिबी र असमानता बढ्ने चुनौती थपिएको छ। पछिल्लो समय अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा वित्तीय क्षेत्रमा समेत उतारचढाव देखिएको छ। न्यून आर्थिक वृद्धि, उच्च वित्तीय जोखिम र लक्ष्यभन्दा माथि मुद्रास्फीति रहने अनुमानका कारण सन् २०२३ मा विश्व अर्थतन्त्र थप तरल र अनिश्चित हुने जोखिम कायमै छ।

विश्व आर्थिक वृद्धिदर

१.४ सन् २०२१ मा उत्साहजनक रूपमा विस्तार भएको विश्व अर्थतन्त्र त्यसपछिका वर्षमा भने सुस्त गतिमा बढेको छ। फलस्वरूप, सन् २०२३ मा विश्व अर्थतन्त्र २.८ प्रतिशतले मात्र विस्तार हुने प्रक्षेपण अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषले गरेको छ। विश्व आर्थिक वृद्धिदर न्यून हुनुमा सन् २०२२ को अन्त्यसम्ममा पनि चीनमा कायम रहेको कोभिड-१९ संक्रमण, विभिन्न मुलुकमा संरचनात्मक सुधारमा आएको बिलम्ब

र भू-राजनीतिक एवम् आर्थिक ध्रुवीकरणका कारण विभिन्न मुलुक बीच बढेको व्यापारिक तनाव प्रमुख रहेका छन्। त्यसैगरी, प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानीमा आएको कमी र अनुसन्धान तथा प्रविधिको अवलम्बनमा भएको ढिलाई पनि आर्थिक वृद्धि न्यून हुनमा जिम्मेवार रहेका छन्। कोभिड-१९ अवधिको आर्थिक वृद्धि बाहेकलाई आधारमान्दा सन् २०२३ मा हुने यस्तो वृद्धि सन् २००१ यताकै सबैभन्दा न्यून हुने देखिन्छ। कोभिड-१९ संक्रमण र रुस-युक्रेन युद्धको प्रभावको कारण पनि सन् २०२२ को विश्व आर्थिक वृद्धि ३.४ प्रतिशतमा सीमित भएको अनुमान छ।

तालिका १(क): विश्व आर्थिक वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

अर्थतन्त्र	२०१८	२०१९	२०२०	२०२१	२०२२	२०२३*
विश्व अर्थतन्त्र	३.६	२.८	-२.८	६.३	३.४	२.८
विकसित अर्थतन्त्र	२.३	१.७	-४.२	५.४	२.७	१.३
उदीयमान तथा विकासशील अर्थतन्त्र	४.७	३.६	-१.८	६.९	४.०	३.९
उदीयमान तथा विकासशील एशिया	६.४	५.२	-०.५	७.५	४.४	५.३
मध्यपूर्व तथा उत्तर अफ्रिकी मुलुक	२.१	१.०	-३.१	४.३	५.३	३.१
उदीयमान तथा विकासशील युरोप	३.६	२.५	-१.६	७.३	०.८	१.२
यूरोपियन युनियनका मुलुक	२.३	२.०	-५.६	५.६	३.७	०.७
न्यून आय भएका विकासशील अर्थतन्त्र	५.१	५.०	१.१	४.१	५.०	४.७

स्रोतः अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, अप्रिल, २०२२ *प्रक्षेपण

१.५ सन् २०२३ मा विकसित मुलुकको आर्थिक वृद्धिमा उल्लेख्यरुपमा कमी आउने प्रक्षेपण रहेको छ। सन् २०२२ मा २.७ प्रतिशतले विस्तार भएको विकसित मुलुकको अर्थतन्त्र सन् २०२३ मा १.४ प्रतिशत विन्दुले घटेर १.३ प्रतिशतले मात्र विस्तार हुने प्रक्षेपण रहेको छ। खासगरी, यूरो क्षेत्रको आर्थिक वृद्धि अत्यन्त न्यून हुने प्रक्षेपण रहेको छ। कोभिड-१९ महामारीको अवधिमा १.८ प्रतिशतले ऋणात्मक रहेको उदीयमान तथा विकासशील मुलुकको अर्थतन्त्र सन् २०२३ मा भने ३.९ प्रतिशतले विस्तार हुने प्रक्षेपण रहेको छ। सन् २०२२ मा यस्तो मुलुकको अर्थतन्त्र ४.० प्रतिशतले विस्तार भएको थियो।

१.६ असहज विश्व परिवेशका बाबजुद उदीयमान तथा विकासशील एशियाको अर्थतन्त्र सन् २०२३ मा ५.३ प्रतिशतले विस्तार हुने प्रक्षेपण रहेको छ। विकसित अर्थतन्त्र, उदीयमान तथा विकासशील अर्थतन्त्र, मध्यपूर्व तथा उत्तर अफ्रिकी मुलुक, यूरोपियन यूनियनका मुलुकहरू र न्यून आय भएका विकासशील अर्थतन्त्रको आर्थिक वृद्धि सन् २०२२ को तुलनामा न्यून हुने प्रक्षेपण छ। साथै, उदीयमान

तथा विकासशील एशिया र उदीयमान तथा विकासशील युरोपको आर्थिक वृद्धि सन् २०२२ को तुलनामा बढ्ने प्रक्षेपण रहेको छ।

१.७ सन् २०१८ देखि २०२२ सम्मको विश्व अर्थतन्त्रको औसत वृद्धि २.७ प्रतिशत र विकसित अर्थतन्त्रको १.६ प्रतिशत रहेको छ। सन् २०२४ मा उदीयमान तथा विकासशील एशिया बाहेक अन्य अर्थतन्त्रको आर्थिक वृद्धि बढ्ने प्रक्षेपण रहेको छ।

चार्ट १(क): विश्व आर्थिक वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

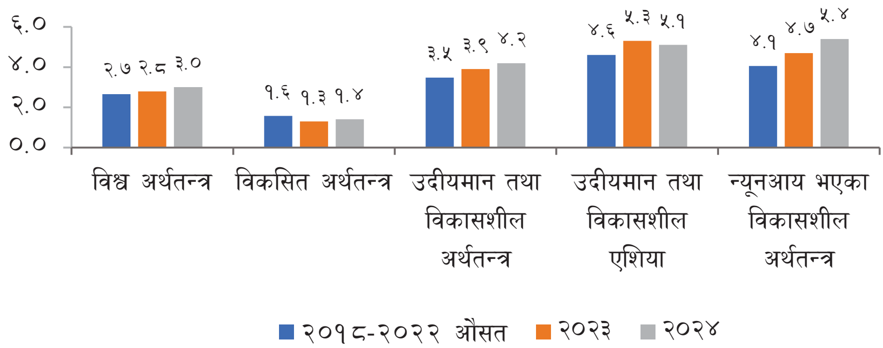

स्रोतः अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, अप्रिल, २०२३

१.८ विश्व आर्थिक गतिविधिमा आएको सुस्तताको प्रभाव दक्षिण एशियाली मुलुकको आर्थिक वृद्धिमा समेत परेको छ। फलस्वरूप, भुटान र पाकिस्तानको आर्थिक वृद्धि बाहेक बङ्गलादेश, भारत, माल्दिभ्स, नेपाल, श्रीलङ्काको आर्थिक वृद्धिदर घट्ने प्रक्षेपण रहेको छ। सन् २०२२ मा उच्च दरले सङ्कुचन भएको श्रीलङ्काको अर्थतन्त्र सन् २०२३ मा पनि ३.० प्रतिशतले सङ्कुचन हुने प्रक्षेपण रहेको छ। सन् २०२२ मा नेपालको आर्थिक वृद्धि ५.८ प्रतिशत रहेकोमा सन् २०२३ मा ४.४ प्रतिशत मात्र हुने प्रक्षेपण अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषले गरेकोमा राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले २.१६ प्रतिशतले मात्र विस्तार हुने अनुमान गरेको छ। कोभिड-१९ को संक्रमण घटेसँगै आर्थिक गतिविधिमा विस्तार हुन गई सन् २०२३ मा चीनको अर्थतन्त्र ५.२ प्रतिशतले विस्तार हुने अनुमान रहेको छ।

तालिका १(ख): दक्षिण एशियाली मुलुक तथा चीनको आर्थिक वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

मुलुक	२०१८	२०१९	२०२०	२०२१	२०२२	२०२३*
बङ्गलादेश	७.३	७.९	३.४	६.९	७.१	५.५
भुटान	३.८	४.४	-२.३	-३.३	४.३	४.७

मुलुक	२०१८	२०१९	२०२०	२०२१	२०२२	२०२३*
भारत	६.५	३.९	–५.८	९.१	६.८	५.९
माल्दिभ्स	८.१	६.९	–३३.४	४१.७	१२.३	७.२
नेपाल	७.६	६.७	–२.४	४.२	५.८	४.४
श्रीलङ्का	२.३	–०.२	–३.५	३.३	–८.७	–३
पाकिस्तान	६.१	३.१	–१	५.६	४	४.२
अफगानिस्तान	१.२	३.९	–२.४	-	-	-
चीन	६.८	६	२.२	८.४	३	५.२

स्रोतः अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, अप्रिल, २०२३ * प्रक्षेपण

नोटः अफगानिस्तानको सन् २०२१ देखिको वृद्धिदर IMF ले प्रक्षेपण नगरेको।

मूल्य स्थिति

१.९ रुस-युक्रेन युद्धका कारण बढेको पेट्रोलियम पदार्थ र खाद्य वस्तुको मूल्य सन् २०२२ को मध्यदेखि क्रमशः घट्दै गएकोले अधिकांश अर्थतन्त्रको मुद्रास्फीति सन् २०२२ को तुलनामा सन् २०२३ मा कम हुने प्रक्षेपण रहेको छ। सन् २०२३ मा मध्यपूर्व तथा उत्तर अफ्रिकी मुलुक बाहेक अन्य मुलुकको अर्थतन्त्रको मुद्रास्फीति तुलनात्मकरूपमा घट्ने अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषको प्रक्षेपण रहेको छ।

१.१० सन् २०२२ मा उच्च दरले बढेको उदीयमान तथा विकासशील युरोपको मुद्रास्फीति सन् २०२३ मा १९.७ प्रतिशत रहने प्रक्षेपण रहेको छ। यसैगरी, सन् २०२३ मा न्यून आय भएका विकासशील अर्थतन्त्रको मुद्रास्फीति १३.४ प्रतिशत हुने प्रक्षेपण रहेको छ। सन् २०२३ मा अन्य मुलुकको मुद्रास्फीतिमा कमी आउने अनुमान रहेता पनि मध्यपूर्व तथा उत्तर अफ्रिकी मुलुकको मुद्रास्फीति भने सन् २०२२ को हाराहारी हुने प्रक्षेपण रहेको छ।

तालिका १(ग): विश्वको मुद्रास्फीति (उपभोक्ता मूल्यमा आधारित, प्रतिशत)

अर्थतन्त्र	२०१८	२०१९	२०२०	२०२१	२०२२	२०२३*
विकसित अर्थतन्त्र	२.०	१.४	०.७	३.१	७.३	४.७
उदीयमान तथा विकासशील अर्थतन्त्र	४.९	५.१	५.२	५.९	९.८	८.६
उदीयमान तथा विकासशील एसिया	२.६	३.३	३.२	२.२	३.८	३.४
उदीयमान तथा विकासशील युरोप	६.४	६.७	५.४	९.६	२७.९	१९.७
मध्यपूर्व तथा उत्तर अफ्रिकी मुलुकहरू	११.३	८.०	१०.९	१३.९	१४.८	१४.८
न्यून आय भएका विकासशील अर्थतन्त्र	८.८	८.३	११.२	१२.८	१३.९	१३.४

स्रोतः अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, अप्रिल, २०२३ * प्रक्षेपण

१.११ अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा २०७८ फागुन मसान्तमा प्रति ब्यारल अमेरिकी डलर ११०.३९ रहेको कच्चा पेट्रोलियम पदार्थको मूल्यमा २०७९ फागुन मसान्तमा

३०.५ प्रतिशतले कमी आई अमेरिकी डलर ७६.७७ कायम भएको छ। सन् २०२२ मा उल्लेखनीय रूपले बढेको पेट्रोलियम पदार्थको मूल्य सन् २०२३ मा २४.१ प्रतिशतले घट्ने प्रक्षेपण अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषले गरेको छ।

१.१२ सन् २०२३ मा दक्षिण एशियाली मुलुकमध्ये श्रीलङ्काको मुद्रास्फीति सबैभन्दा बढी र भारतको सबैभन्दा कम हुने प्रक्षेपण रहेको छ। सन् २०२२ मा ४६.४ प्रतिशत रहेको श्रीलंकाको मुद्रास्फीति सन् २०२३ मा पनि २८.५ प्रतिशत हुने प्रक्षेपण रहेको छ। नेपालको मुद्रास्फीति सन् २०२२ मा ६.३ प्रतिशत रहेकोमा सन् २०२३ मा ७.८ प्रतिशत हुने प्रक्षेपण रहेको छ। सन् २०२२ मा १.९ प्रतिशत रहेको चीनको मुद्रास्फीति सन् २०२३ मा सीमान्त वृद्धि भई २.० प्रतिशत रहने प्रक्षेपण रहेको छ।

तालिका १(घ): दक्षिण एशियाली मुलुक तथा चीनको मुद्रास्फीति

(उपभोक्ता मूल्यमा आधारित, प्रतिशत)

मुलुक	२०१८	२०१९	२०२०	२०२१	२०२२	२०२३*
बङ्गलादेश	५.८	५.५	५.६	५.६	६.१	८.६
भुटान	३.७	२.८	३	८.२	५.९	५.६
भारत	३.४	४.८	६.२	५.५	६.७	४.९
माल्दिभ्स	१.४	१.३	-१.६	०.२	२.६	५.२
नेपाल	४.१	४.६	६.१	३.६	६.३	७.८
श्रीलंका	४.३	४.३	४.६	६	४६.४	२८.५
अफगानिस्तान	०.६	२.३	५.६	-	-	-
पाकिस्तान	३.९	६.७	१०.७	८.९	१२.१	२७.१
चीन	१.९	२.९	२.५	०.९	१.९	२

स्रोतः अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, अप्रिल, २०२३ * प्रक्षेपण नोटः IMF ले प्रक्षेपण नगरेको

१.१३ नेपालको सन् २०१७ देखि २०२२ सम्मको औसत मुद्रास्फीति ४.९४ प्रतिशत रहेको छ। यस अवधिमा चीन र भारतको औसत मुद्रास्फीति क्रमशः २.०२ प्रतिशत र ५.३२ प्रतिशत रहेको छ। सन् २०२३ मा नेपाल, भारत र चीनको मुद्रास्फीति क्रमशः ७.८० प्रतिशत, ४.९० प्रतिशत र २.० प्रतिशत रहने प्रक्षेपण अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषको रहेको छ।

चार्ट १(ख): नेपाल, भारत र चीनको मुद्रास्फीतिको तुलनात्मक विवरण (प्रतिशतमा)

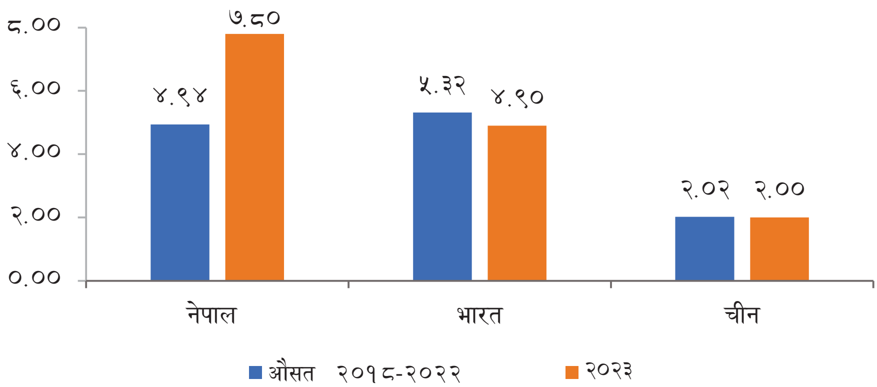

स्रोतः अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, अप्रिल, २०२३

विश्व व्यापार

१.१४ कोभिड-१९ महामारीका कारण उच्च दरले घटेको विश्व व्यापारको आयतन कोभिड-१९ बिरूद्धको खोपको उपलब्धतासँगै सन् २०२१ मा १०.६ प्रतिशतले बढेको थियो। जारी रुस-युक्रेन युद्ध र अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार तनावका साथै आर्थिक प्रतिबन्ध लगायतका कारणहरूले गर्दा सन् २०२२ मा विश्व व्यापारको वृद्धि ५.१ प्रतिशतमा सीमित हुन पुगेको छ। सन् २०२३ मा विश्व व्यापार २.४ प्रतिशतले मात्र वृद्धि हुने प्रक्षेपण अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषले गरेको छ।

१.१५ सन् २०२३ मा विकसित र उदीयमान तथा विकासशील अर्थतन्त्रको निकासी र पैठारी सन् २०२२ को तुलनामा कम हुने प्रक्षेपण रहेको छ। सन् २०२२ मा ५.२ प्रतिशतले वृद्धि भएको विकसित अर्थतन्त्रको निकासीको आयतन २.२ प्रतिशत विन्दुले घटेर सन् २०२३ मा ३.० प्रतिशत रहने प्रक्षेपण रहेको छ। यसैगरी, उदीयमान तथा विकासशील अर्थतन्त्रको निकासी सन् २०२२ मा ४.१ प्रतिशतले वृद्धि भएकोमा सन् २०२३ मा १.६ प्रतिशतमा सीमित हुने प्रक्षेपण रहेको छ।

तालिका १(ङ): विश्व व्यापारको आयतन (वार्षिक प्रतिशत परिवर्तन)

विवरण	२०१८	२०१९	२०२०	२०२१	२०२२	२०२३*
विश्व व्यापार आयतन	४	१	-७.८	१०.६	५.१	२.४
निकासी आयतन						
विकसित अर्थतन्त्र	३.५	१.४	-८.९	९.५	५.२	३
उदीयमान तथा विकासशील अर्थतन्त्र	४.२	०.५	-४.९	१२.५	४.१	१.६
पैठारी आयतन						
विकसित अर्थतन्त्र	३.९	२.१	-८.३	१०	६.६	१.८
उदीयमान तथा विकासशील अर्थतन्त्र	५.१	-१.१	-७.९	११.७	३.५	३.३

स्रोतः अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, अप्रिल, २०२३ * प्रक्षेपण

चालु खाता सन्तुलन

१.१६ सन् २०२३ मा दक्षिण एशियाली मुलुकको चालु खाता सन्तुलनमा सुधार हुने अनुमान रहेको छ। सन् २०२३ मा बङ्गलादेशको चालु खाता घाटा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको २.९ प्रतिशत हुने प्रक्षेपण अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषले गरेको छ। यसैगरी, भुटानको ९.७ प्रतिशत, भारतको २.७ प्रतिशत, माल्दिभ्सको १७.७ प्रतिशत, नेपालको ७.४ प्रतिशत, श्रीलंकाको ४.६ प्रतिशत र पाकिस्तानको ४.१ प्रतिशतले चालु खाता घाटा हुने प्रक्षेपण रहेको छ। सन् २०२२ मा चीनको चालु खाता १.१ प्रतिशतले बचतमा रहेकोमा सन् २०२३ मा सीमान्तरूपमा कम भई १.० प्रतिशत हुने प्रक्षेपण रहेको छ। दक्षिण एशियाली मुलुक र चीनका विगत १० वर्षको औसत चालु खाता सन्तुलन माल्दिभ्सको चालु खाता सबैभन्दा बढी र बङ्गलादेशको सबैभन्दा न्यून घाटामा रहेको छ।

तालिका १(च): दक्षिण एशियाली मुलुक तथा चीनको चालु खाता सन्तुलन (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

मुलुक	२०१८	२०१९	२०२०	२०२१	२०२२	२०२३*
बङ्गलादेश	-३.५	-१.५	-१.७	-१.३	-३.२	-२.९
भुटान	-१८.४	-२०.५	-१२.४	-११.८	-१०.६	-९.७
भारत	-२.१	-०.९	०.९	-१.६	-३.१	-२.७
माल्दिभ्स	-२८.४	-२६.६	-३५.५	-१५.६	-२४.२	-१७.७
नेपाल	-७.१	-६.९	-१	-८.२	-११.४	-७.४
श्रीलङ्का	-३.२	-२.२	-१.३	-४.३	-७.१	-४.६
पाकिस्तान	-५.४	-४.२	-१.५	-०.६	-५.३	-४.१
अफगानिस्तान	१२.२	११.७	११.२			
चीन	०.२	०.७	१.७	१.८	१.१	१

स्रोतः अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, अप्रिल, २०२३ * प्रक्षेपण

राष्ट्रिय अर्थतन्त्र

आर्थिक वृद्धि

१.१७ चालु आर्थिक वर्षमा नेपालको अर्थतन्त्रको विस्तार न्यून रहने अनुमान छ। कोभिड-१९ को प्रभाव कम हुँदै गएसँगै गत आर्थिक वर्षमा आन्तरिक मागमा भएको बढोत्तरीका कारण वस्तु पैठारी उच्च दरले वृद्धि हुन गयो। फलस्वरूप, विदेशी मुद्रा सञ्चितिमा दबाब सिर्जना हुन पुग्यो। साथै, नेपाली मुद्राको अमेरिकी डलरसँग भएको उच्च अवमूल्यनले समेत वस्तु पैठारी थप महँङ्गो हुन गयो जसबाट सिर्जना भएको वाह्य क्षेत्र असन्तुलनलाई सम्बोधन गर्नका लागि अबलम्बन गरिएको आयात नियमनले वस्तु पैठारीमा कमी आएसँगै आयातमा आधारित राजस्व असुलीमा भने प्रतिकुल प्रभाव गर्न गयो। संघ र प्रदेशको चुनाव तथा बढ्दै गएको अनिवार्य दायित्वबाट चालु खर्चमा भएको वृद्धि र राजस्व असुलीमा आएको कमीको कारण स्रोत व्यवस्थापनमा कठिनाई थपिएकोले आर्थिक गतिविधिमा अपेक्षाकृत विस्तार हुन सकेन।

१.१८ खासगरी रुस-युक्रेन युद्धको कारण पेट्रोलियम पदार्थको मूल्यमा भएको वृद्धिले नेपालको समग्र मूल्यस्तर उच्च रहन गयो। वढ्दो मुद्रास्फीतिलाई वाञ्छित सीमाभित्र राख्नका लागि अवलम्बन गरिएको कसिलो मौद्रिक नीतिका कारण ब्याजदर बढ्न पुग्यो। निजी क्षेत्रमा प्रवाह हुने कर्जामा कमी आउन गयो। साथै, तीनै तहका सरकारको पुँजीगत खर्चमा आशातित रूपमा वृद्धि हुन नसक्दा पुँजी निर्माण, रोजगारी सिर्जना, उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धि अपेक्षितस्तरमा हुन सकेन।

१.१९ वर्षे धानको उत्पादनमा भएको वृद्धिसँगै कृषि उत्पादनको वृद्धि सन्तोषजनक रहेतापनि हिउँदे वर्षा समयमा नहुँदा हिउँदे वालीमा प्रतिकुल प्रभाव पर्न गएको छ। थोक तथा खुद्रा व्यापार, निर्माण र घरजग्गाको कारोबारमा आएको शिथिलतासँगै सम्पूर्ण आर्थिक गतिविधिमा कमी आएको हुनाले उद्योग तथा सेवा क्षेत्रको विस्तार कम हुने अनुमान छ।

१.२० चालु आर्थिक वर्षमा निर्माण, थोक तथा खुद्रा व्यापार लगायत औद्योगिक उत्पादनमा भएको कमीका कारण आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा नेपालको अर्थतन्त्र गत आर्थिक वर्षको ५.४६ प्रतिशतको तुलनामा २.१६ प्रतिशतले मात्र विस्तार हुने अनुमान रहेको छ। उपभोक्ता मूल्यमा नेपालको आर्थिक वृद्धि १.८६ प्रतिशत हुने अनुमान छ।

१.२१ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कृषि र गैरकृषि क्षेत्रको उत्पादन (कुल मूल्य अभिवृद्धि) क्रमशः २.७३ प्रतिशत र १.९२ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा कृषि क्षेत्रको उत्पादन २.२४ प्रतिशतले वृद्धि भएको थियो भने गैरकृषि क्षेत्रको उत्पादन ६.५६ प्रतिशतले बढेको थियो। चालु आर्थिक वर्षमा धानको उत्पादन ६.९ प्रतिशतले वृद्धि भएतापनि हिउँदे वालीको उत्पादन तथा दूध, मासु, अण्डा लगायतको उत्पादनमा आएको कमीले गर्दा कृषि क्षेत्रको उत्पादन सामान्य रहेको छ। गैर कृषि क्षेत्रतर्फ उद्योग, निर्माण तथा थोक तथा खुद्रा व्यापार क्षेत्रको उत्पादन घट्ने र अरू सबै क्षेत्रको बढ्ने अनुमान छ।

चार्ट १(ग): कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

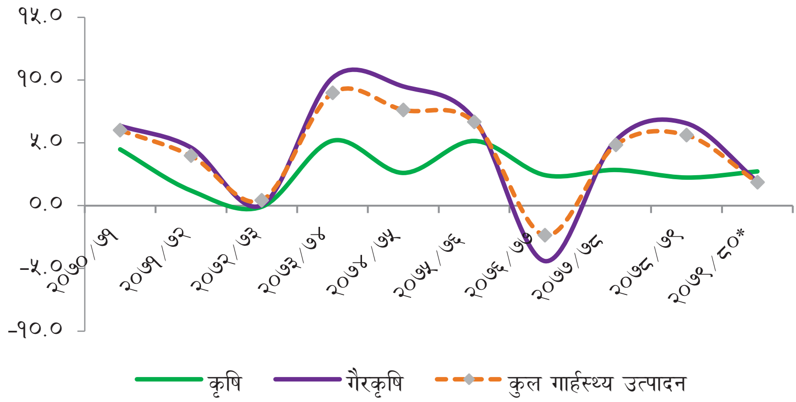

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८० *अनुमानित

१.२२ नेपालको अर्थतन्त्रको संरचनामा परिवर्तन हुँदै गएको छ। कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान घट्दै गएको छ भने गैर कृषि क्षेत्रको योगदान बढ्दै गएको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान २४.१ प्रतिशत र गैर कृषि क्षेत्रको योगदान ७५.९ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान २४.७ प्रतिशत र ७५.३ प्रतिशत रहेको थियो। विगत दश वर्षमा कृषि क्षेत्रको औसत योगदान २६.५ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १(घ): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान (प्रतिशतमा)

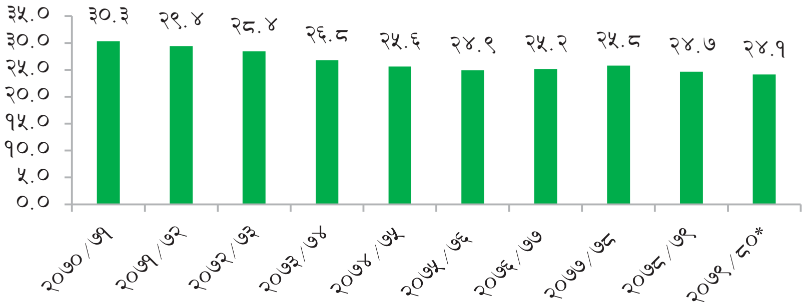

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८० *अनुमानित

उपभोग

१.२३ कुल उपभोग र कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपात प्रायः ९० प्रतिशत भन्दा माथि रहदै आएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ९४.२ प्रतिशत रहेको कुल उपभोग चालु आर्थिक वर्षमा भने केही कमी भई ९३.६ प्रतिशत रहने अनुमान रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा १४.१ प्रतिशतले बढेको कुल उपभोग आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा ८.३ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। पछिल्लो दशकमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उपभोगको अंश वार्षिक औसत ९१.२ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १(ङ): उपभोगको प्रवृत्ति (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

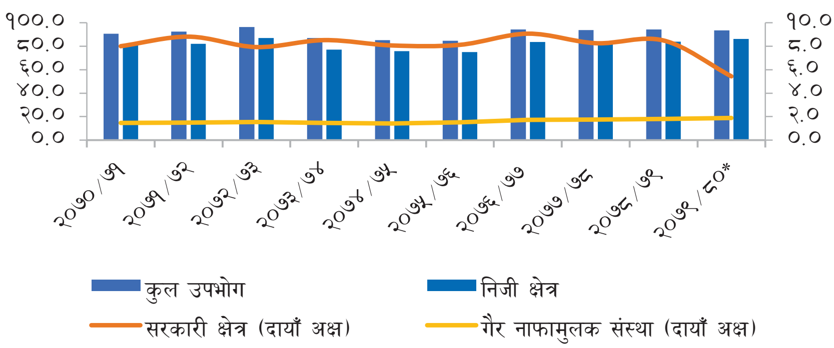

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय,२०८० *अनुमानित

१.२४ चालु आर्थिक वर्षमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा सरकारी क्षेत्रको उपभोगको अनुपात उल्लेख्यरूपमा घटी पछिल्लो दशककै न्यून हुने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा सरकारी क्षेत्र र निजी क्षेत्रको उपभोगको अनुपात क्रमशः ५.४ प्रतिशत र ८६.३ प्रतिशत र गैर-नाफामूलक संस्थाको उपभोगको अंश १.९ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो अनुपात क्रमशः ८.५ प्रतिशत, ८३.९ प्रतिशत र १.८ प्रतिशत रहेको थियो। विगत दश वर्षमा यस्तो अनुपात क्रमशः ८.१ प्रतिशत, ८१.५ प्रतिशत र १.६ प्रतिशत रहेको छ।

१.२५ सरकारी क्षेत्र, निजी क्षेत्र र गैर-नाफामूलक संस्थाको उपभोगको संरचनामा खासै परिवर्तन आएको छैन्। चालु आर्थिक वर्षमा सरकारी क्षेत्रको उपभोग घट्ने र निजी क्षेत्र तथा गैर-नाफामूलक संस्थाको उपभोग बढ्ने अनुमान रहेको छ। गत आर्थिक वर्षमा सरकारी क्षेत्र, निजी क्षेत्र र गैर-नाफामूलक संस्थाको उपभोगको अनुपात क्रमशः ९.०१ प्रतिशत, ८९.०९ प्रतिशत र १.९१ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो अनुपात ५.८० प्रतिशत, ९२.१८ प्रतिशत र २.०२ प्रतिशत रहने अनुमान छ। विगत दश वर्षको यस्तो औसत अनुपात क्रमशः ८.८७ प्रतिशत, ८९.३७ प्रतिशत र १.८ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १(च): सरकारी, निजी तथा गैरनाफामूलक संस्थाको उपभोग (कुल उपभोगको प्रतिशतमा)

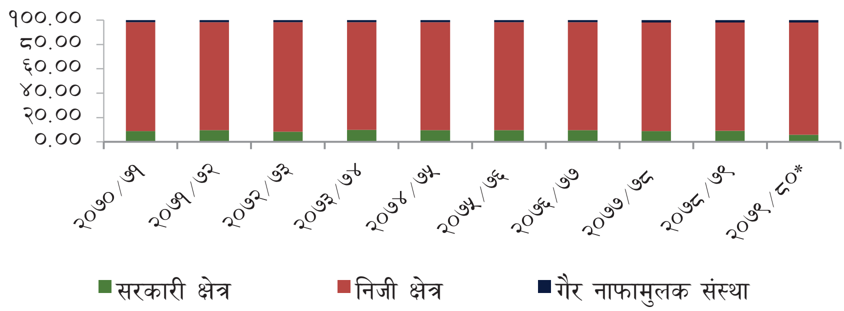

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय २०८० *अनुमानित

१.२६ कुल निजी उपभोग मध्ये खाद्यान्न वस्तुको अंश बढी छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कुल निजी उपभोगमा खाद्यान्न वस्तु, गैरखाद्यान्न वस्तु र सेवाको अंश क्रमशः ४८.३ प्रतिशत, १८.७ प्रतिशत र ३३.० प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो अंश क्रमशः ४८.९ प्रतिशत, १८.६ प्रतिशत र ३२.५ प्रतिशत रहेको थियो। विगत दश वर्षमा कुल निजी उपभोगमा खाद्यान्न, गैर खाद्यान्न वस्तु र

सेवाको अंश वार्षिक औसत क्रमशः ४९.० प्रतिशत, १८.४ र ३२.६ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १(छ): आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा निजी क्षेत्रको उपभोग संरचना

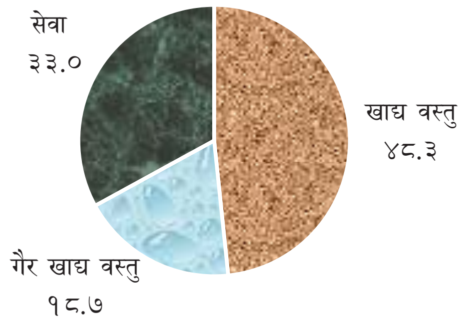

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

१.२७ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल गार्हस्थ्य बचत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ५.८ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा ६.४ प्रतिशत पुग्ने अनुमान छ। पछिल्लो दशकमा कुल गार्हस्थ्य बचत कुल गार्हस्थ्य उत्पादन औसत ८.७ प्रतिशत रहेको छ। अझै पनि कुल गार्हस्थ्य बचत कोभिड-१९ महामारी पूर्वको अवस्थामा पुग्न सकेको छैन्।

चार्ट १(ज): कुल गार्हस्थ्य बचत र कुल राष्ट्रिय बचत (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

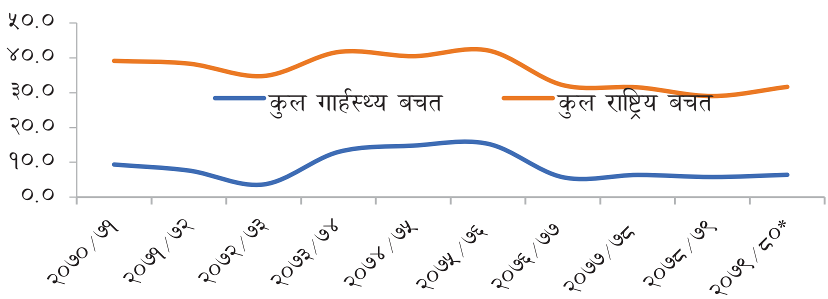

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय,२०८० *अनुमानित

१.२८ कोभिड-१९ शुरु भएसँगै कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कुल राष्ट्रिय बचतको अनुपात क्रमशः घट्दै गएकोमा चालु आर्थिक वर्षमा भने सामान्य वृद्धि भएको छ। आर्थिक

वर्ष २०७९/८० मा कुल राष्ट्रिय बचत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ३१.७ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो अनुपात २९.० प्रतिशत रहेको थियो। पछिल्लो दश वर्षमा कुल राष्ट्रिय बचत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको औसत ३६.१ प्रतिशत रहेको छ।

लगानी

१.२९ ब्याजदरमा भएको वृद्धिका कारण कर्जा प्रवाहमा आएको कमी र उच्च मूल्य वृद्धिले आर्थिक गतिविधिमा सुस्तता आई कुल लगानीमा समेत कमी आएको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा २५.९ प्रतिशतले घटेको कुल लगानी त्यसपछिका दुई वर्षमा बढेको भएता पनि पुनः घट्ने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कुल लगानी गत वर्षको तुलनामा ५.० प्रतिशतले घटेर रू.१७ खर्ब ५४ अर्ब १६ करोड रहने अनुमान छ। पछिल्लो दशकमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ४१.४ प्रतिशतसम्म पुगेको कुल लगानी चालु आर्थिक वर्षमा ३२.६ प्रतिशत मा सीमित हुने अनुमान रहेको छ।

चार्ट १(झ): लगानी (कुल पुँजी निर्माण) को प्रवृत्ति (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

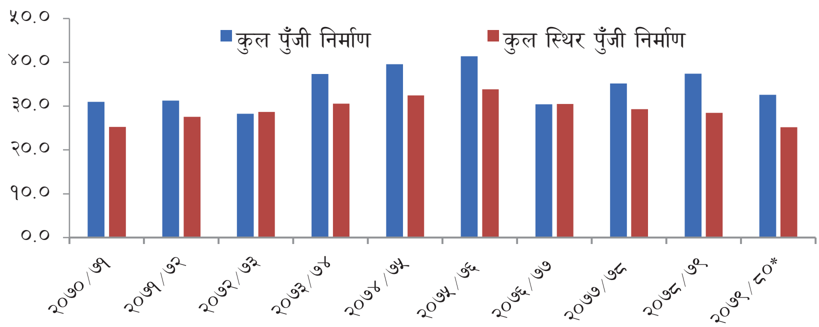

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८० *अनुमानित

१.३० आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कुल स्थिर लगानी गत आर्थिक वर्षको तुलनामा ३.४ प्रतिशतले घट्ने अनुमान रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल स्थिर लगानी कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको २८.५ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा ३.३ प्रतिशत बिन्दुले घटेर २५.२ प्रतिशत हुने अनुमान छ। विगत दश वर्षमा कुल लगानी र कुल स्थिर लगानी कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको औसत क्रमशः ३४.४ प्रतिशत र २९.२ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १(ञ): स्थिर लगानी संरचना (कुल स्थिर लगानीको प्रतिशतमा)

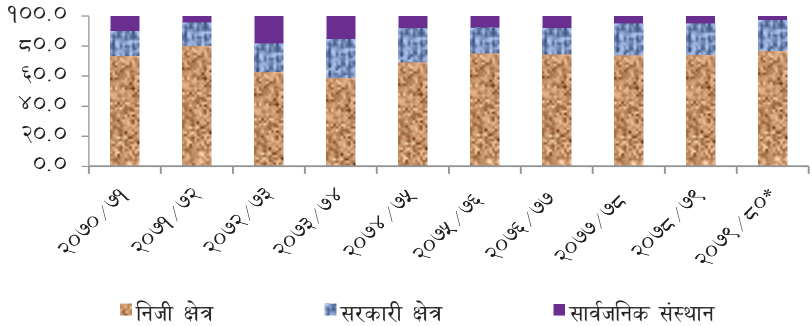

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय,२०८०   *अनुमानित

१.३१ कुल स्थिर लगानीमा सरकारी र निजी क्षेत्रको अंश बढ्दै गएको छ भने सार्वजनिक संस्थानको अंश घट्दै गएको छ। चालु आर्थिक वर्षमा कुल स्थिर लगानी रू.१३ खर्ब ५६ अर्ब ४६ करोड रहने अनुमान छ। कुल स्थिर लगानीमध्ये सरकारी, निजी र सार्वजनिक संस्थानको लगानी क्रमशः २०.८ प्रतिशत, ७६.९ प्रतिशत र २.४ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो अंश क्रमशः २१.१ प्रतिशत, ७४.२ प्रतिशत र ४.८ प्रतिशत रहेको थियो। पछिल्लो दश वर्षको कुल स्थिर लगानीमा निजी क्षेत्र, सरकारी क्षेत्र र सार्वजनिक संस्थानको अंश औसत ७२.२ प्रतिशत, १९.४ प्रतिशत र ८.४ प्रतिशत रहेको छ।

बचत र लगानीको अन्तर

१.३२ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँग बचत र लगानीको अन्तर ३१.६ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो अन्तरमा ५.४ प्रतिशत बिन्दुले कमी आई २६.२ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षको तुलनामा चालु आर्थिक वर्ष कुल लगानी ५.० प्रतिशतले घटेकोले बचत र लगानीका बीचको अन्तरमा कमी आएको हो। विगत दश वर्षमा यस्तो अन्तर सबैभन्दा बढी आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा रहेको थियो।

चार्ट १(ट): कुल गार्हस्थ्य बचत-लगानी अन्तर (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

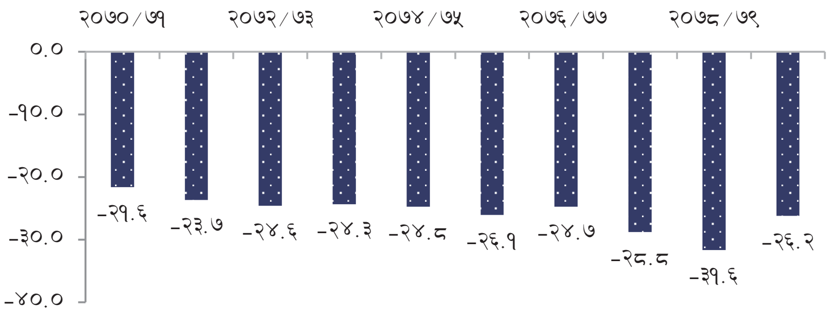

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय,२०८० *अनुमानित

१.३३ आर्थिक वर्ष २०७०/७१ देखि आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को अवधिमा लगानीको तुलनामा बचत बढी भएकोले कुल राष्ट्रिय बचत-लगानी अन्तर धनात्मक देखिएकोमा त्यसपछिका वर्षहरूमा ऋणात्मक रहेको छ। गत आर्थिक वर्षको तुलनामा चालु आर्थिक वर्षमा कुल राष्ट्रिय बचतमा वृद्धि भएको र कुल लगानी घटेकोले कुल राष्ट्रिय बचत र लगानी अन्तरमा कमी आएको छ। पर्यटक आगमनमा भएको वृद्धिसँगै भ्रमण आय बढ्नु र वैदेशिक रोजगारमा जाने नेपाली कामदारको सङ्ख्यामा उल्लेख्य वृद्धि भई विप्रेषण आप्रवाहमा समेत वृद्धि भएकोले कुल राष्ट्रिय बचतमा वृद्धि भएको हो। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँग राष्ट्रिय बचत र लगानी अन्तरको अनुपात ८.४ प्रतिशतले ऋणात्मक रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो अन्तरमा सुधार भई ०.९ प्रतिशतले मात्र ऋणात्मक हुने अनुमान रहेको छ।

चार्ट १(ठ): कुल राष्ट्रिय बचत-लगानी अन्तर (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

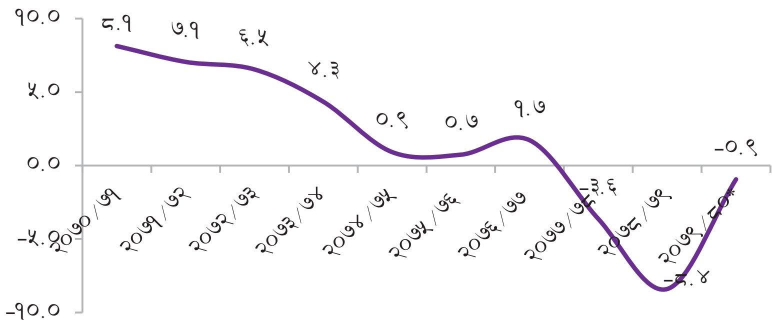

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय,२०८० *अनुमानित

प्रतिव्यक्ति आय

१.३४ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रू.१ लाख ६९ हजार ३८ रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो उत्पादन रू. १ लाख ८२ हजार ६ सय ८३ पुग्ने अनुमान छ। चालु आर्थिक वर्षमा प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन ८.१ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। पछिल्लो दश वर्षको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको औसत वृद्धि ९.९ प्रतिशत रहेको छ। अमेरिकी डलरको आधारमा प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन गत आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा १३९९ अमेरिकी डलर रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा परिवर्तन नहुने अनुमान छ।

चार्ट १(ड): प्रचलित मूल्यमा प्रतिव्यक्ति आयको वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

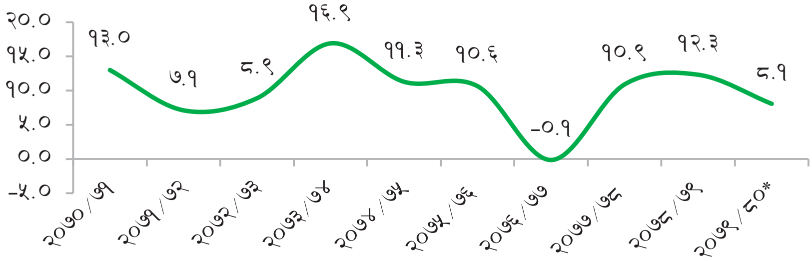

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय,२०८० *अनुमानित

नोटः राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार वि.सं.२०६८ देखि वि.सं.२०७८ सम्मको वार्षिक सरदर औसत जनसङ्ख्या वृद्धिदर ०.९२ प्रतिशत रहेको र सोही बमोजिम जनसङ्ख्याको समायोजन गरिएकोले यस अघिका तथ्याङ्कसँग केही फरक परेको छ।

१.३५ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रति व्यक्ति कुल राष्ट्रिय खर्चयोग्य आयमा सामान्य वृद्धि भएको छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो आयमा ७.९ प्रतिशतले वृद्धि भएको थियो। अघिल्लो वर्ष प्रति व्यक्ति राष्ट्रिय खर्चयोग्य आय अमेरिकी डलर १,७२४ रहेको थियो भने चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो आय अमेरिकी डलर १,७५२ पुग्ने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा प्रति व्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय (प्रचलित मूल्यमा) अमेरिकी डलर १,४०७ रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा यस्तो आयमा सीमान्त वृद्धि भई अमेरिकी डलर १,४१० पुग्ने अनुमान छ।

चार्ट १(ढ): प्रतिव्यक्ति राष्ट्रिय खर्चयोग्य आय (अमेरिकी डलरमा)

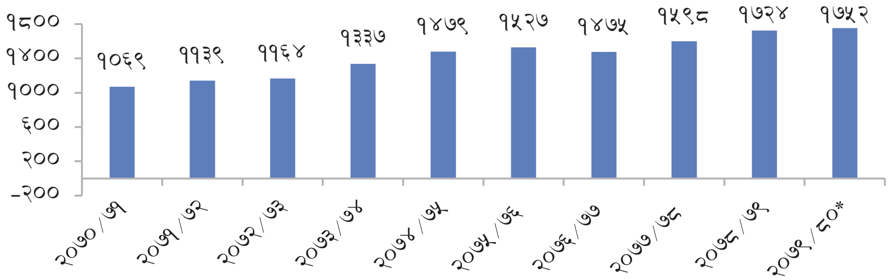

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय,२०८० *अनुमानित

कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्षेत्रगत संरचना

१.३६ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्राथमिक क्षेत्र, द्वितीयक क्षेत्र र सेवा क्षेत्रको वृद्धिदर क्रमशः २.७ प्रतिशत, ०.६ प्रतिशत र २.३ प्रतिशत रहने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस्तो वृद्धिदर क्रमशः २.४ प्रतिशत, १०.९ प्रतिशत र ५.३ प्रतिशत रहेको थियो। पछिल्लो दशकमा प्राथमिक क्षेत्र, द्वितीयक क्षेत्र र सेवा क्षेत्रको औसत वृद्धिदर क्रमशः ३.० प्रतिशत, ५.४ प्रतिशत र ४.५ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १(ण): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्षेत्रगत वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

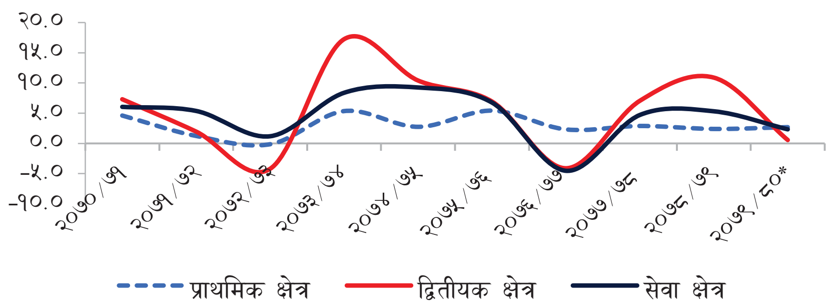

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय,२०८० *अनुमानित

१.३७ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्षेत्रगत संरचनामा केही परिवर्तन भएको छ। कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्राथमिक क्षेत्रको योगदान घट्दै गएको छ भने सेवा क्षेत्रको योगदान बढ्दै गएको छ। चालु आर्थिक वर्षमा पनि सेवा क्षेत्रको योगदानमा वृद्धि भएको छ भने प्राथमिक र द्वितीयक क्षेत्रको

योगदानमा केही कमी आएको छ। औद्योगिक आधार कमजोर भएकोले द्वितीयक क्षेत्रको योगदान अझै पनि सन्तोषजनक रूपमा बढ्न सकेको छैन्। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्राथमिक, द्वितीयक र सेवा क्षेत्रको योगदान क्रमशः २५.२ प्रतिशत, १३.५ प्रतिशत र ६१.२ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान क्रमशः २४.६ प्रतिशत, १२.९ प्रतिशत र ६२.४ प्रतिशत रहने अनुमान छ। पछिल्लो दश वर्षको प्राथमिक क्षेत्र, द्वितीयक क्षेत्र र सेवा क्षेत्रको औसत योगदान क्रमशः २७.१ प्रतिशत, १३.८ प्रतिशत र ५९.१ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १(त): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्राथमिक, द्वितीयक र सेवा क्षेत्रको योगदान
(प्रतिशतमा)

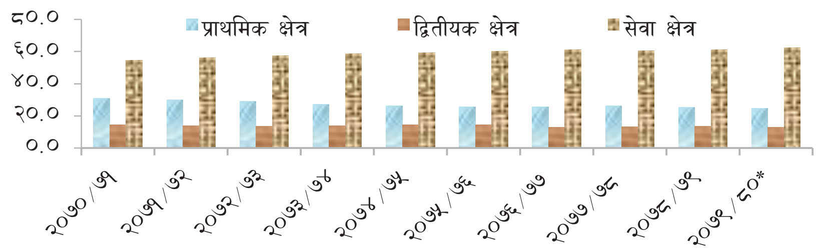

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय,२०८० *अनुमानित

१.३८ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि, उद्योग र सेवा क्षेत्रको योगदान क्रमशः २४.७ प्रतिशत, १४.१ प्रतिशत र ६१.२ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान क्रमशः २४.१ प्रतिशत, १३.५ प्रतिशत र ६२.४ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

क्षेत्रगत वर्गीकरणअनुसार कुल मूल्य अभिवृद्धि

कृषि क्षेत्र

१.३९ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्र (कृषि,वन तथा मत्स्यपालन) को योगदान २४.१ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान २४.७ प्रतिशत रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कृषि, वन तथा मत्स्यपालन क्षेत्रको मुल मूल्य अभिवृद्धि २.२ प्रतिशतले वृद्धि भएकोमा चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो वृद्धिदर २.७ प्रतिशत रहने अनुमान छ। धान लगायतका वर्षे बालीको उत्पादनमा वृद्धि भएता पनि हिउँदे बालीको साथै दूध,

अण्डा तथा मासुको उत्पादनमा केही ह्रास भएको हुँदा यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि सामान्य वृद्धि हुने अनुमान छ।

उद्योग क्षेत्र

१.४० आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा खानी तथा उत्खनन् क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर ८.८ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो वृद्धिदरमा १.१ प्रतिशतमा सीमित हुने अनुमान छ। आर्थिक गतिविधिमा आएको सुस्तताको प्रभाव यस क्षेत्रमा बढी परेको देखिन्छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा खानी तथा उत्खनन् क्षेत्रको योगदान ०.५१ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

१.४१ उत्पादनमूलक उद्योग र निर्माण क्षेत्रको क्रियाकलाप घट्न गएकाले समग्र उद्योग क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिमा कमी आएको छ। भूकम्प र कोभिड-१९ महामारीको समयमा उच्चदरमा घटेको उत्पादनमूलक उद्योग क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि त्यसपछिका आर्थिक वर्षमा बढ्दै गएको भए पनि पुनः घटेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा उत्पादनमूलक उद्योगको कुल मूल्य अभिवृद्धि ६.७ प्रतिशतले बढेको भएता पनि चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो वृद्धिदर २.० प्रतिशतले ऋणात्मक हुने अनुमान छ। पछिल्लो दश वर्षमा उत्पादनमूलक उद्योग क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर औसत ३.४ प्रतिशत रहेको छ।

१.४२ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उत्पादनमूलक उद्योगको योगदान ५.७ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा यस्तो योगदानमा केही कमी आई ५.३ प्रतिशत रहने अनुमान छ। खासगरी वनस्पति, तोरी, सोयाबिन तथा सूर्यमूखी तेलको उत्पादनका साथै फलाम तथा स्टिलजन्य उत्पादनमा आएको कमीको कारण उत्पादनमूलक उद्योग क्षेत्रको योगदान अझै न्यून हुन गएको छ।

चार्ट १(थ): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उत्पादनमूलक उद्योग क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर

(प्रतिशतमा)

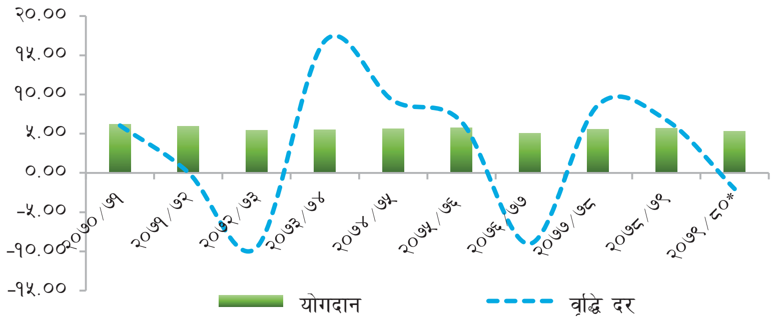

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय,२०८० *अनुमानित

१.४३ सार्वजनिक तथा निजी क्षेत्रको निर्माण कार्यमा आएको शिथिलता र निर्माण सामाग्रीको आयात तथा आन्तरिक उत्पादनमा समेत कमी आएकोले चालु आर्थिक वर्षमा निर्माण क्षेत्र सङ्कुचन हुने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा निर्माण क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर ७.० प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो वृद्धिदर २.६ प्रतिशतले ऋणात्मक हुने अनुमान छ। यसैगरी, आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा निर्माण क्षेत्रको योगदान ५.८ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्ष यस्तो योगदानमा सीमान्त कमी भई ५.५ प्रतिशत हुने अनुमान छ।

चार्ट १(द): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा निर्माण क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

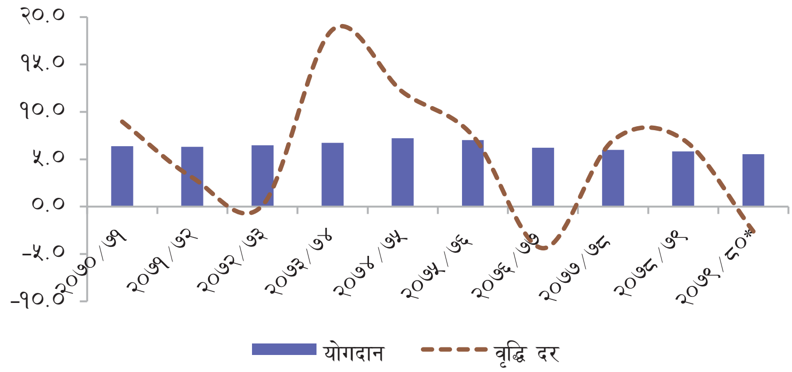

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय,२०८० *अनुमानित

१.४४ नयाँ जलविद्युत आयोजनाले विद्युत उत्पादन गर्न शुरु गरेको र केही विद्युत आयोजना सम्पन्नको क्रममा रहेको हुँदा विद्युत क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि चालु आर्थिक वर्षमा समेत उल्लेख्य रूपमा बढ्ने अनुमान रहेको छ। खासगरी, सोलुखोला, सुपरदोर्दी लगायतका आयोजनाबाट विद्युत उत्पादन शुरु भइसकेको र थप नयाँ आयोजनाबाट समेत चालु आर्थिक वर्षमा नै उत्पादन शुरु हुने अनुमानको आधारमा यस क्षेत्रको वृद्धि उच्च रहने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा विद्युत, ग्यास तथा वाष्प र वातानुकूलित आपूर्ति सेवा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ५३.४ प्रतिशतले बढेको थियो भने चालु आर्थिक वर्षमा १९.४ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान रहेको छ। साथै, आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान १.५ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा यस्तो योगदान १.६ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

चार्ट १(ध): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा विद्युत, ग्यास तथा वाष्प र वातानुकूलित आपूर्ति सेवाको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

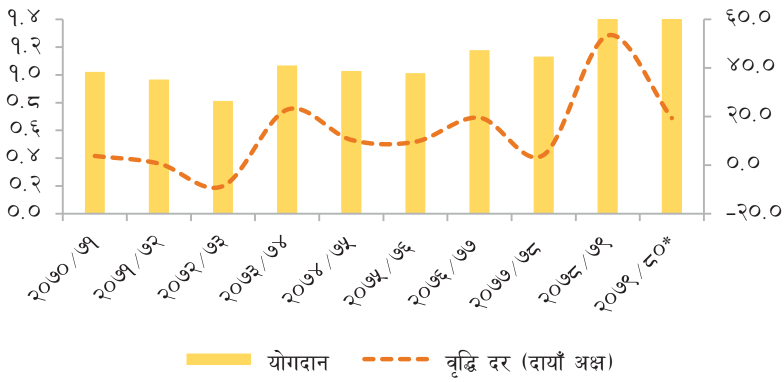

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय,२०८० *अनुमानित

१.४५ कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा पानी आपूर्ति, ढल, फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापको योगदान विगत केही वर्षदेखि घट्दै गएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान ०.५९ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान ०.४६ प्रतिशत रहने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर २.२ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

चार्ट १(न): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा पानी आपूर्ति, ढल व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलाप क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

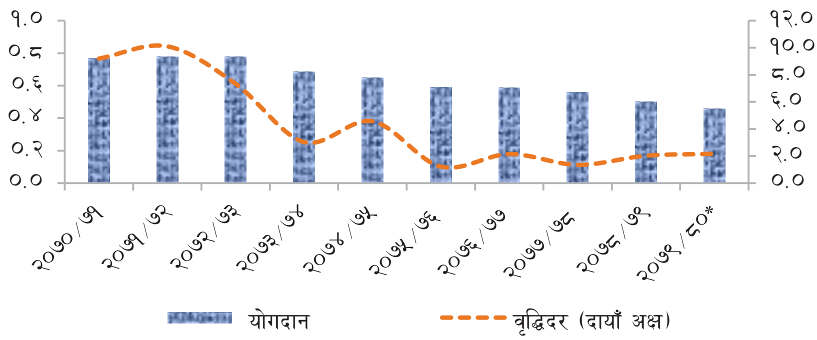

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय,२०८० *अनुमानित

सेवा क्षेत्र

१.४६ सेवा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिमा सबैभन्दा बढी योगदान थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा क्षेत्रको रहेको छ। आयात तथा आन्तरिक औद्योगिक उत्पादनमा आएको कमीले यस क्षेत्रको वृद्धिदर ऋणात्मक रहने र यातायात तथा भण्डारण सेवाको वृद्धि पनि न्यून हुने अनुमानको आधारमा सेवा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदरमा केही कमी हुने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा क्षेत्रको योगदान १६.३ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान ०.९ प्रतिशत विन्दुले कमि भई १५.४ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

१.४७ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिमा ७.५ प्रतिशतको वृद्धि भएकोमा चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो वृद्धिदर ३.० प्रतिशतले ऋणात्मक रहेको छ। विगत दश वर्षको थोक तथा खुद्रा व्यापार क्षेत्रको औसत वृद्धिदर ४.४ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १(प): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा थोक, खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

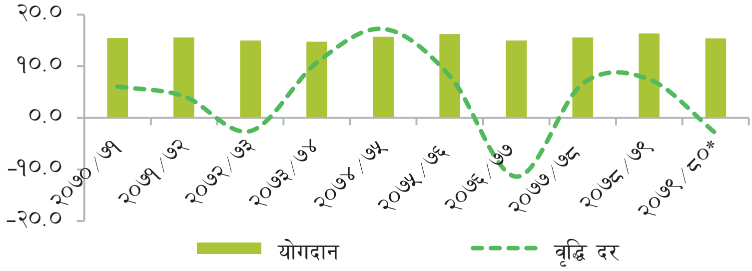

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०　　　　　　　　　*अनुमानित

१.४८ विदेशी पर्यटकको आगमनमा भएको उल्लेख्य वृद्धि तथा आन्तरिक पर्यटकको सङ्ख्यामा भएको सुधारको कारणले आवास तथा भोजन सेवा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर उच्च रहने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि १२.६ प्रतिशतले वृद्धि भएकोमा चालु आर्थिक वर्षमा उल्लेख्य सुधार भई १८.६ प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान छ।

१.४९ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा आवास तथा भोजन सेवा क्षेत्रको योगदान २.० प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान १.७ प्रतिशत रहेको थियो। विगत दश वर्षको यस क्षेत्रको औसत योगदान १.९ प्रतिशत र वृद्धिदर ४.० प्रतिशत रहेको छ। अर्थतन्त्रमा देखिएको सुस्तता र अनिश्चितताको बावजुद पनि आन्तरिक र वाह्य पर्यटकको सङ्ख्यामा भएको वृद्धिले अर्थतन्त्र गतिशिल बन्दै जान सहयोग पुऱ्याउने देखिन्छ।

चार्ट १(फ): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा आवास तथा भोजन सेवा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

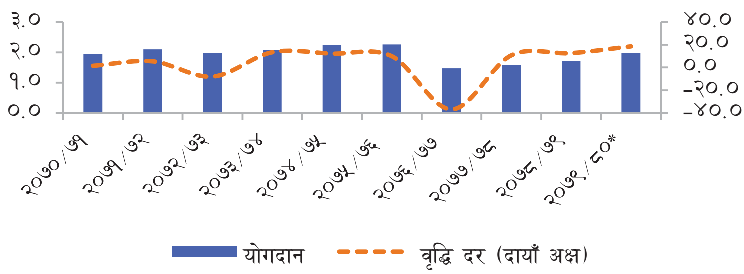

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय,२०८०　　　　　　　　　*अनुमानित

१.५० चालु आर्थिक वर्षको पुससम्म आयातमा कायम रहेको नियमनको प्रभाव सवारी साधनको आयातमा समेत पर्न गएको छ। सवारी साधनको आयातमा भएको कमीका कारण यातायात तथा भण्डारण क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको विस्तार गत आर्थिक वर्षको तुलनामा न्यून हुने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा यातायात तथा भण्डारण क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि १.१ प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो वृद्धिदर ४.६ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १(ब): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यातायात तथा भण्डारण क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर

(प्रतिशतमा)

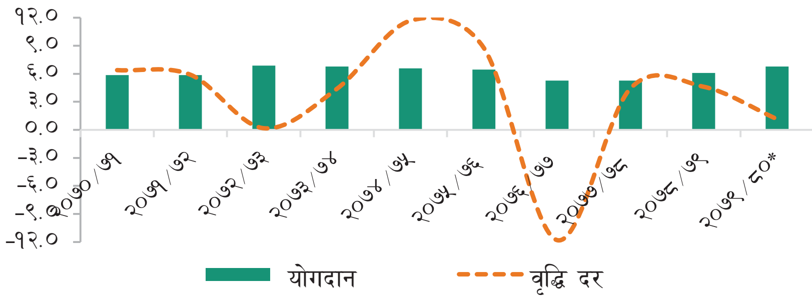

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८० *अनुमानित

१.५१ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान ६.१ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा भने यस्तो योगदानमा केही वृद्धि भई ६.८ प्रतिशत पुग्ने अनुमान रहेको छ। विगत दश वर्षको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको औसत योगदान ६.२ प्रतिशत र वृद्धिदर ३.६ प्रतिशत रहेको छ।

१.५२ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रको योगदान गत वर्षको तुलनामा केही कमी भई १.२ प्रतिशत हुने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान २.१ प्रतिशत रहेको थियो। इन्टरनेट सेवा प्रदायकको कारोवार तथा ताररहित सञ्चारमा भएको वृद्धिले सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिमा वृद्धि हुने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ४.१ प्रतिशतले वृद्धि भएकोमा चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो वृद्धिदर ४.१ प्रतिशत हुने अनुमान छ। विगत दश वर्षको यस क्षेत्रको औसत योगदान २.३ प्रतिशत र वृद्धिदर ७.५ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १(भ): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर

(प्रतिशत)

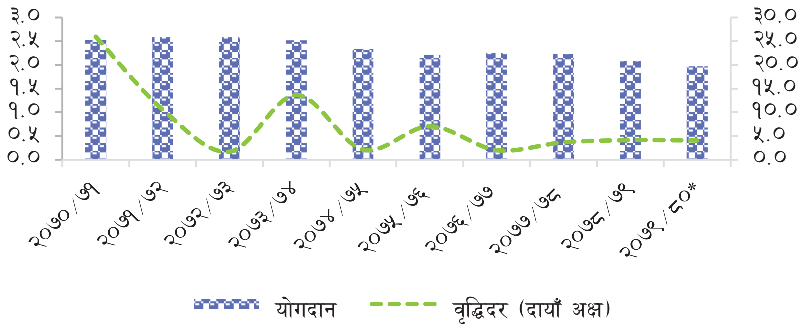

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०   *अनुमानित

१.५३ बैंक, बीमा तथा गैर बैङ्किङ्ग वित्तीय संस्थाको क्रियाकलाप बढ्दै गएकोले गत आर्थिक वर्षको तुलनामा चालु आर्थिक वर्षमा वित्तीय तथा बीमा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर बढ्ने अनुमान रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर ६.९ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा यस्तो वृद्धिदर ७.३ प्रतिशत रहने अनुमान छ। यसैगरी, आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान ६.९ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा यस्तो योगदानमा वृद्धि भई ७.४ प्रतिशत हुने अनुमान छ। विगत दश वर्षको यस क्षेत्रको औसत योगदान ६.१ प्रतिशत र वृद्धिदर ६.६ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १(म): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा वित्तीय तथा बीमा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर

(प्रतिशतमा)

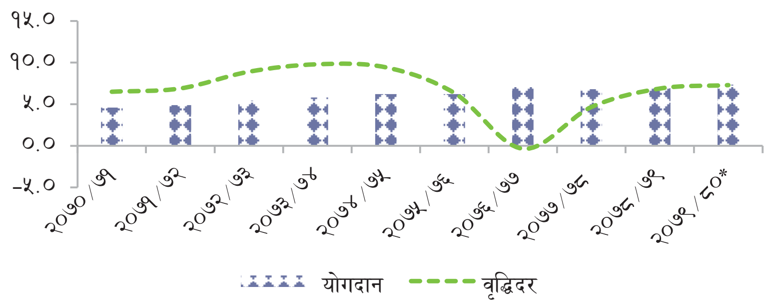

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०   *अनुमानित

१.५४ उच्च ब्याज दरका कारण कर्जा प्रवाहमा आएको सुस्तताले विगत वर्षमा बढेको घरजग्गाको कारोबारमा कमी आएको छ। यसरी घर जग्गाको खरिद बिक्रीमा कमी आएको भएतापनि निजी आवास तथा भाडाका क्रियाकलापमा भएको बढोत्तरीका कारण घरजग्गा कारोबार सेवा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि बढ्ने अनुमान रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा घरजग्गा कारोबार क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि १.६ प्रतिशतले बढेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो वृद्धिदर २.२ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

१.५५ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान ८.४ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान ८.५ प्रतिशत रहेको थियो। विगत दश वर्षमा घरजग्गा कारोवार क्षेत्रको औसत योगदान ८.९ प्रतिशत र औसत वृद्धिदर २.२ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १(य): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा घरजग्गा कारोबार क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर

(प्रतिशत)

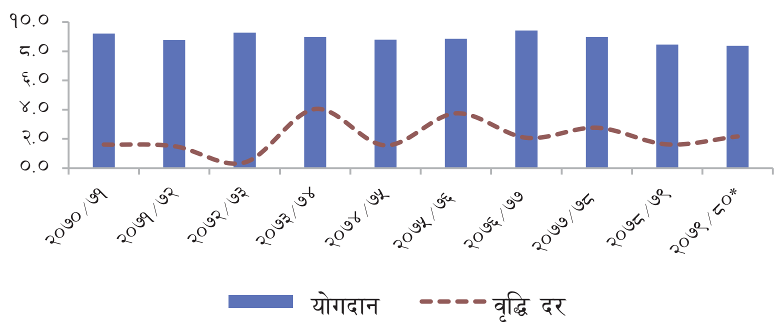

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८० *अनुमानित

१.५६ व्यावसायिक पेशाका क्रियाकलापमा वृद्धि भएसँगै अनुसन्धान तथा विकाससम्बन्धी कार्यमा पनि क्रमशः बढोत्तरी हुँदै गएको छ। फलस्वरूप, पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलाप क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि बढेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ३.५ प्रतिशतले वृद्धि भएकोमा चालु आर्थिक वर्षमा ४.३ प्रतिशत रहने अनुमान छ। साथै, आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान ०.९७ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा पनि सोही बराबर योगदान हुने अनुमान रहेको छ। विगत दश वर्षको यस क्षेत्रको औसत योगदान ०.९८ प्रतिशत र वृद्धिदर ४.६१ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १(र): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

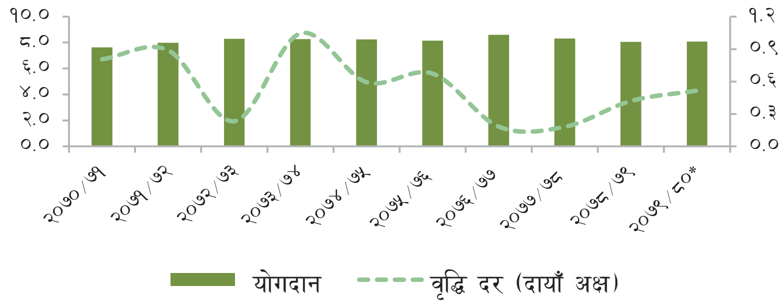

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय,२०८० *अनुमानित

१.५७ प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलाप विस्तार भएका छन्। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ५.० प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो वृद्धिदर २.२ प्रतिशत रहेको थियो। यसैगरी, आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान ०.७२ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा पनि यस क्षेत्रको योगदान सोही बराबर हुने अनुमान छ। विगत दश वर्षमा यस क्षेत्रको औसत योगदान ०.६८ प्रतिशत र वृद्धिदर ९.२४ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १(ल): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

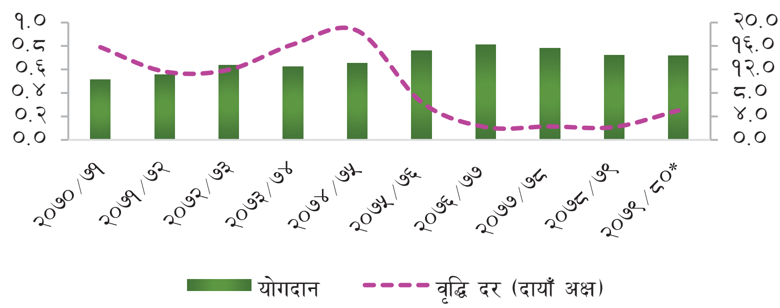

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय,२०८० *अनुमानित

१.५८ संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको सार्वजनिक प्रशासन तथा रक्षामा भएको खर्च र सामाजिक सुरक्षामा बढ्दै गएको खर्चका कारण सार्वजनिक प्रशासन र रक्षा क्षेत्रको

कुल मूल्य अभिवृद्धि बढ्ने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अनिवार्य सामाजिक सुरक्षा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ४.१ प्रतिशतले वृद्धि भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा ५.३ प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान छ। यसैगरी, आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान ७.६ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान ८.२ प्रतिशत रहने अनुमान छ। विगत दश वर्षमा यस क्षेत्रको औसत योगदान ६.९ प्रतिशत र वृद्धिदर ५.२ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १(व): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रशासन, रक्षा र अनिवार्य सामाजिक सुरक्षा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

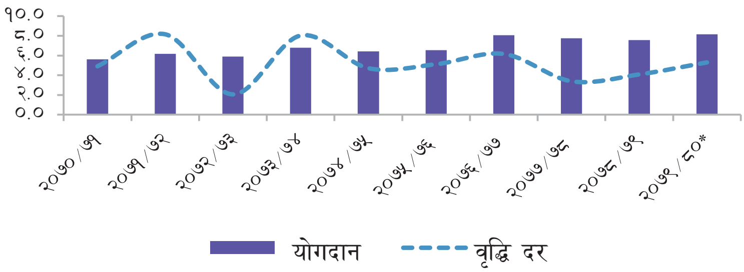

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८० *अनुमानित

१.५९ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा शिक्षा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर ४.६ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो वृद्धिदर ४.१ प्रतिशत रहने अनुमान छ। यसैगरी, आर्थिक वर्ष २०७९/८० को कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान ८.२ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान ८.० प्रतिशत रहेको थियो। विगत दश वर्षमा शिक्षा क्षेत्रको औसत योगदान ७.४ प्रतिशत र वृद्धिदर ५.२ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १(श): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा शिक्षा क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

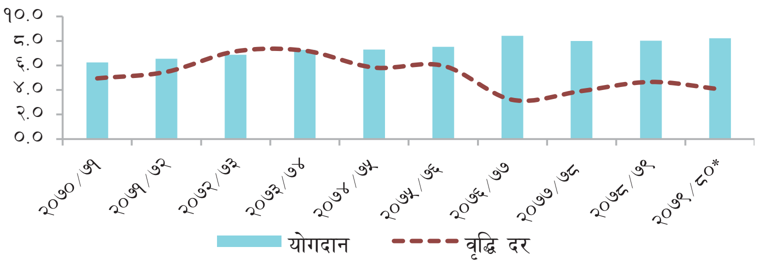

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८० *अनुमानित

१.६० स्वास्थ्य पूर्वाधारमा भएको लगानी वृद्धिसँगै स्वास्थ्य सेवाको पहुँच विस्तार, आम मानिसको स्वास्थ्यप्रतिको चेतनामा अभिवृद्धि तथा निजी स्वास्थ्य संस्थाहरूको विस्तार एवम् आयमा भएको वृद्धिका कारण स्वास्थ्य क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि बढ्दै गएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि ७.० प्रतिशतले वृद्धि भएकोमा चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो वृद्धिदर ६.५ प्रतिशत हुने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक क्षेत्रको योगदान १.९ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस क्षेत्रको यस्तो योगदान १.८ प्रतिशत रहेको थियो। विगत दश वर्षमा यस क्षेत्रको औसत योगदान १.६ प्रतिशत र वृद्धिदर ६.२ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १(ष): कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य क्षेत्रको योगदान र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

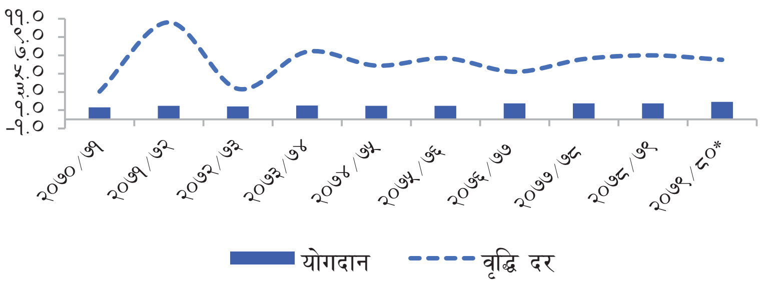

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८० *अनुमानित

१.६१ संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबाट सामुदायिक तथा समाजिक क्षेत्रमा गरिएको खर्चमा भएको बढोत्तरी र निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित मनोरञ्जनात्मक सेवाको आर्थिक गतिविधिमा भएको विस्तारका कारण अन्य सेवाका क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि बढ्ने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा अन्य सेवाका क्षेत्र (कला, मनोरञ्जन तथा अन्य रोजगारदाता घरपरिवारका क्रियाकलाप र आफ्नो उपयोगको लागि घरपरिवारको वस्तु तथा सेवा उत्पादनका क्रियाकलापहरू) को कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर ४.५ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा यस क्षेत्रको वृद्धिदर ५.२ प्रतिशत रहने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान ०.५९ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस क्षेत्रको यस्तो योगदान ०.६० प्रतिशत रहेको थियो। विगत दश वर्षमा यस क्षेत्रको औसत योगदान ०.५६ प्रतिशत र वृद्धिदर ४.६९ प्रतिशत रहेको छ।

२. सार्वजनिक वित्त

२.१ चालु आर्थिक वर्षमा सार्वजनिक वित्तका परिसूचकहरू मिश्रित रहेका छन्। बर्सेनि बढ्दै गएको सरकारको अनिवार्य दायित्व र स्रोत सुनिश्चितताले सिर्जना गरेको थप दायित्व, चालु आर्थिक वर्ष सम्पन्न संघ र प्रदेशको आवधिक निर्वाचन, सार्वजनिक वस्तु तथा सेवाको मूल्यमा भएको वृद्धि लगायतका कारण सङ्घीय खर्च बढेको छ। सरकारले २०७९ वैशाखदेखि पुससम्म अवलम्बन गरेको आयात नियन्त्रण नीतिको कारण चालु आर्थिक वर्षको शुरुवातदेखि नै वस्तु आयातमा उच्च सङ्कुचन भई राजस्व परिचालनमा समेत दबाब सिर्जना भएको छ। फलस्वरूप, स्रोत व्यवस्थापनमा परेको चापलाई कम गर्न सरकारले परिचालन गर्ने आन्तरिक र बाह्य ऋण समेत बढ्न गई सार्वजनिक ऋण दायित्व बढ्न गएको छ। साथै, बजेट घाटाको आकार तुलनात्मकरूपमा बढेको छ।

२.२ सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययीता, प्रभावकारिता र पारदर्शीता कायम गरी स्रोत व्यवस्थापनमा देखिएको दबाब कम गर्ने उद्देश्यले पुँजी निर्माणमा प्रत्यक्ष सहयोगी नहुने प्रकृतिका चालु खर्चमा कटौती गरी बजेट घाटा कम गर्ने नीति अनुरूप वित्त सुदृढीकरण (Fiscal Consolidation) रणनीति समेत अवलम्बन गर्दै लगिएको छ। राजस्व चुहावट हुनसक्ने सम्भावित क्षेत्रमा थप निगरानी बढाई राजस्व परिचालन वृद्धि गर्ने प्रयास भइरहेको छ। प्रभावकारी बजार अनुगमन, सीमा क्षेत्रमा गरिएको नियमित गस्ती, कर छुटमा दिँदै आएको सहुलियतमा कडाई जस्ता राजस्व प्रशासनमा गरिएको सुधारमार्फत राजस्व सङ्कलन अभिवृद्धि गर्ने प्रयास गरिएको छ।

२.३ वित्तीय सङ्घीयताको कार्यान्वयन शुरु भएको समेत ६ वर्ष वितिसकेको छ। प्रदेश र स्थानीय तह अझैपनि संघबाट हुने वित्तीय हस्तान्तरणमा झण्डै सतप्रतिशत निर्भर रहेका छन्। संविधान प्रदत्त प्रदेश र स्थानीय तहले पाएको खर्च अधिकारको उपयोग बढ्दै गएको भएपनि राजस्व अधिकारको पूर्ण उपयोग भई कराधार विस्तार हुन भने सकेको छैन। स्थानीय तह र प्रदेशले सङ्कलन गर्ने आन्तरिक राजस्वको हिस्सा संघबाट हुने अनुदान हस्तातरणको दाँजोमा अत्यन्त न्यून हुनुले स्रोत व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी बनाउँदै प्रदेश र स्थानीय तहको राजस्व क्षमता क्रमशः बढाउँदै लैजाने चुनौती छ।

२.४ बजेट व्यवस्थापनका लागि विकास गरिएको मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (LMBIS), खर्च व्यवस्थापनका लागि विकास गरिएको कम्प्युटरमा आधारित सरकारी

लेखा प्रणाली (CGAS) तथा भुक्तानी व्यवस्थापनको लागि विकास गरिएको एकल खाता कोष (TSA) बीच अन्तर-आवद्धता कायम गरिएको छ। वित्तीय प्रतिवेदन प्रणालीलाई अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुकूल बनाउन नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानमा आधारित अनलाइन पोर्टल सञ्चालनमा ल्याइएको छ। GFSM 2014 बमोजिम अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्ड अनुकूल खाता सूची परिमार्जन भई लागू भएको छ। स्थानीय तहमा प्रयोग भइरहेको सूत्र (SuTRA) प्रणालीलाई राष्ट्रिय भुक्तानी इन्टरफेस (Interface) मा आवद्ध गरी स्थानीय तहको भुक्तानी विद्युतीय कोष हस्तान्तरण मार्फत गर्न थालिएको छ। उपयुक्त सुधार प्रयासबाट सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन थप सबल, सुदृढ र प्रविधिमैत्री बन्दै गएको छ।

संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको एकीकृत खर्च

२.५ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको एकीकृत खर्च ९.४ प्रतिशतले बढेर रू.१४ खर्ब ९० अर्ब ६१ करोड पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा यस्तो वृद्धि १४.४ प्रतिशत रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को तीन तहको एकीकृत खर्चमध्ये अनुदान हस्तान्तरण बाहेकको चालु खर्च ५७.६ प्रतिशत, पुँजीगत खर्च ३२.९ प्रतिशत र वित्तीय व्यवस्थातर्फ ९.५ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा यस्तो खर्च क्रमशः ५४.५ प्रतिशत, ३६.५ प्रतिशत र ९.० प्रतिशत रहेको थियो। यसबाट आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा तुलनात्मकरूपमा चालु खर्च बढेको, पुँजीगत खर्च घटेको तथा वित्तीय खर्चमा केहि सुधार भएको देखिन्छ।

तालिका २(क): संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको एकीकृत खर्च विवरण (रू. करोडमा)

आर्थिक वर्ष	खर्च विवरण	संघ	प्रदेश	स्थानीय तह	एकीकृत खर्च
२०७५/७६	खुद चालु खर्च	३९५२३.५२	३४९३.९२	२४३६३.५७	६७३८१.०२
	अनुदान हस्तान्तरण	३२११८.२४	१६१५.५०	०.००	३३७३३.७४
	पुँजीगत खर्च	२४१५६.२५	६०९९.५६	६२७७.७३	३६५३३.५४
	वित्तीय व्यवस्था	१५२४७.६७	०.००	०.००	१५२४७.६७
	जम्मा (अनुदान हस्तान्तरण सहित)	**१११०४५.६८**	**११२०८.९९**	**३०६४१.३०**	-
	जम्मा (अनुदान हस्तान्तरण बाहेक)	**७८९२७.४४**	**९५९३.४९**	**३०६४१.३०**	**११९१६२.२३**
२०७६/७७	खुद चालु खर्च	४३११४.९९	४३५९.२२	१९२७१.९५	६६७४६.१६
	अनुदान हस्तान्तरण	३५२९९.९०	२३२०.६५	४.३७	३७६२४.९२
	पुँजीगत खर्च	१८९०८.४७	८९३१.५५	१२७१५.५४	४०५५५.५६
	वित्तीय व्यवस्था	११७९०.०४	०.००	१४.०९	११८०४.१३
	जम्मा (अनुदान हस्तान्तरण सहित)	**१०९११३.४१**	**१५६११.४२**	**३२००५.९५**	-

आर्थिक वर्ष	खर्च विवरण	संघ	प्रदेश	स्थानीय तह	एकीकृत खर्च
	जम्मा (अनुदान हस्तान्तरण बाहेक)	**७३८१३.५१**	**१३२९०.७७**	**३२००१.५८**	**११९१०५.८६**
२०७७/७८	खुद चालु खर्च	४५१६७.०६	५५१८.९४	२३४८५.०२	७४१७१.०२
	अनुदान हस्तान्तरण	३९४५४.६७	२०१८.७६	२.२९	४१४७५.७२
	पुँजीगत खर्च	२२८८३.६१	११२०५.१६	१५६२९.९९	४९७१८.७६
	वित्तीय व्यवस्था	१२१६२.२६	१४०.००	२६.३३	१२३२८.५९
	जम्मा (अनुदान हस्तान्तरण सहित)	**११९६६७.६०**	**१८८८२.८६**	**३९१४३.६३**	**-**
	जम्मा (अनुदान हस्तान्तरण बाहेक)	**८०२१२.९३**	**१६८६४.१०**	**३९१४१.३४**	**१३६२१८.३७**
२०७८/७९	खुद चालु खर्च	५४८२५.८९	५२४३.०७	२५८४९.३५	८५९१८.३०
	अनुदान हस्तान्तरण	४०६०५.७९	२४९८.३२	०.००	४३१०४.११
	पुँजीगत खर्च	२१६२१.३१	१०८६५.३६	१६५३१.२२	४९०१७.८९
	वित्तीय व्यवस्था	१३९४७.१०	१४१.७२	३६.३७	१४१२५.१८
	जम्मा (अनुदान हस्तान्तरण सहित)	**१३१०००.०८**	**१८७४८.४६**	**४२४१६.९४**	**-**
	जम्मा (अनुदान हस्तान्तरण बाहेक)	**९०३९४.२९**	**१६२५०.१४**	**४२४१६.९४**	**१४९०६१.३८**

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

२.६ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा एकीकृत खर्चमा सङ्घीय खर्च ६०.६ प्रतिशत, प्रादेशिक खर्च १०.९ प्रतिशत र स्थानीय तहको खर्च २८.५ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा यस्तो खर्च क्रमशः ५८.९ प्रतिशत, १२.४ प्रतिशत र २८.७ प्रतिशत रहेको थियो। सङ्घीयता कार्यान्वयन पश्चातका पछिल्ला ४ वर्षमा तीन तहका सरकारको एकीकृत खर्चमा सङ्घीय खर्चको अनुपात आर्थिक वर्ष २०७७/७८ सम्म घट्दै गएकोमा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा भने केही बढेको छ।

चार्ट २(क): तीन तहका सरकारको एकीकृत खर्चको स्थिति (प्रतिशतमा)

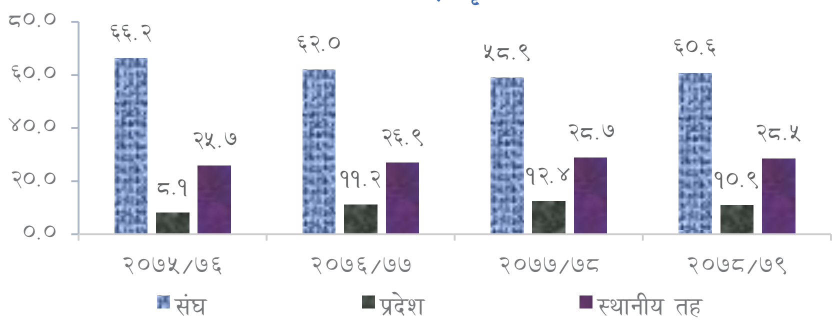

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

सरकारी वित्तको तुलनात्मक स्थिति

२.७ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म सङ्घीय चालु खर्च, पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थातर्फको खर्च गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा वृद्धि भएपनि बजेट बमोजिम भने खर्च हुन सकेको छैन। यद्यपि, संघ तथा प्रदेशको आवधिक निर्वाचन, मुद्रास्फीतिमा परेको दबाब, आन्तरिक तथा बाह्य ऋणको साँवा तथा ब्याज भुक्तानी खर्चमा भएको वृद्धि लगायतका कारण सङ्घीय खर्च तुलनात्मक रूपमा भने बढेको छ।

२.८ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म सङ्घीय खर्च गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १५.५ प्रतिशतले वृद्धि भई रू.७ खर्ब ७९ अर्ब २३ करोड पुगेको छ। सङ्घीय राजस्व १५.३ प्रतिशतले कमी आई रू.५ खर्ब ८ अर्ब ७७ करोड रहेको छ। बजेट विनियोजनबमोजिमको खर्च हुन नसक्दा समेत राजस्व परिचालनमा उच्च सङ्कुचन भएको र लक्ष्यबमोजिम वैदेशिक अनुदान परिचालन हुन नसक्दा बजेट घाटा बढेर रू.२ खर्ब २३ अर्ब ११ करोड पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म बजेट घाटा रू.२१ अर्ब ३१ करोड रहेको थियो।

२.९ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म सङ्घीय सरकारको राजस्व सन्तुलन रू.१ खर्ब ७ करोडले घाटामा रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्ममा भने राजस्व रू.६२ अर्बले बचतमा रहेको थियो।

तालिका २(ख): सङ्घीय सरकारको वित्तको स्थिति

विवरण	फागुनसम्मको				
	रू. करोडमा			प्रतिशत परिवर्तन	
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०७८/७९	२०७८/७९
कुल सरकारी खर्च	५७१८७.८३	६७४६१.११	७७९२३.००	१७.९६	१५.५१
चालु खर्च	४५५९९.९३	५३८५६.९६	६०८८४.४५	१८.११	१३.०५
पुँजीगत खर्च	७९८८.५२	७७१४.८३	८४२५.६०	-३.४३	९.२१
वित्तीय व्यवस्था	३५९९.३८	५८८९.३१	८६१२.९६	६३.६२	४६.२५
सङ्घीय राजस्व	५०१९७.५२	६००५७.०८	५०८७७.४३	१९.६४	-१५.२८
वैदेशिक अनुदान	७४७.८३	१३८८.३३	१०३३.३६	८५.६५	-२५.५७
आन्तरिक ऋण लगानीको साँवा फिर्ता	४३.०५	७९.७५	१७९.९५	८५.२४	१२५.६४
नगद मौज्दात र बेरूजु	३२७२.६२	३८०४.६१	३५२०.७९	१६.२६	-७.४६
सङ्घीय आय	५४२६१.०२	६५३२९.७७	५५६११.५३	२०.४०	-१४.८८
बजेट घाटा/बचत	-२९२६.८१	-२१३१.३४	-२२३११.४७	-२७.१८	९४६.८३
राजस्व बचत	४५९७.५९	६२००.१२	-१०००७.०२	३४.८६	-२६१.४०

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

सङ्घीय सञ्चित कोष

२.१० आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा सङ्घीय सरकारको सञ्चित कोष रू.५७ अर्ब २१ करोडले बचतमा रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा सङ्घीय सरकारको सञ्चित कोष रू.१ खर्ब ४ अर्ब ३४ करोडले बचतमा रहेको थियो।

२.११ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा सङ्घीय सञ्चित कोषमा प्राप्त भएको रकम आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को तुलनामा ५.१ प्रतिशतले वृद्धि भई रू.१३ खर्ब ६७ अर्ब २१ करोड पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा यस्तो रकम २०.१ प्रतिशतले बढेर रू.१३ खर्ब १ अर्ब १ करोड पुगेको थियो।

तालिका २(ग): सङ्घीय सञ्चित कोषको अवस्था (रू. करोडमा)

विवरण	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९
सङ्घीय प्राप्ति	**१०८३६४.७४**	**१३०१०१.२७**	**१३६७२१.४३**
सङ्घीय राजस्व	७०५४९.८२	८२४९४.६४	९३८२७.८५
वैदेशिक अनुदान	१९१९.१८	३५४४.७६	२४१४.९०
बेरूजु र नगद मौज्दात	४७५६.५८	४०४३.३०	४८५०.४९
आन्तरिक ऋण लगानीको साँवा फिर्ता	०.००	३२२.३५	२९३.८५
आन्तरिक ऋण प्राप्ति	१९४९०.२८	२२२७७.८७	२२७७३.०७
वैदेशिक ऋण प्राप्ति	११६४८.८८	१७४१८.३५	१२५६१.२८
सङ्घीय खर्च	**१०९१०८.५१**	**११९६६७.६०**	**१३१०००.१०**
चालु खर्च	७८४१४.८९	८४६२१.७३	९५४३१.६८
पुँजीगत खर्च	१८९०८.४७	२२८८३.६१	२१६२१.३१
वित्तीय व्यवस्थापन	११७८५.१५	१२१६२.२६	१३९४७.१०
सङ्घीय सञ्चित कोषको अवस्था बचत(-)/न्यून(+)	**७४३.७७**	**-१०४३३.६८**	**-५७२१.३३**

स्रोतः आर्थिक वर्ष २०७६/७७-२०७८/७९ को नेपाल सरकारको आय र व्ययको वार्षिक विवरण, महालेखा नियन्त्रक कार्यालय

नोटः माथि तालिकामा प्रयोग गरिएका तथ्याङ्कहरू आर्थिक वर्ष २०७६/७७-२०७८/७९ को नेपाल सरकारको आय र व्ययको वार्षिक विवरणसँग पूर्णरूपमा सम्बन्धित भएकोले अन्य स्रोतका तथ्याङ्कसँग केही फरक पर्न सक्नेछ।

सार्वजनिक वित्तको आकार र प्रवृत्ति

२.१२ आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा सङ्घीय सरकारको बजेट घाटा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ६.९२ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस्तो घाटा ६.०० प्रतिशत रहेको छ। साथै, आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा सङ्घीय सरकारको राजस्व सन्तुलन कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ०.४९ प्रतिशतले ऋणात्मक रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा ०.३३ प्रतिशतले ऋणात्मक रहेको छ। विगत ६ आर्थिक वर्षमध्ये पछिल्ला ३ आर्थिक वर्षमा राजस्व सन्तुलन ऋणात्मक रहेको छ।

चार्ट २(ख): बजेट र राजस्व सन्तुलन (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

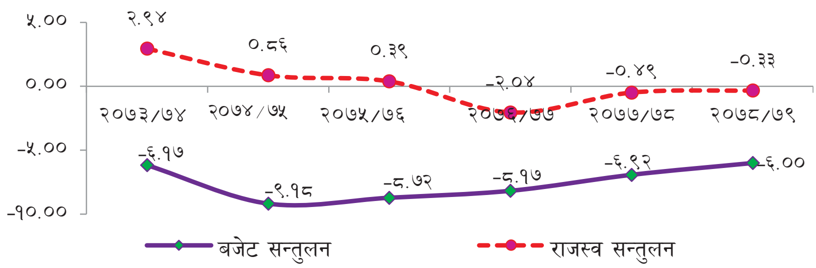

स्रोतः अर्थ मन्त्रालय/महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

नोटः राजस्व सन्तुलन भन्नाले राजस्व र चालु खर्च बीचको अन्तरलाई बुझिन्छ।

२.१३ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा सङ्घीय सरकारको कुल आय १३.२३ प्रतिशतले वृद्धि भई रू.१० खर्ब १३ अर्ब ८७ करोड पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा यस्तो आय १५.८ प्रतिशतले वृद्धि भई रू.८ खर्ब ९५ अर्ब ३९ करोड पुगेको थियो। यस अवधिमा कुल सङ्घीय सरकारी खर्चमा ९.५ प्रतिशतले वृद्धि भई रू.१३ खर्ब १० अर्ब पुगेको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्षमा भने कुल सङ्घीय सरकारी खर्च ९.७ प्रतिशतले वृद्धि भई रू.११ खर्ब ९७ अर्ब पुगेको थियो।

तालिका २(घ): सार्वजनिक वित्तका सूचक (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

परिसूचकहरू	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९
सङ्घीय खर्च	**२३.०१**	**२७.२१**	**३१.४६**	**२८.७८**	**२८.०६**	**२७.४९**	**२६.५५**
चालु खर्च	१४.२४	१६.८५	२०.१७	१८.५७	२०.१६	१९.४४	१९.३४
पुँजीगत खर्च	४.७३	६.७८	७.८३	६.२६	४.८६	५.२६	४.३८
वित्तीय व्यवस्था	४.०५	३.५७	३.४६	३.९५	३.०३	२.७९	२.८३
कुल राजस्व	**१८.४८**	**१९.८०**	**२१.०३**	**२१.५०**	**२०.४१**	**२१.५०**	**२१.६१**
कर	१६.१५	१८.००	१९.०८	१९.१४	१८.००	१९.९९	१९.९५
गैरकर	२.३३	१.८०	१.९५	२.३६	२.४१	१.५१	१.६६
सङ्घीय राजस्व				**१८.९५**	**१८.१२**	**१८.९५**	**१९.०२**
कर				१६.६७	१५.७७	१७.४९	१७.४१
गैरकर				२.२८	२.३५	१.४७	१.६०
सङ्घीय राजस्व र अनुदान	१९.८५	२०.९५	२२.१९	१९.९८	१९.८४	२०.५०	२०.४९
सङ्घीय आय	२०.३७	२१.०४	२२.२९	२०.०६	१९.८९	२०.५७	२०.५५
सङ्घीय बजेट घाटा	२.६४	६.१७	९.१८	८.७२	८.१७	६.९२	६.००
सङ्घीय राजस्व बचत	४.२४	२.९४	०.८६	०.३९	-२.०४	-०.४९	-०.३३
तिर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण	२४.०७	२२.६७	२६.५४	२७.१६	३६.८६	३९.९२	४०.८१
ऋण सेवा खर्च (ब्याज र साँवा)	२.९४	२.३२	२.०८	१.९५	२.१५	२.१८	२.४७

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

२.१४ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा सङ्घीय सरकारको बजेट घाटा १.७ प्रतिशतले घटेर रू.२ खर्ब ९६ अर्ब १३ करोड रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा भने यस्तो घाटा रू.३ खर्ब १ अर्ब २८ करोड रहेको थियो।

२.१५ आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा सङ्घीय खर्च २७.४९ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस्तो खर्च २६.५५ प्रतिशत रहेको छ। यस अवधिमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँग चालु खर्च, पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको अनुपात क्रमशः १९.३४ प्रतिशत, ४.३८ प्रतिशत र २.८३ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ भने यस्तो अनुपात क्रमशः १९.४४ प्रतिशत, ५.२६ प्रतिशत र २.७९ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट २(ग): सङ्घीय सरकारको खर्चको प्रवृत्ति (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

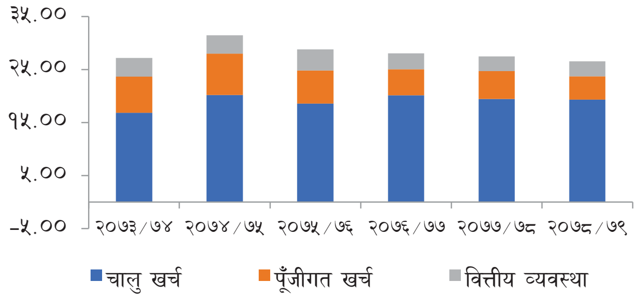

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

२.१६ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा सङ्घीय राजस्व १९.०२ प्रतिशत र प्रदेश र स्थानीय तहमा बाँडफाँट हुने राजस्व २.५९ प्रतिशत रहेको छ। फलस्वरूप, सङ्घीय सरकारले सङ्कलन गरेको राजस्व २१.६१ प्रतिशत छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को सङ्घीय राजस्व मध्ये कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कर र गैरकर राजस्व क्रमशः १७.४१ प्रतिशत र १.६ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट २(घ): राजस्वको प्रवृत्ति (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

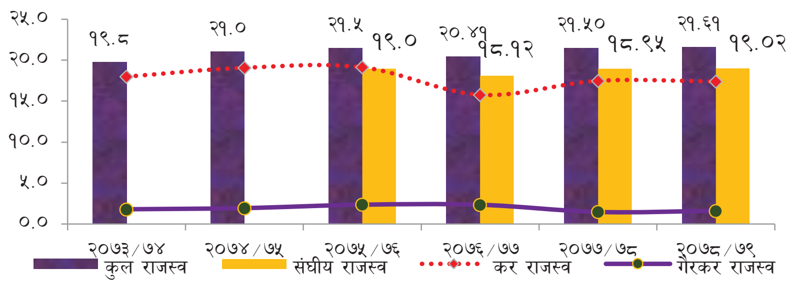

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

२.१७ २०७९ फागुनसम्म आन्तरिक र बाह्य ऋण दायित्व कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्रमशः १८.८ प्रतिशत र १९.९ प्रतिशत रही कुल सार्वजनिक ऋण दायित्व ३८.७ प्रतिशत रहेको छ। २०७९ असारमा यस्तो दायित्व ४०.८ प्रतिशत रहेको थियो। २०७९ फागुनको सार्वजनिक ऋण दायित्वलाई आधारमान्दा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा ऋण दायित्व घटेको भएपनि चालु आर्थिक वर्षको अन्तसम्म सरकारको ऋण दायित्व थप वढ्न जाने अनुमान रहेको हुँदा यस्तो अनुपात परिवर्तन हुन सक्ने देखिन्छ।

चार्ट २(ङ): खुद सार्वजनिक ऋणको प्रवृत्ति (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

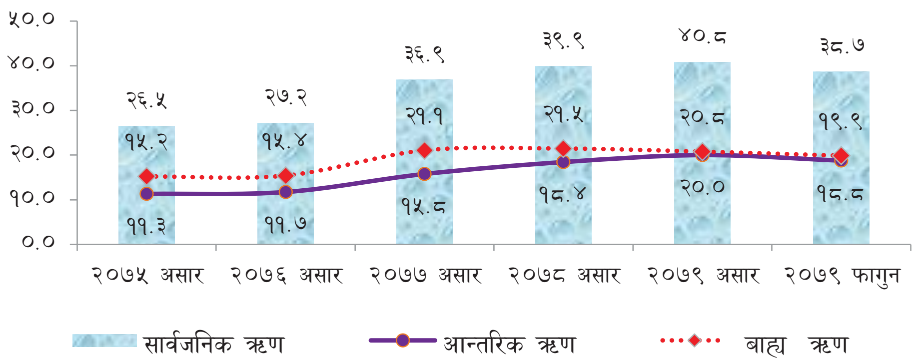

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

२.१८ पछिल्ला वर्षहरूमा सरकारको आन्तरिक ऋण परिचालन वृद्धि हुँदै गएको छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा आन्तरिक ऋण परिचालन कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ५.१ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस्तो अनुपात ४.७ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म सङ्घीय सरकारले रू.८७ अर्ब २० करोड आन्तरिक ऋण परिचालन गरेको छ।

चार्ट २(च): आन्तरिक ऋण परिचालनको प्रवृत्ति (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

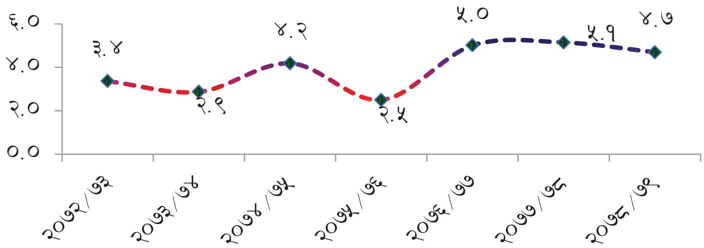

स्रोत: सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालय, २०७९

२.१९ पछिल्ला ४ वर्षमा सरकारको ऋण सेवा खर्च कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा क्रमशः बढ्दै गएको छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा कुल ऋण सेवा खर्च (ऋणको साँवा तथा ब्याज भुक्तानी) कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको २.२ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस्तो खर्च कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको २.५ प्रतिशत पुगेको छ। यस अवधिमा साँवा र ब्याज खर्च कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्रमशः १.६ प्रतिशत र ०.९ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट २(छ): ऋण सेवा खर्चको प्रवृत्ति (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

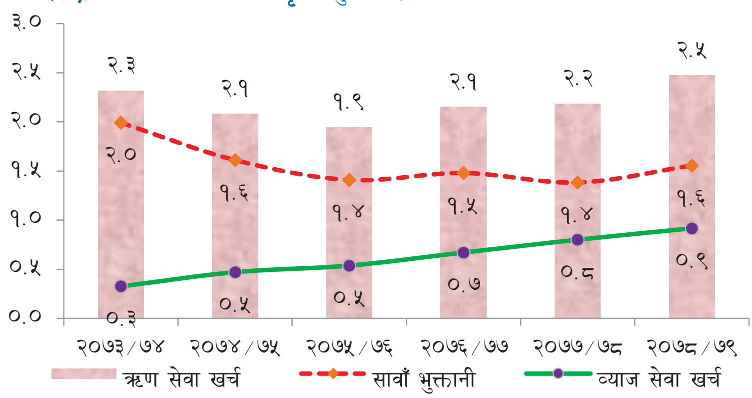

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

२.२० आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता परिचालन कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ३.६२ प्रतिशत रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस्तो परिचालन ३.१९ प्रतिशत रहेको छ। अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता परिचालनमा अनुदानको अंश न्यून रहेको छ। कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा वैदेशिक ऋण र अनुदानको अनुपात क्रमशः २.७ प्रतिशत र ०.४९ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट २(ज): अन्तर्राष्ट्रिय आर्थिक सहायता परिचालन (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

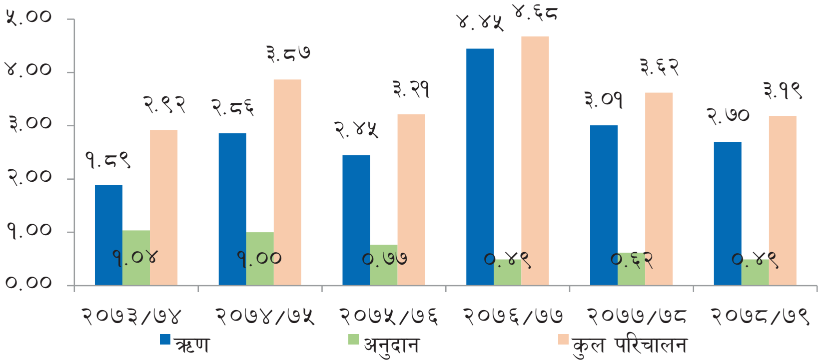

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय/सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालय, २०७९

२.२१ अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता उपयोगमा वैदेशिक अनुदानको हिस्सा न्यून छ भने वैदेशिक ऋणको हिस्सा उच्च रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता उपयोग कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ४.८१ प्रतिशत रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस्तो अनुपातमा केहि कमी आई ३.२४ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट २(झ): अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता उपयोगको स्थिति

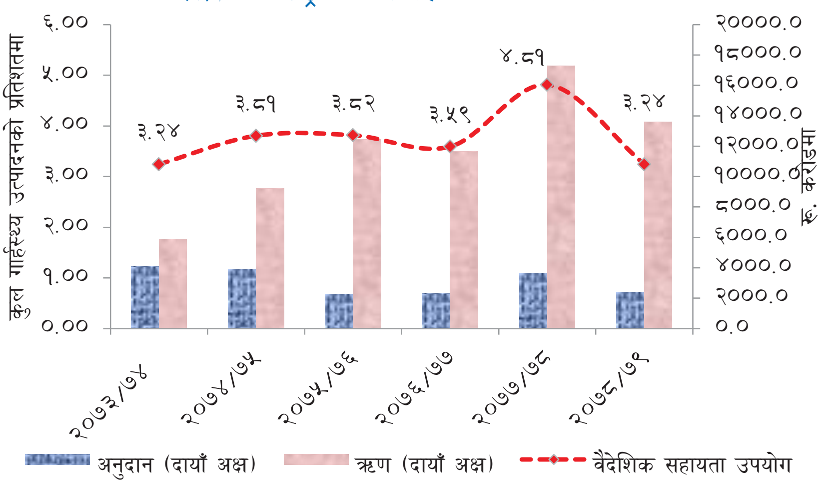

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

सङ्घीय खर्चको संरचना

२.२२ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म सङ्घीय खर्च गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १५.५१ प्रतिशतले वृद्धि भई रू.७ खर्ब ७९ अर्ब २३ करोड रहेको छ। यस अवधिमा चालु खर्च, पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थातर्फको खर्च क्रमशः १३.०५ प्रतिशत, ९.२१ प्रतिशत र ४६.२५ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ। गत आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म सङ्घीय खर्च १८.० प्रतिशतले बढेको थियो। यस अवधिको सङ्घीय खर्चमा चालु खर्च, पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको अनुपात क्रमशः ७८.१ प्रतिशत, १०.८ प्रतिशत र ११.१ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट २(ञ): सङ्घीय सरकारी खर्चको संरचना (कुल सङ्घीय सरकारी खर्चको प्रतिशतमा)

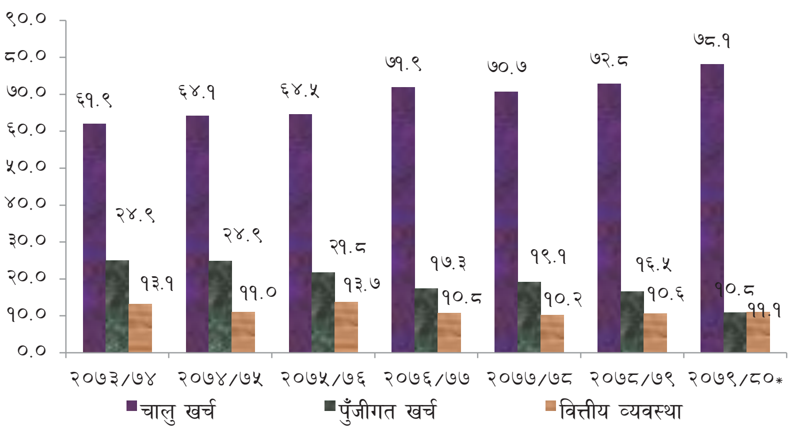

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९   * फागुनसम्म

२.२३ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म सार्वजनिक संस्थानमा ऋण तथा शेयर लगानी र वैदेशिक शेयर लगानी गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा ६७.८ प्रतिशतले घटेर रू.५ अर्ब १४ करोड रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म यस्तो लगानी ०.८ प्रतिशतले वृद्धि भएको थियो।

२.२४ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म आन्तरिक एवम् वैदेशिक ऋणको साँवा भुक्तानी आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को सोही अवधिको तुलनामा ८८.७ प्रतिशतले वृद्धि भई रू. ८० अर्ब ९८ करोड पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म यस्तो भुक्तानी ११३.१ प्रतिशतले बढेको थियो।

कार्यात्मक वर्गीकरणअनुसारको चालु खर्च विवरण

२.२५ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म सङ्घीय सरकारको चालु खर्च रू.६ खर्ब ८ अर्ब ८४ करोड पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म यस्तो खर्च रू.५ खर्ब ३८ अर्ब ५७ करोड रहेको थियो।

२.२६ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा सङ्घीय सरकारको कुल चालु खर्च (अनुदान हस्तान्तरण सहित) १२.८ प्रतिशतले वृद्धि भई रू.९ खर्ब ५४ अर्ब ३२ करोड पुगेको छ। सोही अवधिमा सङ्घीय सरकारको खुद चालु खर्च (अनुदान हस्तान्तरण बाहेक) २१.३८ प्रतिशतले वृद्धि भई रू.५ खर्ब ४८ अर्ब २६ करोड रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल सङ्घीय चालु खर्चमा प्रदेश र स्थानीय तहमा हस्तान्तरण भएको अनुदानको अंश ४२.५ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका २(ङ): सङ्घीय सरकारको चालु खर्चको कार्यात्मक संरचना (प्रतिशतमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष			फागुनसम्म		
	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
सामान्य सार्वजनिक सेवा	५८.३७	५७.४४	५२.७८	५६.३७	५३.४२	५३.७९
रक्षा	५.५	५.१८	५.०	६.१५	५.६५	५.६७
सार्वजनिक शान्ति सुरक्षा	५.९१	५.५९	६.५३	६.६६	६.८४	८.०२
आर्थिक मामिला	११.२१	७.२३	६.५८	६.५३	५.५७	६.८७
वातावरण संरक्षण	०.१८	०.१२	०.०९	०.०६	०.०७	०.०५
आवास तथा सामुदायिक सुविधा	०.५८	०.३९	०.१९	०.४८	०.२	०.१७
स्वास्थ्य	४.१७	४.९२	६.३	४.३९	५.०७	३.५८
मनोरञ्जन, संस्कृति तथा धर्म	०.५५	०.३७	०.४२	०.४८	०.३५	०.४१
शिक्षा	५.०१	४.३५	४.४५	४.९९	५.४४	५.१
सामाजिक सुरक्षा	८.५२	१४.४२	१७.६६	१३.९	१७.३८	१६.३४
जम्मा	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

२.२७ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म चालु खर्च मध्ये सामान्य सार्वजनिक सेवा शीर्षकमा भएको खर्चको अनुपात सबैभन्दा उच्च ५३.७९ प्रतिशत र वातावरण संरक्षण शीर्षकमा भएको खर्चको अनुपात सबैभन्दा न्यून ०.०५ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म यस्तो अनुपात क्रमशः ५३.४२ प्रतिशत र ०.०७ प्रतिशत रहेको थियो।

२.२८ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म सामान्य सार्वजनिक सेवा अन्तर्गतको विभिन्न तहका सरकारहरू बीच हुने सामान्य प्रकृतिको हस्तान्तरण उपशीर्षकको खर्च गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा ८.० प्रतिशतले वृद्धि भई रू.२ खर्ब ५३ अर्ब १५ करोड पुगेको छ। गत आर्थिक वर्षको फागुनसम्म यस्तो हस्तान्तरण अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १२.३ प्रतिशतले वृद्धि भई रू.२ खर्ब ३४ अर्ब ४३ करोड पुगेको थियो।

कार्यात्मक वर्गीकरणअनुसारको पुँजीगत खर्च विवरण

२.२९ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म सङ्घीय सरकारको पुँजीगत खर्चमा अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा ९.२ प्रतिशतले वृद्धि भइ रू.८४ अर्ब २५ करोड पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म यस्तो खर्च ३.४ प्रतिशतले सङ्कुचन भएको थियो।

२.३० आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा सङ्घीय सरकारको पुँजीगत खर्चमा ५.५ प्रतिशतले सङ्कुचन आई रू.२ खर्ब १६ अर्ब २१ करोड पुगेको थियो भने सो अवधिमा कुल पुँजीगत खर्चमध्ये आर्थिक मामिला शीर्षकमा भएको खर्च मात्र ५९.६ प्रतिशत रहेको थियो।

तालिका २(च): सङ्घीय सरकारको पुँजीगत खर्चको कार्यात्मक विवरण (प्रतिशतमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष			फागुनसम्म		
	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
सामान्य सार्वजनिक सेवा	२.५५	१४.३१	८.३६	१५.४४	९.२५	१.५४
रक्षा	३.५३	३.५५	२.५८	३.३९	२.३९	१.८
सार्वजनिक शान्ति सुरक्षा	२.९१	४.२७	४.६८	३.०२	५.७३	४.९९
आर्थिक मामिला	६७.५५	५७.२८	५९.६५	५९.३९	५९.६४	६६.८९
वातावरण संरक्षण	३.७२	१.९	२.१२	१.५	१.९६	१.९९
आवास तथा सामुदायिक सुविधा	१४.३८	१४.६५	१५.३७	१४.८५	१४.६७	१३.१८
स्वास्थ्य	३.९५	३.४६	६.८४	२.१६	६.२	५.८९
मनोरञ्जन,संस्कृति तथा धर्म	१.३२	०.४	०.३२	०.०९	०.०९	०.४७
शिक्षा	०.०८	०.१५	०.०७	०.१४	०.०४	३.२२
सामाजिक सुरक्षा	०.०२	०.०४	०.०२	०.०२	०.०२	०.०३
जम्मा	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

२.३१ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म सङ्घीय पुँजीगत खर्चमध्ये आर्थिक मामिला शीर्षकमा भएको खर्च सबैभन्दा बढी ६६.९ प्रतिशत छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९

को सोही अवधिमा यस शीर्षकमा भएको खर्च ५९.६ प्रतिशत थियो। त्यसैगरी, यस अवधिको पुँजीगत खर्चमध्ये सामाजिक सुरक्षा शीर्षक अन्तर्गत भएको खर्च सबैभन्दा कम ०.०३ प्रतिशत रहेको छ।

पुँजीगत खर्चको स्थिति विश्लेषण

२.३२ पछिल्ला ३ आर्थिक वर्षमा विनियोजित पुँजीगत बजेटको ठूलो हिस्सा खर्च हुन नसक्दा विनियोजनको तुलनामा पुँजीगत खर्च न्यून रहन गयो। साथै, कुल विनियोजनमा पुँजीगत बजेटको अंशमा समेत कमी आएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा विनियोजित पुँजीगत बजेटको ५७.२ प्रतिशत मात्र खर्च भएको थियो।

२.३३ सङ्घीय सरकारको कुल बजेटमा पुँजीगत बजेटको हिस्सा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा २३.२ प्रतिशत रहेको छ। अघिल्ला दुई आर्थिक वर्षहरूमा यस्तो हिस्सा क्रमशः २३.९ प्रतिशत र २६.७ प्रतिशत रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो हिस्सा २१.२ प्रतिशत रहेको छ। वित्तीय सङ्घीयता कार्यान्वयन पछिका वर्षमा सङ्घीय सरकारको पुँजीगत खर्च तर्फको विनियोजनमा केहि कमी आएको छ।

चार्ट २(ट): सङ्घीय पुँजीगत खर्चको प्रवृत्ति (प्रतिशतमा)

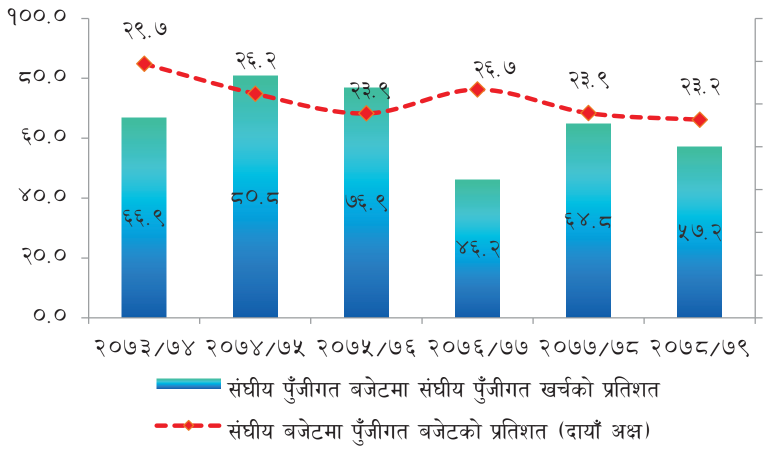

स्रोत: अर्थ मन्त्रालय/महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

२.३४ विगतको पुँजीगत खर्चको प्रवृत्ति हेर्दा आर्थिक वर्षको अन्त्यतिर मात्र पुँजीगत खर्चको भुक्तानी अधिकेन्द्रित हुने गरेकोमा गत आर्थिक वर्षमा भने केही सुधार भएको देखिन्छ। गत आर्थिक वर्षमा पुँजीगत खर्च विनियोजित पुँजीगत बजेटको ५७.२ प्रतिशतमात्र रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल पुँजीगत खर्चको

२९.८४ प्रतिशत असार महिनामा भुक्तानी भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ र २०७६/७७ मा कुल पुँजीगत खर्चको क्रमशः ३७.५ प्रतिशत र ३३.३३ प्रतिशत असार महिनामा भुक्तानी भएको थियो।

तालिका २(छ): पुँजीगत खर्चको भुक्तानी प्रवृत्ति (प्रतिशतमा)

	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
साउन	०.०४	०.१३	०.५१	०.३२	०.०६	०.५६	२.९
भदौ	०.९२	१.४५	१.८७	२.४०	१.५८	१.२	१५.४८
असोज	४.१५	४.१७	६.९७	७.००	४.९४	६.१४	३.५२
कार्तिक	२.००	२.२३	३.००	३.४२	६.२९	२.८३	६.३९
मंसिर	३.८५	३.८१	३.८३	६.८४	२.८४	६.०१	१३.९१
पौष	५.९२	६.०८	६.७९	१३.२२	६.५०	९.३१	१८.२०
माघ	८.११	६.५६	६.२७	७.४७	५.३३	६.१६	१३.४६
फागुन	७.५८	१०.३४	८.१३	१०.३६	७.३६	१०.५६	२१.५५
चैत्र	६.८५	९.२१	७.९४	४.५४	११.३५	८.२८	
वैशाख	७.९५	५.९५	८.०२	४.७९	८.७६	७.३४	
जेठ	१०.२९	१०.०१	९.३६	६.३१	७.५२	११.७७	
असार	४२.३४	४०.०५	३७.३०	३३.३३	३७.४७	२९.८४	
जम्मा	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

२.३५ वित्तीय सङ्घीयता कार्यान्वयन भएपछिका तीन आर्थिक वर्षमा एकीकृत खर्चमा पुँजीगत खर्चको अनुपात बढ्दै गएको थियो। तथापि, आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा भने त्यो प्रवृत्ति कायम रहन सकेन। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को एकीकृत खर्चमा पुँजीगत खर्चको अंश ३६.५ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा घटेर ३२.९ प्रतिशत रहेको छ।

२.३६ सङ्घीयता कार्यान्वयन पश्चात आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि आर्थिक वर्ष २०७८/७९ सम्म आइपुग्दा सङ्घीय सरकारको पुँजीगत खर्च एकीकृत खर्चको अनुपातमा घट्दै गएको छ। प्रदेश र स्थानीय तहको त्यस्तो खर्च अनुपात आर्थिक वर्ष २०७७/७८ सम्म बढ्दै गएकोमा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा भने केही सङ्कुचन आएको छ।

२.३७ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा एकीकृत पुँजीगत खर्चको अनुपात ९.९ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा यस्तो अनुपात ११.४ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट २(ठ): एकीकृत पुँजीगत खर्च अवस्था

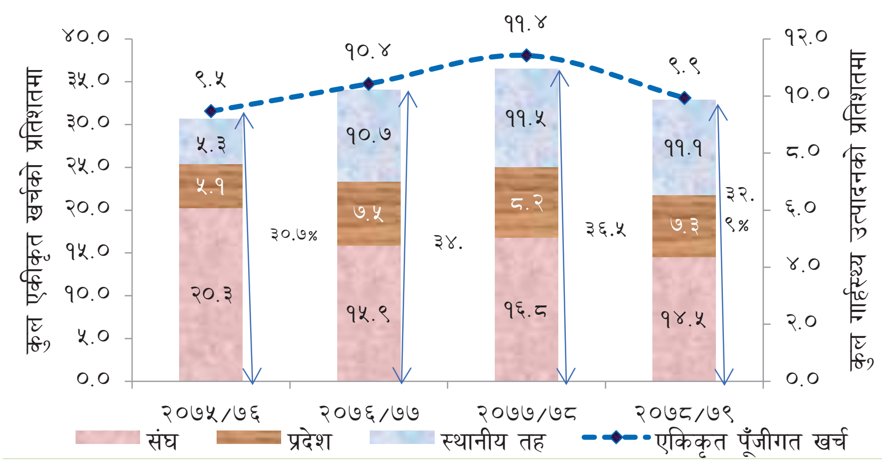

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

२.३८ विगत तीन वर्षमा तीन तहका सरकारको एकीकृत बजेटमा पुँजीगत बजेटको हिस्सा क्रमशः घट्दै गएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस्तो अनुपात सबैभन्दा न्यून ३१.८ प्रतिशत छ। अघिल्लो आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा यस्तो अनुपात ४०.३ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट २(ड): बजेट विनियोजनमा पुँजीगत बजेटको अंश (प्रतिशतमा)

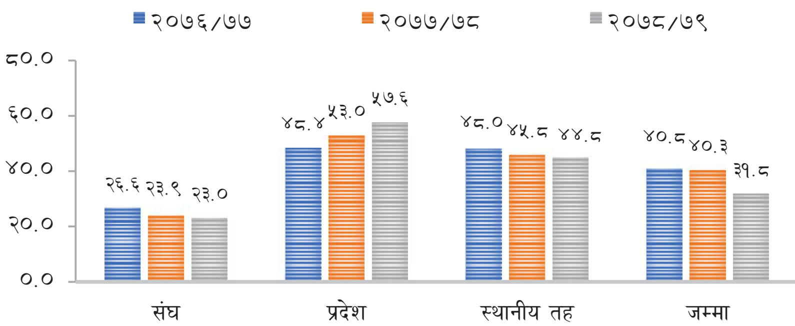

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

२.३९ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा पुँजीगत बजेटमा पुँजीगत खर्चको अंश संघमा ५७.६ प्रतिशत, प्रदेशमा ६८.७ प्रतिशत र स्थानीय तहमा ६५.२ प्रतिशत रहेको छ। तुलनात्मक रूपमा प्रदेशको पुँजीगत बजेटमा पुँजीगत खर्चको हिस्सा उच्च र संघमा न्यून रहेको छ।

चार्ट २(ढ): पुँजीगत बजेटमा पुँजीगत खर्चको अंश (प्रतिशतमा)

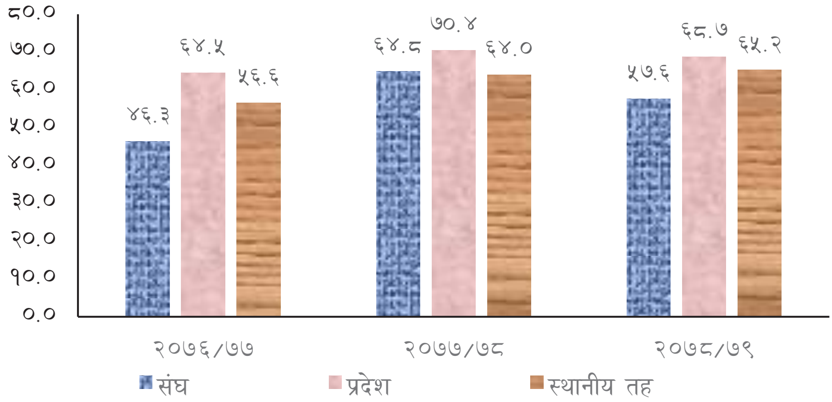

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

२.४० आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को तुलनामा आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा तीन तहको कुल खर्च (वित्तीय हस्तान्तरणसहित) मा पुँजीगत खर्चको हिस्सा बढेकोमा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा भने घटेको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कुल सङ्घीय खर्चमा पुँजीगत खर्चको हिस्सा १६.५ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा तीन तहका सरकारहरूको पुँजीगत खर्चको अंश आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को तुलनामा घटेको छ।

चार्ट २(ण): कुल खर्चमा पुँजीगत खर्चको अंश (प्रतिशत)

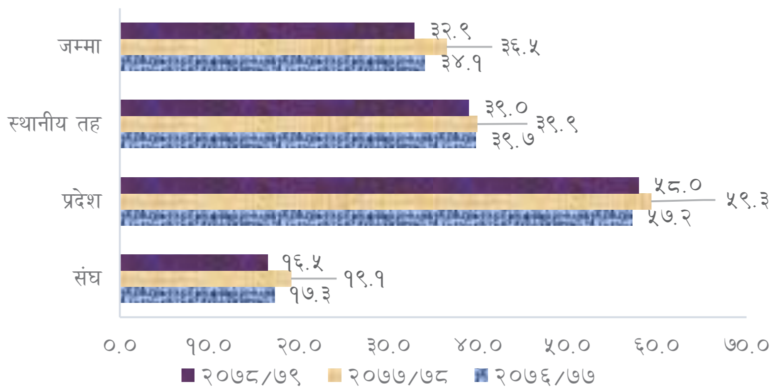

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

नोटः यहाँ समावेश गरिएको कुल खर्चमा पुँजीगत खर्चको अनुपात तीन तहका सरकारको आ-आफ्नो वित्तीय हस्तान्तरणसहितको कुल खर्चलाई आधार मानी गणना गरिएको छ।

२.४१ पुँजीगत खर्चमा भएको उतारचढावले संस्थागत क्षमतामा सुधार, विनियोजन दक्षतामा सुधार तथा समग्रमा खर्चको गुणस्तर र प्रभावकारितामा अभिवृद्धि गर्नुपर्नेतर्फ जोड दिनुपर्ने देखिन्छ। साथै, खर्चको गुणस्तर सुनिश्चित गर्न संस्थागत सुदृढीकरण गर्ने प्रणाली र कार्यपद्धतिको विकास गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ।

करको दायरा विस्तार

२.४२ करको दायरामा विस्तार हुँदै गएको छ। २०७९ फागुनसम्म स्थायी लेखा नम्बर लिने करदाताको कुल संख्या ५३ लाख ४१ हजार १ सय ७८ रहेको छ जसमध्ये व्यक्तिगत स्थायी लेखा नम्बर लिने ६४.६ प्रतिशत, व्यावसायिक स्थायी लेखा नम्बर लिने ३४.९ प्रतिशत र करकट्टी गर्ने निकायले लिएको स्थायी लेखा नम्बर ०.५ प्रतिशत छ। यसैगरी, आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएका करदाता ३ लाख ७ हजार ७ सय १० र अन्तःशुल्कमा दर्ता हुने करदाताको सङ्ख्या १ लाख २० हजार २ सय ९२ पुगेको छ।

तालिका २(ज): व्यक्तिगत तथा व्यावसायिक स्थायी लेखा नम्बर लिएका करदाताको विवरण

दर्ताको प्रकार	२०७६ असारसम्म	२०७७ असारसम्म	२०७८ असारसम्म	२०७९ असारसम्म	२०७८ फागुनसम्म	२०७९ फागुनसम्म
जम्मा स्थायी लेखा नम्बर #	**२१७१५२४**	**३३३७४९२**	**४०६६१३१**	**४८३०८११**	**४६२४४६१**	**५३४११७८**
व्यावसायिक स्थायी लेखा नम्बर	११७७९०७	१३५८९३४	१५८०३८०	१७६२४१३	१७५२६७४	१८६३८०८
व्यक्तिगत स्थायी लेखा नम्बर	९९२८८०	१९७३४५२	२४७५७५३	३०५०३०४	२८५६५८९	३४५२४१६
करकट्टी गर्ने निकायले लिएको स्थायी लेखा नम्वर	७३७	५१०६	९९९८	१८०९४	१५१९८	२४९५४
मूल्य अभिवृद्धि कर	२१४१०९	२५५९६३	२९०७१४	२९१६३१	३१४०७६	३०७७१०
अन्तःशुल्क	७८८०७	९४२९२	१०४१८२	११२२३१	११६५६०	१२०२९२

स्रोतः आन्तरिक राजस्व विभाग, २०७९।

#स्थायी लेखा नम्बरको दर्ता खारेजीबाट कायम भएको सङ्ख्या मात्र समावेश गरिएको।

बाँडफाँट अघिको सरकारी आय तथा राजस्व संरचना

२.४३ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म कुल सरकारी आय आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को सोही अवधिको तुलनामा १४.३ प्रतिशतले घटेर रू.६ खर्ब ३० अर्ब ११ करोड रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म कुल सरकारी आय आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को सोही अवधिको तुलनामा २०.० प्रतिशतले बढेको थियो।

तालिका २(झ): सरकारी आय सरंचना (रू.करोडमा)

आर्थिक वर्ष	फागुनसम्म			प्रतिशत परिवर्तन		
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
कर राजस्व	५२७६६.९२	६२७९०.४७	५२६४७.२६	६.१०	१९.००	-१६.१५
गैरकर राजस्व	४३५३.४२	५४३३.३४	५६२९.८६	-११.६०	२४.८०	३.६२
कुल राजस्व	**५७१२०.३४**	**६८२२३.८१**	**५८२७७.१२**	**४.५०**	**१९.४०**	**-१४.५८**
वैदेशिक अनुदान प्राप्ति	७४७.८३	१३८८.३३	१०३३.३६	-२८.७०	८५.६०	-२५.५७
आन्तरिक ऋण लगानीको साँवा फिर्ता	४३.०५	७९.७५	१७९.९५	-३३.६०	-१००.००	१२५.६५
नगद मौज्दात र बेरूजु	३२७२.६२	३८०४.६१	३५२०.७९	-७.५०	१६.३०	-७.४६
कुल सरकारी आय	**६११८३.८४**	**७३४९६.७५**	**६३०११.२१**	**३.१०**	**२०.००**	**-१४.२७**

स्रोतः अर्थ मन्त्रालय/महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

२.४४ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म कुल राजस्व गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १४.६ प्रतिशतले घटेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म राजस्व १९.४ प्रतिशतले वृद्धि भएको थियो।

बाँडफाँट पछिको सङ्घीय आय तथा राजस्व

२.४५ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म सङ्घीय आय गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १४.८ प्रतिशतले घटेर रू.५ खर्ब ५६ अर्ब ११ करोड रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म यस्तो आय २०.३ प्रतिशतले बढेको थियो।

२.४६ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म सङ्घीय राजस्व गत वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १५.३ प्रतिशतले घटेर रू.५ खर्ब ८ अर्ब ७७ करोड रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म यस्तो राजस्व १९.६ प्रतिशतले बढेको थियो।

तालिका २(ञ): सङ्घीय आय संरचना (रू. करोडमा)

विवरण	फागुनसम्म			प्रतिशत परिवर्तन		
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
कर राजस्व	४६००७.२५	५४८११.४३	४५४११.६४	६.३	१९.१	-१७.१
गैरकर राजस्व	४१९०.२७	५२४५.६६	५४६५.७९	-१०.४	२५.२	४.२
कुल सङ्घीय राजस्व	**५०१९७.५२**	**६००५७.०९**	**५०८७७.४३**	**४.६**	**१९.६**	-१५.३
वैदेशिक अनुदान प्राप्ति	७४७.८३	१३८८.३३	१०३३.३६	-२८.७	८५.६	-२५.६
आन्तरिक ऋण लगानीको साँवा फिर्ता	४३.०५	७९.७५	१७९.९५	-३३.६	८५.२४	१२५.६
नगद मौज्दात र बेरूजु	३२७२.६२	३८०४.६१	३५२०.७९	-७.५	१६.३	-७.५
कुल सङ्घीय आय*	**५४२१७.९७**	**६५२५०.०३**	५५६११.५३	**३.१**	**२०.३**	**-१४.८**

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९ *अनुदान, बेरूजु र नगद मौज्दात सहितको सङ्घीय राजस्व

२.४७ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्मको कुल सङ्घीय खर्चमा कुल सङ्घीय आयको अनुपात ७१.४ प्रतिशत र सङ्घीय राजस्वको अनुपात ६५.३ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म यस्तो अनुपात ९६.७ प्रतिशत र सङ्घीय राजस्वको अनुपात ८९.० प्रतिशत रहेको थियो।

२.४८ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म कुल सङ्घीय खर्चमा वैदेशिक ऋण प्राप्तिको अनुपात ८.० प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म यस्तो अनुपात ९.७ प्रतिशत थियो।

तालिका २(ट): सङ्घीय सरकारी खर्चमा आय, राजस्व, अनुदान र ऋणको अनुपात

विवरण	फागुनसम्म					
	रू. करोडमा			कुल सरकारी खर्चको प्रतिशतमा		
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
सङ्घीय आय	५४२६१.०२	६५२५०.०३	५५६११.५३	९४.९	९६.७	७१.३७
सङ्घीय राजस्व	५०१९७.५२	६००५७.०९	५०८७७.४३	८७.८	८९.०	६५.२९
वैदेशिक अनुदान प्राप्ति	७४७.८३	१३८८.३३	१०३३.३६	१.३	२.१	१.३३
आन्तरिक ऋण परिचालन	११२५१.५३	८९५०.००	८७२०.०९	१९.७	१३.३	११.१९
वैदेशिक ऋण प्राप्ति	८५०१.७९	६५२१.४२	६२२५.५०	१४.९	९.७	७.९९
सङ्घीय सरकारी खर्च	**५७१८७.८३**	**६७४६१.११**	**७७९२३.००**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.००**

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

नोटः फागुनसम्मको सरकारी आय/ राजस्वमा रोयल्टी बाँडफाँट समावेश गरिएको छैन।

२.४९ कुल राजस्व परिचालनमा मूल्य अभिवृद्धि करको हिस्सा उच्च छ। तर सङ्घीय राजस्वमा भने आयकरको हिस्सा उच्च रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म सङ्घीय राजस्व संरचनामा मूल्य अभिवृद्धि करको अनुपात २४.३ प्रतिशत रहेको छ भने आयकर र भन्सार महसुलको अनुपात क्रमशः २७.३ प्रतिशत र १८.८ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म भने मूल्य अभिवृद्धि करको अनुपात २३.७ प्रतिशत, आयकर २४.८ प्रतिशत र भन्सार महसुल २२.९ प्रतिशत रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को फागुनसम्म यस्तो अनुपात क्रमशः २४.४ प्रतिशत, २५.३ प्रतिशत र २२.५ प्रतिशत थियो।

तालिका २(ठ): विगत ३ वर्षको सङ्घीय राजस्वको संरचना (कुल राजस्वको प्रतिशतमा)

राजस्वको विवरण	फागुनसम्म					
	रू. करोडमा			सङ्घीय राजस्वको प्रतिशतमा		
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
मूल्य अभिवृद्धि कर	१२२५५.६१	१४२४९.२८	१२३४२.८१	२४.४	२३.७	२४.३
अन्त:शुल्क	७०४८.७२	८९००.२६	७०८५.४५	१४	१४.८	१३.९
आयकर	१२७०२.८८	१४९२२.४३	१३८८०.३१	२५.३	२४.८	२७.३
भन्सार महसुल	११२७५.४२	१३७५६.०८	९५८४.००	२२.५	२२.९	१८.८
गैरकर	४१९०.२७	५२४५.६६	५४६५.७९	८.३	८.७	१०.७
अन्य	२७२४.६२	२९८३.३६	२५१९.०६	५.४	५.०	५.०
सङ्घीय राजस्व	५०१९७.५२	६००५७.०८	५०८७७.४२	१००.०	१००.०	१००.०

स्रोतः अर्थ मन्त्रालय/महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

आन्तरिक र आयातमा आधारित कर राजस्वको संरचना

२.५० चालु आर्थिक वर्षमा वस्तु पैठारी घटेका कारण त्यसको प्रभाव राजस्व सङ्कलनमा समेत देखिएको छ। आन्तरिक कर राजस्वको सङ्कुचनको तुलनामा आयातमा आधारित कर राजस्वको सङ्कुचन बढी भएकाले कुल कर राजस्वमा आयातमा आधारित कर राजस्वको हिस्सा घटेको छ।

२.५१ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्मको सङ्कलित कर राजस्वमध्ये पैठारीमा आधारित राजस्व र आन्तरिक तर्फको राजस्वको अंश क्रमशः ४६.१ प्रतिशत र ५३.९ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म यस्तो अंश क्रमशः ५४.३ प्रतिशत र ४५.७ प्रतिशत रहेको थियो।

२.५२ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को कर राजस्वमध्ये आयातमा आधारित करको अंश ५०.५ प्रतिशत र आन्तरिक तर्फको करको अंश ४९.५ प्रतिशत रहेको थियो।

तालिका २(ड): आन्तरिक र आयातमा आधारित कर राजस्व संरचना (रू. करोडमा)

विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
कर राजस्व	७३८६०.४	७०००५.६	८७०१०.७	९८४३३.२	५२६४७.३
आयातमा आधारित कर	३५५२८.६	२९९३८.२	४१८८०.४	४९७२०.६	२४२६२.३
भन्सार महशुल (निकासी कर वाहेक)	१५५१२.८	१३७८७.८	२०११०.३	२४१३८.१	११४४१.६
मूल्य अभिवृद्धि कर (पैठारी)	१५२०५.७	१२५८०.७	१६५४८.४	१९८४३.७	१०७५१.३
अन्तः शुल्क (पैठारी)	४८१०.१	३५६९.८	५२२१.७	५७३८.८	२०६९.५
कुल कर राजस्वमा आयातमा आधारित करको हिस्सा (प्रतिशतमा)	४८.१	४२.८	४८.१	५०.५	४६.१
आन्तरिक कर राजस्व	३८३३१.८	४००६७.३	४५१३०.३	४८६९५.९	२८३८५.२
आयकर	१९४४२.०	२१९७४.६	२२८३६.७	२६००८.५	१४४०८.७
मूल्य अभिवृद्धि कर	८८०६.५	९८२१.०	११६५३.५	११५८४.२	६८८०.५
अन्तः शुल्क	७३७५.३	६८२३.०	८५५९.४	१०९३९.०	६९६२.८

विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
निकासीमा लाग्ने कर	२३.८	११.२	२८.७	४०.१	२६.५
अन्य कर	२६८४.३	१४३७.६	२०५२.०	१४१.४	१०६.४
कर राजस्वमा आन्तरिकतर्फको कर राजस्वको हिस्सा (प्रतिशतमा)	**५१.९**	**५७.२**	**५१.९**	**४९.५**	**५३.९**

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९ को तथ्याङ्कका आधारमा गणना गरिएको। *फागुनसम्मको

राजस्व बाँडफाँटको स्थिति

२.५३ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म सङ्घीय विभाज्य तथा सञ्चित कोषमा दाखिला भएको कुल राजस्व रू.५ खर्ब ८२ अर्ब ७७ करोड रहेको छ जुन गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १४.५८ प्रतिशतले कम हो। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म सङ्घीय विभाज्य तथा सञ्चित कोषमा दाखिला भएको कुल राजस्व रू.६ खर्ब ८२ अर्ब २४ करोड रहेको थियो जुन अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १९.४ प्रतिशतले बढी हो।

तालिका २(ढ): सङ्घीय विभाज्य कोष र सङ्घीय सञ्चित कोषमा सङ्कलन भएको राजस्व विवरण

(रू. करोडमा)

सङ्घीय विभाज्य/सञ्चित कोषमा दाखिला भएको राजस्व	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	फागुनसम्म		
				२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
कुल राजस्व	७९३७४.७	९३५८८.८	१०६६३४.६५	५७१२०.३	६८२२३.८	५८२७७.१२
कर राजस्व	७०००५.६	८७०१०.७	९८४३३.२०	५२७६६.९	६२७९०.५	५२६४७.२६
गैरकर राजस्व	९३६९.१२	६५७८.१३	८२०१.४५	४३५३.४२	५४३३.३४	५६२९.८६
बाँडफाँट नहुने राजस्व	**५००२८**	**५६७८८**	**६४२७०.७७**	**३४४२५**	**४१४३९**	**३३९९४.३३**
कर राजस्व	४१११७.२	५०६६०.७	५६६९७.६६	३०२३४.७	३६१९३.७	२८५२८.५४
गैरकर राजस्व	८९११	६१२७.६१	७५७३.११	४१९०.२७	५२४५.६६	५४६५.७९
बाँडफाँट हुने राजस्व	**२९३४६**	**३६८०१**	**४२३६३.८८**	**२२६९५**	**२६७८४**	**२४२८२.७९**
मूल्य अभिवृद्धि कर	२२३९०.३	२८१९१.५	३१४२२.७७	१७४९६.२	२०३५०.४	१७६२९.८५
अन्तःशुल्क (आन्तरिक)	६४९७.९८	८१५८.५५	१०३१२.७७	५०३६.०१	६२४६.४	६४८८.८७
रोयल्टी	४५८.१२	४५०.५२	६२८.३४	१६३.१६	१८७.६९	१६४.०७

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

२.५४ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म सङ्घीय सञ्चित कोषमा जम्मा भएको तर बाँडफाँट नहुने राजस्व रू.३ खर्ब ३९ अर्ब ९४ करोड रहेको छ। यस अवधिमा मूल्य अभिवृद्धि कर, अन्तःशुल्क (आन्तरिक) र बाँडफाँट हुने रोयल्टी सहित तीन तहका सरकारमा बाँडफाँट हुने राजस्व रू.२ खर्ब ४२ अर्ब ८३ करोड रहेको छ।

तालिका २(ण): बाँडफाँट पछिको राजस्व विवरण (रू. करोडमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष			फागुनसम्म		
	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
संघ	७०४७९.१०	८२४९४.६०	९३८२७.८५	५०१९७.५०	६००५७.१०	५०८७७.४३
कर राजस्व	६१३३९.१०	७६१०५.७०	८५९१२.५४	४६००७.३०	५४८११.४०	४५४११.६४
गैरकर राजस्व	९१४०.१०	६३८९.००	७९१५.३१	४१९०.३०	५२४५.७०	५४६५.७९
प्रदेश र स्थानीय तह	८८९५.६०	११०९४.२०	१३०१७.३०	६७५९.७०	७९७९.००	७२३५.६२
कर राजस्व	८६६६.५०	१०९०५.००	१२५२०.६६	६७५९.७०	७९७९.००	७२३५.६२
गैरकर राजस्व (रोयल्टी)	२२९.१०	१८९.२०	२८६.१४	०.००	०.००	०.००
सङ्घीय सञ्चित कोषमा दाखिला भएको अन्य रकम	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
बाँडफाँट हुने रोयल्टी	०.००	०.००	०.००	१६३.२०	१८७.७०	१६४.१०

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

२.५५ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म सङ्घीय राजस्व रू.५ खर्ब ८ अर्ब ७७ करोड रहेको छ। त्यसैगरी, मूल्य अभिवृद्धि कर र अन्तःशुल्क (आन्तरिक) को बाँडफाँटबाट प्रदेश र स्थानीय तहलाई प्राप्त हुने राजस्व रू.७२ अर्ब ३६ करोड रहेको छ। साथै, यस अवधिमा तीन तहमा बाँडफाँट हुने रोयल्टी रू.१ अर्ब ६४ करोड रहेको छ।

तालिका २(त): रोयल्टी सङ्कलनको विवरण (रू. करोडमा)

रोयल्टीको शिर्षक	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	फागुनसम्म		
				२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
पर्वतारोहण	४४.८२	५६.००	५३.३५	११.१३	४.७५	१०.०८
विद्युत	२८७.९५	२८२.६९	३०५.७९	६३.६५	६०.५७	८८.५१
वन	३४.५९	१७.२९	३३.१५	८४.६१	२७.१८	२९.२१
खानी तथा खनिज	८५.०१	९३.८१	१२६.९५	०.६०	९४.६८	३६.०५
पानी तथा अन्य प्राकृतिक स्रोत	५.७५	०.७३	०.५४	३.१८	०.५०	०.२२
प्रदेशले सङ्कलन गरेको रोयल्टी			१०८.५६	-	,	,
जम्मा रोयल्टी	४५८.१२	४५०.५२	६२८.३४	१६३.१६	१८७.६९	१६४.१

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

२.५६ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म विभिन्न शीर्षकमा सङ्कलित बाँडफाँट हुने रोयल्टी रू.१ अर्ब ६४ करोड रहेको छ। गत आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म विभिन्न शीर्षकमा यस्तो रोयल्टी रू.१ अर्ब ८८ करोड रहेको थियो।

अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता प्रतिवद्धता

२.५७ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म अनुदान रू.२३ अर्ब १२ करोड र ऋण रू.१ खर्ब १४ अर्ब गरी कुल रू.१ खर्ब ३७ अर्ब १२ करोड वैदेशिक सहयोग प्रतिवद्धता रहेको छ। यस अवधिको वैदेशिक सहयोग प्रतिवद्धता मध्ये अनुदान र ऋणको अनुपात क्रमशः १६.८६ प्रतिशत र ८३.१४ प्रतिशत रहेको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा अनुदान रू.९ अर्ब ४६ करोड र ऋण रू. १ खर्ब १६ अर्ब ६१ करोड गरी कुल रू.१ खर्ब २६ अर्ब ७ करोड वैदेशिक सहयोग प्रतिवद्धता रहेको थियो।

२.५८ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता प्रतिवद्धता रू.२ खर्ब ३७ अर्ब ९२ करोड रहेको थियो। जसमध्ये अनुदान तर्फ रू.९३ अर्ब ३१ करोड र ऋणतर्फ रू.१ खर्ब ४४ अर्ब ६१ करोडको प्रतिवद्धता प्राप्त भएको थियो। कुल प्रतिवद्धतामध्ये अनुदान र ऋणको अनुपात क्रमशः ३९.२ प्रतिशत र ६०.८ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट २(त): वैदेशिक अनुदान तथा ऋण प्रतिवद्धता (कुल प्रतिवद्धताको प्रतिशतमा)

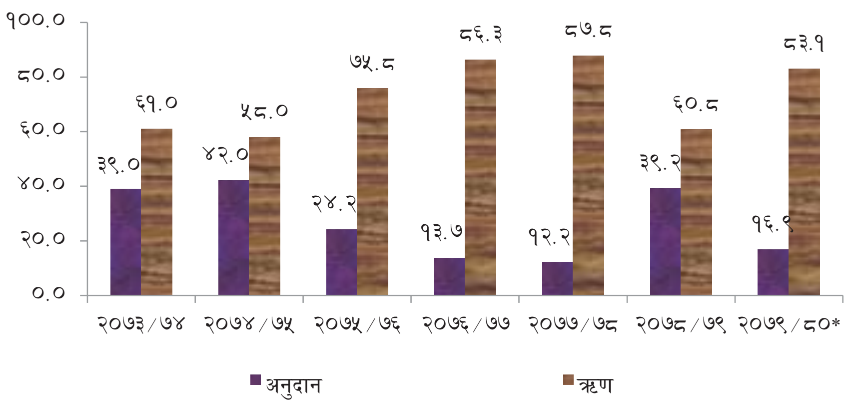

स्रोत: अर्थ मन्त्रालय, २०७९ *फागुनसम्म

अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायताको उपयोग

२.५९ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म अनुदान र ऋण गरी रू. ५३ अर्ब ४४ करोड बराबरको अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता उपयोग भएको छ जसमध्ये अनुदान र ऋणको अंश क्रमशः १९.३४ प्रतिशत र ८०.६६ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष

२०७८/७९ को फागुनसम्म अनुदान र ऋण गरी रू.४७ अर्ब ९९ करोड बराबरको अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता उपयोग भएको थियो।

२.६० आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा अनुदान र ऋण गरी रू.१ खर्ब ६० अर्ब ९ करोड बराबरको विकास सहायता उपयोग भएको थियो। सो अवधिमा कुल विकास सहायता उपयोगमा अनुदान र ऋणको अनुपात क्रमशः १५.०८ प्रतिशत र ८४.९२ प्रतिशत रहेको थियो।

२.६१ पछिल्ला ५ वर्षको खर्च स्रोतमध्ये बाह्य स्रोतको अंश न्यून रहेको छ। खर्च बेहोर्ने स्रोतमा आन्तरिक स्रोतको हिस्सा वार्षिक औसत ८०.० प्रतिशत भन्दा बढी रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा सङ्घीय सरकारको खर्चमध्ये ८७.९ प्रतिशत आन्तरिक स्रोत र १२.१ प्रतिशत बाह्य स्रोतको हिस्सा रहेको थियो।

चार्ट २(थ): सङ्घीय सरकारी खर्च बेहोर्ने स्रोत

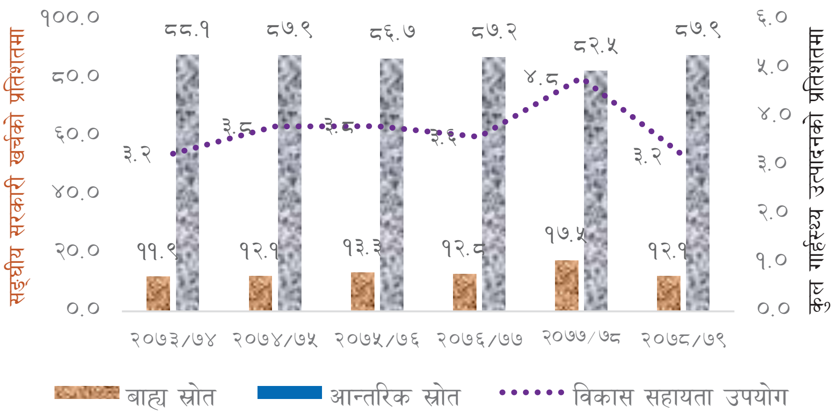

स्रोतःमहालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

२.६२ कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बाह्य स्रोत उपयोगको अनुपात आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा ४.८ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा भने ३.२ प्रतिशतमा सीमित रहेको छ। पछिल्लो ५ वर्षमा यस्तो उपयोग वार्षिक औसत ३.७ प्रतिशत रहेको छ।

अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता परिचालन (वैदेशिक सहायता प्राप्ति)

२.६३ पछिल्ला वर्षहरूमा अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता परिचालन बढ्दै गएकोमा पछिल्ला २ आर्थिक वर्षमा भने यस्तो परिचालनमा कमी आएको छ। चालु आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म अनुदान रू.१० अर्ब ३३ करोड र ऋण सहायता रू. ६२ अर्ब २६ करोड गरी कुल रू.७२ अर्ब ५९ करोड विकास सहायता परिचालन भएको छ। यस अवधिको कुल अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता परिचालन मध्ये ऋण र अनुदानको अंश क्रमशः ८५.८ प्रतिशत र १४.२ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट २(द): अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता परिचालनको संरचना

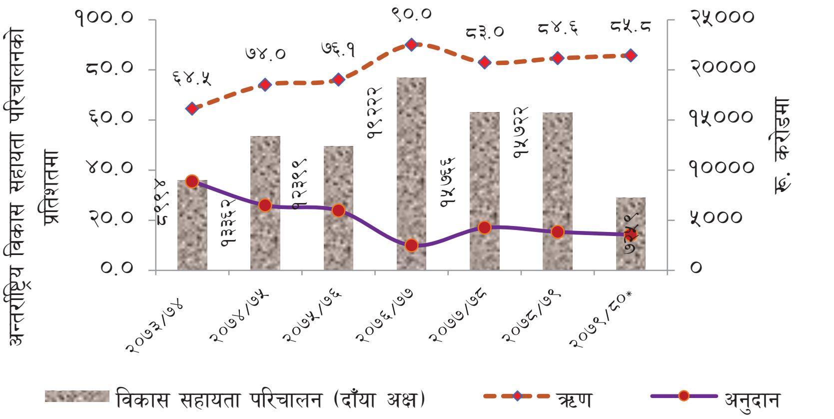

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय/सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालय, २०७९ * फागुनसम्म

२.६४ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा अनुदान रू.२४ अर्ब १४ करोड र ऋण रू.१ खर्ब ३३ अर्ब ८ करोड गरी रू.१ खर्ब ५७ अर्ब बराबरको अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता परिचालन भएको थियो। यस्तो परिचालन आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को तुलनामा करिब ०.३ प्रतिशतले न्यून हो।

सार्वजनिक ऋण

२.६५ २०७९ फागुनसम्म आन्तरिक ऋण रू.१० खर्ब १० अर्ब २८ करोड र बाह्य ऋण रू.१० खर्ब ६९ अर्ब ७८ करोड गरी सङ्घीय सरकारको सार्वजनिक ऋण दायित्व रू.२० खर्ब ८० अर्ब ६ करोड पुगेको छ। २०७९ असारसम्म आन्तरिक ऋण रू.९ खर्ब ८७ अर्ब ४४ करोड र बाह्य ऋण रू.१० खर्ब २५ अर्ब ८४ करोड गरी

सङ्घीय सरकारको सार्वजनिक ऋण दायित्व रू. २० खर्ब १३ अर्ब २९ करोड पुगेको थियो।

२.६६ पछिल्ला वर्षहरूमा आन्तरिक ऋणको हिस्सा क्रमशः बढ्दै गएको छ भने बाह्य ऋणको अंश क्रमशः घट्दै गएको छ। २०७९ फागुनसम्मको सार्वजनिक ऋण दायित्वमा आन्तरिक र बाह्य ऋणको अनुपात क्रमशः ४८.६ प्रतिशत र ५१.४ प्रतिशत रहेको छ।

२.६७ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म आन्तरिक ऋण तर्फ रू.६२ अर्ब १७ करोड र बाह्य ऋण तर्फ रू.१८ अर्ब ८२ करोड गरी कुल रू.८० अर्ब ९९ करोड साँवा भुक्तानी भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को सोही अवधिमा रू.४२ अर्ब ९१ करोड २३ लाख बराबरको साँवा भुक्तानी भएको थियो।

२.६८ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म आन्तरिक ऋण तर्फ रू.३५ अर्ब ३५ करोड र बाह्य ऋण तर्फ रू.५ अर्ब ३३ करोड गरी रू.४० अर्ब ६८ करोड बराबर ब्याज भुक्तानी भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को सोही अवधिमा रू.२३ अर्ब ५५ करोड बराबरको ब्याज भुक्तानी भएको थियो।

तालिका २(थ): भुक्तानी गर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण तथा साँवा फिर्ता र ब्याज खर्च (रू. करोडमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष			फागुनसम्म		
	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
भुक्तानी गर्न बाँकी ऋणको विवरण						
खुद वैदेशिक ऋण	८१९६६.७	९३४६९.५	१०२५८४.७	८८५४७.८	९८४९९.१	१०६९७८.३
खुद आन्तरिक ऋण	६१३७३.६	८०२९४.२	९८७४४.९	७१७५०.४	८६३१९.५	१०१०२७.८
खुद सार्वजनिक ऋण #	१४३३४०.३	१७३७६३.७	२०१३२९.६	१६०२९८.२	१८४८१८.६	२०८००६.०
साँवा फिर्ताको खर्चको विवरण						
वैदेशिक ऋण	२३५६.०	२३२६.९	२९४१.६	११९१.६	१३६६.६	१८८१.६
आन्तरिक ऋण	३३९७.७	३६९०.१	४७३३.८	८२२.४	२९२४.७	६२१७.२
जम्मा साँवा फिर्ता खर्च	५७५३.७	६०१७.०	७६७५.४	२०१४.०	४२९१.२	८०९८.८
ब्याज खर्चको विवरण						
वैदेशिक ऋण	५२३.८	६२७.५	७५४.१	३३२.२	४०४.६	५३२.९
आन्तरिक ऋण	२०८२.३	२८५६.८	३७६८.५	१५५०.९	१९५०.७	३५३४.९
जम्मा ब्याज खर्च	२६०६.०	३४८४.३	४५२२.६	१८८३.१	२३५५.३	४०६७.८
ऋण सेवा खर्च (साँवा र ब्याज)	८३५९.८	९५०१.२	१२१९८.०	३८९७.२	६६४६.५	१२१६६.६
सङ्घीय खर्चमा ऋण भुक्तानी खर्च (प्रतिशतमा)	७.७	७.९	९.३	६.८	९.९	१५.६

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय/सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालय, २०७९

नेपाल सरकारको सार्वजनिक ऋण दायित्व सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालयको तथ्याङ्कमा आधारित भएको हुँदा नेपाल राष्ट्र बैङ्कको तथ्याङ्कसँग केही फरक पर्न सक्नेछ।

२.६९ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म आन्तरिक ऋणतर्फ रू.९७ अर्ब ५२ करोड र बाह्य ऋणतर्फ रू.२४ अर्ब १४ करोड गरी रू.१ खर्ब २१ अर्ब ६६ करोड साँवा व्याज भुक्तानी भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को सोही अवधिमा साँवा र ब्याज गरी ऋण सेवा खर्च रू. ६६ अर्ब ४७ करोड रहेको थियो भने आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस्तो भुक्तानी रू. ३८ अर्ब ९७ करोड भएको थियो।

२.७० आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म यस अवधिको कुल सङ्घीय खर्चमा ऋण सेवा खर्चको अनुपात १५.६१ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को सोही अवधिको कुल सङ्घीय खर्चमा ऋण सेवा खर्चको अनुपात ९.८५ प्रतिशत थियो।

२.७१ सरकारले वैदेशिक ऋण लिएका फरक फरक मुद्रासँग नेपाली रूपैयाको विनिमय दर अन्तरले वाह्य ऋण दायित्वमा फरक पर्ने गरेको छ। २०७८ असारमसान्तको तुलनामा २०७९ असारमसान्तमा तुलनात्मक रूपमा नेपाली रूपैयाँ अधिमूल्यन भएको कारण रू.१२ अर्ब ५१ करोड बराबरको विनिमय नाफा भएको देखिन्छ।

चार्ट २(ध): विनिमय दर उतारचढावको कारण वैदेशिक ऋण दायित्वमा परेको प्रभाव (रू.करोडमा)

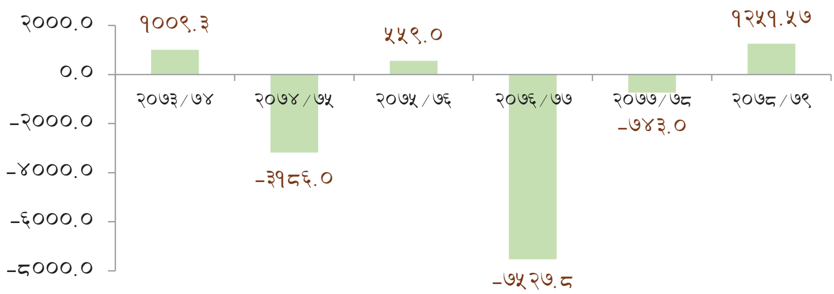

स्रोतः सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालय, २०७९

२.७२ विनिमय दरको परिवर्तनले वैदेशिक ऋण दायित्वमा आएका उतारचढाव हेर्दा पछिल्ला ६ आर्थिक वर्षमध्ये ३ आर्थिक वर्षमा विनिमय घाटा रहेको छ भने बाँकी वर्षमा विनिमय नाफा रहेको छ।

वैदेशिक ऋणको लक्ष्य र प्राप्ति बीचको अन्तर विश्लेषण

२.७३ प्रायः सबै आर्थिक वर्षमा वैदशिक ऋणको लक्ष्य र प्राप्ती बीच ठूलो अन्तर रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा लक्ष्यको तुलनामा वैदेशिक ऋण ४३.०३ प्रतिशत प्राप्त भएको छ। वैदेशिक ऋणको प्राप्ति गर्ने सुनिश्चितता बिना नै वैदशिक स्रोत

बजेटमा समावेश गर्ने तथा समयमा नै शोधभर्ना लिन नसक्नुले यस्तो अन्तर बढी देखिएको हो।

चार्ट २(न): वैदेशिक ऋण प्रासिको प्रवृत्ति (बजेटले लिएको लक्ष्यको प्रतिशतमा)

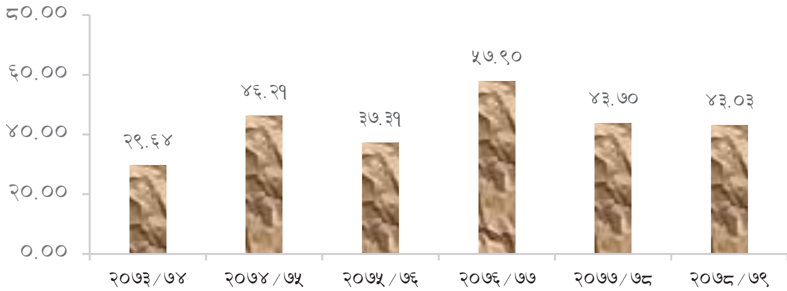

स्रोतः अर्थ मन्त्रालय/सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालय, २०७९

अन्तर-सरकारी वित्त हस्तान्तरण

वित्त हस्तान्तरण

२.७४ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा प्रदेश र स्थानीय तहलाई वित्तीय समानीकरण, सशर्त अनुदान, समपूरक अनुदान र विशेष अनुदान गरी कुल रू.४ खर्ब ६० अर्ब ६ करोड हस्तान्तरण भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा प्रदेश र स्थानीय तहलाई यस्तो अनुदान गरी कुल रू.४ खर्ब १६ अर्ब ३३ करोड हस्तान्तरण भएको थियो।

२.७५ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा सङ्घीय सरकारबाट प्रदेश तथा स्थानीय तहमा अनुदान, राजस्व बाँडफाँट र रोयल्टी बाँडफाँट समेतबाट रू.५ खर्ब ३४ अर्ब १३ करोड वित्तीय हस्तान्तरण भएको थियो। यस्तो हस्तान्तरणमध्ये प्रदेश तथा स्थानीय तहले क्रमशः ३२.४ प्रतिशत र ६७.६ प्रतिशत प्राप्त गरेका थिए। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा सङ्घीय सरकारबाट प्रदेश तथा स्थानीय तहमा अनुदान, राजस्व बाँडफाँट र रोयल्टी बाँडफाँट समेतबाट रू.५ खर्ब २७ अर्ब ८४ करोड वित्तीय हस्तान्तरण भएको थियो। यस्तो हस्तान्तरणमध्ये प्रदेश तथा स्थानीय तहले क्रमशः ३१.०८ प्रतिशत र ६८.९२ प्रतिशत प्राप्त गरेका थिए।

तालिका २(द): अन्तर सरकारी वित्त हस्तान्तरण (रू. करोडमा)

विवरण	२०७६/७७		२०७७/७८		२०७८/७९	
	प्रदेश	स्थानीय तह	प्रदेश	स्थानीय तह	प्रदेश	स्थानीय तह
अनुदान	**१०७४०.९१**	**२५०५८.१२**	**१०८३०.३२**	**३०८०२.८२**	**१०९०३.९९**	**२९७०१.७९**
वित्तीय समानीकरण अनुदान	५५२९.८६	८९९६.५२	५५१९.५०	९६२२.४६	५७९५.४८	९४५६.९८
सशर्त अनुदान	४३९३.१९	१५१००.५५	४४८०.९५	१९१०५.७८	४३२८.५९	१९११०.९३
समपूरक अनुदान	४२२.८४	४८४.३४	४४०.५८	१२०८.१६	४४२.९१	४९८.४३
विशेष अनुदान	३९५.०२	४७६.७१	३८९.२९	८६६.४३	३३७.०१	६३५.४५
राजस्व बाँडफाँट	**४४५५.२१**	**४४५५.२१**	**५५७५.५७**	**५५७५.५७**	**६४०३.४१**	**६४०३.४१**
मूल्य अभिवृद्धि कर	३३५८.५५	३३५८.५५	४२२८.७२	४२२८.७२	४७१३.४२	४७१३.४२
अन्तशुल्क ़ आन्तरिक)	९७५.००	९७५.००	१२२३.७८	१२२३.७८	१५४६.९२	१५४६.९२
रोयल्टी बाँडफाँट	१२१.६६	१२१.६६	१२३.०७	१२३.०७	१४३.०७	१४३.०७
जम्मा	**१५१९६.१२**	**२९५१३.३३**	**१६४०५.८९**	**३६३७८.३९**	**१७३०७.४**	**३६१०५.२०**

स्रोतः महालेखा नियन्त्रकको कार्यालय, २०७९

सार्वजनिक संस्थान

२.७६ २०७९ फागुनसम्म नेपाल सरकारको पूर्ण तथा अधिकाँश स्वामित्व भएका सार्वजनिक संस्थानको सङ्ख्या ४४ रहेको छ। २०७९ असारसम्म सार्वजनिक संस्थानहरूमा नेपाल सरकारको शेयर लगानी रू. ३ खर्ब २८ अर्ब ९२ करोड ७५ लाख र ऋण लगानी रू.२ खर्व ८९ अर्ब २४ करोड ९९ लाख गरी कुल रू. ६ खर्व १८ अर्ब १७ करोड ७५ लाख रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९मा शेयर र ऋण लगानी गत आर्थिक वर्षको तुलनामा क्रमशः ४.५४ प्रतिशत र १४.४९ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ।

२.७७ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा सञ्चालनमा रहेका सार्वजनिक संस्थानमध्ये २५ नाफामा र १७ नोक्सानीमा सञ्चालित छन्। नाफामा सञ्चालन भएका संस्थानबाट आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा नेपाल सरकारले रू. ६ अर्ब १५ करोड ५१ लाख लाभांश प्राप्त गरेको छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को लाभांश रू. ६ अर्ब ७२ करोड १० लाखको तुलनामा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा लाभांश ८.४३ प्रतिशतले घट्न गएको छ।

२.७८ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा सार्वजनिक संस्थानको कुल सञ्चालन आयमा ३६.२२ प्रतिशतले वृद्धि भई रू. ५ खर्ब ७५ अर्ब ४३ करोड ५५ लाख पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को कुल गार्हस्थ्य उत्पादन र कुल सञ्चालन आयको अनुपात ११.६७ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा सार्वजनिक संस्थानबाट रू. १४ अर्ब ३८ करोड १८ लाख आयकर प्राप्त भएको छ। आर्थिक वर्ष

२०७८/७९ मा सङ्कलन भएको सङ्घीय सरकारको कुल आयकरमा सार्वजनिक संस्थानबाट सङ्कलित आयकरको योगदान ५.५९ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा यस्तो योगदान ६.५६ प्रतिशत रहेको थियो।

२.७९ आर्थिक वर्ष २०७७/७८ सम्म सार्वजनिक संस्थानको कोषमा व्यवस्था नभएको दायित्व रू. ५९ अर्ब ३९ करोड १९ लाख रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७८/७९मा यस्तो दायित्व रू. ४७ अर्ब ३६ करोड रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कोषमा व्यवस्था नभएको दायित्व गत वर्षको तुलनामा २०.२६ प्रतिशतले घटेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा सार्वजनिक संस्थानमा २९ हजार ७ सय ३६ कर्मचारी कार्यरत रहेका छन् भने आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा कार्यरत कर्मचारीको सङ्ख्या २८ हजार २ रहेको थियो।

२.८० आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा नाफामा सञ्चालित संस्थानहरूको कुल नाफा रू. ४३ अर्ब २ करोड ५३ लाख रहेको छ भने नोक्सानीमा रहेका संस्थानहरूको कुल नोक्सान रू. ४१ अर्ब ४८ करोड ३२ लाख रहेको छ। फलस्वरूप, आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा एकीकृत खुद नाफा रू. १ अर्ब ५४ करोड २१ लाख रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा यस्तो खुद नाफा रू. २६ अर्ब ३५ करोड ८८ लाख रहेको थियो।

३. मूल्य

३.१ रुस-युक्रेन युद्धबाट विश्वव्यापी आपूर्ति प्रणालीमा आएको व्यवधानले खाद्य पदार्थ, आयातीत कच्चा पदार्थ, इन्धन लगायतका वस्तुको मूल्यमा भएको वृद्धि, नेपाली रूपैयाँको अमेरिकी डलरसँग भएको अवमूल्यन र कोभिड-१९ को नियन्त्रणसँगै विश्वबजारमा बढ्दो समष्टिगत मागका कारण उपभोक्ता मुद्रास्फीतिमा चाप पर्न गएको छ। पछिल्लो समय पेट्रोलियम पदार्थको मूल्यमा भएको समायोजन, कृषि उत्पादनमा भएको वृद्धि, भारतमा घट्दो मुद्रास्फीति दर लगायतका कारण उपभोक्ता मुद्रास्फीति वाञ्छित सीमा नजिकै रहने अनुमान छ।

उपभोक्ता मूल्य स्थिति

३.२ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म औसत उपभोक्ता मुद्रास्फीति ७.९३ प्रतिशत रहेको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो मुद्रास्फीति ५.५३ प्रतिशत रहेको थियो। वार्षिक बिन्दुगत आधारमा २०७९ फागुन महिनामा उपभोक्ता मुद्रास्फीति ७.४४ प्रतिशत रहेको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही महिनामा यस्तो मुद्रास्फीति ७.१४ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट ३(क): समग्र तथा क्षेत्रगत उपभोक्ता मुद्रास्फिति दर (प्रतिशतमा)

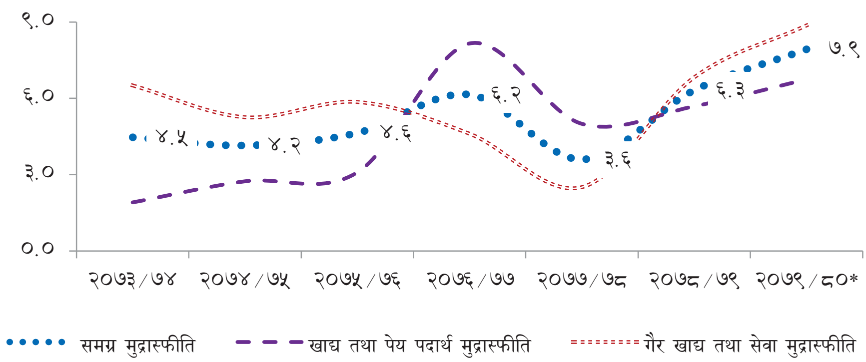

* स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैङ्क

* २०७९ फागुनसम्मको तथ्याङ्कमा आधारित

३.३ वार्षिक बिन्दुगत आधारमा खाद्य तथा पेय पदार्थ समूहको मुद्रास्फीति २०७९ फागुनमा ५.६४ प्रतिशत रहेको छ। खाद्य तथा पेय पदार्थ समूह अन्तर्गत खाद्य तथा खाद्यजन्य पदार्थ उप-समूहको वार्षिक बिन्दुगत मूल्य सूचकाङ्क १४.३५ प्रतिशत, रेष्टुरेण्ट तथा होटलको १४.०९ प्रतिशत रहेको छ। त्यसैगरी, यस्तो सूचकाङ्क मरमसलाको १०.८८ प्रतिशत, सुर्तीजन्य पदार्थको १०.८३ प्रतिशत र मदिराजन्य पेय पदार्थको ८.७८ प्रतिशतले बढेको

छ। २०७८ फागुनमा खाद्य तथा पेय पदार्थ समूहको मुद्रास्फीति ७.५१ प्रतिशत रहेको थियो।

३.४ वार्षिक बिन्दुगत आधारमा २०७९ फागुन महिनामा गैर-खाद्य तथा सेवा समूहको मुद्रास्फीति ८.८७ प्रतिशत रहेको छ। गैर-खाद्य तथा सेवा समूह अन्तर्गत यातायात उप-समूहको मूल्य सूचकाङ्क १३.२३ प्रतिशत, स्वास्थ्यको १०.३९ प्रतिशत, घरायसी उपयोगका वस्तुको ९.७२ प्रतिशत, मनोरञ्जन तथा संस्कृतिको ८.८१ प्रतिशत र फर्निसिङ तथा घरायसी उपकरणको ८.७९ प्रतिशतले बढेको छ। २०७८ फागुनमा गैर-खाद्य तथा सेवा समूहको मुद्रास्फीति ६.८४ प्रतिशत रहेको थियो।

३.५ वार्षिक बिन्दुगत आधारमा २०७९ फागुन महिनामा काठमाडौं उपत्यकामा ७.९५ प्रतिशत, तराईमा ७.५० प्रतिशत, पहाडमा ६.६७ प्रतिशत र हिमालमा ८.०७ प्रतिशत उपभोक्ता मुद्रास्फीति रहेको छ। २०७८ फागुन महिनामा यस्तो मुद्रास्फीति क्रमशः ६.३१ प्रतिशत, ७.३६ प्रतिशत, ७.६९ प्रतिशत र ७.५६ प्रतिशत रहेको थियो।

तालिका ३(क): सबैभन्दा उच्च र न्यून मूल्य वृद्धि भएका वस्तु तथा सेवा*

बढी मूल्यवृद्धि भएका वस्तु	वृद्धिदर	न्यून मूल्यवृद्धि भएका वस्तु	वृद्धिदर
अन्न तथा अन्नबाट बनेका परिकार	१४.३५	तरकारी	-८.८
रेष्टुरा तथा होटल	१४.०९	घ्यू तथा तेल	-३.७१
यातायात	१३.२३	सञ्चार	१.४१
मसला	१०.८८	मासु तथा माछा	३.६७
सुर्तिजन्य पदार्थ	१०.८३	दाल	३.७२
स्वास्थ्य	१०.३९	दुग्ध पदार्थ तथा अन्डा	४.७६
घरायसी सामान तथा सेवा	९.७२	अन्य वस्तु तथा सेवाहरू	५.९१
मनोरञ्जन तथा संस्कृति	८.८१	चिनी तथा मिठाइ	५.९५
फर्निचर तथा घरायसी उपकरण	८.७९	लत्ता कपडा तथा जुत्ता	७.०३
मदिरा	८.७८	हल्का पेय पदार्थ	७.१७

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०७९ *वार्षिक बिन्दुगत आधारमा २०७९ फागुनको मुद्रास्फीतिको तथ्याङ्कमा आधारित

थोक मूल्य सूचकाङ्क

३.६ वार्षिक बिन्दुगत आधारमा २०७९ फागुनमा थोक मुद्रास्फीति ७.१० प्रतिशत रहेको छ। थोक मूल्य अन्तर्गत प्राथमिक वस्तुहरूको मूल्य १.८१ प्रतिशत, उत्पादित वस्तुको मूल्य ७.३३ प्रतिशत र इन्धन तथा ऊर्जाको मूल्य २५.७९ प्रतिशतले बढेको छ। यसैगरी, उपभोग्य वस्तु, मध्यवर्ती वस्तु र पुँजीगत वस्तुको थोक मूल्यवृद्धि क्रमशः २.१९ प्रतिशत, १०.३३ प्रतिशत र ४.९६ प्रतिशत रहेको छ। निर्माण सामग्रीको थोक मूल्यवृद्धि ६.५८ प्रतिशत रहेको छ। २०७८ फागुनमा थोक मुद्रास्फीति १३.१३ प्रतिशत रहेको थियो। गत वर्षको उक्त महिनामा प्राथमिक वस्तुहरूको मूल्य १३.६६ प्रतिशत, उत्पादित वस्तुको मूल्य १२.०२ प्रतिशत र इन्धन तथा ऊर्जाको मूल्य १८.५९ प्रतिशतले बढेको थियो।

राष्ट्रिय तलब तथा ज्यालादर सूचकाङ्क

३.७ वार्षिक बिन्दुगत आधारमा २०७९ फागुन महिनामा तलब तथा ज्यालादर सूचकाङ्क ८.५६ प्रतिशतले बढेको छ। २०७९ फागुनमा तलब सूचकाङ्क र ज्यालादर सूचकाङ्क क्रमशः १२.३९ प्रतिशत र ७.४५ प्रतिशतले बढेको छ। २०७८ फागुनमा तलब तथा ज्यालादर सूचकाङ्क ७.२६ प्रतिशतले बढेको थियो।

पेट्रोलियम पदार्थको मूल्य

३.८ स्वदेशी बजारमा २०७९ असार मसान्तमा पेट्रोलको खुद्रा मूल्य प्रतिलिटर १८१ रूपैयाँ रहेकोमा १.७ प्रतिशतले घटेर २०७९ फागुन मसान्तमा १७८ रूपैयाँ कायम भएको छ। यसैगरी, २०७९ असार मसान्तमा प्रतिलिटर १७२ रूपैंया रहेको डिजेल र मट्टीतेलको खुद्रा मूल्य १.७४ प्रतिशतले वृद्धि भई २०७९ फागुन मसान्तमा १७५ रूपैंया पुगेको छ।

चार्ट ३(ख): पेट्रोल तथा डिजेल र मट्टीतेलको मूल्य (नेपाली रूपैयाँमा)

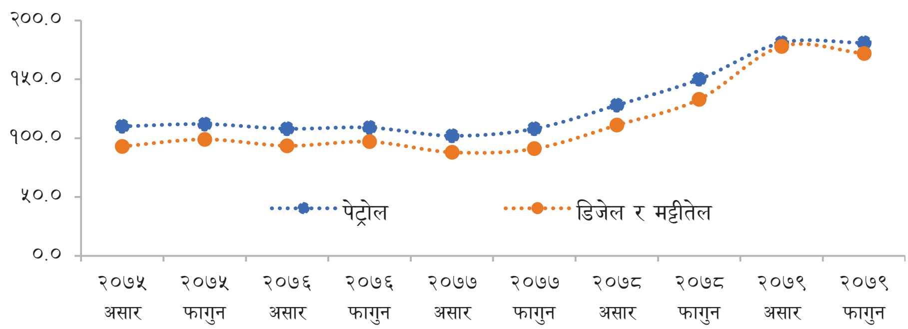

स्रोतः नेपाल आयल निगम,२०७९

३.९ २०७९ असार मसान्तमा प्रतिलिटर १९० रूपैंया रहेको आन्तरिक हवाई इन्धनको खुद्रा मूल्य १०.५ प्रतिशतले घटेर २०७९ फागुन मसान्तमा १७० रूपैंया पुगेको छ। यस अवधिमा प्रति सिलिण्डर एल.पी. ग्यासको खुद्रा मूल्यमा भने कुनै परिवर्तन भएको छैन।

मञ्जुषा बक्स ३(क): मूल्य स्थायित्वको चुनौती

कोभिड-१९ र रुस-युक्रेन युद्धको कारण विश्वव्यापीरूपमा आर्थिक गतिविधि प्रभावित भएको, आपूर्ति श्रृंखला खल्बलिएको र पेट्रोलियम पदार्थ तथा खाद्य वस्तुको मूल्यमा उल्लेख्य वृद्धि भई समग्र मूल्यमा अधिक चाप परेको थियो। बढ्दो मुद्रास्फीतिलाई नियन्त्रण गर्न विश्वका अधिकाँश केन्द्रीय बैङ्कले कसिलो मौद्रिक नीति अवलम्बन गरिरहेको परिवेशमा मौद्रिक नीति २०७९/८० जारी भएको थियो।

२०७९ चैत मसान्तमा वार्षिक बिन्दुगत मुद्रास्फीति ७.७६ प्रतिशत रहेको छ। खाद्यान्न, दुग्धपदार्थ, घरायसी उपभोग्य वस्तु, आयातीत वस्तु र इन्धनको मूल्य वृद्धिका साथै नेपाली रूपैयाँ अवमूल्यनका कारण उपभोक्ता मूल्यमा चाप परिरहेको छ। तथापि, बाह्य तथा आन्तरिक आर्थिक परिदृश्य र आयातीत वस्तुको घट्दो मूल्य वृद्धिदरलाई दृष्टिगत गर्दा मूल्यमा रहेको चाप क्रमशः कम हुँदै जाने अनुमान छ। यद्यपि, चालु आर्थिक वर्षमा औसत मुद्रास्फीति लक्षित सीमाभन्दा केही माथि रहने अनुमान छ। मुद्रास्फीति नियन्त्रण गर्न बजार अनुगमन प्रभावकारी बनाउने, स्वचालित मूल्यप्रणाली मार्फत इन्धनको मूल्यलाई समायोजन गर्ने र सवारी साधनको भाडा दर इन्धनको मूल्यको आधारमा समायोजन गर्दै लगेमा समग्र मूल्यस्तरमा चाप कम हुँदै जाने देखिन्छ।

४. वित्तीय क्षेत्र

४.१ वित्तीय पहुँच निरन्तर बढ्दै गएको छ। पछिल्ला बर्षहरूमा मर्जर तथा प्राप्तिमार्फत बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको सङ्ख्या घट्दै गएता पनि शाखा विस्तार र वित्तीय पहुँच बढ्दै गएको छ। डिजिटल माध्यमबाट बैङ्किङ कारोबार गर्ने प्रवृत्ति बढ्दै गएको छ। क्युआर कोडमार्फत गरिने भुक्तानीमा उल्लेख्य वृद्धि भएको छ भने विद्युतीय भुक्तानीका अन्य उपकरणमार्फत हुने कारोबारमा समेत बढोत्तरी भएको छ। कोभिड-१९ को असरबाट अर्थतन्त्र क्रमिक रूपमा पुनरूत्थान हुँदै गइरहेकोमा रुस-युक्रेन युद्धको असर र गत आर्थिक वर्ष आयातमा तीव्र वृद्धि हुँदा चालु आर्थिक वर्षमा नेपालको बैङ्किङ्ग प्रणालीमा तरलता तथा लगानीयोग्य साधनमा कमी आई ब्याजदर बढेको छ। पछिल्ला महिनाहरूमा बैङ्किङ प्रणालीको तरलतामा उल्लेख्य सुधार भएको छ। यसैगरी ब्याजदरमा पनि घट्ने क्रममा रहेको छ।

वित्तीय संरचना

४.२ वित्तीय प्रणालीमा २०७९ फागुन मसान्तमा २१ वाणिज्य बैङ्क, १७ विकास बैङ्क, १७ वित्त कम्पनी, ६४ लघुवित्त वित्तीय संस्था र १ पूर्वाधार विकास बैङ्क गरी कुल १२० बैङ्क तथा वित्तीय संस्था सञ्चालनमा रहेका छन्। यसैगरी, दुई पुनर्बीमा कम्पनी सहित ३६ बीमा कम्पनी , ३१ हजार ३ सय ७३ सहकारी संस्थाका साथै कर्मचारी सञ्चय कोष, नागरिक लगानी कोष, निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष, सामाजिक सुरक्षा कोष, हुलाक बचत बैङ्क र म्युचुअल फण्ड समेत सञ्चालनमा रहेका छन्।

चार्ट ४(क): २०७९ पुस मसान्तमा वित्तीय प्रणालीको सम्पत्ति र दायित्वको संरचना

(अंश प्रतिशतमा)

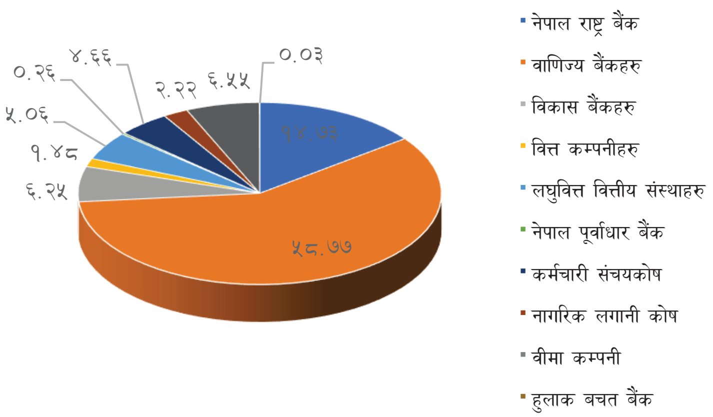

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैङ्क, कर्मचारी सञ्चय कोष, नागरिक लगानी कोष, नेपाल बीमा प्राधिकरण र केन्द्रीय धनादेश कार्यालय, २०७९

४.३ नेपालको वित्तीय प्रणालीको सम्पत्ति तथा दायित्व संरचनामा बैङ्किङ्ग क्षेत्रको हिस्सा उच्च रहेको छ। २०७९ पुस मसान्तमा वित्तीय क्षेत्रको कुल सम्पत्ति तथा दायित्व संरचनामा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको अंश ८६.६ प्रतिशत रहेको छ। वित्तीय क्षेत्र अन्तर्गत नेपाल राष्ट्र बैङ्कको अंश १४.७ प्रतिशत र वाणिज्य बैङ्कको अंश ५८.८ प्रतिशत रहेको छ भने अन्य वित्तीय संस्थाहरूको अंश १३.१ प्रतिशत रहेको छ।

वित्तीय स्थायित्व

४.४ चालु आर्थिक वर्षको शुरुवातसँगै वित्तीय स्थायित्वका सूचकको स्थिति तुलनात्मकरूपमा कमजोर रहेको छ। यस अवधिमा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको निष्क्रिय कर्जा वृद्धि भएको छ। बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको निष्क्रिय कर्जाको औसत अनुपात २०७८ पुसमा १.३१ प्रतिशत रहेकोमा २०७९ पुसमा २.६३ प्रतिशत रहेको छ।

४.५ २०७९ फागुन मसान्तमा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको कुल निक्षेपमा तरल सम्पत्तिको अंश २४.३० प्रतिशत, नगद तथा बैङ्क मौज्दातको अंश ७.१६ प्रतिशत र कुल निक्षेप तथा प्राथमिक पुँजीमा कर्जाको अंश ८५.६० प्रतिशत रहेको छ। जोखिम भारित सम्पत्तिको तुलनामा प्राथमिक पुँजी र कुल पुँजीको अनुपात क्रमशः १०.०९ प्रतिशत र १२.२९ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ४(क): वित्तीय क्षेत्रका प्रमुख सूचकहरू

सूचकहरू	२०७५ असार	२०७६ असार	२०७७ असार	२०७८ असार	२०७९ असार	२०७९ फागुन
प्राथमिक पुँजी/जोखिम भारित सम्पत्ति अनुपात	१३.९	१२.८	१२.०	११.१	११.१	१०.०९
पुँजीकोष/जोखिम भारित सम्पत्ति अनुपात	१५.२	१४.३	१४.२	१४.२	१४.२	१२.२९
कुल कर्जा/कुल निक्षेप तथा प्राथमिक पुँजी अनुपात	७६.८	७५.२	६९.६	७६.३	८६.२#	८५.६#
निष्क्रिय कर्जा अनुपात	१.६	१.५	१.९	१.५	१.५	२.६३@
वाणिज्य बैङ्क	१.४	१.४	१.८	१.४	१.४	२.४९
विकास बैङ्क	१.१	०.९	१.५	१.३	१.३	२.८२
वित्त कम्पनी	१०.८	८.८	६.२	६.२	६.२	७.८२
कुल तरल सम्पत्ति/कुल निक्षेप अनुपात	२५.९	२५.१	२७.९	२६.२	२६.२	२४.३०
नगद तथा बैङ्क मौज्दात/कुल निक्षेप अनुपात	१३.२	११.६	१२.२	९.४	९.४	७.१६

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैङ्क २०७९ @ पुस मसान्त #कुल कर्जा/कुल निक्षेप अनुपात

४.६ बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको मर्जर तथा प्राप्तिको प्रक्रिया जारी रहेको छ। बैङ्क तथा वित्तीय संस्था मर्जर तथा प्राप्ति हुने प्रक्रिया शुरु भएपश्चात् २०७९ फागुनसम्म २५७ बैङ्क तथा वित्तीय संस्था यस प्रक्रियामा सामेल भएका छन्। सो मध्ये १८४ संस्थाको इजाजत खारेज भई ७३ संस्था कायम भएका छन्। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म १० वाणिज्य बैङ्कहरू

मर्जर तथा प्राप्तिको प्रक्रियामा संलग्न भई वाणिज्य बैङ्कको सङ्ख्या २०७९ फागुनसम्म २६ बाट २१ मा झरेको छ।

वित्तीय प्रगाढता एवम् पहुँच

४.७ कोभिड-१९ को प्रभाव न्यून भएसँगै आर्थिक वर्ष २०७७/७८ देखि तीव्ररूपमा बढ्दै गएको निजी क्षेत्रतर्फको कर्जाको विस्तार पछिल्लो समय न्यून दरमा वृद्धि भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा २६.३ प्रतिशतले बढेको निजी क्षेत्रतर्फको कर्जा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा १३.३ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ भने आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म ४.६ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ।

४.८ मर्जर तथा प्राप्तिका कारण बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको सङ्ख्या घट्दै गएता पनि बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको शाखा सञ्जाल विस्तार भएको कारण वित्तीय पहुँच वृद्धि हुँदै गएको छ। शाखा विस्तारसँगै बैङ्किङ्ग कारोबार गर्ने जनसङ्ख्या उल्लेख्य बढेको छ। २०७९ फागुनमा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामा निक्षेप खाता ४ करोड ९२ लाख ५ हजार, कर्जा खाता १८ लाख ५४ हजार, मोबाइल बैङ्किङ्ग प्रयोगकर्ता २ करोड ६५ हजार र इन्टरनेट बैङ्किङ्ग सेवाका प्रयोगकर्ता १७ लाख ७९ हजार पुगेको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म २५ हजार कर्जा खाता र ४२ लाख ३३ हजार निक्षेप खाता थप भएका छन्।

४.९ २०७९ फागुनमा लघुवित्त समेत बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको शाखा सङ्ख्या ११ हजार ६ सय २९ पुगेको छ। बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको शाखाका आधारमा प्रति शाखा औसत जनसङ्ख्या २,५१० रहेको छ। यस्तो जनसङ्ख्या २०७८ फागुनमा २,५७२ रहेको थियो।

वित्तीय साक्षरता र वित्तीय समावेशीता

मन्जुषा बक्स ४(क): वित्तीय साक्षरतासम्बन्धी सर्वेक्षण, २०७९

नेपाल राष्ट्र बैङ्कले वित्तीय साक्षरताका तीनवटा आयामहरू ज्ञान, व्यवहार र मनोवृत्तिलाई समेटेर नेपालभरीका १८ वर्ष माथिका उमेरका ९,३६१ नेपाली नागरिक बीच गरेको वित्तीय साक्षरतासम्बन्धी पहिलो सर्वेक्षणको नतिजा सार्वजनिक भएको छ। उक्त सर्वेक्षणअनुसार नेपालीको वित्तीय साक्षरता ५७.९ प्रतिशत रहेको छ। वित्तीय साक्षरताका आयाम मध्ये वित्तीय ज्ञान ४७.३ प्रतिशत, वित्तीय व्यवहार ६३.५ प्रतिशत र वित्तीय मनोवृत्ति ६४.१ प्रतिशत रहेको छ। सर्वेक्षणमा सहभागी वयस्कमध्ये वित्तीय साक्षरताका सबै आयाममा कम्तिमा न्यूनतम जानकारी राख्ने वयस्क २७.५ प्रतिशत मात्र रहेका छन्। साथै, वयस्कको सङ्ख्या मध्ये वित्तीय ज्ञानमा ३६.५ प्रतिशत, वित्तीय व्यवहारमा ५६.६ प्रतिशत र वित्तीय मनोवृत्तिमा ९५.४ प्रतिशतले कम्तिमा न्यूनतम जानकारी राख्ने गरेको सर्वेक्षणले देखाएको छ।

वित्तीय साक्षरता र यसका आयाम सबैमा युवा पुस्ता अगाडि रहेका छन्। खासगरी वित्तीय ज्ञानमा युवा पुस्ता बढी अगाडि छन्। १८ देखि ३० वर्ष उमेर समूहका मानिसको वित्तीय साक्षरता अङ्क ६३.२ प्रतिशत रहेको छ जबकि ६० वर्ष काटेकाहरूको वित्तीय साक्षरता २७.९ प्रतिशत रहेको छ। त्यस्तै, शिक्षाको तह बढ्दै जाँदा पनि वित्तीय साक्षरता बढ्ने पाइएको छ।

वित्तीय समावेशीतातर्फ हेर्दा वयस्क जनसङ्ख्याको वित्तीय प्रयोगका सूचकहरूमा ७३.७८ प्रतिशतले भुक्तानी उपकरण, ८६.६४ प्रतिशतले बचत, लगानी वा अवकाश उपकरण, ३०.०२ प्रतिशतले बीमा सेवा र ४६.३४ प्रतिशत ऋण उपकरण प्रयोग गरेका छन्। बचत उपकरणहरू मध्ये ७१.०६ प्रतिशत वयस्क जनसङ्ख्याले बचत खाताको प्रयोग गरेका छन्।

सर्वेक्षणमा ४६.३४ प्रतिशत वयस्क जनसङ्ख्याले विभिन्न शीर्षकमा कर्जा लिएका छन् भने त्यसमध्ये जम्मा १७.६० प्रतिशतले त्यस्तो कर्जा बैंकबाट लिएका छन्।

विद्युतीय भुक्तानी कारोबार

४.१० विद्युतीय भुक्तानी पूर्वाधारमा बढेको लगानी, यसका लागि गरिएको प्रोत्साहन र विद्युतीय उपकरणमा सर्वसाधारणको पहुँचका कारण विद्युतीय भुक्तानी कारोबार उल्लेख्य रूपमा बढेको छ।

तालिका ४(ख): विद्युतीय भुक्तानी कारोबार

विवरण	कारोबार सङ्ख्या (हजारमा)			कारोबार रकम (रू. करोडमा)		
	असार २०७८	असार २०७९	फागुन २०७९	असार २०७८	असार २०७९	फागुन २०७९
आर.टि.जि.एस.	६०	८२	६१	३५०२१	४३४९०६	२२८७२६
एटिएम	६९१९	१०१६९	१०१७८	६४३९	७९४६	८१७३
इसिसि	१४४०	१४८७	९७६	९८७७९	८५०६५	४५७८२
आइपिएस	११६४	१३२२	९४२	२९९०६	२७५७५	१५९९९
कनेक्ट आइपिएस	३२०५	४२७०	४१०५	२३७७६	३६९२२	३४००२
डेविट कार्ड	७४६५	१११२८	१०९४१	६६४२	८३२०	८५१४
क्रेडिट कार्ड	१२४	२२८	२३०	८६	१४९	१४१
प्रिपेड कार्ड	१७	५८	५७	७	४६	३७
इन्टरनेट बैंकिङ्ग	३३०	३१९	२७७	१३८३	१५६४	१३८६
मोवाइल बैंकिङ्ग	१३७०१	२०५६४	२४५६६	७३७३	१६३२६	१९१८२
शाखारहित बैंकिङ्ग	६०	६९	६९	१३१	१५०	१५२
वालेट	१२५१६	१६२०६	१९७८७	१२७९	१७७५	१८१६
#क्यु.आर.मा आधारित	८५६	४२८२	६७५१	३६५	१४५३	२०७८
#पिओएस	६३६	११७४	९६८	२६७	५१८	४७१
#ई कमर्स**	५२	६९	७९	३०	५०	४७

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैङ्क, फागुन २०७९

**कार्डको प्रयोग गरी अनलाइनमार्फत भएको भुक्तानी कारोबार

४.११ २०७९ फागुनसम्म विद्युतीय कारोबारमा सहजताको लागि बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाहरू बाहेक १० भुक्तानी प्रणाली सञ्चालक र २७ भुक्तानी सेवा प्रदायक संस्था सञ्चालनमा रहेका छन्।

मौद्रिक क्षेत्र

मौद्रिक नीतिको लक्ष्य र स्थिति

४.१२ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को मौद्रिक नीतिले वार्षिक औसत मुद्रास्फीति ७.० प्रतिशतभित्र सीमित राख्ने लक्ष्य लिएकोमा फागुनसम्म औसत मुद्रास्फीति ७.९३ प्रतिशत रहेको छ। कम्तिमा ७ महिनाको वस्तु तथा सेवा आयात धान्न पर्याप्त हुने विदेशी विनिमय सञ्चिति कायम गर्ने लक्ष्य रहेकोमा २०७९ फागुनमा ९.४ महिनाको वस्तु तथा सेवाको आयात धान्न पुग्ने विदेशी विनिमय सञ्चिति रहेको छ।

४.१३ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा विस्तृत मुद्राप्रदायको विस्तार १२.० प्रतिशत हुने प्रक्षेपण रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म यस्तो विस्तार ५.३ प्रतिशत रहेको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा विस्तृत मुद्राप्रदाय ३.१ प्रतिशतले बढेको थियो। वार्षिक विन्दुगत आधारमा २०७९ फागुन मसान्तमा विस्तृत मुद्राप्रदाय ९.१ प्रतिशतले बढेको छ।

४.१४ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनमा संकुचित मुद्राप्रदाय १.६ प्रतिशतले घटेको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो मुद्राप्रदाय १०.७ प्रतिशतले घटेको थियो। वार्षिक विन्दुगत आधारमा २०७९ फागुन मसान्तमा संकुचित मुद्राप्रदाय ०.५ प्रतिशतले घटेको छ।

४.१५ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा निजी क्षेत्रतर्फको कर्जाको वृद्धि १२.६ प्रतिशतसम्म हुने प्रक्षेपण रहेकोमा २०७९ फागुनसम्म यस्तो कर्जाको वृद्धिदर ४.६ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म यस्तो वृद्धिदर १३.९ प्रतिशत रहेको थियो। वार्षिक विन्दुगत आधारमा २०७९ फागुन मसान्तमा निजी क्षेत्रतर्फको कर्जा ४.० प्रतिशतले बढेको छ।

तालिका ४(ग): प्रमुख मौद्रिक योगाङ्कहरूको वार्षिक विन्दुगत परिवर्तन (प्रतिशतमा)

शिर्षक	असार			फागुन	
	२०७७	२०७८	२०७९	२०७८	२०७९
चलन चल्तीमा रहेको मुद्रा	१५.९	१६.६	-११.६	०.९	-३.२
सञ्चित मुद्रा	२६.७	५.२	-११.४	०.६	४.४
चल्ती निक्षेप	२३.४	२६	-७.२	१४.४	३.४
आवधिक निक्षेप	२४.७	१७.२	२९.६	३०.३	१९.२
बचत तथा कल निक्षेप	११.५	२५.१	-१०.९	-५.४	-१
कुल आन्तरिक कर्जा	१३.६	२७.१	१४.५	२४.५	८.१
निजी क्षेत्रतर्फको कर्जा	१२.६	२६.३	१३.३	२२.५	४
सङ्कुचित मुद्राप्रदाय	१७.८	२२.६	-९.७	६.६	-०.५
विस्तृत मुद्राप्रदाय	१८.१	२१.८	६.८	१२.७	९.१

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०७९

४.१६ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को मौद्रिक नीतिले ब्याजदर करिडोर अन्तर्गतको बैङ्क दरलाई विद्यमान ७.० प्रतिशतबाट ८.५ प्रतिशत, नीतिगत दरलाई ५.५ प्रतिशतबाट ७.० प्रतिशत र निक्षेप सङ्कलन दरलाई ४.० प्रतिशतबाट ५.५ प्रतिशत कायम गरेको थियो। मौद्रिक नीतिको प्रथम त्रैमासिक तथा अर्धवार्षिक समीक्षाबाट समेत सोही कार्यदिशालाई निरन्तरता दिइएको छ। बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाहरूले कायम गर्नुपर्ने अनिवार्य नगद अनुपातलाई विद्यमान ३.० प्रतिशतबाट वृद्धि गरी ४.० प्रतिशत कायम गरिएको छ। साथै, वाणिज्य बैङ्क, विकास बैङ्क तथा वित्त कम्पनीहरूले कायम गर्नुपर्ने वैधानिक तरलता अनुपातलाई क्रमशः १२.० प्रतिशत, १०.० प्रतिशत र १०.० प्रतिशत कायम गरिएको छ।

तालिका ४(घ): बैंकदर, पुनरकर्जादर र अनिवार्य नगद अनुपात (प्रतिशतमा)

उपकरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
बैङ्क दर	६.५	५.०	५.०	७.०	८.५
पुनरकर्जा दर					
विशेष पुनरकर्जा	१.०	१.०	१.०	२.०	२.०
साधारण पुनरकर्जा	४.०	३.०	३.०	५.०	५.०
लघु, घरेलु तथा साना उद्यम	-	-	२.०	४.०	४.०
निर्यात कर्जा#	०.२५	०.२५	०.२५	०.७५	०.७५
अनिवार्य नगद अनुपात					
वाणिज्य बैङ्क	४.०	३.०	३.०	३.०	४.०
विकास बैङ्क	४.०	३.०	३.०	३.०	४.०
वित्त कम्पनी	४.०	३.०	३.०	३.०	४.०
स्थायी तरलता सुविधा दर	६.५	५.०	५.०	७.०	८.५

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैङ्क *फागुन

विदेशी मुद्रामा LIBOR मा जोड्ने। २०७८/७९ देखि One Year Benchmark Interest rate मा जोड्ने

४.१७ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म खुलाबजार कारोबारका उपकरण मार्फत रू.५ अर्ब तरलता प्रशोचन भएको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा रू.६० अर्ब तरलता प्रशोचन भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म सोझै खरिद बोलकबोल मार्फत रू.८३ अर्ब ८५ करोड, रिपोमार्फत रू.३ खर्ब ७७ अर्ब २७ करोड, स्थायी तरलता सुविधा मार्फत रू.२७ खर्ब २० अर्ब ४९ करोड र दैनिक तरलता सुविधामार्फत रू.५ खर्ब १५ अर्ब ६७ करोड गरी कुल रू.३६ खर्ब ९७ अर्ब २८ करोड तरलता प्रवाह भएको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा स्थायी तरलता सुविधा मार्फत रू.४६ खर्ब २१ अर्ब ४८ करोड तरलता प्रवाह भएको थियो।

ब्याजदर स्थिति

४.१८ बैङ्क तथा वित्तीय क्षेत्रमा देखिएको तरलताको चापको कारण आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा अल्पकालीन ब्याजदरमा वृद्धि भएको छ। २०७८ फागुनमा ९१-दिने ट्रेजरी बिलको भारित औसत ब्याजदर ६.८२ प्रतिशत रहेकोमा २०७९ फागुनमा ९.३३ प्रतिशत पुगेको छ। वाणिज्य बैङ्कहरू बीचको अन्तर-बैङ्क कारोबारको भारित औसत ब्याजदर २०७८ फागुनको ६.५६ प्रतिशतको तुलनामा २०७९ फागुनमा ७.१८ प्रतिशत कायम भएको छ।

तालिका ४(ङ): ब्याजदरको प्रवृत्ति (प्रतिशतमा)

शिर्षक	२०७५	२०७६	२०७७	२०७८	२०७९	२०७९*
भारित औसत निक्षेपदर	६.४९	६.६०	६.०१	४.६५	७.४१	८.३७
भारित औसत कर्जादर	१२.४७	१२.१३	१०.११	८.४६	११.६२	१३.०३
आधार दर	१०.४७	९.५७	८.५०	६.६६	९.५४	१०.६४
अन्तरबैङ्क दर	२.९६	४.५२	०.३५	४.१२	६.९९	७.१८

स्रोत:नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०७९ *फागुन

४.१९ वाणिज्य बैङ्कहरूले निक्षेपमा प्रदान गर्ने भारित औसत ब्याजदर २०७९ फागुनमा ८.३७ प्रतिशत तथा कर्जामा लिने भारित औसत ब्याजदर १३.०३ प्रतिशत रहेको छ। २०७८ फागुनमा यस्तो ब्याजदर क्रमशः ६.९३ प्रतिशत र १०.६० प्रतिशत रहेको थियो। २०७८ फागुनमा वाणिज्य बैङ्कको औसत आधार दर ८.९८ प्रतिशत रहेकोमा २०७९ फागुनमा १०.६४ प्रतिशत रहेको छ। गत वर्षको तुलनामा ब्याजदर बढेको भए पनि २०७९ माघदेखि भारित औसत निक्षेपको ब्याजदर र भारित औसत आधार दरमा कमी आउन थालेको छ।

चार्ट ४(ख): ब्याजदरको प्रवृत्ति (प्रतिशतमा)

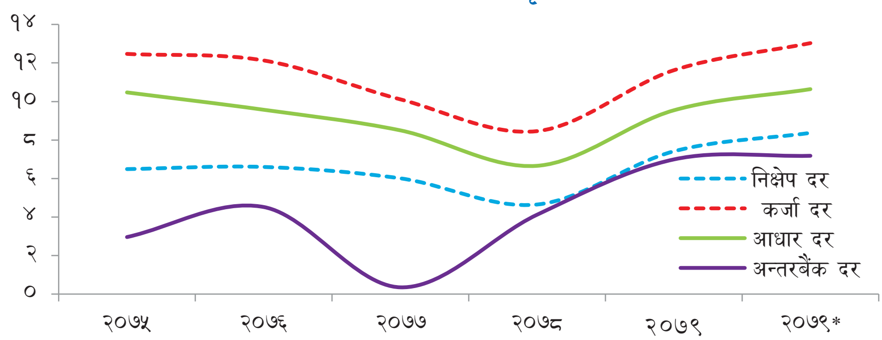

स्रोत:नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०७९ *फागुन

निक्षेप परिचालन र कर्जा प्रवाह

४.२० आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको निक्षेप ५.५ प्रतिशतले वृद्धि भई रू.५३ खर्ब ६३ अर्ब ३४ करोड पुगेको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो वृद्धिदर ४.१ प्रतिशत रहेको थियो।

४.२१ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट निजी क्षेत्रमा प्रवाहित कर्जा २.८ प्रतिशतले वृद्धि भई रू.४७ खर्ब ४९ अर्ब २८ करोड पुगेको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो कर्जाको वृद्धिदर १२.८ प्रतिशत रहेको थियो।

४.२२ २०७९ फागुनसम्म कुल निक्षेपमध्ये मुद्दती ५९.९ प्रतिशत, बचत २५.७ प्रतिशत, चल्ती ७.९ प्रतिशत र अन्य निक्षेपको अंश ६.५ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट ४(ग): बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको निक्षेप परिचालन संरचना

(२०७९ फागुन)

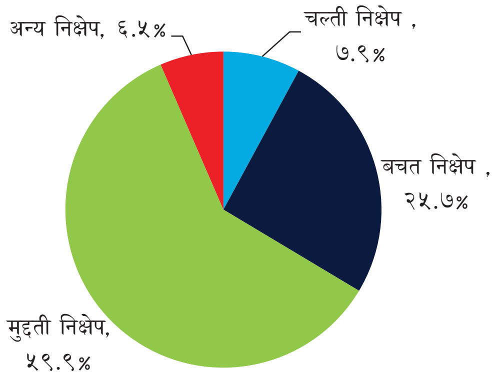

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०७९

४.२३ २०७९ फागुनसम्म लगानीमा रहेको कर्जामध्ये थोक तथा खुद्रा व्यापार २०.२ प्रतिशत, उपभोग्य कर्जा १८.३ प्रतिशत, औद्योगिक उत्पादन १५.५ प्रतिशत, सेवा उद्योग ८.६ प्रतिशत, कृषि ८.५ प्रतिशत, यातायात, सञ्चार तथा सार्वजनिक सेवा ६.७ प्रतिशत र निर्माणको ४.२ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट ४(घ): बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट लगानीमा रहेको कर्जा संरचना
(२०७९ फागुन)

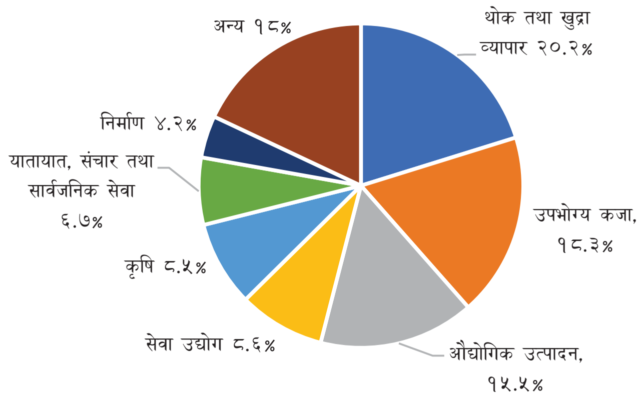

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०७९

पुनरकर्जा, सहुलियतपूर्ण कर्जा र व्यवसाय निरन्तरता कर्जा

४.२४ नेपाल राष्ट्र बैङ्कले सहुलियत दरमा प्रदान गर्दै आएको पुनरकर्जा तर्फको लगानी २०७९ फागुन मसान्तमा रू.७ अर्ब १२ करोड लगानीमा रहेको छ।

४.२५ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म १ लाख ४८ हजार ४ सय ५४ ऋणीलाई सहुलियतपूर्ण कर्जा प्रवाह भई रू.२ खर्ब ८ अर्ब ९६ करोड कर्जा लगानीमा रहेको छ। कुल सहुलितयपूर्ण कर्जा लगानी मध्ये वाणिज्य बैङ्कबाट ८८.० प्रतिशत, विकास बैङ्कबाट १०.६ प्रतिशत, वित्त कम्पनीबाट १.४ प्रतिशत र लघुवित्त संस्थाबाट ०.०३ प्रतिशत रहेको छ। त्यसैगरी, सहुलियपूर्ण कर्जा प्राप्त गर्ने कुल ऋणी मध्ये वाणिज्य बैङ्कबाट ८५.७ प्रतिशत, विकास बैङ्कबाट १२.८ प्रतिशत, वित्त कम्पनीबाट १.४ प्रतिशत र लघु वित्त संस्थाबाट ऋण लिने ऋणी ०.१ प्रतिशत रहेका छन्।

४.२६ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म प्रवाहित सहुलियतपूर्ण कर्जा लगानी रू.२ खर्ब ८ अर्ब ९६ करोड मध्ये सबैभन्दा बढी व्यावसायिक कृषि तथा पशुपन्छीतर्फ ६७.८ प्रतिशत, महिला उद्यमशील कर्जातर्फ ३०.७ प्रतिशत र सहुलियतपूर्ण कर्जाका अन्य शीर्षकतर्फ १.५ प्रतिशत रहेको छ।

४.२७ कोभिड-१९ बाट प्रभावित पर्यटन र घरेलु, साना तथा मझौला उद्यम क्षेत्रको व्यवसाय निरन्तरतामा सहयोग पुऱ्याउन सो क्षेत्रमा कार्यरत श्रमिक तथा कर्मचारीको पारिश्रमिक भुक्तानीका लागि २०७९ फागुनसम्म रू.८० करोड ५ लाख कर्जा लगानीमा रहेको छ।

तालिका ४(च): सहुलियतपूर्ण कर्जाको स्थिति (रू.करोडमा)

कर्जा प्रकार	ऋणी सङ्ख्या			लगानीमा रहेको कर्जा		
	२०७८ असार	२०७९ असार	२०७९ फागुन	२०७८ असार	२०७९ असार	२०७९ फागुन
व्यावसायिक कृषि तथा पशुपन्छी कर्जा	४६०५७	६०५४५	६१४९४	१०६९७.८	१३९२३.४	१४१६४.१
शिक्षित युवा स्वरोजगार कर्जा	१४०	१५७	१७०	६.४	७.६	४.७
विदेशवाट फर्केका युवा परियोजना कर्जा	८३९	९५२	९२५	५९.८	५६.४	४७.७
महिला उद्यमशील कर्जा	५५५५१	८४००१	८४०५९	५०९८.४	७०९९.६	६४१०.६
दलित समुदाय व्यवसाय विकास कर्जा	९६५	१०९७	१०६५	५७.३	५८.२	४९.६
उच्च र प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा कर्जा	१११	१४८	१२९	२.५	३.७	३.३
भूकम्प पीडितहरूको निजी आवास निर्माण कर्जा	२३१	२०८	२४३	४.९	३.२	५.३
कपडा उद्योग सञ्चालन	२१०	२५५	३२४	२१६.२	२३५.९	२०९.५
सिटिईभिटीबाट मान्यता प्राप्त सदस्यबाट लिइने तालिम	२	२	२	०.०४	०.०३	०.०२
युवा स्वरोजगार कर्जा	३	२८	४३	०.१	०.९	१.०
जम्मा	**१०४१०९**	**१४७३९३**	**१४८४५४**	**१६१४३.६**	**२१३८८.९**	**२०८९५.९**

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०७९

४.२८ नेपाल राष्ट्र बैङ्क पुनरकर्जा कार्यविधि, २०७७ मा पाँचौं संशोधन गरी बैङ्कबाट प्रदान हुने पुनरकर्जा सुविधालाई विशेष अवस्थामा तोकिएका क्षेत्रहरूमा सीमित गरी गैर परम्परागत मौद्रिक उपकरणको रूपमा मात्र प्रयोग गर्ने व्यवस्था गरिएको छ।

४.२९ २०७९ पुस मसान्तसम्म वाणिज्य बैङ्कहरूले कुल कर्जा लगानीको कृषि क्षेत्रमा १३.० प्रतिशत, ऊर्जा क्षेत्रमा ६.३ प्रतिशत र लघु, घरेलु, साना एवं मझौला उद्यमका क्षेत्रमा ९.५ प्रतिशत गरी जम्मा रू.१२ खर्ब २ अर्ब ९३ करोड कर्जा लगानी रहेको छ। वाणिज्य बैङ्कहरूले २०८० असारसम्म कुल कर्जा लगानीको न्यूनतम ११.० प्रतिशत कृषि क्षेत्रमा, ६.० प्रतिशत ऊर्जा क्षेत्रमा र ११.० प्रतिशत लघु, घरेलु, साना एवम् मझौला उद्यमको क्षेत्रमा (रू.१ करोडभन्दा कम रकमका कर्जा तथा प्रत्यक्ष रूपमा प्रवाह भएका विपन्न वर्ग कर्जासमेत) प्रवाह गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ।

४.३० विकास बैङ्कहरूले २०८० असारसम्म कुल कर्जा लगानीको १६ प्रतिशत कर्जा कृषि, लघु, घरेलु तथा साना उद्यम/व्यवसाय, ऊर्जा र पर्यटन क्षेत्रमा प्रवाह गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा २०७९ पुससम्म उक्त क्षेत्रहरूमा २६.६ प्रतिशत (रू.१ खर्ब १५ अर्ब ७५ करोड) रहेको छ। त्यसैगरी, वित्त कम्पनीले २०८० असारसम्म कुल कर्जा लगानीको ११ प्रतिशत कृषि, लघु, घरेलु तथा साना उद्यम/व्यवसाय, ऊर्जा र पर्यटन क्षेत्रमा प्रवाह गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा २०७९ पुससम्ममा उक्त क्षेत्रहरूमा २२.४ प्रतिशत (रू.१९ अर्ब ३३ करोड) रहेको छ।

नियामकीय व्यवस्था

४.३१ कर्जा र निक्षेपबीचको औसत ब्याजदर अन्तर २०८० असारबाट वाणिज्य बैङ्कले ४.० प्रतिशत र विकास बैङ्क तथा वित्त कम्पनीले ४.६ प्रतिशतभित्र राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ।

४.३२ बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाले न्यूनतम आवश्यक तरलता व्यवस्थापन गर्न असमर्थ रहेमा नेपाल राष्ट्र बैङ्कले आवश्यक ऋण प्रदान गरी वित्तीय स्थायित्व कायम गर्ने उद्देश्यले अन्तिम ऋणदाता सुविधासम्बन्धी विनियमावली, २०७९ कार्यान्वयनमा आएको छ।

४.३३ बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट प्रदान हुने चालु पुँजी प्रकृतिका कर्जाको औचित्यता, प्रभावकारिता तथा सदुपयोगिता सुनिश्चित गर्न चालु पुँजी कर्जा सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०७९ कार्यान्वयनमा आएको छ।

४.३४ घरजग्गा धितो राखी व्यक्तिगत प्रयोजनका लागि नयाँ कर्जा प्रवाह गर्दा, कर्जा थप वा कर्जा नवीकरण गर्दा कर्जा र सोको धितो सुरक्षणको उचित बजार मूल्य बीचको अनुपात (Loan to Value Ratio) काठमाडौं उपत्यकाभित्र बढीमा ३०.० प्रतिशत र अन्य स्थानको हकमा बढीमा ४०.० प्रतिशतसम्म हुनुपर्ने व्यवस्था लागू भएको छ।

४.३५ बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट साना तथा मझौला उद्योग-व्यवसायमा प्रवाह भई २०७९ पुस मसान्तमा सक्रिय वर्गमा रहेको रू.२ करोडसम्मको कर्जालाई एक पटकको लागि ऋणीले बुझाउनुपर्ने ब्याजको १०.० प्रतिशत रकम असुल गरी २०८० असार मसान्तभित्र पुनरसंरचना तथा पुनरतालिकीकरण गर्ने व्यवस्था भएको छ।

४.३६ कृषि क्षेत्रसँग सम्बन्धित पब्लिक लिमिटेड कम्पनीले दोस्रो बजारमा जारी गरेको ऋणपत्रमा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाले गरेको लगानीलाई नेपाल राष्ट्र बैङ्कले उक्त क्षेत्रमा न्यूनतम कर्जा लगानी गर्नुपर्ने गरी तोकिएको सीमामा गणना गर्न पाउने व्यवस्था भएको छ।

४.३७ वाणिज्य बैङ्कले सम्बन्धित निकायबाट स्वीकृति लिई कृषि ऋणपत्र (Agricultural Bond) जारी गर्न सक्ने व्यवस्था भएको छ।

पुँजीबजार

४.३८ २०७८ फागुन मसान्तमा २६६८.१२ विन्दुमा रहेको नेप्से सूचकाङ्क २६.८ प्रतिशतले कम भई २०७९ फागुन मसान्तमा १९५३.०६ विन्दु कायम भएको छ। २०७९ असार मसान्तमा नेप्से सूचकाङ्क २००९.४७ विन्दुमा थियो। त्यसैगरी, नेप्से फ्लोट परिसूचक २०७८ फागुन मसान्तको तुलनामा २४.१ प्रतिशतले कम भई १३७.२२ विन्दुमा रहेको छ।

चार्ट ४(ङ): नेप्से सूचकाङ्क र नेप्से फ्लोट सूचकाङ्क (बिन्दुमा)

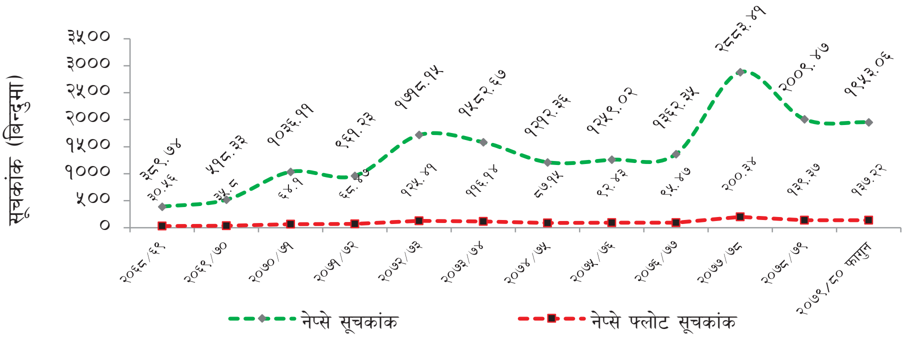

स्रोतः नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लिमिटेड, २०७९

४.३९ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म थप २३ (६ लघुवित्त, १७ जलविद्युत) कम्पनी नेप्सेमा सूचीकृत भएका छन्। यसअनुसार २०७९ फागुनसम्म नेप्सेमा सूचीकृत कम्पनीको सङ्ख्या २४५ पुगेको छ। २०७८ फागुनमसान्तमा यस्तो संङ्ख्या २२८ थियो। २०७९ फागुनसम्म नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेडमा सूचीकृत शेयरको चुक्ता मूल्य रू.७ खर्ब १ अर्ब ९८ करोड पुगेको छ। २०७८ फागुनसम्म यस्तो मूल्य रू.६ खर्ब ५१ अर्ब २१ करोड रहेको थियो।

४.४० आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म प्राथमिक बजार मार्फत रू.४१ अर्ब ४६ करोड बराबरको पुँजी परिचालन भएको छ। जुन गत आर्थिक वर्ष को सोही अवधिको तुलनामा ९३.३ प्रतिशतले बढी हो। यस अवधिमा साधारण शेयरको प्राथमिक निष्काशन मार्फत रू.५ अर्ब ७६ करोड, हकप्रद शेयर निष्काशन मार्फत रू.९५ करोड, ऋणपत्र मार्फत रू.२७ अर्ब र म्युचुअल फन्ड मार्फत रू.७ अर्ब ७५ करोड पुँजी परिचालन भएको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा प्राथमिक बजार मार्फत रू.२१ अर्ब ४५ करोड पुँजी परिचालन भएको थियो। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म कुल पुँजी परिचालनमा ऋणपत्रको अंश करिब ६५ प्रतिशत रहेको छ। पछिल्लो समय ऋणपत्र निष्काशनमार्फत् पुँजी सङ्कलन गर्ने प्रवृत्ति बढ्दै गएको देखिन्छ।

४.४१ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म १७ करोड २ लाख ५२ हजार कित्ता बराबरको प्रथम निष्कासन, ६४ करोड ८४ लाख ३६ हजार ८ सय ७९ सामुहिक लगानी कोषका ईकाइ, ४ करोड १४ लाख ८० हजार ९ सय १७ कित्ता बराबरको हकप्रद सेयर, २८ करोड ८० लाख ८१ हजार ८ सय ३० कित्ता बराबरको बोनस सेयर, ३ करोड ४३ लाख ३३ हजार ६ सय ४१ कित्ता संस्थागत ऋणपत्र र ६५ करोड कित्ता सरकारी ऋणपत्र नेपाल स्टक एक्सचेञ्जमा सूचीकृत भएका छन्।

४.४२ २०७८ फागुन मसान्तमा रू.३७ खर्ब ८२ अर्ब ७९ करोड रहेको धितोपत्र बजार पुँजीकरण २५.४ प्रतिशतले कम भई २०७९ फागुन मसान्तमा रू.२८ खर्ब २३ अर्ब ६८ करोड कायम भएको छ। कुल धितोपत्र बजार पुँजीकरणमध्ये बैङ्क तथा वित्तीय संस्था र बीमा कम्पनीको हिस्सा ६४.७ प्रतिशत रहेको छ। त्यसैगरी, जलविद्युत् कम्पनीको हिस्सा १३.९ प्रतिशत, लगानी कम्पनीको हिस्सा ६.८ प्रतिशत, उत्पादन तथा प्रशोधन उद्योगको हिस्सा ३.९ प्रतिशत, होटेलको हिस्सा १.९ प्रतिशत, व्यापारिक संस्थाको हिस्सा ०.४ प्रतिशत तथा अन्य समूहका कम्पनीको हिस्सा ८.४ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट ४(च): बजार पुँजीकरणको प्रवृति (रकम रू. अर्बमा)

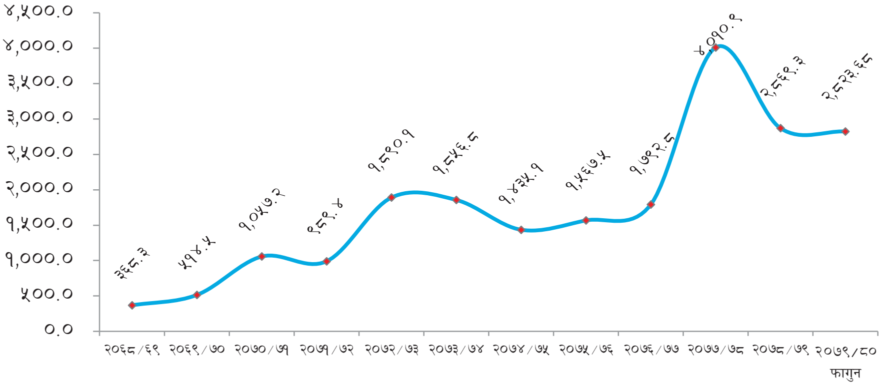

स्रोतः नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लिमिटेड, २०७९

४.४३ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म रू.१० खर्ब ५३ अर्ब ९८ करोड रकम बराबरको धितोपत्र कारोबार भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७९/८० को सोही अवधिमा ७१.८ प्रतिशतले कमी भई रू.२ खर्ब ९७ अर्ब ४९ करोडको कारोबार भएको छ।

४.४४ नेपालमा ऋणपत्रको निष्कासन सरकारी र संस्थागत दुवै क्षेत्रबाट हुने गरेको छ। हाल नेपाल सरकारबाट निष्कासन गरिने विभिन्न ऋणपत्रमध्ये विकास ऋणपत्रको मात्र नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि.मा सूचीकृत भई कारोबार हुने गरेको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म निष्कासन भएको ऋणपत्र करिब रू.६ खर्ब ६७ अर्ब बराबर रहेको छ, जसमा विकास ऋणपत्रको अंश करिब ८८.० प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा रू.१ अर्ब ५५ करोड बराबरको सरकारी ऋणपत्र र रू.४२ करोड १० लाख बराबरको संस्थागत ऋणपत्रको कारोबार भएको थियो।

४.४५ नेप्सेमा सूचीकृत नभएका पब्लिक कम्पनीको धितोपत्रको खरिद बिक्री ओटिसि (OTC) बजारमा गर्न सकिने व्यवस्थाबमोजिम आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा करिब रू.२ अर्ब १९ करोड बराबरको कारोबार भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा करिब रू.२ अर्ब ९३

करोड बराबरको कारोबार भएको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म कुल ३२ कम्पनीको करिब रू.६० करोड बराबरको धितोपत्रको ओटिसि (OTC) बजारमा कारोबार भएको छ।

४.४६ मर्चेण्ट बैङ्कको सङ्ख्या २०७८ फागुन मसान्तमा ३१ पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल ४,२०० ग्राहकको करिब रू.१३ अर्ब ६८ करोड बराबरको कोष व्यवस्थापन भएको छ। गत आर्थिक वर्ष कुल ३,१९६ ग्राहकको करिब रू.१२ अर्ब ८२ करोड बराबरको कोष व्यवस्थापन भएको थियो।

४.४७ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म सिडिएससीमा दर्ता भएका कम्पनीको सङ्ख्या २३६ र निक्षेप सदस्यको सङ्ख्या ८२ पुगेको छ। निक्षेप सदस्यले ७७ जिल्लाबाट नै निक्षेप सेवा उपलब्ध गराउँदै आएका छन्।

४.४८ अभौतिकृत धितोपत्रको सङ्ख्या २०७९ फागुन मसान्तसम्म ९ अर्ब ९१ करोड ९० लाख पुगेको छ। २०७८ फागुन मसान्तमा यस्तो सङ्ख्या ८ अर्ब ३९ करोड ८ लाख रहेको थियो।

तालिका ४(छ): धितोपत्र अभौतिकीकरणको अवस्था

विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	पहिलो आठ महिना	
					२०७८/७९	२०७९/८०
दर्ता कम्पनीको सङ्ख्या	१९८	१९८	२०७	२२२	२१७	२३६
निक्षेप सदस्यको सङ्ख्या	७२	७६	७८	८२	८२	८२
हितग्राही खाताको सङ्ख्या (हजारमा)	१५७१	१७५३	३७८९	५३४६	५०९६	५६५४
अभौतिकृत धितोपत्रको सङ्ख्या (करोडमा)	४२०	५०७	७०२	८६९	८३९	९९२
मेरो सेयर खाताको सङ्ख्या (हजारमा)		७४२	२८५५	४३९५	४१६५	४६७१

स्रोतः सिडिएस एण्ड क्लियरीङ्ग लि., २०७९

४.४९ धितोपत्र बजारमा लगानीकर्ताको सहभागीताको अवस्था उत्साहजनक रूपमा बढेको छ। २०७८ असारसम्म ३७ लाख ८९ हजार डिम्याट खाता (हितग्राही खाता) को सङ्ख्या रहेकोमा २०७९ फागुनसम्म उक्त सङ्ख्या ५६ लाख ५४ हजार पुगेको छ। यो सङ्ख्या कुल जनसङ्ख्याको १९.४ प्रतिशत हो। २०७८ असारमा करिब २८ लाख ५० हजारको सङ्ख्यामा रहेको मेरो सेयर खाताको सङ्ख्या २०७९ फागुनसम्म ४६ लाख ७१ हजार पुगेको छ।

तालिका ४(ज): धितोपत्र बजार सहभागीहरूको अवस्था

संस्था	२०७५ असार	२०७६ असार	२०७७ असार	२०७८ असार	२०७९ असार	२०७९ फागुन
धितोपत्र बजार	१	१	१	१	१	१
केन्द्रीय निक्षेप सेवा कम्पनी	१	१	१	१	१	१
साख मुल्याङ्कन कम्पनी	२	२	२	२	३	३
सामूहिक लगानी कोष	९	११	१४	१४	१४	१९
धितोपत्र व्यापारी	-	-	-	१	१	१
धितोपत्र दलाल व्यवसायी	५०	५०	५०	५०	५०	५०
मर्चेन्ट बैङ्कर	२५	३०	३२	३०	३०	३१
निक्षेप सदस्य	७०	७२	७६	७९	८१	८३
आस्वा सदस्य	६५	५३	५९	५२	४९	४९
योग्य संस्थागत लगानीकर्ता	-	-	-	८८	१११	१३१
सूचीकृत संगठित संस्था	१९६	२१५	२१२	२१९	२३४	२४५
विशिष्टीकृत लगानी कोष	-	-	-	-	-	११
जम्मा	४१९	४३५	४४७	५३८	५७५	६२५

स्रोतः सिडिएस एण्ड क्लियरीङ्ग लि., २०७९

४.५० २०७९ फागुनसम्ममा तीन रेटिङ्ग कम्पनी सञ्चालनमा रहेका छन्। यी कम्पनीले चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म धितोपत्र निष्काशन गर्ने २५ कम्पनी र १५७ ऋणीको क्रेडिट रेटिङ्ग गरेका छन्। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा धितोपत्र निष्कासन गर्ने ५० कम्पनी र २१० ऋणीको रेटिङ्ग सम्पन्न भएको थियो।

बीमा

४.५१ जीवन बीमा कम्पनी १८, निर्जीवन बीमा कम्पनी १६ र पुनर्बीमा कम्पनी २ गरी २०७९ फागुनसम्म बीमा कम्पनीको सङ्ख्या ३६ रहेको छ। २०७८ फागुनसम्म जीवन बीमा कम्पनी १९, निर्जीवन बीमा कम्पनी २० र पुनर्बीमा कम्पनी २ गरी जम्मा बीमा कम्पनीको सङ्ख्या ४१ रहेको थियो। चुक्ता पुँजी वृद्धि गर्ने व्यवस्थाको कारण चालु आर्थिक वर्षको शुरुवात देखि नै बीमकहरू गाभ्ने र गाभिने क्रम शुरु भएको छ। फलस्वरूप, बीमकको सङ्ख्यासँगै शाखा कार्यालयहरू पनि घटेका छन्।

तालिका ४(झ): बीमा कम्पनीहरूको स्वामित्व संरचना (२०७९ फागुनसम्म)

स्वामित्व	कम्पनीको प्रकृति			जम्मा
	जीवन	निर्जीवन	पुनर्बीमा	
सरकारी	१	१	१	३
स्वदेशी लगानी	१५	१२	१	२८
विदेशी	१	२	-	३
संयुक्त लगानी	१	१		२
जम्मा	१८	१६	२	३६

स्रोतः नेपाल बीमा प्राधिकरण, २०७९

४.५२ २०७८ फागुनसम्म बीमकको शाखा सङ्ख्या जीवन बीमातर्फ २,२९२ र निर्जीवन बीमातर्फ १,०३७ रहेकोमा २०७९ फागुनसम्म यस्तो सङ्ख्या क्रमशः २,२०६ र १,०३७ रहेको छ।

४.५३ २०७९ फागुनसम्म जीवन बीमा व्यावसाय गर्ने बीमकको स्रोत तथा उपयोग रू.६ खर्ब २३ अर्ब ८९ करोड र निर्जीवन बीमा व्यावसाय गर्ने बीमकको रू.८९ अर्ब ५८ करोड गरी रू.७ खर्ब १३ अर्ब ४७ करोड रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म बीमा व्यवसायको कुल वित्तीय स्रोत तथा उपयोग रू.६ खर्ब ४ अर्ब ३ करोड रहेको थियो।

तालिका ४(ञ): जीवन तथा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको श्रोत तथा उपयोगको विवरण

स्रोत	२०७९ असारसम्म (रू.करोडमा)		२०७९ फागुनसम्म (रू.करोडमा)*	
	जीवन	निर्जीवन	जीवन	निर्जीवन
क) चुक्ता पुँजी	४३०५	२०६३	५२८२	२३६२
ख) जगेडा तथा कोष	४४१०१	२७६६	५३४४४	३०३७
ग) अन्य दायित्व	३०४९	३४१४	३६६३	३५५९
कुल स्रोत	५१४५४	८२४३	६२३८९	८९५९
उपयोग				
क) बैङ्क तथा नगद मौज्दात	३५९	३७२	३००	३०९
ख) लगानी	४७०९३	५४०७	५७५३३	५८६८
ग) स्थिर सम्पति	२६५	२५१	३८८	२६४
३) अन्य दायित्व	३७३८	२२१४	४१६९	२५१७
कूल उपयोग	५१४५४	८२४३	६२३८९	८९५९

स्रोतः नेपाल वीमा प्राधिकरण, २०७९

*२०७९/८० को फागुन मसान्तसम्मको विवरण (Unaudited) समावेश गरिएको।

४.५४ २०७९ असारसम्म वैदेशिक रोजगार म्यादी जीवन बीमा सहित बीमाको दायरामा आएको जनसङ्ख्या ४१.२ प्रतिशत रहेकोमा २०७९ फागुनसम्म ४४.०५ प्रतिशत पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा बीमा प्रिमियम रू.१ खर्ब ७७ अर्ब ८१ करोड रहेको छ।

तालिका ४(ट): जीवन तथा निर्जीवन बीमासम्बन्धी विवरण

विवरण	शीर्षक	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
जीवन बीमाको दायरामा रहेको जनसख्या (प्रतिशतमा)	वैदेशिक रोजगार म्यादी जीवन बीमा बाहेक	१८.०	२२.०	२४.३	३८.३	३९.९
	वैदेशिक रोजगार म्यादी जीवन बीमासहित	२३.०	२७.०	२६.६	४१.२	४४. ०५
कुल बीमा प्रिमियम संङ्कलन (रू. करोडमा)	जीवन	७१०४.९	९५१४.७	१२०९३.६	१३८६४.१	९३७२.५
	निर्जीवन	२४३३.०	२५८२.८	३१७२.२	३९१७.०	२५८७.३
	जम्मा	९५३७.९	१२०९७.८	१५२६५.७	१७७८१.१	११९५९.९
बीमकहरूबाट भएको लगानी	जीवन	२२५१७.९	२८४६७.५	३४३३७.६	४७३१६.४	५४०९४.६
	निर्जीवन	३६६७.८	५८४४.१	६३३९.४	८०१०.७	८९२८.३
	जम्मा	२६१८५.७	३४३११.५	४०६७७.०	५५३२७.०	६३०२३.०

स्रोतः नेपाल वीमा प्राधिकरण, २०७९ निर्जीवन बीमामा पुनर्बीमा पनि समावेश गरिएको। * फागुनसम्म

४.५५ जीवन तथा निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको लगानीयोग्य रकम क्रमशः वृद्धि हुँदै गएको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म लगानीयोग्य रकम रू.६ खर्ब ८२ अर्ब ४८ करोड पुगेको छ। कुल लगानीयोग्य रकममध्ये जीवन र निर्जीवन बीमाको अंश क्रमशः ८४.७ प्रतिशत र १५.३ प्रतिशत रहेको छ।

४.५६ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्ममा जीवन बीमा तर्फ १ लाख १३ हजार २६ बीमालेख अन्तर्गत रू.१८ अर्ब ९६ करोड रकम बराबरको दाबी भुक्तानी भएको छ। निर्जीवन बीमातर्फ १ लाख ९ हजार ९ सय ८० बीमालेखको रू.१६ अर्ब ४८ करोड रकम बराबरको कुल दाबी भुक्तानी भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा जीवन बीमातर्फ ३ लाख ३१ हजार ६ सय ३५ बीमादाबीको रू.४४ अर्ब ६० करोड र निर्जीवन बीमातर्फ १ लाख ४१ हजार १ सय ८६ बीमादाबीको रू.१८ अर्ब ८२ करोड बराबरको दाबी भुक्तानी भएको थियो।

गैर-बैङ्क वित्तीय संस्थाहरू

४.५७ २०७९ पुससम्म कर्मचारी सञ्चय कोषको सम्पति तथा दायित्व रू.४ खर्ब ५९ अर्ब ४२ करोड पुगेको छ। यस अवधिमा सञ्चयकर्ताको सञ्चित रकम रू.४ खर्ब १६ अर्ब ३६ करोड रहेको छ। साथै, कोषले विभिन्न क्षेत्रमा गरी रू.१ खर्ब ४९ अर्ब ६० करोड लगानी र रू.३ खर्ब ६० करोड कर्जा तथा सापटी प्रदान गरेको छ।

४.५८ २०७९ पुससम्म नागरिक लगानी कोषको सम्पत्ति तथा दायित्व रू.२ खर्ब ४७ अर्ब ५१ करोड पुगेको छ। यस अवधिमा बचतकर्ताहरूको सञ्चित रकम रू.१ खर्ब ८७ अर्ब ४४ करोड रहेको छ। साथै, कोषले विभिन्न क्षेत्रमा गरी रू.१ खर्ब ३० अर्ब २८ करोड लगानी र रू.६४ अर्ब ६३ करोड कर्जा तथा सापटी प्रदान गरेको छ।

४.५९ २०७९ फागुनसम्म हुलाक बचत बैङ्कको कार्यालय ६८, सम्पत्ति तथा दायित्व रू.४ करोड ३६ लाख ७७ हजार र कुल बचत खाता सङ्ख्या ३,६६८ रहेको छ।

४.६० २०७९ फागुनसम्म १०७ बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको रू.२ खर्ब ६९ अर्ब ८१ करोड कर्जा सुरक्षण भएको छ। यसैगरी, ५७ बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको रू.११ खर्ब ५९ अर्ब ६५ करोड निक्षेप सुरक्षण भएको छ।

४.६१ २०७९ फागुनसम्म विभिन्न बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाका १८ हजार १ सय ६५ ऋणी कर्जा सूचना केन्द्र लिमिटेडको कालो सूचीमा रहेका छन्। साथै, ३,७५० ऋणी कालो सूचीबाट हटेका छन्। २०७९ असारसम्म विभिन्न बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाका १५ हजार ९ सय ९५ ऋणी कर्जा सूचना केन्द्र लिमिटेडको कालो सूचीमा रहेका र ३,२०२ ऋणी कालो सूचीबाट हटेका थिए।

तालिका ४(ठ)ः निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोषले प्रदान गरेको सुरक्षणको अवस्था

विवरण	२०७७ असार	२०७८ असार	२०७९ असार	२०७९ फागुन
कर्जा सुरक्षण रकम (रू. करोडमा)	६२१४.५	१२५१५.४	२६४०९.४	२६९८१. २
निक्षेप सुरक्षण रकम (रू. करोडमा)	६८९४८.९	८११६१.६	८७९२१.५	११५९६५.९
कर्जा सुरक्षण गर्ने बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको सङ्ख्या	७३	६६	६२	५७
निक्षेप सुरक्षण गर्ने बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको सङ्ख्या			१०८	१०७
सुरक्षित ऋणीहरूको सङ्ख्या (हजारमा)			१७४४.०	१६६७.५२
निक्षेप खाता सङ्ख्या (हजारमा)	२६०२६.४	३०१०७.२	३६१४३.३	४०५८८.८

स्रोतः निक्षेप तथा कर्जा सुरक्षण कोष, २०७८

सहकारी संस्था

४.६२ २०७९ फागुनमा सहकारी संस्थाको सङ्ख्या ३१ हजार ३ सय ७३, शेयर सदस्य सङ्ख्या ७३ लाख ८१ हजार २ सय १८ र शेयर पुँजी रू.९४ अर्ब १५ करोड रहेको छ। सहकारी क्षेत्रमा रू.४ खर्ब ७८ अर्ब ३ करोड बचत परिचालन भई रू.४ खर्ब २६ अर्ब ३५ करोड कर्जा प्रवाह भएको छ।

४.६३ २०७९ असारसम्म सहकारी क्षेत्रमा ९१ हजार ३ सय प्रत्यक्ष रोजगार रहेकोमा २०७९ फागुनसम्म यस्तो रोजगार ९३ हजार ७ सय ७१ पुगेको छ।

४.६४ सहकारी गतिविधिलाई विश्वसनीय र पारदर्शी तुल्याउन एवम् एकीकृत तथ्याङ्कको लागि विकास गरिएको अनलाइन प्रविधिमा आधारित सहकारी तथा गरिबी सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (COPOMIS) मा २०७९ असारसम्म १० हजार ८ सय ४१ सहकारी संस्था आवद्ध भएका छन्। यस आर्थिक वर्षको फागुनसम्म ३,२४१ थप भई हालसम्म १४ हजार ८२ सहकारी संस्था यस प्रणालीमा आवद्ध भएका छन्।

५. बाह्य क्षेत्र

५.१ गत आर्थिक वर्ष वस्तु आयातमा भएको उच्च वृद्धिका कारण शोधानान्तर स्थिति हालसम्मकै उच्च घाटामा रहन पुगेको थियो। साथै, विदेशी मुद्रा सञ्चितिमा समेत दबाब सिर्जना भएको थियो। बाह्य क्षेत्र सन्तुलन कायम गर्न अवलम्वन गरिएको आयात नियन्त्रणको नीतिले चालु आर्थिक वर्षको शुरुवातदेखि नै वस्तु आयातमा उच्च सङ्कुचन आई वस्तु व्यापार घाटामा सुधार देखिएको छ। साथै, विप्रेषण आप्रवाह र भ्रमण आयमा भएको उल्लेख्य वृद्धिका कारण चालु खाता घाटा समेत उल्लेख्य घटेको छ। फलस्वरूप, शोधानान्तर स्थिति वचतमा रहेको छ भने आयात सञ्चिति पर्याप्ततामा समेत उल्लेख्य सुधार भई बाह्य क्षेत्रमा रहेको दबाब क्रमशः कम हुँदै गएको छ।

वैदेशिक व्यापार

५.२ चालु आर्थिक वर्षको शुरुवातदेखि नै वस्तु निर्यात र आयात दुवै घटेको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म वस्तु आयातमा उच्च सङ्कुचन आएको छ। समीक्षा अवधिमा कुल वस्तु व्यापारमा निर्यातको अंश ९.० प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ फागुनसम्म यस्तो अंश १०.१ प्रतिशत रहेको थियो।

५.३ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा वैदेशिक व्यापार २६.१ प्रतिशतले वृद्धि भएपनि चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म २०.१ प्रतिशतले घटेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा वस्तु निर्यात ४१.७ प्रतिशत र आयात २४.७ प्रतिशतले वृद्धि भएको थियो।

चार्ट ५(क): कुल व्यापारमा निर्यात/आयातको अंश (प्रतिशतमा)

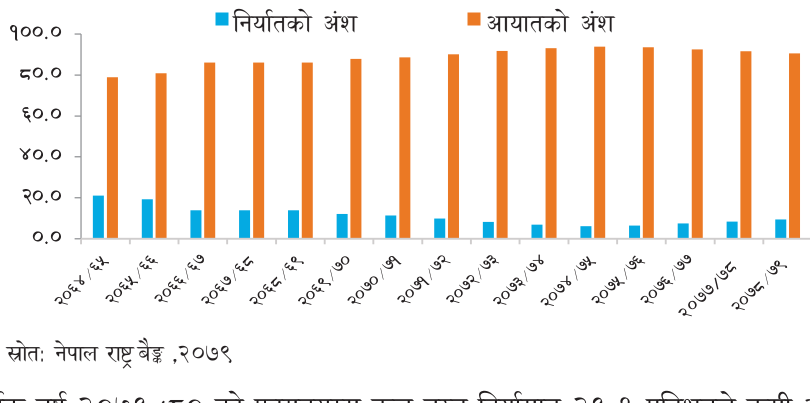

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैङ्क ,२०७९

५.४ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म कुल वस्तु निर्यामात २९.१ प्रतिशतले कमी आई रू.१ खर्व ४ अर्ब ८० करोड रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को सोही अवधिमा यस्तो निर्यात ८२.९ प्रतिशतले वृद्धि भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म

भारत र चीनतर्फ भएको निर्यात क्रमशः ३७.५ प्रतिशत र ४.९ प्रतिशतले कमी आएको छ भने अन्य मुलुकतर्फको निर्यात ६.० प्रतिशतले वृद्धि भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को सोही अवधिमा भारत र अन्य मुलुकतर्फको निर्यात क्रमशः १०४.२ प्रतिशत र २९.१ प्रतिशतले बढेको थियो भने चीनतर्फको निर्यात ११.० प्रतिशतले घटेको थियो।

५.५ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म जिङ्क सिट, अलैंची, पार्टिकल बोर्ड, ऊनी गलैचा, चिया लगायतका वस्तुको बढेको छ भने सोयाविन तेल, पाम तेल, पिना, लत्ताकपडा, सुन चाँदीका सामान तथा गरगहना लगायतका वस्तुको निर्यात घटेको छ।

५.६ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म कुल वस्तु आयात १९.१ प्रतिशतले कमी आई रू.१० खर्व ५८ अर्ब ३९ करोड रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को सोही अवधिमा यस्तो आयात ३८.६ प्रतिशतले बढेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म भारत, चीन तथा अन्य मुलुकबाट भएको आयातमा क्रमशः १७.६ प्रतिशत, २१.७ प्रतिशत र २१.४ प्रतिशतले कमी आएको छ।

५.७ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म पेट्रोलियम पदार्थ, रासायनिक मल, स्पोन्ज आइरन, सुन, अन्य स्टेशनरी सामान लगायतका वस्तुको आयात बढेको छ भने सवारी साधन तथा स्पेयर पार्टस्, औषधी, एम.एस.विलेट, कच्चा भटमासको तेल, दूरसञ्चारका उपकरण तथा पाट्‌र्स लगायतका वस्तुको आयात घटेको छ।

५.८ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म कुल वैदेशिक व्यापार २०.१ प्रतिशतले कमी आई रू. ११ खर्ब ६३ अर्ब १८ करोड कायम भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को सोही अवधिमा कुल वैदेशिक व्यापार ४२.१ प्रतिशतले बढेर रू.१४ खर्ब ५६ अर्ब ४८ करोड पुगेको थियो।

चार्ट ५(ख): बाह्य क्षेत्रका प्रमुख परिसूचकहरू (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)

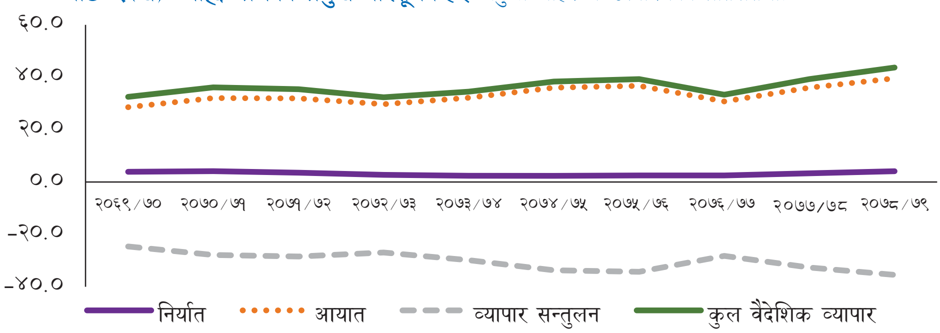

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०७९

निर्यात-आयात मूल्य सूचकाङ्क

५.९ वार्षिक विन्दुगत आधारमा २०७९ फागुन महिनामा निर्यातको एकाइ मूल्य सूचकाङ्क ४.१ प्रतिशत र आयात मूल्य सूचकाङ्क ६.० प्रतिशतले बढेको छ। २०७९ फागुन महिनामा व्यापारको शर्त १.७ प्रतिशतले घटेको छ।

चार्ट ५(ग): निर्यात र आयात एकाइ मूल्य सूचकाङ्क (प्रतिशत परिवर्तन)

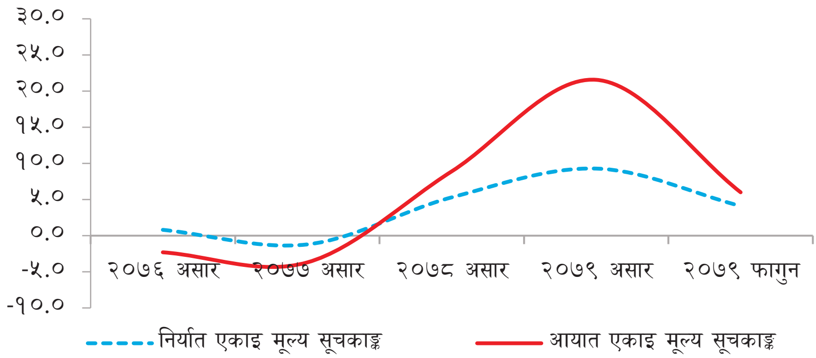

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०७९

व्यापार सन्तुलन, शोधनान्तर र विप्रेषण

५.१० आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म कुल वस्तु व्यापार घाटामा १७.९ प्रतिशतले कमी आई रू.९ खर्ब ५३ अर्ब ५९ करोड रहेको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो घाटा ३४.५ प्रतिशतले बढेको थियो। यस अवधिमा निर्यात-आयात अनुपात ९.९ प्रतिशत पुगेको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो अनुपात ११.३ प्रतिशत रहेको थियो।

५.११ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म शोधनान्तर स्थिति रू.१ खर्ब ४८ अर्ब ११ करोडले बचतमा रहेको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा शोधनान्तर स्थिति रू.२ खर्ब ५८ अर्ब ६४ करोडले घाटामा रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म रू.४ खर्ब ६० अर्ब ७२ करोडले घाटामा रहेको चालु खाता आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म रू.४४ अर्ब ३१ करोडले घाटामा रहेको छ।

५.१२ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म विप्रेषण आप्रवाह २५.३ प्रतिशतले वृद्धि भई रू.७ खर्ब ९४ अर्ब ३२ करोड पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को सोही अवधिमा विप्रेषण आप्रवाह १.३ प्रतिशतले घटेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा विप्रेषण आप्रवाह कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको २०.८ प्रतिशत रहेको थियो।

तालिका ५(क): विप्रेषण आप्रवाहको अवस्था

विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
विप्रेषण आप्रवाह (रू. अर्वमा)	८७९.३७	८७५.०३	९६१.०५	१००७.३१	७९४.३२
प्रतिशत परिवर्तन	१६.५	-०.५	९.८	४.८	२५.३
विप्रेषणको कुल ग्रार्हस्थ्य उत्पादनसँगको अनुपात	२२.८	२२.५	२२.१	२०.४	-
चालु खाता प्रासिमा विप्रेषण आप्रवाहको अनुपात	६३.६८	६६.२७	७०.६१	६६.४२	६७.४९
चालु ट्रान्सफर आयमा विप्रेषण आप्रवाहको अनुपात	८७.४४	८८.५९	८९.२०	८९.४९	९०.१९

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैङ्क ,२०७९ *फागुनसम्म

विदेशी विनिमय सञ्चिति

५.१३ २०७९ असार मसान्तमा रू.१२ खर्व १५ अर्ब ८० करोड बराबर रहेको कुल विदेशी विनिमय सञ्चिति १५.२ प्रतिशतले वृद्धि भई २०७९ फागुन मसान्तमा रू.१४ खर्व १ अर्ब २१ करोड पुगेको छ। अमेरिकी डलरमा यस्तो सञ्चिति २०७९ असार मसान्तमा ९ अर्ब ५४ करोड रहेकोमा २०७९ फागुन मसान्तमा १२.१ प्रतिशतले वृद्धि भई १० अर्ब ६९ करोड रहेको छ।

५.१४ २०७९ फागुन मसान्तको कुल विदेशी विनिमय सञ्चितिमध्ये नेपाल राष्ट्र बैङ्कमा रहेको सञ्चितिको अंश ८८.८ प्रतिशत रहेको छ। कुल विदेशी विनिमय सञ्चितिमा भारतीय मुद्राको अंश २३.९ प्रतिशत रहेको छ।

५.१५ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्मको आयातलाई आधार मान्दा बैकिङ्ग क्षेत्रसँग रहेको विदेशी विनिमय सञ्चिति १०.९ महिनाको वस्तु आयात र ९.४ महिनाको वस्तु तथा सेवा आयात धान्न पर्याप्त रहेको छ।

प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी

५.१६ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म खुद प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी ९२.८ प्रतिशतले कम भई रू.१ अर्ब १७ करोड रहेको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो लगानी रू.१६ अर्ब ३० करोड रहेको थियो।

५.१७ २०७८ असारमसान्तमा प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी दायित्व रू.२ खर्ब २७ अर्ब ९५ करोड रहेकोमा २०७९ असार मसान्तमा रू.२ खर्व ४६ अर्ब ५१ करोड कायम भएको छ।

विनिमय दर

५.१८ २०७८ फागुनमसान्तको तुलनामा २०७९ फागुनमसान्तमा अमेरिकी डलरसँग नेपाली रूपैयाँ ७.२ प्रतिशतले अवमूल्यन भएको छ। २०७९ फागुनमसान्तमा अमेरिकी डलर एकको खरिद विनिमय दर रू.१३१.१० पुगेको छ। २०७८ फागुनमसान्तमा उक्त विनिमय दर रू.१२२.२५ रहेको थियो।

चार्ट ५(घ): अमेरिकी डलर एकको नेपाली रूपैयाँसँग खरिद विनिमय दर

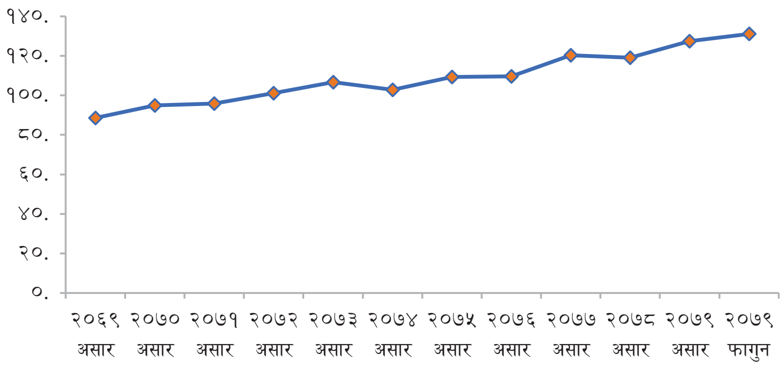

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक,२०७९

६. गरिबी निवारण र रोजगारी

६.१ नेपालको संविधानले सबै लिङ्ग, क्षेत्र र समुदाय भित्रका आर्थिकरूपले विपन्न व्यक्तिलाई प्राथमिकतामा राखी सामाजिक सुरक्षा र सामाजिक न्याय प्रदान गर्न गरिबी निवारण तथा रोजगार लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गर्न मार्गदर्शन गरेको छ। सरकारी तथा निजीस्तरबाट सञ्चालित कार्यक्रमबाट निरपेक्ष गरिबीको रेखामुनि रहेको जनसङ्ख्या घट्दै गएको छ। जनसाङ्ख्यिक लाभको अवसर विद्यमान रहेपनि आन्तरिक रोजगारीका पर्याप्त अवसर उपलब्ध नहुँदा उचित अवसरको खोजीमा युवाशक्ति वैदेशिक रोजगारमा जाने प्रवृत्ति बढ्दो छ। साथै, जलवायु परिवर्तन, प्राकृतिक प्रकोप र महामारीका कारण आवधिक योजनाले लिएको गरिबी न्यूनीकरणको लक्ष्य हासिल गर्ने कार्य चुनौतीपूर्ण रहेको छ।

गरिबी निवारण र मानव विकास

६.२ गरिबीको अवस्थामा रहेका वर्गको वास्तविक विवरण तयार गरी गरिबी र आय असमानता न्यूनीकरण गर्न गरिब घरपरिवार पहिचान तथा परिचय पत्र वितरण जस्ता विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन हुँदै आएका छन्। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को अन्त्यसम्ममा निरपेक्ष गरिबीको रेखामुनि रहेको जनसङ्ख्या १८.७ प्रतिशत रहेकोमा हालसम्म यस्तो जनसङ्ख्या १५.१ प्रतिशत रहेको अनुमान छ। साथै, बहुआयामिक गरिबीमा रहेको जनसङ्ख्या १७.४ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ६(क): गरिबीसम्बन्धी प्रमुख सूचकहरू

सूचक	इकाई	मान
गरिबीको रेखामुनि रहेको जनसङ्ख्या	प्रतिशत	१५.१*
बहुआयामिक गरिबीमा रहेको जनसङ्ख्या	प्रतिशत	१७.४
बहुआयामिक गरिबीमा रहेको जनसङ्ख्या-शहरी क्षेत्र	प्रतिशत	१२.३
बहुआयामिक गरिबीमा रहेको जनसङ्ख्या-ग्रामीण क्षेत्र	प्रतिशत	२८.०
बहुआयामिक गरिबी सूचकाङ्क	सूचकाङ्क	०.०७४
बहुआयामिक गरिबीको तीव्रता (Intensity)	प्रतिशत	४२.५

स्रोत: राष्ट्रिय योजना आयोग, २०७९

*नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण २०१०/११ को तथ्याङ्कमा आधारित अनुमान ।

६.३ प्रदेशगतरूपमा बहुआयामिक गरिबीमा उच्च विषमता रहेको देखिन्छ। प्रदेशगत जनसङ्ख्यामध्ये बहुआयामिक गरिबी कर्णालीमा सबैभन्दा बढी ३९.५ प्रतिशत र बागमतीमा सबैभन्दा कम ७.० प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट ६(क): प्रदेशअनुसार बहुआयामिक गरिबी (प्रतिशतमा)

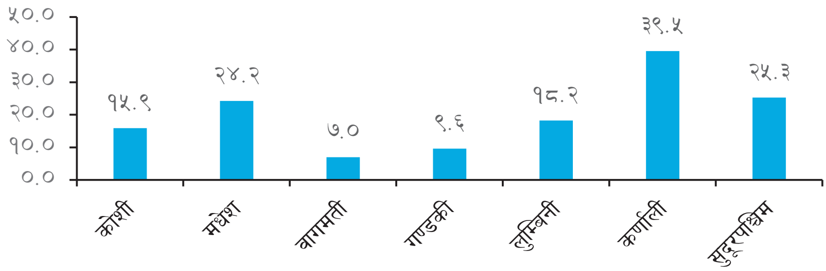

स्रोतः राष्ट्रिय योजना आयोग, २०७९

६.४ मानव विकास प्रतिवेदन, २०२१ अनुसार नेपालको मानव विकास सूचकाङ्क ०.६०२ पुगेको छ। प्रतिवेदनअनुसार मानव विकासको विश्व श्रेणीमा नेपाल १४३ औं स्थानमा रहेको छ। शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी लगायतका सामाजिक क्षेत्रमा बढ्दै गएको लगानीका कारण सामाजिक क्षेत्रका परिसूचकमा क्रमिक सुधार हुँदै गई मानव विकास सूचकाङ्क सन् १९९० देखि २०२१ सम्म वार्षिक औसत १.३४ प्रतिशतले बढेको छ।

तालिका ६(ख): मानव विकाससम्बन्धी सूचकाङ्क

सूचक	मान	सन्दर्भ वर्ष
मानव विकास सूचकाङ्क	०.६०२	सन् २०२१
मानव विकास सूचकाङ्कमा औसत परिवर्तन (प्रतिशत)	१.३४	सन् १९९०-२०२१
असमानता समायोजित मानव विकास सूचकाङ्क	०.४४९	सन् २०२१
लैङ्गिक विकास सूचकाङ्क	०.९४२	सन् २०२१
लैङ्गिक असमानता सूचकाङ्क	०.४५२	सन् २०२१

स्रोतः राष्ट्रिय योजना आयोग, २०७९

६.५ राष्ट्रिय योजना आयोगबाट प्रकाशित नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन, २०२० अनुसार बागमती प्रदेश र गण्डकी प्रदेशको मानव विकास सूचकाङ्क राष्ट्रिय औसत ०.६०२ भन्दा माथि रहेको छ।

चार्ट ६(ख): प्रदेशगत मानव विकाससम्बन्धी सूचक

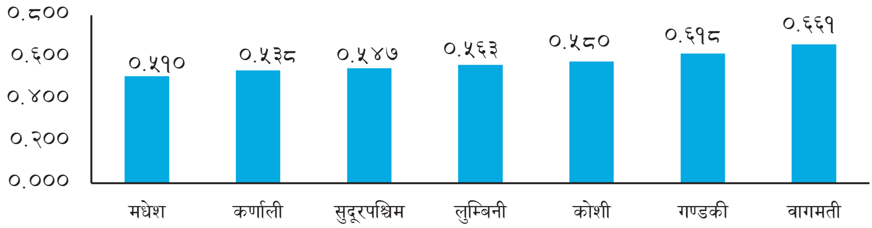

स्रोतः नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन २०२०, राष्ट्रिय योजना आयोग

श्रम र रोजगारी

६.६ सामाजिक सुरक्षा र श्रम कानुनको पहुँच भन्दा बाहिर रहेका अनौपचारिक क्षेत्रको रोजगारीलाई व्यवस्थापन गर्न चालु आर्थिक वर्षमा १ वर्षे कार्ययोजना तयार भई कार्यान्वयनमा आएको छ।

६.७ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म ७४१ गैर नेपाली नागरिकलाई श्रम स्वीकृति दिइएको र ७९५ गैर नेपाली नागरिकको श्रम स्वीकृति नवीकरण गरिएको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो सङ्ख्या क्रमशः ६८६ र ६०६ रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा ९५० श्रम स्वीकृति प्रदान र १,२३१ श्रम स्वीकृति नवीकरण गरिएको थियो।

तालिका ६(ग): श्रम स्वीकृति लिने गैर नेपाली नागरिकको सङ्ख्या

विवरण	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
नयाँ श्रम स्वीकृति	१२४५	१६०८	१११९	११२६	१०९०	९५०	७४१
श्रम स्वीकृति नवीकरण	५७१	९६२	८६२	९६०	१३००	१२३१	७९५

स्रोतः श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय, २०७९ *२०७९ *फागुनसम्मको

६.८ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म १,६९२ श्रम प्रतिष्ठानको निरीक्षणका साथै न्यूनतम पारिश्रमिक कार्यान्वयनको अनुगमन गरिएको छ। यस अवधिमा ३१ श्रम प्रतिष्ठानलाई श्रमिक आपूर्तिकर्ताको इजाजतपत्र प्रदान गरिएको र २६९ इजाजतपत्रको नवीकरण गरिएको छ।

६.९ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म औद्योगिक/व्यवसायसँग सम्बन्धित ५३५ उजुरीमध्ये ३०० श्रम विवाद समाधन भएको छ।

गरिबी निवारण लक्षित रोजगारी कार्यक्रम

६.१० प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अन्तर्गत सञ्चालित कार्यक्रमबाट आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म १ लाख ३१ हजार ४ सय ७१ व्यक्तिले आंशिक रोजगारी र ११ हजार ३ सय ३३ व्यक्तिले पूर्ण रोजगारी प्राप्त गरेका छन्। सो कार्यक्रमबाट आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा १ लाख ४ हजार ६ सय २९ व्यक्तिले आंशिक रोजगारी र २२ हजार ४९ व्यक्तिले पूर्ण रोजगारी प्राप्त गरेका थिए। हालसम्म १० लाख ९२ हजार ६ सय

५३ व्यक्तिले आंशिक रोजगारी र १ लाख १७ हजार १ सय ५५ व्यक्तिले पूर्ण रोजगारी प्राप्त गरेका छन्।

६.११ प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० फागुनसम्म ७३५ स्थानीय तहले ८ लाख ४१ हजार ३ सय ७८ बेरोजगार व्यक्ति सूचीकृत गरेका छन् जसमध्ये ४१ हजार २ सय ९१ रोजगारीको लागि छनौट भएकोमा १४ हजार ८४ ले रोजगारी प्राप्त गरेका छन। त्यसैगरी, आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा सूचीकृत ७ लाख ८ हजार २ सय ४५ बेरोजगार मध्ये १ लाख ६३ हजार ७ सय ८ ले रोजगारी प्राप्त गरेका थिए।

६.१२ प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गरी सूचीकृत बेरोजगारलाई रोजगारीका अवसर उपलब्ध गराउन रोजगार संयोजक ६८६, प्राविधिक सहायक ६७५ र रोजगार सहायक ५०७ गरी २०७९ फागुनसम्म १,८६८ जनशक्ति कार्यरत रहेका छन्।

६.१३ सीप विकास तालिम प्रतिष्ठान, वैदेशिक रोजगार बोर्ड र सुरक्षित आप्रवासन कार्यक्रम अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म ९२५ जना व्यक्तिलाई विभिन्न क्षेत्रमा वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी व्यवसायिक तथा सीप विकास तालिम प्रदान गरिएको छ।

वैदेशिक रोजगार

६.१४ २०७९ फागुनसम्म वैदेशिक रोजगारमा जान नयाँ श्रम स्वीकृति लिने नेपाली कामदारको सङ्ख्या ५५ लाख २६ हजार ७ सय ४ मध्ये पुरुष ९४.४ प्रतिशत र महिला ५.६ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म श्रम स्वीकृति लिने ३ लाख ३७ हजार १ सय ४४ मध्ये पुरूष ९०.० प्रतिशत र महिला १०.० प्रतिशत रहेका छन्। २०७९ फागुनसम्म वैदेशिक रोजगारीको लागि ईपिएस प्रणाली मार्फत ८५ हजार ८ सय ४ कामदार दक्षिण कोरिया गएका छन्।

तालिका ६(घ): वैदेशिक रोजगारीमा जान नयाँ श्रम स्वीकृति लिनेको विवरण (प्रतिशतमा)

देश	आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म		२०७९ फागुनसम्म		
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	जम्मा
मलेशिया	१५.१७	५६.०६	१२.२	२७.३	२६.५
कतार	८.४३	८.७२	९.८	२७.३	२६.४
यूएई	२७.२९	८.२०	३१.१	१४.०	१४.९
साउदी अरब	०.१७	११.०३	३.०	२३.१	२२.०
कुवेत	१८.०७	५.२५	१७.८	३.१	३.८
बहराईन	१.५२	०.७७	१.९	१.३	१.३
ओमान	१.९७	०.४०	२.४	०.८	०.९

देश	आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म		२०७९ फागुनसम्म		
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	जम्मा
जापान	२.३१	०.८१	०.८	०.४	०.५
अन्य	२५.०७	८.७६	२१.२	३.०	४.०
अनुपात जम्मा	१००.००	१००.००	१००.०	१००.०	१००.०
जम्मा सङ्ख्या	३०३२६५	३३८७९	३०९६८८	५२१७०१६	५५२६७०४

स्रोतः वैदेशिक रोजगार विभाग, २०७९ (पुनः श्रम स्वीकृति बाहेक)

६.१५ वैदेशिक रोजगारीको गन्तव्यको रूपमा रहेका मुलुकमा मलेशिया, कतार, साउदी अरब र यूएई प्रमुख रहेका छन्। यी देशमा मात्र वैदेशिक रोजगारीमा जान श्रम स्वीकृति लिने कामदार तीन चौथाइ भन्दा बढी रहेका छन्।

६.१६ हालसम्म वैदेशिक रोजगारीको लागि संस्थागत रूपमा १११ देशलाई खुला गरिएको छ। २०७९ फागुनसम्म ९०० म्यानपावर कम्पनीले वैदेशिक रोजगारीको लागि श्रमिक पठाउन प्रयोजनको लागि इजाजतपत्र प्राप्त गरेका छन्।

६.१७ वैदेशिक रोजगार बोर्डबाट सञ्चालन भएका कल्याणकारी कार्यक्रमबाट आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म ४३८ महिला र १,५७६ पुरूष गरी जम्मा २,०१४ जना कामदार तथा परिवारका सदस्य लाभान्वित भएका छन्।

६.१८ वैदेशिक रोजगारीको क्रममा मृत्यु भएका व्यक्तिका छोराछोरीलाई वैदेशिक रोजगार छात्रवृत्ति सहायता उपलब्ध गराइदै आएको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म १,५१४ छात्र/छात्राले छात्रवृत्ति सहायता बापत रू.१ करोड ४५ लाख २४ हजार रूपैयाँ प्राप्त गरेका छन्।

६.१९ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा टेलिमेडिसीन सेवा सञ्चालन कार्यविधि, २०७९ अनुसार वैदेशिक रोजगारीमा रहेका नेपाली कामदारलाई कार्यस्थलमा आइपर्ने स्वास्थ्य समस्या समाधान गर्न स्वास्थ्य परामर्श सेवा उपलव्ध गराउने कार्य शुरु भएको छ।

६.२० चालु आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म वैदेशिक रोजगारीको सिलसिलामा ७६१ पुरूष र २८ महिला गरी ७८९ नेपाली कामदारको मृत्यु भएको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म मृतकका परिवारका सदस्य तथा नजिकका हकदारवालाले क्षतिपूर्ति बापत् रू.४१ करोड १ लाख ८० हजार प्राप्त गरेका छन्। साथै, यस अवधिमा वैदेशिक रोजगारीको क्रममा शारिरिक रूपमा अङ्गभङ्ग तथा बिरामी भएका १६० पुरूष र ६ महिला गरी १६६ कामदारले आर्थिक सहायता बापत् रू.५ करोड ९३ लाख १३ हजार प्राप्त गरेका छन्।

तालिका ६(ङ): वैदेशिक रोजगारीको क्रममा मृत्यु हुनेहरूको सङ्ख्या र आर्थिक सहायताको विवरण

आर्थिक बर्ष	पुरूष	महिला	जम्मा	आर्थिक सहायता (रू. करोडमा)
२०७०/७१	८५३	२४	८७७	१२.०६
२०७१/७२	१०००	६	१००६	२१.७४
२०७२/७३	७९२	२४	८१६	२२.१६
२०७३/७४	७३८	१८	७५६	२२.६३
२०७४/७५	८०१	२०	८२१	४५.६५
२०७५/७६	७३१	२३	७५४	५०.०२
२०७६/७७	६४५	१६	६६१	४१.५४
२०७७/७८	१२१३	२९	१२४२	७३.७७
२०७८/७९	१३५६	३९	१३९५	७२.००
२०७९/८०*	७६१	२८	७८९	४१.०२
कुल जम्मा	८८९०	२२७	९११७	४०२.५९

स्रोतः वैदेशिक रोजगार बोर्डको सचिवालय, २०७९ *फागुनसम्म

६.२१ स्थानीय तहको व्यवस्थापन तथा कार्यान्वयनमा सञ्चालन गरिने सुरक्षित आप्रवासन कार्यक्रम (तेस्रो चरण) ३८ जिल्लाका १५६ स्थानीय तहमा सञ्चालन रहेको छ। उक्त कार्यक्रमबाट चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म २ लाख ४८ हजार २ सय ३० व्यक्तिहरूले सेवा प्राप्त गरेका छन्।

तालिका ६(च): वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी सेवा लिनेहरूको विवरण (सङ्ख्यामा)

आर्थिक वर्ष	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
आप्रवासी स्रोत केन्द्रमा सेवाकालीन आएका सेवाग्राही	८७३७७	७८९३६	१०८८०३	२३७९४६	२२९,५५४
कानुनी सहायता तथा परामर्श	३३९८	३६४१	५३९३	६६४३	३७२८
सीप विकास	१२२९	१०७१	९५०	१७४७	६८५
मनोसामाजिक परामर्श सेवा	२११७	१५६७६	२३७४५	४७४१	२,०५७
वितीय साक्षरता	७१७	३१८०	१३९४९	१४३२०	१२,२०६
जम्मा	९४४५५	१०२०६४	१०५३३२	२६५३९७	२४८२३०

स्रोतः श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय, २०७९ * फागुनसम्म

६.२२ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म वैदेशिक रोजगारसम्बन्धी विभिन्न विषयका संस्थागत ४८५ र व्यक्तिगत ६८६ गरी १,१७१ उजुरी दर्ता भएका छन्। सो बापतको क्षतिपूर्ति दाबी रकम रू.५६ करोड ६८ लाख ५ हजार ८८१ रहेको छ।

योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा

६.२३ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म १७ हजार ७ सय ४८ रोजगारदाता र ३ लाख ९८ हजार ५ सय ८७ श्रमिक सामाजिक सुरक्षा कोषमा सूचीकृत भएका छन्। सङ्ख्याको हिसाबले बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा बढी र कर्णाली प्रदेशमा सबैभन्दा न्यून रोजगारदाता तथा योगदानकर्ता सूचीकृत भएका छन्।

तालिका ६(छ): सामाजिक सुरक्षा कोषमा आवद्ध भएका रोजगारदाता तथा योगदानकर्तासम्बन्धी विवरण

(सङ्ख्यामा)

विवरण/प्रदेश	कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	जम्मा
सूचीकृत रोजगारदाता								
२०७५/७६	२०७	१९९	२४७४	१४०	१६२	२९	५०	३२६१
२०७६/७७	१५८४	२९८	५९७७	४३६	७२८	९५	८४	९२०२
२०७७/७८	६९	१२९	१६९४	१०४	३८८	५१	७३	२५०८
२०७८/७९	२०	१५४	१६७०	११७	१८२	५५	४३	२२४१
२०७९/८०* (फागुनसम्म)	१०	२९	४२६	३३	१९	१३	६	५३६
कुल सङ्ख्या	१८९०	८०९	१२२४१	८३०	१४७९	२४३	२५६	१७७४८
सूचीकृत योगदानकर्ता								
२०७५/७६	१०४६	१९७७	१९७५०	६९३	७९०	७४	०	२४३३०
२०७६/७७	१५४५०	९५५२	९६९५९	५५३३	४३९०	२४६	५९२	१३२७२२
२०७७/७८	१२३४५	५३४६	८७५४३	५२८७	५१४०	४८८	५१९	११६६६८
२०७८/७९	५३८०	२३४९	६००७८	२०७५	२६४५	२९१	२०६	७३०२४
२०७९/८०* (फागुनसम्म)	४५६७	२००२	४२२०८	१६२०	१११७	१२३	२०६	५१८४३
कुल सङ्ख्या	३८७८८	२१२२६	३०६५३८	१५२०८	१४०८२	१२२२	१५२३	३९८५८७

स्रोतः श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय,२०७९ 　　* २०७९ फागुनसम्म

सामाजिक सुरक्षा कोषमा योगदान

६.२४ योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा योजनाअनुसार मासिक पारिश्रमिक भुक्तानी गर्दा आधारभूत पारिश्रमिकको ३१.० प्रतिशत मध्ये रोजगारदाताको तर्फबाट २०.० प्रतिशत र श्रमिकको तर्फबाट ११.० प्रतिशत योगदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८०

को फागुनसम्म कोषमा रू.३० अर्ब ७१ करोड रकम संकलन भएको छ। गत आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म कोषमा रू.७ अर्ब ५० करोड रकम सङ्कलन भएको थियो।

दाबी भुक्तानी

६.२५ योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत विभिन्न कल्याणकारी योजना मार्फत दावी भुक्तानी हुने गरेको छ।यस अन्तर्गत औषधि उपचार, स्वास्थ्य तथा मातृत्व सुरक्षा योजना, दुर्घटना तथा अशक्तता सुरक्षा योजना, आश्रित परिवार सुरक्षा योजना र वृद्धावस्था सुरक्षा योजना रहेका छन्। आर्थिक वर्ष २०७९/८० फागुनसम्म १ लाख ४ हजार ७ सय ९९ योगदान कर्ताको दावी मार्फत रू.३ अर्ब ७५ करोड दाबी भुक्तानी भएको छ।

तालिका ६(ज): योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत दावी भुक्तानीसम्बन्धी विवरण

आर्थिक वर्ष	औषधि, उपचार, स्वास्थ्य तथा मातृत्व सुरक्षा योजना		दुर्घटना तथा अशक्तता सुरक्षा योजना		आश्रित परिवार सुरक्षा योजना		वृद्धा अवस्था सुरक्षा योजना		कुल विवरण	
	सङ्ख्या	रकम (रू.लाख)	सङ्ख्या	रकम (रू.लाख)	सङ्ख्या	रकम (रू.लाख)	सङ्ख्या	रकम (रू.लाख)	सङ्ख्या	रकम (रू.लाख)
२०७६/७७	३१५	४४.४६	२४	१.६८	६३	८.४७	१७	५.१६	४१९	५९.७७
२०७७/७८	३४९६	३९७.७८	११५	२७.८४	४०५	४५.८१	११७४	८९६.६१	५१९०	१३६८.०४
२०७८/७९	१७२१०	१८४१.७०	६९६	१९६.००	३२८४	३२३.००	१९९३२	१२७६९.००	४११२२	१५१२९.७०
२०७९/८०*	३३२६४	२०९७.७०	१०५८	३०७.००	२८९६	२५४.००	२०८५०	१८२६४.००	५८०६८	२०९२२.७०
जम्मा	५४२८५	४३८१.६४	१८९३	५३२.५२	६६४८	६३१.२८	४१९७३	३१९३४.७७	१०४७९९	३७४८०.२१

स्रोतः श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय, २०७९

७. कृषि, वन तथा भूमिसुधार

७.१ आय, रोजगारी तथा जीवननिर्वाहको दृष्टिले कृषि क्षेत्र राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको मेरुदण्डको रूपमा रहँदै आएको छ। कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदानका साथै प्रत्यक्षरूपमा कृषिमा आवद्ध जनसङ्ख्या समेत घट्दै गएको छ। कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व अपेक्षितरूपमा वृद्धि हुन नसक्दा कृषि उपजको पैठारी निरन्तर बढ्दै गएको छ।

७.२ कृषकको लागत सुरक्षा तथा उत्पादन लागतको आधारमा कृषि उपजको उचित मुल्य सुनिश्चित गराउने उद्देश्यले धान, गहुँ, दूध र उखुमा सरकारले न्यूनतम समर्थन मुल्य तोक्दै आएको छ। पछिल्ला वर्षमा प्राकृतिक विपद् तथा अन्य विपद्जन्य घटनाबाट हुनसक्ने क्षति न्यूनीकरण गरी कृषकको लगानी सुरक्षाको प्रत्याभूतिका लागि कृषि तथा पशुपन्छी बीमा लगायतका व्यवस्था कार्यान्वयन गरिएको छ। बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट कृषि क्षेत्रमा प्रवाह हुने कर्जा समेत बढ्दै गएको छ। कृषि क्षेत्रलाई थप आकर्षित बनाई यस क्षेत्रको व्यवसायिकरण र आधुनिकीकरण गर्नको लागि अन्य प्रमुख कृषि उपजमा समेत न्यूनतम समर्थन मुल्य लागू गर्दै जानुपर्ने देखिन्छ।

७.३ दक्षिण एसियाली राष्ट्रमध्ये भूटानपछि सबैभन्दा बढी वन क्षेत्र नेपालको रहेको छ। झाडी तथा बुट्यान क्षेत्र समेत गरी नेपालको वन क्षेत्र कुल क्षेत्रफलको ४५.३१ प्रतिशत पुगेको छ। समग्र वातावरण तथा पारिस्थितिकीय पद्धतिमा कुनै खलल नपर्ने गरी विद्यमान वन सम्पदाको महत्तम उपयोग गरी राष्ट्रिय आय र उत्पादनमूलक रोजगारी वृद्धि गर्न क्षेत्रगत नीति केन्द्रित हुनुपर्ने देखिन्छ।

७.४ आन्तरिक बसाइसराइ व्यवस्थापन र वैज्ञानीक भू-उपयोग नीतिको अभावमा विशेषगरी तराई तथा सहरी क्षेत्रमा कृषियोग्य भूमि खण्डिकृत हुने तथा आवास निर्माण प्रयोजनका लागि उपयोग गर्ने प्रवृत्ति बढ्दै गएको छ। वैदेशिक रोजगारमा जाने कामदारको सङ्ख्यामा निरन्तर वृद्धि हुँदै गएसँगै कृषि श्रमिकको अभावमा हिमाली एवम् पहाडी क्षेत्रमा जग्गा बाँझो हुँदै गएको छ। जग्गा बाँझो रहन नदिन भूमि बैङ्कको अवधारणालाई कार्यान्वयनमा ल्याउने र जग्गाको बढ्दो खण्डिकरणलाई निरूत्साहित गर्न तीन तहका सरकारको बीचमा नीतिगत समन्वय हुनुपर्ने देखिन्छ।

कृषि

७.५ चालु आर्थिक वर्ष कृषि क्षेत्र (कृषि, वन र मत्स्यपालन) को उत्पादन २.७ प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो वृद्धिदर २.२ प्रतिशत रहेको थियो। पछिल्लो १० वर्षमा कृषि क्षेत्रको औसत वृद्धिदर २.९ प्रतिशत रहेको छ।

७.६ विगत वर्षदेखि नै कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान क्रमशः घट्दै गइरहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७०/७१ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान ३०.३ प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान २४.१ प्रतिशत रहने अनुमान छ। कृषि क्षेत्रमा आवद्ध जनसङ्ख्या घट्दै जानु, कृषि पेशा भन्दा अन्य पेशातर्फ श्रमशक्ति आकर्षित हुँदै जानु र वैदेशिक रोजगारीमा जाने कामदारको सङ्ख्या उच्च रहेको कारण विशेषगरी हिमाली र पहाडी क्षेत्रमा कृषियोग्य जमिन बाँझो हुने क्रम बढ्दै गएको छ। फलस्वरूप, कृषि उत्पादनमा अपेक्षित वृद्धि हुन नसकी कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान समेत घट्दै गएको छ।

चार्ट ७(क): पछिल्लो १० वर्षको कृषि क्षेत्रको वृद्धिदर र योगदान (प्रतिशतमा)

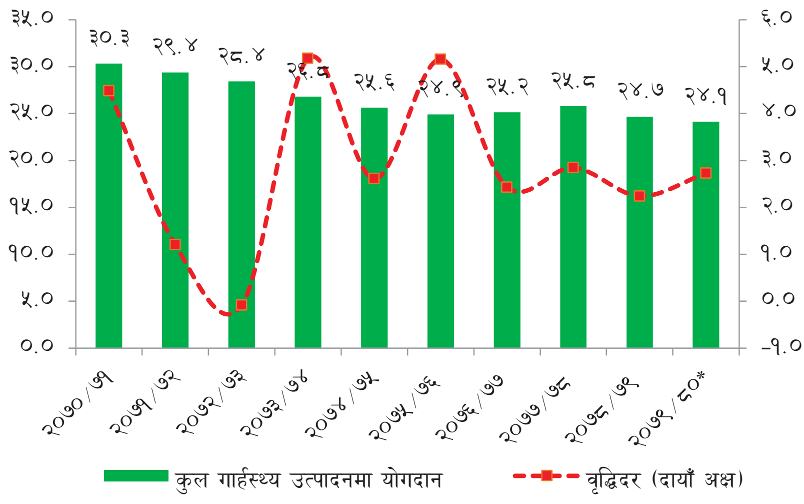

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८० * अनुमानित

७.७ कृषि क्षेत्रमा आवद्ध जनसङ्ख्या घट्दै गएको छ। सन् २०१८ मा भएको श्रमशक्ति सर्वेक्षण अनुसार कृषि क्षेत्रमा आवद्ध जनसङ्ख्या ६०.४ प्रतिशत रहेकोमा सन् २०२१ मा भएको श्रमशक्ति सर्वेक्षण अनुसार यस्तो जनसङ्ख्या ५०.४ प्रतिशत रहेको छ।

७.८ मत्स्य क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धि, यसको व्यावसायीकरण र क्षेत्र विस्तार गर्दै देशलाई माछामा आत्मनिर्भर बनाउने र निकासी प्रवर्द्धन गर्ने दीर्घकालीन लक्ष्यका साथ "राष्ट्रिय मत्स्य विकास नीति, २०७९" तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा आएको छ।

मन्जुषा बक्स ७(क): राष्ट्रिय मत्स्य विकास नीति, २०७९

नेपालको संविधानले गुणस्तरयुक्त खाद्यान्नमा उपभोक्ताको पहुँच पुऱ्याउनुको साथै उपभोक्तालाई गुणस्तरीय खाद्य वस्तु उपलब्ध गराउने विषयलाई मौलिक हकको रूपमा प्रत्याभूत गरेको छ। त्यसैगरी, पोषणयुक्त खाद्य उपलब्ध गराउनु राज्यको प्रमुख दायित्व रहेको छ। नागरिकको क्रयशक्तिमा क्रमशः वृद्धि भइरहेको र स्वास्थ्य तथा खानपानसम्बन्धी जनचेतना बढ्दै गएकोले माछाको माग दिनानुदिन बढ्दै गइरहेको छ। नेपालको जलक्षेत्रको रूपमा रहेका नदी, घोल, ताल, धाप, सिञ्चित धानखेत, नहर, पोखरी, रिजर्भ्वायर आदिले करिब ५.३ प्रतिशत भाग ओगटेको छ। करिब ४ लाख घर परिवार प्राकृतिक जलाशयबाट माछा समाती जीविकोपार्जन गरिरहेका छन् भने यस्ता जलाशयबाट करिब २१ हजार मेट्रिक टन माछा उत्पादन भई वार्षिक रू.१३ अर्ब वरावरको योगदान पुगिरहेको छ।

जलीय जैविक विविधताले धनी रहेको नेपालका नदी नालामा हालसम्म २३६ प्रजातिका माछा पहिचान भएका छन्। यसमध्ये १६ प्रजातीका माछा नेपालको जलीय वातावरणमा मात्र पाईने भएकाले यस्ता प्रजाती जलीय पर्यटनको दृष्टिकोणले महत्त्वपूर्ण छन्। हालसम्म पहिचान भएका प्रजातिमध्ये ११ प्रजातिका माछामा कृत्रिम प्रजननको अभ्यास सफल र सम्भाव्यताको आधारमा व्यावसायिक पालनका लागि प्रवर्द्धन गर्न उपयुक्त रहेको पाइएको छ। २३ प्रजातिका माछा व्यावसायिक पालनमा ल्याउन सकिने भएकोले जातीय विविधिकरण गरी व्यावसायिक मत्स्यपालनको क्षेत्रलाई थप विस्तार गर्न सकिने सम्भावना रहेको छ। हाल पोखरीमा मिश्रित तथा एकीकृत मत्स्यपालन, तालमा पिँजडा मत्स्यपालन, रेन्वो ट्राउट मत्स्यपालन लगायतका प्रविधिको विकास भएको छ।

माछाको न्यून उत्पादन र उत्पादकत्वको कारण उच्च परिमाणमा यसको आयात हुँदै आएको छ। तुलनात्मक रूपमा माछाको उत्पादन लागत उच्च रहेको छ। जलावायु परिवर्तनको कारण जलीय तथा मत्स्य जैविक विविधता क्रमशः नष्ट हुँदै जाने जोखिम बढेको छ। उपयुक्त बजार संयन्त्रको अभाव, मत्स्य उत्पादनमा जैविक सुरक्षा र रोगको उपचार गर्ने सेवा प्रदायक न्यून हुनुले पनि स्वच्छ माछा उत्पादनमा बाधा पुगेको छ।

दूरदृष्टि

पोषण सुरक्षा, रोजगारी वृद्धि र समतामूलक आर्थिक समृद्धिमा योगदान पुऱ्याउने दिगो, प्रतिष्पर्धी, नाफामूलक र वातावरण मैत्री मत्स्य क्षेत्र।

लक्ष्य

मत्स्य क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धि, यसको व्यावसायीकरण र क्षेत्र विस्तार गर्दै राष्ट्रलाई माछामा आत्मनिर्भर बनाउने र निकासी प्रवर्द्धन गर्ने।

उद्देश्य

- माछा लगायत जलीय जीवको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गरी यसलाई रोजगारी जीविकोपार्जन तथा पोषण सुरक्षाको महत्त्वपूर्ण माध्यमको रूपमा विकास गर्ने।
- मत्स्यजन्य मुल्य श्रृङ्खलाको सुधार मार्फत यसलाई व्यावसायिक प्रतिस्पर्धी र नाफामूलक क्षेत्रको रूपमा विकास गरी मत्स्यजन्य उत्पादनमा देशलाई आत्मनिर्भर बनाउने तथा निर्यात प्रवर्द्धन गर्ने।
- जलीय जैविक विविधता, वातावरण, वासस्थान तथा स्थानीय जलीय जीवको संरक्षण, प्रवर्द्धन र समुचित उपयोग गर्दै मत्स्य क्षेत्रको दिगो विकास गर्ने।
- मत्स्य क्षेत्रको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि, व्यावसायीकरण तथा प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता वृद्धि र दिगो विकासका लागि सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको सहकार्य तथा समन्वयमा सहज, सुदृढ र उपयुक्त वातावरण सिर्जना गर्ने।

७.९ नेपालमा स्याउ उत्पादन वृद्धि गर्न जुम्लामा उच्च घनत्वको बगैंचा स्थापनाका लागि "जुम्ला जिल्लामा स्याउ बगैंचा स्थापना तथा सञ्चालन मापदण्ड" लागू गरिएको छ।

न्यूनतम समर्थन मुल्य

७.१० आर्थिक वर्ष २०७९/८० का लागि कच्चा दूध लगायत धान, गहुँ र उखुको न्यूनतम समर्थन मुल्य तोकिएको छ। गत आर्थिक वर्षको तुलनामा सबै उत्पादनको न्यूनतम समर्थन मुल्य बढेको छ। चालु आर्थिक वर्षमा नेपालमा धान (मध्यम), धान (मोटा) र गहुँको न्यूनतम समर्थन मुल्य प्रति क्वीन्टल क्रमशः रू.२,९६७, रू.३,१२८ र रू.३,३५१ तोकिएको छ। न्यूनतम समर्थन मुल्यबमोजिम आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म मोटा र मध्यम गरी कुल २८ हजार ४ सय ४४ मेट्रिक टन धान खरिद गरिएको छ।

७.११ छिमेकी मुलुक भारतले धान, गहुँ, उखुको अतिरिक्त जौ, मकै, मास, मुङ्ग, भट्टमास, बदाम, कपास, चना, तोरी, जुट लगायतका ३० भन्दा बढी कृषि उपजको न्यूनतम समर्थन मुल्य तोक्दैं आएको छ जसअनुसार, भारतले आर्थिक वर्ष २०२२/२३ को लागि साधारण धान र धान (ग्रेड A) को न्यूनतम समर्थन मुल्य प्रति क्वीन्टल क्रमशः रू.३,२६४ (भा.रू.२,०४०) र रू.३,२९६ (भा.रू.२,०६०) तोकेको छ भने आर्थिक

वर्ष २०२३/२४ को लागि गहुँको न्यूनतम समर्थन मुल्य प्रति क्वीन्टल रू.३,४०० (भा.रू. २,१२५) तोकेको छ।

चार्ट ७(ख): न्युनतम समर्थन मुल्य तोकिएका वस्तु

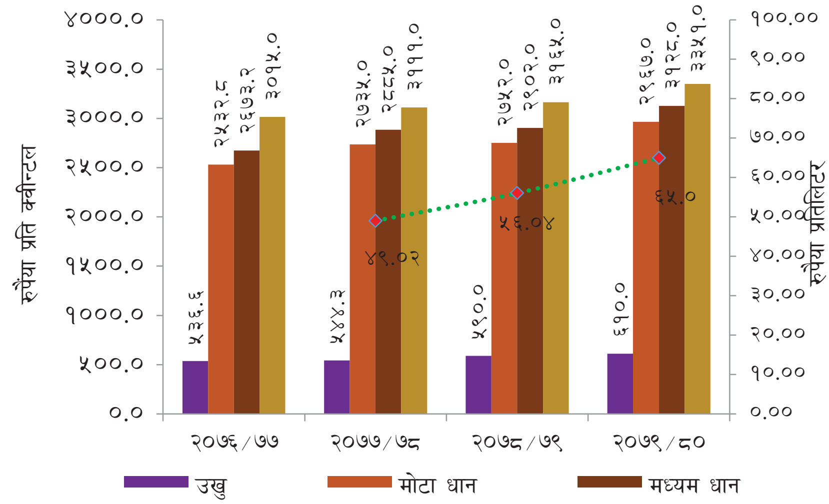

स्रोतः उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, २०७९

७.१२ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा विभिन्न ८ जिल्लाका उखु कृषकलाई प्रति क्वीण्टल रू.७० का दरले उत्पादन गरेको १ करोड ४२ लाख १२ हजार मेट्रिक टनको प्रोत्साहन अनुदान वापत रू.९९ करोड ४८ लाख ८४ हजार वितरण गरिएको थियो।

७.१३ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म ८ जिल्लाका उखु कृषकलाई प्रोत्साहन अनुदान वितरण गर्न रू.७३ करोड ८७ लाख ४७ हजार बजेट विनियोजन भएको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो रकम रू.७८ करोड ९ लाख ६१ हजार रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्ममा कृषकले उत्पादन गर्ने अनुमानित १ करोड ५० लाख मेट्रिक टन उखुको लागि प्रोत्साहन अनुदान वापत जम्मा रू.१ अर्ब ५ करोड खर्च हुने अनुमान छ।

तालिका ७(क): उखु उत्पादक किसानलाई प्रोत्साहन अनुदान वितरण अवस्था

उखु बाली	उखु उत्पादन र प्रोत्साहन अनुदान			
	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
उखु उत्पादन (लाख क्विण्टल)	२१०.५	१४८.०	१४२.१	१५०.० #
खरिद मुल्य (रूपैयाँ प्रति क्विण्टल)	४७१.३	४७९.१	५२०.०	५४०.०

उखु बाली	उखु उत्पादन र प्रोत्साहन अनुदान			
	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
उखु उत्पादन प्रोत्साहन अनुदान (रूपैयाँ प्रति क्विण्टल)	६५.३	६५.३	७०.०	७०.०
कुल जम्मा खरिद मुल्य (रूपैयाँ प्रति क्विण्टल)	५३६.६	५४४.३	५९०.०	६१०.०
उखु उत्पादक कृषकलाई प्रोत्साहन अनुदान वितरण (रू. करोडमा)	१३७४२.२	९६६२.०	९९५१.३	# १०५००.०

स्रोतः कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७९ # अनुमानित

कृषि बीमा

७.१४ आर्थिक वर्ष २०७१/७२ देखि कृषि बीमा शुल्क रकममा ७५ प्रतिशत अनुदान दिने व्यवस्था गरिएकोमा आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा उक्त अनुदान ८०.० प्रतिशत पुऱ्याइएको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म बाली बीमातर्फ रू.५ करोड २२ लाख र पशुपन्छी तथा मत्स्य बीमातर्फ रू.८९ करोड ८१ लाख गरी बीमा प्रिमियममा ८०.० प्रतिशत अनुदानवापत जम्मा रू.९५ करोड ३ लाख भुक्तानी भएको छ।

७.१५ बीमाङ्क रकम र बीमा शुल्कमा वर्सेनि वृद्धि हुँदै गएसँगै अनुदान रकममा समेत सोही अनुरूप वृद्धि हुँदै गएको छ। २०७९ असारसम्म कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अन्तर्गत कुल रू.५० अर्ब ४ करोड ५५ लाख बीमाङ्क रकम कायम भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अन्तर्गत रू.२ अर्ब १९ करोड बराबर बीमा प्रिमियम (बीमाशुल्क) सङ्कलन भएको छ। सोही अवधिमा बीमा शुल्क वापतको ७५.० प्रतिशत अनुदान अन्तर्गत बाली बीमा तर्फ रू.१६ करोड ४४ लाख र पशुपन्छी तथा मत्स्य बीमातर्फ रू.१ अर्ब ४९ करोड गरी रू.१ अर्ब ६५ करोड अनुदान उपलब्ध गराइएको थियो।

तालिका ७(ख): विगत ५ वर्षको बाली तथा पशुपन्छीतर्फको बीमा अवस्था

विवरण	आर्थिक वर्ष				
	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९
बीमाङ्क रू. करोडमा	१३२२.२६	२२०९.४९	२६३८.०२	४३३०.३०	५००३.५५
वृद्धि प्रतिशत	४३.०	६७.१	१९.४	६४.१	१५.५
बीमा शूल्क रू.करोडमा	५७.४४	१००.४८	११८.१७	१९३.९९	२१९.१९
वृद्धि प्रतिशत	३४.९	७४.९	१७.६	६४.२	१३.०
अनुदान रू.करोडमा	४३.०८	७५.३६	८८.६३	१४५.४९	१६५.०७

स्रोतः कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७९

अनुदान कार्यक्रम

मन्जुषा बक्स ७(ख): कृषि क्षेत्रमा अनुदान

कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्न विगत लामो समयदेखि सरकारले यस क्षेत्रमा विभिन्न अनुदानका कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ। संघीयताको कार्यान्वयनसँगै संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहबाट कृषि क्षेत्रमा विभिन्न अनुदानका कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेका छन्। विशेषगरी, रासायानिक मल, बीउबीजन, नक्ष, विरूवा, मेशिनरी, औजार, उपकरण जस्ता कृषि आगत (Agricultural Inputs) मा सरकारले अनुदान सहायता उपलब्ध गराउँदै आएको छ। त्यसैगरी, कृषि तथा पशुपन्छी बीमा कार्यक्रम समेत सञ्चालनमा रहेको छ। बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट वर्सेनि प्रवाह हुने सहुलियतपूर्ण कृषि कर्जा निरन्तर बढ्दै गइरहेको छ। साथै, उत्पादनमा आधारित भएर उखु लगायतका कृषि उपजमा समेत सरकारले अनुदान सहायता उपलब्ध गराउँदै आएको छ।

आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा रू.३१ अर्ब ८० करोड ३३ लाख कृषि अनुदान वापत बजेट विनियोजन भएको छ जसमध्ये रासायनिक मलमा रू.२३ अर्ब ८८ करोड १५ लाख र बीमातर्फ रू.७६ करोड बजेट विनियोजन भएको छ। त्यसैगरी, उखु उत्पादक कृषकलाई रू.८१ करोड र अन्य विभिन्न वाली, मेशिनरी, औजार, उपकरण र पूर्वाधारतर्फ रू.६ अर्ब ३५ करोड १७ लाख बजेट विनियोजन भएको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म विनियोजित अनुदान रकमको ५३.० प्रतिशत बजेट अर्थात रू.१६ अर्ब ९५ करोड ३६ लाख अनुदान वापत उपलब्ध गराइएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कृषि तथा पशुपन्छीको क्षेत्रमा अनुदान वापत रू.२४ अर्ब ६७ करोड १४ लाख अनुदान वापत बजेट विनियोजन भएको थियो। सो अवधिमा विनियोजित अनुदान रकमको ८८.५ प्रतिशत बजेट अर्थात रू.२१ अर्ब ८३ करोड ४२ लाख खर्च भएको थियो।

सरकारले कृषि क्षेत्रमा अनुदान वितरण गर्दै आइरहेको भएपनि अपेक्षाकृत रूपमा कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्वमा अभिवृद्धि हुन सकेको देखिदैंन। फलस्वरूप, वर्सेनि आधारभूत खाद्यान्नको पैठारी समेत बढ्दै गएको छ। यद्यपि, चालु आर्थिक वर्षको शुरुवात देखिनै वस्तु पैठारीमा सङ्कुचन भएको कारण कृषि उपजको पैठारी समेत घटेको छ।

डिजिटल स्वायल म्याप (Digital Soil Map- DSM)

७.१६ डिजिटल स्वायल म्याप (Digital Soil Map-DSM) कार्यक्रम अन्तर्गत २०७९ फागुनसम्म ७७ जिल्लाका ३० हजार ५ सय ४८ माटोको नमुना परीक्षणको विवरण प्रविष्ट गरी डिएसएम अद्यावधिक गरिएको छ। परीक्षणबाट प्राप्त विवरणलाई बाली/विरूवामा प्रयोग गर्ने मलखाद एवम् सुक्ष्म पोषक तत्वको मात्रा सिफारिस गर्न तथा माटोको गुणको पूर्वानुमान गर्नको लागि प्रयोग गरिएको छ।

कृषि क्षेत्रका कार्यक्रम

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना

७.१७ कृषि यान्त्रिकरण प्रवर्द्धनका लागि २०७९ फागुनसम्म सुपर जोन तथा जोनमा कुल ५७५ कष्टम हायरिङ्ग सेन्टर स्थापना गरिएको छ। पोष्ट हार्भेष्ट सेन्टर ३६८ पुगेको छ भने ३२ प्राथमिक प्रशोधन केन्द्र र ५ कोल्ड रूम स्थापना भई सञ्चालनमा रहेका छन्।

७.१८ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म २२३ साना सिँचाइ निर्माण सम्पन्न भई कुल १,५६१ हेक्टर भूमिमा सिँचाइ सुविधा पुगेको छ। परियोजनाको शुरुदेखि हालसम्म ९,८२७ साना सिँचाइ र ८० सौर्य सिँचाइ जडान भई १९ हजार २ सय २६ हेक्टर जमिनमा सिँचाइ सुविधा पुगेको छ।

७.१९ यस परियोजना अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म थप ३० हेक्टर मत्स्यपोखरी निर्माण भई २०७९ फागुनसम्म १,६२८ हेक्टर पुगेको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म ९,३४५ मेट्रिक टन थप माछा उत्पादन भएको छ।

मन्जुषा बक्स ७(ग): प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनाको स्थिति र उपलब्धि

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना वि.सं. २०७३ साल श्रावणबाट २०८३ साल असारसम्म १० वर्षको लागि सञ्चालनमा रहेको छ। यो परियोजना कृषि विकास रणनीति अन्तर्गत रूपान्तरणकारी आयोजनाको रूपमा पहिचान भएको छ। यो परियोजनाका लागि रू.१ खर्ब ३० अर्ब बजेट प्रक्षेपण गरिएको छ।

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनालाई मुलुकभरका सबै जिल्लामा सञ्चालन गर्ने लक्ष्य लिइएको छ। यो परियोजना अन्तर्गत बाली विशेष वा मत्स्यको सुपरजोन विकास कार्यक्रम, बाली वा वस्तु विशेषको जोन विकास कार्यक्रम, ब्लक विकास कार्यक्रम र पकेट विकास कार्यक्रम रहेका छन्। बाली विशेष वा मत्स्यको सुपरजोन (न्यूनतम क्षेत्रफल १००० हेक्टर) र बाली वा वस्तु विशेषको जोन (न्यूनतम क्षेत्रफल ५०० हेक्टर) संघीय सरकारबाट सञ्चालनमा रहेका छन् भने ब्लक विकास कार्यक्रम (न्यूनतम क्षेत्रफल १०० हेक्टर) र पकेट विकास कार्यक्रम (न्यूनतम क्षेत्रफल १० हेक्टर) क्रमशः प्रदेश र स्थानीय तहबाट सञ्चालनमा रहेका छन्। हालसम्म लक्षित २१ मध्ये १६ सुपरजोन र लक्षित ३०० मध्ये १७७ जोन संघीय सरकारबाट विभिन्न जिल्लामा सञ्चालनमा रहेका छन्। त्यसैगरी, लक्षित १,५०० मध्ये १,५८७ ब्लक विकास कार्यक्रम प्रदेश सरकारबाट र स्थानीय तहका लागि लक्षित १५ हजार मध्ये ८,७१० पकेट विकास कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेका छन्।

हालसम्म धान सुपर जोन ४ जिल्लामा, आलु सुपर जोन २ जिल्लामा, मत्स्य सुपर जोन ३ जिल्लामा र स्याउ, सुन्तला, कफी, जुनार, मकै, तरकारी र गहुँ सुपरजोन ७ जिल्लामा गरी

१६ जिल्लामा सुपरजोन विकास कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ। सुपरजोन विकास कार्यक्रम तराईका ९, पहाडका ६ र एउटा हिमाली जिल्ला (जुम्ला) मा सञ्चालनमा रहेको छ।

२०७९ असारसम्म तीन तहका सरकारबाट यो परियोजना अन्तर्गतका कार्यक्रमको लागि विनियोजित बजेटको ६६.० प्रतिशत अर्थात रू.२६ अर्ब खर्च भइसकेको छ। चालु आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा यो परियोजना अन्तर्गत सुपरजोन र जोन विकास कार्यक्रमको लागि संघबाट रू.३ अर्ब २८ करोड ७७ लाख र प्रदेश सरकारबाट ब्लक विकास कार्यक्रमको लागि रू.६१ करोड ३८ लाख वजेट विनियोजन भएको छ। त्यसैगरी, पकेट विकास कार्यक्रमको लागि स्थानीय तहबाट चालु आर्थिक वर्षमा रू.१ अर्ब ९९ करोड ५२ लाख विनियोजन भएको छ। समग्रमा चालु आर्थिक वर्षमा तीन तहका सरकारबाट यस परियोजना सञ्चालनको लागि रू.५ अर्ब ८९ करोड ५७ लाख वजेट विनियोजन भएको छ।

परियोजनाको उपलब्धि विश्लेषण

परियोजना मार्फत सञ्चालन भएका सुपरजोन, जोन, ब्लक र पकेट विकास कार्यक्रमबाट उत्पादित कृषि उपजको उत्पादकत्व तुलनात्मक रूपमा उच्च रहेको छ। धानको राष्ट्रिय उत्पादकत्व प्रति हेक्टर ३.८१ मेट्रिक टन रहेकोमा परियोजनामा सञ्चालित कार्यक्रममा यसको उत्पादकत्व प्रति हेक्टर ४.७१ मेट्रिक टन रहेको छ। परियोजना अन्तर्गतका गहुँ, मकै र तरकारीको उत्पादकत्व तुलनात्मक रूपमा उच्च रहेको देखिन्छ।

चार्ट ७(ग): प्रमुख खाद्यान्न बाली तथा तरकारीको उत्पादकत्वको तुलनात्मक स्थिति (मेट्रिक टन प्रति हेक्टरमा)

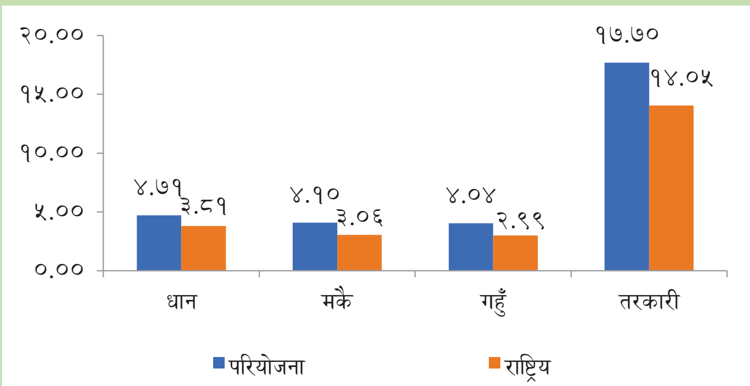

स्रोतः प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, २०७९

परियोजना अन्तर्गतका तरकारी, आलु, केरा, स्याउ, सुन्तला र दूधको उत्पादकत्व राष्ट्रिय औसतभन्दा उल्लेख्य माथि रहेको छ। स्याउ र केराको उत्पादकत्व निकै नै उच्च रहेको छ।

चार्ट ७(घ): आलु र फलफूलको उत्पादकत्वको तुलनात्मक स्थिति (मेट्रिक टन प्रति हेक्टरमा)

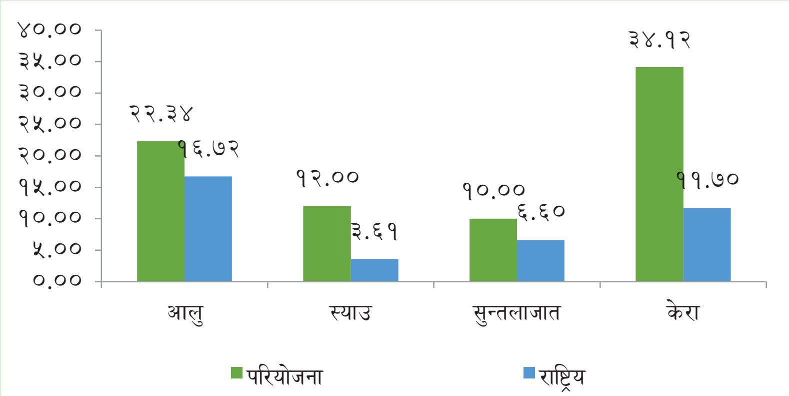

स्रोतः प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना, २०७९

अलैंची, दलहन, तेलहन, माछा, महको उत्पादकत्व राष्ट्रिय औसतभन्दा सामान्य माथि मात्र रहेको छ। आँपको उत्पादकत्व भने राष्ट्रिय औसत भन्दा पनि न्यून रहेको छ।

परियोजना सञ्चालन भएसँगै कृषि क्षेत्रमा यान्त्रिकीकरणको समेत उपयोग बढ्दै गएको छ। साना तथा ठूला कृषि यन्त्र उपकरण (९,४५५ साना मेशिनरी र जोन/सुपरजोनमा ५७५ कष्टम ह्यारिङ्ग सेन्टर) को बढ्दो प्रयोगबाट उत्पादन लागतमा ३५.० प्रतिशत देखि ५०.० प्रतिशतले कमी आएको छ। अकबरे खुर्सानीको व्यावसायिक खेती शुरु भएको छ। नेपालमा पहिलोपटक सुन्तलाको वाईन र ब्राण्डीको परीक्षण उत्पादन सफल भएको छ। बीउ स्रोत केन्द्र स्थापना कार्यक्रम मार्फत जोन सुपरजोन क्षेत्रमा प्रमुख खाद्यान्न बालीको बीउ भण्डारण, प्रशोधन, प्याकेजिङ्ग, लेवलिङ्ग तथा बजारीकरणको कार्य भएको हुँदा बीउ आत्मनिर्भरताको लागि पूर्वाधार विकासमा सहयोग पुगेको छ। परियोजना अन्तर्गत सञ्चालित कार्यक्रमबाट न्यूनतम समर्थन मुल्यमा धान खरिद गरिएको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म मोटा धान ६,६१५ मेट्रिक टन र मध्यम धान ९,८२९ मेट्रिक टन गरी जम्मा १६ हजार ४ सय ४४ मेट्रिक टन धान खरिद गरिएको छ। समग्रमा हेर्दा परियोजनाको सञ्चालनबाट कृषिको आधुनिकीकरण, व्यावसायीकरण र विविधिकरणमा सहयोग पुगेको छ।

परियोजना अन्तर्गतका सुपरजोन/जोन विकास कार्यक्रम अन्तर्गत केही कृषि बालीको उत्पादन कार्यक्रम तोकीएको क्षेत्रफल भन्दा पनि न्यून क्षेत्रफलमा सञ्चालन भएका छन्। केरा र तरकारीको उत्पादकत्व उच्च रहेपनि पैठारी हुने केरा र तरकारीको हिस्सा स्वदेशी बजारमा उच्च रहेको छ। चैते धान, अलैंची लगायत केही कृषि उपजको पनि न्यूनतम समर्थन मुल्य तोकिएको छैन। अदुवा लगायत केही वस्तुको बीउको स्रोत केन्द्र नहुँदा गुणस्तरिय बीउको अभाव हुने गरेको छ भने बीउको मुल्य समेत उच्च रहने गरेको छ। उद्योग सम्बन्धी कार्यक्रम केही सुपरजोन क्षेत्रमा थालनी भएको छ भने केहीमा शुरुवाती चरणमा रहेको छ। परियोजना

अन्तर्गतका कार्यक्रमका सम्भाग फरक फरक निकायबाट सञ्चालन हुने हुँदा अन्तरनिकायगत समन्वयको कमी देखिएको छ।

परियोजना सञ्चालन भएको ६ वर्ष भन्दा बढी भईसक्दा समेत परियोजनाबाट सञ्चालित कार्यक्रमबाट भएको उपलब्धिको हालसम्म पनि यथार्थ तथा वस्तुगत समीक्षा हुन सकेको छैन। परियोजना पूर्व र परियोजना पश्चात कृषि उपजको उत्पादन र उत्पादकत्वमा आएको परिवर्तनको यथार्थ विश्लेषण हुन सकेको देखिदैंन। परियोजना सञ्चालन अवधिभर रू.१ खर्ब ३० अर्ब खर्च गर्ने प्रक्षेपण रहेपनि एकातर्फ लक्ष्य बमोजिम बजेट विनियोजन भएको देखिएको छैन भने अर्कोतर्फ विनियोजित बजेटको समेत उल्लेख्य हिस्सा खर्च हुन सकेको देखिदैंन। २०७९ असारसम्म विनियोजित बजेटको जम्मा ६६.० प्रतिशत मात्र खर्च भएको छ। अतः परियोजनालाई प्रभावकारी ढङ्गले सञ्चालन गर्ने विषयमा तीन तहका सरकारबीच समेत प्रभावकारी ढङ्गले सहकार्य र समन्वय हुन आवश्यक छ।

कृषिजन्य वालीको उत्पादन स्थिति

७.२० चालु आर्थिक वर्षमा औद्योगिक बालीबाहेक सबै कृषि बालीको उत्पादन बढ्ने अनुमान छ। धान, गहुँ, मकै लगायत खाद्यान्न बालीको उत्पादन ३.८५ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। तर यस अवधिमा उखु, जुट, चिया लगायतको औद्योगिक बालीको उत्पादन २.६५ प्रतिशतले घट्ने अनुमान रहेको छ। चालु आर्थिक वर्षमा धानको उत्पादन ६.९० प्रतिशतले बढेको छ।

७.२१ चालु आर्थिक वर्षको कुल कृषि उत्पादनको परिमाणमा खाद्यान्न बालीको अंश ४४.९५ प्रतिशत, तरकारी १७.४१ प्रतिशत, नगदेबालीको १५.२३ प्रतिशत, औद्योगिक बाली १२.५ प्रतिशत, फलफुल वाली ५.८२ प्रतिशत, र अन्यको ४.१० प्रतिशत रहने अनुमान छ।

तालिका ७(ग): समग्र कृषि बालीको तीन वर्षको उत्पादन स्थिति

उत्पादन (हजार मेट्रिक टनमा)/क्षेत्रफल (हजार हेक्टरमा)/घार सङ्ख्या (हजारमा)

बालीको नाम	उत्पादन/ क्षेत्रफल	आर्थिक वर्ष			प्रतिशत परिवर्तन	
		२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०७८/७९	२०७९/८०
खाद्यान्न बाली	उत्पादन	११११२०.५१	१०७७२.५०	१११८६.८१	-३.१३	३.८५
	क्षेत्रफल	३४६५.४५	३४८६.२५	३४७३.००	०.६०	-०.३८
नगदे बाली	उत्पादन	३६१२.२७	३६९८.१७	३७८९.२५	२.३८	२.४६
	क्षेत्रफल	४५७.८९	४५८.९०	४६०.२३	०.२२	०.२९
औद्योगिक बाली	उत्पादन	३२१८.६५	३१९४.९८	३११०.२४	-०.७४	-२.६५
	क्षेत्रफल	९१.८७	९०.२६	९०.५६	-१.७५	०.३२
दलहन बाली	उत्पादन	३९७.१४	४०८.३७	४२२.९८	२.८३	३.५८

बालीको नाम	उत्पादन/ क्षेत्रफल	आर्थिक वर्ष			प्रतिशत परिवर्तन	
		२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०७८/७९	२०७९/८०
	क्षेत्रफल	३३६.४७	३३४.५५	३३७.९५	-०.५७	१.०२
मसला बाली	उत्पादन	५८५.४८	५६६.२६	५९१.२६	-३.२८	४.४२
	क्षेत्रफल	७३.०९	७२.०८	७३.४९	-१.३८	१.९७
फलफूल	उत्पादन	१३६०.८३	१४१६.७५	१४४७.०९	४.११	२.१४
	क्षेत्रफल	१२९.४०	१२९.५३	१२९.७८	०.१०	०.१९
तरकारी	उत्पादन	३९९३.१७	४१५३.१६	४३३२.१९	४.०१	४.३१
	क्षेत्रफल	२८४.१२	२८९.८४	२९७.६४	२.०१	२.६९
मह (घार)	उत्पादन	४.०६	५.१७	५.४५	२७.२४	५.४०
	घार सङ्ख्या	२४४.६८	२४९.००	२४९.०१	१.७६	०.०१

स्रोतः कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७९ *अनुमानित

द्रष्टव्यः **"खाद्यान्न बाली"** मा धान, गहुँ, मकै, कोदो, जौ र फापर समावेश गरिएको छ। **नगदे बाली"** मा आलु र तेलहनलाई समावेश गरिएको छ। **औद्योगिक बाली"** मा उखु, जुट, चिया, कफी र कपासलाई समावेश गरिएको छ भने **दलहन बाली"** मा मसुरो, चना अरहर, मास, भटमास, ग्रास पी, गहत र अन्य समावेश गरिएको छ। **"मसला बाली"** मा अलैची, अदुवा, लसुन, बेसार र खुर्सानी समावेश गरिएको छ। उत्पादन सम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूची ७ मा रहेको छ।

७.२२ कृषि बालीको उत्पादन र कृषि बाली लगाइएको क्षेत्रफल दुबैमा खाद्यान्न बालीको हिस्सा उच्च रहँदै आएको छ। चालु आर्थिक वर्षमा कृषि बाली (मह बाहेक) लगाइएको कुल क्षेत्रफल मध्ये खाद्यान्न बाली लगाइएको क्षेत्रफल मात्र ७१.४ प्रतिशत रहेको अनुमान छ। त्यसैगरी, नगदेबाली ९.५ प्रतिशत, दलहन बाली ६.९ प्रतिशत र तरकारी बाली लगाइएको जमिनको क्षेत्रफल ६.१ प्रतिशत रहेको अनुमान छ।

चार्ट ७(ङ): चालु आर्थिक वर्षमा कृषि बाली लगाइएको क्षेत्रफलको संरचना (प्रतिशतमा)

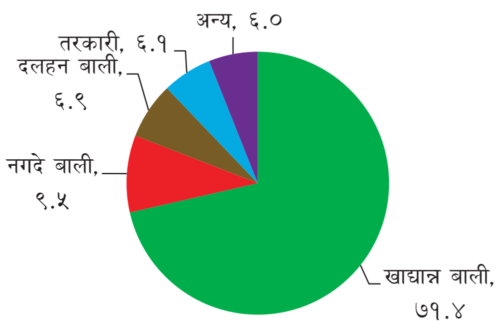

स्रोतः कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७९

७.२३ चालु आर्थिक वर्षमा मह, मसला बाली, तरकारी, र फलफूल उत्पादनमा क्रमशः ५.४ प्रतिशत, ४.४२ प्रतिशत, ४.३१ प्रतिशत र २.१४ प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान छ। साथै, दलहन वालीको उत्पादन समेत ३.५८ प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान छ ।

७.२४ हाल मुलुकभर १६ हजार ५ सय भन्दा बढी किसानले एपिस मेलिफेरा र सेरेना जातको मौरीपालन व्यावसायिक रूपमा गरिरहेका छन्। देशभर रहेका ३ लाख १२ हजार मौरी गोलामा सरदर प्रति गोला एपिस मेलिफेरामा ३० देखि ३५ किलो र एपिस सेरेनामा ८ देखि १५ किलोको दरले मह उत्पादन भएको छ।

७.२५ चालु आर्थिक वर्ष २०७९/८० फागुनसम्म ३,७०० मेट्रिक टन मह उत्पादन भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा ४,१०० मेट्रिक टन मह उत्पादन भएको थियो। चालु आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्ममा मह उत्पादन गत वर्षको तुलनामा ४.९ प्रतिशतले वृद्धि भई ४,३०० मेट्रिक टन पुग्ने अनुमान छ।

च्याउ उत्पादन

७.२६ हालसम्म ३५ जिल्लामा व्यावसायिक च्याउ खेती विस्तार भएको छ भने करिब ३१ हजार किसान च्याउखेतीमा आवद्ध छन्। करिब ६० च्याउ बीउ उत्पादन प्रयोगशाला सञ्चालनमा रहेका छन्। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म सबै प्रकारका च्याउ गरी करिब १३ हजार ३ सय मेट्रिक टन उत्पादन भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा १८ हजार ९ सय मेट्रिक टन च्याउ उत्पादन भएको थियो। साथै, नेपालमा रहेका च्याउ उत्पादन प्रयोगशालाबाट विभिन्न जातका च्याउको करिब १,७०० मेट्रिक टन बीउ उत्पादन भएको छ।

चक्लाबन्दी खेती

७.२७ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म जमीनको चक्लाबन्दीलाई प्रोत्साहन गरी करार तथा व्यावसायिक खेती, सहकारी खेती र सामुहिक खेती गर्न थप २९० हेक्टरमा जमीनमा चक्लाबन्दी मार्फत खेती गरिएको छ । आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा विभिन्न बालीमा कुल १,७३३ हेक्टरमा चक्लाबन्दी खेती गरिएको थियो। २०७९ फागुनसम्म चक्लाबन्दी मार्फत ४,२४८ हेक्टरमा सामुहीक खेतीको शुरुवात भएको छ।

पशुपन्छी तथा मत्स्य क्षेत्रको उत्पादन स्थिति

पशुपन्छीजन्य खाद्य पदार्थको आवश्यकता

७.२८ संयुक्त राष्ट्र संघको कृषि तथा खाद्य सङ्गठनकाअनुसार एक वयस्क व्यक्तिलाई बार्षिक न्यूनतम दूध ९१ लिटर, मासु १४ किलोग्राम र अण्डा ४८ गोटा आवश्यक पर्दछ। हालसम्मको उपलब्धि हेर्दा प्रति व्यक्ति प्रति वर्ष मासु र माछाको उपलब्धता यसको न्यूनतम आवश्यकता भन्दा बढी रहेकोमा दूध र अण्डाको उपलब्धता भने केही न्यून रहेको छ।

तालिका ७(घ): माछा र पशुपन्छीजन्य वस्तुको उत्पादन, उपलब्धता र न्यूनतम आवश्यकता

न्यूनतम आवश्यकता र उपलब्धता (प्रति व्यक्ति प्रति वर्षमा)

वस्तु	इकाई	आर्थिक वर्ष					आर्थिक वर्ष २०७८/७९	
		२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	न्यूनतम आवश्यकता	उपलब्धता
अण्डा	करोड गोटा	१५१	१५४	१६२	१४९	१३३	४८ गोटा	४६ गोटा
मासु	हजार मे.ट	३४६	३५७	५५२	५२०	५१२	१४ के.जी.	२१ के.जी.
माछा	हजार मे.ट	८६	९१	१०३	१०४	१०८		
दूध	हजार मे.ट	२०९२	२१६८	२३०१	२४७९	२५६६	९१ लि.	८८ लि.

स्रोतः कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७९

७.२९ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुखुराको सङ्ख्यामा आएको कमीको कारण प्रति व्यक्ति प्रति वर्ष अण्डाको उपलब्धता ४६ गोटा रहेको छ। त्यसैगरी, आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा राँगा, खसी, बोका तथा बङ्गुरको मासु उत्पादनमा सामान्य वृद्धि भएतापनि कुल मासु उत्पादनमा आधाभन्दा बढी योगदान दिने कुखुराको मासुको उत्पादनमा ९.७१ प्रतिशतले कमी आएको छ। फलस्वरूप, मासु उत्पादन १.५३ प्रतिशतले घटेको छ। यद्यपि, शुद्ध नश्लको गुणस्तरीय मत्स्यबीजको उत्पादन तथा उपलब्धतामा उल्लेख्य वृद्धि भएकोले प्रति व्यक्ति प्रति वर्ष मासुको उपलब्धता २१ के.जी रहेको छ।

७.३० आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल दूध उत्पादनमा करिव ३.५ प्रतिशत वृद्धि भई दूधको उपलब्धता ८८ लिटर प्रति व्यक्ति प्रति वर्ष पुगेको छ।

तालिका ७(च): प्रतिव्यक्ति प्रतिवर्ष दूध (लिटर) र अण्डा (गोटा) को उपलब्धता

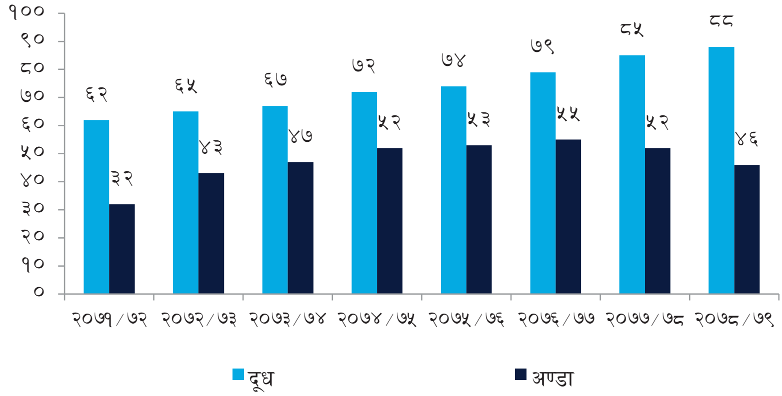

स्रोतः कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७९

पशुपन्छी विवरण

७.३१ व्यावसायिक रूपमा गाईभैंसी तथा बाख्रापालनमा युवाको आकर्षण बढ्दै गएको छ। वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका व्यक्ति स्वदेशमा पशुपन्छीपालनमा आवद्ध हुँदा कृषिको व्यावसायीकरण तथा रोजगारी सिर्जनामा समेत सकारात्मक प्रभाव परेको छ।

७.३२ पछिल्ला वर्षहरूमा गाई भैंसीको सङ्ख्यामा केही घटबढ देखिए पनि रैथाने पशुको तुलनामा उन्नत नश्ल र बढी उत्पादन क्षमताका गाई भैंसीको सङ्ख्यामा वृद्धि भएको छ। फलस्वरूप, दूध उत्पादनमा समेत वृद्धि भएको छ। बोयर लगायतका उन्नत जातको बाख्राको आयात तथा स्वदेशमै उत्पादनबाट बाख्राको नश्ल सुधारमा थप सहयोग पुगेको छ। बाख्राको सङ्ख्या गत आर्थिक वर्षको तुलनामा ४.१ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ।

७.३३ २०७८ चैत्र महिनादेखि देशका विभिन्न स्थानमा अफ्रिकन स्वाईन फिभर रोग फैलिएको करण सुँगुर तथा बङ्गुरका सङ्ख्यामा ५.३ प्रतिशतले कमी आएको छ। कोभिड-१९ महामारीको कारण हालसम्म पनि कुखुरा व्यावसाय पुरानो लयमा फर्कन सकेको छैन। फलस्वरूप, व्यावसायिक कुखुराको सङ्ख्यामा करिव ९.० प्रतिशतले कमी आएको छ।

ऊन उत्पादन

७.३४ भेडाको सङ्ख्या र ऊन उत्पादन क्रमशः घट्दो अवस्थामा रहेको छ। नेपालमा रहेका भेडा मध्ये बरूवाल जातका भेडाको बाहुल्यता छ। यसको उत्पादकत्व उन्नत

भेडाको भन्दा तुलनात्मकरूपले कम हुने हुँदा ऊन उत्पादन समेत कमी देखिएको छ। नेपालमा प्रायः ऊन उत्पादन भन्दा मासुका लागि भेडाको प्रयोग गरिने प्रचलन रहेको र अप्ठ्यारो भुगोलमा व्यवसाय सञ्चालन गर्नुपर्ने हुँदा भेडा र ऊनको उत्पादन घट्दै गएको छ।

चार्ट ७(छ): पछिल्लो ५ वर्षको ऊनको उत्पादन र वृद्धिदर

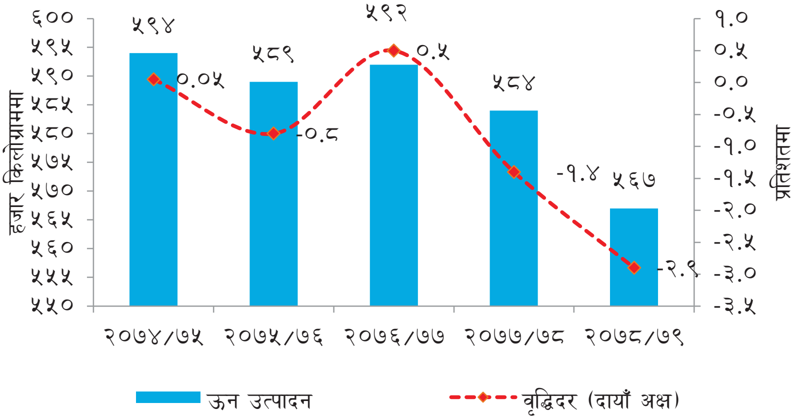

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७९

कृषि प्रविधि विकास

७.३५ हालसम्म मुलुकका ५८ जिल्लामा वर्षैभरि तथा १३ जिल्लामा मौसमी गरी जम्मा ७१ जिल्लामा गाई, भैंसी, बाख्रा लगायतका पशुमा कृत्रिम गर्भाधानको सेवा विस्तार भएको छ। व्यावसायिक बाख्रापालन प्रति युवाको बढ्दो आकर्षण तथा उन्नत जातको बोयर बाख्राको माग बढेको कारण बाख्राको कृत्रिम गर्भाधान मार्फत नस्ल सुधारमा थप सहयोग पुगेको छ।

७.३६ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म पशु नक्ष सुधारको लागि ६ लाख ४० हजार ९ सय डोज साँढे र राँगोको वीर्य उत्पादन भएको छ। यस अवधिमा ४ लाख ७६ हजार ७ सय १० पशुमा कृत्रिम गर्भाधान गराइएको छ। साथै, १ लाख ८६ हजार ८ सय लिटर तरल नाइट्रोजन वितरण भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा पशु नक्ष सुधारका लागि ७ लाख १८ हजार पशुमा कृत्रिम गर्भाधान गराइएको थियो। त्यसैगरी, २ लाख ३१ हजार लिटर तरल नाइट्रोजन उत्पादन तथा वितरण भएको थियो। साथै, राँगो, साँढे र बोकाको ८ लाख १ हजार डोज जमेको वीर्य उत्पादन तथा वितरण भएको थियो।

७.३७ व्यावसायिक माछापालन प्रति कृषकको आकर्षण बढेको कारण माछाको उत्पादनमा वृद्धि हुँदै गएको छ। माछापालनमा संलग्न कृषकलाई विभिन्न प्रकारका मत्स्य बीज (ह्याचलिङ्ग, फ्राई र फिंगरलिङ्ग) र प्राविधिक सेवा प्रदान गरिदै आएको छ। चालु आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्ममा सरकारी क्षेत्रबाट १३ करोड १२ लाख ३९ हजार र निजी क्षेत्रबाट ४५ करोड ७८ लाख ३१ हजार गरी जम्मा ५८ करोड ९० लाख ७० हजार मत्स्य फ्राई उत्पादन हुने अनुमान छ।

तालिका ७(ङ): पाँच वर्षको मत्स्य बीज उत्पादन (सङ्ख्या हजारमा)

विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८० *
सरकारी क्षेत्र	६६१२४	१००५७२	११५१७२	१२७९७४	१३१२३९
निजी क्षेत्र	२७३१००	३३८०५६	४०१२९४	४१७५२७	४५७८३१
जम्मा	**३३९२२४**	**४३८६२८**	**५१६४६६**	**५३८७४२**	**५८९०७०**
वृद्धिदर (प्रतिशतमा)	१४.९	२९.३	१७.७	४.३	९.३

स्रोतः कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७९ *अनुमानित

७.३८ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म धानमा लाग्ने खैरो फड्के कीरा, गोलभेंडाको जरामा गाँठो पार्ने जुका, एभोकाडो ग्राफ्टिङ्ग र सुन्तलाको जरा कुहिने रोगको व्यवस्थापन गर्ने प्रविधिको विकास भएको छ। त्यसैगरी, पङ्गास माछाको ह्याचलिङ्ग मृत्युदर कम गर्ने तथा जीवाणुजन्य रोगको नियन्त्रण, मेकाडेमिया नट र उन्सु सुन्तलामा खाद्यतत्व व्यवस्थापन गर्ने प्रविधिको समेत विकास भएको छ।

७.३९ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म चीन निर्यातका लागि पारिपात्ले फार्ममा बाह्रमासे कागतीको दुई जात पहिचान भएको छ। धानको २०० जातको Simple Sequence Repeats (SSR) मार्कर प्रयोग गरी जेनेटिक प्रोफाइल तयार भएको छ। सुनसरीको प्रकाशपुर, तनहुँको बरादी र दाङ्गको केरूनियामा नार्क प्रविधि गाउँ कार्यक्रम सञ्चालनमा आएको छ। ६७३ विभिन्न बालीका स्थानीय जातको सङ्कलन तथा संरक्षण गरिएको छ।

मलखाद व्यवस्थापन

७.४० आर्थिक वर्ष २०७९/८० फागुनसम्म २ लाख ३२ हजार ८६ मेट्रिक टन रासायानिक मल आयात भएको छ। गत आर्थिक वर्षको मौज्दात समेत गरी चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म १ लाख ७८ हजार ३२ मेट्रिक टन मल अनुदानमा बिक्री वितरण भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म १ लाख २२ हजार मेट्रिक टन मल आयात भएको थियो भने मौज्दात समेत गरी १ लाख ८३ हजार मेट्रिक टन मल

अनुदानमा बिक्री वितरण भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा २ लाख २७ हजार ८ सय ७२ मेट्रिक टन रासायनिक मल अनुदानमा कृषकलाई बिक्री वितरण गरिएको थियो।

७.४१ चालु आर्थिक वर्षको लागि मलखादको कुल माग ५ लाख २० हजार मेट्रिक टन रहेको छ। कुल माग मध्ये ३ लाख १० हजार मेट्रिक टन यूरिया, १ लाख ९० हजार मेट्रिक टन डिएपि र २० हजार मेट्रिक टन पोटास रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस्तो माग ५ लाख २० हजार मेट्रिक टन रहेको थियो।

प्रयोगशाला सेवा

७.४२ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म परीक्षण विधिको एकरूपता तथा स्तरीयता (Standardization) को लागि केन्द्रीय कृषि प्रयोगशालाबाट ५०८ बीउ विश्लेषण भएकोमा ३८७ बीउको नमूना स्तरभन्दा माथि रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा ५७८ बीउको विश्लेषण भएकोमा ४५९ बीउको नमूना स्तरभन्दा माथि रहेको थियो।

खोप उत्पादन तथा राष्ट्रिय पशुपन्छी रोग नियन्त्रण

७.४३ पशुपन्छीको रोग विरूद्धको खोप उत्पादन वर्सेनि उल्लेख्य मात्रामा वृद्धि हुँदै गएको छ। चौपायामा प्रयोग गरिने पि.पि.आर, एच.एस., बि.क्यू., क्लासिकल स्वाइन फिभर रोग विरूद्ध प्रयोग हुने खोप उत्पादनमा मुलुक आत्मनिर्भर भएको छ। सरकारी तथा निजी क्षेत्रबाट उत्पादित खोप स्वदेश तथा विदेशमा समेत बिक्री वितरण हुने गरेको छ।

७.४४ पशुपन्छीको सङ्क्रामक रोग विरूद्धको निःशुल्क खोप कार्य सञ्चालनबाट विभिन्न रोगका कारण हुने आर्थिक नोक्सानीमा उल्लेख्य कमी आएको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म पशुपन्छीको सङ्क्रामक रोग विरूद्धको विभिन्न किसिमका खोप गरी २ करोड ९६ लाख ८८ हजार डोज उत्पादन भएको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो उत्पादन ४ करोड ९७ लाख ३ हजार डोज रहेको थियो। गत आर्थिक वर्षको पूर्ण अवधिमा भने ५ करोड २ लाख डोज उत्पादन भएको थियो।

कृषि कर्जाको अवस्था

मन्जुषा वक्स ७(घ): कृषि क्षेत्रमा कर्जा लगानीको प्रवृत्ति र सोको विश्लेषण

कृषि क्षेत्रको समग्र विकास, यसको उत्पादन तथा उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले सरकारी क्षेत्र, सहकारी क्षेत्र तथा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट विगतका वर्ष देखिनै कृषकलाई कृषि कर्जा प्रवाह हुँदै आएको छ। कृषि क्षेत्रमा प्रवाह हुने कर्जा वर्सेनि बढ्दै गएको छ। अति

दुर्गम, दुर्गम तथा पिछडिएको क्षेत्रमा समेत बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको उपस्थिति बलियो हुँदै गएको कारण कृषि कर्जामा कृषकको पहुँच समेत वृद्धि हुँदै गएको छ। कृषि क्षेत्रको समग्र विकासका लागि विगतमा कृषि विकास बैङ्कको स्थापना भई हाल वाणिज्य बैङ्कको रूपमा सञ्चालनमा रहेको छ भने साना किसानमा कृषि कर्जाको सहज र सर्वसुलभ पहुँच पुऱ्याउने उद्देश्य अनुरूप साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेड समेत सञ्चालनमा रहेको छ। त्यसैगरी, कृषि सहकारी संस्थाको समेत कृषि कर्जाको पहुँच विस्तारमा योगदान रहँदै आएको छ।

साना तथा सिमान्त कृषकको कृषि कर्जाको पहुँचलाई दृष्टिगत गरी सरकारले हरेक वर्ष सहुलियतपूर्ण कृषि कर्जा समेत उपलब्ध गराँउदै आएको छ। तथापि साना र सिमान्तकृत कृषकको यसमा अपेक्षाकृत सहज पहुँच पुग्न सकेको छैन। कृषि क्षेत्रमा प्रत्यक्ष आवद्ध जनसङ्ख्या क्रमशः घट्दै गइरहेको छ भने यस क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्वमा अपेक्षितस्तरमा वृद्धि हुन नसकी कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान समेत घट्दै गएको छ। पछिल्लो १० वर्षको कृषि क्षेत्रको औसत वार्षिक वृद्धिदर २.९ प्रतिशत रहेको छ।

कृषि कर्जाको प्रवृत्ति र वर्तमान अवस्था

२०७९ फागुनसम्म कृषि क्षेत्रमा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट रू.४ खर्ब ११ अर्ब २७ करोड बराबरको खुद कृषि कर्जा प्रवाह भएको छ। प्रवाहित कर्जा मध्ये कृषि तथा कृषिजन्य सेवामा सबैभन्दा बढी ३८.७ प्रतिशत कर्जा प्रवाह भएको छ। त्यसैगरी, पशुपालन र पशुपालन सम्बन्धी सेवामा ३७.२ प्रतिशत, खेतीपाती सम्बन्धी सेवामा २१.९ प्रतिशत र अन्यमा २.१ प्रतिशत कर्जा प्रवाह भएको छ। बैङ्क तथा वित्तीय संस्था बाहेक साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेडबाट समेत हुम्ला बाहेकका ७६ जिल्लामा साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्थामा आवद्ध १,३३७ कृषि सहकारी संस्था र साना किसान सहकारी अनुसरण भईरहेका १२९ कृषि सहकारी संस्था मार्फत पशुपालन, तरकारी खेती तथा ग्रामिण उद्यमको क्षेत्रमा सहुलियतपूर्ण कृषि कर्जा प्रवाह हुँदै आइरहेको छ। साथै, कृषि सहकारी संस्थाबाट समेत आफ्नै कोषबाट कृषि क्षेत्रमा कर्जा लगानी हुँदै आइरहेको छ। २०७९ फागुनसम्म साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्थाबाट कृषि सहकारी संस्था मार्फत लगानीमा रहेको कृषि कर्जा रू.३२ अर्ब ८ करोड रहेको छ। वागमती प्रदेश सरकारको सहकार्यमा आर्थिक वर्ष २०७७/७८ देखि उत्पादन तथा रोजगारी सिर्जनाको लागि साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेड मार्फत सहुलियतपूर्ण ऋण कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ। २०७८ फागुनसम्म सोही कार्यक्रमतर्फ रू.१ अर्ब ७ करोड लगानी भएकोमा २०७९ फागुनसम्म यस्तो लगानी रू.१ अर्ब ६२ करोड पुगेको छ। त्यसैगरी, २०७९ फागुनसम्म कृषि सहकारी संस्थाको वचत, शेयर तथा जगेडा कोष अन्तर्गत लगानीमा रहेको कृषि कर्जा रू.८८ अर्ब ७९ करोड रहेको छ।

चार्ट ७(ज): वार्षिकरूपमा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट कृषि क्षेत्रमा प्रवाह भएको खुद कर्जा
(रू. अर्बमा)

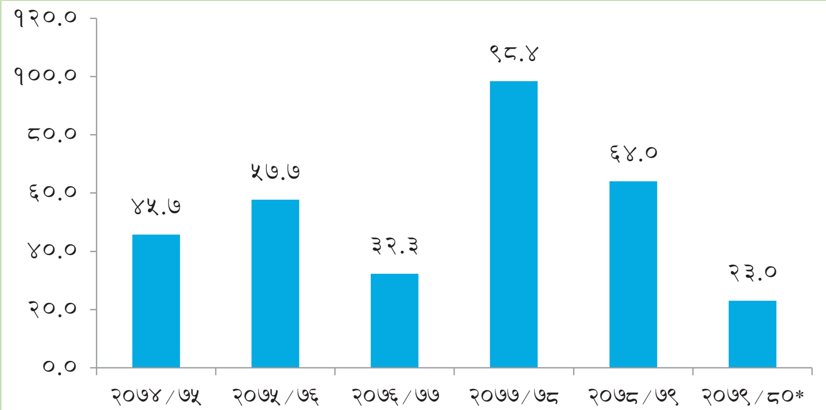

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०७९ * फागुनसम्म

कृषि उपजको बजारीकरण, निकासी र पैठारी

७.४५ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म संघ अन्तर्गत रहेका ११ कृषि उपज थोक बजार स्थलबाट देश भित्रै उत्पादन भएका र पैठारी समेत गरी गरी रू.३० अर्व ६६ करोड ६४ लाख बराबरको कृषि उपजको थोक कारोवार भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म यस्तो कारोबार रू.१७ अर्व ३२ करोड ४८ लाख रहेको थियो।

तालिका ७(च): कृषि उपज थोक बजारको कारोबारको स्थिति*

विवरण	कारोवार परिमाण (हजार मेट्रिक टनमा)			कारोवार रकम (रू.करोडमा)		
	आन्तरिक उत्पादन	आयात	जम्मा	आन्तरिक उत्पादन	आयात	जम्मा
ताजा तरकारी	५०६.८८	१७३.२४	६८०.१२	२६२.८७	४२८.३८	६९१.२५
आलु	१२४.८५	४९३.७८	६१८.६३	४४.२२	९०१.७३	९४५.९५
प्याज	१.९४	३६४.१७	३६६.११	०.३८	४१.६७	४२.०५
फलफूल	८०५.३१	१२२०.४८	२०२५.७९	३६३.१९	५९६.७६	९५९.९५
मसला वाली	१८.४५	२९.६५	४८.११	१६७.६४	९५.५४	२६३.१८
अन्य कृषि उपज	८८.८७	७७.२२	१६६.०९	१३९.४४	२४.८१	१६४.२५
जम्मा	**१५४६.३०**	**२३५८.५४**	**३९०४.८४**	**९७७.७४**	**२०८८.८९**	**३०६६.६३**

स्रोतः कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय,२०७९ * चालु आर्थिक वर्ष २०७९/८० फागुनसम्मको
नोटः संघ अन्तर्गत विर्तामोड, धरान, ढल्केबर, सिन्धुलीमाडी, पोखरा, कावसोती, बुटवल, कोहलपुर, बुलबुले, अतरिया र लालबन्दी गरी ११ थोक बजार स्थल रहेका छन्।

७.४६ वर्सेनि ठूलो परिमाणमा खाद्यान्न लगायतका कृषिजन्य वस्तुको पैठारी हुँदै आएको छ भने कुल वस्तु निकासीमा कृषि जन्य वस्तुको निकासी समेत उच्च रहेको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा कृषिजन्य वस्तुको निकासी ५१.० प्रतिशत र पैठारी २६.५ प्रतिशतले घटेको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म कुल वस्तु निकासी मध्ये कृषिजन्य वस्तुको निकासी करिब ५०.० प्रतिशत रहेको छ भने कुल पैठारी मध्ये कृषिजन्य वस्तुको पैठारी २०.० प्रतिशत रहेको छ।

७.४७ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म फलफूल तथा नट्स, चिया, पिठो लगायतका वस्तुको निकासी बढेको छ भने पशुपन्छीको आहारा, बोसो तथा तेल, जुट लगायतको वस्तुको निकासी घटेको छ। त्यसैगरी, दुग्ध पदार्थ, कफी, पिठो लगायतका वस्तुको पैठारी बढेको छ भने तरकारी तथा दलहन, फलफूल तथा नट्स, धान/चामल, मकै तथा गहुँको पैठारी घटेको छ।

तालिका ७(छ): कृषि वस्तुको निकासी र पैठारीको अवस्था (रू. करोडमा)

खाद्यान्न	पैठारी				वृद्धिदर (प्रतिशतमा)	
	आर्थिक वर्ष		फागुनसम्म		२०७८/७९	२०७९/८०*
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७८/७९	२०७९/८०		
धान/चामल	५०७८.७	४७५७.४	३६७६.६	२६०६.७	-६.३	-२९.१
मकै	१६०२.०	१९६५.०	१४२९.९	११०४.०	२२.७	-२२.८
गहुँ	११९७.७	६३२.६	५३६.९	१२२.३	-४७.२	-७७.२
अन्य खाद्यान्न	८०.८	७३.४	५०.०	५०.९	-९.२	१.७

स्रोतः भन्सार विभाग, २०७९ *फागुनसम्म

७.४८ कृषिजन्य वस्तुको पैठारी उच्च रहनुले मुलुक आधारभूत खाद्यान्नमा आत्मनिर्भर हुन समेत निकै मेहनत गर्नुपर्ने देखिन्छ। तसर्थ, कम्तिमा पनि आधारभूत खाद्यान्नमा मुलुकलाई आत्मनिर्भर बनाउने गरी कृषि, सिँचाई, वाणिज्य लगायतका क्षेत्रगत नीतिको समयानुकूल परिमार्जन गरी सोको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने देखिन्छ।

सिँचाइ, तटबन्ध निर्माण र जग्गा उकास

७.४९ जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रणतर्फ २०७९ फागुनसम्म १,३१२.४० कि.मि. तटबन्ध निर्माण भई १२ हजार ५ सय ५९ हेक्टर जग्गा उकास भएको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म २४.१६ कि.मि. तटबन्ध निर्माण तथा ७ हेक्टर जग्गा उकास गरिएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा ७९.२४ कि.मि. तटबन्ध निर्माण भई ५४७.३ हेक्टर जग्गा उकास गरिएको थियो।

७.५० २०७९ फागुनसम्म १४३ स्थानमा स्वचालित जल मापन केन्द्र र २७१ स्थानमा स्वचालित मौसम मापन केन्द्र सञ्चालनमा रहेका छन्। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म थप ३ स्थानमा स्वचालित जल मापन केन्द्र र थप १० स्थानमा स्वचालित मौसम मापन केन्द्र स्थापना भई सञ्चालनमा आएका छन्।

७.५१ वर्सेनि सिँचाइ सुविधामा विस्तार हुँदै गएको छ। २०७९ फागुनसम्म कुल सिँचाइयोग्य जमीन १७ लाख ६० हजार हेक्टरमध्ये ८७.० प्रतिशत र कुल कृषियोग्य जमिन २६ लाख ४० हजार हेक्टर मध्ये ५८.० प्रतिशत जमिनमा सिँचाइ सुविधा पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म संघका आयोजना मार्फत सतह सिँचाइ १,२०० हेक्टर र लिफ्ट सिँचाइ ६० हेक्टर सहित भूमिगत सिँचाइ १,००० हेक्टर गरी २,००० हेक्टर जमिनमा थप सिँचाइ सुविधा विस्तार भएको छ। २०७९ फागुनसम्म १५ लाख ३३ हजार २ सय ६९ हेक्टर जमिनमा सिँचाइ सुविधा पुगेको छ।

तालिका ७(ज): सिँचाइ सुविधाको विस्तार र अन्य उपलब्धि

सूचक	उपलब्धि		
	२०७९ असारसम्म	आर्थिक वर्ष २०७९/८०	२०७९ फागुनसम्म
सतह सिँचाइ (हेक्टरमा)	१०१७५४५	१२००	१०१८७४५
भूमिगत सिँचाइ (हेक्टरमा)	५१३५२४	१०००	५१४५२४
जम्मा सिँचाइ (हेक्टरमा)	**१५३१०६९**	**२२००**	**१५३३२६९**
तटबन्ध (कि.मी.)	१२८८.२४	२४.१६	१३१२.४०
जग्गा उकास (हे.)	१२५५२.३	७	१२५५९.३
स्वचालित जल मापन केन्द्र स्थापना र सञ्चालन	१४०	३	१४३
स्वचालित मौसम मापन केन्द्र स्थापना र सञ्चालन	२६१	१०	२७१

स्रोतः ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालय, २०७९

७.५२ भूमिगत सिँचाइ (डिप ट्यूववेल) अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म १३ डिप बोरिङ्ग प्रणाली मार्फत थप ५२० हेक्टर क्षेत्रफलमा भूमिगत सिँचाइ विस्तार भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा १२ बोरिङ्गबाट थप ४८० हेक्टर क्षेत्रफलमा सिँचाइ सुविधा पुगेको थियो।

मन्जुषा बक्स ७(ङ): राष्ट्रिय गौरवका सिँचाइ आयोजनाको उपलब्धि

सिक्टा सिँचाइ आयोजना

आर्थिक वर्ष २०८९/९० मा सम्पन्न हुने लक्ष्य राखिएको यस आयोजनाको २०७९ असारसम्मको भौतिक उपलब्धि ३८.८२ प्रतिशत रहेको छ। यस आयोजना अन्तर्गत चालु आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म पश्चिम मूलनहर, शाखा नहर सहित डुण्डुवा नहर प्रणाली अन्तर्गतको नहर नियमित तथा आकस्मिक मर्मत सम्भार गरी पानी सञ्चालन भइरहेको छ। पूर्वी मूल नहरको ३७ कि.मी. र ४ शाखा नहर, फत्तेपुर, राजकुलो सहितका शाखा नहरबाट नियमित पानी सञ्चालन हुने क्रममा रहेको छ। हालसम्म १८ हजार हेक्टर जमिनमा सिँचाइ सुविधा विस्तार भएको छ।

रानी जमरा कुलेरिया सिँचाइ आयोजना

आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य लिइएको यस आयोजनाको २०७९ असारसम्मको भौतिक उपलब्धि ५८.५ प्रतिशत रहेको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म इन्टेकको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ। २०७९ फागुनसम्म पावर हाउस निर्माण कार्य ९३.० प्रतिशत सम्पन्न भएको छ। आयोजना अन्तर्गतको लम्की विस्तार नहरको १४.६५ कि.मि. नहर निर्माण सम्पन्न भएको छ। त्यस्तै, रानी जमरा कुलरीयाको आधुनिकिकरण कार्यतर्फ २१ संरचनाको निर्माण सम्पन्न भइसकेको छ भने पथरैया नदीमा १.६ कि.मी. सिञ्चित क्षेत्र बचावट कार्य सम्पन्न भएको छ।

भेरी-बबई डाइभर्सन बहुउद्देश्यीय आयोजना

आर्थिक वर्ष २०८४/८५ मा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य लिइएको यस आयोजनाको २०७९ असारसम्मको भौतिक उपलब्धि ५७.० प्रतिशत रहेकोमा २०७९ फागुनसम्म यस्तो उपलब्धि ५९.५ प्रतिशत पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म यस आयोजना अन्तर्गत नेपालमा पहिलो पटक टनेल बोरिङ्ग मेशिन प्रयोग गरी १२.२० कि. मि. लामो शुरुङ्गको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ। बाँध निर्माण क्षेत्र चिप्लेमा पथान्तरण सडक (Diversion Road) निर्माण सम्पन्न भएको छ भने खोल्सी पथान्तरण (Drain Diversion) निर्माणको पहिलो चरणको कार्य सम्पन्न भएको छ। यस आयोजना अन्तर्गत २०७९ फागुनसम्म ५,५०० हेक्टर जमिनमा सतह सिँचाइ मार्फत सिञ्चित क्षेत्र पुनर्स्थापना भएको छ भने १,५४० हेक्टर जमिनमा नयाँ प्रविधि (लिफ्ट/भूमिगत सिँचाइ) मार्फत सिंचित क्षेत्र विस्तार भएको छ। त्यसैगरी, २०७९ फागुनसम्म १७.४ किलोमिटर तट्बन्धको निर्माण र ७१.६० हेक्टर जग्गा उकास/बचाउ भएको छ।

महाकाली सिँचाइ आयोजना (तेस्रो चरण)

आर्थिक वर्ष २०८७/८८ मा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य रहेको यस आयोजनाको २०७९ असारसम्मको भौतिक उपलब्धि १५.७३ प्रतिशत रहेको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म यस

आयोजनाको भौतिक उपलब्धि १७.५१ प्रतिशत पुगेको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म डिसिल्टिङ बेसीन तथा हेड रेगुलेटर/क्रस रेगुलेटर निर्माण कार्य वार्षिक लक्ष्यको ८५.० प्रतिशत सम्पन्न भएको छ। त्यसैगरी, यस अवधिमा १.४ कि.मी थप मूल नहर निर्माण भई २०७९ फागुनसम्म २७.२ कि.मि. मूल नहरको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ।

सुनकोशी मरिन डाइभर्सन बहुउद्देश्यीय आयोजना

आर्थिक वर्ष २०८४/८५ मा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य रहेको यस आयोजनाको २०७९ असारसम्मको भौतिक उपलब्धि ७.६ प्रतिशत रहेको छ। २०७९ फागुनसम्म यस आयोजनाको भौतिक उपलब्धि १५.० प्रतिशत पुगेको छ। आयोजना कार्यान्वयनको सम्बन्धमा सिन्धुली जिल्लातर्फको जग्गाको मूल्याङ्कन सम्पन्न भई मुआब्जा वितरणको कार्य सम्पन्न भएको छ। शुरुङ्ग निर्माण कार्यको ठेक्का सम्झौता सम्पन्न भएको छ। TBM Inlet Portal, Segment plant, Crushing plant, TBM Platform, Batching Plant र Starter Tunnel को निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ। TBM Re-engineering कार्य सम्पन्न भएको छ। TBM Backup System तथा TBM Assembly at site (जडान कार्य) सम्पन्न भएको छ। २०७९ फागुनसम्म TBM Step-In कार्य सम्पन्न भई ३,९९३ मिटर शुरुङ खन्ने कार्य समेत सम्पन्न भएको छ।

बबई सिँचाइ आयोजना

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा सम्पन्न गर्ने लक्ष्य रहेको यस आयोजनाको २०७९ असारसम्मको भौतिक उपलब्धि ६२.२३ प्रतिशत रहेको छ। २०७९ फागुनसम्म यस आयोजनाको भौतिक उपलब्धि ६३.०४ प्रतिशत पुगेको छ । २०७९ फागुनसम्म १ हेडवर्क्स, ८०.५८ कि.मि. मूलनहर, २७१.२३ कि.मि. शाखा/उपशाखा नहर र २५.३९ कि.मि बाढीबाट क्षतिग्रस्त क्षेत्र तथा संरचना संरक्षणको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ। साइफन निर्माण तथा बाढी बाट क्षतिग्रस्त साइफन पुनः निर्माणको सबै कार्य भएको छ।

स्रोतः ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालय, २०७९

वन तथा भू-संरक्षण

७.५३ नेपालको कुल भू-भागको झण्डै आधा भू-भाग वन क्षेत्रले ओगटेको छ। नेपालको वन क्षेत्र विश्व वन क्षेत्रको औसत भन्दा करिब ११.० प्रतिशतले बढी रहेको छ। २०७९ फागुनसम्म झाडीबुट्यान बाहेक नेपालमा ४१.६९ प्रतिशत वन क्षेत्र रहेको छ। २०७८ फागुनसम्म यस्तो क्षेत्र ४०.४ प्रतिशत रहेको थियो। जनसङ्ख्याको आधारमा हेर्दा प्रति व्यक्ति वन क्षेत्र ०.२ हेक्टर रहेको छ। दक्षिण एसियाली राष्ट्रमध्ये सबैभन्दा बढी वन क्षेत्र भूटानको ७२.४९ प्रतिशत रहेको छ भने सबैभन्दा कम पाकिस्तानको १.८५ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ७(झ): छिमेकी मुलुकको वन क्षेत्रको स्थिति

राष्ट्र	वन क्षेत्र (प्रतिशत)
भूटान	७२.४९
नेपाल	**४१.६९**
श्रीलंका	३३.००
चीन	२२.१०
भारत	२१.५४
बङ्गलादेश	१०.९६
अफगानिस्तान	२.१०
पाकिस्तान	१.८५
विश्व	**३०.८**

स्रोतः वन तथा वातावरण मन्त्रालय, २०७९

नोटः वन भन्नाले कम्तिमा ०.५ हेक्टरमा कम्तिमा १० प्रतिशत छत्र घनत्व ढाक्ने गरी ५ मिटर भन्दा अग्ला रूख भएको क्षेत्र बुझ्नुपर्दछ।

७.५४ नेपालमा वन क्षेत्रले ६१ लाख ६६ हजार ७ सय ६६ हेक्टर र झाडी बुट्यान क्षेत्रले ५ लाख ३५ हजार १ सय ७९ हेक्टर भू-भाग ओगटेको छ। फलस्वरूप, झाडी तथा बुट्यान क्षेत्र समेत गरी कुल भू-भागको ४५.३१ प्रतिशत वन क्षेत्रले ओगटेको छ। २०७८ फागुनसम्म यस्तो वन क्षेत्र ४४.८ प्रतिशत रहेको थियो।

७.५५ २०७९ फागुनसम्म १२ राष्ट्रिय निकुञ्ज, १ वन्यजन्तु आरक्ष, १ शिकार आरक्ष र ६ संरक्षण क्षेत्र गरी २० संरक्षित क्षेत्र रहेका छन्। कुल भू-भाग मध्ये २३.४ प्रतिशत भू-भाग संरक्षित क्षेत्रकोरूपमा रहेको छ। हालसम्म वन संरक्षण क्षेत्र अन्तर्गत १ लाख ९२ हजार २७ हेक्टर वन क्षेत्र व्यवस्थापन भएको छ।

७.५६ २०७९ फागुनसम्म १,०७१ मध्यवर्ती तथा संरक्षित क्षेत्रमा सामुदायिक वन गठन भएको छ। सो क्षेत्रले करिब २ लाख ३२ हजार २ सय ७२ हेक्टर क्षेत्रफल ओगटेको छ। त्यसैगरी, ८९ मध्यवर्ती कबुलियति वन मार्फत ४५३.३ हेक्टर वन क्षेत्र व्यवस्थापन गरिएको छ। संरक्षित क्षेत्र व्यवस्थापनबाट मध्यवर्ती क्षेत्र तथा संरक्षण क्षेत्रमा बस्ने ११ लाख ४२ हजार भन्दा बढी जनसङ्ख्या लाभान्वित भएको अनुमान छ।

तालिका ७(ञ): २०७९ असारसम्मको वन क्षेत्रको विवरण

वन व्यवस्थापन पद्धति	कुल वन क्षेत्र		संरक्षित क्षेत्र वाहिरको वन क्षेत्र		संरक्षित क्षेत्र	
	सङ्ख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	सङ्ख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	सङ्ख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)
सामुदायिक वन	२२६८२	२४९०१९४	२२६४५	२२७८९८१	१०३७	२११२१३
साझेदारी वन	३१	७५६१४	३१	७५६१४	०	०

वन व्यवस्थापन पद्धति	कुल वन क्षेत्र		संरक्षित क्षेत्र वाहिरको वन क्षेत्र		संरक्षित क्षेत्र	
	सङ्ख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	सङ्ख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	सङ्ख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)
कवुलियती वन	७९७६	४५८४२	७८८८	४५४०१	८८	४४१
गरिवमुखी कवुलियती वन	७७३१	४४३९९	७६४३	४३९५८	८८	४४१
व्यवसायिक कवुलियती वन	२४५	१४४३	२४५	१४४३	०	०
धार्मिक वन	१८६	२८९७	१७९	२८०९	७	८७
निजी वन	५४६०	४४५१	५४६०	४४५१	०	०
वन संरक्षण क्षेत्र	१०	१९२०२७	१०	१९२०२७	०	०

स्रोतः वन तथा वातावरण मन्त्रालय, २०७९

७.५७ नेपालमा बाघको सङ्ख्या बढेर सन् २०२२ मा ३५५ पुगेको छ। सन् २०१८ मा बाघको सङ्ख्या २३५ रहेको थियो। लोपोन्मूख रहेको कृष्णसारको सङ्ख्या २०२१ मा ३३६ रहेकोमा ३९ थप भई सन् २०२२ मा ३७५ पुगेको छ।

तालिका ७(ट): वन्यजन्तुको सङ्ख्याको स्थिति

वन्यजन्तु विवरण	वर्ष (सन्मा)										
	२००५	२००९	२०११	२०१२	२०१३	२०१४	२०१५	२०१६	२०१८	२०२०	२०२१	२०२२
बाघ	-	१२१	-	-	१९८	-	-	-	२३५	-	-	३५५
अर्ना	-	-	२३७	२५९	-	३५७	-	४३२	४४१	७५२	४९८	-
गैंडा	४१०	-	४३४	-	-	६४५	-	-	-	-	७५२	-
कृष्णासार	-	-		२८५	३००	२७४	२३०	२५२	३२६	३४६	३३६	३७५

स्रोतः वन तथा वातावरण मन्त्रालय, २०७९

पुनश्चः कोष्ठकमा रिक्त रहेको वर्ष सो वन्यजन्तुको गणना नभएको अवधि हो।

७.५८ गत आर्थिक वर्षको फागुनसम्म १३ आयोजनालाई वन क्षेत्रको ६१७ हेक्टर जग्गा उपलब्ध गराइएकोमा चालु आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा २५ विकास आयोजनालाई ३३४ हेक्टर जग्गा उपलब्ध गराइएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा ३९ विकास आयोजनालाई ४३५ हेक्टर जग्गा उपलब्ध गराइएको थियो।

७.५९ जडिबुटी उत्पादन तथा प्रशोधन कम्पनी लिमिटेडद्वारा चालु आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म १२.६ टन सुगन्धित तेल र २९ लाख १२ हजार १ सय ७० थान हर्वल केयर उत्पादन भएको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो उत्पादन क्रमशः ७.८ टन र ३० लाख ५० हजार ९ सय ६८ रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा १६.६ टन सुगन्धित तेल र ५३ लाख ४९ हजार ७ सय ६७ थान हर्वल केयर उत्पादन भएको थियो।

७.६० चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म १९ हजार ९ सय ३६ हर्वेरियम नमूनाको डिजिटाईजेशन कार्य सम्पन्न भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को सोही अवधिमा यस्तो सङ्ख्या २२ हजार ३ सय ८० रहेको थियो।

तालिका ७(ठ): नमुना परीक्षणको सङ्ख्या

विवरण	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
हर्वेरियम नमुनाको डिजीटाइजेसन सङ्ख्या	५९४७	१२५७७	३००७०	३०००५	३२००९	१९९३६
विश्लेषण, प्रमाणीकरण तथा सिफारिस गरिएका जडिबुटी नमुनाको सङ्ख्या	१६६७	१६१८	१५०७	१७२१	१५२९	७२०

स्रोतः वन तथा वातावरण मन्त्रालय, २०७९ * फागुनसम्म

७.६१ हालसम्म नेपालको २९३ प्रजातिका रैथाने वनस्पतिको अभिलेखीकरण भएको छ। साथै, फूलफुल्ने प्रजातिका ५,३०९ र फूल नफुल्ने प्रजातिका ६,०८३ वनस्पति समेत अभिलेखीकरण गरिएको छ।

७.६२ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को माघसम्म राष्ट्रपति चुरे तराई मधेस संरक्षण कार्यक्रम अन्तर्गत ३५ हजार विरूवा उत्पादन भएको छ। मूख्य नदी प्रणालीमा १३.७ किलोमिटर नदी तथा खोला किनारा स्थिरीकरण/ व्यवस्थापन गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ। त्यसैगरी, यस अवधिमा ४ स्थानमा भूमिगत जल पुनर्भरण र सतह मुनिको पानी उपयोग र ४८ स्थानमा गल्छी/पहिरो/खहरे रोकथाम नियन्त्रण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ।

७.६३ राष्ट्रपति चुरे तराई मधेस संरक्षण कार्यक्रम अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा ३७ जिल्लाका ४८ मुख्य नदी प्रणालीमा २९.६ किलोमिटर नदी तथा खोला किनारा स्थिरीकरण/व्यवस्थापन गर्ने कार्य सम्पन्न भएको थियो। त्यसैगरी, १७३ गल्छी/पहिरो/खहरे रोकथाम नियन्त्रण र २८ तालतलैया/सिमसार संरक्षण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको थियो। साथै, ४० वटा भूमिगत जल पुनर्भरण र सतहमुनिको पानी उपयोग र ३२ वटा जल पुनर्भरण/संरक्षण पोखरी निर्माण कार्य समेत सम्पन्न भएको छ। यस कार्यक्रम अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा २ लाख ३५ हजार वन विरूवाको उत्पादन, खरिद र वितरण गरिएको थियो।

काठको आयात र उत्पादन

७.६४ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म निजी र राष्ट्रिय वन गरी १ करोड ४३ लाख क्यूबिक फिट गोलिया काठ उत्पादन भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको सोही

अवधिमा यस्तो उत्पादन १ करोड ३४ लाख ८२ हजार क्यूबिक फिट रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा २ करोड १७ लाख क्यूबिक फिट काठ उत्पादन भएको थियो।

७.६५ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म राष्ट्रिय वनबाट ३ हजार ७ सय ३० चट्टा दाउरा उत्पादन भएको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा १० हजार ६ सय ७७ चट्टा दाउरा उत्पादन भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा १४ हजार ६ सय २६ चट्टा दाउरा उत्पादन भएको थियो।

वन क्षेत्रबाट प्राप्त आम्दानी

७.६६ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म संरक्षित क्षेत्र सहित सम्पूर्ण वन क्षेत्रबाट रू.२ अर्ब २६ करोड बराबरको राजस्व सङ्कलन भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो सङ्कलन रू.२ अर्ब ५९ करोड पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा संरक्षित क्षेत्रबाट रू.५ अर्ब ५० करोड राजस्व सङ्कलन भएको थियो।

भूमिसुधार

७.६७ चालु आर्थिक वर्षको शुरुवातसँगै घरजग्गा कारोबारमा देखिएको शिथिलताको कारण रजिष्ट्रेशन शुल्क तथा पुँजीगत लाभकर उल्लेख्यरूपमा घटेको छ। चालु आर्थिक वर्षमा घरजग्गा कारोबारको विस्तार २.१७ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान रहेको छ।

७.६८ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म पुँजीगत लाभकर रू.१३ अर्ब ३९ करोड र रजिष्ट्रेशन शुल्क रू.७ अर्ब ३४ करोड गरी रू.२० अर्ब ७३ करोड राजस्व संकलन भएको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा यस्तो राजस्व ५५.२ प्रतिशतले न्यून रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म पुँजीगत लाभकर रू.३३ अर्ब १० करोड र रजिष्ट्रेशन शुल्क रू.१३ अर्ब १९ करोड गरी जम्मा रू.४६ अर्ब २९ करोड संकलन भएको थियो।

तालिका ७(ड): रजिष्ट्रेशन शुल्क तथा पुँजीगत लाभकर संकलन सम्बन्धी विवरण (रू. करोडमा)

शीर्षक	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	फागुनसम्म	
					२०७८/७९	२०७९/८०
रजिष्ट्रेशन शुल्क	८८९.५९	७९५.९६	१४४१.९८	१७८८.९८	१३१८.५८	७३४.१८
पुँजीगत लाभकर	२१८५.९९	२०७८.२२	३२४७.२१	४५३८.७३	३३१०.४२	१३३९.०४
जम्मा	**३०७५.५७**	**२८७४.१८**	**४६८९.१९**	**६३२७.७१**	**४६२९.००**	**२०७३.२२**

स्रोतः भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय, २०७९

७.६९ आधुनिक डिजिटल प्रविधिको प्रयोग गरी जग्गा प्रशासनमा Public Access Module (PAM) लागू गर्ने क्रममा २०७९ फागुनसम्म ७९ भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालयमा भू-सेवा केन्द्र विस्तार भएको छ। बैङ्क, वित्तीय संस्था तथा सञ्चय कोषले जग्गा रोक्का फुकुवा गर्न मालपोत कार्यालयमा जानु नपर्ने प्रविधि विकास गरी लागू गरेका छन्।

७.७० मालपोत अभिलेख सुरक्षा तथा सुदृढीकरण कार्यक्रम अन्तर्गत भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालयमा रहेका श्रेस्ता मध्ये २०७९ फागुनसम्म २ करोड १९ लाख १६ हजार पाना डिजिटाइजेसन कार्य सम्पन्न भई DMS प्रणालीमा आवद्ध भएका छन्।

७.७१ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म १५० स्थानीय तहमा भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी तथा अव्यबस्थित बसोबासीको पहिचान र लगत संकलन गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ। साथै, यस अवधिमा ८० स्थानीय तहको नाप नक्साङ्कन गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ।

७.७२ भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीलाई पूर्जा वितरण गर्ने कार्य अन्तर्गत राष्ट्रिय भूमि आयोग मार्फत १,६८४ जग्गाधनी प्रमाण पूर्जा वितरण गरिएको छ। भू-उपयोग योजना कार्यान्वयनको लागि ११७ स्थानीय तहलाई प्राविधिक सहयोग प्रदान गरिएको छ।

७.७३ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म विशेष नापी ३ हजार ६ सय २७ हेक्टर, गाउँब्लक नापी ४७ हेक्टर र पुनः नापी ७३० हेक्टर गरी कुल ४,४०४ हेक्टर जमिनको नाप-नक्साङ्कन गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ।

८. उद्योग, वाणिज्य, आपूर्ति र पर्यटन

८.१ आर्थिक वृद्धि र उत्पादनमूलक रोजगारीको दृष्टिले औद्योगिक क्षेत्र प्रमुख सम्वाहकको रूपमा रहेको छ। योजनाबद्ध विकास प्रयासको करिब सात दशक पुगिसक्दा समेत औद्योगिक क्षेत्रको विस्तारले गति लिन सकेको छैन। कृषिमा आधारित अर्थतन्त्र क्रमशः उद्योग क्षेत्रको विकाससँगै सेवा क्षेत्र विस्तारमा अगाडि बढ्नुपर्नेमा त्यसो हुन सकेन। औद्योगिक क्षेत्र कमजोर रहन पुग्यो। फलस्वरूप, अपेक्षितस्तरमा उत्पादन, आय र रोजगारीको अभिवृद्धि हुन नसकी मुलुक आधारभूत वस्तुमा समेत परनिर्भर हुँदै गयो। तसर्थ, सार्वजनिक लगानीलाई औद्योगिक पूर्वाधारको विकासमा केन्द्रित गर्ने र स्वदेशी तथा विदेशी निजी लगानीलाई उत्पादन तथा रोजगारी अभिवृद्धिमा परिचालन गरी निकासी प्रवर्द्धन र पैठारी व्यवस्थापन गर्नेतर्फ औद्योगिक तथा वाणिज्य नीतिको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने देखिन्छ।

८.२ नेपाल विश्वकै प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्य हुने सम्भावना बोकेको मुलुक हो। अद्वितीय प्राकृतिक एवम् समृद्ध साँस्कृतिक सम्पदाको कारण पर्यटन नेपालको तुलनात्मक लाभको क्षेत्रको रूपमा रहेको छ। यद्यपि, कमजोर पर्यटकीय पूर्वाधार, विद्यमान पर्यटकीयस्थलको प्रचारप्रसारमा कमी तथा सम्भावना बोकेका नयाँ गन्तब्यहरूको पहिचान हुन नसक्दा अपेक्षितरूपमा यो क्षेत्रको विकास र विस्तार हुन सकेको छैन। विश्व जनसङ्ख्याको करिब ४० प्रतिशत जनसङ्ख्या रहेका भारत र चीनको जनसाङ्ख्यिक स्थितिबाट सिर्जित अवसरको अधिकतम लाभ लिने गरी पर्यटन क्षेत्रका नीति तथा कार्यक्रम पुनरावलोकन गर्नुपर्ने देखिन्छ।

उद्योग क्षेत्र

८.३ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा औद्योगिक क्षेत्र (उत्पादनमूलक उद्योग) को उत्पादन २.० प्रतिशतले ऋणात्मक रहने अनुमान छ। चालु आर्थिक वर्षको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान ५.३ प्रतिशत रहने अनुमान छ। पछिल्लो १० आर्थिक वर्षमा औद्योगिक उत्पादनको वृद्धिदर वार्षिक औषत ३.३ प्रतिशत र कुल गार्हस्थ्य योगदान वार्षिक औसत ५.६ प्रतिशत रहेको छ।

८.४ मुलुकको उद्योग, वाणिज्य र आपूर्ति क्षेत्रलाई सबल र सुदृढ तुल्याउँदै औद्योगिक विकासका लागि एकल विन्दु सेवाको शुरूवात भएको छ।

८.५ वैदेशिक लगानीलाई सहज बनाउन लगानीको सीमा रू.२ करोड हुने गरी पुनरावलोकन भएको छ। गैर आवासीय नेपालीका लागि लगानीको सीमा हटेको छ।

८.६ नवीनतम ज्ञान, सोँच सीप र क्षमता भएको उद्यमीलाई सहुलियतपूर्ण कर्जा प्रवाहमार्फत शुरुवाती उद्यममा उत्प्रेरित गर्न स्टार्टअप (Startup) उद्यम कर्जाकोष कार्यविधि, २०७९ स्वीकृत भएको छ।

८.७ २०७९ फागुनसम्म कुल ८,९४७ उद्योग दर्ता भएका छन्। उक्त उद्योगमध्ये ठूला, मझौला र साना उद्योगको हिस्सा क्रमशः १५.१ प्रतिशत, २३.१ प्रतिशत र ६१.८ प्रतिशत रहेको छ। २०७९ फागुनसम्मको कुल प्रस्तावित लगानी रू.२७ खर्ब ८३ अर्ब मध्ये ठूला, मझौला र साना उद्योगको हिस्सा क्रमशः ८४.४ प्रतिशत, १०.० प्रतिशत र ५.६ प्रतिशत रहेको छ।

८.८ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म उद्योग विभागमा १८३ उद्योग दर्ता भई रू.१ खर्ब ५५ अर्बको लगानी स्वीकृत भएको छ। यस्ता उद्योगको सञ्चालनबाट १२ हजार ७ सय ४८ रोजगारी सिर्जना हुने अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को सोही अवधिमा २०१ उद्योग दर्ता भई रू.२ खर्ब २८ अर्ब ३६ करोड लगानी स्वीकृत भएको थियो भने ती उद्योगको सञ्चालनबाट सिर्जना हुनसक्ने रोजगारी अनुमानित १९ हजार ५५ रहेको थियो।

८.९ २०७९ फागुनसम्म दर्ता भएका उद्योगको कुल स्वीकृत लगानी रू.२७ खर्ब ८३ अर्ब रहेको छ। साथै, यस्ता उद्योगको सञ्चालनबाट सिर्जना हुनसक्ने रोजगारी अनुमानित ६ लाख ७० हजार २ सय ५५ छ। २०७९ असारसम्म दर्ता भएका ठूला, मझौला र साना उद्योगको स्वीकृत लगानी रू.२६ खर्ब २७ अर्ब र यस्ता उद्योगको सञ्चालनबाट सिर्जना हुने रोजगारी अनुमानित ६ लाख ५७ हजार रहेको थियो।

८.१० लगानी बोर्ड नेपालबाट २०७९ असारसम्म ३३ ठूला पूर्वाधार परियोजनामा रू.१० खर्ब ४० अर्ब २६ करोड बराबरको लगानी स्वीकृत भएको छ।

तालिका ८(क): उद्योग दर्ता विवरण* (स्वीकृत लगानी रू. करोडमा)

स्केल	उद्योगको सङ्ख्या	कुल लगानी	स्थिर पुँजी	चालु पुँजी	प्रस्तावित रोजगारी (जना)	प्रति उद्योग रोजगारी
ठूला उद्योग	१३५२	२३४९०५.९३	२२०२१३.५०	१४६९२.४२	१८३३६८	१३६
मझौला उद्योग	२०७०	२७७६६.१०	१९२०३.३२	८५६२.७८	१८५४२०	९०
साना उद्योग	५५२५	१५६३१.३२	८३७४.४४	७२५६.८८	३०१४६७	५५
जम्मा	**८९४७**	**२७८३०३.३५**	**२४७७९१.२७**	**३०५१२.०८**	**६७०२५५**	**७५**

स्रोतः उद्योग विभाग, २०७९ *२०७९ फागुनसम्म

८.११ २०७९ फागुनसम्म दर्ता भएका उद्योगको सङ्ख्याको आधारमा उत्पादनमूलक, सेवामूलक र पर्यटन उद्योगको हिस्सा क्रमशः ३७.४ प्रतिशत, २६.२ प्रतिशत र २१.९ प्रतिशत रहेको छ भने सबैभन्दा कम पूर्वाधार सम्बन्धी उद्योगको हिस्सा ०.७ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ८(ख): उद्योग वर्गीकरणअनुसार दर्ता र लगानी* (रू.करोडमा)

उद्योगको वर्गिकरण	सङ्ख्या	कुल लगानी	स्थिर पुँजी	चालु पुँजी	प्रस्तावित रोजगारी
कृषि तथा वनजन्य	५२४	३९९८.४९	३३३५.५३	६६२.९७	३९६५५
पूर्वाधार	६५	५३९३.९५	५११७.४९	२७६.४६	४२४५
ऊर्जामूलक	५३७	१६२४५६.७४	१५९४५८.४७	२९९८.२७	४०९७१
सूचना प्रशारण तथा सञ्चार	९९	८३३.७४	६६७.१२	१६६.६३	६१३४
उत्पादनमूलक	३३४९	६०२२९.१७	४५२६२.८३	१४९६६.३४	३५४०४६
खनिज	७४	७५६.८९	६३३.२३	१२३.६७	७४८८
सेवा	२३४०	२२६३६.३४	१३१८३.९१	९४५२.४३	१३६४६९
पर्यटन	१९५९	२१९९८.०३	२०१३२.७०	१८६५.३३	८१२४७
जम्मा	**८९४७**	**२७८३०३.३५**	**२४७७९१.२७**	**३०५१२.०८**	**६७०२५५**

स्रोतः उद्योग विभाग, २०७९ * २०७९ फागुनसम्म

८.१२ २०७९ फागुनसम्म ऊर्जामूलक उद्योगमा सबैभन्दा बढी ५८.४ प्रतिशत लगानी स्वीकृत भएको छ। उत्पादनमूलक उद्योगमा यस्तो स्वीकृति २१.६ प्रतिशत रहेको छ भने सूचना, प्रसारण तथा सञ्चार एवम् खनिज क्षेत्र दुवैमा करिब ०.३ प्रतिशत मात्र रहेको छ।

८.१३ पछिल्लो दश आर्थिक वर्षमध्ये आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा सबैभन्दा बढी र आर्थिक वर्ष २०७२/७३ मा सबैभन्दा कम लगानी स्वीकृत भएको छ। चालु

आर्थिक वर्षको फागुनसम्म रू.१ खर्ब ५५ अर्ब १४ करोड लगानी स्वीकृत भएको छ।

चार्ट ८(क): विगत १० वर्षमा वार्षिक रूपमा स्वीकृत लगानी (रू. करोडमा)

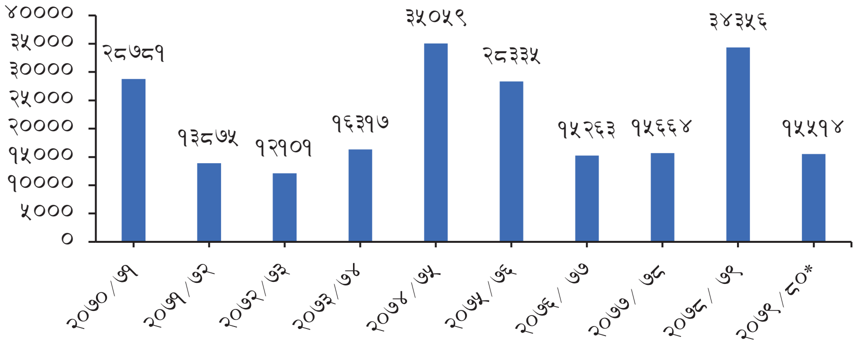

स्रोतः उद्योग विभाग, २०७९ * फागुनसम्म

विदेशी लगानी

८.१४ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म उद्योग विभागमा दर्ता भएका १५९ उद्योगमा रू.२० अर्ब ५६ करोड बराबरको विदेशी लगानी स्वीकृत भएको छ जुन गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा ३५.४ प्रतिशतले कम हो। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को सोही अवधिमा १४९ उद्योगमा रू.३१ अर्ब ८३ करोडको विदेशी लगानी स्वीकृत भएको थियो।

८.१५ २०७९ फागुनसम्म उद्योग विभागमा दर्ता भएका ५,६९२ उद्योगमा रू.४ खर्ब ३९ अर्ब ७८ करोड बराबरको विदेशी लगानी स्वीकृत भएको छ। यस्ता उद्योगको सञ्चालनबाट ३ लाख १ हजार ५ सय ९८ रोजगारी सिर्जना हुने अनुमान छ।

चार्ट ८(ख): वार्षिक रूपमा कुल स्वीकृत विदेशी लगानी (रू. करोडमा)

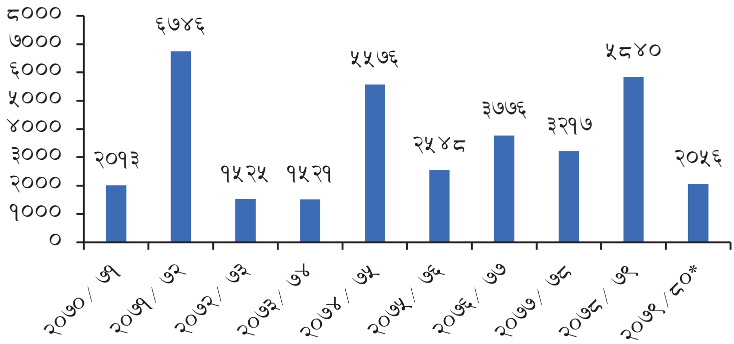

स्रोतः उद्योग विभाग, २०७९ *फागुनसम्म

८.१६ २०७९ फागुनसम्म वैदेशिक लगानी स्वीकृति पाएका उद्योगहरूमध्ये सेवामूलक उद्योग ३३.२ प्रतिशत, पर्यटन उद्योग ३३.० प्रतिशत र उत्पादनमूलक उद्योग २२.५ प्रतिशत रहेका छन्। प्रस्तावित रोजगारी उत्पादनमूलक उद्योगमा सबैभन्दा बढी र पूर्वाधार उद्योगमा सबैभन्दा कम रहेको छ।

तालिका ८(ग): विदेशी लगानी स्वीकृत भएका उद्योगको विवरण*

वर्गीकरण	सङ्ख्या	कुल विदेशी लगानी (रू.करोडमा)	प्रस्तावित रोजगारी
कृषि तथा वनजन्य	२९५	८१९	१०८४६
पूर्वाधार	५९	५११	४१३०
ऊर्जामूलक	९१	१३०४०	११८९०
सूचना प्रसारण तथा सञ्चार प्रविधिमा आधारित	१२७	१२४२	६७२२
उत्पादनमूलक	१२८०	७५५८	१०८२०५
खनिज	७२	७९८	८७८६
सेवा	१८९१	१०२५१	८१७७३
पर्यटन	१८७७	९७५९	६९२४६
कुल	**५६९२**	**४३९७८**	**३०१५९८**

स्रोतः उद्योग विभाग, २०७९ * २०७९ फागुनसम्म

८.१७ २०७९ फागुनसम्म स्वीकृत वैदेशिक लगानीमध्ये ऊर्जामूलक क्षेत्रमा २९.७ प्रतिशत, सेवा क्षेत्रमा २३.३ प्रतिशत, पर्यटन क्षेत्रमा २२.२ प्रतिशत र उत्पादनमूलक क्षेत्रमा १७.२ प्रतिशत लगानी रहेको छ। पूर्वाधार क्षेत्रका उद्योगमा सबैभन्दा कम वैदेशिक लगानी स्वीकृत भएको छ।

८.१८ २०७९ फागुनसम्म विदेशी लगानीको स्वीकृति पाएका उद्योगमध्ये कुल लगानीको आधारमा सबैभन्दा बढी चीनको ४४.७ प्रतिशत र भारतको २३.५ प्रतिशत रहेको छ। लगानी स्वीकृति सङ्ख्याको आधारमा समेत सबैभन्दा बढी चीनको ३७.४ प्रतिशत र भारतको १४.४ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ८(घ): देशगत रूपमा स्वीकृत विदेशी लगानी* (रू. करोडमा)

क्र.सं.	देश	सङ्ख्या	विदेशी लगानी
१	चीन	२१२६	१९६४०
२	भारत	८२१	१०३२१
३	युए.एस.	४४८	१६११
४	युके	२०६	१४२१
५	दक्षिण कोरिया	३६५	१२९१
६	ब्रिटिश भर्जिन टापु	१७	११०५
७	सिङ्गापुर	६१	७९३
८	जापान	२७९	३८०
९	युनाइटेड अरब इमिरेट्स	२४	३८०
१०	क्यानाडा	५१	३७०
११	अन्य बाँकी	१२९४	६६६६
	जम्मा	**५६९२**	**४३९७८**

स्रोतः उद्योग विभाग, २०७९ *२०७९ फागुनसम्म

८.१९ २०७९ फागुनसम्म ६ लाख ७३ हजार २ सय ४४ लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरू दर्ता भई ३३ लाख ८५ हजार ५ सय ३ को रोजगारी सिर्जना भएको तथा प्रति उद्योग प्रस्तावित रोजगारी करिब ५ जना रहेको अनुमान छ। २०७८ फागुनसम्म ५ लाख ५५ अजार ७ सय ७६ लघु, घरेलु तथा साना उद्योग दर्ता भई ३० लाख ८ हजार ३ सय ६९ को रोजगारी सिर्जना हुने अनुमान थियो।

८.२० स्थानीयस्तरमा सञ्चालित लघु उद्यम विकास कार्यक्रमबाट आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा ५१ हजार २ सय ४६ नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना भएको थियो। सो अवधिमा २० हजार ५ सय १७ लघु उद्यमी स्तरोन्नति भएका थिए। लघु उद्योग स्थापना तथा स्तरोन्नतिका लागि सबै स्थानीय तहहरूमा उद्यम विकास सहजकर्ता परिचालित भएका छन्। अघिल्लो आर्थिक वर्षमा ३६ हजार ४ सय ५६ नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना, १२ हजार १ सय ६३ उद्यमीको स्तरोन्नति र २९

हजार ९२ प्रविधि हस्तान्तरण भएको थियो भने ३४ साझा सुविधा केन्द्र स्थापना भएका थिए।

८.२१ २०७९ फागुनसम्म दर्ता भएका कम्पनीको सङ्ख्या ३ लाख ९ हजार ९ सय ९२ रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म थप १५ हजार १ सय ८७ कम्पनी दर्ता भएका छन्। अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा २१ हजार ९ सय २ कम्पनी दर्ता भएका थिए।

चार्ट ८(ग): कम्पनी दर्ताको वार्षिक प्रवृत्ति (सङ्ख्या)

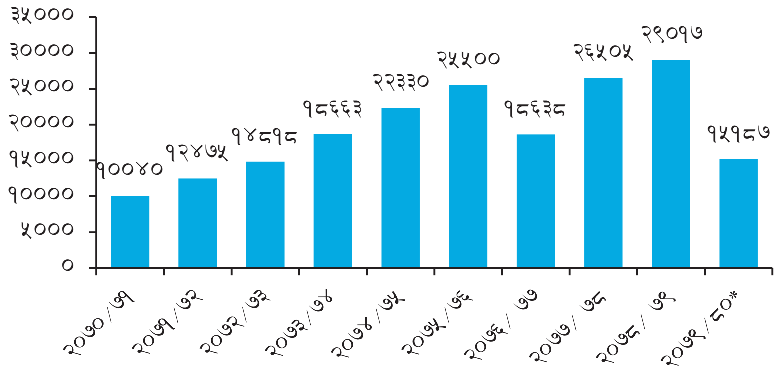

स्रोतः कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय, २०७९ * फागुनसम्म

औद्योगिक क्षेत्र र औद्योगिक ग्राम

८.२२ २०७९ फागुनसम्म १० औद्योगिक क्षेत्रभित्र कायम रहेका ६८५ उद्योगमध्ये ६१८ उद्योग सञ्चालनमा रहेका छन् भने ४० निर्माणाधीन र २७ बन्द अवस्थामा रहेका छन्। सञ्चालनमा रहेका उद्योगबाट २० हजारले प्रत्यक्ष रोजगारी प्राप्त गरेका छन्।

८.२३ ग्रामीण क्षेत्रमा उद्यम सिर्जनामा टेवा पुऱ्याउन औद्योगिक ग्रामलाई रूपान्तरणकारी आयोजनाको रूपमा अगाडि बढाइएको छ। सबै स्थानीय तहमा औद्योगिक ग्राम स्थापना गर्ने लक्ष्य रहेकोमा २०७९ फागुनसम्म ११३ स्थानीय तहमा औद्योगिक ग्राम घोषणा भएका छन्।

८.२४ औद्योगिक ग्रामको कुल निर्माण लागतको ४० प्रतिशत वा रू.३ करोड मध्ये जुन रकम कम हुन्छ। सो रकम नेपाल सरकारको तर्फबाट औद्योगिक ग्राम घोषणा

भएका स्थानीय तहलाई अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था रहे अनुरूप २०७९ फागुनसम्म रू.१४ करोड ३० लाख रकम हस्तान्तरण भएको छ।

विशेष आर्थिक क्षेत्र

८.२५ निर्यातमूलक उद्योगलाई एकै स्थानबाट पूर्वाधार लगायतका सेवा उपलब्ध गराउने उद्देश्यस्वरूप २०७९ फागुनसम्म भैरहवा र सिमरामा विशेष आर्थिक क्षेत्र स्थापना भएको छ। भैरहवा विशेष आर्थिक क्षेत्रमा २०७९ फागुनसम्म ७ उद्योग सञ्चालनमा रहेका छन्। यस क्षेत्रमा १० उद्योगको पूर्वाधार निर्माणको चरणमा रहेको र थप १४ उद्योग स्थापनाको लागि अनुमति प्रदान गरिएको छ।

बौद्धिक सम्पत्ति

८.२६ २०७९ फागुनसम्म उद्योग विभागमा औद्योगिक बौद्धिक सम्पत्तिका रूपमा ५७ हजार ७ सय ७९ ट्रेडमार्क, ८६ पेटेन्ट र २९६ डिजाइन दर्ता भएका छन्। दर्ता भएका कुल ट्रेडमार्कको सङ्ख्या मध्ये स्वदेशी र विदेशी ट्रेडमार्कको सङ्ख्या क्रमशः ५४.१ प्रतिशत र ४५.९ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ८(ङ): औद्योगिक बौद्धिक सम्पत्तिको विवरण

आर्थिक वर्ष	ट्रेडमार्क सङ्ख्या			पेटेन्ट सङ्ख्या			डिजाइन सङ्ख्या		
	स्वदेशी	विदेशी	कुल	स्वदेशी	विदेशी	कुल	स्वदेशी	विदेशी	कुल
२०६५/६६ सम्म #	१६०९६	१०७१५	२६८११	३१	३६	६७	३८	४३	८१
२०६६/६७	८८९	६७५	१५६४	१	०	१	०	०	०
२०६७/६८	८५०	६५७	१५०७	१	०	१	०	०	०
२०६८/६९	४५६	१२३०	१६८६	१	०	१	४	३	७
२०६९/७०	१४७३	१०८९	२५६२	१	०	१	१३	१	१४
२०७०/७१	१०८४	९२०	२००४	०	०	०	१	०	१
२०७१/७२	१०८०	९९२	२०७२	१	०	१	६	५	११
२०७२/७३	१०३२	१३६६	२३९८	०	०	०	८	३	११
२०७३/७४	१०२०	१२६०	२२८०	०	०	०	५	१६	२१
२०७४/७५	१०४७	१२२४	२२७१	२	०	२	४	४	८
२०७५/७६	१२५६	११७५	२४३१	२	०	२	२१	७	२८
२०७६/७७	१५५२	१५११	३०६३	०	०	०	७	१५	२२
२०७७/७८	१०४२	१३६१	२४०३	३	०	३	७	४९	५६
२०७८/७९	१५२१	१४५८	२९७९	१	०	१	१४	११	२५
२०७९/८०*	८७३	८७५	१७४८	६	०	६	१	१०	११
जम्मा	३१२७१	२६५०८	५७७७९	५०	३६	८६	१२९	१६७	२९६

स्रोतः उद्योग विभाग, २०७९ *आर्थिक वर्ष २०७९/८० फागुनसम्म #जारी गरिएका बौद्धिक सम्पत्तिको विवरण आद्यावधिक गरिएको।

खानी तथा उत्खनन्

८.२७ देशभित्र रहेका खानी यकिन गर्न नक्साङ्कन, अन्वेषण र उत्खनन्को कार्य हुँदै आएको छ। हालसम्म गरिएको खनिजको अध्ययन र अन्वेषणबाट २५ जिल्लामा करिब ७० करोड टन प्रमाणित, २० करोड टन अर्धप्रमाणित तथा ३७ करोड टन सम्भाव्य गरी करिब १ अर्ब २७ करोड टन चुनढुङ्गा अन्वेषण भएको छ। हाल १ करोड ७० लाख टन प्रति वर्ष क्षमताको २६ एकीकृत उद्योग (सिमेन्ट, क्लिङ्कर सहितका) सञ्चालनमा छन् भने २ सिमेन्ट उद्योग र ३८ ग्राइन्डिङ युनिट निर्माणाधीन रहेका छन्। हाल यी उद्योग ७० प्रतिशत क्षमतामा सञ्चालन भएका छन्। यस्ता उद्योगबाट वार्षिक १ करोड टन सिमेन्ट स्वदेशमै उत्पादन हुने अनुमान छ। सिमेन्टमा नेपाल आत्मनिर्भर भई चालु आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्ममा सिमेन्ट र क्लिङ्कर गरी कुल रू.३० करोड ५५ लाखको सिमेन्ट निर्यात समेत भएको छ।

८.२८ खानीजन्य उद्योग स्थापनाको लागि हालसम्म विभिन्न ५० प्रकारका खनिजको प्रवर्द्धन भएको छ। खनिज प्रवर्द्धनलाई निरन्तरता दिँदै विभिन्न क्षेत्रका थप ९ खनिजहरू (तामा खनिज ३ वटा (धादिङ्ग र गोर्खा), फोस्फोराईट २ वटा (बैतडी), चुनढुङ्गा २ वटा (सुर्खेत र सल्यान), डोलोमाईट १ वटा (खोटाङ्ग), म्याग्नेसाईट १ वटा (उदयपुर)) को प्रवर्द्धनका लागि कार्य अगाडि बढेको छ।

८.२९ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्ममा महोत्तरीको बर्दीबासमा १०० वर्ग कि.मी. क्षेत्रमा व्यवस्थित सहरी विकास र फोहर मैला व्यवस्थापनका लागि भू-ईञ्जिनियरिङ्ग तथा भू-वातावरणीय अध्ययन कार्य सम्पन्न भएको छ।

८.३० दैलेख स्थित पेट्रिलियम सम्भावित भण्डार क्षेत्रको अन्वेषणका लागि जियोफिजिकल सर्भे सम्पन्न भएको छ। ड्रिलिङ्ग कार्यका लागि क्षेत्र पहिचान भएको छ।

गुणस्तर तथा नापतौल

८.३१ उपभोग्य वस्तु तथा सेवाको गुणस्तर कायम गर्न विभिन्न क्रियाकलाप सञ्चालन भएका छन्। हालसम्म सिमेन्ट-ओपिसि, पिपिसि, पिएससि, ओपिसि (४३ ग्रेड) र ओपिसि (५३ ग्रेड), फलामे छडहरू, एलपिजी सिलिन्डर, रेगुलेटर, होज पाईप (ग्यास चुल्होको पाइप), भल्भ फिटिंग, जीआइ सिट, बिजुलीको तार लगायत १४ वस्तुमा नेपाल गुणस्तर अनिवार्य गरिएको छ।

८.३२ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म २३ विभिन्न वस्तु, सेवा र प्रणालीमा नेपाल गुणस्तर ईजाजत र प्रमाण चिन्ह प्रदान गरिएको छ। विभिन्न १,३४७ नमूनाको रासायनिक तथा भौतिक परीक्षण तथा विश्लेषण गरिएको छ। साथै, १,०९६ नापतौल यन्त्रको क्यालिब्रेसन सेवा प्रदान गरिएको छ। साथै, १६ हजार ६ सय ९१ व्यवसायीलाई अनियमित नापतौल तथा नाप्ने तौलने यन्त्र प्रयोग गरे वापत कारवाही गरी ४ व्यवसायीलाई अभियोग पत्र दायर गरिएको छ।

वाणिज्य

८.३३ काठमाडौंको चोभारमा सुक्खा बन्दरगाह निर्माणकार्य सम्पन्न भई आन्तरिक टर्मिनल सञ्चालनमा आएको छ भने नेपालगञ्जमा एकीकृत जाँचचौकी निर्माणको कार्य करिब ८५ प्रतिशत सम्पन्न भएको छ। व्यापार सहजीकरण गर्ने उद्देश्यले व्यापार लजिष्टिक नीति, २०२२ स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म अनुगमनबाट कैफियत देखिएका ८९९ फर्मलाई जरिवाना गरिएको र ७८ फर्मका वस्तु नष्ट गरिएको छ।

८.३४ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म ११ हजार ३ सय ७२ व्यापारिक फर्म दर्ता तथा नवीकरण गरिएको छ। यसमध्ये प्राइभेट फर्म ९,५६०, साझेदारी ५४८, एजेन्सी १२३ र कम्पनी १,१५१ रहेका छन्। अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो सङ्ख्या १८ हजार ७ सय ५१ रहेको थियो।

आपूर्ति तथा उपभोक्ता संरक्षण

८.३५ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म दुर्गम हिमाली तथा पहाडी २४ जिल्लाका तोकिएका स्थानमा १४ हजार ४ सय १८ मेट्रिक टन खाद्यान्न ढुवानी गरी बिक्री वितरणको व्यवस्था गरिएको छ। साथै, नेपाल सरकारले तोकेको २२ दुर्गम जिल्लामध्ये २०७९ फागुनसम्म १७ जिल्लाको ६१ स्थानमा ५७ हजार २ सय ७ क्वीन्टल आयोडिनयुक्त नुन ढुवानी भएको छ। राष्ट्रिय खाद्य सुरक्षा भण्डारमा वि.सं. २०७९ को फागुनमसान्तमा ११ हजार ५ सय ३४ मेट्रिक टन र सार्क खाद्य सुरक्षा बैंङ्कमा ८ हजार मेट्रिक टन खाद्यान्न मौज्दात रहेको छ।

८.३६ दशै, तिहार र छठलाई लक्षित गरी खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेडका देशभरका कार्यालय र ५३ विभिन्न स्थानका बिक्री केन्द्रबाट सहुलियत मूल्यका पसल सञ्चालन गरिएको थियो।

८.३७ नेपाल सरकारको नीति बमोजिम कर्णाली प्रदेशमा जन्म र मरणमा २० के.जी. चामल निःशुल्क वितरण गर्ने कार्यक्रम अनुरूप २०७९ को फागुनसम्ममा २,०२६ परिवारलाई ४०.५२ मे.टन चामल वितरण गरिएको छ।

८.३८ मोतिहारी-अमलेखगञ्ज पाइपलाइनको दोश्रो चरणको निर्माण कार्य भईरहेको र अमलेखगञ्ज डिपोमा थप ८२ लाख लिटर पेट्रोलको भण्डारण निर्माण कार्य शुरु भएकोछ।

८.३९ नेपालमा रहेका ६१ एल.पि.ग्यास उद्योगको भण्डारण क्षमता करिब ९,११७ मेट्रिक टन रहेको छ। यसबाट करिब ६ दिनको खपत धान्न सक्ने अवस्था छ। सञ्चालित ग्यास उद्योगमध्ये सबैभन्दा बढी बागमती प्रदेशमा २६ उद्योग रहेका छन् भने यी उद्योगको भण्डारण क्षमता ४,८०६ मेट्रिक टन रहेको छ।

तालिका ८(च): पेट्रोलियम पदार्थको आयात एवम् बिक्रीको विवरण (किलोलिटर हजारमा)
एल.पी. ग्यास (मेट्रिक टन हजारमा)

	आर्थिक वर्ष			फागुनसम्म		प्रतिशत परिवर्तन		
	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७८/७९	२०७९/८०	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
आयातीत परिमाण								
पेट्रोल	५१२	५९२	७३६	४८६	४४३	१५.५	२४.४	-९.०
डिजेल	१४७४	१६९६	१७२४	११३४	८४६	१५.१	१.६	-२५.४
मट्टितेल	१९	२४	१७	११	७	२४.६	-२६.५	-३६.६
एटिएफ	१३७	७२	१५७	१०१	११७	-४७.४	११७.४	१५.६
एलपीजी	४४९	४७८	५३६	३५२	३४१	६.४	१२.२	-३.१
बिक्री परिमाण								
पेट्रोल	५०८	५८८	७३०	४८२	४३९.३७६	१५.७	२४.३	-८.८
डिजेल	१४५४	१६९८	१७२८	११३७	८१८.११९	१६.८	१.७	-२८.१
मट्टितेल	१९	२३	१८	११	६.८०२	२१.९	-२४.०	-३९.३
एटिएफ	१३९	७०	१५४	९८	११७.५१३	-४९.२	११८.९	१९.९
एलपीजी	४४९	४७८	५३६	३५२	३४१.१६२	६.४	१२.२	-३.१

स्रोतः नेपाल आयल निगम, २०७९ — *चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म

८.४० आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्मको तुलनामा चालु आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा एटिएफ (Aviation Turbine Fuel) बाहेक सबै पेट्रोलियम पदार्थको आयात र बिक्री घटेको छ। यसमध्ये पनि मट्टितेलको आयात ३६.६ प्रतिशत र डिजेलको आयात २५.४ प्रतिशतले घटेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा मट्टितेल बाहेक सबै पेट्रोलियम पदार्थको आयात र बिक्री बढेको थियो।

निजी क्षेत्र विकास

८.४१ उत्पादन र रोजगारीको लागि निजी क्षेत्रको अग्रणी भूमिका रहेको छ। अन्तर्राष्ट्रिय श्रम सङ्गठन (ILO) का अनुसार विकासोन्मुख मुलुकमा कुल रोजगारीको ९०.० प्रतिशत रोजगारी निजी क्षेत्रले सिर्जना गर्ने अनुमान गरेको छ। राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले गरेको राष्ट्रिय आर्थिक सर्वेक्षण, २०७५ का अनुसार नेपालको कुल रोजगारीको ८०.० प्रतिशत हिस्सा निजी क्षेत्रको रहेको छ।

८.४२ आर्थिक विकासको पूर्वशर्तको रूपमा रहेको पूर्वाधार विकासको लागि नेपाल उद्योग परिसंघसँगको सहकार्यमा २०७९ भदौ २३ र २४ गते "नेपाल पूर्वाधार सम्मेलन २०२२" सम्पन्न भएको छ।

८.४३ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को कुल उपभोगमा निजी क्षेत्रको उपभोग ९२.२ प्रतिशत रहेको छ। कुल स्थिर पुँजी लगानीमा निजी क्षेत्रको लगानी ७६.९ प्रतिशत रहेको छ। पछिल्लो १० आर्थिक वर्षमा निजी क्षेत्रको स्थिर लगानी कुल स्थिर लगानीको ७४.९ प्रतिशत छ।

८.४४ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल कर्जाको ८० प्रतिशत कर्जा निजी क्षेत्रमा प्रवाहित भएको छ।

तालिका ८(छ): कम्पनी दर्ताको क्षेत्रगत विवरण

विवरण	२०७९ फागुनसम्म	प्रतिशत
प्राईभेट लिमिटेड	३०००४६	९६.८
पब्लिक लिमिटेड	१९७४	०.६
मुनाफा वितरण नगर्ने	४६३५	१.५
विदेशी शाखा/सम्पर्क/वैदेशिक लगानी	३३३७	१.१
जम्मा	**३०९९९२**	**१००**

स्रोतः कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय, २०७९

८.४५ २०७९ फागुनसम्म सबै प्रकारका कम्पनी गरी करिब ३ लाख १० हजार कम्पनी दर्ता भएका छन् जसमध्ये सबैभन्दा बढी प्राइभेट लिमिटेड ९६.८ प्रतिशत रहेका छन्। त्यस्तै, कुल पब्लिक लिमिटेड कम्पनीमध्ये २ प्रतिशत कम्पनी सरकारी र निजी क्षेत्रको संयुक्त लगानीमा सञ्चालित छन् भने करिब ९७.० प्रतिशत कम्पनीमा निजी क्षेत्रको पूर्ण लगानी रहेको छ। साथै, सरकारको पूर्ण स्वामित्वमा रहेका कम्पनी १.२ प्रतिशत मात्र छन्।

पर्यटन

८.४६ कोभिड-१९ महामारीबाट प्रभावित पर्यटन क्षेत्रको पुनरूत्थान गर्न पर्यटन प्रवर्द्धनलाई प्राथमिकतामा राखेर समग्र पर्यटन विकासका लागि पर्यटन दशकको रूपमा सन् २०२३-२०३२ को कार्ययोजना कार्यान्वयनमा रहेको छ। बृहत्तर लुम्बिनी क्षेत्रको अवधारणागत गुरूयोजना र रामग्राम गुरूयोजनाको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार भएको छ।

८.४७ नेपालको "राष्ट्रिय पर्यटन रणनीतिक योजना २०१६-२०२५" ले सन् २०२५ सम्ममा वार्षिक २५ लाख भन्दा बढी पर्यटकहरूको भ्रमण गराउने लक्ष्य लिएको थियो। यद्यपि, यस अवधिमा स्थलमार्गबाट आउने भारतीय पर्यटकबाहेक वार्षिक औसत ७ लाख ३४ हजार पर्यटकले नेपाल भ्रमण गरेका छन्।

८.४८ कोभिड-१९ महामारीका कारण सुस्ताएको पर्यटन क्षेत्रले पछिल्लो समयमा गति लिदैं गएको छ। स्थलमार्गबाट आउने भारतीय पर्यटक बाहेक सन् २०१९ मा करिब १२ लाख पर्यटकको आगमन भएकोमा कोभिड-१९ महामारीका कारण सन् २०२० र सन् २०२१ मा पर्यटक आगमन सङ्ख्या क्रमशः २ लाख ३० हजार र १ लाख ५१ हजारमा सीमित रहन पुगेको थियो। यद्यपि, सन् २०२२ मा भने पर्यटक आगमनमा उल्लेख्य वृद्धि भई ६ लाख १४ हजार ८ सय ६९ पुगेको छ।

चार्ट ८(घ): पर्यटक आगमन र वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

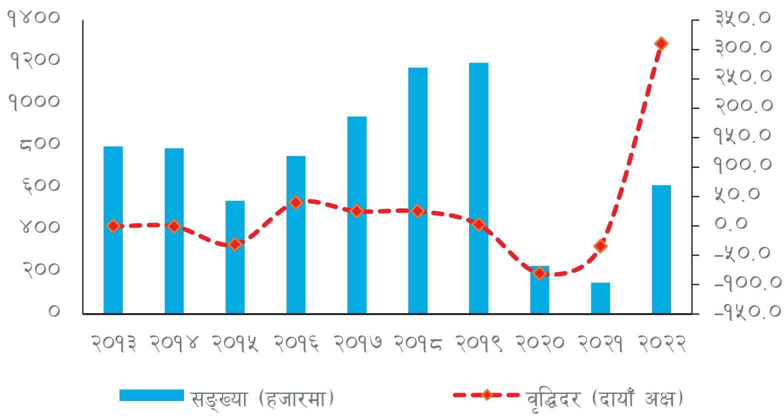

स्रोतः संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, २०७९

८.४९ सन् २०२२ मा विभिन्न उद्देश्यले नेपाल भ्रमणमा आएका विदेशी पर्यटकबाट संकलन भएको विदेशी मुद्रा १९०.० प्रतिशतले बढेर कुल रू.४६ अर्ब ७६ करोड पुगेको छ।

८.५० सन् २०२२ मा पर्यटकको औसत बसाई अवधिमा केही कमी आएको छ। यस अवधिमा पर्यटकको औसत वसाई १३.१ दिन रहेको र प्रति पर्यटक प्रति दिन औसत खर्च ४०.५ अमेरिकी डलर रहेको छ। सन् २०२० र सन् २०२१ मा पर्यटकको बसाई अवधि औसत क्रमशः १५.१ दिन र १५.५ दिन रहेको थियो।

८.५१ सन् २०२२ मा नेपाल भ्रमण गर्ने कुल पर्यटकमध्ये सबैभन्दा बढी ६४.७ प्रतिशत पर्यटकले बिदा/मनोरञ्जन/यात्राको लागि भ्रमण गरेका थिए। यसैगरी, १२.९ प्रतिशत तीर्थयात्रा, १०.० प्रतिशत पर्वतारोहण/साहसिक यात्रा र १२.४ प्रतिशत अन्य उद्देश्यले नेपाल भ्रमण गरेका थिए।

चार्ट ८(ङ): भ्रमणको उद्देश्यअनुसार पर्यटक आगमन

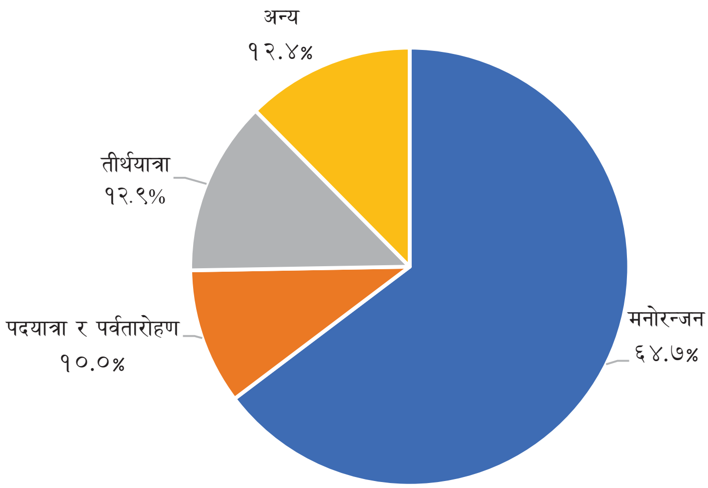

स्रोतः संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, २०७९

८.५२ नेपालका पर्यटकीय गन्तव्यमध्ये लुम्बिनी प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्यको रूपमा रहँदै आएको छ। कोभिड-१९ को असर कम हुँदै गएसँगै लुम्बिनी भ्रमण गर्ने आन्तरिक र बाह्य पर्यटकको सङ्ख्यामा उत्साहजनक वृद्धि भएको छ। सन्

२०२२ मा लुम्बिनी भ्रमण गर्नेमध्ये नेपाली ६ लाख ४९ हजार, भारतीय २ लाख ३१ हजार र अन्य मुलुकका २४ हजार गरी ९ लाख ४ हजार रहेका छन्।

८.५३ सन् २०२२ मा आएका पर्यटकमध्ये भारत ३४.१ प्रतिशत, अमेरिका १२.५ प्रतिशत, बेलायत ७.३ प्रतिशत, अष्ट्रेलिया ४.४ प्रतिशत, बङ्गलादेश ४.१ प्रतिशत र अन्य मुलुकका ३७.६ प्रतिशत रहेका छन्। यस अवधिमा नेपाल आएका पर्यटकमध्ये भारत, अमेरिका, बेलायत, अष्ट्रेलिया र बङ्गलादेशबाट आएका पर्यटक ६२.४ प्रतिशत रहेका छन्। सन् २०२१ को तुलनामा अष्ट्रेलियाबाट नेपाल आउने पर्यटकको सङ्ख्या सन् २०२२ मा करिब १० गुणाले वृद्धि भएको छ।

चार्ट ८(च): सन् २०२२ मा देशगत रूपमा पर्यटक आगमन (सङ्ख्या हजारमा)

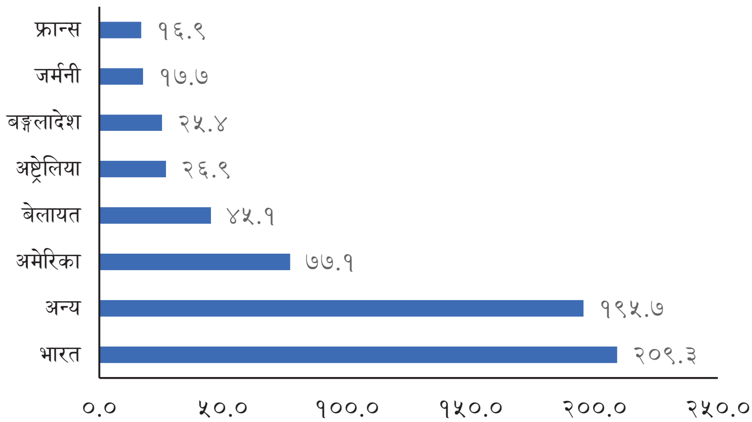

स्रोतः संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, २०७९

८.५४ पर्वतारोहण दलको सङ्ख्या सन् २०२२ को अन्त्यसम्म १,९५२ पुगेको छ। हिमाल पर्वतारोहीको सङ्ख्या सन् २०२० मा ४४७ र सन् २०२१ मा ३,४४६ रहेकोमा सन् २०२२ मा ८,४६८ पुगेको छ। पर्वतारोहीको सङ्ख्यामा भएको वृद्धिसँगै पर्वतारोहणबाट प्राप्त हुने रोयल्टी समेत वृद्धि भएको छ। यस्तो रोयल्टी सन् २०२१ मा रू.६३ करोड ५२ लाख ४९ हजार सङ्कलन भएकोमा सन् २०२२ मा रू.७० करोड ३४ लाख ३० हजार पुगेको छ। ६,५०० मिटर भन्दा कम उचाईका हिमालको रोयल्टी शुल्क कम भएको र यस अवधिमा त्यस्ता हिमालमा आरोहण गर्ने पर्वतारोहीको सङ्ख्या उच्च रहेकोले पर्वतारोहीको संख्यामा भएको वृद्धिको अनुपातमा सन् २०२२ मा रोयल्टी न्यून रहेको छ।

८.५५ नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठानबाट कुल ६१ हजार ४ सय ९८ जनालाई तालिम प्राप्त गरेका छन्।

८.५६ डिलक्स सहितका पाँच तारे होटल २०७८ फागुनसम्म १६२ रहेकोमा २०७९ फागुनसम्म १७३ पुगेको छ। त्यसैगरी, तारेस्तर बाहेकको डिलक्स/लक्जरी हेरिटेज बुटिक होटल सहित पर्यटकस्तरीय होटल, लज तथा रिसोर्टको सङ्ख्या २०७८ फागुनसम्म १,१८३ रहेकामा २०७९ फागुनसम्म १२२८ पुगेको छ।

८.५७ तारेस्तरका होटलमा रहेका शैयाको सङ्ख्या चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म ५६० थप भई हालसम्म १६ हजार ३ सय ३५ पुगेको छ। यसैगरी, तारेस्तरका होटलबाहेक पर्यटकस्तरीय डिलक्स/लक्जरी हेरिटेज बुटिक होटल, लज तथा रिसोर्टमा रहेका शैयाको सङ्ख्यामा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म ४,३९३ थप भई हालसम्म ३७ हजार ३० पुगेको छ।

८.५८ २०७९ फागुनसम्म क्यासिनो र मिनिक्यासिनो गरी २८ सञ्चालनमा रहेका छन्। २०७९ असारसम्म यस्तो सङ्ख्या २४ रहेको थियो।

८.५९ २०७९ असारसम्म ट्राभल एजेन्सी ३,८०१, ट्रेकिङ एजेन्सी २,८२१ र र्‍याफ्टीङ एजेन्सी ८७ दर्ता भएकोमा २०७९ फागुनसम्म ट्राभल एजेन्सी ४,०५७, ट्रेकिङ एजेन्सी २,९०० र र्‍याफ्टीङ एजेन्सी ८८ दर्ता भएका छन्। यसैगरी, २०७९ फागुनसम्म ८५ पर्यटक यातायात सेवा व्यवसाय दर्ता भएका छन्।

८.६० २०७९ असारसम्म टुर गाईडको ४,५५७, ट्रेकिङ्ग गाईडको १९,१६६ र रिभर गाईडको ३२४ अनुमतिपत्र जारी भएकोमा २०७९ फागुनसम्म टुर गाईडको ४६६५, ट्रेकिङ गाईडको १९,५३४ र रिभर गाईडको जारी भएको अनुमतिपत्र ३८७ पुगेको छ।

८.६१ गौतम बुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको निर्माण कार्य सम्पन्न भई व्यावसायिक उडान शुरु भएको छ। तेस्रो अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको रूपमा पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको निर्माण कार्य सम्पन्न भई १ जनवरी २०२३ मा उद्घाटन भै सकेको भएतापनि अन्तर्राष्ट्रिय उडान भने शुरु हुन सकेको छैन।

८.६२ सन् २०२२ मा नेपालमा अन्तर्राष्ट्रिय उडान भर्ने वायुसेवाको सङ्ख्या ३२ रहेको छ। त्यसैगरी, द्विपक्षीय हवाई सेवा सम्झौता भएका देशहरूको सङ्ख्या ४१ पुगेको छ। दुइतर्फ हवाई सिट क्षमता सङ्ख्या वार्षिक ८७ लाख रहेको छ। आन्तरिक उडान गर्ने वायुसेवा (Fixed Wing + Rotor Wing) को सङ्ख्या २२ पुगेको छ।

त्यस्तै, ५३ विमानस्थल मध्ये सञ्चालनमा रहेका कुल विमास्थलको सङ्ख्या ३३ रहेको छ भने सबै मौसममा सञ्चालन हुनसक्ने विमानस्थलको सङ्ख्या ४१ (कालोपत्रे) पुगेको छ।

८.६३ वि.सं.२०६१ बैशाखदेखि २०७९ फागुनसम्म दर्ता भएका २,४१३ प्रतिलिपि अधिकारजन्य रचनामध्ये साहित्यतर्फ १,७७६, म्यागजिन प्रकाशनतर्फ ३, अनुवाद रचनातर्फ ५, आर्ट/पेन्टिङतर्फ ९४, ध्वनी अङ्कनतर्फ १७३ रचना दर्ता भएका छन्। त्यसैगरी, आर्किटेक्ट नमुनातर्फ ४७, काष्ठकला, धातुकला, मूर्तिकला र डिजिटल आर्टतर्फ १६५, कम्प्युटर सफ्टवेयरतर्फ ५५, प्रस्तुति रचनातर्फ ७, फोटाग्राफीतर्फ ५१, शोधपत्र तर्फ ७, चलचित्र/वृतचित्रतर्फ १० र वैज्ञानिक लेख रचनातर्फ २० रचना दर्ता भएका छन्।

संस्कृति

८.६४ ईतिहास, कला, साहित्य, ललितकला, भाषा, सङ्गित, संस्कृतिको क्षेत्रमा योगदान पुऱ्याउने सष्ट्राको सम्मानस्वरूप राष्ट्रिय पुरस्कार प्रदान हुँदै आएको छ। चालु आर्थिक वर्षदेखि भानुभक्त आचार्य राष्ट्रिय पुरस्कार, सत्यमोहन जोशी राष्ट्रिय पुरस्कार, योगमाया राष्ट्रिय पुरस्कार र सिद्धिचरण श्रेष्ठ राष्ट्रिय पुरस्कार थप भई यस्ता पुरस्कारको सङ्ख्या ११ पुगेको छ। गत आर्थिक वर्षसम्म विभिन्न विद्याका ७ राष्ट्रिय पुरस्कार प्रदान हुँदै आएको थियो।

८.६५ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म थप २६ वटा सम्पदा पुनर्निमाण भई हालसम्म ६९९ सम्पदाको संरक्षण तथा पुननिर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ।

९. सहरी विकास, आवास तथा ऊर्जा

९.१ आधारभूत सेवाको विकास र भौतिक पूर्वाधारको विस्तार भएसँगै सहरी जनसङ्ख्या बढ्दै गएको छ। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार ६६.२ प्रतिशत जनसङ्ख्या नगरपालिकामा बसोबास गर्दछन्। सहर एवम् मानव बस्तीलाई समावेशी, सुरक्षित, उत्थानशील एवम् दिगो बनाई विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि विपद्को आर्थिक, मानवीय एवम् पूर्वाधारको क्षति सारभूत रूपमा घटाउने दिशामा सार्वजनिक नीति केन्द्रीत गर्नुपर्ने देखिन्छ। साथै, सार्वजनिक सेवा सुविधालाई चुस्त, छरितो, मितव्ययी र प्रभावकारी बनाउन एकीकृत वस्ती विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने आवश्यकता छ।

९.२ जलविद्युत क्षेत्रमा लिइएको नीतिगत अग्रसरता र लगानी बढोत्तरीले विद्युत क्षेत्रमा देश आत्मनिर्भर हुँदै गएको छ। जलविद्युतको उत्पादन बढ्न गई सर्वसुलभ गुणात्मक विद्युतीय ऊर्जाको विस्तार भएको छ। हालसम्म ९५.० प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युतको पहुँच पुगेको छ। हालसम्म २,६६६ मेगावाट विद्युत उत्पादन भएको छ। देशभरका ७५ जिल्ला राष्ट्रिय ग्रिडमा जोडिएका छन्।

सहरी विकास

९.३ सघन सहरी विकास कार्यक्रम अन्तर्गत तराई-मधेशका जिल्ला सदरमुकामका पूर्वाधार कार्यक्रमबाट आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा १५० किलोमिटर सडक स्तरोन्नति र २०० किलोमिटर ड्रेन निर्माण सम्पन्न भई २०७९ फागुनसम्म १,३३५ किलोमिटर सडक स्तरोन्नति र ड्रेन निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ।

९.४ काठमाडौं उपत्यका भित्रका नदीको सफाइ तथा सौन्दर्यीकरण कार्यक्रममध्ये बागमती नदीमा चालु आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म ०.९५ किलोमिटर नदी नियन्त्रण कार्य सम्पन्न भई हालसम्म १२.१५ किलोमिटर नदी नियन्त्रण कार्य सम्पन्न भएको छ। बागमती नदीमा सुख्खायाममा समेत न्यूनतम बहाव कायम राख्ने उद्देश्यले निर्माण भएको धाप ड्याम निर्माण कार्य सम्पन्न भई प्रयोगमा आएको छ।

९.५ २०७९ फागुनसम्म देशभर २७ नयाँ सहर र १७ स्मार्ट सहरको पूर्वाधार निर्माण कार्य शुरु भएको छ। सहरको एकीकृत विकास गर्न १८५ नगरपालिकाको एकीकृत सहरी विकास योजना तयार गरिएको छ।

९.६ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म पुष्पलाल राजमार्ग र हुलाकी राजमार्गका २७ स्थानमा नयाँ सहर विकास कार्यक्रम अन्तर्गत २.२ किलोमिटर सडक कालोपत्रे, ७.१ किलोमिटर सडक ढलान र ५.७ किलोमिटर सतह नाला निर्माणको कार्य सम्पन्न भएको छ।

९.७ २०७९ फागुनसम्म नयाँ सहरसम्बन्धी कार्यक्रममा कालोपत्रे ८,०६७ किलोमिटर, ढलान सडक ४,०४२ किलोमिटर, ढल तथा नाला निर्माण २८ हजार ६ सय ३६ किलोमिटर र ट्र्याक खोल्ने तथा स्तरोन्नति कार्य ४८ हजार ६ सय ७ किलोमिटर सम्पन्न भएको छ।

९.८ २०७९ फागुनसम्म निर्माणाधीन बञ्चरे डाँडा ल्यान्डफिल साईटको प्रथम चरण सेल-१ को ल्याण्डफिल साइट निर्माण कार्य सम्पन्न भई फोहोर विसर्जन शुरू भएको छ। सोही कार्यक्रम अन्तर्गतको सेल-२ को कार्य अन्तिम चरणमा रहेको र दोश्रो चरणको बाँध निर्माणको कार्य सम्पन्न भएको छ।

आवास

९.९ २०७९ असारसम्म जनता आवास कार्यक्रम अन्तर्गत ३६ हजार ३ सय २५ आवास इकाइ निर्माण सम्पन्न भएको थियो। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म सोही कार्यक्रम अन्तर्गत १९ हजार ६ सय ४५ आवास इकाइ निर्माणको चरणमा रहेका छन्।

९.१० २०७९ फागुनसम्म शिक्षा, स्वास्थ्य, पूर्वाधार र रोजगारीका अवसर सहितको एकीकृत आधुनिक सुरक्षित बस्ती विकास कार्यक्रम अन्तर्गत मुगुमा ३५ परिवारको आवास निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ। सोही कार्यक्रम अन्तर्गत डडेलधुराको परशुराम नगरपालिकाका ३२ परिवारको लागि एकीकृत बस्ती निर्माण कार्य भईरहेको छ।

९.११ २०७९ फागुनसम्म सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम अन्तर्गत ७५३ स्थानीय तहका १ लाख ८९ हजार २ सय ३० फुसका छानालाई जस्तापाताले विस्थापन गर्न आवास सङ्ख्या निर्धारण भएको छ। सोही कार्यक्रम अन्तर्गत २०७९ फागुनसम्म ४८ हजार ३ सय १४ आवास इकाइको निर्माण सम्पन्न भएको छ।

भवन निर्माण

९.१२ २०७९ फागुनसम्म सङ्घीय संसद भवनको ६१.० प्रतिशत, मन्त्री आवासको ९०.० प्रतिशत, प्रदेश प्रमुख तथा मुख्यमन्त्री आवासको ९१.० प्रतिशत र प्रधानमन्त्री आवासको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ। त्यसैगरी, मन्त्री निवास (दोस्रो चरणको)

३७.० प्रतिशत र चण्डी दल भवनको ५८.० प्रतिशत निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ।

९.१३ २०७९ फागुनसम्म ललितपुरको गोदावरीमा ३,००० र रूपन्देहीको बुटवलमा १,००२ सय व्यक्ति क्षमताको अन्तर्राष्ट्रिय सभाहलको निर्माण कार्य सम्पन्न भई सञ्चालनमा आएका छन्। यसैगरी, विभिन्न जिल्लामा १८ सभाहल निर्माणाधीन रहेका छन्।

भवन तथा आवास पुनर्निर्माण

९.१४ २०७९ फागुनसम्म भूकम्पले क्षतिग्रस्त १,१३६ स्वास्थ्य संस्था मध्ये ८९१ स्वास्थ्य संस्था र ५०० सरकारी तथा सार्वजनिक भवन मध्ये ४०८ सरकारी तथा सार्वजनिक भवनको पुनर्निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ। २०७९ फागुनसम्म भूकम्पले क्षतिग्रस्त भएका निजी आवास पुनर्निर्माणतर्फ ८ लाख ३२ हजार ५ सय ८५ लाभग्राही पहिचान भएका छन् जसमध्ये पुनर्निर्माण गर्न पहिलो किस्ता लिने लाभग्राही शत प्रतिशत, दोश्रो किस्ता लिने लाभग्राही ९५.० प्रतिशत र तेस्रो किस्ता लिने लाभग्राही ८८.० प्रतिशत रहेका छन्।

स्थानीय पूर्वाधार

९.१५ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म थप १,२०३ किलोमिटर सडक निर्माण भई हालसम्म ६६ हजार ५७ किलोमिटर सडक विस्तार भएको छ। जसमध्ये कालोपत्रे, ग्राभेल र कच्ची सडकको अंश क्रमशः ७.० प्रतिशत, २१.० प्रतिशत र ७२.० प्रतिशत रहेको छ। अधिकाँश कच्ची सडकलाई क्रमिक रूपमा स्तरोन्नति गर्दै सडकको गुणस्तरमा अभिवृद्धि गर्नुपर्नेछ।

तालिका ९(क): प्रादेशिक र स्थानीय सडक विस्तार (किलोमिटरमा)

विवरण	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/ ७९	२०७९/ ८०*
कालोपत्रे	४३१९०	४३९५०	४५६९३	४५९५९	४६५६२	४७३२०
ग्रावेल	१३१६०	१३५६०	१३४१६	१३३९२	१३६८९	१४०००
कच्ची	२७३५	३९६३	४२१२	४३४५	४६०३	४७३७
जम्मा	**५९०८५**	**६१४७३**	**६३३२१**	**६३६९६**	**६४८५४**	**६६०५७**

स्रोतः सहरी विकास मन्त्रालय, २०७९ *फागुनसम्म

९.१६ २०७९ फागुनसम्म प्रदेश र स्थानीय स्तरका सडक सञ्जाल मध्ये हिमालमा १६.० प्रतिशत, पहाडमा ५५.० प्रतिशत र तराईमा २९.० प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ९(ख): भौगोलिक क्षेत्रानुसार प्रादेशिक र स्थानीय सडक विस्तार (किलोमिटरमा)

भौगोलिक	प्रादेशिक सडक	स्थानीय सडक	जम्मा
हिमाल	५०८८	५३५९	१०४४७
पहाड	१७९९९	१८३८४	३६३८३
तराई	९५१७	९७१०	१९२२७
जम्मा	३२६०४	३३४५३	६६०५७

स्रोत : सहरी विकास मन्त्रालय, २०७९

नोटः विगतमा स्थानीय सडकको रूपमा रहेका जिल्ला सडक प्रादेशिक सडकको रूपमा कायम भएको देखिएकाले प्रादेशिक सडकको लम्बाई बढ्न गएको छ।

९.१७ २०७९ फागुनसम्म ९,६६७ झोलुङ्गे पुल र ६५३ सडकपुल निर्माण भएको छ। सोही अवधिमा पहिचान भएका १४३ तुईन मध्ये १४१ तुइन झोलुङ्गे पुलद्वारा विस्थापित भएका छन्।

९.१८ स्थानीय तह प्रशासकीय भवन पूर्वाधार विकास कार्यक्रम अन्तर्गत २०७९ असारसम्म ६० स्थानीय तहको प्रशासकीय भवन निर्माण सम्पन्न भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म ७ स्थानीय तहको प्रशासकीय भवन निर्माण सम्पन्न भई जम्मा ६७ प्रशासकीय भवन निर्माण सम्पन्न भएको छ।

ऊर्जा

९.१९ २०७९ फागुनसम्म ९५.० प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युतको पहुँच पुगेको छ। २०७९ असारसम्म ९४.० प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युतको पहुँच पुगेको थियो। यसैगरी, प्रतिव्यक्ति विद्युत खपत ३२५ किलोवाट घण्टाबाट ३५१ किलोवाट घण्टा पुगेको छ।

९.२० हालसम्म कुल जडित विद्युत क्षमता २०७९ असारको तुलनामा २१.७ प्रतिशतले वृद्धि भई २,६६६ मेगावाट पुगेको छ। २०७९ असारसम्म कुल जडित विद्युत क्षमता २,१९० मेगावाट रहेको थियो।

९.२१ जलविद्युतबाट २,४४९ मेगावाट, सौर्य प्लान्टबाट ७५.०४ मेगावाट, थर्मल प्लान्टबाट ५३.४ मेगावाट, वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रबाट ८२ मेगावाट र चिनी मिलबाट सह-उत्पादन प्रविधि मार्फत् ६ मेगावाट विद्युत उत्पादन भएको छ। त्यसैगरी, नेपाल विद्युत प्राधिकरणको स्वामित्वमा सञ्चालित विद्युत परियोजनाबाट ६६१ मेगावाट, विद्युत प्राधिकरणको सहायक कम्पनी मार्फत ४७८ मेगावाट र निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित विद्युत परियोजनाबाट १,५२७ मेगावाट विद्युत राष्ट्रिय ग्रीडमा जडान भएको छ।

९.२२ सामुदायिक संस्था बाहेक विद्युत उपयोग गर्ने ग्राहकको सङ्ख्या २०७९ फागुनसम्म ५२ लाख २० हजार पुगेको छ। २०७९ असारसम्म यस्तो सङ्ख्या ५० लाख ६२ हजार रहेको थियो। सामुदायिक संस्था अन्तर्गत विद्युत उपयोग गर्ने ग्राहकको सङ्ख्या करिव ५ लाख ५० हजार रहेको छ।

९.२३ २०७९ फागुनसम्म राष्ट्रिय प्रसारण लाइन (६६ के.भी. र सो भन्दा माथि) ५,६६९ सर्किट किलोमिटर पुगेको छ। साथै, वितरण लाइन (३३ के.भी. र सो भन्दा कम) १ लाख ३६ हजार ५ सय ९५ सर्किट किलोमिटर पुगेको छ। २०७९ असारसम्म प्रसारण लाइन (६६ के.भी. र सो भन्दा माथि) ४,५७३ सर्किट किलोमिटर तथा वितरण लाइन १ लाख २३ हजार ५ सय ५७ सर्किट किलोमिटर रहेको थियो।

९.२४ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म भारतबाट १,०११ गिगावाट घण्टा विद्युत आयात भएको छ भने १,०५३ गिगावाट घण्टा बराबरको विद्युत निर्यात भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा विद्युतको माग पूर्तिको लागि भारतबाट कुल १,५४३ गिगावाटघण्टा विद्युत आयात र ४९३ गिगावाटघण्टा विद्युत निर्यात भएको थियो।

९.२५ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को अन्त्यसम्म ५७ विद्युत आयोजनाहरू सम्पन्न भई कुल ८११ मेगावाट थप जलविद्युत उत्पादन हुनेछ। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा सम्पन्न हुने ३६ आयोजनाबाट थप ७५४ मेगावाट जलविद्युत उत्पादन हुने अनुमान छ।

९.२६ २०७९ फागुनसम्म प्रसारणतर्फका ४ र वितरणतर्फका ३ गरी ७ सव-स्टेशन निर्माण कार्य सम्पन्न भई सञ्चालनमा आएका छन्। त्यसैगरी,१३२ के.भी.का विभिन्न प्रसारण लाइनका १०५ सर्किट किलोमिटर विस्तार भएको छ। ग्रिड सव-स्टेशनको क्षमता ७,१४९ एम.भि.ए. बाट ८,०६४ एम.भि.ए. पुगेको छ।

९.२७ आर्थिक वर्ष २०७९/८० फागुनसम्म निजी क्षेत्रका जलविद्युत कम्पनीलाई थप ९८८.७२ मेगावाट जडित क्षमता बराबरको जम्मा १७ जलविद्युत आयोजनाको विद्युत उत्पादनको सर्भेक्षण अनुमतिपत्र जारी भएको छ। हालसम्म २३५ आयोजनाको ८,६६७ मेगावाट जडित क्षमता बराबर विद्युत उत्पादनको सर्भेक्षण अनुमतिपत्र जारी भएको छ।

९.२८ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म ५,७७२ गिगावाट घण्टा बराबर विद्युत खपत भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा ६,७८९ गिगावाट घण्टा बराबर विद्युत खपत भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस्तो खपत ९,३१७ गिगावाट घण्टा रहेको थियो।

९.२९ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म गार्हस्थ्य, औद्योगिक, व्यापारिक, निर्यात र अन्य क्षेत्रमा विद्युत खपत क्रमशः ३६.६ प्रतिशत, ३०.७ प्रतिशत, ६.७ प्रतिशत, १५.९ प्रतिशत र १०.१ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ९(ग): क्षेत्रगत विद्युत खपत (गिगावाट घण्टामा)

क्षेत्र	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
गार्हस्थ्य	४३.९	४२.१	४३.९	४३.२	३९.९	३६.६
औद्योगिक	३७.३	३८.२	३५.०	३८.७	३७.०	३०.७
व्यापारिक	७.३	७.४	७.५	७.०	७.०	६.७
अन्य	११.४	११.८	१२.०	११.०	१०.८	१०.१
निर्यात	०.१	०.६	१.६	०.०	५.३	१५.९
जम्मा अंश	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०
जम्मा खपत गिगावाट घण्टा	५५६०.०	६३३८.०	६५२९.०	७२६८.०	९३१७.०	६७८९.०

स्रोतः ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालय, २०७९ *फागुनसम्म

नवीकरणीय ऊर्जा

९.३० २०७९ फागुनसम्म नवीकरणीय ऊर्जा स्रोतबाट विद्युतको पहुँच पुगेको जनसङ्ख्या ७.५ प्रतिशत रहेको छ। २०७८ फागुनसम्म यस्तो जनसङ्ख्या ६.९ प्रतिशत रहेको थियो। त्यसैगरी, ३६.० प्रतिशत जनसङ्ख्याले विभिन्न प्रयोजनमा स्वच्छ नवीकरणीय ऊर्जाको प्रयोग गरेका छन्।

९.३१ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ सम्म वैकल्पिक ऊर्जा अन्तर्गतका लघु तथा साना जलविद्युत आयोजनाबाट उत्पादित विद्युत १,७४८ किलोवाट रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म ३८२.५ किलोवाट उत्पादन भएको छ। त्यस्तै, आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा सौर्य तथा वायु ऊर्जाबाट ८६७ किलोवाट उत्पादन भएको थियो।

९.३२ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा बायो ग्याँसतर्फ ६,३७४ प्लान्ट जडान भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म ३,०६१ प्लान्ट जडान भएको छ। त्यसैगरी, चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म ३,५८५ वटा सौर्य घरेलु विद्युत प्रणाली जडान भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा १२ हजार ७६ सौर्य घरेलु विद्युत प्रणाली र १३ हजार ३ सय ३ सुधारिएको चुलो जडान भएको थियो।

१०. भौतिक पूर्वाधार, यातायात तथा सञ्चार

१०.१ गुणस्तरीय भौतिक पूर्वाधारले देशको सम्वृद्धि र सार्वजनिक सेवाको गुणात्मक विकासमा सकारात्मक टेवा दिन्छ। विविध भौगोलिक तथा आर्थिक क्षेत्रलाई आर्थिक विकासका पूर्वाधारसँग आवद्ध गर्दै सोको अधिकतम उपयोगमार्फत् आर्थिक सामाजिक रूपान्तरणको आधार तय हुने गर्छ।

१०.२ आर्थिक विकासको पूर्वाधारको रूपमा रहेको सडक सञ्जाललाई विस्तार गरी सहज आवागमन, आन्तरिक आर्थिक गतिविधि विस्तार र क्षेत्रीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार सहजीकरण गर्न सुरक्षित सडक पूर्वाधारमा विभिन्न कार्यक्रम कार्यान्वयन हुँदै आएका छन्। देशभर सडक सञ्जालको विस्तार हुँदै गएको छ। सहज, सुरक्षित र भरपर्दो सार्वजनिक यातायात सेवाको सुनिश्चित गरी आमनागरिकको जनजीवनमा सहजता ल्याउनुपर्नेछ।

१०.३ सूचना प्रविधिको निरन्तर विकाससँगै आमजनतामा यसको पहुँच विस्तार हुँदै गएको छ। २०७९ फागुनसम्म रेडियो नेपालको प्रसारण पहुँच ९२.० प्रतिशत जनसङ्ख्यामा पुगेको छ। इन्टरनेट ग्राहकको घनत्व १३०.६४ प्रतिशत पुगेको छ। डिजिटल टेलिभिजनको पहुँच ७२.० प्रतिशत घरधुरीमा पुगेको छ। २०७९ फागुनसम्म विभिन्न भाषाका गरी ७,९४४ पत्रपत्रिका दर्ता भएका छन्। नेपालको पुरानो सरकारी दैनिक पत्रिका गोरखापत्रबाट २०७९ फागुनसम्म विभिन्न ३८ भाषामा साप्ताहिकरूपमा समाचार/लेख रचना प्रकाशन भइरहेका छन्।

भौतिक पूर्वाधार र यातायात

१०.४ २०७९ फागुनसम्म १७ हजार ४ सय ८० किलोमिटर कालोपत्रे, ७,९५६ किलोमिटर ग्रावेल र ८,६६४ किलोमिटर कच्ची सडक गरी हालसम्म संघीय सरकारबाट निर्माण भएको सडकको लम्बाइ ३४ हजार १ सय किलोमिटर पुगेको छ। कुल सडकमध्ये कालोपत्रे ५१.३ प्रतिशत, ग्रावेल २३.३ प्रतिशत र कच्ची सडक २५.४ प्रतिशत रहेको छ। २०७९ असारसम्म सडकको कुल लम्बाइ ३३ हजार ९ सय ९६ किलोमिटर रहेको थियो।

तालिका १०(क): संघीय सरकारबाट गरिएको सडक विस्तार (किलोमिटरमा)

विवरण	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/ ७९	२०७९/ ८०*
कालोपत्रे	१३७०७	१४६९५	१५४२४	१६६१४	१७२३२	१७४८०
ग्रावेल	७२३१	८५९४	८६२२	८१७१	७८८८	७९५६
कच्ची	९१५०	९५९०	९१९८	८९३१	८८७६	८६६४
जम्मा	३००८८	३२८७९	३३२४४	३३७१६	३३९९६	३४१००

स्रोतः भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय, २०७९ *फागुनसम्म

१०.५ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म थप १०४ किलोमिटर नयाँ सडक निर्माण भएको छ। यस अवधिमा ३१६ किलोमिटर सडक खण्डास्मित (ग्रावेल) स्तरमा र २४८ किलोमिटर सडक कालोपत्रे स्तरमा स्तरोन्नति भएको छ। साथै, ८,२५४ किलोमिटर सडकको नियमित तथा पटके मर्मत भएको छ भने २७८ किलोमिटर सडकको आवधिक मर्मत सम्पन्न भएको छ। यस अवधिमा ७५ पुलको निर्माण सम्पन्न भएको छ।

तालिका १०(ख): पछिल्लो ५ वर्षको सडक सञ्जालको स्थिति

विवरण	इकाई	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
नयाँ सडक निर्माण	कि.मी.	४४०	३६५	४७२	२८०	१०४
खण्डास्मित स्तरमा स्तरोन्नति	कि.मी.	१३६३	७५७	७३९	३३५	३१६
कालोपत्रे स्तरमा स्तरोन्नति	कि.मी.	९८८	७२९	११९०	६१८	२४८
सडक मर्मत (नियमित) तथा पटके	कि.मी.	१४७१९	७२००	७१८७	७८००	८२५४
आवधिक मर्मत	कि.मी.	३३२	३६०	४२४	२५०	२७८
पुल निर्माण	वटा	२३०	२१०	१९२	२८२	७५

स्रोतः भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय, २०७९ *फागुनसम्म

१०.६ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा २८० किलोमिटर नयाँ सडक निर्माण भएको थियो। यस अवधिमा ३३५ किलोमिटर खण्डास्मित स्तरमा स्तरोन्नति र ६१८ किलोमिटर कालोपत्रे स्तरमा सडक स्तरोन्नति भएको थियो। साथै, ७,८०० किलोमिटर सडकको नियमित तथा पटके मर्मत भएको थियो भने २५० किलोमिटर सडकको आवधिक मर्मत सम्पन्न भएको थियो। सो अवधिमा २८२ पुलको निर्माण सम्पन्न भएको थियो।

चार्ट १०(क): पछिल्लो ५ वर्षको सडक निर्माणको स्थिति (किलोमिटर)

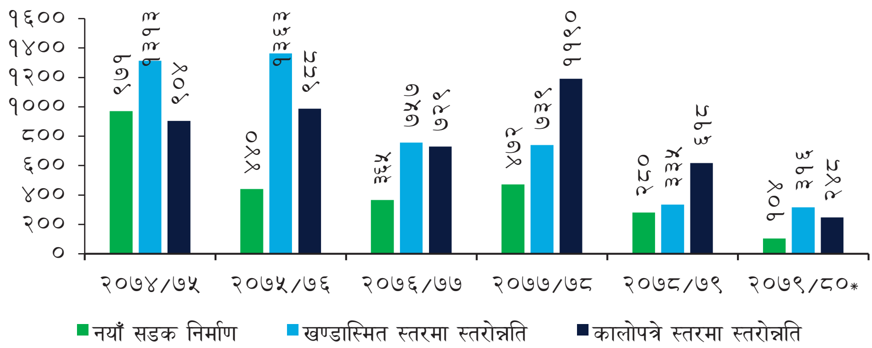

स्रोतः भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय, २०७९   * फागुनसम्म

राष्ट्रिय गौरवका तथा अन्य सडक आयोजनाहरू

१०.७ मध्यपहाडी (पुष्पलाल) राजमार्गको कुल लम्बाइ १,८७९ किलोमिटर मध्ये २०७९ असारसम्म १,२५९ किलोमिटर कालोपत्रे सम्पन्न भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म थप ४२ किलोमिटर सडक कालोपत्रे भई १,३०१ किलोमिटर पुगेको छ। लोकमार्गमा पर्ने १३७ पुलमध्ये २०७९ फागुनसम्म ९७ पुलको निर्माण सम्पन्न भएको छ।

१०.८ हुलाकी राजमार्गको कुल लम्बाइ १,८५७ किलोमिटर मध्ये २०७९ असारसम्म ८९१ किलोमिटर (लिङ्क सडक सहित) कालोपत्रे सम्पन्न भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म थप ३६.५ किलोमिटर सडक कालोपत्रे भई २०७९ फागुनसम्म ९२७.५ किलोमिटर पुगेको छ। लोकमार्गका २५० पुलमध्ये २०७९ असारसम्म ११५ पुल निर्माण सम्पन्न भएकोमा २०७९ फागुनसम्म यस्तो संख्या १२२ पुगेको छ।

१०.९ उत्तर दक्षिण राजमार्ग कालीगण्डकी कोरिडोर कुल लम्वाई ४४७ किलोमिटरको गैडाकोट-राम्दी-मालढुङ्गा खण्डको २४५ किलोमिटर खण्डमध्ये २०७९ फागुनसम्म १२० किलोमिटर सडक कालोपत्रे र २७ पुलको निर्माण सम्पन्न भएको छ। यस कोरिडोर अन्तर्गत २०७९ फागुनसम्म मालढुंगा-बेनी-जोमसोम-कोरला खण्डको २०२ किलोमिटर खण्डमध्ये २९ किलोमिटर सडक कालोपत्रे र ६ पुलको निर्माण सम्पन्न भएको छ। २०७९ असारसम्म २८ किलोमिटर सडक कालोपत्रे र ४ पुलको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको थियो।

१०.१० कर्णाली कोरिडोरको कुल लम्बाइ २६९ किलोमिटर मध्ये २०७९ असारसम्म २५७ किलोमिटर ट्र्याक निर्माण सम्पन्न भएकोमा २०७९ फागुनसम्म ३.५ किलोमिटर थप ट्र्याक निर्माण भई हालसम्म २६०.५ किलोमिटर ट्र्याक निर्माण सम्पन्न भएको छ।

१०.११ कोशी कोरिडोरको कुल लम्बाइ १६२ किलोमिटर मध्ये २०७९ फागुनसम्म थप १५ किलोमिटर ग्राभेल भई हालसम्म ७० किलोमिटर सडक ग्राभेल भएको छ भने १० पुलको निर्माण सम्पन्न भएको छ।

१०.१२ काठमाडौं-तराई/मधेश द्रुतमार्ग सडक आयोजना अन्तर्गत २०७९ फागुनसम्म महादेवटार शुरुङ्गमार्गको ३,३५५ मिटर मध्ये ६७६.६५ मिटर, धेद्रे शुरुङ्गमार्गको १,६३० मिटर मध्ये ३५४.५५ मिटर र लेनडाँडा शुरुङ्गमार्गको १,४३० मिटर मध्ये २६८.१५ मिटर शुरुङ्ग खन्ने कार्य सम्पन्न भएको छ।

१०.१३ मदन भण्डारी राजमार्गको कुल लम्बाइ १,३९० किलोमिटरमा आयोजनाको कार्यक्षेत्र भित्र पर्ने ७४० किलोमिटर मध्ये २०७९ फागुनसम्म २६५ किलोमिटर सडक कालोपत्रे भएको छ। यस राजमार्गमा पर्ने १८५ पुलमध्ये ९९ पुलको निर्माण सम्पन्न भएको छ। २०७९ असारसम्म २५९ किलोमिटर सडकको कालोपत्रे सम्पन्न भएको थियो।

१०.१४ गल्छी-त्रिशुली-मैलुङ्ग-स्याफ्रुवेशी-रसुवागढी सडकको ८२ किलोमिटर सडकमध्ये २०७९ फागुनसम्म ३३.५ किलोमिटर सडकको दुई लेन कालोपत्रे (अस्फाल्ट) गर्ने कार्य र १३ पुलको निर्माण सम्पन्न भएको छ। २०७९ असारसम्म कालोपत्रे सडक (अस्फाल्ट) २७.३२ किलोमिटर र ११ पुलको निर्माण भएको थियो।

१०.१५ पूर्व-पश्चिम राजमार्ग स्तरोन्नति गर्ने कार्य अन्तर्गत नारायणघाट-बुटवल सडकको ११३ किलोमिटर सडकमध्ये २०७९ फागुनसम्म २ किलोमिटर सडक कालोपत्रे भएको छ। साथै, ३ प्रमुख पुल र २८ साना पुलको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ।

१०.१६ मुग्लिन-पोखरा सडकको आबुखैरेनीदेखि पोखरासम्मको ८०.३३ किलोमिटर खण्ड अन्तर्गत २०७९ फागुनसम्म ७ साना पुलको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ।

१०.१७ त्रिभुवन राजमार्गको नागढुङ्गा शुरुङमार्ग अन्तर्गत कुल ५,४९९ मिटर (मुख्य र आपतकालिन) मध्ये २०७९ फागुनसम्म ४,२७५.४५ मिटर शुरुङ्ग खन्ने कार्य

सम्पन्न भएको छ। त्यसैगरी, यस अवधिसम्म ९७७.७ मिटर शुरुङ्गमा कंक्रिट लाईनिङ्ग गर्ने कार्य समेत सम्पन्न भएको छ। शुरुङ्गमार्ग अन्तर्गत पर्ने ३ अन्डरपास, ४ कल्भर्ट, १ ओभरपास र ३ पुलको निर्माण सम्पन्न भएको छ। २०७९ असारसम्म ३,११५ मिटर शुरुङ्ग खन्ने कार्य सम्पन्न भएको थियो।

यातायात क्षेत्र

१०.१८ २०७९ असारसम्ममा ४ स्थानबाट ईम्बोस्ड नम्बर प्लेटको जडान तथा वितरण हुदै आएकोमा चालु आर्थिक वर्षदेखि पोखरा र बुटवलबाट समेत ईम्बोस्ड नम्बर प्लेट जडान तथा वितरण गर्ने कार्य शुरु भएको छ।

१०.१९ ईम्बोस्ड नम्बर प्लेट उत्पादन गरी सवारी साधनमा जडान गर्न २०७९ फागुनसम्म २ लाख ५७ हजार ३ सय ९४ ईम्बोस्ड नम्बर प्लेट उत्पादन भई ५१ हजार १९ थान जडानका लागि वितरण भएको छ। २०७९ असारसम्म २ लाख २९ हजार ४ सय ३८ ईम्बोस्ड नम्बर प्लेट उत्पादन भई ३३ हजार ९ सय ७२ थान जडानका लागि वितरण भएको थियो।

१०.२० चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म थप ५ लाख २ हजार २२ सवारी चालक अनुमति पत्र (ईलेक्ट्रोनिक स्मार्ट कार्ड) प्रिन्ट भएको छ। २०७९ फागुनसम्म ३२ लाख ३१ हजार ४ सय ७५ रहेको छ। २०७९ असारसम्म २७ लाख २९ हजार ४ सय ५३ सवारी चालक अनुमति पत्र प्रिन्ट भएको थियो।

१०.२१ २०७९ असारसम्म ३१ यातायात व्यवस्था कार्यालय/सेवा कार्यालयमा विद्युतीय सवारी चालक अनुमतिपत्र प्रणाली लागू भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म थप ५ यातायात व्यवस्था कार्यालय/सेवा कार्यालय (गौर, चितवन, राजविराज, पाल्पा र चौरजहारी) मा सो प्रणाली लागू भएको छ।

रेल यातायात

१०.२२ पूर्व पश्चिम विद्युतीय रेलमार्ग अन्तर्गत बर्दिबास-निजगढ खण्डमा २०७९ असारसम्म ५२.५ किलोमिटर ट्र्याक बेड र ५ रेल्वे पुल निर्माण भएकोमा २०७९ फागुनसम्म ५४.५ किलोमिटर ट्र्याक बेड तथा ७ पुलको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ।

तालिका १०(ग): रेलमार्ग र ट्र्याक बेडको विवरण (किलोमिटरमा)

विवरण	२०७७ असार	२०७८ असार	२०७९ असार	२०७९ फागुन
रेलमार्ग निर्माण	५६	५६	५६	५६
ट्र्याकबेड निर्माण	३३.५	४९	५२.५	५४.५

स्रोतः भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय, २०७९

जल यातायात

१०.२३ २०७९ फागुन महिनासम्म कर्णाली नदी (११५ किलोमिटर), कालीगण्डकी (९५ किलोमिटर), कोशी नदी (७५ किलोमिटर), नारायणी नदी (८५ किलोमिटर), त्रिशुली नदी (२२ किलोमिटर), सुनकोशी नदी (६८ किलोमिटर), राप्ती नदी (१०२ किलोमिटर), बबई नदी (५२ किलोमिटर), दूधकोशी नदी (२० किलोमिटर) र मर्स्यांदी नदी (२० किलोमिटर) मा आन्तरिक जलमार्गमा जलयान सञ्चालन सम्बन्धी सम्भाव्यता अध्ययन सम्पन्न भएको छ। साथै, कोशी नदीमा Passenger River Terminal निर्माणका लागि विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार भएको छ।

सञ्चार तथा सूचना प्रविधि

१०.२४ सूचना तथा सञ्चारको पहुँच वृद्धि गर्न सबै स्थानीय तहमा इन्टरनेट सुविधा पुर्‍याउने उद्देश्यले शुरु गरिएको ब्रोडव्याण्ड इन्टरनेट सेवा २०७९ फागुनसम्म सबै स्थानीय तहका कार्यालय र ६,७४३ वडा कार्यालयमा पुगेको छ। त्यसैगरी, ४,३९० स्वास्थ्य केन्द्र र ५,३१८ सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयमा समेत ब्रोडव्याण्ड इन्टरनेट जडान कार्य सम्पन्न भएको छ।

तालिका १०(घ): ब्रोडब्याण्ड ईन्टरनेट सेवा पुगेको विवरण

स्थान	इकाइ	लक्ष्य	२०७७ असार	२०७८ असार	२०७९ असार	२०७९ फागुन
स्थानीय तहको केन्द्र	सङ्ख्या	७५३	४३१	७१३	७३८	७५३
वडा कार्यालय	सङ्ख्या	६७४३	३६१२	६०४०	६१९०	६७४३
स्वास्थ्य केन्द्र	सङ्ख्या	४५०४	२५४६	४०१५	४२७२	४३९०
सामुदायिक माध्यमिक विद्यालय	सङ्ख्या	५८०१	२९४८	५१७९	५२९९	५३१८

स्रोतः सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय, २०७९

१०.२५ मध्यपहाडी राजमार्ग र आसपासका जिल्ला सदरमुकाम जोड्ने गरी सूचना महामार्ग निर्माण गर्ने कार्य अन्तर्गत २०७९ फागुनसम्म १२ हजार २ सय ३८ किलोमिटर अप्टिकल फाइबर विछ्याउने कार्य सम्पन्न भएको छ।

१०.२६ सगरमाथा आधार शिविर पदमार्ग, बराह क्षेत्र, अन्नपूर्ण पद मार्ग, मुक्तिनाथ मन्दिर परिसर, जानकी मन्दिर परिसर, पाथिभरा मन्दिर, हलेसी मन्दिर, गुरूद्वारा, बाराको गढ़िमाई मन्दिर परिसर र पन्च कास्मिरी (ताकिया मस्जिद) लगायतका धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरूमा निःशुल्क वाइफाइ हटस्पट (WIFI Hotspot) सञ्चालनमा रहेका छन्।

१०.२७ २०७९ फागुनसम्म नागरिक एपमा ५५ सरकारी सेवा आवद्ध भएका छन्। २०७९ फागुनसम्ममा एकीकृत एस.एम.एस. गेटवे (SMS Gateway) मार्फत ३७ निकायद्वारा जम्मा ६८ लाख २७ हजार २७८ SMS पठाइएको छ।

१०.२८ २०७९ फागुनसम्म सरकारी क्लाउड (Government Cloud) मा रहेका ३१९ सरकारी निकायमा सूचना प्रविधि प्रणाली उपयोगको लागि ७१९ भर्च्युवल मेसिन (Virtual Machine) सञ्चालनमा रहेका छन्।

१०.२९ वेवमा आधारित केन्द्रीकृत ई-हाजिरी प्रणालीको उपकरण १,२९२ निकायमा वितरण गरिएकोमा २०७९ फागुनसम्म १,०८९ उपकरण सञ्चालनमा रहेका छन। साथै, स्थानीय तहमा वितरित ७९३ सफ्टवेयर मध्ये ६२९ स्थानीय तहले सफ्टवेयर सञ्चालनमा ल्याएका छन्।

१०.३० राष्ट्रिय सूचना प्रविधि केन्द्रबाट २०७९ फागुनसम्म ७० Domain Name Server (DNS) Registration, ४० वेवसाईट होस्ट, ३,२३८ ईमेल सेवा, ६ सरकारी निकायलाई Server Location र १०५ सरकारी निकायलाई Virtual/ Cloud Service उपलब्ध भएको छ।

१०.३१ २०७९ फागुनसम्म दैनिक ७९३, अर्ध साप्ताहिक ४०, साप्ताहिक २,९७५ र अन्य ४,१३६ गरी ७,९४४ पत्रपत्रिका दर्ता भएका छन्। २०७८ असारसम्म यस्तो संख्या दैनिक ७४५, अर्ध साप्ताहिक ४०, साप्ताहिक २,९७१ र अन्य ४,१२३ गरी ७,८७९ पत्रपत्रिका दर्ता भएका थिए।

तालिका १०(ङ): विभिन्न जिल्लाहरूमा दर्ता भएका पत्रपत्रिकाको विवरण

किसिम	२०७४/७५	२०७५/०७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
दैनिक	७०५	७३३	७३९	७४५	७४५	७९३
अर्धसाप्ताहिक	३७	३९	३८	४०	४०	४०
साप्ताहिक	२८७५	२९४३	२९५१	२९६६	२९७१	२९७५
पाक्षिक	४७०	४७३	४७६	४८०	४८०	४८०
मासिक	२२७१	२३३३	२३४४	२३५०	२३५२	२३५५
द्वैमासिक	३७५	३८२	३८१	३८५	३८६	३८७
त्रैमासिक	६१६	६४१	६४५	६५१	६५१	६५२
चौमासिक	३८	३८	३९	४०	४०	४३
अर्ध वार्षिक	८४	८८	८७	८७	८७	९१
वार्षिक	९०	८९	९०	९८	९८	९९
अन्य	-	-	-	-	२९	२९
	७५६१	**७७५९**	**७७९०**	**७८४२**	**७८७९**	**७९४४**

स्रोतः सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय, २०७९

१०.३२ भाषागतरूपमा २०७९ फागुनसम्म कुल ७,९४४ पत्रपत्रिका दर्ता भएका छन्। ती मध्ये सबैभन्दा बढी नेपाली भाषामा ५,,३०७ र सबैभन्दा कम राई भाषामा २ पत्रपत्रिका दर्ता भएका छन्।

१०.३३ भद्रपुर, विराटनगर, जनकपुर, सिमरा, पोखरा, भैरहवा र नेपालगञ्जका लागि हवाई द्रुत डाँक सेवा सञ्चालनमा आएको छ। यस आर्थिक वर्षमा द्रुत डाँक सेवा १३ जिल्लामा विस्तार भई २०७९ फागुनसम्म ४४ जिल्लाको ६५ स्थानमा पुगेको छ। अन्तर्राष्ट्रिय हवाई द्रुत डाँक सेवा हालसम्म ३९ देशमा विस्तार भएको छ।

१०.३४ रेडियो नेपालको प्रसारण पहुँच विस्तार गर्ने क्रममा चालु आर्थिक वर्षमा डोटीको उडितोलामा ५०० वाट, सुर्खेतको बीरेन्द्रनगरमा ३०० वाट र सोलुखुम्बुको पत्ताले डाँडामा २ ००० वाट क्षमताको एफएम रिलेकेन्द्र स्थापना भएको छ। साथै, १० स्टेशनमा प्रसारण लिङ्क स्थापना भई DRM प्रविधिको डिजिटल रेडियोको प्रसारण शुरू भएको छ। समावेशी प्रसारण अन्तर्गत विभिन्न भाषामा १,७५८ कार्यक्रम उत्पादन भई प्रसारणमा रहेका छन्।

१०.३५ हरेक प्रदेशमा सञ्चारग्राम स्थापना गर्ने लक्ष्यअनुसार यस आर्थिक वर्षमा कोशी प्रदेशको विराटनगरमा तारिणीप्रसाद कोइराला स्मृति सञ्चार ग्रामको निर्माण कार्य पूरा भई सञ्चालनमा आएको छ।

१०.३६ श्रव्य सामग्रीलाई बजारीकरण गर्ने तथा सबैको पहुँचमा पुऱ्याउने उद्देश्यले रेडियो नेपाल मोबाइल एप तयार भई OTT Apps and Monetization Platform सञ्चालनमा आएको छ। देशव्यापी श्रोता सर्वेक्षण, २०७९ सम्पन्न भएको छ। १८ वर्षमाथिका १३ लाख श्रोताले रेडियो नेपालको प्रसारण दैनिक सुन्ने गरेका र रेडियो/एफ.एम. सुन्ने हरेक ५ जना मध्ये १ जना रेडियो नेपालको श्रोता रहेको सर्वेक्षणले देखाएको छ।

चार्ट १०(ख): रेडियो नेपालको प्रसारण पहुँचको अवस्था (जनसङ्ख्या प्रतिशतमा)

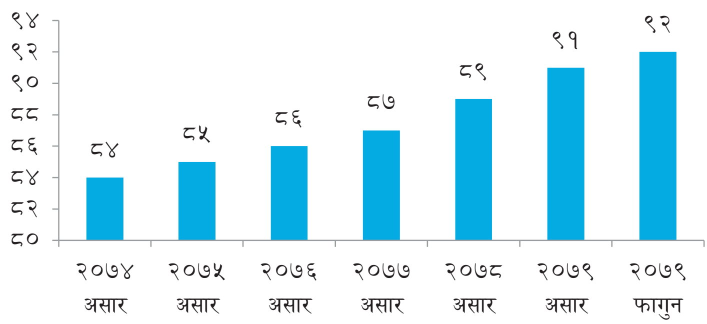

स्रोतः सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय, २०७९

१०.३७ मिडियम वेव, एफ.एम. र अनलाइन मार्फत २४ सै घण्टा रेडियोको प्रसारण हुँदै आएको छ। रेडियो नेपालबाट २१ भाषामा समाचार र २० भाषामा विभिन्न कार्यक्रम प्रसारण हुँदै आएको छ। २०७९ फागुनसम्म ९२.० प्रतिशत जनसङ्ख्यामा रेडियोको पहुँच पुगेको छ।

१०.३८ २०७९ फागुनसम्म ७०९ एफ.एम. र ९८ टेलिभिजन नियमित प्रसारणमा रहेका छन्। गत वर्षको सोही अवधिमा ७०७ एफ एम र ८६ टेलिभिजन नियमित प्रसारणमा रहेका थिए।

तालिका १०(च): श्रव्य-दृष्यसम्बन्धी इजाजत (सङ्ख्यामा)

विवरण	२०७६ असार	२०७७ असार	२०७८ असार	२०७९ असार	२०७९ फागुन
एफ. एम. रेडियो नियमित प्रसारण	६७२	६८४	६८९	७०७	७०९
टेलिभिजन लाईसेन्स	१३६	१७०	१९३	२३३	२४१
टेलिभिजन नियमित प्रसारण	५१	५८	६२	८६	९८
केबुल टेलिभिजन	८५३	८७८	८५३	८५३	८५३

विवरण	२०७६ असार	२०७७ असार	२०७८ असार	२०७९ असार	२०७९ फागुन
डि. टि. एच.	३	३	३	३	३
डाउनलिङ्कको इजाजत	१५३	१५४	१३४	१४१	१४१
VHF/UHF वाकीटकी	८१५	९६६	१०२०	१०९४	११०९
रेडियो यन्त्र बिक्री वितरण	२३१	२४९	२७३	२९३	३०३
विवरण	**२०७५/७६**	**२०७६/७७**	**२०७७/७८**	**२०७८/७९**	**२०७९/८०***
कथानक चलचित्र जाँच पास सङ्ख्या	२११	-	२९	५६	११०
विज्ञापन चलचित्र जाँचपास सङ्ख्या	९७	-	१८	४५	२६
विदेशी चलचित्र छायाङ्कन	८९	-	३३	२८	५७
आइ.पी. टेलिभिजन	९	१२	१४	१६	१६

स्रोतः सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय, २०७९ *फागुनसम्म

१०.३९ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्ममा ३६१ अनलाइन पत्रिका थप भई हालसम्म ३,७५८ अनलाइन सञ्चार माध्यम प्रेस काउन्सिलमा सूचीकरण भएका छन्।

१०.४० २०७९ फागुनसम्म इन्टरनेट ग्राहकको घनत्वमा सीमान्त वृद्धि भई १३०.६४ प्रतिशत पुगेको छ। २०७९ असारसम्म यस्तो घनत्व १३०.६३ प्रतिशत रहेको थियो।

तालिका १०(छ): सूचना, सञ्चार तथा प्रविधिका क्षेत्रका सूचकहरू

उपक्षेत्रगत कार्यक्रम	इकाई	२०७८ असार	२०७९ असार	२०७९ फागुन
इन्टरनेट ग्राहकको घनत्व	प्रतिशत	९०.५६	१३०.६३	१३०.६४
रेडियोको राष्ट्रिय पहुँच वृद्धि	प्रतिशत	८७	९१	९२
मोबाइल टेलिफोनको ग्राहक सङ्ख्या	जना (लाखमा)	३८०	४२०	३६८
हुलाक सेवामा अनलाइन ट्र्याकिङ्ग प्रणाली	जिल्ला	७३	७३	७३
स्थानीय तहको केन्द्रमा ब्रोडब्याण्ड इन्टरनेट पहुँच	सङ्ख्या	७१३	७३८	७५३
अप्टिकल फाइबर विस्तार	कि.मी.	१०५२७	१२२२४	१२२३८
फिक्स्ड ब्रोडव्याण्ड सेवा विस्तार	प्रतिशत	२५.०९	३२.१८	३६.७५
मोबाइल ब्रोडव्याण्ड सेवा विस्तार	प्रतिशत	६५.४७	९८.५५	९४.२५
डिजिटल टेलिभिजन पहुँच	घरधुरी प्रतिशत	७२	७२	७२
सरकारी सेवालाई अनलाइन मार्फत प्रवाह गर्ने	निकाय	२२	४५	५५

स्रोतः सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय, २०७९

१०.४१ २०७९ पुषसम्म ३ करोड ५९ लाख ८९ हजार ६ सय ९८ मोबाइल फोन प्रयोगमा रहेका छन्। २०७९ असारसम्म यो सङ्ख्या ४ करोड २२ लाख ८२ हजार ६ सय ५८ रहेको थियो। मोबाइल सेवाको विस्तारसँगै आधारभूत (फिक्स्ड) टेलिफोनको संख्या क्रमशः घट्दै गएको छ।

तालिका १०(ज): टेलिफोन सेवा विस्तार (सङ्ख्या हजारमा)

सेवा	२०७५ असार	२०७६ असार	२०७७ असार	२०७८ असार	२०७९ असार	२०७९ पुष
आधारभूत (फिक्स्ड)	८६१	७९८	७८३	८०९	८२५	८०३
मोबाइल	३८३४०	४०५९६	३७०७४	३८९५२	४१४५५	३५९९०
अन्य	१.७४२	१.७४२	२.९०५	२.९८६	२.९८६	२.९८६
जम्मा	**३९२०३**	**४१३९६**	**३७८६०**	**३९७६४**	**४२२८३**	**३६७९६**

स्रोतः सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय, २०७९

१०.४२ नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणबाट अनुमतिपत्र प्राप्त सेवा प्रदायकहरू (Dialup, Wireless, Optical Fiber, Cable, ADSL, GPRS, CDMA) मार्फत उपलब्ध गराएको डाटा सेवा २०७९ पुससम्म ३ करोड ८१ लाख ३७ हजार ६ सय ५५ प्रयोगकर्ताले प्रयोग गरेका छन्।

तालिका १०(झ): डाटा/इन्टरनेट सेवा प्रयोगकर्ता (सङ्ख्या हजारमा)

सेवा प्रदायक	२०७६ असार	२०७७ असार	२०७८ असार	२०७९ असार	२०७९ पुष
नेपाल दूरसञ्चार कम्पनी लिमिटेड	९४१२	१०८२६	१६७२९	२०६९९	१९६२३
एनसेल प्रा.लि.	६७६९	६७१०	७५०६	९१८४	८७१०
स्मार्ट टेलिकम प्रा.लि.	२१३	२०३	१६७	१४६	१०७
इन्टरनेट सेवा प्रदायकहरू	३०४७	४४९८	६६८२	८३९२	९६९८
जम्मा	**१९४४२**	**२२२३८**	**३१०८४**	**३८४२२**	**३८१३८**

स्रोतः सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय, २०७९

११. सामाजिक क्षेत्र

११.१ सरकारी नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन एवम् निजी क्षेत्रको लगानी समेत बढ्दै गएकोले सामाजिक क्षेत्रका परिसूचकमा सुधार हुँदै गएको छ। आधारभूत खानेपानी, उच्च तथा मध्यमस्तरको खानेपानीको पहुँचमा वृद्धि भएको छ। दक्ष स्वास्थ्यकर्मी, स्वास्थ्य सेवाको पहुँच विस्तार तथा स्वास्थ्य सम्बन्धी चेतनामा वृद्धि हुनुका साथै स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रसूति गराउने गर्भवती महिलाको प्रतिशत, खोप लगाउने बालबालिकाको प्रतिशत, औषत आयु जस्ता स्वास्थ्यसम्बन्धी सूचकाङ्कमा सुधार भएको छ। मातृ मृत्युदर, शिशु मृत्युदर र बाल मृत्युदरमा कमी आएको छ। विद्यालयमा भर्ना दर, विद्यार्थी टिकाउदर, साक्षरता दरमा वृद्धि भएको छ भने विद्यालय शिक्षामा लैङ्गिक समानता हासिल भएको छ।

तालिका ११(क): सामाजिक क्षेत्र विकासका परिसूचक

सामाजिक क्षेत्र	परिसूचक	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९
शिक्षा	अपेक्षित विद्यालय अध्ययन वर्ष *	१२.६	१२.८	१२.८	१२.९	१२.९
	औसत विद्यालय अध्ययन वर्ष *	४.७	४.९	५	५.१	५.१
	खुद भर्नादर (प्राथमिक तह-कक्षा १ देखि ५ सम्म)	९७.२	९६.५	९७.१	९७.४	९६.०९
	खुद भर्नादर (आधारभूत तह-कक्षा १ देखि ८ सम्म)	९२.३	९२.७	९३.४	९४.७	९५.०१
	खुद भर्नादर (माध्यमिक तह-कक्षा ९ देखि १२ सम्म)	४३.९	४६.४	४७.६	५१.२	५४.०३
	साक्षरता दर (१५ वर्ष माथि)	-	५८	५८	५८	
स्वास्थ्य	औसत आयु (जीवन प्रत्याशा)	७०.२	७०.५	७०.८	७१.१७	७१.२**
	कुल प्रजनन दर (सङ्ख्या प्रति महिला	२.३	२.३	२	२	२.१
	नवजात शिशु मृत्युदर (प्रति १००० जीवित जन्ममा, जन्मेको २८ दिनभित्र	१७***	२१***	१६***	१६***	२१**
	शिशु मृत्युदर (प्रति १००० जीवित जन्ममा, जन्मेको १ वर्षभित्र)	२६***	२६***	२५***	२५***	२८**
	स्वास्थ्य संस्था	४५१३	५७१७	७१५४	७५६६	७५९८
	स्वास्थ्य जनशक्ति	९०८०३	९०९४६	९०९४६	९७४४९	१०२५०७
खानेपानी तथा सरसफाइ	आधारभूत खानेपानी सेवा	८८	८९	९१	९३.२३	९४.९३
	आधारभूत सरसफाइ	९८.६	९९.७	१००	१००	१००
	उच्च मध्यमस्तरको खानेपानी	१९	२१	२३	२४.६५	२५.६९
मानव विकास	मानव विकास सूचकाङ्क	०.६०१	०.६११	०.६०४	०.६०२	०.६०२*

सामाजिक क्षेत्र	परिसूचक	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९
लैङ्गिक विकास	लैङ्गिक विकास सूचकाङ्क	०.९२५	०.८९७	०.८८६	०.९४२	०.९४२*
लैङ्गिक असमानता	लैङ्गिक असमानता सूचकाङ्क	०.४८	०.४७६	०.४७९	०.४५२	०.४५२*

स्रोत: स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, खानेपानी तथा सरसफाइ मन्त्रालय, २०७९
*मानव विकास प्रतिवेदन, २०२१/२२ **नेपाल जनसाङ्ख्यिक स्वास्थ्य सर्वेक्षण, २०२२ *** Nepal Multiple indicator Cluster Survey, 2019

११.२ संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय विकास कार्यक्रमद्वारा प्रकाशित मानव विकास प्रतिवेदन, २०२१/२२ अनुसार नेपालको मानव विकास सूचकाङ्क ०.६०२ रहेको छ। मानव विकास सूचकाङ्कका आधारमा नेपाल संसारका १९१ मुलुकमध्ये १४३औं स्थानमा रहेको छ, जुन मध्यम मानव विकास समूहको औसत ०.६३६ र सार्क मुलुकको औसत ०.६३२ भन्दा कम रहेको छ।

तालिका ११(ख): नेपालको पछिल्लो ३ दशकको मानव विकासको अवस्था

वर्ष	औसत आयु (जन्मेको अवस्थामा)	अपेक्षित विद्यालय अध्ययन वर्ष	औसत विद्यालय अध्ययन वर्ष	प्रति व्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय ($-PPP)	मानव विकास सूचकाङ्क
१९९०	५४.४	७.५	२.०	१३७२	०.३९९
१९९५	५८.६	८.१	२.२	१५५३	०.३९९
२०००	६२.३	९.०	२.४	१७९३	०.४६७
२००५	६५.३	९.५	२.८	१९९३	०.४६७
२०१०	६७.६	११.९	३.३	२३७२	०.५४३
२०१५	६९.५	१२.७	४.७	२९५७	०.५७९
२०१६	६९.८	१२.६	४.९	२९४६	०.५७९
२०१७	७०.२	१२.६	४.७	३१३५	०.५७९
२०१८	७०.५	१२.८	४.९	३२७६	०.६०१
२०१९	७०.८	१२.८	५.०	३४५७	०.६११
२०२०	-	-	-	-	०.६०४
२०२१	६८.४	१२.९	५.१	३८७७	०.६०२

स्रोतः संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय विकास कार्यक्रम, २०२१/२२

स्वास्थ्य क्षेत्र

११.३ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा स्वास्थ्य तथा सामाजिक क्षेत्रको योगदान १.९२ प्रतिशतले वृद्धि हुने अनुमान रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को तुलनामा चालु वर्षमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा ०.१३ प्रतिशत विन्दुको सामान्य वृद्धि हुने अनुमान रहेको छ। गत आर्थिक वर्षको तुलनामा आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कुल मूल्य अभिवृद्धि ६.५१ ले वृद्धि हुने अनुमान रहेको छ।

चार्ट ११(क): पछिल्लो दशकको स्वास्थ्य तथा सामाजिक क्षेत्रको वृद्धिदर र योगदान (प्रतिशतमा)

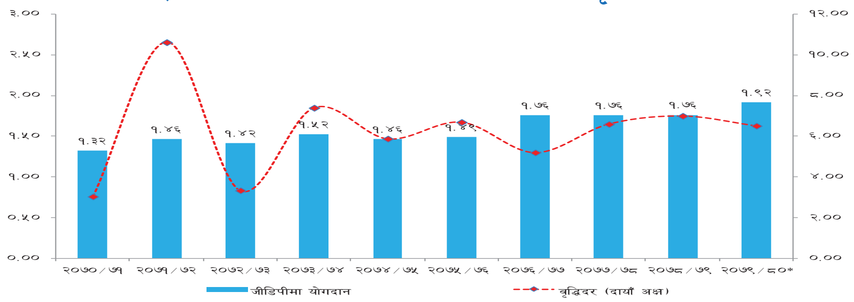

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

*फागुनसम्म

स्वास्थ्यसम्बन्धी सूचकहरू

११.४ स्वास्थ्य क्षेत्रमा बढ्दै गएको सार्वजनिक तथा निजी लगानी र स्वास्थ्यसम्बन्धी नागरिक चेतनामा वृद्धि हुँदै गएसँगै विगतका वर्षदेखि नै स्वास्थ्य सूचकमा उल्लेख्य सुधार हुँदै गएको छ। बाल मृत्यू दर र मातृ मृत्यू दर घटदै गएको छ। दक्ष प्रसूतिकर्मीबाट प्रसूति गराउने गर्भवती महिलाको सङ्ख्या बढ्दै गएको छ। औसत आयू बढ्दै गएको छ।

तालिका ११(ग): स्वास्थ्य सम्बन्धी सूचक

सूचक	२०११	२०१६	२०२२
	जनगणना २०६८ मा आधारित	संयूक्त राष्ट्रसंघको प्रक्षेपणमा आधारित	जनगणना २०७८ मा आधारित (प्रारम्भिक)
औसत आयु/जीवन प्रत्याशा (जन्म हुँदाको)	६६.६	६८.८	७१.२
नेपाल जनसाङ्ख्यिक स्वास्थ्य सर्वेक्षण, २०२२ मा आधारित			
कुल प्रजनन दर (सङ्ख्या प्रति महिला)	२.६	२.३	२.१
परिवार नियोजनका साधन प्रयोगकर्ता दर (आधुनिक, प्रतिशत)	४३.२	४२.८	४२.७
नवजात शिशु मृत्युदर (प्रति १००० जीवित जन्ममा, जन्मेको २८ दिनभित्र)	३३.०	२१.०	२१.०
शिशु मृत्युदर (प्रति १००० जीवित जन्ममा, जन्मेको १ वर्षभित्र)	४६.०	३२.०	२८.०
५ वर्षमुनिको बाल मृत्युदर (प्रति १००० जीवित जन्ममा)	५४.०	३९.०	३३.०
कम्तीमा ४ पटक गर्भ जाँच गराउने गर्भवती महिलाको प्रतिशत	५०.१	६९.४	८०.५
दक्ष प्रसूतिकर्मीबाट प्रसूति गराउने गर्भवती महिलाको प्रतिशत	३६.०	५८.०	८०.१
स्वास्थ्य संस्थामा प्रसूति गराउने गर्भवती महिलाको प्रतिशत	३५.३	५७.४	७९.३
पूर्ण रूपमा खोप लगाउने बालबालिकाको प्रतिशत (Basic Antigens)	८७.०	७७.८	८०.०

स्रोतः स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, २०७९

११.५ पछिल्ला वर्षमा नेपालको कुल प्रजनन् दर घटेको कारण जनसङ्ख्या वृद्धिदर समेत घट्दै गएको छ। नेपाल जनसाङ्ख्यिक तथा स्वास्थ्य सर्वेक्षण, २०२२ अनुसार नेपालको कुल प्रजनन दर २.१ रहेको छ। हाल कुल प्रजनन् दर जनसङ्ख्याको प्रतिस्थापन दरसँग बराबर रहेको छ। आगामी वर्षहरूमा कुल प्रजनन् दर जनसङ्ख्याको प्रतिस्थापन दर भन्दा न्यून हुँदै जाने जोखिम रहेको छ। सहरी क्षेत्रमा कुल प्रजनन दर प्रतिस्थापन प्रजनन दरभन्दा कम (२.०) र ग्रामीण क्षेत्रमा बढी (२.४) रहेको छ।

कोभिड(१९ महामारीको स्थिति

११.६ २०७९ असारसम्म पि.सि.आर. र एन्टीजेन गरी ७० लाख ३४ हजार १ सय ६० को कोभिड परीक्षण गरिएकोमा ११ लाख २२ हजार २ सय १ कोभिड-१९ बाट सङ्क्रमित भई ११ हजार ९ सय ५२ को मृत्यु भएको थियो। २०७९ फागुनसम्म ७५ लाख ४० हजार ३ सय ३९ को कोभिड परीक्षण भएकोमा ११ लाख ५३ हजार ४ सय १ सङ्क्रमित भई १२ हजार २० को मृत्यू भएको छ।

तालिका ११(घ): कोभिड-१९ परीक्षण, संक्रमण र मृत्यु सम्बन्धी विवरण

सूचक	२०७७ असारसम्म	२०७८ असारसम्म	२०७९ असारसम्म	२०७९ फागुनसम्म
जम्मा परीक्षण	२९८८३०	३६९८६४०	७०३४१६०	७५४०३३९
पि.सि.आर.	२९८८३०	३४४६५८६	५७८३५४३	६०१५७०७
एन्टीजेन	-	२५२०५४	१२५०६१७	१५२४६३२
पि.सि.आर. सङ्क्रमित	१७१७७	६६२५७०	९८१२९४	१००११६८
एन्टीजेन सङ्क्रमित		४६८७६	१४०९०७	१५२२३३
कुल सङ्क्रमित	१७१७७	७०९४४६	११२२२०१	११५३४०१
कुल मृत्यु	३९	९४६३	११९५२	१२०२०

स्रोतः स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, २०७९

११.७ २०७९ असारसम्म १२ वर्ष वा सो भन्दा माथि उमेरका करिब ९६.० प्रतिशत जनसङ्ख्याले कोभिड-१९ विरुद्धको दोस्रो मात्रा खोप लगाएका छन्। यसैगरी, ५ देखि ११ वर्ष उमेर समूहका करिब ८३.० प्रतिशत बालबालिकाले समेत कोभिड-१९ विरुद्धको दोस्रो मात्रा खोप लगाएका छन्।

तालिका ११(ङ): कोभिड-१९ विरुद्धको खोप पाउनेहरूको सङ्ख्या

सूचक	१२ वर्ष र सो भन्दा माथि		५ देखि ११ वर्षसम्म
	२०७९ असारसम्म	२०७९ फागुनसम्म	२०७९ फागुनसम्म
पहिलो मात्रा	२०५०८७५६	२३२०८४८३	३५५६८१६
दोस्रो मात्रा/पूर्ण मात्रा	२०४४५६८	२२३२४९३३	३२२१९७०
अतिरिक्त मात्रा	६८५३०१५	७९७२७९१	-

स्रोतः स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, २०७९

११.८ कोभिड-१९ विरुद्धको नियन्त्रण, उपचार तथा अन्य व्यवस्थापनको लागि आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा सङ्घीय सरकारबाट मात्र रू.२२ अर्ब २१ करोड खर्च भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म यस्तो खर्च रू.२ करोड ७२ लाख रहेको छ।

स्वास्थ्य सेवा तथा जनशक्ति विस्तार

११.९ विश्व स्वास्थ्य सङ्गठनका अनुसार प्रति हजार जनसङ्ख्यामा १ चिकित्सक हुनुपर्ने न्यूनतम मापदण्ड रहेको छ। मानव संसाधनको उत्पादनको दृष्टिले स्वास्थ्य क्षेत्रमा नेपालमा प्रति १ हजार जनसङ्ख्यामा १.१५ चिकित्सक र २.५४ नर्स रहेका छन्। यद्यपि, उत्पादित स्वास्थ्य जनशक्ति देशमै खपत नहुनु, उत्पादित जनशक्तिको समान वितरण हुन नसक्नु र सीप मिश्रित दक्ष जनशक्तिको उत्पादन न्यून हुनु चुनौतीको रूपमा रहेको छ।

चार्ट ११(ख): स्वास्थ्यकर्मी र जनसङ्ख्या अनुपात

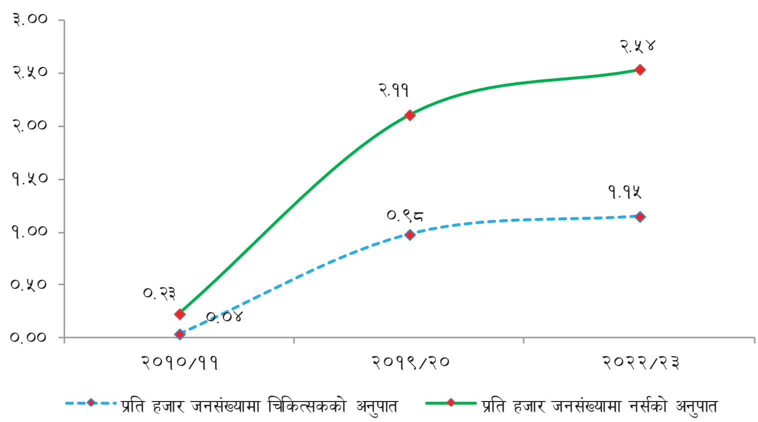

स्रोत : स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, २०७९

११.१० २०७९ फागुनसम्म सरकारी स्वास्थ्य सेवामा रहेका स्वास्थ्य जनशक्तिको सङ्ख्या २०७९ असारको तुलनामा ५.२ प्रतिशतले बढेर १ लाख २ हजार ५ सय ७ पुगेको छ। यस्तो सङ्ख्या २०७८ फागुनसम्म ९७ हजार ४ सय ४९ रहेको थियो। त्यसैगरी, २०७९ फागुनसम्म स्वास्थ्य संस्थाको सङ्ख्या ७,८५८ पुगेको छ।

तालिका ११(च): स्वास्थ्य संस्था, शैय्या र सरकारी सेवामा रहेका जनशक्तिको विवरण

विवरण	असारसम्म					२०७९
	२०७५	२०७६	२०७७	२०७८	२०७९	फागुन
स्वास्थ्य संस्था	**४५१३**	**५७१७**	**७१५४**	**७५६६**	**७५९८**	**७८५८**
क) अस्पताल	१२३	१२५	१२५	१२५	१५४	२१५
ख) प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	२०३	२०३	२०३	२०५	१९६	२०१
ग) स्वास्थ्य चौकी	३८०३	३८०५	३८०५	३८७०	३८५३	३८२०
घ) आयुर्वेदिक औषधालय	३८४	३८४	३९५	३९५	४२४	४२६
ङ) उपस्वास्थ्य चौकी/ आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	०	१२००	२६२६	२९७१	२९७१	३१९६
अस्पताल शैय्या	**८१७२**	**८१७२**	**८१७२**	**११६४०**	**१५७९०**	**१६०१५**
स्वास्थ्य जनशक्ति	**९०८०३**	**९०९४६**	**९०९४६**	**९०३६९**	**९७४४९**	**१०२५०७**
क) डाक्टर	२६४०	२६४०	२६४०	२६४०	४६६०	६१३८
ख) नर्स/अ.न.मी.	२०५१०	२०६५३	२०६५३	२०६५३	२४६९३	२७६८३
ग) कविराज	६१३	६१३	६१३	६१३	६१३	६७४
घ) वैद्य	६९३	६९३	६९३	६९३	६९३	६९३
ङ) स्वास्थ्य सहायक (हे.अ., अ.हे.ब.)	१४३४७	१४३४७	१४३४७	१४३४७	१५३६७	१५८९६
च) महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका	५२०००	५२०००	५२०००	५१४२३	५१४२३	५१४२३

स्रोतः स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, २०७९

११.११ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म सरकारी र निजी स्वास्थ्य संस्थाबाट अन्तरङ्ग, बहिरङ्ग र आकस्मिक सेवा गरी जम्मा २ करोड ८८ लाख पटक सेवा प्रवाह भएको छ। कुल सेवा मध्ये बहिरङ्ग सेवाको अंश सबैभन्दा बढी ९२.४ प्रतिशत रहेको छ भने आकस्मिक र अन्तरङ्ग सेवाको अंश क्रमशः ४.८ प्रतिशत र २.८ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ११(छ): स्वास्थ्य सेवाबाट लाभान्वितको विवरण (सङ्ख्या हजारमा)

अस्पताल स्वास्थ्य सेवा	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
अन्तरंग (पटक)	१०७७	१४८६	७९३
बहिरङ्ग (पटक)	२६८४३	३३०६३	२६६२६
आकस्मिक (पटक)	२०८७	२९३९	१३७७
जम्मा (पटक)	**३०००७**	**३७४८८**	**२८७९६**

स्रोतः स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय *फागुनसम्म

राष्ट्रिय खोप अभियान

११.१२ राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम अन्तर्गत बालबालिकालाई १३ प्रकारका रोग विरुद्ध खोप उपलब्ध हुँदै आएको छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ बाट रोटा भाइरस र आर्थिक वर्ष २०७८/७९ बाट टाईफाइड विरुद्धको खोपलाई राष्ट्रिय खोप कार्यक्रममा समावेश भएको छ। साथै, गर्भवती महिलाको लागि टिटानस र डिप्थेरिया विरुद्धको खोप समेत प्रदान हुँदै आएको छ। यस खोपको कारण नवजात शिशुमा देखिने धनुष्टङ्कार रोग निवारण भएको छ।

तालिका ११(ज): राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम

सुचकाङ्क	एन्टिजेन सङ्ख्या	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
२ वर्षसम्मको बालबालिका (सङ्ख्या हजारमा)				एन्टिजेन सङ्ख्या	१३	
वि.सि.जि. भ्याक्सिन	१	५६५.०	५३३.७	५६२.७	५३९.८	४०४.७
डि.पि.टी, हेप-बी., हिब (तेस्रो मात्रा)	५	५३७.२	४८३.३	५४१.६	४९४.८	३५७.४
पोलियो (तेस्रो मात्रा)	१	५१९.२	४७७.३	५०६.२	४९५.९	३५४.७
दादुरा, रूबेला (दोस्रो मात्रा)	२	४४५.२	४२६.८	४८२.१	४८०.०	३२७.४
रोटा दोस्रो मात्रा	१			३४३.०	४७१.२	३६२.८
पि.सि.भि. तेस्रो मात्रा	१	५०४.१	४८५.०	४९७.७	४८८.०	३२९.२
जापानिज इन्सेफ्लाइटिस	१	४९४.२	४७२.१	५०३.०	४९५.९	३६०.३
टाइफाइड	१				२२३.८	३१०.९
गर्भवती महिला (सङ्ख्या हजारमा)						
टिटानस र डिप्थेरिया	२	४८६.२	४४७.५	४५२.१	२४०.५	१६०.०

स्रोतः स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, २०७९ *फागुनसम्म

विपन्न नागरिक औषधी उपचार

११.१३ विपन्न नागरिक औषधी उपचार अन्तर्गत विभिन्न ८ प्रकारका रोग विरुद्ध स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध हुँदै आएको छ। यस अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म ३२ हजार २ सय ४७ विपन्न नागरिकले सेवा प्राप्त गरेका छन्। गत आर्थिक वर्षमा ३५ हजार ९ सय ६५ विपन्न नागरिकले सेवा प्राप्त गरेका थिए।

तालिका ११(झ): विपन्न नागरिक औषधी उपचार सेवा

विवरण	२०७८/७९	२०७९/८०*
क्यान्सर	१८३६२	१७५५६
मुटु	६००१	४८३३
मृगौलाको उपचार		
हेमोडायलासिस	६५३४	५७३३
पेरिटोनियल डायलासिस	४४३	२७०
प्रत्यारोपण	७४५	३२४
औषधि उपचार	७२५	५५७
सेरो पोजेटिभ	२११	११६
पार्किन्सन्स	६३	६२
अल्जाइमर	१०	११
हेड इन्जुरी	५१३	५०६
स्पाइनल इन्जुरी	११३२	९३३
सिकलसेल एनिमिया	१२२६	१३४६
जम्मा	३५९६५	३२२४७

स्रोतः स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, २०७९ *फागुनसम्म

११.१४ २०७९ पुससम्म दर्ता भएका स्वास्थ्यकर्मीको सङ्ख्या ३ लाख ७ हजार ४८ पुगेको छ। कुल स्वास्थ्यकर्मी मध्ये मेडिकल काउन्सिलमा दर्ता भएका स्वास्थ्यकर्मी १३.८ प्रतिशत रहेका छन्। त्यसैगरी, नेपाल नर्सिङ काउन्सिलमा दर्ता भएका स्वास्थ्यकर्मी ३६.९ प्रतिशत, नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी परिषदमा दर्ता भएका स्वास्थ्यकर्मी ४७.८ प्रतिशत र नेपाल आयूर्वेद चिकित्सा परिषदमा दर्ता भएका स्वास्थ्यकर्मी १.६ प्रतिशत रहेका छन्। यस अवधिसम्म दर्ता भएका विशेषज्ञ चिकित्सकको सङ्ख्या १० हजार ८० पुगेको छ। यस्तो सङ्ख्या २०७९ असारमा ८,८६२ रहेको थियो।

तालिका ११(ञ): दर्ता भएका स्वास्थ्यकर्मीको विवरण

स्वास्थ्यकर्मीको प्रकार	२०७८ पुससम्म (सङ्ख्यामा)			२०७९ पुससम्म (सङ्ख्यामा)		
	पुरूष	महिला	जम्मा	पुरूष	महिला	जम्मा
नेपाल मेडिकल काउन्सिलमा दर्ता भएका स्वास्थ्यकर्मी						
मेडिकल चिकित्सक	१७३८१	८६७१	२६०५२	१८५२०	९२८५	२७८०५
दन्त चिकित्सक	१५४६	२५३५	४०८१	१६२२	२७९१	४४१३
बिशेषज्ञ चिकित्सक						
एम.डि./एम.एस.	५९६०	२२४३	८२०३	६७१४	२६२५	९३३९
एम.डि.एस.	३५५	३०४	६५९	३९६	३४५	७४१
नेपाल नर्सिङ काउन्सिलमा दर्ता भएका स्वास्थ्यकर्मी						
नर्स विशेषज्ञ	,	५९८	५९८	,	,	१३२६

स्वास्थ्यकर्मीको प्रकार	२०७८ पुससम्म (सङ्ख्यामा)			२०७९ पुससम्म (सङ्ख्यामा)		
	पुरूष	महिला	जम्मा	पुरूष	महिला	जम्मा
नर्स	,	६८३१६	६८३१६	,	,	७३८८९
अ.न.मी.	,	३६४४६	३६४४६	,	,	३७१८३
मिडवाइफ	,	,	,	,	,	५१
विदेशी नर्स	,	,	,	,	,	८४८
नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी परिषदमा दर्ता भएका स्वास्थ्यकर्मी						
स्वास्थ्यकर्मी	,	,	,			१४६६४३
नेपाल आयूर्वेद चिकित्सा परिषदमा दर्ता भएका स्वास्थ्यकर्मी						
स्वास्थ्यकर्मी						४८१०

स्रोतः स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय *फागुनसम्म

११.१५ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म परिवार नियोजनका अस्थायी साधनको नयाँ प्रयोगकर्ताको सङ्ख्या ४ लाख ७ हजार ५ सय ६६ रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस्तो सङ्ख्या ५ लाख ८२ हजार ७ सय १३ रहेको थियो।

११.१६ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म २२ हजार ८ सय ६९ क्षयरोगका बिरामीले स्वास्थ्य संस्थाबाट सेवा लिएका छन्। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस्तो सङ्ख्या ३४ हजार ९ सय ९२ रहेको थियो।

११.१७ औलो रोग नियन्त्रण कार्यक्रम अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० फागुनसम्म कुल २ लाख ८५ हजार ६ सय ८७ रगतको नमुना परीक्षण गरिएकोमा ३५४ जनामा औलो देखापरेको छ। जसमध्ये प्लाज्मोडियम भाईभ्याक्सका २२८, फ्याल्सिप्यारमका १०५ तथा दुबै मिश्रित २८ केस रहेका छन्। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा ४८६ मा औलो देखिएको थियो।

११.१८ आर्थिक वर्ष २०७९/८० फागुनसम्म हात्तीपाइले रोग देखिएका १५ जिल्लामा हात्तीपाइले रोग विरुद्धको औषधी खुवाउने अभियान सञ्चालन भई ८० लाख ७१ हजार ७ सय ११ ले औषधी सेवन गरेका छन्। गत आर्थिक वर्षमा यो अभियान १० जिल्लामा सञ्चालन भई ४९ लाख ९२ हजार ९ सय ३६ जनाले हात्तीपाइले विरुद्धको औषधी सेवन गरेका थिए।

११.१९ आर्थिक वर्ष २०७९/८० फागुनसम्म आमाबाट बच्चामा सर्ने एच.आई.भी. को रोकथाम (PMTCT) कार्यक्रममा आवद्ध ६१ गर्भवती महिला सहित २३ हजार ७ सय ६० एच.आई.भी संक्रमितलाई एन्टी रेट्रो ट्रिटमेन्ट (ART) केन्द्रबाट एन्टी रेट्रो भाइरल (ARV) औषधि वितरण भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा ९४

गर्भवती महिला सहित २२ हजार १ सय २५ एच.आई.भी संक्रमितलाई एन्टी रेट्रो ट्रिटमेन्ट केन्द्रबाट एन्टी रेट्रो भाइरल औषधि वितरण भएको थियो।

११.२० आर्थिक वर्ष २०७९/८० फागुनसम्म डेङ्गुबाट कुल ५४ हजार ५ सय ६१ जना संक्रमित भएकोमा ८८ जनाको ज्यान गएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा डेङ्गुबाट ७३३ जना संक्रमित भएका थिए।

११.२१ आर्थिक वर्ष २०७९/८० फागुनसम्म थप १२५ बिरामीको मृगौला प्रत्यारोपण र १ जना बिरामीको कलेजो प्रत्यारोपण भएको छ। २०७९ असारसम्म शहीद धर्मभक्त राष्ट्रिय प्रत्यारोपण केन्द्रले कुल ९६३ बिरामीको मृगौला र ११ बिरामीको कलेजो प्रत्यारोपण गरेको थियो।

११.२२ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म ५०४ बिरामीको मुटुको भल्भको निःशुल्क शल्यक्रिया र १,४६४ बिरामीको भल्भ बाहेक विभिन्न प्रकारको मुटुको शल्यक्रिया गरिएको छ। साथै, ९,६८८ बिरामीले क्याथल्याब सेवा प्राप्त गरेका छन्। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा ७३७ को मुटुको शल्यक्रिया, २,०६४ को विभिन्न प्रकारको मुटुको शल्यक्रिया र १३ हजार ५ सय ३ ले क्याथल्याब सेवा प्राप्त गरेका थिए।

११.२३ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म राष्ट्रिय जनस्वास्थ्य प्रयोगशालाबाट ८२ हजार १ सय ९४ ले बिभिन्न रोगको परिक्षण तथा निदानात्मक सेवा प्राप्त गरेका छन्। गत आर्थिक वर्षमा प्रयोगशालाबाट १ लाख ३४ हजार ५ सय ९४ जनाले यस्तो सेवा प्राप्त गरेका थिए।

मञ्जुषा बक्स ११(क): स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम

नेपालमा स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको थालनी सन् १९७६ देखि तत्कालीन शान्ता भवन अस्पताल, पाटनले ललितपुर जिल्लाका केही समुदायबाट शुरु गरेको थियो। यसै क्रममा बी.पी. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, धरानले सन् २००० मा सुनसरी र मोरङ जिल्लाका १७ समूहमा स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याएको थियो। सरकारीस्तरमा सन् २००३ मा मंगलबारे, कटारी, चन्द्रनिगाहपुर, दुम्कौली, लमही र टिकापुर गरी ६ प्राथमिक स्वास्थ्य उपचार केन्द्रबाट सामुदायिक स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम सञ्चालनमा आएको थियो। राष्ट्रियस्तरमा स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम लागू गर्ने नीतिअनुरूप वि.सं. २०७१ वैशाख १२ मा राष्ट्रिय स्वास्थ्य बीमा नीति जारी भई वि.सं. २०७२ सालदेखि कैलाली, बाग्लुङ्ग र इलाममा स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम सञ्चालनमा आएको थियो। २०७९ फागुनसम्म स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम ७७ जिल्लाका ७४७ स्थानीय तहमा विस्तार भएको छ। हाल स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम स्वास्थ्य बीमा वोर्डमार्फत सञ्चालन हुँदै आएको छ। यस कार्यक्रम मार्फत मुलुकलाई स्वास्थ्यमा

सर्वव्यापी पहुँचको दिशामा अग्रसर बनाउँदै सन् २०३० सम्ममा दीगो विकास लक्ष्य हासिल गर्न महत्त्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने अपेक्षा रहेको छ।

चार्ट ११(ग): राष्ट्रिय स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको विकासक्रम

स्रोतः स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, २०७९

स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा पाँच जनासम्मको परिवारले वार्षिक रू.३५०० योगदान रकम भुक्तानी गरी बढीमा रू.१ लाख सम्मको स्वास्थ्य सुविधा प्राप्त गर्दै आएका छन्। साथै, पाँच जनाभन्दा बढी सदस्य भएको परिवारको हकमा प्रतिव्यक्ति वार्षिक थप रू.७०० भुक्तानी गर्दा थप २० हजारका दरले वार्षिक बढीमा रकम रू.२ लाखसम्मको स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्दै आएका छन्।

चार्ट ११(घ): स्वास्थ्य बीमा स्थिति

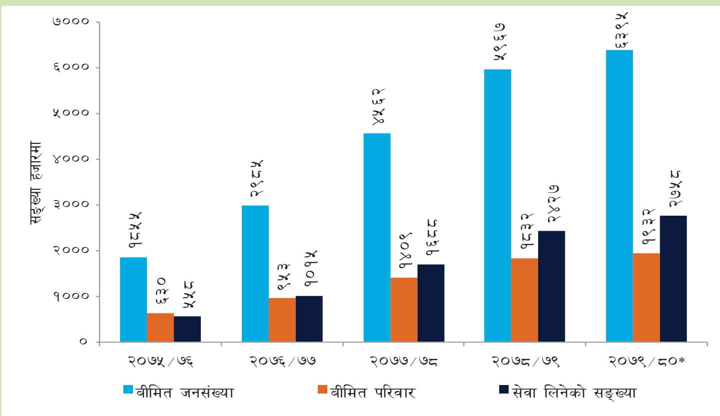

स्रोतः स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, २०७९

संगठित संस्थाको हकमा भने वार्षिक योगदान रकम रू.१० हजार भन्दा बढी नहुने गरी कर्मचारीको शुरु तलबस्केलको १.० प्रतिशत तथा रोजगारदाताको १.० प्रतिशत गरी जम्मा वार्षिक .०२ प्रतिशत योगदान रकम भुक्तानी गरी स्वास्थ्य सुविधा उपलब्ध हुने कानूनी व्यवस्था समेत रहेको छ। अति गरिब, अति अशक्त/अपाङ्गता, कुष्ठरोगी, एच.आई.भी. सङ्क्रमित, जटिल खालको क्षयरोग सङ्क्रमित व्यक्ति र उनीहरूको परिवार तथा ७० वर्ष उमेर पुगेका ज्येष्ठ नागरिकको शतप्रतिशत र महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको परिवारको योगदान रकमको ५०.० प्रतिशत रकम नेपाल सरकारले व्यहोर्दै आएको छ। योगदानमा आधारित यस कार्यक्रमतर्फको खर्च वर्सेनि निरन्तर बढ्दै गएको छ।

तालिका ११ (ट): स्वास्थ्य बीमामा आवद्ध लक्षित वर्ग

लक्षित वर्ग	बीमित सङ्ख्या		
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका परिवार सङ्ख्या सहित	६१३७३	९९१८५	१०८१३३
एच.आई.भी संक्रमित परिवार सङ्ख्या सहित	१९८५०	२९४०६	३१९९५
एम.डि.आर.टी.बी. परिवार सङ्ख्या सहित	१९००	२७३६	२९८७
कुष्ठरोगी परिवार सङ्ख्या सहित	२३१५	३०५६	३२५८
अति अशक्त अपाङ्ग परिवार सङ्ख्या सहित	७४६४९	११०१२३	१२०१६७
जेष्ठ नागरिक परिवार सङ्ख्या सहित	५४६३५८	७०७३४३	७६८५३५
अति गरिब परिवार सङ्ख्या सहित	४७६३२२	४९३३४७	४९७४५३

स्रोतः स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, २०७९ *फागुनसम्म

नेपाल सरकारद्वारा संचालित स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम अन्तर्गत २०७९ फागुनसम्म ३७३ सरकारी अस्पताल, ३३ सामुदायिक अस्पताल र ५३ निजी अस्पताल गरी ४५९ स्वास्थ्य सेवा प्रदायक आवद्ध छन्।

तालिका ११ (ठ): स्वास्थ्य बीमा दावी र सोधभर्ना

आर्थिक वर्ष	सरकारी अस्पताल		सामुदायिक अस्पताल		निजी अस्पताल	
	दाबी सङ्ख्या (हजारमा)	शोधभर्ना (रू. करोडमा)	दाबी सङ्ख्या (हजारमा)	शोधभर्ना (रू. करोडमा)	दाबी सङ्ख्या (हजारमा)	शोधभर्ना (रू. करोडमा)
२०७३/७४	२२.३४	१.४५	१.०७	०.२०	८.३९	१.२१
२०७४/७५	२७१.८३	२७.१८	५६.२२	८.३९	१९२.६०	३१.३६
२०७५/७६	१००६.८३	१०५.१३	२३५.१६	३३.३०	३५२.७७	७४.५१
२०७६/७७	१६८२.५५	१८५.६७	३३८.४७	५४.९७	४५८.३६	१४६.६४
२०७७/७८	१५५४.३२	२११.४५	२६८.६१	६२.३८	३९९.७६	२०९.५८
२०७८/७९	४०२०.२५	४९९.८०	८७५.८८	१३०.४९	१५८८.९३	३६२.१५
२०७९/८०*	३८०५.०६	५८६.१२	५८८.१५	११४.३९	६७२.८०	३१८.२५

स्रोतः स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, २०७९ *फागुनसम्म

स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउन तथा यससम्बन्धी सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रममा देखिएको दोहोरोपनालाई कम गर्न स्वास्थ्य बीमाको सुविधा थैली (Benefit

Package) ले नसमेटेका स्वास्थ्य सेवा मात्र प्रदान गर्ने गरी अन्य सामाजिक सुरक्षाका कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने देखिन्छ। स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमका निम्ति छुट्टै बीमा नीति जारी गरी बीमा खर्चमा सरकार माथि पर्ने गरेको अनिश्चित दायित्वलाई पारदर्शी र अनुमानयोग्य बनाउनुपर्ने देखिन्छ। हाल कायम रहेको स्वास्थ्य बीमा बोर्डले स्वास्थ्य संस्थाहरूलाई गर्दै आएको भुक्तानी प्रणालीलाई पुनरावलोकन गरी बोर्डलाई नियमनकारी संस्थाको रूपमा मात्र सीमित गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्ने देखिएको छ।

शिक्षा

११.२४ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा शिक्षा क्षेत्रको योगदान ८.२२ प्रतिशत रहने र उत्पादन ४.०७ प्रतिशतले विस्तार हुने अनुमान रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को तुलनामा चालु वर्षमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस क्षेत्रको योगदान ०.११ प्रतिशत बिन्दुले सामान्य वृद्धि हुने अनुमान रहेको छ।

चार्ट ११(ङ): पछिल्लो दशकको शिक्षा क्षेत्रको वृद्धिदर र योगदान (प्रतिशतमा)

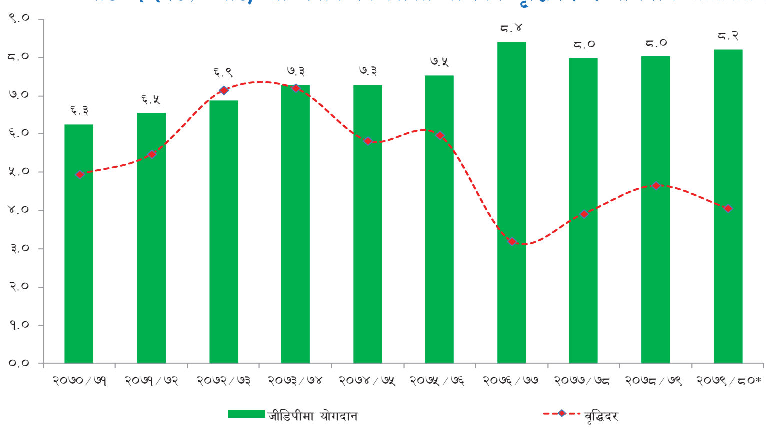

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८० *अनुमानित

११.२५ शैक्षिक सत्र २०७९ मा हरेक तहको खुद भर्नादरमा वृद्धि भएको छ। आधारभूत तह (कक्षा १-५) मा खुद भर्नादर ९७.१ प्रतिशत, आधारभूत तह (कक्षा १-८) मा ९६.१ प्रतिशत र माध्यमिक तह (कक्षा ९-१२) मा ५७.४ प्रतिशत पुगेको छ। शैक्षिक सत्र २०७८ मा यस्तो दर क्रमशः ९६.९ प्रतिशत, ९५.१ प्रतिशत र ५४.३ प्रतिशत रहेको थियो। अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा ऐन, २०७५ तथा नियमावली, २०७७ को कार्यान्वयन, विद्यालय भर्ना अभियान, शिक्षामा बढ्दो सरकारी तथा निजी लगानी र स्थानीय सरकारको प्रत्यक्ष निगरानीका कारण खुद भर्नादरमा सुधार हुँदै गएको छ।

११.२६ शैक्षिक सत्र २०७९ मा कक्षा १ मा खुद प्रवेश दर ९५.९ प्रतिशत रहेको छ। गत शैक्षिक सत्रमा यस्तो दर ९६.३ प्रतिशत रहेको थियो। प्रारम्भिक बालविकास कक्षामा बढी वर्ष बिताउने प्रवृत्तिले खुद प्रवेश दरमा कमी आएको छ।

११.२७ पछिल्ला वर्षहरूमा विद्यार्थीको टिकाउ दर क्रमशः बढ्दै गएको छ। शैक्षिक सत्र २०७९ मा कक्षा ८ सम्मको टिकाउ दर ८५.७ प्रतिशत, कक्षा १० सम्मको टिकाउ दर ६७.३ प्रतिशत र कक्षा १२ सम्मको टिकाउ दर ३५.६ प्रतिशत पुगेको छ।

११.२८ पछिल्ला वर्षमा कुल शिक्षकमा महिला शिक्षकको अनुपात बढ्दै गएको छ। यद्यपि, माध्यमिक तहमा यस्तो अनुपात तुलनात्मक रूपमा न्यून रहेको छ। आधारभूत तहमा कुल शिक्षकमध्ये महिला शिक्षकको अनुपात शैक्षिक सत्र २०७८ मा ४६.५ प्रतिशत रहेकोमा शैक्षिक सत्र २०७९ मा ४७.२ प्रतिशत पुगेको छ। माध्यमिक तहमा भने यस्तो अनुपात शैक्षिक सत्र २०७८ मा २०.४ प्रतिशत रहेकोमा शैक्षिक सत्र २०७९ मा घटेर १७.४ प्रतिशत रहेको छ। पछिल्ला वर्षहरूमा माध्यमिक तहका लागि भएको शिक्षक सेवा आयोगको प्रतिस्पर्धात्मक परीक्षाबाट सिफारिश हुने महिला शिक्षकको सङ्ख्या तुलनात्मकरूपमा न्यून रहेको कारण माध्यमिक तहमा महिला शिक्षकको अनुपात घट्न गएको हो।

तालिका ११(ड): शैक्षिक सूचक

विवरण	इकाइ	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७	२०७८	२०७९
आधारभूत शिक्षा (प्रारम्भिक बालविकास/पूर्वप्राथमिक शिक्षा समेत)							
पूर्वप्राथमिक शिक्षामा कुल भर्नादर	प्रतिशत	८४.१	८४.७	८६.२	८७.६	८९.६	९४.९
पूर्वप्राथमिक शिक्षामा अनुभव भई कक्षा १ मा नवप्रवेशी	प्रतिशत	६६.३	६६.९	६८.६	७०.२	७४.९	७६.७
कक्षा १ मा कुल प्रवेशदर	प्रतिशत	१२८.६	१२३.९	१२१.९	१२०.७	१२७.०	१२५.७
कक्षा १ मा खुद प्रवेशदर	प्रतिशत	९५.९	९६.३	९६.९	९७.३	९६.३	९५.९
कुल भर्नादर (कक्षा १-५)	प्रतिशत	१३२.३	११८.८	११९.२	११८.२	१२२.०	१२९.५
खुद भर्नादर (कक्षा १-५)	प्रतिशत	९७.२	९६.५	९७.१	९७.४	९६.९	९७.१
कुल भर्नादर (कक्षा १-८)	प्रतिशत	१२०.२	१०९.३	११०.४	११३.२	११८.०	११९.३
खुद भर्नादर (कक्षा १-८)	प्रतिशत	९२.३	९२.७	९३.४	९४.७	९५.१	९६.१
कक्षा १-८ को खुद भर्नादरमा लैंगिक समता सूचकांक	सूचकांक	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०
कक्षा ८ मा टिकाउ दर	प्रतिशत	७७.४	७७.९	७९.३	८२.२	८५.१	८५.७
आधारभूत शिक्षाको तह पूरा गर्नेको दर	प्रतिशत	७०.७	७१.३	७२.७	७५.३	७६.२	७७.१
५-१२ वर्ष उमेरका विद्यालय बाहिर रहेकाबालबालिका	प्रतिशत	८.७	७.३	६.७	५.४	४.९	३.९
कक्षा ३ मा विद्यार्थीको पठन सक्षमता	प्रतिशत	-	-	१४.६	१४.६	४३.७	-
माध्यमिक शिक्षा (कक्षा ९-१२)							
कक्षा ९-१० को खुद भर्नादर	प्रतिशत	६०.६	६६.२	७१.४	७५.७	७६.१	७६=५

विवरण	इकाइ	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७	२०७८	२०७९
कक्षा ९-१२ को खुद भर्नादर	प्रतिशत	४३.९	४६.४	४७.६	५१.२	५४.३	५७.४
कक्षा १० सम्मको टिकाउ दर	प्रतिशत	५७.१	५८.५	६०.३	६४=६	६६.१	६७.३
कक्षा १२ सम्मको टिकाउ दर	प्रतिशत	१७.२	२२.२	२४.०	२९=२	३३.१	३५.६
कक्षा ९-१२ मा लैंगिक समता सूचकांकका आधारमा खुद भर्नादर	प्रतिशत	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०
साक्षरता दर							
साक्षरता दर ६+वर्ष	प्रतिशत	७८.०	७८.०	७८.०	७८.०	७८.०	*७६.३
साक्षरता दर १५-२४ वर्ष	प्रतिशत	८८.६	८८.६	८८.६	८८.६	८८.६	*९४.२
साक्षरता दर १५+ वर्ष	प्रतिशत	५७.०	५७.०	५८.०	५८.०	५८.०	*७१.२
शिक्षक व्यवस्थापन (सामुदायिक विद्यालयतर्फको मात्र)							
आधारभूत तह (कक्षा १,५) मा महिला शिक्षक	प्रतिशत	४१.२	४३.१	४३.७	४६.६	४६.५	४७.२
माध्यमिक तहमा महिला शिक्षक	प्रतिशत	१६.१३	१७.४	१९.८	२०.७	२०.४	१७.४

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७९ * राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय २०७९

प्रारम्भिक बालविकास तथा शिक्षा

११.२९ शैक्षिक सत्र २०७९ मा ३३ हजार ७ सय ६२ सामुदायिक (परम्परागत विद्यालयमा सञ्चालित ५३८ समेत) र ६,८९४ संस्थागत गरी ४० हजार ६ सय ५६ वटा प्रारम्भिक बाल कक्षा तथा पूर्व प्राथमिक कक्षाहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। शैक्षिक सत्र २०७८ मा यस्तो सङ्ख्या ३६ हजार ५ सय ३१ रहेको थियो। स्थानीय तहबाट थप प्रारम्भिक बाल कक्षाको अनुमति प्रदान गरिएको र गत वर्षको तुलनामा यस वर्ष संस्थागत विद्यालयहरूको रिपोर्टिङमा वृद्धि भएका कारण प्रारम्भिक बालविकास तथा पूर्व प्राथमिक कक्षाको सङ्ख्या बढेको छ।

११.३० बालविकास केन्द्रको अनुभव लिई कक्षा १ मा भर्ना हुने विद्यार्थीको अनुपात वर्सेनि वृद्धि हुँदै गएको छ। शैक्षिक सत्र २०७४ मा यस्तो अनुपात ६६.३ प्रतिशत रहेकोमा शैक्षिक सत्र २०७९ मा बढेर ७६.७ प्रतिशत पुगेको छ।

चार्ट ११(च): बालविकास केन्द्रको अनुभव लिई कक्षा १ मा भर्ना हुने विद्यार्थी (प्रतिशतमा)

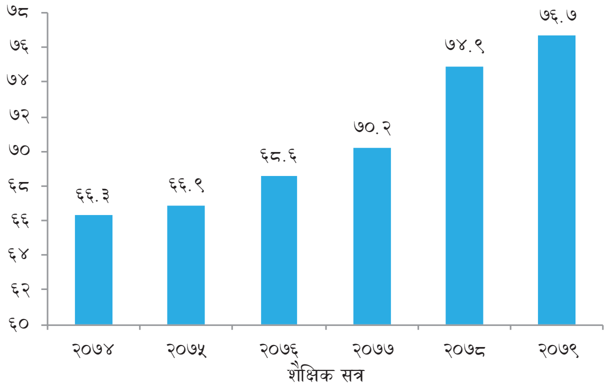

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७९

विद्यालय, विद्यार्थी र शिक्षकको विवरण र अनुपात

११.३१ शैक्षिक सत्र २०७८ मा कुल विद्यालय सङ्ख्या ३४ हजार ३ सय ६८ रहेकामा शैक्षिक सत्र २०७९ मा १,६६४ थप हुन गई विद्यालय सङ्ख्या ३६ हजार ३२ पुगेको छ। कुल विद्यालय मध्ये सामुदायिक विद्यालय ७५.९ प्रतिशत, संस्थागत विद्यालय २०.५ प्रतिशत र परम्परागत तथा धार्मिक विद्यालय ३.६ प्रतिशत रहेका छन्।

तालिका ११(ढ): विद्यालय प्रकार अनुसारका विद्यालयको विवरण

तह र प्रकार अनुसारका विद्यालय	सामुदायिक	संस्थागत	परम्परागत/धार्मिक	जम्मा
आधारभूत तह (कक्षा १-५)	१४९९८	१५४१	१०८९	१७६२८
आधारभूत तह (कक्षा १-८)	४९७९	१६०५	१४७	६७३१
माध्यमिक तह (कक्षा १-१०)	३६४८	३०२५	५१	६७२४
माध्यमिक तह (कक्षा १-१२)	३६८६	११३२	२८	४८४६
माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२)	३२	७०	१	१०३
जम्मा	**२७३४३**	**७३७३**	**१३१६**	**३६०३२**

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७९

शिक्षक विवरण र अनुपात

११.३२ आधारभूत तहमा कार्यरत महिला शिक्षकको सङ्ख्या माध्यमिक तहको तुलनामा उच्च रहेको छ। शैक्षिक सत्र २०७९ मा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा गरी २ लाख ८२ हजार ५ सय ८५ शिक्षक मध्ये महिला र पुरूष शिक्षकको अनुपात क्रमशः ३९.० प्रतिशत र ६१.० प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ११(ण): सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक विवरण २०७९

तह	सामुदायिक विद्यालय		संस्थागत विद्यालय		कुल		
	महिला	पुरूष	महिला	पुरूष	महिला	पुरूष	जम्मा
आधारभूत (कक्षा १-५)	५०४४६	५६४४५	२८०२८	२४७५५	७८४७४	८१२००	१५९६७४
आधारभूत (कक्षा ६-८)	१०२५७	२५८८४	१०१७४	११४७५	२०४३१	३७३५९	५७७९०
माध्यमिक(कक्षा ९-१०)	४९५१	२३५८१	४६१५	१८३००	९५६६	४१८८१	५१४४७
माध्यमिक(कक्षा ११-१२)	९८७	६६२१	७०३	५३६३	१६९०	११९८४	१३६७४
जम्मा	६६६४१	११२५३१	४३५२०	५९८९३	११०१६१	१७२४२४	२८२५८५

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७९

११.३३ शैक्षिक सत्र २०७९ मा सामुदायिक विद्यालयमा प्रत्येक तहमा विद्यालय-विद्यार्थी अनुपात आधारभूत तह (कक्षा १-५) मा १३२, आधारभूत तह (कक्षा ६-८) मा १०६, माध्यमिक तह (९–१०) मा ११२ र माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२) मा १४७ रहेको छ। गत शैक्षिक सत्रमा यो अनुपात क्रमशः १०४, १०३, ९९ र १६० रहेको थियो। गत शैक्षिक सत्रको तहगत विद्यार्थी अनुपातसँग तुलना गर्दा आधारभूत तह (१-५), आधारभूत तह (६-८) र माध्यमिक तह (९-१०) मा तहगत विद्यार्थी अनुपात बढेको छ भने माध्यमिक तह (११-१२) मा घटेको छ।

तालिका ११(त): सामुदायिक विद्यालयमा तहगत विद्यालय, विद्यार्थी र शिक्षक अनुपात*

तह	प्रति विद्यालय विद्यार्थी सङ्ख्या	प्रति शिक्षक विद्यार्थी सङ्ख्या
आधारभूत (१-५)	१३२	३५
आधारभूत (६-८)	१०६	३७
माध्यमिक (९-१०)	११२	२९
माध्यमिक (११-१२)	१४७	७३

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७९ * शैक्षिक सत्र २०७९

११.३४ सबै प्रकारका विद्यालयमा कार्यरत कुल शिक्षक सङ्ख्यामा सबैभन्दा उच्च लैङ्गिक समता सूचाकाङ्क आधारभूत तह (कक्षा १-५) मा ०.९७ रहेको छ भने सबैभन्दा न्यून लैङ्गिक समता सूचाकाङ्क माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२) मा ०.१४ रहेको छ। यस्तो सूचकाङ्क सामुदायिक विद्यालयतर्फ सबैभन्दा उच्च आधारभूत तह (कक्षा १-५) मा ०.८९ रहेको छ भने सबैभन्दा न्यून माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२) मा ०.१५ रहेको छ। संस्थागततर्फ सबैभन्दा उच्च आधारभूत तह (१-५) मा १.१३ रहेको छ भने सबैभन्दा न्यून माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२) मा ०.१३ रहेको छ।

चार्ट ११(छ): विद्यालयगत र तहगत शिक्षकको लैंङ्गिक समता सूचकाङ्क

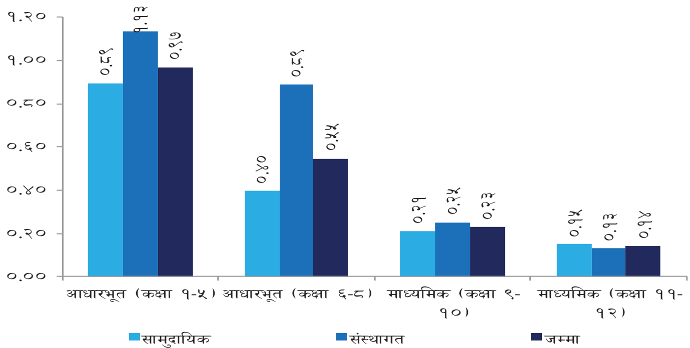

स्रोत: शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७९

विद्यार्थी विवरण

सामुदायिक विद्यालयमा विद्यार्थीहरूको आकर्षण

११.३५ विद्यालयको व्यवस्थापन, नेतृत्व, लगानी र गुणस्तर वृद्धिका लागि गरिएका विभिन्न प्रयासका कारण सामुदायिक विद्यालयमा पनि विद्यार्थीको आकर्षण बढ्दै गएको छ। कतिपय सामुदायिक विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार अभावको कारण विद्यालयले धान्न सक्ने विद्यार्थी मात्र भर्ना गर्नका लागि प्रवेश परीक्षा मार्फत विद्यार्थी छनौट गर्ने गरेका छन्।

तालिका ११(थ): सबैभन्दा बढी विद्यार्थी सङ्ख्या रहेका १५ सामुदायिक विद्यालयको विवरण

क्र.सं.	प्रदेश	जिल्ला	विद्यालयको नाम	विद्यार्थी (सङ्ख्यामा)
१	लुम्बिनी	रूपन्देही	कालिका मानवज्ञान मावि, बुटवल	७६११
२	लुम्बिनी	रूपन्देही	कान्ति मावि, बुटवल	५२४९
३	लुम्बिनी	रूपन्देही	शान्ति नमुना मावि, तिलोत्तमा	५१५५
४	कोशी	मोरङ	सुकुना मावि, सुकुना	४६८८
५	मधेश	धनुषा	जनता मावि, बेलापत्ती	४६०६
६	बागमती	काठमाडौं	ज्ञानोदय मावि, पुरानो कालिमाटी	४१९९
७	बागमती	काठमाडौं	विश्वनिकेतन मावि, त्रिपुरेश्वर	४१७८
८	लुम्बिनी	दाङ	पद्मोदय मावि, भरतपुर	४०६०
९	मधेश	पर्सा	त्रिजुद्ध महाविर रघुविर राम मावि, बिर्ता	३७३२
१०	बागमती	भक्तपुर	बागीश्वरी मावि, तौलाछें	३६६६
११	सुदूरपश्चिम	कैलाली	दुर्गालक्ष्मी नमुना मावि, अत्तरिया	३४७७
१२	लुम्बिनी	कपिलवस्तु	नेपाल आदर्श मावि, शिवपुर	३३८४
१३	कोशी	झापा	धुलाबाली मावि, धुलाबारी	३३२३
१४	मधेश	रौतहट	जनता मावि, कटहरिया	३२८७
१५	कोशी	मोरङ	पोखरिया मावि, हिमाली टोल	३२६३

स्रोत: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७९

११.३६ सबै तहमा गत शैक्षिक सत्र भन्दा यस शैक्षिक सत्रमा विद्यार्थी सङ्ख्यामा वृद्धि भएको छ। गत शैक्षिक सत्रको तुलनामा शैक्षिक सत्र २०७९ मा अध्ययनरत विद्यार्थीको सङ्ख्या २.५ प्रतिशतले वृद्धि भई ७२ लाख ६९ हजार ५ सय ५१ पुगेको छ। कुल विद्यार्थीमध्ये आधारभूत तह (१-८) मा ७४.२ प्रतिशत र माध्यमिक तह (९-१२) मा २५.८ प्रतिशत विद्यार्थी रहेका छन्। विद्यार्थीको टिकाउ दरमा वृद्धि भएको कारण हरेक तहमा यस्तो सङ्ख्या वृद्धि हुन गएको हो।

चार्ट ११(ज): पछिल्लो ५ वर्षको कुल विद्यार्थी सङ्ख्या र वृद्धिदर

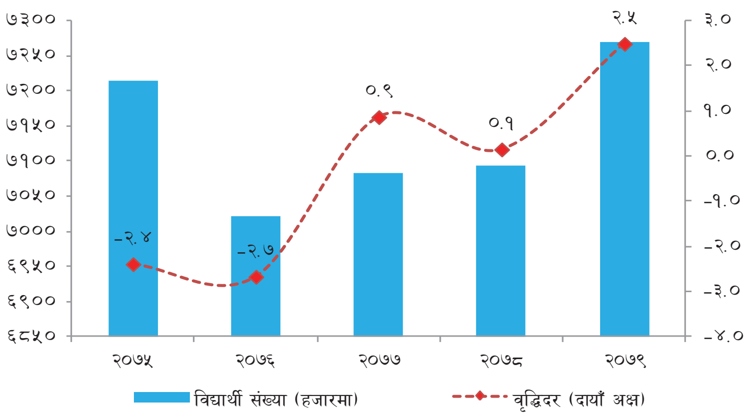

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७९

११.३७ शैक्षिक सत्र २०७९ मा सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालय (कक्षा १-१२) मा अध्ययनरत कुल विद्यार्थी सङ्ख्यामा छात्रको अंश ५१.० प्रतिशत भन्दा बढी रहेको छ भने छात्राको अंश ४८.७ प्रतिशत रहेको छ। अन्य विद्यार्थी ३४१ रहेका छन्।

चार्ट ११(झ): शैक्षिक सत्र २०७९ मा कुल विद्यार्थी भर्नामा तहगत लैङ्गिक समता सूचकाङ्क

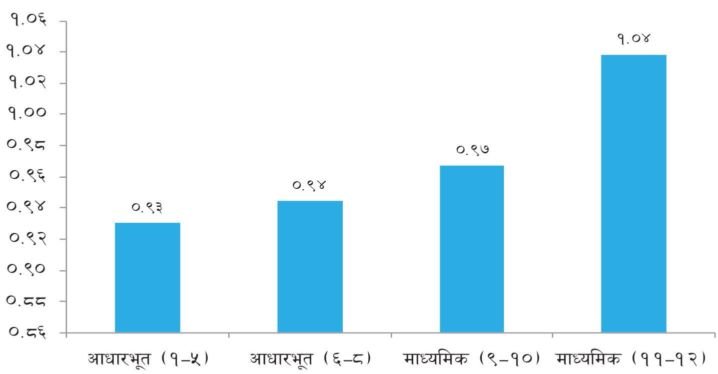

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७९

११.३८ शैक्षिक सत्र २०७९ मा सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयमा अध्ययनरत कुल विद्यार्थी मध्ये माध्यमिक तह (११-१२) मा लैङ्गिक समता सूचकाङ्क सबैभन्दा बढी रहेको छ भने आधारभूत तह (१-५) मा सबैभन्दा कम रहेको छ।

११.३९ शैक्षिक सत्र २०७९ मा आधारभूत तह (कक्षा १-५) का कुल विद्यार्थीमध्ये ७०.० प्रतिशत विद्यार्थी सामुदायिक विद्यालयमा भर्ना भएका छन्। कक्षा बढ्दै जाँदा सामुदायिक विद्यालयतर्फ विद्यार्थीको सर्ने क्रम बढ्दै गएको छ। विद्यार्थीको बढी आकर्षण हुने विज्ञान, व्यवस्थापन जस्ता ऐच्छिक विषयहरू सामुदायिक विद्यालयमा भन्दा संस्थागत विद्यालयमा उपलब्ध हुने कारणले संस्थागत विद्यालयको माध्यमिक तह (९-१०) को तुलनामा माध्यमिक तह (११-१२) मा भर्ना हुने विद्यार्थीको अंशमा सिमान्त वृद्धि भएको छ।

चार्ट ११(ज): सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा विद्यार्थी भर्नाको स्थिति

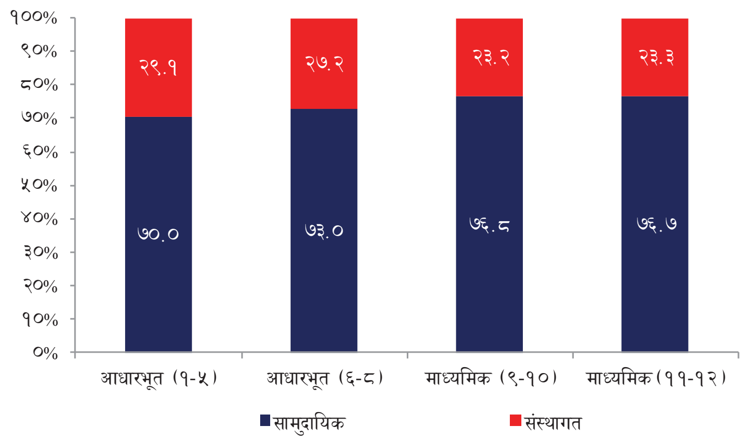

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७९

११.४० शैक्षिक सत्र २०७९ मा आधारभूत तह (कक्षा १-५) मा विद्यार्थीको खुद भर्नादर ९७.१ प्रतिशत, आधारभूत तह (कक्षा १-८) मा ९६.१ प्रतिशत र माध्यमिक तह (कक्षा ९-१०) मा ७६.५ प्रतिशत र (कक्षा ९-१२) मा ५७.४ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ११(द): शैक्षिक सत्र २०७९ मा तहगत विद्यार्थी भर्नादर

विद्यालय तह	कुल भर्ना दर			खुद भर्ना दर		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
आधारभूत (कक्षा १-५)	१३०.६	१२८.५	१२९.५	९६.५	९७.६	९७.१
आधारभूत(कक्षा ६-८)	१७६.६	१६७.७	१७२.०	९४.२	९४.५	९४.३
आधारभूत (कक्षा १-८)	१२०.४	११८.४	११९.३	९५.७	९६.५	९६.१
माध्यमिक (कक्षा ९-१०)	९७.१	९९.८	९८.४	७५.८	७७.१	७६.५
माध्यमिक (कक्षा ११-१२)	६३.३	७०.०	६६.४	३४.८	३७.४	३६.०
माध्यमिक (कक्षा ९-१२)	-	-	-	५५.७	५९.४	५७.४

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७९

माध्यमिक शिक्षा परीक्षा

११.४१ शैक्षिक सत्र २०७८ को माध्यमिक शिक्षा परीक्षामा सहभागी भएका विद्यार्थीको सङ्ख्या २.३ प्रतिशतले बढेर ४ लाख ९५ हजार ६ सय ४८ पुगेको छ। शैक्षिक सत्र २०७७ मा यस्तो सङ्ख्या ४ लाख ८४ हजार २ सय ७८ रहेको थियो। माध्यमिक शिक्षा परीक्षाको नतिजामा औसत स्तरीकृत अंक ३.२० देखि ४.०० सम्म ल्याउने विद्यार्थी १०.३ प्रतिशत र औसत स्तरीकृत अंक १.६० देखि ३.२० सम्म ल्याउने विद्यार्थी ७५.५ प्रतिशत रहेका छन्।

तालिका ११(ध): माध्यमिक शिक्षा उत्तीर्ण परीक्षा (कक्षा १२), २०७८

औसत स्तरीकृत अङ्क	जम्मा
अवर्गीकृत	२०१८९२
१.६१ देखि २.० सम्म	३५
२.१ देखि २.४० सम्म	१०९०७
२.४१ देखि २.८० सम्म	६४१४४
२.८१ देखि ३.२० सम्म	६५४२७
३.२१ देखि ३.६० सम्म	३०२७५
३.६१ देखि ४.०० सम्म	४२११
जम्मा	३७६८९१

स्रोतः शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७९

११.४२ शैक्षिक सत्र २०७८ को कक्षा १२ को परीक्षामा सहभागी ३ लाख ७६ हजार ८ सय ९१ विद्यार्थी मध्ये अवर्गीकृत (Non Graded) भई पुनः परीक्षामा सामेल भई परीक्षा दिनसक्ने विद्यार्थी ५३.६ प्रतिशत रहेका छन्। त्यसैगरी, औसत स्तरीकृत अंक ३.२१ देखि ४.०० सम्म हासिल गर्ने विद्यार्थी ९.३ प्रतिशत र औसत स्तरीकृत अंक १.६१ देखि ३.२० सम्म हासिल गर्ने विद्यार्थी ३७.३ प्रतिशत रहेका छन्।

अपाङ्गता भएका बालबालिकाका लागि शिक्षा

११.४३ अपाङ्गता भएका बालवालिकाको शिक्षामा पहुँच अभिवृद्धि गर्न २०७९ फागुनसम्म ३३ विशेष विद्यालय र २३ एकीकृत विद्यालय सञ्चालनमा रहेका छन्। त्यसैगरी, अपाङ्गता भएका बालवालिकाको लागि ३८० स्रोत कक्षाको व्यवस्था गरिएको छ। दृष्टिसम्बन्धी अपाङ्गता भएका बालबालिकाका लागि नि:शुल्क रूपमा ब्रेल पाठ्यपुस्तक उपलब्ध हुँदै आएको छ। साङ्केतिक भाषा एवम् अन्य सिकाइ सामग्री विकास एवम् वितरण गर्ने कार्यक्रम समेत सञ्चालनमा रहेका छन्।

११.४४ आधारभूत तथा माध्यमिक तह तर्फ शैक्षिक सत्र २०७९ मा ५६ हजार ५ सय ४८ अपाङ्गता भएका बालबालिकाले आवासीय एवम् गैहआवासीय छात्रवृत्ति प्राप्त गरेका छन्।

मन्जुषा बक्स ११(ख): राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम

सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम आर्थिक वर्ष २०७६/७७ देखि कार्यान्वयनमा रहँदै आएको छ। स्थानीय तहमा वित्तीय हस्तान्तरण मार्फत कार्यान्वयन हुने यस कार्यक्रम अन्तर्गत विद्यालय सुधार एवम् विद्यालयको भौतिक संरचनाको निर्माण लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन हुँदै आएका छन्। विशेषगरी, सामुदायिक विद्यालयको कक्षाकोठा, शौचालय र सूचना प्रविधि प्रयोगशाला (ICT LAB) जस्ता भौतिक संरचना निर्माणमा विनियोजित बजेटको उल्लेख्य हिस्सा खर्च भएको देखिन्छ। त्यसैगरी, विद्यालयको सिकाइ सामग्री, ल्याब सुदृढीकरण र नवीन प्रविधिको प्रयोग लगायतमा पनि यस कार्यक्रम सहयोगी रहेको छ।

चालु आर्थिक वर्ष सहित पछिल्लो ४ आर्थिक वर्षमा राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत रू.२६ अर्ब ७६ करोड बजेट विनियोजन भएको छ। चालु आर्थिक वर्षमा १,५०० विद्यालयले ४ कोठे भवन र १०१५ विद्यालयले २ कोठे भवन निर्माणको लागि अनुदान प्राप्त गरेका छन्। हालसम्म विनियोजित बजेट मध्ये रू.१४ अर्ब भन्दा बढी खर्च भइसकेको छ भने चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म ८ महिनामा सम्बन्धित स्थानीय तहमा रू.८ अर्ब २७ करोड निकासा भइसकेको छ। कार्यक्रम शुरु भएको पहिलो आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा रू.३ अर्ब बजेट विनियोजन भएपनि कुनै रकम खर्च हुन सकेको थिएन। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा विनियोजित वजेटको करिब १०० प्रतिशत र आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा विनियोजित वजेटको ९३.४ प्रतिशत खर्च भएको थियो।

२०७९ असारसम्म विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार तथा गुणस्तर विकास कार्यक्रम अन्तर्गत सामुदायिक विद्यालयमा थप १० हजार २ सय ३६ कक्षाकोठा निर्माण भइसकेको छ। २,१८१ विद्यालयमा आइसिटी ल्याब स्थापना भएको छ। ४४६ ल्याब तथा पुस्तकालय

र ३१५ शौचालय निर्माण भएको छ। त्यसैगरी, सिकाइ सामग्री, सूचना प्रविधि र नविन प्रविधि कार्यान्वयनका लागि सामुदायिक विद्यालयले अनुदान प्राप्त गरेका छन्। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ देखि कार्यान्वयनमा ल्याइएको पढ्दै कमाउँदै कार्यक्रम समेत राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालन हुँदै आएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा १४० विद्यालयहरूलाई रू.१० लाखका दरले स्थानीय तह मार्फत अनुदान वितरण गरी कार्यान्वयन शुरु गरिएको पढ्दै कमाउँदै कार्यक्रम आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा थप १०० विद्यालयमा पनि कार्यान्वयनमा आएको छ। विद्यालयहरूमा पशुपालन, तरकारी खेती, अन्नबाली उत्पादन, भेटनरी क्लिनिक र विद्युतीय सामग्रीहरूको मर्मत जस्ता क्रियाकलापमा सहभागी भई विद्यार्थीहरू आयआर्जनमा समेत संलग्न भएका छन्।

आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत १,४५५ माध्यमिक विद्यालयमा सूचना प्रविधि प्रयोगशाला (ICT Lab) स्थापना तथा स्तरोन्नति गरिएको छ। अघिल्लो आर्थिक वर्षमा यस कार्यक्रम अन्तर्गत ३,१९३ माध्यमिक विद्यालयमा सूचना प्रविधि प्रयोगशाला स्थापना तथा स्तरोन्नति गरिएको थियो।

पाठ्यक्रम, पाठ्यपुस्तक र सिकाइ सामग्री उत्पादन र प्रसारण

११.४५ शैक्षिक सत्र २०७९ मा कक्षा १ देखि कक्षा ९ सम्मका देशभर सञ्चालित सामुदायिक विद्यालयमा भर्ना भएका सबै विद्यार्थीका लागि रङ्गिन पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराइएको छ। हालसम्म कक्षा १-१० सम्मका ३,००० भन्दा बढी श्रव्यदृश्य पाठ उत्पादन गरी युट्युब च्यानल (NCED Virtual) मा राखिएको छ। उक्त युट्युब च्यानलको सब्सक्राइबरको सङ्ख्या ३ लाख ५ हजार भन्दा माथि रहेको छ। उत्पादित श्रव्यदृष्य पाठहरू दैनिक ५ घण्टाका दरले नेपाल टेलिभिजनको NTV Plus च्यानलबाट नियमित रूपमा प्रसारण भइरहेको छ ।

प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा

११.४६ २०७९ फागुनसम्म उद्यमी युवाहरूलाई लक्षित गरी १४ आङ्गिक शिक्षालयमार्फत उद्यमशीलता र व्यावसायिक विकासका लागि इन्क्युवेसन सेन्टर सञ्चालनमा आएको छ। त्यसैगरी, प्रयोगात्मक अभ्यासमार्फत वस्तु तथा सेवा उत्पादनमा अभिवृद्धिका लागि १५ आङ्गिक शिक्षालयमार्फत इन्टर्नको व्यवस्था गरिएको छ।

११.४७ प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षाका कार्यक्रमलाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाउँदै लैजाने नीतिअनुरूप हालसम्म ७ आङ्गिक शिक्षालयमा कृषि, निर्माण र पर्यटन कार्यक्रमका लागि शैक्षिक उपकरणसहितको ल्याब स्थापना भएको छ। साथै, २५ आङ्गिक शिक्षालयमा सूचना प्रविधियुक्त कक्षा कोठा निर्माण गरिएको छ। इ-लर्निङ

सिस्टममार्फत डिप्लोमा तहका कार्यक्रमका लागि २९८ विद्युतीय शिक्षण सिकाइ सामग्री निर्माण भएको छ।

११.४८ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म कञ्चनपुर जिल्ला थप भई साक्षर घोषणा भएका जिल्लाको सङ्ख्या २०७९ फागुनसम्म ६२ पुगेको छ। हालसम्म कोशी, गण्डकी र बागमती प्रदेश साक्षर प्रदेश घोषणा भएका छन्।

विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रम

११.४९ शैक्षिक सत्र २०७९ मा विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रमबाट देशभरका ३१ लाख १३ हजार ६ सय ८४ विद्यार्थी प्रत्यक्षरूपमा लाभान्वित भएका छन्। गत शैक्षिक सत्रमा यस्तो सङ्ख्या २९ लाख ९३ हजार ९ सय ३३ रहेको थियो।

छात्रवृत्ति कार्यक्रम

११.५० शैक्षिक सत्र २०७९ मा विद्यालय तहमा अध्ययनरत २५ लाख ७५ हजार २ सय ४ जना विद्यार्थीहरूलाई विपन्न लक्षित लगायत विभिन्न प्रकारका छात्रवृत्ति बापत रू.२ अर्ब ३८ करोड ८१ लाख ८८ हजार रकम वितरण गरिएको छ ।

विद्यालय शिक्षामा सूचना प्रविधि

११.५१ मुलुकभर सञ्चालित २७ हजार ३ सय ४३ सामुदायिक विद्यालयमध्ये ६,८६९ (२५.१ प्रतिशत) विद्यालयमा सूचना प्रविधि प्रयोगशाला रहेको छ। कुल विद्यालयमध्ये ३५.९ प्रतिशत विद्यालयमा ब्रोडब्यान्ड इन्टरनेट सुविधा उपलब्ध रहेको छ।

उच्च शिक्षा

११.५२ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा विभिन्न विश्वविद्यालय र अन्तर्गतका क्याम्पसमा अध्ययन गरिरहेका विद्यार्थीको सङ्ख्या अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा २२.६ प्रतिशतले बढेर ६ लाख ८२ हजार ५ सय ८९ पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा यो सङ्ख्या ५ लाख ५६ हजार ७ सय ९७ रहेको थियो।

११.५३ देशभर सञ्चालित विभिन्न ११ विश्वविद्यालय र अन्तर्गतका क्याम्पसमा अध्ययनरत ६ लाख ८७ हजार ४ सय १ विद्यार्थीमध्ये त्रिभुवन विश्वविद्यालय र अन्य विश्वविद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी सङ्ख्याको अनुपात क्रमशः ७८.२ प्रतिशत र २१.८ प्रतिशत रहेको छ।

११.५४ विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट २०७९ फागुनसम्म गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन् (Quality Assurance & Accreditation) प्रमाणपत्र प्राप्त गर्ने उच्च शैक्षिक

संस्थाको सङ्ख्या ८६ पुगेको छ। २०७८ फागुनसम्म यस्तो सङ्ख्या ६४ रहेको थियो।

वैदेशिक अध्ययन अनुमति पत्र

११.५५ नेपालबाट विदेशमा उच्च शिक्षा अध्ययनको लागि जाने विद्यार्थीले वैदेशिक अध्ययन अनुमति पत्र लिदैं आएका छन्। विगत १० वर्षको अवधिमा ५ लाख १३ हजार ६२ जना विद्यार्थीले यस्तो अनुमति पत्र लिएका छन्। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ र आर्थिक वर्ष २०७७/७८ बाहेक वर्सेनि बैदेशिक अध्ययन अनुमति लिने विद्यार्थीहरूको सङ्ख्या बढ्दै गएको छ।

तालिका ११(न): वैदेशिक अध्ययन अनुमति पत्र विवरण

आर्थिक वर्ष	सङ्ख्या
२०७०/७१	२८१२६
२०७१/७२	३०७९७
२०७२/७३	३७१४८
२०७३/७४	५०७९६
२०७४/७५	५८७५८
२०७५/७६	६३४१७
२०७६/७७	३३१९६
२०७७/७८	२८८८३
२०७८/७९	१०२५०४
२०७९/८०*	७९४३७

स्रोतः शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७९ *फागुनसम्म

११.५६ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म राष्ट्रिय विधि विज्ञान प्रयोगशालाबाट ८४८ केसका १,८२३ नमुना परीक्षण गरी सम्बन्धित निकायमा परीक्षण प्रतिवेदन पठाइएको छ।

११.५७ नेपाल टेलिभिजनबाट २५ र रेडियो कान्तिपुरबाट २६ विज्ञान प्रविधि कार्यक्रम उत्पादन भई प्रसारण भईरहेको छ। राष्ट्रिय विधि विज्ञान प्रयोगशालाको नयाँ शाखा कार्यालय बुटवलबाट जीव विज्ञानसम्बन्धी परीक्षण सेवा शुरु भएको छ।

खानेपानी तथा सरसफाइ

११.५८ आधारभूत खानेपानीको पहुँच पुगेको जनसङ्ख्या २०७९ फागुनसम्म ९४.९३ प्रतिशत पुगेको छ भने उच्च तथा मध्यमस्तरको गुणस्तरीय खानेपानी सेवाको पहुँच पुगेको जनसङ्ख्या २५.८१ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ११(प): आधारभूत खानेपानी तथा सरसफाइको स्थिति

(लाभान्वित जनसङ्ख्या प्रतिशतमा)

सूचकहरू	२०७७ असारसम्म	२०७८ असारसम्म	२०७९ असारसम्म	२०७९ फागुनसम्म
आधारभूत खानेपानी सेवा	९१.००	९३.२३	९४.९३	९४.९३
आधारभूत सरसफाइ	१००.००	१००.००	१००.००	१००.००
उच्च मध्यमस्तरको खानेपानी	२३.००	२४.६५	२५.६९	२५.८१
प्रशोधनसहितको ढल प्रणाली	२.१०	२.१०	२.२८	२.२८

स्रोतः खानेपानी मन्त्रालय, २०७९

११.५९ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म शहरी खानेपानी आयोजना अन्तर्गत नवलपुरको देउराली हुप्सेकोट खानेपानी आयोजना र सुर्खेतको सुभाघाट खानेपानी आयोजना गरी २ आयोजना सम्पन्न भई थप ३७ हजार ६ सय ८७ जनसङ्ख्या उच्च तथा मध्यमस्तरको गुणस्तरीय खानेपानी सुविधाबाट लाभान्वित भएका छन्।

मन्जुषा बक्स ११(ग): राष्ट्रिय गौरवको मेलम्ची खानेपानी आयोजना

सिन्धुपाल्चोक स्थित मेलम्ची, याङ्ग्री तथा लार्के नदी डाइभर्सन गरि काठमाडौं उपत्यकामा दैनिक ५१ करोड लिटर खानेपानी उपलब्ध गराउने उद्देश्यअनुरूप यो आयोजना निर्माण गरिएको हो।

आयोजनाको शुरू लागत र शुरू भएको अवधि

आयोजनाको प्रथम चरणको शुरू अवधि : आर्थिक वर्ष २०५५/५६

आयोजनाको कुल लागत: शुरूको ४६४ मिलियन अमेरिकी डलर, हालको संशोधित ३१२.९ मिलियन अमेरिकी डलर (रू. ३१ अर्व ३६ करोड)

आयोजनाको हालसम्मको भौतिक उपलब्धि (प्रतिशत) : ९९.४७

आयोजनाको हालसम्मको वित्तीय उपलब्धि (प्रतिशत) : ९२.७३

आयोजनाको हालको यथार्थ स्थिति

वि.सं. २०७७ फागुन १० गतेदेखि हेडवर्क्सको बैकल्पिक प्रणालीको माध्यमबाट पानी पथान्तरण पश्चात वि.सं. २०७७ चैत्र २० गते देखि दैनिक १७ करोड लिटर खानेपानी प्रशोधन गरी वितरण हुँदै आएको थियो। खानेपानी वितरणको प्रारम्भिक चरणमा वि.सं. २०७८ असार १ मा मेलम्ची नदीमा आएको बाढी/पहिरोका कारण आयोजनाको हेडवर्क्समा ठूलो क्षति हुन पुगेको थियो। यद्यपि, मुख्य शुरुङ्ग र सुन्दरीजल पानी प्रशोधन केन्द्रको कार्य सम्पन्न भइसकेकोले पुनः दोस्रो पटक वि.सं. २०७९ मंसिर १२ गतेदेखि वैकल्पिक प्रणालीबाट दैनिक १७ करोड लिटर खानेपानी प्रशोधन गरी काठमाडौं उपत्यकामा वितरण हुँदै आईरहेको छ।

स्रोतः खानेपानी मन्त्रालय, २०७९

११.६० आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म ४५२ नगरपालिका/गाउँपालिकाका १५ हजार २ सय १७ खानेपानी प्रणालीको तथ्याङ्क सङ्कलन भएको छ। तथ्याङ्कमा

खानेपानी प्रणालीको संरचनागत अवस्था, खानेपानी पहुँचबाट वञ्चित रहेको समुदाय, सरसफाइको अवस्था, विद्यालयको खानेपानी तथा सरसफाइको अवस्था जस्ता समुहको पहिचान भएको छ। साथै, करिब ३२ हजार नयाँ घरधुरीहरूको निजी धाराको नक्साङ्कन भई विभागको अनलाईन पोर्टल www.nwash.mows.gov.np मा समेत प्रविष्ट भएको छ।

११.६१ २०७९ फागुनसम्म काठमाडौं उपत्यका खानेपानी सुधार आयोजना अन्तर्गत पहिलो चरणको ७७ कि.मी. थोक वितरण प्रणाली सम्पन्न भएको छ।

११.६२ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म काठमाडौं उपत्यका भित्रका थप ११ सार्वजनिक महत्त्वका स्थानमा वर्षातको पानी सङ्कलन प्रविधि जडान भएको छ। २०७९ असारसम्म ४५७ स्थानमा बर्षातको पानी सङ्कलन तथा पुनरभरणका कार्य सम्पन्न भएको थियो।

महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक

महिला

११.६३ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०७८/७९ सम्म राष्ट्रपति महिला उत्थान कार्यक्रम अन्तर्गत विभिन्न प्रदेशका दुर्गम तथा पहाडी क्षेत्रका ३८५ गर्भवती तथा सुत्केरी महिलालाई हवाई उद्धार गरिएको थियो। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म यस्तो सङ्ख्या १२० रहेको छ।

तालिका ११(फ): उद्दार गरिएका गर्भवती तथा सुत्केरी महिला (सङ्ख्यामा)

आर्थिक वर्ष	प्रदेश						नेपाल
	कोशी	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	
२०७५/७६	५	३	३	१	१३	१	२६
२०७६/७७	१०	१२	५	२	३६	२२	८७
२०७७/७८	२८	२७	५	२	२८	१३	१०३
२०७८/७९	५५	२७	७	२	५८	२०	१६९
२०७९/८०*	३२	१५	८	२	३९	२४	१२०
जम्मा	१३०	८४	२८	९	१७४	८०	५०५

स्रोतः महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय, २०७९ * फागुनसम्म

११.६४ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म १० जिल्ला र महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयबाट सञ्चालित अल्पकालिन पुनर्स्थापना केन्द्रबाट ४६३ मानव वेचविखन तथा ओसारपसार र यौन तथा घरेलु हिंसामा परेका पीडित तथा प्रभावितको उद्धार र संरक्षण गरी पुनर्स्थापना गरिएको छ।

तालिका ११(ब): उद्धार, संरक्षण र पुनर्स्थापना सेवाको विवरण

जिल्ला	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
चितवन	३६	२१२	१६५	२४९	२७	१२	-
रूपन्देही	१५७	३३२	३०३	१४८	१३५	२५८	१७१
सिन्धुपाल्चोक	६१	३१	३३	३९	४३	२२	१४
कैलाली	२७	२६७	२९	-	-	३०	-
पर्सा	१२१	२६४	१७२	२१७	९४	२८१	९३
बाँके	६७	४२	१२३	९४	३०	९६	३४
काठमाडौं	४६	२२०	२५	२५	१७	२	३
झापा	२९०	३२	२३७	१५५	५८	१३९	९२
कास्की	-	३५	६०	५५	३३	२७	३७
सुर्खेत	-	१९९	३२८	२६७	५८	८४	१८
मन्त्रालय	-	-	२०२	११६	७८	१	१
जम्मा	८०५	१६३४	१६७७	१३६५	५७३	९५२	४६३

स्रोतः महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय, २०७९ * फागुनसम्म

ज्येष्ठ नागरिक

११.६५ २०७९ फागुनसम्म सबै प्रदेशमा रहेका ज्येष्ठ नागरिक आश्रममा आश्रय लिएका ज्येष्ठ नागरिकको सङ्ख्या २,३९७ रहेको छ।

तालिका ११(भ): ज्येष्ठ नागरिक आश्रममा आश्रय लिएका ज्येष्ठ नागरिक *

प्रदेश	ज्येष्ठ नागरिक आश्रमको सङ्ख्या	आश्रित ज्येष्ठ नागरिक (सङ्ख्यामा)		
		महिला	पुरूष	जम्मा
कोशी	१८	११८	८९	२०७
मधेश	८	४३	१३	५६
बागमती	४६	६३५	५२५	११६०
गण्डकी	१७	१५५	१२३	२७८
लुम्बिनी	१३	२८४	३१६	६००
कर्णाली	६	२५	१५	४०
सुदूरपश्चिम	६	४३	१३	५६
नेपाल	११४	१३०३	१०९४	२३९७

स्रोतः महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय, २०७९ * २०७९ फागुनसम्म

अपाङ्गता भएका नागरिक

११.६६ आवासीय पुनःस्थापना कार्यक्रम अन्तर्गत विभिन्न ४ संस्था मार्फत २०७९ फागुनसम्म ८२ बेवारिस, सहाराविहिन र विपन्न पूर्ण अशक्त अपाङ्गता भएका व्यक्तिले आवासीय पुनःस्थापना सेवा लिइरहेका छन्।

११.६७ कुष्ठरोग आरोग्य आश्रममा २०७९ फागुनसम्म १३५ जनालाई पालनपोषण र ६८ जना कुष्ठ रोग प्रभावित व्यक्तिलाई परिवारिक पुनर्मिलनको लागि वृत्ति भत्ता प्रदान गरिएको छ।

बालबालिका

११.६८ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा देशभर वेवारिस फेला परेका २९७ बालबालिका मध्ये १७८ लाई परिवारमा पुनर्मिलन गरिएको र बाँकी ११५ लाई अस्थायी संरक्षणका लागि बालगृहमा संरक्षण गरिएको थियो। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म बेवारीस फेला परेका २२५ जना बालबालिका मध्ये १२३ लाई परिवारमा पुनर्मिलन गरिएकोमा ९५ लाई अस्थायी संरक्षणका लागि बाल गृहमा राखिएको छ।

११.६९ हराएका मध्ये आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म २,९७६ बालबालिका फेला परेका छन्। यस अवधिमा २२५ बालबालिका बेवारिस फेला परेका छन्।

तालिका ११(म): हराएका, हराएर फेलापरेका र बेवारिसे फेला परेका बालबालिका (सङ्ख्यामा)

आर्थिक वर्ष	हराएका			हराएका मध्ये फेला परेका			वेवारिस फेला परेका		
	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा	बालक	बालिका	जम्मा
२०७४/७५	९२३	१४०७	२३३०	४०७	६१०	१०१७	२८६	१५६	४४२
२०७५/७६	१०५१	२३७१	३४२२	८२५	१७१५	२५४०	३४०	१७१	५११
२०७६/७७	८३१	१८९८	२७२९	६९०	१५२९	२२१९	२४२	९५	३३७
२०७७/७८	८४९	२८०९	३६५८	७१२	२२९७	३००९	१०६	९१	१९७
२०७८/७९	१२१५	३४३१	४६४६	११५७	३२४०	४३९७	१९८	९९	२९७
२०७९/८०*	१०३०	२५४३	३५७३	८६२	२११४	२९७६	१४२	८३	२२५

स्रोत: राष्ट्रिय बाल अधिकार परिषद्, २०७९ *फागुनसम्म

नोट: हराएका, बेवारीस फेला परेका बालबालिकाको परिवारको खोजी पहिचान गरी परिवारमा पुनर्मिलन गर्ने, जोखिमपूर्ण श्रममा संलग्न, बेचविखन तथा ओसारपसारमा परेका, सडक बालबालिकाको उद्धार तथा संरक्षण गर्न नि:शुल्क टेलिफोन नं.१०४ निरन्तर सञ्चालनमा रहेको छ। बाल हेल्पलाइन सेवा (टेलिफोन नं.१०९८) हाल १८ जिल्लामा विस्तार भएको छ।

११.७० आर्थिक वर्ष २०६४/६५ देखि नेपाल सरकारले लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट प्रणाली अवलम्बन गर्दै आएको छ। शुरुको आर्थिक वर्षमा लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको हिस्सा ११.३४ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा यस्तो हिस्सा ४०.२५ प्रतिशत पुगेको छ।

तालिका ११(य): नेपालमा लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट

आर्थिक वर्ष	प्रतिशत	आर्थिक वर्ष	प्रतिशत
२०६४/६५	११.३०	२०७२/७३	२२.२७
२०६५/६६	१३.९४	२०७३/७४	२३.१०
२०६६/६७	१७.३०	२०७४/७५	३७.४२
२०६७/६८	१७.९४	२०७५/७६	३८.६५
२०६८/६९	१९.०५	२०७६/७७	३८.१७
२०६९/७०	२१.५१	२०७७/७८	३८.१६
२०७०/७१	२१.७५	२०७८/७९	३९.४९
२०७१/७२	२१.९३	२०७९/८०	४०.२५

स्रोतः अर्थ मन्त्रालय, २०७९

युवा तथा खेलकुद

११.७१ युवा तथा साना व्यवसायी स्वरोजगार कोषले बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामार्फत आर्थिक वर्ष २०७९/८० फागुनसम्म रू.१ अर्ब ४१ लाख कर्जा लगानी भई थप ५,५६९ युवा स्वरोजगार भएका छन्। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा रू.२ अर्ब ३ करोड ५४ लाख कर्जा लगानी भई १२ हजार १ सय ३९ जना युवा स्वरोजगार भएका थिए।

११.७२ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा स्वरोजगार कोषबाट कर्जा लिई व्यवसाय सञ्चालन गर्ने ७,५४६ व्यवसायी र व्यवसायको बीमा भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७९/८० फागुनसम्म यस्तो सङ्ख्या ६,१९४ रहेको छ।

११.७३ नेपाल सहित विभिन्न मुलुकमा पछिल्लो सन् २०२० देखि २०२३ सम्म आयोजना भएका ३६ खेल मध्ये १९ खेल जितेर नेपाल अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेट प्रतियोगिता (ICC) अन्तर्गत पुरूष क्रिकेट विश्वकप छनौट लिग २ को तेश्रो स्थानमा पुग्न सफल भएको छ। फलस्वरूप, सन् २०२३ को जुन महिनामा जिम्बाबेमा हुने पुरूष क्रिकेट विश्वकप छनौट खेल्नका लागि योग्य भएको छ।

११.७४ नवौं राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगिता २०७९ असोज २८ देखि कार्तिक ३ सम्म पोखरामा सफलतापूर्वक सम्पन्न भएको छ। उक्त प्रतियोगितामा ३६ खेलका १,३४७ (स्वर्ण ३९७, रजत ३९७ र काँस्य ५५३) पदकका लागि ६,१२७ (महिला २७१३ र पुरूष ३४१४) खेलाडीको सहभागिता रहेको थियो। ललितपुरमा ६,५०० दर्शक क्षमताको च्यासल रङ्गशालाको निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ।

व्यक्तिगत घटना दर्ता

११.७५ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म जन्म, मृत्यु, विवाह लगायतका १२ लाख ४८ हजार ९ सय १५ व्यक्तिगत घटना दर्ता भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म यस्तो सङ्ख्या १२ लाख ४२ हजार २ सय ५६ रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस्तो सङ्ख्या २३ लाख १० हजार ८ सय ३ रहेको थियो।

तालिका ११(र): विगत १० आर्थिक वर्षहरूको व्यक्तिगत घटना दर्ताको विवरण

वर्ष	जन्म	मृत्यु	विवाह	बसाइसराइ	सम्बन्ध विच्छेद	जम्मा
२०७०	५७३३९१	६१७५२	१६४९९४	४५२४८	३९४	८४५७७९
२०७१	८८०८१५	११४६०७	२२७१५२	१२१८६०	१३७५	१३४५८०९
२०७२	६००७९६	९४६९१	१५८७९५	६९८२७	१०६५	९२५१७४
२०७३	७२१३२६	११८०६०	१८४३२३	६८८६३	२२८३	१०९४८५५
२०७४	६६५९०९	६५८३५	२२०६६९	७५०९८	२७७६	१०३०२८७
२०७५	४०९३५४	९४६२०	१७९९५७	९४१५९	३९३५	७८२०२५
२०७६	९२५३२२	१७०६४३	२७३९६३	९२२९३	५८४६	१४६८०६७
२०७७	९७७३१९	२०४२७४	२६३३९३	१४७०५९	६६४४	१५९८६८९
२०७८	१३३७४५१	२९३८०६	४५९४९८	२०५७६९	१४२७९	२३१०८०३
२०७९*	६५०७२८	१६०४१६	२६२२६३	१५३१६८	१५६८१	१२४२२५६

स्रोतः राष्ट्रिय परिचय पत्र तथा पञ्जीकरण विभाग,२०७९ *फागुनसम्म

११.७६ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म स्थानीय तहका ६,५६५ वडामा अनलाईन मार्फत व्यक्तिगत घटना दर्ता कार्य भइरहेको छ।

सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम

११.७७ जीवनचक्रमा आधारित सामाजिक सुरक्षाको अवधारणा अन्तर्गत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको कार्य हुँदै आएको छ। सामाजिक सुरक्षामा आवद्ध नागरिकको सङ्ख्या र भत्ता दरमा वृद्धि हुँदै गएसँगै सरकारको सामाजिक सुरक्षाको व्ययभार समेत बढ्दै गएको छ। पछिल्लो जनगणना अनुसार नेपालमा वृद्ध जनसङ्ख्याको वृद्धिदर बढेको र आगामी वर्षहरूमा समेत यस्तो वृद्धिदर बढ्दै जाने जनसाङ्ख्यिक प्रक्षेपण रहेको कारण सामाजिक सुरक्षातर्फ सरकारको दायित्व थपिदैं जाने देखिन्छ।

११.७८ सबै स्थानीय तहमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता रकम बैङ्किङ्ग प्रणाली मार्फत वितरण हुँदै आएको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म ३६ लाख ८३ हजार ६ सय ५८ ले सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गरेका छन्।

तालिका ११(ल): सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको विवरण

विवरण	इकाई	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*	मासिक दर रू.
जेष्ठ नागरिक ६८ वर्ष **	सङ्ख्यामा	१३१४२०१	१३२२३१५	१५७८८१२	४०००
जेष्ठ नागरिक ६० वर्ष - दलित/क्षेत्र तोकिएको	सङ्ख्यामा	२०६३०९	२१२९१४	१६९४४१	२६६०
जेष्ठ नागरिक एकल महिला ६० वर्ष	सङ्ख्यामा	२८०६४८	२७६४९३	२१२३९९	२६६०
बिधवा महिला	सङ्ख्यामा	३५०४३६	३६०५०२	३६३१०९	२६६०
पुर्ण अपाङ्गता भएका	सङ्ख्यामा	५५०५९	६३३४३	६४५९८	३९९०
अति अशक्त अपाङ्गता भएका	सङ्ख्यामा	१०५०५१	१२८२२३	१३५०३५	२१२८
लोपोन्मुख जाती	सङ्ख्यामा	२२५४४	२२५३८	२२२६९	३९९०
दलित वालवालिका	सङ्ख्यामा	४२१३४३	४१०१२०	३६०९३३	५३२
क्षेत्र तोकिएका वालवालिका	सङ्ख्यामा	६९९८५५	८०६२५७	७७७०६२	५३२
कुल लाभग्राही	**सङ्ख्यामा**	**३४५५४४६**	**३६०२७०५**	**३६८३६५८**	
विनियोजन रकम	रू. करोडमा	७०३९	९८०१	१०५७१	
निकासा खर्च	रू. करोडमा	६८६५	९६०६	७०३५	

स्रोतः राष्ट्रिय परिचय पत्र तथा पञ्जीकरण विभाग, २०७९   * फागुनसम्म

** आर्थिक वर्ष २०७८/७९ सम्म ७० वर्ष भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७९/८० बाट ६८ वर्ष कायम भएको

११.७९ योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा प्रणालीमा सबै नागरिकलाई समेट्न नसकिने र आर्थिकरूपले विपन्न नागरिकका लागि समेत राज्यले योगदान गर्नैपर्ने हुँदा सोका लागि राज्यले आवश्यक स्रोतको व्यवस्था गर्दै आएको छ। अन्तर्राष्ट्रिय अनुभव र नेपालको हालसम्मको प्रयोगको आधारमा सामाजिक सुरक्षा प्रणालीको दिगोपना कायम गर्न वैकल्पिक स्रोतको समेत पहिचान गरी आगामी वर्षहरूमा सरकारको आर्थिक दायित्व भार क्रमशः न्यूनीकरण गर्दै लैजानु पर्ने देखिन्छ।

राष्ट्रिय परिचय पत्र कार्यक्रम

११.८० २०७९ फागुनसम्म राष्ट्रिय परिचय पत्रको लागि १ करोड १४ लाख ६९ हजार १ सय नागरिकको विवरण सङ्कलन गरिएकोमा १ लाख ३३ हजार २५ परिचय पत्र वितरण गरिएको छ।

१२. जनसाङ्ख्यिक बनोट र लाभ

१२.१ नेपालको जनसाङ्ख्यिक संरचनामा परिवर्तन हुँदै आएको छ। कुल जनसङ्ख्यामा आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्या बढ्दै गएको छ। औसत आयुमा भएको वृद्धि तथा स्वास्थ्य सेवाको पहुँचमा विस्तार भएसँगै क्रमशः वृद्ध जनसङ्ख्याको वृद्धिदर वर्सेनि बढ्दै गएको छ। हाल कुल प्रजनन् दर र कुल प्रतिस्थापन दर करिब बराबर रहेको तथा जनसङ्ख्या वृद्धिदर घट्दो क्रममा रहेकोले केही दशक भित्रै नेपालको जनसङ्ख्या घट्ने जोखिम पनि त्यत्तिकै छ।

१२.२ हालको जनसाङ्ख्यिक संरचनामा काम गर्ने उमेर समूहको जनसङ्ख्या (१५-५९ वर्षसम्मको श्रमशक्ति) को हिस्सा ६२.० प्रतिशत रहेको हुँदा जनसाङ्ख्यिक लाभ हासिल गर्न सक्ने सुनौलो अवसर रहेको छ। यद्यपि, जन्मने बालबालिकाको सङ्ख्या घट्दै गएको र वृद्ध जनसङ्ख्या बढ्दै गएकोले हाल प्राप्त यस्तो लाभको अवसर आगामी चार दशकसम्म रहने अनुमान छ।

१२.३ आर्थिक विकासको लागि नेपालको अहिलेको जनसाङ्ख्यिक बनोट हालसम्मकै अनुकुल अवस्थामा रहेको छ। यस्तो बनोटको कारणबाट सिर्जित हुने अवसर आउँदा केही दशकसम्म रहिरहनेछ। आर्थिक विकासको लागि हालको अवस्था अनुकूल रहेपनि नेपाली युवाहरू वैदेशिक रोजगारीको लागि जाने क्रम रोकिएको छैन। १५ देखि ५९ वर्षसम्मको श्रमशक्तिमध्ये ११.० प्रतिशत नेपाल बाहिर रहेका छन्। उचित अवसरको खोजीमा आन्तरिक र बाह्य बसाइसराइमा तीव्रता आई हिमाली र पहाडी क्षेत्रका ३४ जिल्लाको जनसङ्ख्या घटेको छ। फलस्वरूप, कृषिमा काम गर्ने जनशक्तिको अभावमा कृषियोग्य जमिन बाँझो हुने क्रम बढ्दो छ भने उद्योग र सेवा क्षेत्रमा समेत दक्ष जनशक्तिको कमी हुँदै गएको छ। तसर्थ, हाल प्राप्त जनसाङ्ख्यिक लाभको अवसरलाई उचित तवरले उपयोग गरी समृद्धिको मार्गमा अघि बढ्ने दिशामा आर्थिक नीति केन्द्रित गर्नुपर्ने देखिन्छ।

जनसङ्ख्या

१२.४ राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार नेपालको जनसङ्ख्या २ करोड ९१ लाख ६४ हजार ५ सय ७८ मध्ये पुरूष ४९.० प्रतिशत र महिला ५१.० प्रतिशत रहेका छन्। २०३८ सालको जनगणनामा २.२६ प्रतिशत रहेको जनसङ्ख्या वृद्धिदर २०७८ को जनगणनामा ०.९२ प्रतिशतमा सीमित भएको छ। पहिलो राष्ट्रिय

जनगणना, १९६८ देखि हालसम्मको ११० वर्षको अवधिमा नेपालको सरदर वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्विदर १.४९ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १२(क): वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्विदर

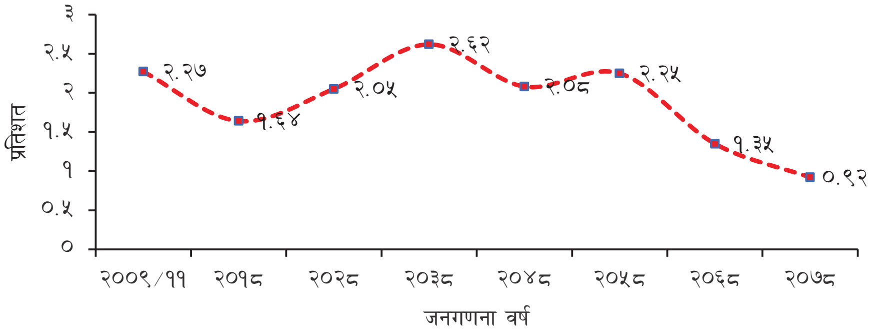

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०७९

लैङ्गिक अनुपात

१२.५ राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार लैङ्गिक अनुपात ९५.६ रहेको छ। हालसम्मका जनगणना मध्येमा २०३८ को जनगणनामा यस्तो अनुपात सवैभन्दा उच्च १०५.० र २०६८ को जनगणनामा सवैभन्दा न्युन ९४.२ रहेको थियो।

१२.६ आर्थिकरूपले सक्रिय उमेर समूहमा लैङ्गिक अनुपात तुलनात्मकरूपमा कम रहेको छ। २०७८ को जनगणनाअनुसार ०-१४ उमेर समूहमा लैङ्गिक अनुपात (प्रति १०० महिलामा पुरूषको सङ्ख्या) १०८.९,१५-५९ उमेर समूहमा ९०.४ र ६० वर्ष माथिको उमेर समूहमा ९४.२ रहेको छ।

जनघनत्व

१२.७ आन्तरिक बसाइसराइ बढ्दै गएकोले भौगोलिकरूपमा तराई र सहरी क्षेत्रको जनघनत्व तीव्ररूपमा बढ्दै गएको छ भने पहाडी क्षेत्रमा सामान्य रूपमा बढेको र हिमाली क्षेत्रमा खासै परिवर्तन भएको छैन। नेपालको जनघनत्व वि.सं.२०६८ मा १८० रहेकोमा वि.सं. २०७८ मा १९८ पुगेको छ। भैगोलिक क्षेत्रअनुसार सबैभन्दा धेरै जनघनत्व तराई क्षेत्रमा ४६० र सबैभन्दा कम जनघनत्व हिमाली क्षेत्रमा ३४ रहेको छ।

चार्ट १२(ख): भौगोलिक क्षेत्र अनुसारको जनघनत्व (जनसङ्ख्या प्रति वर्ग कि.मी.)

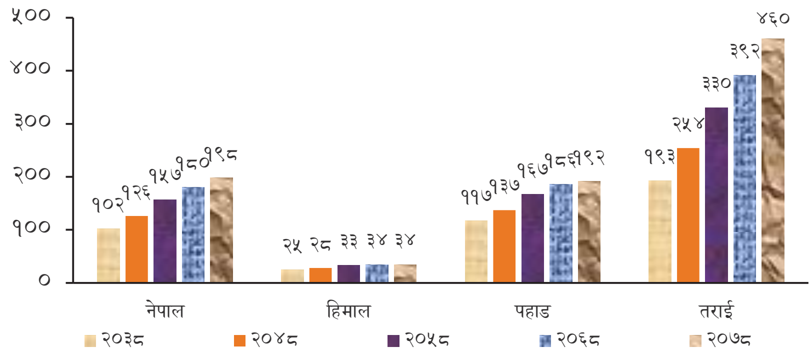

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०७९

आर्थिक क्रियाकलापमा संलग्न जनसङ्ख्या

१२.८ राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार १० वर्ष वा सोभन्दा माथिका २ करोड ३९ लाख ५८ हजार ८ सय ६८ जनसङ्ख्या मध्ये ६५.५ प्रतिशत आर्थिक रूपमा सक्रिय, ३४.३ प्रतिशत आर्थिक रूपमा निष्क्रिय र ०.२ प्रतिशत आर्थिक रूपले सक्रिय वा निष्क्रिय अवस्था नखुलेका छन्। राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार १० वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसङ्ख्या मध्ये ५३.६ प्रतिशत आर्थिक रूपमा सक्रिय, ४४.३ प्रतिशत आर्थिक रूपमा निष्क्रिय र २.१ प्रतिशत आर्थिक रूपले सक्रिय वा निष्क्रिय अवस्था नखुलेका थिए।

तालिका १२(क): आर्थिक क्रियाकलापमा संलग्नता अनुसारको जनसङ्ख्या

विवरण	हिस्सा (प्रतिशतमा)				
कुल जनसङ्ख्या (२९१६४५७८)					१००.०
१० वर्ष वा सोभन्दा माथिका जनसङ्ख्या				८२.२	
आर्थिक रूपमा सक्रिय			६५.५		
अक्सर सक्रिय		७०.४			
अक्सर रोजगार	९३.०				
अक्सर बेरोजगार	७.०				
अक्सर निष्क्रिय		२९.६			
आर्थिक रूपमा निष्क्रिय			३४.३		
आर्थिक क्रियाकलाप नखुलेको			०.२		
१० वर्ष मुनिको जनसङ्ख्या				१७.८	
जम्मा	१००.०	१००.०	१००	१००.०	१००.०

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०७९

नोटः

- जनगणना अगाडिको १२ महिनाभरि कुनै व्यक्तिले कुनै पनि आर्थिक काम गरेको वा आर्थिक काम खोजेको समयको जोड ६ महिना वा सो भन्दा बढी भएका व्यक्तिहरू अक्सर आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसङ्ख्या मानिएको छ। त्यसैगरी आर्थिक काम गरेको र आर्थिक काम खोजेको समयको जोड ६ महिनाभन्दा कम भएमा त्यस्ता व्यक्तिलाई अक्सर आर्थिक रूपमा निष्क्रिय जनसङ्ख्या मानिएको छ।
- जनगणना अगाडिको १२ महिनाभरि कुनै व्यक्तिले कुनै पनि आर्थिक काम गरेको समय आर्थिक काम नगरेको समय भन्दा बढी भएमा अक्सर रोजगार र काम गरेको समय काम नगरेको समय भन्दा कम भएमा भएमा अक्सर बेरोजगार मानिन्छ।
- जनगणना अगाडिको १२ महिनाभरि कुनै व्यक्तिले १ दिन पनि आर्थिक काम नगरेका र आर्थिक काम नखोजेका व्यक्तिहरू आर्थिक रूपमा निष्क्रिय जनसङ्ख्या अन्तर्गत पर्दछन्।

१२.९ राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार १० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका जनसङ्ख्यामध्ये ८९ लाख ७५ हजार ५ सय ५८ आयआर्जनमा संलग्न छैनन्। जसमध्ये, सबैभन्दा बढी विद्यार्थी भएका कारणले संलग्न नरहेका ४६.९ प्रतिशत छन्। त्यसैगरी, घरधन्दाका कारण २१.९ प्रतिशत, वृद्ध अवस्थाका कारण ११.० प्रतिशत, पारिवारिक हेरचाहका कारण ७.५ प्रतिशत, अशक्त/बिरामीको कारण २.५ प्रतिशत, पेन्सन आयका कारण २.२ प्रतिशत र अन्य कारण ८.० प्रतिशत आयआर्जनमा संलग्न छैनन्।

१२.१० नेपालमा प्रत्येक १० वर्षमा जनसङ्ख्या बढेपनि जनसङ्ख्याको वृद्धिदर भने घटेको छ। यसैगरी, १० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरको जनसङ्ख्याको वृद्धिदर पनि घटेको छ।

चार्ट १२(ग): कुल जनसङ्ख्या र १० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका जनसङ्ख्याको परिवर्तन दर

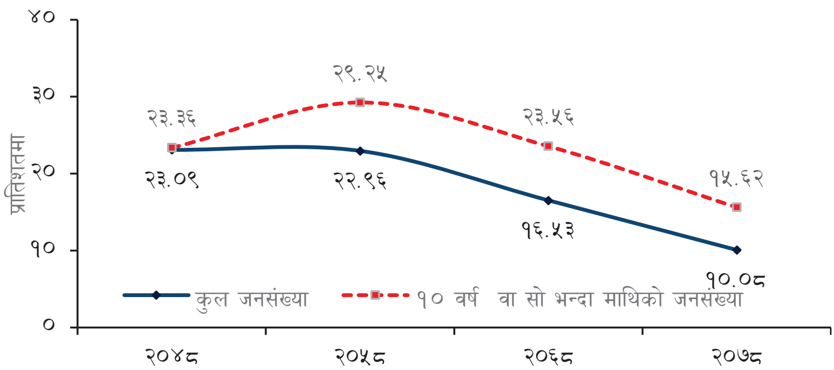

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०७९

श्रमशक्ति सहभागिता

१२.११ श्रमशक्ति सहभागिताको दर तुलनात्मकरूपमा बढेको छ। २०६८ को जनगणना अनुसार ५३.६ प्रतिशत रहेको श्रमशक्ति सहभागिताको दर २०७८ मा ६५.५ प्रतिशत पुगेको छ।

१२.१२ आर्थिकरूपमा सक्रिय महिलाको सङ्ख्या क्रमश: बढ्दै गएको छ। पुरूष र महिला बीचको श्रमशक्ति सहभागिताको दरको अन्तर पनि घटेको छ। महिला सशक्तीरण तथा सवलिकरणका लागि अवलम्बन गरिएका नीतिगत व्यवस्थाको सकरात्मक प्रभावका साथै महिलाले घरमा गर्ने बस्तु उत्पादनको कामलाई पनि आर्थिक कामको रूपमा परिभाषित गरिएको कारण आर्थिक काममा महिलाको सहभागितामा बढोत्तरी भएको हो ।

चार्ट १२(घ): श्रमशक्ति सहभागिताको दर (प्रतिशतमा)

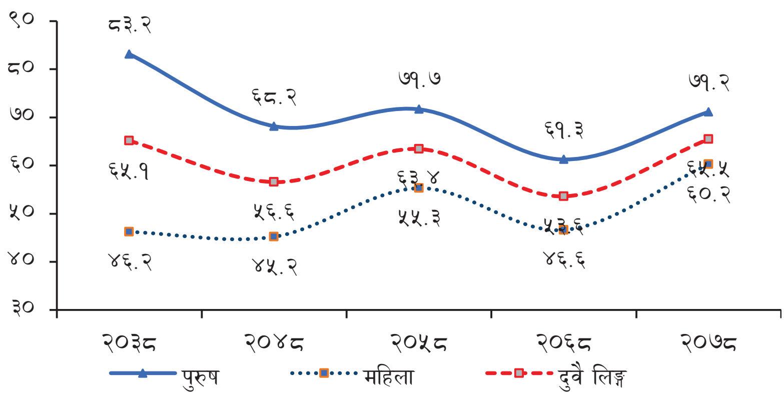

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०७९

जनसङ्ख्याको पेशागत वर्गीकरण

१२.१३ नेपालको अर्थतन्त्रको संरचनामा परिवर्तन हुँदै आएपनि कृषि, वन र माछापालन कार्यका संलग्न जनशक्तिको हिस्सा अझै पनि उच्च रहेको छ। आर्थिक क्रियाकलापमा संलग्न जनसङ्ख्या १ करोड ४९ लाख ८३ हजार ३ सय १० मध्ये पेशागत रूपमा सबैभन्दा बढी कृषि, वन र माछापालनमा ५०.१ प्रतिशत, सामान्य वा प्राथमिक पेशामा २३.० प्रतिशत जनसङ्ख्या संलग्न छन्। त्यसैगरी,

सेवा तथा वस्तु बिक्रीमा ५.८ प्रतिशत, शिल्पकला तथा कालिगढमा ५.६ प्रतिशत र अन्यमा १५.५ प्रतिशत जनसङ्ख्या संलग्न छन्।

जनसाङ्ख्यिक लाभ

१२.१४ राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार १५ देखि ५९ वर्षसम्मको श्रमशक्ति कुल जनसङ्ख्याको ६२.० प्रतिशत रहेको छ। १५ देखि ५९ वर्ष सम्मको जनसङ्ख्यामध्ये पुरूष ४७.५ प्रतिशत र महिला ५२.५ प्रतिशत रहेका छन्। २०६८ को जनगणनाअनुसार यस्तो श्रमशक्ति ५७.० प्रतिशत रहेको थियो।

१२.१५ राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार उमेर समूह बढ्दै जाँदा जनसङ्ख्याको प्रतिशत पनि कम हुदै गएको छ। पाँच-पाँच वर्षको उमेर अन्तरको आधारमा जनसङ्ख्याको उमेरगत संरचना विभाजन गर्दा १५ देखि १९ वर्ष उमेर समूहको जनसङ्ख्या सबैभन्दा बढी १०.२ प्रतिशत रहेको छ। त्यसैगरी, १० देखि १४ वर्ष उमेर समूह १०.० प्रतिशत र २० देखि २४ वर्ष उमेर समूह ९.५ प्रतिशत रहेका छन्।

१२.१६ राष्ट्रिय जनगणना, २०४८ पछि आश्रित जनसङ्ख्या बढ्दै गएपनि कुल जनसङ्ख्यामा यसको अंश घट्दै गएको छ। राष्ट्रिय जनगणना, २०४८ मा १५ देखि ५९ वर्ष उमेर समूहको प्रति १०० जनामा ९३ आश्रित थिए भने २०७८ को जनगणनामा यस्तो सङ्ख्या ६१ रहेको छ।

चार्ट १२(ङ): जनसङ्ख्या स्तम्भ (जनसङ्ख्या हजारमा)

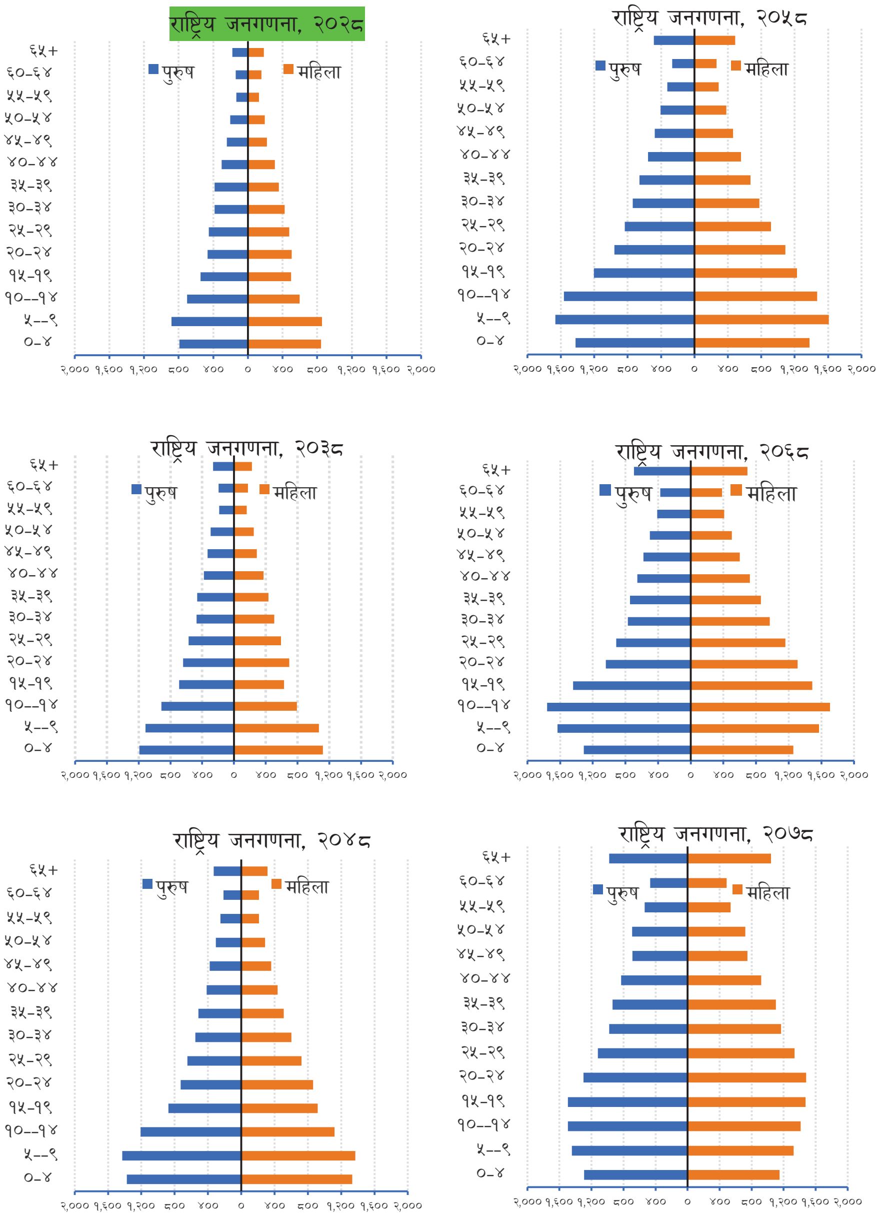

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०७९

१२.१७ विगत ६ दशकमा नेपालको जनसङ्ख्याको संरचनामा परिवर्तन भएको देखिएको छ। काम गर्ने उमेर समूहको जनसङ्ख्या बढ्दै गएको छ। यद्यपि, घट्दो जन्मदर र ० देखि ४ बर्ष सम्मका बालबालिकाको घट्दो सङ्ख्या एवम् वृद्वहरूको बढ्दो सङ्ख्याको कारण केही दशकपछि नै जनसाङ्ख्यिक लाभको अवसर प्राप्त नहुने निश्चितप्रायः छ। तसर्थ, आर्थिक, सामाजिक तथा क्षेत्रगत नीतिहरू जनसाङ्ख्यिक लाभको अवसरलाई महत्तम उपयोग गर्ने दिशामा केन्द्रित हुनुपर्ने देखिन्छ।

चार्ट १२(च): आश्रित जनसङ्ख्या दर (प्रतिशतमा)

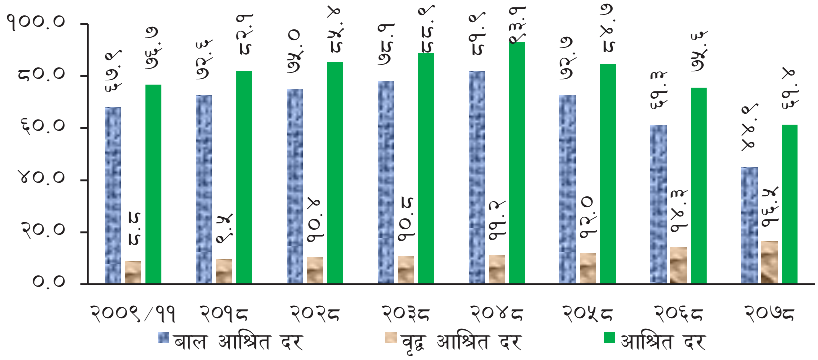

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०७९

बसाइसराइ

१२.१८ राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार पछिल्लो १० वर्षको अवधिमा कुल जनसङ्ख्याको २८.९ प्रतिशतले देशभित्र र ३.१ प्रतिशतले बाह्य देशबाट नेपालमा आई बसाइसराइ गरेका छन्। कुल जनसङ्ख्यामध्ये १०.७ प्रतिशतले सम्बन्धित जिल्लाभित्र र १८.२ प्रतिशतले अन्तरजिल्ला बसाइसराइ गरेका छन्।

तालिका १२(ख): पछिल्लो १० वर्षमा भएको बसाइसराइको स्थिति (प्रतिशतमा)

बसाइसराइको प्रकृति	जम्मा प्रतिशतमा	पुरूष	महिला
बसाइसराइ नगरेका	६८.०	७७.०	५९.४
जिल्लाभित्र बसाइसराइ गरेका	१०.७	५.५	१५.८
अन्तरजिल्ला बसाइसराइ गरेका	१८.२	१५.१	२१.१
बाह्य देशबाट बसाइसराइ गरेर आएका	३.१	२.५	३.७

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०७९

१२.१९ हिमाल/पहाड भित्र नै बसाइसराइ गर्ने जनसङ्ख्या भन्दा हिमाल/पहाडबाट तराइमा बसाइसराइ तीब्र रहेको छ। बसाइसराइ हुनुमा विवाह, रोजगारी र अध्ययन प्रमुख रहेका छन्। कुल बसाइसराइ मध्ये सबैभन्दा बढी ३२.२ प्रतिशत जनसङ्ख्या विवाहको कारण बसाइसराइ गरेको देखिन्छ। त्यसैगरी, १५.२ प्रतिशत रोजगारीको कारण र ७.८ प्रतिशत अध्ययन/तालिमका कारण बसाइसराइ गरेका छन्।

१३. सुशासन र प्रशासन

१३.१ संघीय प्रणालीमा आधारित लोकतान्त्रिक शासन व्यवस्थालाई व्यवहारमा रूपान्तरण गर्दै जनविश्वास अभिवृद्धि गर्नु सुशासनको मूल मर्म हो। सार्वजनिक सेवा सुविधामा जनताको पहुँच सुनिश्चित गरी सुशासनको प्रत्याभूति गर्न आवश्यक कानुनको निर्माण, संस्थागत व्यवस्था, कार्य संस्कृतिमा सुधार र सूचना प्रविधिको उपयोग हुँदै आएको छ। सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलाप नियन्त्रणका लागि कसुरजन्य सम्पत्तिको आर्जन तथा व्यवस्थापनमा संस्थागत निगरानी वृद्धि हुँदै गएको छ।

सुशासन

१३.२ सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापन सुधार गर्ने क्रममा सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को ११ औं र १२ औं संशोधन अनुसार नमूना बोलपत्र कागजातमा परिमार्जन गरिएको छ। सार्वजनिक खरिदमा संलग्न भई कानुन बमोजिम जिम्मेवारी बहन नगर्ने वा गैरकानूनी हानी नोक्सानी पुऱ्याउने १२२ प्राकृतिक तथा कानूनी व्यक्तिलाई कालो सूचीमा राखिएको छ।

१३.३ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म हेलो सरकार कक्षमा दर्ता भएको ६,७६१ उजुरी मध्ये ४६.७ प्रतिशत उजुरीहरू फछ्र्यौट भएको छ।

१३.४ कानुन कार्यान्वयन र अपराध रोकथाममा समुदायको भूमिकाको बारेमा जानकारी दिन "समुदायमा वकिल" कार्यक्रम अभियानको रूपमा सञ्चालनमा आएको छ। साथै, अभियोजन गरिएका सरकारवादी मुद्दाको अभियोगपत्रको विद्युतीय प्रति वेबसाइटमा राख्ने व्यवस्था कार्यान्वयनमा आएको छ।

१३.५ विद्युतीय सुशासन आयोग (गठन तथा सञ्चालन) आदेश, २०७९ जारी भई विद्युतीय सुशासन आयोग गठन भएको छ।

१३.६ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा राष्ट्रिय गौरवका आयोजना तथा प्राथमिकता प्राप्त ७४ आयोजनाको प्राविधिक परीक्षण सम्पन्न भएको छ।

१३.७ सार्वजनिक निकायबाट हुने अनियमितता, ढिलासुस्ती र भ्रष्टाचार सम्बन्धमा राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रमा २०७९/८० को फागुनसम्म ३८० उजुरी फछ्र्यौट भएका छन्। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस्तो सङ्ख्या ६५९ रहेको थियो।

१३.८ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोगमा प्राप्त उजुरीको सङ्ख्या १८ हजार ३ सय ४१ रहेको छ। प्राप्त उजुरीमध्ये ४९.७ प्रतिशत उजुरी फछ्र्यौट भएका छन्। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को सोही अवधिमा ५४.३ प्रतिशत उजुरी फछ्र्यौट भएको थियो। साथै, आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म आयोगबाट विशेष अदालतमा १०२ मुद्दा दायर भएका छन्। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो संख्या ६० रहेको थियो।

तालिका १३(क): उजुरी विवरण

आर्थिक वर्ष	प्राप्त उजुरी संख्या	उजुरी फछ्र्यौट		मुद्दा दायर
		संख्या	प्रतिशत	
२०७६/७७	२५१५२	१६९५२	६७.४	४४१
२०७७/७८	२२६२५	१४५३२	६४.२३	११४
२०७८/७९	२४३३१	१७१६९	७०.५६	१३१
२०७८/७९*	१८३४१	९११५	४९.७०	१०२

स्रोतः अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोग, २०७९   * फागुनसम्म

१३.९ तीन तहका सरकारमध्ये स्थानीय तहका निकाय विरूद्ध बढी उजुरी परेको देखिन्छ। त्यसपछि संघ र प्रदेश सरकारका निकायका विरूद्ध उजुरी परेका छन्। यद्यपि, बागमती प्रदेश भित्र भने संघका निकायविरूद्ध सबभन्दा बढी उजुरी परेका छन्। मधेस प्रदेशका स्थानीय तह विरूद्ध सबैभन्दा बढी उजुरी परेको देखिन्छ।

तालिका १३(ख): तीन तहको सरकारका निकाय विरुद्धको उजुरी विवरण (प्रतिशतमा)

प्रदेश	२०७७/७८			२०७८/७९		
	संघ	प्रदेश	स्थानीय तह	संघ	प्रदेश	स्थानीय तह
कोशी	२९.१	१४.४	५६.५	३४.९	११.६	५३.५
मधेस	३८.६	५.१	५६.३	३१.६	७.६	६०.८
बाग्मती	६९.६	५.३	२५.२	७१.२	५.३	२३.५
गण्डकी	३५.९	१२.९	५१.२	३४.४	१३.२	५२.३
लुम्बिनी	३२.१	१६.९	५१.०	३६.८	१२.३	५०.९
कर्णाली	२६.०	२१.५	५२.४	२७.०	२१.८	५१.२
सुदूरपश्चिम	१५.९	२९.२	५४.९	२०.५	२९.३	५०.२
नेपाल	**३९.७**	**१२.६**	**४७.७**	**४१.०**	**१२.०**	**४७.१**

स्रोतः अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोग, २०७९

१३.१० विगत ३ आर्थिक वर्षको उजुरीको प्रवृत्ति हेर्दा संघीय मामिला (स्थानीय तह समेत), शिक्षा र भूमि प्रशासन क्षेत्रसँग सम्बन्धी उजुरी बढिरहेका छन्। आर्थिक वर्ष

२०७८/७९ मा कुल उजुरी मध्ये एक तिहाई उजुरी संघीय मामिला क्षेत्रसँग मात्रै सम्बन्धित रहेका थिए।

तालिका १३(ग): क्षेत्रगत/निकायगत उजुरीको विवरण

उजुरीका क्षेत्र	उजुरी प्रतिशत		
	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९
संघीय मामिला (स्थानीय तहसमेत)	३०.०७	३२.७२	३३.१४
शिक्षा (स्थानीय तहसमेत)	१६.३६	१५.६१	१५.३१
भूमि प्रशासन	८.२९	९.०९	७.७१
वन तथा वातावरण	४.२१	५.०१	४.६२
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या	४.०७	३.९३	३.९९
गृह प्रशासन	३.६५	३.४७	३.७५
भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात	३.५९	३.७६	३.८८
ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ	२.६६	३.०९	३.०९
अर्थ	२.१७	२.०९	१.९६
अन्य *	२४.९४	२१.२४	२२.५५
जम्मा	१००	१००	१००

स्रोत: अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोग, २०७९

*यस अन्तर्गत नक्कली शैक्षिक प्रमाणपत्र, गैरकानूनी सम्पत्ति आर्जनलगायतका उजुरीका क्षेत्रहरू समावेश गरिएको छ।

१३.११ मानव अधिकार सम्बन्धी पाँचौ राष्ट्रिय कार्ययोजना (आर्थिक वर्ष २०७७/७८-२०८१/८२) तथा विश्वव्यापी आवधिक पुनरावलोकन (तेस्रो चक्र) बाट प्राप्त सिफारिश कार्यान्वयन कार्ययोजना (२०७८-२०८२) स्वीकृत भई आर्थिक वर्ष २०७९/८० देखि कार्यान्वयनमा आएको छ।

१३.१२ २०७८ मंसिर १ गते देखि विद्युतीय राहदानी (E-passport) वितरण शुरू गरी २०७९ फागुनसम्म १३ लाख १४ हजार थान भन्दा बढी विद्युतीय राहदानी जारी भएको छ।

तालिका १३(घ): विगत पाँच वर्षमा वितरण भएको राहदानी सम्बन्धी विवरण

आर्थिक वर्ष	साधारण राहदानी		औपचारिक राहदानी		कूटनीतिक राहदानी		जम्मा
	महिला	पुरूष	महिला	पुरूष	महिला	पुरूष	
२०७४/७५	१४८१३९	३८१३१८	२१४	१२२४	२१४	४०२	५३१५११
२०७५/७६	१५४१२९	३५८९०३	१९३	१०४२	२८०	४६१	५१५००८
२०७६/७७	१२३४६९	२७३५८०	१६१	१०९९	१८३	२६०	३९८७५२
२०७७/७८	९३२८४	२५४८५७	४९	५५४	१६६	१८२	३४९०९२
२०७८/७९	९२५४८	२६०५८६	९५	६७२	८८	१८८	३५४१७७
२०७८/७९**	१२०१०९	२९९४३८	४१	३१७	३०	३९	४१९९७४
२०७९/८०#	१५२४	५७५९	१८	१९६	१	१	७४९९
२०७९/८०**	२५०९३७	६४१५५३	२४०	१५२६	१६८	२३२	८९४६५६

स्रोत: परराष्ट्र मन्त्रालय, २०७९ #यन्त्रवाचक राहदानी (MRP) ** विद्युतीय राहदानी

१३.१३ सेवाग्राहीलाई आवेदन गरेको मितिबाट काठमाडौँदेखि नजिकका जिल्लामा १० देखि १२ दिनभित्र, तराईका जिल्लामा १२ देखि १५ दिनभित्र, पहाडका सुगम जिल्लामा १५ देखि २० दिनभित्र, हिमाली जिल्लामा २० देखि ३० दिनभित्र र विदेशस्थित नेपाली नियोगमा २० देखि ३५ दिनभित्र राहदानी पुर्‍याई वितरण गर्ने कार्यको थालनी भएको छ। कन्सुलर सेवा थप सहज, सरल तथा प्रभावकारी बनाउन चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म ४१ जिल्लाका जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा ११५ स्थानीय तहसँग सहकार्य शुरु भएको छ।

१३.१४ २०७९ फागुनसम्म विश्वका १७८ मुलुकसँग नेपालको कूटनीतिक सम्बन्ध स्थापना भएको छ।

प्रशासन

१३.१५ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म १८ मन्त्रालय र १४ विभागको व्यवस्थापन परीक्षण सम्पन्न भएको छ। गत आर्थिक वर्षमा १० निकायमा व्यवस्थापन परीक्षण गरिएको थियो।

१३.१६ सामूहिक दुर्घटना बीमा कार्यक्रम सञ्चालनका लागि “निजामती कर्मचारीको सामूहिक दुर्घटना बीमा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७९” जारी भएको छ। उक्त कार्यविधि बमोजिम सङ्घीय निजामती सेवाका ३६ हजार ३ सय १६ स्थायी कर्मचारीको वि.सं. २०७९ भदौ २१ देखि १ वर्ष सम्मको रू.१० लाख बीमाङ्कको सामूहिक दुर्घटना बीमा गरिएको छ।

१३.१७ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म ललितपुर, काठमाडौं, सुनसरी, झापा, कपिलवस्तु र प्यूठान जिल्लाका विभिन्न १७ निकायमा सेवाग्राही सन्तुष्टी सर्वेक्षण गरिएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस्तो सङ्ख्या २३ रहेको थियो।

१३.१८ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म संघका विभिन्न निकायमा विभिन्न सेवा समूह र श्रेणीका २१२ दरबन्दी थप भई ५३ हजार ३ सय ९७ कायम भएको छ। कुल दरबन्दी संरचनामध्ये प्रशासन सेवाको दरबन्दी मात्र ५० प्रतिशत भन्दा बढी रहेको छ।

तालिका १३(ङ): हालसम्मको सेवागत सङ्घीय दरवन्दी विवरण (सङ्ख्यामा)

क्र.सं.	सेवा	२०७९ असारसम्म	२०७९ फागुनसम्म
१.	नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क	३२८	३२८
२.	नेपाल इन्जिनियरिङ्ग	९६०२	९८९९
३.	नेपाल कृषि	११९७	१२००
४.	नेपाल न्याय	५३१४	५३२१
५.	नेपाल परराष्ट्र	३५८	३५८
६.	नेपाल प्रशासन	२७०८२	२६९९२
७.	नेपाल लेखापरिक्षण	५३४	५३४
८.	नेपाल वन	१९५०	१९५०
९.	नेपाल विविध	२७५९	२७४५
१०.	नेपाल शिक्षा	१०२४	१०२५
११.	व्यवस्थापिका संसद	३८२	३८२
१२.	नेपाल स्वास्थ्य	२६५५	२६६३
	कुल जम्मा	**५३१८५**	**५३३९७**

स्रोतः सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, २०७९

१३.१९ कुल दरबन्दी संरचनामा प्राविधिक र अप्राविधिक सेवाको दरबन्दी क्रमशः ३७.१ प्रतिशत र ६२.९ प्रतिशत रहेको छ।

१३.२० सरकारी सेवामा महिला कर्मचारीको सङ्ख्या वृद्धि हुँदै गएको छ। २०६५ असारसम्म निजामती सेवामा महिलाको सहभागिता १२.० प्रतिशत रहेकोमा २०७९ फागुनसम्म २७.७ प्रतिशत पुगेको छ। संवैधानिक पदाधिकारीतर्फ महिलाको सहभागिता ७.६ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका १३(च): सेवाको आधारमा महिला/पुरूष निजामती कर्मचारी विवरण*

सेवा	सङ्ख्यामा			प्रतिशतमा		सेवागत प्रतिशत
	पुरूष	महिला	जम्मा	पुरूष	महिला	
नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा	३३३	५३	३८६	८६.३	१३.७	०.५
नेपाल कृषि सेवा	३०३३	७६५	३७९८	७९.९	२०.१	४.४
नेपाल प्रशासन सेवा	२४७०१	५११२	२९८१३	८२.९	१७.२	३४.७
नेपाल वन सेवा	४२२७	६१२	४८३९	८७.४	१२.७	५.६
नेपाल शिक्षा सेवा	१५३४	४९०	२०२४	७५.८	२४.२	२.४
नेपाल स्वास्थ्य सेवा	१२८८०	१२४०४	२५२८४	५०.९	४९.१	२९.४
नेपाल विविध सेवा	२२५४	१५९३	३८४७	५८.६	४१.४	४.५
नेपाल ईन्जिनियरिङ्ग सेवा	९१४३	१६९०	१०८३३	८४.४	१५.६	१२.६
नेपाल न्याय सेवा	३३६	७५	४११	८१.८	१८.३	०.५
नेपाल परराष्ट्र सेवा	३२९१	९०९	४२००	७८.४	२१.६	४.९
नेपाल लेखा परीक्षण सेवा	२१८	६७	२८५	७६.५	२३.५	०.३
व्यवस्थापिका-संसद सेवा	१९६	४६	२४२	८१.०	१९.०	०.३
जम्मा	**६२१४६**	**२३८१६**	**८५९६२**	**७२.३**	**२७.७**	**१००.०**
संवैधानिक पदाधिकारी	**२९१**	**२४**	**३१५**	**९२.४**	**७.६**	
कुल सङ्ख्या	**६२४३७**	**२३८४०**	**८६२७७**	**७२.४**	**२७.६**	

स्रोतः सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय,२०७९ *सङ्घमा र समायोजन भई प्रदेश तथा स्थानीय तहमा कार्यरत समेत

१३.२१ लोक सेवा आयोगबाट २०६४ सालदेखि तोकिएको समावेशी समूहका उम्मेदवारबीच प्रतिस्पर्धा गराई पदपूर्ति हुँदै आएको छ। यसअनुरूप आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा समावेशी समूहबाट १,०२३ व्यक्तिले निजामती सेवा प्रवेश गरेका छन्।

तालिका १३(छ): समावेशी तथा खुला विज्ञापनबाट सिफारिस भएका उम्मेदवार

आर्थिक वर्ष	समावेशी विज्ञापनबाट सिफारिस (सङ्ख्यामा)							समावेशी विज्ञापनबाट सिफारिस	खुला-समावेशी अनुपात
	महिला	आ.ज.	मधेशी	दलित	अपाङ्ग	पि.क्षे.	जम्मा		
२०६४/६५	३६६	२४५	१८३	८४	३३	१७	९२८	२२२८	१:०.४२
२०६५/६६	११७	९४	९१	३६	१५	१२	३६५	८४०	१:०.४३
२०६६/६७	४९५	३६८	३१९	१४२	६४	४३	१४३१	२०८०	१:०.६९
२०६७/६८	४७१	३७१	३००	१०५	५९	४३	१३४९	२४८७	१:०.५४
२०६८/६९	३५२	२८०	२१२	९९	४०	३०	१०१३	१८०५	१:०.५६
२०६९/७०	३७२	३१८	२५४	१०६	५१	३५	११३६	१७०७	१:०.६७
२०७०/७१	६२६	५०९	३८४	१७३	९१	७१	१८५४	२७६७	१:०.६७
२०७१/७२	६३९	५४७	४५४	१६८	९५	७६	१९७९	२७८३	१:०.७१
२०७२/७३	७९७	६२९	५०३	२१३	१०१	९५	२३३८	३३००	१:०.७१
२०७३/७४	१३८३	१०२६	९०१	३८५	१८९	१४२	४०२६	५२७३	१:०.७६
२०७४/७५	१०८८	८५८	७११	२९२	१६३	१३२	३२४४	४००७	१:०.८१
२०७५/७६	६२५	५०९	४०९	१६८	९५	७७	१८८३	२३९४	१:०.७९
२०७६/७७	३९	२६	२४	७	३	४	१०३	१३०	१:०.७९
२०७७/७८	९	६	२	१	२	०	२०	२८	१:०.७१
२०७८/७९	३८०	२८८	१९१	७४	५३	३७	१०२३	१४३३	१:०.७१
जम्मा	**७७५९**	**६०७४**	**४९३८**	**२०५३**	**१०५४**	**८१४**	**२२६९२**	**३३२६२**	**१:०.६८**

स्रोतः लोक सेवा आयोग त्रिसठ्ठीऔं प्रतिवेदन, २०७९

नोटः आन्तरिक प्रतियोगितात्मक विज्ञापनतर्फको सिफारिस सङ्ख्या समावेश गरिएको छैन।

१३.२२ ई-भिसा लागू गर्न QR Code सहितको System Generated Visa व्यवस्था शुरु भएको छ। सबै प्रकारका भिसाको आवेदन अनलाईनबाट गर्न सकिने गरी नेपाली पोर्ट प्रणालीको मोड्युल प्रयोगमा आएको छ।

१३.२३ अध्यागमन विभागबाट जारी हुने भिषामध्ये पर्यटक भिषाको अंश ९०.० प्रतिशत भन्दा बढी रहँदै आएको छ। सन् २०२२ मा जारी भएका ४ लाख ५३ हजार ९ सय १४ भिषा मध्ये पर्यटक भिषा मात्र ९४.७ प्रतिशत रहेकोमा सन् २०२३ को अप्रिलसम्म जारी १ लाख ९४ हजार ७ सय ६३ भिषामा यस्तो भिषाको अंश ९६.७ प्रतिशत रहेको छ।

शान्ति र सुरक्षा

१३.२४ नागरिकता सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (CIMS) मार्फत् सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालय, ७० इलाका प्रशासन कार्यालय र ३ सीमा प्रशासन कार्यालयबाट नागरिकता वितरण हुँदै आएको छ। गृह मन्त्रालयमा भएका सबै अङ्गीकृत नेपाली नागरिकता सम्बन्धी अभिलेखलाई यस प्रणालीमा अभिलेखीकरण गरिएको छ।

१३.२५ उपचार खर्च, राहत तथा आर्थिक सहायता सम्बन्धी मापदण्ड, २०७९ र पहिचान नभएका तथा वेवारिसे शव व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७८ स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको छ।

१३.२६ समुदाय प्रहरी साझेदारी कार्यक्रम विभिन्न स्थानीय तह र विद्यालयहरूमा सञ्चालन भई करिव ३४ लाख व्यक्ति लाभान्वित भएका छन्।

सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण र राजस्व चुहावट

१३.२७ एसिया-प्यासिफिक समूह (APG) र Financial Action Task Force (FATF) को मापदण्डअनुसार वित्तीय अपराध र गैरकानूनी कारोबारको निगरानी मार्फत वित्तीय सुशासन कायम गर्ने सिलसिलामा पारस्परिक मुल्याङ्कन (Mutual Evaluation) को कार्य भइरहेको छ।

१३.२८ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी ४८९ उजुरी दर्ता भई ५१ उजुरी आवश्यक कारबाहीका लागि सबन्धित निकायमा पठाइएको छ। साथै, यस अवधिमा रू.५ अर्ब ३४ करोड ८८ लाख बिगो कायम गरी विशेष अदालतमा ८ मुद्दा दायर भएको छ।

१३.२९ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म वित्तीय जानकारी इकाईमा ३,१७० शंकास्पद कारोबार प्रतिवेदन प्राप्त भएकोमा ५२९ प्रतिवेदन विश्लेषण भएको छ। जसमध्ये २९९ प्रतिवेदन अभिलेखीकरण गरिएको छ भने २३० प्रतिवेदन अनुसन्धान/अनुगमनका लागि अनुसन्धानकारी/नियामक निकायमा पठाईएको छ।

१३.३० वित्तीय जानकारी इकाईको goAML production environment मा २१ वाणिज्य बैंकहरू, १७ विकास बैंक, १५ वित्त कम्पनी, १८ जीवन र ९ निर्जीवन बीमा कम्पनी र १८ विप्रेषण सम्बन्धी कार्य गर्ने संस्था आवद्ध भएका छन्। goAML system को Test environment मा बाँकी निर्जीवन बीमा कम्पनी, धितोपत्र व्यवसायी, लघुवित्त कम्पनी, सहकारी संस्था, भुक्तानी सम्बन्धी कार्य गर्ने संस्था, मुद्रा सटही सम्बन्धी कार्य

गर्ने संस्था, क्यासीनो व्यवसाय आबद्ध भएका छन्। सूचना सम्प्रेषणका लागि सम्पत्ति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग, नेपाल प्रहरी, राजस्व अनुसन्धान विभाग, आन्तरिक राजस्व विभाग, अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोग लगायतका अनुसन्धानकारी निकायलाई समेत goAML System मा आवद्ध गरिएको छ।

१३.३१ राजस्व अनुसन्धान विभागबाट आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म राजस्व चुहावट सम्बन्धी ५९४ उजुरी दर्ता भएकोमा २१ वटा उजुरी उपर विस्तृत अनुसन्धान गरी रू.९८ करोड ४० लाख बराबरको विगो कायम गरी मुद्दा दायर भएको छ। विदेशी मुद्रा अपचलनतर्फ यस अवधिमा १०६ उजुरी दर्ता भएकोमा १७ उजुरी उपर विस्तृत अनुसन्धान भई रू.६ करोड ९५ लाख विगो कायम गरी मुद्दा दायर भएको छ।

१४. प्रदेश तथा स्थानीय तहको आर्थिक तथा सामाजिक स्थिति

१४.१ नेपालको संविधान जारी भएपश्चात कार्यान्वयनमा आएको वित्तीय सङ्घीयताले ६ वर्ष पुरा गरिसकेको छ। यस अवधिमा प्रदेश सरकार र स्थानीय तहको कार्यसम्पादन मध्यमस्तरको छ। पुँजीगत बजेट विनियोजनका दृष्टिले सङ्घीय सरकारको तुलनामा प्रादेशिक सरकारको विनियोजनको अवस्था राम्रो छ। यद्यपि, आन्तरिक स्रोत परिचालनका दृष्टिले त्यति ध्यान पुऱ्याउन सकेको भने देखिदैन। आन्तरिक स्रोतका निम्ति उपलब्ध कराधारको न्यून उपयोग हुँदा सङ्घीय सरकार माथिको निर्भरता कायमै छ। वित्तीय हस्तान्तरणमार्फत् प्रवाह भएको वित्तीय स्रोतको उपयोग र सो को प्रतिवेदनमा थप सुधारको खाँचो छ। राष्ट्रिय लक्ष्य प्राप्तिमा तीन तहका बीच स्पष्ट जिम्मेवारीको बाँडफाँट सहित उच्च समन्वय र सहकार्यको संस्कृति विकास गर्न आवश्यक देखिएको छ।

१४.२ सूचना तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापनमा प्रदेश तथा स्थानीय तह आफैमा सक्षम र सबल हुन सकेको देखिदैन। सूचना तथा तथ्याङ्कमा सङ्घीय सरकारसँगको निर्भरता यथावत नै छ। प्रादेशिक र स्थानीय तहका आर्थिक सामाजिक गतिविधिसँग सम्बन्धित सूचना एवम् तथ्याङ्कहरू तत् तत् तहबाट नै सङ्कलन तथा अभिलेखीकरण गरी राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणालीसँग अन्तरआबद्धता कायम गर्नु अपरिहार्य छ।

आर्थिक वृद्धि

१४.३ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रचलित मूल्यको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रू.५३ खर्व ८१ अर्ब ३४ करोड मध्ये बागमती प्रदेशको हिस्सा सबैभन्दा बढी ३६.८ प्रतिशत छ भने कर्णाली प्रदेशको सबैभन्दा कम ४.१ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

चार्ट १४(क): राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेशगत योगदान

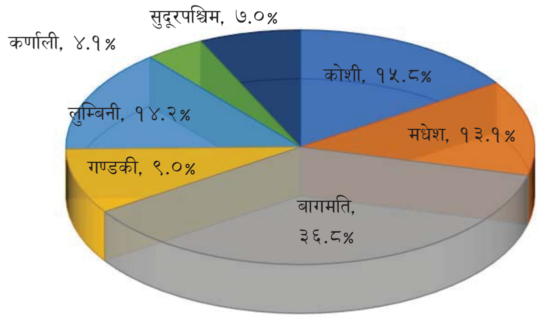

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०   * अनुमानित

१४.४ चालु आर्थिक वर्षमा सबै प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर तुलनात्मकरूपमा घट्ने अनुमान छ। आर्थिक वृद्धिदर घटेपनि राष्ट्रिय आर्थिक वृद्धिदर २.१६ प्रतिशतको तुलनामा मधेश, बागमती र सुदूरपश्चिम बाहेक अन्य प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर राष्ट्रिय औसत भन्दा माथि रहने अनुमान छ। विगत ५ वर्षमा औसत आर्थिक वृद्धिदर कर्णाली प्रदेशको सबैभन्दा बढी ४.२ प्रतिशत र सबैभन्दा कम बागमती प्रदेशको २.८ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १४(ख): प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

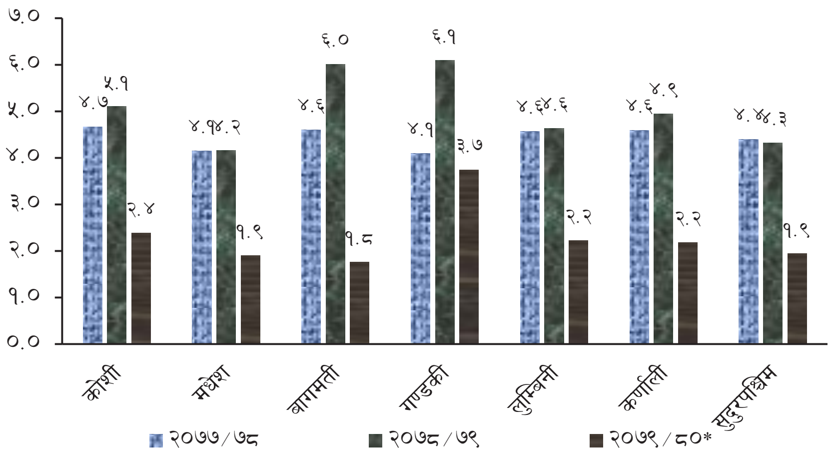

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०   * अनुमानित

१४.५ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान सबैभन्दा बढी मधेश प्रदेशमा ३५.२ प्रतिशत रहेको छ भने सबैभन्दा कम बागमती प्रदेशमा ११.२ प्रतिशत रहेको छ। त्यसैगरी प्रदेशगत कुल गार्हस्थ उत्पादनमा उद्योग तथा सेवा क्षेत्रको योगदान सबैभन्दा बढी बागमती प्रदेशमा ७७.७ प्रतिशत र सबैभन्दा कम ५०.० प्रतिशत कोशी प्रदेशमा रहेको छ।

चार्ट १४(ग): प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना*

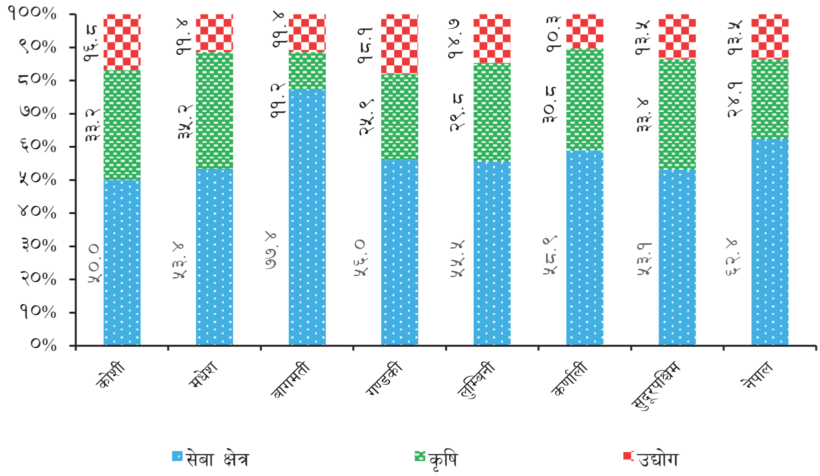

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८० *आर्थिक वर्ष २०७९/८० को अनुमानित

१४.६ कृषि क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिमध्ये कोशी प्रदेशको हिस्सा सबैभन्दा बढी र कर्णाली प्रदेशको हिस्सा सबैभन्दा कम रहेको छ।

चार्ट १४(घ): कृषि उत्पादनमा प्रदेशगत अंश (प्रतिशतमा)

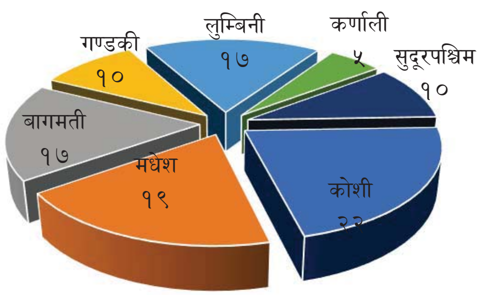

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

१४.७ उत्पादनमूलक उद्योगको कुल मूल्य अभिवृद्धिमा बागमती प्रदेशको हिस्सा सबैभन्दा बढी र कर्णाली प्रदेशको हिस्सा सबैभन्दा कम रहेको छ।

चार्ट १४(ङ): उत्पादनमूलक उद्योगको उत्पादनमा प्रदेशगत हिस्सा (प्रतिशतमा)

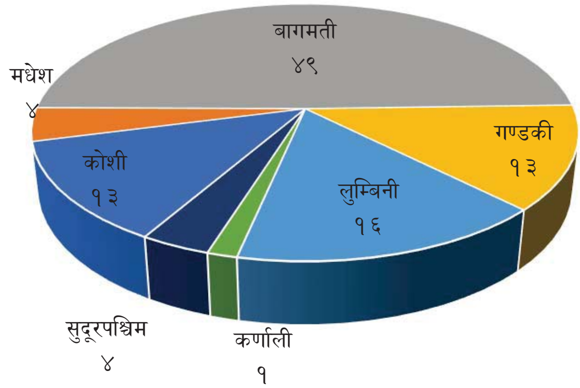

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

१४.८ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा बागमती प्रदेशको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन सबैभन्दा बढी २,४५५ अमेरिकी डलर र मधेश प्रदेशको सबैभन्दा न्यून ८७५ अमेरिकी डलर रहने अनुमान छ। बागमती र गण्डकी प्रदेशको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन राष्ट्रिय औसत १,३९९ अमेरिकी डलर भन्दा माथि रहने अनुमान छ भने अन्य प्रदेशको राष्ट्रिय औसत भन्दा न्यून रहने अनुमान छ।

चार्ट १४(च): चालु आर्थिक वर्षको प्रदेशगत प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन
(अमेरिकी डलरमा)

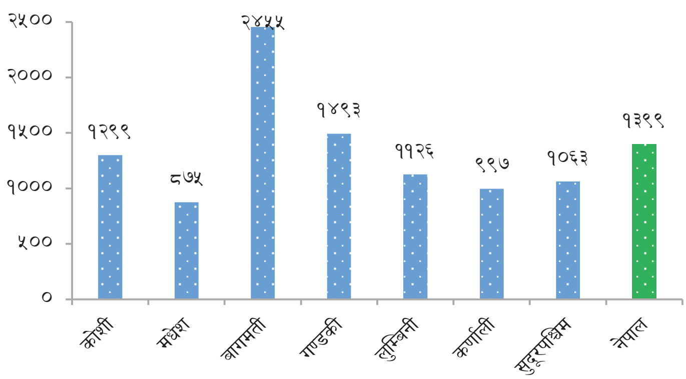

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको तथ्याङ्क प्रयोग गरी गणना गरिएको।

तालिका १४(क): प्रदेशगत आर्थिक तथा सामाजिक परिसूचक

परिसूचक	नेपाल	कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम
प्रशासनिक र जनसाँख्यिक स्थिति[1]								
स्थानीय तहको सङ्ख्या	७५३	१३७	१३६	११९	८५	१०९	७९	८८
जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)	१००	१७.०	२१.०	२१.०	८.५	१७.६	५.८	९.२
क्षेत्रफल (प्रतिशतमा)	१००	१७.६	६.६	१३.८	१५.३	११.८	२१.६	१३.३
आर्थिक तथा सामाजिक क्षेत्र								
आर्थिक वृद्धिदर (आधारभूत मूल्यमा) प्रतिशतमा[1]	२.१६	२.४	१.९	१.८	३.७	२.२	२.२	१.९
गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेशगत योगदान (उपभोक्ताको मूल्यमा)[1]		१५.८	१३.१	३६.८	९.०	१४.२	४.१	७.०
प्रतिव्यक्ति जीडिपी (अमेरिकी डलरमा)[1]	१३९९	१२९९	८७५	२४५५	१४९३	११२६	९९७	१०६३
उद्योगको दर्ता सङ्ख्या[2]	८९४७	८५१	६११	५७३९	८३०	६९६	८१	१३९
लघु, घरेलु तथा साना[2] उद्योगको सङ्ख्या	६७३२४४	९३९५७	११८८०२	१९६४१५	६९७८२	१०८८५८	३५६४१	४९७८९
उद्योगमा लगानी (रू.अर्बमा)[2]	२७८३.१	६१९.५	१७०.८	९९४.८	५९७.३	१९०.८	१४९.८	६०.१
जलविद्युत उत्पादन (मेगावाट)[4]	२५८४	४७४	२५	११४८.५९	७७७.३२	३५.६३	१६.०५	१०७.७२
वन क्षेत्र (प्रतिशतमा)[5]	१००	१८.८	३.९	१८.७	१२.८	१६.२	१३.६	१६.१
स्थानीय सडक सञ्जाल (कि.मी.)[6]	६६०५७	१३४९८	६०६०	१६४८०	११७२८	९२४९	३४३८	५६०४
विद्यालय सङ्ख्या[7]	३६०३२	७०२६	४६६९	६९२४	४१३५	५८७८	३२४३	४१५७
वित्तीय क्षेत्र:[8]								
बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको शाखा सङ्ख्या	११६५६	१८९६	१७७१	३०३६	१४२३	२२२३	४६३	८४४
प्रतिशाखा जनसङ्ख्या	२५१०	२६६०	३४५९	२००४	१७४३	२३०५	३६६१	३२१२
बीमकको शाखा सङ्ख्या[9]	३२१५	५२०	४३४	८८४	३५९	५२७	१८३	३०८
प्रदेशगत खर्च (रू.करोडमा)[10]	१८७४८	२९९७	२२२६	३७९९	२२०४	३००५	२४२८	२०८८
प्रदेशगत राजस्व (रू.करोडमा)[10]	१०३५३	१३४४	१४९८	३२०३	११११	१४३०	८४८	९१९

स्रोतः १.राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय २०८० २.उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, २०७९ ४.ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालय, २०७९ ५. वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, २०७९ ६. स्थानीय पूर्वाधार विभाग, २०७९, ७.शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधी मन्त्रालय, २०७९ ८. नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०७९, ९. नेपाल वीमा प्राधिकरण २०७९ १०.महालेखा नियन्त्रक कार्यलय, २०७९ (खर्च र राजस्वको तथ्याङ्क आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को वार्षिक तथ्याङ्कमा आधारित)

प्रदेशगत सार्वजनिक वित्तको आकार

१४.९ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कर्णाली प्रदेशको खर्च र राजस्वको अनुपात सबैभन्दा बढी क्रमशः १२.० प्रतिशत र ४.२० प्रतिशत रहेको छ। कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन तुलनात्मकरूपमा सबैभन्दा कम रहेको कारण यस्तो अनुपात उच्च रहन गएको हो।

चार्ट १४(छ): प्रदेशगत खर्च र राजस्व स्थिति (प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा)

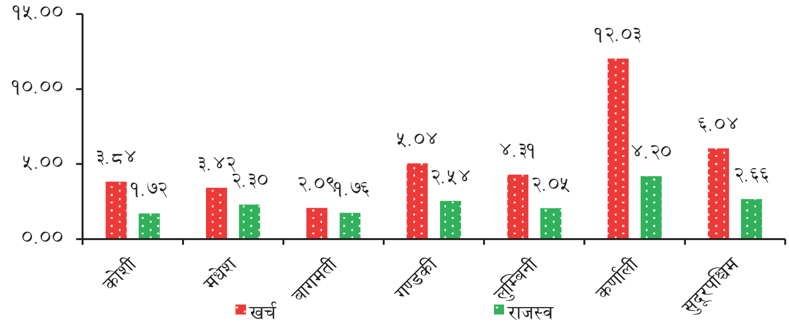

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय २०७९ र राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

प्रदेश र स्थानीय तहमा वित्तीय स्रोतको उपयोग

१४.१० आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा प्रदेशको कुल खर्च आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को तुलनामा ०.७१ प्रतिशतले न्युन भई रू.१ खर्ब ८७ अर्ब ४८ करोड रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा प्रदेशको कुल खर्चमध्ये चालु खर्च, पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थातर्फको खर्च क्रमशः ४१.३ प्रतिशत, ५८.० प्रतिशत र ०.८ प्रतिशत रहेको छ।

१४.११ पछिल्ला तीन वर्षमा प्रदेश सरकारको पुँजीगत खर्च करिब ५५.० प्रतिशत भन्दा माथि छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल प्रदेशगत खर्च मध्ये पुँजीगत खर्च ५८.० प्रतिशत रहेको छ। प्रदेशगत खर्चमा पुँजीगत खर्चको अंश आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को तुलनामा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रदेशको बढेको छ भने अन्य प्रदेशमा घटेको छ।

तालिका १४(ख): प्रदेश सरकारको पुँजीगत खर्चको प्रवृत्ति (रू. करोडमा)

विवरण	२०७६/७७		२०७७/७८		२०७८/७९	
	कुल खर्च	पुँजीगत खर्चको अंश	कुल खर्च	पुँजीगत खर्चको अंश	कुल खर्च	पुँजीगत खर्चको अंश
कोशी	२९८३.३	५९.९	२७९५.१	५६.८	२९९६.६	५६.२
मधेश	१८०१.७	४५.७	२२५४.६	६१.७	२२२६	५३.६
बागमती	२७९५.१	५६.१	३५५९.५	५६.२	३७९९.५	५५.३
गण्डकी	२०४१.४	६८.५	२५६२.३	६८.७	२२०४.४	६५.६
लुम्बिनी	२५४०.७	५७.९	३२१०.३	५७.६	३००५.५	५७.९
कर्णाली	१६८८	५६.५	२२०४.२	६१.६	२४२८.२	६२.१
सुदूरपश्चिम	१७६१.२	५२.७	२२९६.८	५४.९	२०८७.७	५७.२
जम्मा	१५६११	५७.२	१८८८३	५९.३	१८७४८	५८

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

१४.१२ पछिल्ला ३ आर्थिक वर्षमा प्रदेशगत खर्चमध्ये गण्डकी प्रदेशको पुँजीगत खर्चको अंश सबैभन्दा बढी रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ र २०७७/७८ मा पुँजीगत खर्च मधेश प्रदेश र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा सबैभन्दा कम थियो भने आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा पुँजीगत खर्चको अंश मधेश प्रदेशमा सबैभन्दा कम रहेको छ।

१४.१३ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म प्रदेश सरकारको कुल खर्च गत आर्थिक वर्षको रू.६५ अर्ब ४ करोडको तुलनामा १५.९ प्रतिशतले बढेर रू.७५ अर्ब ४० करोड पुगेको छ। कुल खर्चमध्ये चालु खर्च, पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थातर्फको खर्चको अनुपात क्रमशः ५०.० प्रतिशत, ४९.२ प्रतिशत र ०.८ प्रतिशत रहेको छ।

१४.१४ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म कुल प्रादेशिक खर्चमध्ये सबैभन्दा बढी खर्चभार (कुल खर्च १ मान्दा) बागमती प्रदेशको ०.२२७ र सबैभन्दा कम कर्णाली प्रदेशको ०.०९० रहेको छ।

तालिका १४(ग): प्रदेश सरकारको खर्च अवस्था *(रू.करोडमा)

प्रदेश	चालु खर्च	पुँजीगत खर्च	वित्तीय व्यवस्था	कुल खर्च	खर्च भार
कोशी	६९७.१८	६५२.१०	०.००	१३४९.२८	०.१७९
मधेश	३६५.२३	४२६.१५	०.००	७९१.३८	०.१०५
बागमती	९२४.४३	७२६.६६	६०.००	१७११.०९	०.२२७
गण्डकी	४०८.७१	४९४.०७	०.००	९०२.७९	०.१२०
लुम्बिनी	६३४.५१	६०७.५२	०.००	१२४२.०३	०.१६५
कर्णाली	३५१.६३	३२८.८३	०.००	६८०.४६	०.०९०
सुदूरपश्चिम	३९०.०३	४७२.९१	०.००	८६२.९३	०.११४
जम्मा	**३७७१.७१**	**३७०८.२४**	**६०.००**	**७५३९.९५**	**१.०००**

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९ *फागुनसम्म

१४.१५ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म विनियोजित प्रादेशिक बजेटको २४.७ प्रतिशत खर्च भएको छ। प्रदेशगतरूपमा हेर्दा कोशी प्रदेशमा बजेटको ३३.९ प्रतिशत र मधेश प्रदेशमा १६.९ प्रतिशत मात्र खर्च भएको छ। कोशी प्रदेशबाहेक अन्य प्रदेशमा विनियोजित पुँजीगत बजेटको एक चौथाई पनि खर्च भएको छैन।

तालिका १४(घ): प्रदेश सरकारको खर्च अवस्था (प्रतिशतमा)

प्रदेश	चालु खर्च	पुँजीगत खर्च	वित्तीय व्यवस्था	कुल खर्च
कोशी	४१.७	२८.३		३३.९
मधेश	१७.४	१६.४		१६.९
बागमती	३४.४	१७.३	३०.०	२४.१
गण्डकी	३१.३	२२.१	०.०	२५.१
लुम्बिनी	३५.३	२४.५		२९.१

प्रदेश	चालु खर्च	पुँजीगत खर्च	वित्तीय व्यवस्था	कुल खर्च
कर्णाली	२६.९	१६.८		२०.९
सुदूरपश्चिम	३१.८	१९.५	०.०	२३.५
जम्मा	**३१.२**	**२०.४**	**२१.४**	**२४.७**

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

१४.१६ २०७९ असार मसान्तमा सबै प्रदेशको सञ्चित कोष बचतमा रही प्रादेशिक मौज्दात रू.७३ अर्ब ९ करोड रहेको छ। कोशी प्रदेशको सञ्चितकोषको बचत तुलनात्मकरूपमा सबैभन्दा न्यून र बागमती प्रदेशको सबैभन्दा उच्च रहेको छ।

तालिका १४(ङ): आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा प्रदेश सञ्चित कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको आर्थिक विवरण (रू. करोडमा)

विवरण	कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	जम्मा
१.राजस्व, अनुदान र अन्य प्राप्ति	३२३५.५	३०३५.१	४९१४.२	२५१७.२	३१२३.६	२५१२.७	२५०८.४	२१८४६.९
१.१. राजस्व	१३४४.१	१४९७.५	३२०३.२	१११०.९	१४३०.०	८४७.६	९१९.२	१०३५२.५
क. कर	१२२५.४	१३८४.७	२५७०.९	९६९.०	१२७३.१	८२१.४	८८२.५	९१२६.९
ख. अन्य राजस्व	११८.७	११२.८	६३२.३	१४१.९	१५६.९	२६.२	३६.८	१२२५.६
१.२. अनुदान (नेपाल सरकार)	१८४६.६	१५१०.१	१५६७.६	१३८७.४	१५७४.६	१६४९.२	१५६३.५	११०९८.९
१.३.बेरूजु तथा अन्य प्राप्ति	४४.९	२७.५	१४३.४	१८.९	११९.१	१६.०	२५.७	३९५.५
२. वित्तीय व्यवस्थाबाट प्राप्ति	०.०	०.०	४.४	०.०	०.०	०.०	०.०	४.४
३. यस वर्षको खुद प्राप्ति (१+२)	३२३५.५	३०३५.१	४९१८.६	२५१७.२	३१२३.६	२५१२.७	२५०८.४	२१८५१.३
४. भुक्तानी	२९९६.६	२२२६.६	३७९९.५	२२०४.४	३००५.५	२३९४.९	२०८८.०	१८७१५.४
५(समायोजन	०.०	४४४.४	२५९.६	१६५.७	६२.१	०.०	०.०	९३१.७
६(यस वर्षको भुक्तानी (४+५)	२९९६.६	२६७०.९	४०५९.१	२३७०.०	३०६७.६	२३९४.९	२०८८.०	१९६४७.२
७. यस अवधिको कोषमा भएको थप धट (+/-) (३-६)	२३८.९	३६४.२	८५९.५	१४७.२	५६.१	११७.९	४२०.४	२२०४.२
८. आर्थिक वर्षको सुरूवातको मौज्दात	०.०	१०५९.०	२३३४.७	२८५.९	४७०.४	९५४.५	०.०	५१०४.४
९.आर्थिक वर्षको अन्त्यको मौज्दात (७+८)	२३८.९	१४२३.२	३१९४.१	४३३.१	५२६.५	१०७२.४	४२०.४	७३०८.६

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

१४.१७ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा स्थानीय तहको कुल खर्च आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को तुलनामा ८.३६ प्रतिशतले वृद्धि भई रू.४ खर्ब २४ अर्ब १७ करोड पुगेको छ। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा यस्तो खर्च रू.३ खर्ब ९१ अर्ब ४४ करोड रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा स्थानीय तहको कुल खर्च मध्ये चालु खर्च, पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थातर्फको खर्च क्रमशः ६०.९ प्रतिशत, ३९.० प्रतिशत र ०.१ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १४(ज): स्थानीय तहको खर्च संरचना (स्थानीय तहको खर्चको प्रतिशतमा)

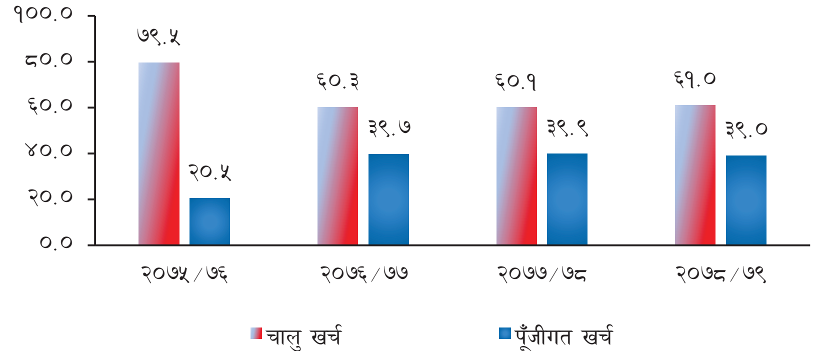

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

नोटः वित्तीय व्यवस्थातर्फको खर्च ज्यादै न्यून भएकोले चालु खर्चमा समावेश गरिएको छ।

१४.१८ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा स्थानीय तहको आन्तरिक राजस्व ५.४९ प्रतिशतले बढेर रू.३७ अर्ब ५८ करोड पुगेको छ। त्यसैगरी, यस अवधिमा राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त राजस्व २७.४ प्रतिशतले बढेर रू.९३ अर्ब ५२ करोड पुगेको छ। यसरी समग्रमा स्थानीय तहको कुल राजस्व परिचालनमा गत आर्थिक वर्षको तुलनामा २०.३ प्रतिशतले बढेर रू.१ खर्ब ३१ अर्ब ११ करोड ६६ लाख पुगेको छ। २०७९ असार मसान्तमा सबै स्थानीय तहको नगद मौज्दात गरी जम्मा रू. ८२ अर्ब ६४ करोड ४४ लाख रहेको छ।

१४.१९ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म स्थानीय तहको कुल खर्च गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा ४०.८ प्रतिशतले बढेर रू. २ खर्ब ६६ अर्ब ६८ करोड पुगेको छ। कुल खर्चमध्ये चालु खर्च, पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थातर्फको अंश क्रमशः ७१.२ प्रतिशत, २८.७ प्रतिशत र ०.१ प्रतिशत रहेको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो अंश क्रमशः ६९.६ प्रतिशत, ३०.३ प्रतिशत र ०.१ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका १४(च): स्थानीय तहको खर्च अवस्था (रू. करोडमा)

स्थानीय तह भएका प्रदेश	चालु खर्च	पुँजीगत खर्च	वित्तीय व्यवस्था	कुल खर्च	खर्च भार
कोशी	३४०८.६६	१४६६.२३	५.३८	४८८०.२८	०.१८
मधेश	३०३७.२१	९४०.६५	१.०६	३९७८.९३	०.१५
बागमती	३९०५.३६	२२६२.३०	२०.०५	६१८७.७१	०.२३
गण्डकी	२१६२.६९	८३१.९३	०.६६	२९९५.२९	०.११
लुम्बिनी	२८३२.४२	१०५२.६६	२.३२	३८८७.४१	०.१५

स्थानीय तह भएका प्रदेश	चालु खर्च	पुँजीगत खर्च	वित्तीय व्यवस्था	कुल खर्च	खर्च भार
कर्णाली	१५९०.०१	४८१.७१	०.००	२०७१.७२	०.०८
सुदूरपश्चिम	२०५४.५८	६११.२५	०.३२	२६६६.१५	०.१०
जम्मा	**१८९९०.९३**	**७६४६.७४**	**२९.८०**	**२६६६७.५१**	**१.००**

स्रोत: महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

१४.२० कुल खर्चमध्ये बागमती प्रदेशमा रहेका स्थानीय तहको खर्चभार सबैभन्दा बढी ०.२३ (कुल खर्च १ मान्दा) रहेको छ भने सबैभन्दा कम खर्चभार कर्णाली प्रदेशमा रहेका स्थानीय तहको ०.०८ रहेको छ।

वित्तीय पहुँच

१४.२१ बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको शाखा ११ हजार ६ सय २९ मध्ये सबैभन्दा बढी बागमती प्रदेशमा ३ हजार ३६ र सबैभन्दा कम कर्णाली प्रदेशमा ४६३ रहेका छन्। प्रदेशगत रूपमा प्रतिशाखा जनसङ्ख्या गण्डकी प्रदेशमा सबैभन्दा बढी र कर्णाली सबैभन्दा कम रहेको छ। २०७९ फागुनसम्ममा बझाङको साइपाल गाउँपालिका बाहेक सबै स्थानीय तहमा वाणिज्य बैंकको शाखा पुगेको छ।

तालिका १४(छ): प्रदेशगत रूपमा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाका शाखा (२०७९ फागुन मसान्त)

प्रदेश	वाणिज्य बैङ्क	विकास बैङ्क	वित्त कम्पनी	लघुवित्त	जम्मा	अशं (प्रतिशत)	जनसङ्ख्या* (प्रतिशाखा)
कोशी	७७०	१९४	३५	८७०	१८९६	१६.१	२६६०
मधेश	५७८	८४	४७	१०६२	१७७१	१५.२	३४५९
बागमती	१८१८	३३२	१०८	७७८	३०३६	२६.१	२००४
गण्डकी	६०५	१९०	३७	५९१	१४२३	१२.२	१७४३
लुम्बिनी	७५०	२५७	४६	११७०	२२२३	१९.१	२३०५
कर्णाली	२०२	२१	३	२३७	४६३	४.०	३६६१
सुदूरपश्चिम	३२६	५२	६	४६०	८४४	७.३	३२१२
जम्मा	**५०४९**	**११३०**	**२८२**	**५१६८**	**११६२९**	**१००.०**	**२५१०**

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०७९ *राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय,२०७९

बीमा

१४.२२ बीमकको कुल शाखा ३,२१५ मध्ये २०७९ को फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा बढी र कर्णाली प्रदेशमा सबैभन्दा कम रहेको छ।

चार्ट १४(झ): बीमकको प्रदेशगत शाखा सङ्ख्या

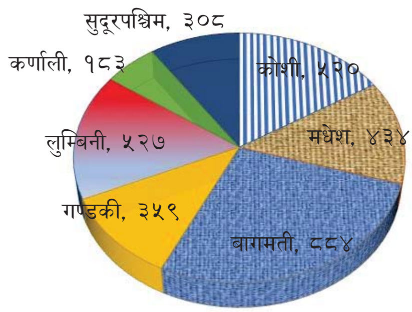

स्रोतः नेपाल बीमा प्राधिकरण २०७९

१४.२३ २०७९ फागुन मसान्तसम्ममा सङ्कलन भएको बीमा प्रिमियम रकम गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १.८ प्रतिशतले वृद्धि भई रू.१ खर्ब १९ अर्ब ६० करोड पुगेको छ। बागमती प्रदेश भित्रमात्र सङ्कलन भएको जीवन र निर्जीवन दुबै तर्फको कुल बीमा प्रिमियम (बीमा शुल्क) को हिस्सा करिब ५०.० प्रतिशत रहेको छ।

तालिका १४(ज): बीमालेख र बीमाशुल्क संकलनको प्रदेशगत विवरण

*(बीमाशुल्क रू. करोडमा र हिस्सा प्रतिशतमा)

प्रदेश	जीवन			निर्जीवन				
	सक्रिय बीमालेख सङ्ख्या	बीमाशुल्क	बीमाशुल्क हिस्सा	जारी बीमालेख सङ्ख्या	बीमाशुल्क	बीमाशुल्क आर्जनको हिस्सा	बीमाशुल्क	बीमाशुल्क हिस्सा
कोशी	७५२७०२	११२५	१२.०१	२३२८२६	२२९	८.८५	१३५४	११.३२
मधेश	११२०२०४	८५७	९.१५	१६०९२२	१६५	६.३७	१०२२	८.५४
बागमती	९७०७२२८	४२४३	४५.२७	८५८०१९	१७०६	६५.९३	५९४९	४९.७४
गण्डकी	६९२८४८	९३४	९.९७	१९४७०२	१४९	५.७६	१०८३	९.०६
लुम्बिनी	९१०५२५	१३५७	१४.४८	२९४७४३	२४२	९.३४	१५९९	१३.३७
कर्णाली	३३५४०९	३८३	४.०८	३७९३६	२८	१.०९	४११	३.४३
सुदूरपश्चिम	४८२६६०	४७३	५.०५	९७३०५	६९	२.६७	५४२	४.५३
जम्मा	**१४००१५७६**	**९३७३**	**१००.००**	**१८७६४५३**	**२५८७**	**१००.००**	**११९६०**	**१००.००**

स्रोतः नेपाल बीमा प्राधिकरण २०७९ * फागुनसम्म

उद्योग क्षेत्र

१४.२४ २०७९ फागुनसम्ममा सञ्चालन स्वीकृत पाएका ८,९४७ उद्योगमध्ये बागमती प्रदेशमा मात्र करिब दुईतिहाई (६४.१ प्रतिशत) उद्योग दर्ता भएका छन्। यसैगरी, बागमती प्रदेशमा मात्र कुल लगानीको ३५.७ प्रतिशत लगानी स्वीकृत भएको छ। दर्ता भएका उद्योगको सञ्चालनबाट सिर्जना हुने प्रस्तावित रोजगारीमा बागमती प्रदेशको मात्र अंश ५७.९ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट १४(झ): विगत २ वर्षमा प्रदेशगत रूपमा उद्योगको सङ्ख्या र लगानीको अवस्था
(फागुनसम्म)

प्रदेश	उद्योगको सङ्ख्या		कुल लगानी (रू. करोडमा)		प्रस्तावित रोजगारी	
	२०७८/७९	२०७९/८०	२०७८/७९	२०७९/८०	२०७८/७९	२०७९/८०
कोशी	८०७	८५१	५५५५९	६१९४७	८३०४३	८६४९९
मधेश	५७२	६११	१४१६५	१७०८२	६०२३५	६४५८६
बागमती	५६१४	५७३९	९१२७१	९९४७७	३८०९३८	३८८२००
गण्डकी	७९८	८३०	५४८७५	५९७२५	३८५०२	४००९३
लुम्बिनी	६५६	६९६	१७७०९	१९०८२	६५०५२	६९३४५
कर्णाली	७९	८१	१३५२१	१४९७८	८४५०	९१०७
सुदूरपश्चिम	१३०	१३९	४७२१	६०१२	११८१५	१२४२५
जम्मा	**८६५६**	**८९४७**	**२५१२२१**	**२७८३०३**	६४८०३५	६७०२५५

स्रोतः उद्योग विभाग, २०७९

१४.२५ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म विदेशी लगानी स्वीकृति पाएका ५,६९२ उद्योगमध्ये सबैभन्दा बढी बागमती प्रदेशमा ८१.८ प्रतिशत र सबैभन्दा कम कर्णाली प्रदेशमा ०.४ प्रतिशत रहेका छन्।

चार्ट १४(ञ): विदेशी लगानी स्वीकृति पाएका उद्योगको प्रदेशगत विवरण* (सङ्ख्यामा)

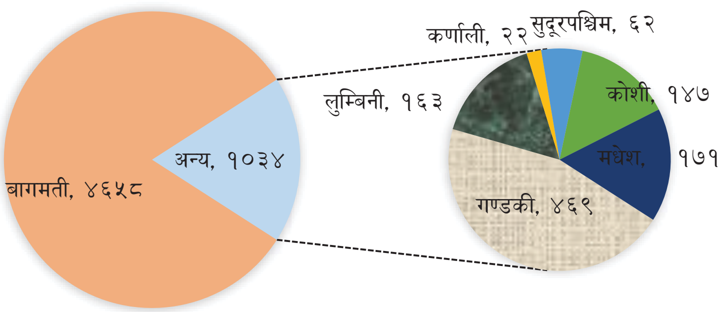

स्रोतः उद्योग विभाग, २०७९

*शुरूदेखि २०७९ फागुनसम्म

१४.२६ २०७९ फागुनसम्म दर्ता भएका लघु, घरेलु तथा साना गरी कुल ६ लाख ७३ हजार उद्योगमध्ये सबैभन्दा बढी बागमती प्रदेशमा २९.२ प्रतिशत र सबैभन्दा कम कर्णाली प्रदेशमा ५.३ प्रतिशत मात्र दर्ता भएका छन्। यस्ता उद्योगबाट सबैभन्दा बढी बागमती प्रदेशमा र सबैभन्दा कम कर्णाली प्रदेशमा रोजगारी सिर्जना हुने अनुमान छ।

तालिका १४(ञ): लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको प्रदेशगत विवरण

प्रदेश	उद्योगहरू दर्ताको सङ्ख्या (लघु, घरेलु तथा साना)	प्रस्तावित रोजगारी (सङ्ख्या)	उद्योग सङ्ख्या (प्रतिशतमा)	रोजगारी (प्रतिशतमा)
कोशी	९३९५७	४७२६७४	१४.०	१४.०
मधेश	११८८०२	४९१९७३	१७.६	१४.५
बागमती	१९६४१५	११४३२७१	२९.२	३३.८
गण्डकी	६९७८२	३३०७९९	१०.४	९.८
लुम्बिनी	१०८८५८	५३८१४९	१६.२	१५.९
कर्णाली	३५६४१	१८३८०३	५.३	५.४
सुदूरपश्चिम	४९७८९	२२४८३४	७.४	६.६
जम्मा	**६७३२४४**	**३३८५५०३**	**१००**	**१००**

स्रोतः उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, २०७९

ऊर्जामा पहुँच

१४.२७ २०७९ फागुनसम्म कुल जनसङ्ख्या मध्ये ९५.० प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युतको पहुँच (वैकल्पिक ऊर्जासहित) पुगेको छ। सुदूरपश्चिम र कर्णाली प्रदेशमा विद्युत पहुँच तुलनात्मकरूपमा न्यून रहेको छ।

तालिका १४(ट): राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिडबाट विद्युत पहुँच प्राप्त प्रदेशगत जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)

प्रदेश	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
कोशी	७५.९	८६.३	८२.४३	९६.९५	९७.०
मधेश	७९.७७	८७.२५	९९.०५	९९.६६	१००.०
बागमती	९०.३	९५.८३	९४.४४	९५.९१	९६.०
गण्डकी	८७.३९	८७.४८	९२.७९	९५.६८	९८.०
लुम्बिनी	८१.०३	८९.०७	९१	९४.९१	९५.०
कर्णाली	२७.०३	२७.७४	३४.७५	४३.८७	४४.०
सुदूरपश्चिम	५८.९	६७.३३	६४.६९	७१.०७	७३.०
नेपाल (वैकल्पिक ऊर्जासहित)	**८८.०**	**९०.०**	**९३.०**	**९४.०**	**९५.०**

स्रोतः नेपाल विद्युत प्राधिकरण, २०७९ *फागुनसम्म

१४.२८ प्रदेशगतरूपमा २०७९ फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा बढी १,१४९ मेगावाट उत्पादन क्षमताका आयोजना र कर्णाली प्रदेशमा सबैभन्दा कम ११ मेगावाट उत्पादन क्षमताका आयोजनाहरू सञ्चालनमा रहेका छन्।

तालिका १४(ठ): प्रदेशगत विद्युत उत्पादन क्षमता (मेगावाटमा)
(वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रबाट उत्पादित विद्युत बाहेक)

प्रदेश	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८० *
कोशी	१३६	२३८	२८०	३४५	४७४
मधेश	०	०	१३	२१	२५
बागमती	४०१	४५६	४७२	१०४६	११४९
गण्डकी	५२०	५११	५२९	५९५	७३३
लुम्बिनी	२२	२२	३१	३१	३६
कर्णाली	६	११	११	११	१६
सुदूरपश्चिम	४३	५२	५२	५८	१०८
जम्मा	**११२९**	**१२९०**	**१३८८**	२१०८	२५८४

स्रोतः नेपाल विद्युत प्राधिकरण, २०७९ * फागुनसम्म

१४.२९ २०७९ फागुनसम्म २८ जिल्लामा विद्युतीकरण सम्पन्न भएको छ। मधेश प्रदेशका सबै जिल्लामा विद्युतीकरण सम्पन्न भएको छ भने सुदूरपश्चिम प्रदेशको एउटा जिल्लामा विद्युतीकरण मात्र सम्पन्न भएको छ।

पेट्रोलियम पदार्थ

१४.३० नेपालमा पेट्रोलियम पदार्थको माग धान्न सक्ने क्षमता सरदरमा १० दिन रहेको छ। नेपाल आयल निगमका प्रादेशिक भण्डारण केन्द्रहरू मध्येमा मधेश प्रदेशमा १२ दिनसम्मको लागि २४ हजार ३ सय ६२ किलोलिटर पेट्रोलियम पदार्थको भण्डारण क्षमता रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा २ दिनसम्मका लागि मात्र १२६ किलोलिटर पेट्रोलियम पदार्थको भण्डारण क्षमता रहेको छ।

तालिका १४(ड): प्रदेशगत पेट्रोलियम पदार्थको भण्डारण क्षमता

प्रदेश	प्रादेशिक भण्डारण क्षमता		बिक्री (किलोलिटरमा)		माग धान्ने सक्ने क्षमता (दिनमा)
	भण्डारण क्षमता (किलोलिटरमा)	प्रतिशत	आर्थिक वर्ष २०७८/७९	प्रतिशत	
कोशी	८७३०	१२.६९	४६७०३२	१७.७६	७
मधेश	२४३६२	३५.४१	७३३८४०	२७.९०	१२
बागमती	२२२८८	३२.४०	६१२१५२	२३.२८	१३
गण्डकी	३५०४	५.०९	११८९३१	४.५२	११

प्रदेश	प्रादेशिक भण्डारण क्षमता		बिक्री (किलोलिटरमा)		माग धान्ने सक्ने क्षमता (दिनमा)
	भण्डारण क्षमता (किलोलिटरमा)	प्रतिशत	आर्थिक वर्ष २०७८/७९	प्रतिशत	
लुम्बिनी	७९४८	११.५५	५३४३१०	२०.३२	५
कर्णाली	१२६	०.१८	३३७९८	१.२९	२
सुदूरपश्चिम	१८३९	२.६७	१२९८७२	४.९४	५
जम्मा	**६८७९७**	**१००**	**२६२९९३४**	**१००**	**१०**

स्रोतः नेपाल आयल निगम, २०७९

नोटः पेट्रोलियम पदार्थमा पेट्रोल, डिजेल, मट्टितेल र हवाई इन्धनलाई समावेश गरिएको छ।

१४.३१ २०७९ फागुनसम्म ग्यास उद्योगीको सङ्ख्या ६१ पुगेको छ। जसमध्ये बागमती प्रदेशमा २६ ग्यास उद्योग सञ्चालनमा रहेका छन् भने कर्णाली प्रदेशका कुनै पनि ग्यास उद्योग सञ्चालनमा रहेका छैनन्। देशभरीका ६१ उद्योगमा ९,११७ मेट्रिक टन ग्यास भण्डारण गर्न सक्ने क्षमता रहेको छ। बागमती प्रदेशमा कुल भण्डारण क्षमता ५०.० प्रतिशत भन्दा बढी रहेको छ।

चार्ट १४(ट): प्रदेशगत ग्यास उद्योगीको सङ्ख्या र सोको भण्डारण क्षमता (मे. टनमा)

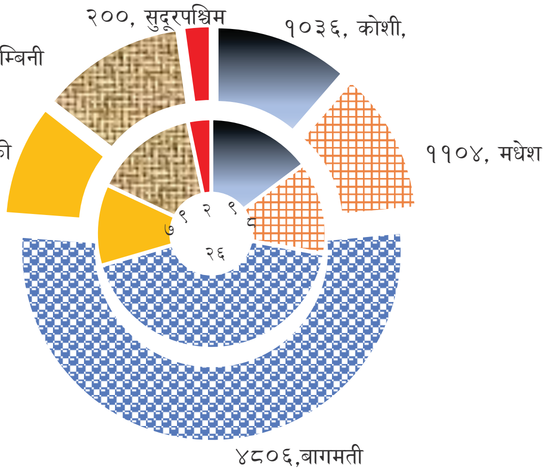

स्रोतः नेपाल आयल निगम, २०७९

नोटः भित्री वृत्तले ग्यास उद्योगीको सङ्ख्या र बाहिरी वृत्तले भण्डारण क्षमता जनाउँछ।

सडक पहुँच

१४.३२ २०७९ फागुनसम्म प्रादेशिक तथा स्थानीयस्तरमा कच्ची, ग्रावेल र कालोपत्रे गरी ६६ हजार ५७ किलोमिटर सडक पुगेको छ। निर्मित सडकमध्ये बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा बढी २४.९५ प्रतिशत र कर्णाली प्रदेशमा सबैभन्दा कम ५.२१ प्रतिशत रहेको छ। सडक घनत्व बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा बढी (०.८१ प्रति वर्ग कि.मि) र कर्णाली प्रदेशमा सबैभन्दा कम (०.१२ प्रति वर्ग कि.मि) रहेको छ।

तालिका १४(ढ): प्रादेशिक र स्थानीय सडक सञ्जालको प्रदेशगत सडकको विवरण (किलोमिटर)

प्रदेश	धुल/कच्ची	ग्रावेल	कालोपत्रे	जम्मा सडक	प्रदेशको अंश (प्रतिशत)	सडक घनत्व (प्रति वर्ग कि.मि.)
कोशी	९९२३	२६७१	९०४	१३४९८	२०.४३	०.५२
मधेश	२७५९	२९०५	३९६	६०६०	९.१७	०.६३
बागमती	१२१२२	२८९७	१,४६१	१६४८०	२४.९५	०.८१
गण्डकी	९७१०	१३१९	६९९	११७२८	१७.७५	०.५५
लुम्बिनी	५५२४	२७६४	९६१	९२४९	१४	०.४१
कर्णाली	३१३३	२१४	९१	३४३८	५.२१	०.१२
सुदूरपश्चिम	४१४९	१२३०	२२५	५६०४	८.४९	०.२८
जम्मा	**४७३२०**	**१४०००**	**४७३७**	**६६०५७**	**१००**	**०.४५**

स्रोतः स्थानीय पूर्वाधार विभाग, २०७९

१४.३३ २०७९ फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा १,४६१ किलोमिटर सडक कालोपत्रे रहेको छ। कर्णाली प्रदेशमा निर्माण भएको सडक मध्ये ९१ किलोमिटर मात्र कालोपत्रे रहेको छ

चार्ट १४(ठ): प्रदेशगत सडकको स्थिति (किलोमिटरमा)

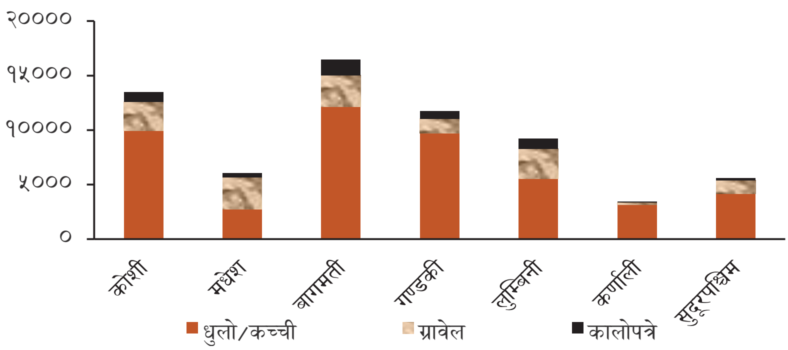

स्रोतः स्थानीय पूर्वाधार विभाग, २०७९

१४.३४ निर्माण भएका सडकमध्ये प्रादेशिक र स्थानीय सडकको अंश करिव बराबर रहेको छ। प्रदेशगत हिसावले लुम्बिनी, सुदूरपश्चिम र मधेश प्रदेशमा स्थानीय सडक भन्दा प्रादेशिक सडक बढी छ भने बागमती, गण्डकी, कर्णाली र कोशी प्रदेशमा स्थानीय सडकको अंश बढी रहेको छ।

चार्ट १४(ड): प्रादेशिक र स्थानीय सडक विवरण (किलोमिटर)

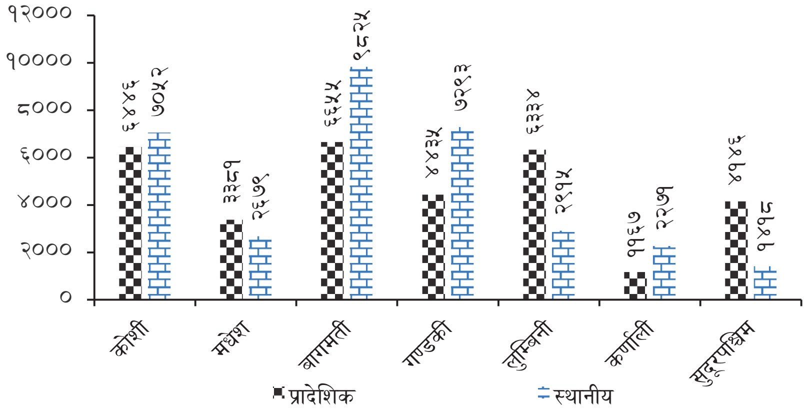

स्रोत : स्थानीय पूर्वाधार विभाग, २०७९

(नोटः विगतमा स्थानीय सडकको रूपमा रहेका जिल्ला सडक प्रादेशिक सडकको रूपमा कायम भएकोले प्रादेशिक सडकको लम्बाई बढ्न गएको।)

१४.३५ नेपालको कुल वन क्षेत्र मध्येमा सबैभन्दा बढी वन क्षेत्र कोशी प्रदेशमा छ भने सबैभन्दा कम मधेश प्रदेशमा रहेको छ। प्रदेशको कुल भू-भागको तुलनामा सबैभन्दा बढी वन क्षेत्र बागमती प्रदेशमा छ भने सबैभन्दा कम मधेश प्रदेशमा रहेको छ।

तालिका १४(ण): प्रदेशगत वन क्षेत्रको स्थिति

प्रदेशको नाम	प्रदेशको क्षेत्रफल (हेक्टर)	वन क्षेत्र (हेक्टर)	नेपालको कुल वन क्षेत्रको हिस्सा (प्रतिशत)	प्रदेशको कुल भूभागको तुलनामा वनको क्षेत्रफल (प्रतिशत)
कोशी	२६०५२६०	११५७९०५	१८.८	४४.४४
मधेश	९५८९३०	२३७६३६	३.९	२४.७८
वाग्मती	२०२८४२८	११५४६८५	१८.७	५६.९३
गण्डकी	२१९६०६२	७८७८६५	१२.८	३५.८८
लुम्बिनी	१९३०४४५	९९६९४१	१६.२	५१.६४
कर्णाली	३०६४८२१	८३७०१६	१३.६	२७.३१
सुदूरपश्चिम	२००९०६९	९८९२६८	१६.१	४९.२४
नेपाल	**१४७९३०१५**	**६१६६७६६**	**४१.६९**	

स्रोतः वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र, २०७९

१४.३६ मधेश प्रदेशमा ८४, कोशी प्रदेशमा १३ र लुम्बिनी प्रदेशमा ९ वटा रहेका छन् गरी कुल १०६ स्थानीय तहमा वन क्षेत्र रहेको छैन। स्थानीय तहमा गाँउपालिकाको तुलनामा समग्रमा नगरपालिकामा वन क्षेत्र बढी रहेको छ। प्रदेशगत रूपमा कर्णाली प्रदेश भित्रका पालिकामा वन क्षेत्र सबैभन्दा बढी र मधेश प्रदेश भित्रका पालिकामा सबैभन्दा कम रहेको छ।

शिक्षा

१४.३७ शैक्षिक सत्र २०७९ मा प्रदेशगत रूपमा सबैभन्दा बढी विद्यालय कोशी प्रदेशमा १९.५० प्रतिशत र सबैभन्दा कम कर्णाली प्रदेशमा ९.०० प्रतिशत छन्। यसैगरी, बागमती प्रदेशमा विद्यालयको सङ्ख्या १९.२२ प्रतिशत, लुम्बिनी १६.३१ प्रतिशत, मधेश १२.९६ प्रतिशत, सुदूरपश्चिम ११.५४ प्रतिशत र गण्डकीमा ११.४८ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका १४(त): प्रदेश अनुसार विभिन्न तहका विद्यालयको विवरण

प्रदेश	विद्यालय	विद्यालय विवरण				
		आधारभूत (१-५)	आधारभूत (१-८)	माध्यमिक (१-१०)	माध्यमिक (१-१२)	माध्यमिक (११-१२)
कोशी	७०२६	३४३५	१३९८	१३१९	८६५	९
मधेश	४६६९	२४८३	९१९	७१६	५४७	४
बागमती	६९२४	२७८६	१०४१	१८२४	१२०३	७०
गण्डकी	४१३५	२१५५	६४८	७२५	५९७	१०
लुम्बिनी	५८७८	२८८०	११४७	१०४५	७९९	७
कर्णाली	३२४३	१८५९	६३६	४१२	३३६	०
सुदूरपश्चिम	४१५७	२०३०	९४२	६८३	४९९	३
नेपाल	**३६०३२**	**१७६२८**	**६७३१**	**६७२४**	**४८४६**	**१०३**

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७९

१४.३८ सामुदायिक विद्यालयमा कार्ययरत स्थायी, अस्थायी र राहत शिक्षक समेत गरी सम्पूर्ण शिक्षकहरूको वितरण प्रदेशगत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी कोशी प्रदेशमा ३१ हजार ७८ जना र सबैभन्दा कम कर्णाली प्रदेशमा १२ हजार २ सय ५१ जना रहेको छ।

तालिका १४(थ): सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकको प्रदेशगत विवरण

तह		कोशी	मधेश	वागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	नेपाल
आधारभूत (कक्षा १-५)	स्थायी	१५६३२	९३१५	१४२४४	११२६२	११६००	५६००	६७६३	७४४१६
	अस्थायी	८३६	२९३	१४२०	१३२०	५९९	३७८	३५९	५२०५
	राहत	३४२९	३६६३	३९९७	१६१५	३६१०	२२४४	३३१३	२१८७१
आधारभूत (कक्षा ६-८)	स्थायी	३२८६	१७३५	२९४४	२५३२	२१९४	९२८	१३३०	१४९४९
	अस्थायी	३२६	१८८	२४६	१५६	१२२	८७	११२	१२३७
	राहत	१७५७	७५०	२२१६	१०७३	१४७८	९८९	१३४६	९६०९
माध्यमिक	स्थायी	२३५४	१६५०	२५४०	२०४०	१८५९	६४२	९३३	१२०१८

तह		कोशी	मधेश	वागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	नेपाल
(कक्षा ९-१०)	अस्थायी	१६०	६६		१७३	१०१	४५	८८	६३३
	राहत	१२९९	५६६	१४७३	८७९	१००३	५५१	९८७	६७५८
माध्यमिक (कक्षा ११-१२)	स्थायी								०
	अस्थायी	२५५	२२९	४२३	२५७	३३४	१९८	३०४	२०००
	राहत	८१५	४४५	७६१	५३७	६३२	३०१	५०९	४०००
प्राविधिक धार ९-१२	अस्थायी	९२९	७९०	८९३	४२८	८६४	२८८	४६६	४६५८
कुल	स्थायी	२१२७२	१२७००	१९७२८	१५८३४	१५६५३	७१७०	९०२६	१०१३८३
	अस्थायी	२५०६	१५६६	२९८२	२३३४	२०२०	९९६	१३२९	१३७३३
	राहत	७३००	५४२४	८४४७	४१०४	६७२३	४०८५	६१५५	४२२३८
	जम्मा	३१०७८	१९६९०	३११५७	२२२७२	२४३९६	१२२५१	१६५१०	१५७३५४

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७९

१४.३९ शैक्षिक सत्र २०७९ मा कुल विद्यार्थी सङ्ख्या ७२ लाख ६९ हजार ५ सय ५१ मध्ये प्रदेशगत रूपमा सबैभन्दा बढी विद्यार्थी मधेश प्रदेशमा र सबै भन्दा कम विद्यार्थी कर्णाली प्रदेशमा रहेका छन्।

तालिका १४(द): प्रदेशगत रूपमा विद्यार्थी भर्नाको विवरण

तह		कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	नेपाल
आधारभूत तह (कक्षा १-५)	छात्रा	२६५८८९	४३५०१३	२८७९४१	११६३१६	३१७३२३	१३०७३१	१८६९३१	१७४०१४४
	छात्र	२८५९५९	४४७८३४	३२८१२८	१३३०३१	३४९९३२	१३२३४१	१९३०२५	१८७०२५०
	अन्य	११	१४४	१८	१	३०	२	३	२०९
आधारभूत तह (कक्षा ६-८)	छात्रा	१४१८४३	१८२४३६	१६७५७३	६८९४८	१५५५७०	६८५६८	१०२५८०	८८७५१८
	छात्र	१४७९६६	१८८५३७	१८६१४०	७५८५९	१६९३५०	६८९३८	१०३०६२	९३९८५२
	अन्य	९	२६	६	२	८	८	४	६३
आधारभूत तह (कक्षा १-८)	छात्रा	४०७७३२	६१७४४९	४५५५१४	१८५२६४	४७२८९३	१९९२९९	२८९५११	२६२७६६२
	छात्र	४३३९२५	६३६३७१	५१४२६८	२०८८९०	५१९२८२	२०१२७९	२९६०८७	२८१०१०२
	अन्य	२०	१७०	२४	३	३८	१०	७	२७२
माध्यमिक तह (कक्षा ९-१०)	छात्रा	८८०३३	९५१६४	१०५०५९	४५१३६	९२९४५	४३१८७	६२८४४	५३२३६८
	छात्र	८८५१६	१०५६३१	११००७१	४६३३१	९५६७३	४२३८७	६१७८६	५५०३९५
	अन्य	४	२	२	४	३	१	१	१७
माध्यमिक तह कक्षा (११-१२)	छात्रा	६६७०१	४२३०८	९४०८७	३३७०९	७१६७७	२९८२०	४३०९१	३८१३९३
	छात्र	६०७२०	४१०९९	९९७४४	३२६०२	६८०५५	२७७४०	३७३३०	३६७२९०
	अन्य	७	८	१५	५	१२	५	०	५२
माध्यमिक तह (कक्षा ९-१२)	छात्रा	१५४७३४	१३७४७२	१९९१४६	७८८४५	१६४६२२	७३००७	१०५९३५	९१३७६१
	छात्र	१४९२३६	१४६७३०	२०९८१५	७८९३३	१६३७२८	७०१२७	९९११६	९१७६८५
	अन्य	११	१०	१७	९	१५	६	१	६९
कुल	छात्रा	५६२४६६	७५४९२१	६५४६६०	२६४१०९	६३७५१५	२७२३०६	३९५४४६	३५४१४२३
	छात्र	५८३१६१	७८३१०१	७२४०८३	२८७८२३	६८३०१०	२७१४०६	३९५२०३	३७२७७८७
	अन्य	३१	१८०	४१	१२	५३	१६	८	३४१
	जम्मा	**११४५६५८**	**१५३८२०२**	**१३७८७८४**	**५५१९४४**	**१३२०५७८**	**५४३७२८**	**७९०६५७**	**७२६९५५१**

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७९

१४.४० शैक्षिक सत्र २०७९ मा कुल विद्यार्थीमध्ये ७२.४ प्रतिशत सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत छन् भने संस्थागत विद्यालयमा २७.६ प्रतिशत विद्यार्थी अध्ययनरत छन्। प्रदेशगत रूपमा कर्णाली प्रदेशका कुल विद्यार्थीमध्ये ९२.० प्रतिशत सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत छन्। यसैगरी, बागमती प्रदेशका कुल विद्यार्थीमध्ये ५३.० प्रतिशत सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत छन्।

चार्ट १४(ढ): प्रदेशगत रूपमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा विद्यार्थी भर्नाको विवरण

(प्रतिशतमा)

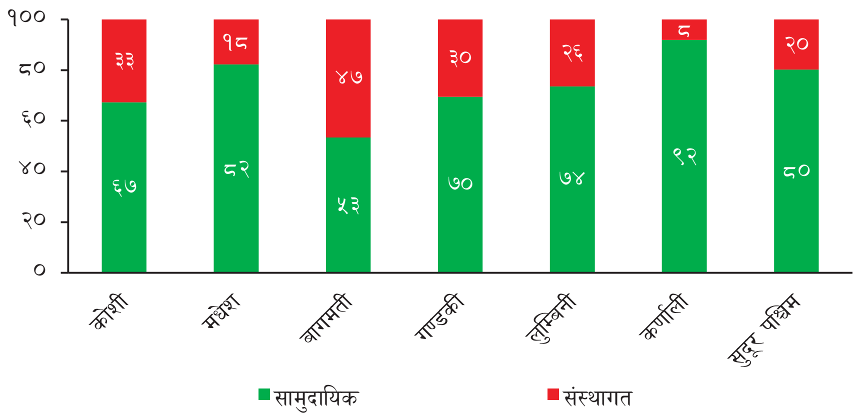

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७९

१४.४१ प्रदेशगतरूपमा आधारभूत तह (कक्षा १(५) को खुद भर्ना दर सबैभन्दा बढी लुम्बिनी र सबैभन्दा कम कर्णाली प्रदेशमा रहेको छ। आधारभूत तह (कक्षा ६(८) को खुद भर्ना दर सबैभन्दा बढी बागमती र गण्डकी तथा सबैभन्दा कम सुदूरपश्चिम प्रदेशमा रहेको छ। त्यसैगरी माध्यमिक तह (कक्षा ९(१२) को खुद भर्ना दर सबैभन्दा बढी मधेश प्रदेशमा र सबैभन्दा कम कोशी प्रदेशमा रहेको छ।

तालिका १४(ध): प्रदेशगत रूपमा विद्यार्थी खुद भर्नादर

तह\प्रदेश		कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	नेपाल
आधारभूत (कक्षा १-५)	छात्रा	९६.२	९६.८	९७.०	९५.६	९६.९	९५.४	९६.३	९६.५
	छात्र	९७.३	९८.०	९७.८	९६.९	९८.१	९६.८	९७.४	९७.६
	जम्मा	**९६.८**	**९७.४**	**९७.४**	**९६.३**	**९७.५**	**९६.१**	**९६.८**	**९७.१**
आधारभूत (कक्षा ६-८)	छात्रा	९४.०	९४.४	९४.०	९४.२	९४.४	९४.२	९४.०	९४.२
	छात्र	९४.५	९३.८	९५.१	९४.९	९४.४	९४.४	९४.३	९४.५
	जम्मा	**९४.३**	**९४.१**	**९४.६**	**९४.६**	**९४.४**	**९४.३**	**९४.१**	**९४.३**

तह\प्रदेश		कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	नेपाल
आधारभूत (कक्षा १-८)	छात्रा	९५.५	९६.१	९५.९	९५.१	९६.१	९५.०	९५.५	९५.७
	छात्र	९६.३	९६.६	९६.८	९६.२	९६.८	९५.९	९६.२	९६.५
	जम्मा	**९५.९**	**९६.३**	**९६.४**	**९५.७**	**९६.४**	**९५.५**	**९५.९**	**९६.१**
माध्यमिक (कक्षा ९-१०)	छात्रा	७६.३	७५.२	७५.६	७६.८	७५.८	७५.०	७६.२	७५.८
	छात्र	७७.२	७६.१	७८.७	७९.०	७५.५	६८.५	८४.२	७७.१
	जम्मा	**७६.७**	**७५.७**	**७७.२**	**७७.९**	**७५.६**	**७१.६**	**८०.०**	**७६.५**
माध्यमिक (कक्षा ११-१२)	छात्रा	५८.९	७०.५	६०.९	५९.०	६७.५	६७.०	६४.१	६३.३
	छात्र	६९.९	७२.५	६८.५	७१.४	७०.७	७०.२	६८.५	७०.०
	जम्मा	**६३.६**	**७१.५**	**६४.४**	**६४.५**	**६९.०**	**६८.५**	**६६.१**	**६६.४**
माध्यमिक (कक्षा ९-१२)	छात्रा	५२.८	६१.२	५४.५	५३.७	५६.०	५६.९	५६.१	५५.७
	छात्र	५८.०	६३.२	५९.२	५९.६	५७.३	५५.५	६२.६	५९.४
	जम्मा	**५५.२**	**६२.२**	**५६.८**	**५६.५**	**५६.६**	**५६.२**	**५९.१**	**५७.४**

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७९

१४.४२ शैक्षिक सत्र २०७८ को माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (SEE) मा कुल ४ लाख ९५ हजार ६ सय ४८ विद्यार्थी सहभागी भएका थिए। सहभागीमध्ये बागमती प्रदेशबाट सबैभन्दा धेरै २ लाख ७ हजार ४ सय २५ र कर्णाली प्रदेशबाट सबैभन्दा कम ३७ हजार ३ सय ५३ विद्यार्थी सहभागी थिए।

तालिका १४(न): माध्यमिक शिक्षा परीक्षा, कक्षा १० (SEE) २०७८ को नतिजा विवरण

प्रदेश	कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	नेपाल
आवेदक	८७९४९	८१६३४	११०९२६	४७४१६	८९५७२	४०२०६	६०४८२	५१८१८५
परीक्षामा सामेल	८४४९१	७६७५५	१०७४२५	४६१२९	८६४८७	३७३५३	५७००८	४९५६४८
Grade Group	**जम्मा**	**जम्मा**	**जम्मा**	**जम्मा**	**जम्मा**	**जम्मा**	**जम्मा**	**जम्मा**
GPA 0.80 T0 < 1.20	३९०	४०५	३१६	१३३	९०९	१७५	९५२	**३२८०**
GPA 1.20 To < 1.60	६४६०	८०२१	५३०२	२३२५	१०९११	२९९४	८५६५	**४४५८६**
GPA 1.60 To < 2.00	१६९७४	१५२९३	१४९३५	८७७८	२११५२	७७७६	१५६८६	**१००५९४**
GPA 2.00 To < 2.40	२०२५६	१५२०८	२०३९२	१२१२६	२०११९	१००७३	१४५५९	**११२७३३**
GPA 2.40 To < 2.80	१६४३६	१२९४९	२०४९३	१०१०८	१३९५८	८३८३	८४३१	**९०७५८**
GPA 2.80 To < 3.20	१२३७५	११०९५	२१५८८	७०८७	९८८२	४०३४	३८३९	**६९९००**
GPA 3.20 To < 3.60	६९५५	७३७४	१६२९६	३५०१	५२४३	९५१	१३०७	**४१६२७**
GPA 3.60 To <= 4.00	११८७	१५३१	४६०२	७८४	१२२०	११४	१९५	**९६३३**
NA	३४५८	४८७९	३५०१	१२८७	३०८५	२८५३	३४७४	**२२५३७**
जम्मा	८४४९१	७६७५५	१०७४२५	४६१२९	८६४८७	३७३५३	५७००८	**४९५६४८**

स्रोतः शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७९

प्रादेशिक जनसङ्ख्या स्थिति

१४.४३ राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार कुल जनसङ्ख्यामध्ये बागमती र मधेश प्रदेशको जनसङ्ख्या करिब २१.० प्रतिशत र सबैभन्दा कम कर्णाली प्रदेशको ६.० प्रतिशत छ। प्रदेशगत जनसङ्ख्या वृद्धिदरमा सबैभन्दा बढी लुम्बिनीको १.२४ प्रतिशत र सबैभन्दा कम गण्डकीको ०.२५ प्रतिशत रहेको छ। लैङ्गिक अनुपात सबैभन्दा बढी मधेशमा १००.६ र सबैभन्दा कम सुदुरपश्चिममा ८९.५ रहेको छ।

तालिका १४(प): राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार प्रदेशगत जनसङ्ख्या

प्रदेश	जनसङ्ख्या	वृद्धिदर (प्रतिशत)	लैङ्गिक अनुपात (पुरूष प्रति १०० महिलामा)	जनघनत्व (जनसङ्ख्या प्रति वर्ग कि.मी.)
कोशी	४९६१४१२	०.८६	९५.०	१९२
मधेश	६११४६००	१.१९	१००.६	६३३
बागमती	६११६८६६	०.९७	९९.४	३०१
गण्डकी	२४६६४२७	०.२५	९०.४	११५
लुम्बिनी	५१२२०७८	१.२४	९२.०	२३०
कर्णाली	१६८८४१२	०.७०	९५.३	६०
सुदुरपश्चिम	२६९४७८३	०.५२	८९.५	१३८
नेपाल	**२९१६४५७८**	**०.९२**	**९५.६**	**१९८**

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०७९

१४.४४ सबै प्रदेशमा २० देखि ५० वर्ष भित्रका उमेर समूहका जनसङ्ख्यामा लैङ्गिक अनुपात तुलनात्मकरूपमा कम रहेको छ। सक्रिय उमेर समुहका पुरूष युवाहरू वैदेशिक रोजगारको सिलसिलामा नेपाल बाहिर रहेकोले यस्तो उमेर समूहमा लैङ्गिक अनुपात कम रहेको देखिन्छ।

तालिका १४(फ): उमेरगत रूपमा लैङ्गिक अनुपात

उमेर समूह (वर्षमा)	नेपाल	प्रदेश						
		कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम
सबै उमेरका	९५.६	९५.०	१००.६	९९.४	९०.४	९२.०	९५.३	८९.५
०-४	११२.३	१०७.७	११५.३	११२.९	११४.३	११०.४	११०.४	११४.७
५-९	१०९.१	१०५.४	१०९.३	११२.४	११३.३	१०९.१	१०५.६	१०८.७
१०-१४	१०५.८	१०३.६	१०६.३	१०९.१	१०७.४	१०५.८	१०२.९	१०३.८
१५-१९	१०१.५	१०१.५	१०८.६	१०७.०	१०२.६	९६.८	९४.४	९०.४
२०-२४	८७.८	८७.६	९१.०	९८.५	८६.७	८१.२	८५.२	७४.३
२५-२९	८३.९	८३.५	८६.२	९२.७	७६.१	७६.७	८९.२	७७.८
३०-३४	८३.८	८४.५	८४.१	९१.८	७६.८	७७.४	८७.९	७८.६
३५-३९	८४.८	८६.०	८३.४	९२.८	७७.३	८०.७	८६.५	८०.४
४०-४४	९०.१	९१.४	९९.६	९४.०	७८.२	८५.४	८५.५	८२.६
४५-४९	९१.९	९३.७	९६.१	९६.४	८२.०	८९.२	९१.६	८३.३
५०-५४	९६.०	९६.५	१०६.५	१००.४	८७.३	८९.७	९५.७	८६.०
५५-५९	९९.८	९८.५	१११.३	१०१.४	८८.८	९७.४	१०१.९	९४.०
६०-६४	९५.२	९६.६	१०१.४	९७.४	८८.१	९२.७	९५.४	८७.१
६५-६९	९६.९	९७.२	१०८.४	९६.१	८७.६	९४.४	९७.८	८८.९
७०-७४	९२.०	९६.०	१०४.६	८८.३	८४.३	९४.४	८६.६	७५.६
७५-७९	९३.८	९५.३	११६.०	८५.८	८६.६	९९.४	८८.६	७८.५
८०-८४	९४.१	१०१.४	१०७.९	८५.४	९४.०	१०१.१	९८.५	७४.१
८५-८९	८९.०	८९.७	१०५.७	७९.५	९०.७	१००.९	९५.३	७७.३
९०-९४	७६.६	८१.६	९२.१	७२.४	७९.४	८४.५	६१.७	५०.१
९५ +	६५.३	६०.९	७९.९	६०.८	६८.१	७०.१	६१.६	४३.५

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०७९

१४.४५ सबै प्रदेशमा जनघनत्व बढ्दै गएको छ। राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ अनुसार प्रदेशगत जनघनत्वमध्ये मधेशमा सबैभन्दा उच्च ६३३ जना र कर्णालीमा सबैभन्दा न्यून ६० जना रहेको छ।

चार्ट १४(ण): प्रदेशगत जनघनत्वको विवरण (जनसङ्ख्या प्रति वर्ग कि.मी.)

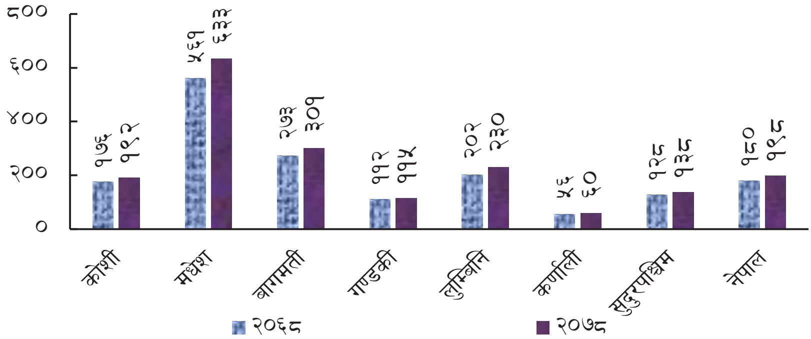

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०७९

स्वास्थ्य क्षेत्र

१४.४६ आर्थिक वर्ष २०७९/८० फागुनसम्म ७ लाख ९३ हजार पटक देशभरका स्वास्थ्य संस्थाबाट अन्तरङ्ग सेवा लिएका मध्ये बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा बढी बागमती प्रदेशमा २ लाख ५८ हजार पटक रहेको छ। यसैगरी यस्तो सेवा लिनेको संख्या कर्णाली प्रदेशमा सबैभन्दा कम ४० हजार रहेको छ। वहिरङ्ग र आकस्मिक सेवा लिनेको संख्या पनि बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा बढी रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा सबैभन्दा कम रहेको छ।

तालिका १४(ब): अस्पताल सुविधा लिएको प्रदेशगत विवरण (पटक हजारमा)

प्रदेश	२०७७/७८			२०७८/७९			२०७९/८०*		
	अन्तरंग	बहिरङ्ग	आकस्मिक	अन्तरंग	बहिरङ्ग	आकस्मिक	अन्तरंग	बहिरङ्ग	आकस्मिक
कोशी	२८५	४५६०	३४८	४५५	५७५९	५८९	२०४	४५६८	२४५
मधेश	८३	४१३१	१८७	१०५	४५५६	२२७	७४	४०७२	१२४
बागमती	३४५	६०००	८१४	४६८	८६२६	१२०२	२५८	६५२३	५५०
गण्डकी	९७	२४४०	२०३	११२	३०४४	२७१	६२	२३६७	१३७
लुम्बिनी	१७४	४९८८	३२७	२२९	५९१७	३७२	१२७	४९०१	१९०
कर्णाली	४३	१९९८	५८	५५	२०३९	८५	२८	१६०२	३७
सुदूरपश्चिम	५०	२७२६	१५०	६१	३१२२	१९३	४०	२५९२	९४
कुल	१०७७	२६८४३	२०८७	१४८६	३३०६३	२९३९	७९३	२६६२६	१३७७

स्रोत: स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, २०७९   * फागुनसम्म

१५. जलवायु परिवर्तन

१५.१ नेपाल जलवायु परिवर्तनका दृष्टिकोणबाट उच्च जोखिममा रहेको मुलुकमा पर्दछ। जलवायु परिवर्तनबाट सिर्जित चुनौतीलाई सम्बोधन गर्न विश्व साझेदारी आवश्यक रहन्छ। जलवायु उत्थानशील समाज निर्माण गरी मुलुकको सामाजिक आर्थिक समृद्धि हासिल गर्न अपरिहार्य हुन्छ। जलवायु परिवर्तनजन्य विपद्‌बाट नेपालले वर्सेनि मानवीय र आर्थिक नोक्सानी व्यहोर्दै आएको छ।

१५.२ बढ्दो मानवीय क्रियाकलापका कारण वायुमण्डलमा हरितगृह ग्यासको उत्सर्जनमा वृद्धि हुन गई विश्वव्यापी रूपमा तापक्रम वृद्धि भएको छ। Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) को Assessment Report (AR6) प्रतिवेदनका अनुसार पृथ्वीको औसत तापक्रम सन् १८५०-१९०० को तुलनामा १.१ डिग्री सेल्सियसले बढेको छ। विश्वव्यापीरूपमा जलवायुजन्य परिघटनामा पनि अधिक वृद्धि हुँदै गएको छ। फलस्वरूप, जलवायु परिवर्तन मानव समुदाय र पारिस्थितिकीय प्रणालीको सन्तुलनमा ठूलो चुनौतीका रूपमा देखा परेको छ।

१५.३ नेपाल भू-वनोट र भौगर्भिक विशिष्टताका कारण जलवायु परिवर्तनको उच्च जोखिममा रहेका राष्ट्र मध्येमा पर्दछ। सन् १९७४-२०१४ सम्ममा नेपालको वार्षिक औसत तापक्रम ०.०५६ डिग्री सेल्सियसले बढेको छ।

१५.४ जलवायु परिवर्तनका सवाललाई सम्बोधन गर्नको लागि संयुक्त राष्ट्रसंघीय संरचना महासन्धी, क्योटो प्रोटोकल, पेरिस सम्झौता लगायतका संरचना स्थापना भएका छन्। हरेक मुलुकले जलवायु परिवर्तनको असरलाई कम गर्ने गरी नीति, कानुन तथा कार्यविधि तर्जुमा गर्ने र सोही मुताविक कार्यान्वयन गर्दै गएका छन्। नेपाल पनि यी सन्धी सम्झौताको पक्ष राष्ट्र भई जलवायु परिवर्तनका असर न्यूनीकरण र अनुकूलनका क्षेत्रमा काम गर्दै आइरहेको छ।

१५.५ विश्वको हरितगृह ग्यास उत्सर्जन सन् १९९० मा ३२ अर्ब ५२ करोड मेट्रिक टन रहेकोमा सन् २०१९ मा यस्तो उत्सर्जन ४९ अर्ब ७६ करोड मेट्रिक टन पुगेको छ। सन् १९९० देखि २०१९ सम्मको अवधिमा विश्वको हरितगृह ग्यास उत्सर्जन औसत १.४५ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ।

चार्ट १५(क): विश्वको हरितगृह ग्यास उत्सर्जनको प्रवृत्ति (सन् १९९० देखि २०१९)

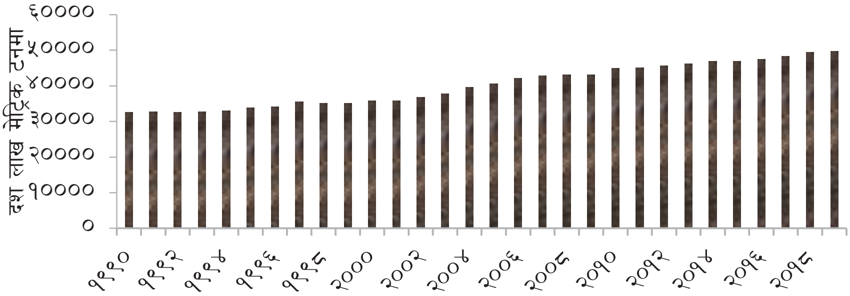

स्रोतः जलवायु परिवर्तन तथ्याङ्क एक्सप्लोर, २०२३

१५.६ क्लाइमेट वाच (Climate Watch) को तथ्याङ्कअनुसार विश्वमा सबैभन्दा बढी हरितगृह ग्यास उत्सर्जन गर्ने देशमा चीन, अमेरिका, भारत, यूरोपियन यूनियनका मुलुक, इन्डोनेसिया, रुस, ब्राजिल, जापान, इरान, जर्मनी र क्यानाडा रहेका छन्। विश्वको कुल हरितगृह ग्यास उत्सर्जनमा सबैभन्दा बढी अंश चीनको २४.२ प्रतिशत रहेको छ भने संयुक्त राज्य अमेरिकाको ११.६ प्रतिशत रहेको छ। प्रमुख १० हरितगृह ग्यास उत्सर्जन गर्ने देश मध्ये क्यानडाको सबैभन्दा कम १.५६ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका १५(क): विश्वमा सबैभन्दा बढी हरितगृह ग्यास उत्सर्जन गर्ने दश मुलुकहरू

(वार्षिक ग्यास उत्सर्जन दश लाख मेट्रिक टनमा)

देश/वर्ष	२०१४	२०१५	२०१६	२०१७	२०१८	२०१९
चीन	११२२८.५	१११०८.९	१११५१.३	११३८५.५	११८२१.६६	१२०५५
अमेरिका	५७७९.५४	५६६५.२१	५७४३.८५	५६८९.६१	५८९२.३७	५७७१
भारत	२९८४.५२	३००३.०७	३०७६.४८	३२१५.०७	३३६०.५६	३३६४
यूरोपियन यूनियन	२९६२.६८	३०१९.४९	३३६४.७७	३३७९.३८	३२९५.५३	३१५०
इन्डोनिसिया	२०१५.५	२०६७.७५	१४३४.४६	१४४७.२२	१६९२.३६	१९६०
रुस	१६२१.८५	१६०२.८१	१७३३.९१	१७६९.६९	१८६८.१५	१९२५
ब्राजिल	१३८४.९९	१३६६.८९	१४५५.८६	१४७५.८२	१४३४.५१	१४५२
जापान	१२५६.१६	१२२०.७३	१२२९.८२	१२१४.५९	११७२.३२	११३४
इरान	८४४.१३	८४४.१४	८८१.०५	९१२.७७	९२५.५८	८९३.८
क्यानाडा	८४२.१४	८४१.२२	७४०.६७	७५७.३८	७७६.५	७७४.३

स्रोतः जलवायु परिवर्तन तथ्याङ्क एक्सप्लोर, २०२३

१५.७ सन् १९९० देखि २०१९ सम्मको नेपालले उत्सर्जन गरेको हरितगृह ग्यासको प्रवृत्ति हेर्दा सन् २००० पछि हरित ग्यास उत्सर्जनको वृद्धिदरमा कम देखिएपनि सन् २००८ पछी उच्च दरले बढेको छ। सन् १९९० मा २ करोड मेट्रिक टन हरितगृह ग्यास उत्सर्जन हुने गरेकोमा सन् २०१९ सम्म आइपुग्दा यस्तो ग्यास उत्सर्जन ४ करोड ८४ लाख मेट्रिक टन पुगेको छ।

चार्ट १५(ख): नेपाल र विश्वको हरितगृह ग्यास उत्सर्जनको प्रवृत्ति

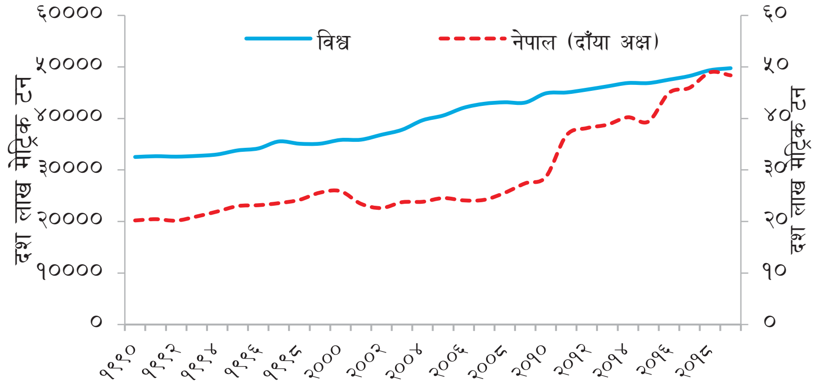

स्रोतः जलवायु परिवर्तन तथ्याङ्क एक्सप्लोर, २०२३

१५.८ संघीयस्तरमा वातावरण संरक्षण तथा जलवायु परिवर्तन व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद्, अन्तर-मन्त्रालय जलवायु परिवर्तन समन्वय समिति (IMCCCC) तथा प्रदेशस्तरमा प्रादेशिक जलवायु परिवर्तन समन्वय समिति (PCCCC) स्थापना भई सरकारी निकायको कार्यात्मक समन्वयलाई सहज बनाउन क्रियाशील रहेका छन्।

१५.९ संयुक्त राष्ट्रसंघीय संरचना महासन्धिका पक्ष राष्ट्रहरू (COP) को २७ औँ सम्मेलन सन् २०२२ मा इजिप्टको शर्म एल-शेखमा सम्पन्न भएको छ। हिमाली क्षेत्रका मुद्दा, अनुकूलन, न्यूनीकरण, कृषि तथा खाद्य सुरक्षा, जलवायु वित्त, प्रविधि हस्तान्तरण र क्षमता अभिवृद्धिका विषयलाई समेटेर नेपालले राष्ट्रिय अवधारणापत्र तयार गरी सम्मेलनमा पेश गरेको थियो। सो सम्मेलनमा हानी तथा नोक्सानी कोष स्थापना गर्ने, "स्यान्टीयागो नेटवर्क" कार्यान्वयन गर्न संस्थागत व्यवस्था गर्ने लगायतका विषयमा विकसित राष्ट्र COP28 सम्म अनुकूलन वित्त दोव्वर गर्ने सम्बन्धी प्रतिवेदन तयार गर्न सहमत भएका छन्।

१५.१० भौगोलिक सन्तुलन र संकटासन्नताको अवस्थाका आधारमा जलवायु नमुना गाउँलाई थप स्थानीय तहमा विस्तार गर्न ८ स्थानीय तहमा जलवायु नमुना कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेको छ। चालु आर्थिक वर्षमा स्थानीय तहलाई जलवायु अनुकूलन योजनाका विकासमा सहयोग गर्न कुल रू.१० करोड विनियोजन भएको छ ।

१५.११ जलवायु परिवर्तनका लागि प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने बजेटको अंश पछिल्ला वर्षहरूमा वृद्धि हुँदै गएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कुल बजेटको ४.६ प्रतिशत बजेट

जलवायु परिवर्तनका लागि प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी विनियोजन गरिएकोमा चालु आर्थिक वर्षसम्म आइपुग्दा यो अनुपातमा वृद्धि भई ५.९ प्रतिशत पुगेको छ।

तालिका १५(ख): वार्षिक बजेटमा जलवायु परिवर्तन बजेटको अनुपात (प्रतिशतमा)

जलवायु परिवर्तन बजेट	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
प्रत्यक्ष लाभ	४.६१	५.२१	५.३१	५.७१	५.९०
अप्रत्यक्ष लाभ	३२.६२	२५.०५	२७.११	२७.६६	२८.०८
तटस्थ	६२.७८	६९.७४	६७.५३	६६.६४	६६.०२

स्रोतः वन तथा वातावरण मन्त्रालय, २०७९

१५.१२ वन तथा वातावरण मन्त्रालयद्वारा सन् २०२१ मा प्रकाशित सङ्कटासन्नता र जोखिम विश्लेषण प्रतिवेदनअनुसार समष्टिगत जलवायु परिवर्तन सङ्कटासन्नतास्तरमा अति उच्च २४, उच्च २६, मध्यम ११, न्यून १५ र अति न्यून १ जिल्ला रहेका छन्। यसैगरी, उक्त प्रतिवेदनअनुसार जोखिमस्तरमा अति उच्च ८, उच्च १३, मध्यम २०, न्यून २१ र अति न्यून १५ जिल्ला रहेका छन्।

१५.१३ २०७९ चैत्रसम्म नेपालले तीन राष्ट्रिय सञ्चार प्रतिवेदन तयार गरी जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्र संघीय संरचना महासन्धी (UNFCCC) को सचिवालयमा पेश गरेको छ।

१५.१४ मुलुकभरका स्थानीय तहमा स्थानीय जलवायु परिवर्तन अनुकूलन योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन भइरहेका छन्। कर्णाली प्रदेशका ३५ स्थानीय तहमा नेपाल जलवायु परिवर्तन सहयोग कार्यक्रम कार्यान्वयनमा रहेको छ। यसैगरी, बागमती, कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रदेशका १० स्थानीय तहमा इकोसिस्टममा आधारित अनुकूलनको कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ। साथै, समृद्धिका लागि वन कार्यक्रम लुम्बिनी र मधेश प्रदेशका ५० स्थानीय तहमा सञ्चालनमा रहेको छ।

१५.१५ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को पुषमा लुम्बिनी, कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रदेशका साविकका २०० गाउँ विकास समितिमा सञ्चालित पहाडी साना किसानका लागि अनुकूलन आयोजना सम्पन्न भएको छ। यसैगरी, कर्णाली र सुदूरपश्चिम प्रदेशका ७ स्थानीय तहमा कार्यान्वयनमा रहेको कर्णाली खाद्य सुरक्षा आयोजना चालु आर्थिक वर्षको कार्तिकमा सम्पन्न भएको छ।

१५.१६ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा ६८ उद्योगको वातावरण प्रदूषण सम्बन्धी अनुगमन एवम् निरीक्षण गरी नमूना परिक्षण र एक स्थानमा घरभित्रको वायु प्रदूषणसम्बन्धी अध्ययन सम्पन्न भएको छ। साथै, दुई आयोजनाको वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन भएका दुई आयोजनाको वातावरणीय परिक्षण समेत सम्पन्न भएको छ। त्यसैगरी,

वातावरणीय प्रभाव अध्ययन गरेका १६ आयोजनाको वातावरणीय अनुगमन सम्पन्न भएको छ। २०७९ मंसिर देखि सवारी प्रदुषण अनुगमन तथा जरिवाना गर्ने कार्य प्रारम्भ भएको छ।

१५.१७ वन क्षेत्रको कार्वन व्यापारमा सहभागी हुन तराईका १३ जिल्लाको कार्वन उत्सर्जन न्यूनीकरण कार्यक्रम दस्तावेज स्वीकृत भई सन् २०१८ देखि कार्यान्वयनमा रहेको छ।

१५.१८ २०७९ चैत्रसम्म २४१ स्थानीय अनुकूलन तथा जलवायु उत्थानशील विकास योजना कार्यान्वयनमा रहेका छन्। पहाडी साना किसानका लागि अनुकूलन आयोजना मार्फत आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा २५.५२ कि.मि सिँचाइ कुलो निर्माणवाट १,९४४ घरधुरी लाभान्वित भएका छन्। त्यसैगरी, ९४ स्थानमा गरिएको पानी पोखरी संरक्षणबाट १,९२१ घरधुरी र ३२ स्थानमा बाढी, पहिरो, तथा गल्छी नियन्त्रण भई १,०५२ घरधुरी प्रत्यक्ष रूपमा लाभान्वित भएका छन। यसैगरी १४ सङ्कटासन्न घरधुरीमा घरायसी सौर्य ऊर्जा जडान तथा ३८४ घरधुरीमा सुधारिएको चुलो जडान गरिएको छ। साथै, ४०३ समूहमा जलवायु उत्थानशील खेती प्रवर्द्धन समेत गरी हालसम्म ९,७३८ घरधुरी प्रत्यक्ष रूपमा लाभान्वित भएका छन्।

१५.१९ वायु गुणस्तर मापन केन्द्रको पुर्वाधार निर्माण विस्तार हुँदै गएको छ। २०७९ चैत्रसम्म मुलुकभर २९ वायु गुणस्तर मापन केन्द्रहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। यी केन्द्रबाट प्राप्त तथ्याङ्क विश्लेषण भई स्थिति प्रतिवेदन नियमितरूपमा सार्वजनिक हुने गरेको छ।

१६. दीर्घकालीन विकास लक्ष्य

अतिकम विकसित मुलुकबाट स्तरोन्नति

१६.१ नागरिकको समग्र जीवनस्तरमा आउने अर्थपूर्ण, मापनयोग्य तथा सामाजिक वैधता सहित जीवनशैलीमा आउने सकारात्मक परिवर्तन नै विकास हो। नेपाल सन् १९७१ देखि अतिकम विकसित राष्ट्रको सूचीमा रहँदै आएको छ। उक्त सूचीबाट स्तरोन्नतिका लागि तेह्रौं योजना अवधिदेखि नै प्रयास हुँदै आएको थियो। अतिकम विकसित मुलुकको श्रेणीबाट विकासशील राष्ट्रमा स्तरोन्नति हुन तीन मापदण्ड पुरा गर्नुपर्नेमा दुई मापदण्ड पूरा गरी स्तरोन्नतिका लागि नेपाल योग्य भएको छ।

१६.२ स्तरोन्नतिका लागि निर्धारित तीन मापदण्ड मध्ये नेपालले मानव सम्पत्ति सूचकाङ्क र आर्थिक तथा वातावरणीय जोखिम सूचकाङ्कको मापदण्ड पूरा गरेको छ। संयुक्त राष्ट्रसंघले पछिल्लो पटक सन् २०२१ नोभेम्वरमा गरेको निर्णयअनुसार पाँच वर्षको तयारी अवधि (ग्रेस पिरियड) सहित सन् २०२६ मा नेपाल अतिकम विकसित मुलुकको श्रेणीबाट विकासशील मुलुकमा स्तरोन्नति हुने संशोधित लक्ष्य रहेको छ।

तालिका १६(क): विकासशील मुलुकमा स्तरोन्नतिको मापदण्ड र नेपालको अवस्था

सूचक	सीमा (थ्रेसहोल्ड)	नेपालको अवस्था
प्रतिव्यक्ति आय (अमेरिकी डलर)*	१,२२२	१,०२७
मानव सम्पत्ति सूचकाङ्क	६६ भन्दा वढी	७४.९
आर्थिक तथा वातावरणीय जोखिम सूचकाङ्क	३२ भन्दा कम	२४.७

स्रोतः संयुक्त राष्ट्रसंघ, २०२१

*प्रतिव्यक्ति आय अमेरिकी डलर २,४४४ भएमा भने आयमा मात्र आधारित रहेर पनि अतिकम विकसित मुलुकको स्तरबाट विकासशील राष्ट्रमा स्तरिन्नति हुनसक्ने प्रावधान रहेको छ।

नोटः आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा नेपालको प्रतिव्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय १४१० अमेरिकी डलर रहेको अनुमान छ। यद्यपि, संयुक्त राष्ट्रसंघले प्रतिव्यक्ति आय गणना गर्ने विधि फरक भएकोले माथिको तालिकामा राखिएको प्रतिव्यक्ति आयमा केही फरक पर्न सक्नेछ।

१६.३ सन् २०२६ मा नेपाल विकासशील मुलुकमा स्तरोन्नति भएपछि त्यसका प्रभाव अर्थतन्त्रका आन्तरिक तथा बाह्य क्षेत्रमा पर्ने देखिन्छ। हाल नेपालले निर्यात व्यापारमा अति कम विकसित राष्ट्रको रूपमा पाइरहेका सहुलियतमा कमी आई निकासी गर्ने वस्तुको प्रतिस्पर्धात्मक क्षमतामा ह्रास आउने सम्भावना छ। तसर्थ, निकासीको

प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता अभिवृद्धि गरी स्तरोन्नति पश्चात हुनसक्ने ह्रासलाई न्यूनीकरण गर्न निकासी वस्तु र बजारको विविधिकरण गर्नुपर्ने देखिन्छ। साथै, निकासी क्षमता अभिवृद्धिका लागि वैदेशिक लगानी आकर्षित गर्ने र सौविध्यपूर्ण व्यापार प्रणालीमा आवद्धता बढाउदै जानु पर्ने देखिन्छ। त्यसैगरी, निजी क्षेत्रको प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता, उत्पादनका साधनको दक्षता र उत्पादकत्व अभिवृद्धिमा जोड दिनुपर्ने देखिन्छ।

दिगो विकास लक्ष्य

१६.४ दिगो विकासका १७ लक्ष्य, १६९ परिमाणात्मक लक्ष्य र २३२ विश्वव्यापी सूचक रहेका छन्। दिगो विकास लक्ष्यको अनुगमनका लागि राष्ट्रिय तथ्याङ्क पोर्टल तथा रिपोर्टिङ प्रणाली विकास भएको छ। साथै, दिगो विकास लक्ष्यका विगतमा निर्धारित सूचकको दोहोरोपना हटाई परिमार्जित सूचकको सङ्ख्या ३०१ कायम भएको छ।

तालिका १६(ख): दिगो विकास लक्ष्य सूचक

लक्ष्य	दिगो विकास लक्ष्य	सूचक सङ्ख्या			
		लक्ष्य	विश्वव्यापी	नेपालका थप	कुल
१	हरेक क्षेत्रमा रहेको सबै स्वरूपहरूको गरिबीको अन्त्य गर्ने	७	१३	१७	३०
२	भोखमरी अन्त्य गर्ने, खाद्य सुरक्षा र उन्नत पोषण प्राप्त गर्ने र दिगो कृषिको प्रवर्द्धन गर्ने	८	१४	१८	३२
३	सबै उमेर समूहका व्यक्तिका लागि स्वस्थ जीवनको सुनिश्चितता गर्दै समृद्ध जीवनस्तर प्रवर्द्धन गर्ने	१३	२८	३२	६०
४	समावेशी तथा गुणात्मक शिक्षा सुनिश्चित गर्दै सबैका लागि जीवनपर्यन्त सिकाइका अवसरहरू प्रवर्द्धन गर्ने	१०	१२	३२	४४
५	लैङ्गिक समानता कायम गर्ने र सबै महिला र किशोरीलाई सशक्त बनाउने	९	१४	२२	३६
६	सबैको निम्ति खानेपानी र सरसफाइको उपलब्धताका साथै यसको दिगो व्यवस्थापन सुनिश्चित गर्ने	८	११	१४	२५
७	धान्न/बेहोर्न सकिने, भरपर्दो, दिगो र आधुनिक ऊर्जामा सबैको पहुँच सुनिश्चित गर्ने	५	६	९	१५
८	स्थिर, समावेशी र दिगो आर्थिक वृद्धि, पूर्ण तथा उत्पादनशील रोजगारी र मर्यादित कामलाई प्रवर्द्धन गर्ने	१२	१६	१४	३०
९	समानुकूलित/उत्थानशील पूर्वाधारहरू निर्माण गर्ने, समावेशी तथा दिगो औद्योगीकरणको प्रवर्द्धन गर्ने र नवप्रवर्तनलाई प्रेरित गर्ने	८	१२	८	२०
१०	देशभित्र तथा देशहरूबीचको असमानता हटाउने	१०	१४	१३	२७

लक्ष्य	दिगो विकास लक्ष्य	सूचक सङ्ख्या			
		लक्ष्य	विश्वव्यापी	नेपालका थप	कुल
११	सहरहरू र मानव बस्तीहरूलाई समावेशी, सुरक्षित, समानुकूलित/उत्थानशील र दिगो बनाउने	१०	१४	१६	३०
१२	दिगो उपभोग र उत्पादन ढाँचाहरू सुनिश्चित गर्ने	११	१३	१४	२७
१३	जलवायु परिवर्तन र यसका असरहरूसँग जुझ्न कार्य अघि बढाउने	५	६	१६	२४
१४	दिगो विकासको निम्ति महासागरहरू, समुन्द्रहरू र सामुन्द्रिक स्रोतहरू संरक्षण गर्ने र दिगो रूपमा प्रयोग गर्ने	१०	१०	०	१०
१५	पृथ्वीको भूपरिधिस्तरीय परिस्थितिकीय प्रणालीहरूको दिगो उपयोग, रक्षा र पुनर्स्थापन गर्ने, वनजङ्गलको दिगो रूपमा व्यवस्थापन गर्ने, वनजङ्गलको विनासलाई रोक्ने र जमिनको क्षयीकरण रोक्नुका साथै यसलाई उल्टयाउने र जैविक विविधताको ह्रासलाई रोक्ने	१२	१४	१७	३१
१६	दिगो विकासको निम्ति शान्तिपूर्ण र समावेशी समाजहरूको प्रवर्द्धन गर्ने, न्यायमा सबैको पहुँच स्थापित गर्ने र सबै तहहरूमा प्रभावकारी, जबाफदेही र समावेशी संस्थाहरू निर्माण गर्ने	१२	२४	७	३१
१७	दिगो विकासका लागि कार्यान्वयनका उपायहरू/साधनहरूलाई सुदृढ गर्ने र अन्तर्राष्ट्रिय साझेदारीलाई पुनःजीवन्त तुल्याउने	१९	२४	८	३२

स्रोतः राष्ट्रिय योजना आयोग, २०७९

१६.५ दिगो विकास लक्ष्य हासिल गर्ने प्रयासस्वरूप राष्ट्रिय विकास प्रक्रियामा यस अभियानलाई प्राथमिकतासाथ अघि वढाइएको छ। सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहका आवधिक योजना, मध्यमकालीन खर्च संरचना र वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा दिगो विकास लक्ष्यको आन्तरिकीकरण गरिएको छ।

१६.६ दिगो विकास लक्ष्य सूचक समेटिएको अनुगमनको खाका समेत तयार भएको छ। कार्यान्वयनको मार्गचित्र सहित विकासका लक्ष्य हासिल गर्न आवश्यक पर्ने वित्तीय स्रोत परिचालन र समन्वयको व्यवस्था भएको छ। लक्ष्य हासिल गर्न आवश्यक लगानीको अनुमान सहित वित्तीय रणनीति तयार भएको छ।

१६.७ दिगो विकास लक्ष्यको प्रभावकारी कार्यान्वयन तथा अनुगमन गर्न प्रधानमन्त्रीको अध्यक्षतामा उच्चस्तरीय केन्द्रीय निर्देशक समिति, राष्ट्रिय योजना आयोगका उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा दिगो विकास लक्ष्य कार्यान्वयन समिति गठन भएको छ।

साथै, राष्ट्रिय योजना आयोगका सदस्यको संयोजकत्वमा विषयगत कार्य समिति गठन भएका छन्। दिगो विकासका लक्ष्यसँग सम्बन्धित ऐन नियमको तर्जुमा तथा परिमार्जन गरी सहजीकरण गर्न संघीय संसद्मा दिगो विकास तथा सुशासन समिति समेत रहेको छ।

१६.८ सन् २०१७ र सन् २०२० मा गरी दुईवटा स्वेच्छिक राष्ट्रिय समीक्षा प्रतिवेदन तयार भई संयुक्त राष्ट्रसंघको उच्चस्तरीय राजनीतिक मञ्चमा प्रस्तुत भएको छ। साथै, लक्ष्य र गन्तव्यका सूचकहरूको अद्यावधिक तथा परिमार्जन गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ।

१६.९ आवधिक योजना, मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमा तथा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा दिगो विकास लक्ष्य हासिल गर्न सहयोग पुऱ्याउने आयोजनालाई उच्च प्राथमिकता दिइएको छ। साथै, वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा कार्यक्रम तथा आयोजनालाई दिगो विकास लक्ष्यअनुसार बजेट साङ्केतीकरण गर्ने व्यवस्था भएको छ ।

दिगो विकास लक्ष्यको उपलब्धि समीक्षा

१६.१० दिगो विकासका लक्ष्य हासिल गर्ने दिशामा हालसम्म नेपालले मिश्रित उपलब्धि हासिल गरेको छ। सामाजिक क्षेत्रका सूचकका उपलब्धिको अवस्था सन्तोषजनक रहेका छन्। साथै, कोभिड-१९ को कारण पछिल्ला २ वर्षमा गरिबी, बेरोजगारी लगायतका पक्षमा दबाब सिर्जना भएकोले दिगो विकासका लक्षित उपलब्धि हासिल गर्न थप प्रयास आवश्यक छ।

१६.११ लक्ष्य १- अन्तर्गतको गरिबी न्यूनीकरणमा विभिन्न ५ लक्ष्य निर्धारण भएका छन्। यस लक्ष्यको कार्यान्वयनमा नेपालले गरेको उपलब्धि सराहनीय रहेको छ। सन् २०१९ को समीक्षा अवधिसम्म आईपुग्दा बहुआयामिक गरिबी सूचकाङ्क १७.४ प्रतिशतमा झरेको छ र निरपेक्ष गरिबीको रेखामुनी रहेको जनसङ्ख्या अनुमानित १५.१ प्रतिशत छ। गरिबी घट्दै जानुमा रोजगारी तथा गरिबी निवारण लक्षित कार्यक्रम र विपन्न वर्गका लागि प्रोत्साहन र शिक्षा तथा सीप अभिवृद्धिका कार्यक्रम प्रमुख रहेका छन्।

तालिका १६(ग): गरिबीको अवस्था

प्रमुख सूचक	वेसलाइन	सन् २०३० को लक्ष्य	सन् २०२२ को लक्ष्य	हालसम्मको प्रगति
प्रतिदिन अमेरिकी डलर १.२५ भन्दा कम आय भएको जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)	२३.७	४.९	१३.७	१५.१*
बहुआयामिक गरिबी	४४.२	१०	२८.२	१७.४

*गरिबीको रेखामुनि रहेको अनुमानित जनसङ्ख्या

स्रोतः राष्ट्रिय योजना आयोग, २०७९

१६.१२ लक्ष्य २- शून्य भोकमरीको क्षेत्रमा नेपालको उपलब्धि न्यून छ। यस लक्ष्य अन्तर्गत चार सूचक अल्पपोषण, बाल अपव्यय, बाल पुड्कोपन, र बाल मृत्युदर छन्। जसमध्ये बाल पुडकोपन सन् २०१६ मा ३६ प्रतिशत रहेकोमा सन् २०२२ सम्म आइपुग्दा २५ प्रतिशतमा झरेको छ। ख्याउटेपन प्रतिशत १० प्रतिशतबाट ८ प्रतिशतमा झरेको छ। प्रतिव्यक्ति खाद्यान्न उत्पादन सन्तोषजनक भए पनि खाद्य सुरक्षा सूचकाङ्कको अङ्क ४६ छ।

१६.१३ लक्ष्य ३- स्वस्थ जीवन र समृद्ध जीवनस्तर सम्बन्धमा मिश्रित उपलब्धि हासिल भएको छ। हालसम्म प्रजनन दर २.१ रहेको छ। मातृ मृत्युदर, पाँच वर्षमुनिका बाल मृत्युदर, नवजात शिशु मृत्युदर घटाउने लगायतका सूचक लक्ष्योन्मुख रहेका छन्। यस अवधिमा आत्महत्या दर आधार वर्षको तुलनामा उच्च रहेको छ। दक्ष प्रसूतिकर्मीहरूको सहयोगमा भएको जन्मको अनुपात सन्तोषजनक छ।

तालिका १६(घ): सबैका लगि स्वास्थ्यमा पहुँचको अवस्था

प्रमुख सूचक	वेसलाइन	सन् २०३० को लक्ष्य	सन् २०२२ को लक्ष्य	हालसम्मको प्रगति
मातृ मृत्युदर (प्रति एकलाख जीवित जन्ममा)	२५८	७०	११६	१५१
पाँच वर्ष मुनिका बाल मृत्युदर	३८	२०	२७	३३*
नवजात शिशु मृत्युदर	२३	१२	१६	२१*
प्रमुख नसर्ने रोगहरूको अवस्था तथा एट्रिब्युसन दर #				
कार्डियोभास्कुलर रोग	१.४४	१.०१	१.२१	२४.०५%#
क्यान्सर	०.६७	०.४७	०.५६	११.१९%#
मधुमेह	०.२७	०.१९	०.२३	१.८०%#
स्वासप्रश्वाससम्बन्धी दीर्घकालीन रोग (अस्थामा, दम)	०.८	०.५६	०.६७	२१.१%#
आत्महत्याबाट हुने मृत्युदर (प्रति १ लाख जनसङ्ख्यामा)	१६.५	४.७	९.७	२३.४*

प्रमुख सूचक	वेसलाइन	सन् २०३० को लक्ष्य	सन् २०२२ को लक्ष्य	हालसम्मको प्रगति
सडक यातायात दुर्घटनाबाट हुने मृत्युदर (प्रति १ लाख जनसङ्ख्यामा)	१९.८६	४.९६	८.९४	९.५*
आधुनिक साधनद्वारा परिवार नियोजन सम्बन्धी आवश्यकता पुरा भएका महिला अनुपात (प्रजनन उमेर समूह**)	६६	८०	७४	५५*
परिवार नियोजनका आधुनिक साधन / विधि प्रयोग दर (प्रजनन उमेर समूहको प्रतिशतमा)	४७	६०	५३	४३
कुल प्रजनन दर	२.३	२.१	२.१	२.१*

स्रोतः स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय, २०७९

*नेपाल जनसाङ्ख्यिक स्वास्थ्य सर्वेक्षण, २०२२ मा आधारित

**प्रजनन उमेर समूह भन्नाले १५ देखि ४९ वर्षको उमेर समूहलाई जनाउँदछ।

 # एट्रिब्युसन दरले नसर्ने रोगहरूबाट हुने मृत्युमा सम्बन्धित रोगका कारण हुने मृत्यु प्रतिशतलाई जनाउँछ।

१६.१४ पाँच वर्ष मुनिका बाल मृत्युदर (प्रतिहजार जीवित जन्म) सन् १९९६ मा ११८ रहेकोमा सन् २०२२ मा ३३ झरेको छ। यसैगरी, नवजात शिशुको मृत्युदर (प्रतिहजार जीवित जन्म) सोही अवधिमा ५० बाट घटेर २१ मा आएको छ।

चार्ट १६(क): पाँच वर्ष मुनिका बाल तथा नवजात शिशुको मृत्युदर
(प्रतिहजार जीवित जन्ममा)

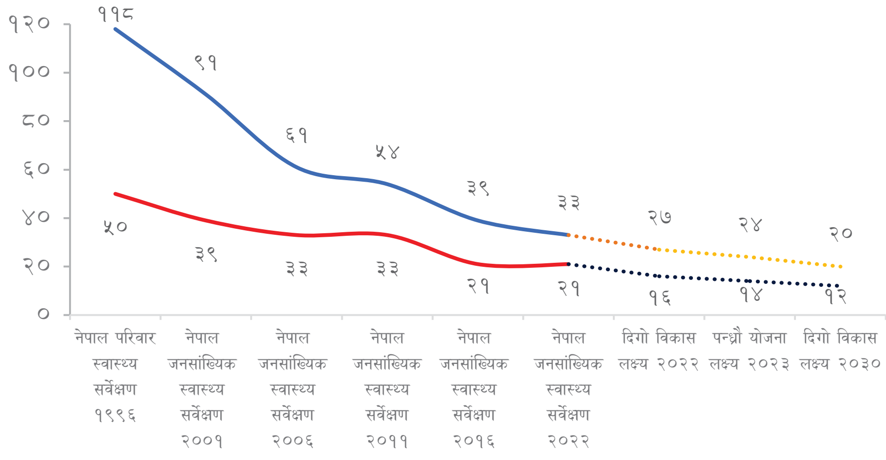

१६.१५ लक्ष्य ४-समावेशी गुणस्तरीय शिक्षामा महत्त्वपूर्ण उपलब्धि हासिल भएको छ। रोजगारीसँग सम्बन्धित सीप भएका काम गर्ने उमेरको जनसङ्ख्याको अनुपात

बढिरहेको भए पनि अझै न्यून अर्थात करिब ३१.० प्रतिशत रहेको छ। विद्यालयमा सिकाइ उपलब्धिको अवस्था गणितः ३५; नेपालीः ३४; अङ्ग्रेजीः ४१ रहेकोले यसमा थप सुधारको आवश्यकता छ। प्रारम्भिक बाल शिक्षाको कुल भर्नादरमा सुधार भएपनि अपेक्षाकृत न्यून छ।

तालिका १६(ङ): सबैका लगि गुणस्तरीय शिक्षाका प्रमुख सूचकको अवस्था

प्रमुख सूचक	वेसलाइन	सन् २०३० को लक्ष्य	सन् २०२२ को लक्ष्य	हालसम्मको प्रगति
अपेक्षित विद्यालय अध्ययन वर्ष	१२.७			१२.९
औसत विद्यालय अध्ययन वर्ष	४.७			५.१
खुद भर्नादर, प्राथमिक तह , कक्षा १ देखि ५ सम्म९	९६.६	९८.५	९९.०	९६.०९
खुद भर्नादर, आधारभूत तह , कक्षा १ देखि ८ सम्म९	८९.४			९५.०१
खुद भर्नादर, माध्यमिक तह ९-१२ सम्म९	३७.७	७२.०	९०.०	५४.०३
युवा साक्षरता दर - १५ देखि २४ वर्ष (प्रतिशतमा)	८४.७	९९.०	९५.०	*९४.२

स्रोतः शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७९/ * राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०७९

१६.१६ लक्ष्य ५-लैङ्गिक समानता हासिल गर्ने र सबै महिला र बालिकालाई सशक्तीकरण गर्ने सम्बन्धमा सकारात्मक उपलब्धि हासिल भएपनि अधिकांश लक्ष्य हासिल गर्न थप प्रयास गर्नुपर्ने देखिन्छ। तीन तहका सरकारको निर्वाचित पदमा तथा नीति निर्माण तहमा महिलाको प्रतिनिधित्व बढ्दै गएको छ। निजी क्षेत्रको निर्णायक तहमा महिलाको प्रतिनिधित्वमा सुधार भएको छ। साथै, महिला उद्यमीको सङ्ख्या बढ्दै गएको छ। त्यसैगरी, एक तिहाइ महिलाले सम्पत्ति माथिको स्वामित्व प्राप्त गरेका छन्। सशक्तीकरण आयाममा सुधार देखिएपनि ज्याला दरमा असमानता कायमै छ। महिला र बालबालिका विरूद्ध हुने हिंसा कम गर्ने सम्बन्धमा अपेक्षित सुधार हुन सकेको छैन्। महिला श्रम सहभागिता दर पुरूषको तुलनामा न्यून छ। लैङ्गिक समानतामा कानुनी ढाँचा महिलाको पक्षमा भएता पनि घरभित्र र कार्यस्थलमा अपेक्षित सुधार हासिल गर्न थप प्रयास गर्नुपर्नेछ।

तालिका १६(च): लैङ्गिक समानता, सशक्तीकरण, यौन हिंसा र मानव बेचबिखनको अवस्था

प्रमुख सूचक	वेसलाइन	सन् २०३० को लक्ष्य	सन् २०२२ को लक्ष्य	हालसम्मको प्रगति
समान कामका लागि ज्याला समानता (महिलाको ज्याला पुरूषको तुलनामा)	०.६२	०.९२	०.८०	०.६६
लैङ्गिक असमानता सूचकाङ्क	०.४९	०.०५	०.२९	०.४५२
लैङ्गिक सशक्तिकरण मापन (सूचकाङ्क)	०.५७	०.६९	०.६३	०.६२

शरीरिक/ यौन हिंसाको अनुभव गर्ने १५ देखि ४९ वर्ष उमेर समुहका महिला (प्रतिशतमा)	२६.००	६.५०	१३.९०	११.२०
महिला तथा बालिका बेचबिखन (सङ्ख्या)	१६९७	३२५	६५०	९४६

स्रोतः संयुक्त राष्ट्रसंघीय मानव विकास प्रतिवेदन, २०२०

१६.१७ लक्ष्य ६- स्वच्छ पानी र सरसफाइको पहुँचमा उत्साहप्रद उपलब्धि हासिल भएको छ। खानेपानी तथा सरसफाइ क्षेत्र सम्बन्धी प्रमुख सूचकहरू मध्ये २०७९ फागुनसम्म आधारभूत खानेपानीको पहुँच पुगेको जनसङ्ख्या ९४.९३ प्रतिशत र उच्च मध्यमस्तरको खानेपानीको पहुँच पुगेको जनसङ्ख्या २५.६९ प्रतिशत पुगेको छ। आधारभूतस्तरको सरसफाइमा शतप्रतिशत जनसङ्ख्याको पहुँच पुगेको छ। प्रशोधन सहितको ढल प्रणालीमा पहुँच पुगेको जनसङ्ख्या भने न्यून छ।

तालिका १६(छ): स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाइको अवस्था

प्रमुख सूचक	वेसलाइन	सन् २०३० को लक्ष्य	सन् २०२२ को लक्ष्य	हालसम्मको प्रगति
आधारभूतस्तरको खानेपानीमा पहुँच पुगेको जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)	८७.०	९९.०	९२.६	*९४.९३
उच्च-मध्यमस्तरको खानेपानी सेवामा पहुँच पुगेको जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)	१५.०	९०.०	६८.४	*२५.६९
आधारभूतस्तरको सरसफाइ सुविधामा पहुँच पुगेको जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)	८२.०	९९.०	८९.९	*१००
प्रशोधन सहितको ढल प्रणालीमा पहुँच पुगेको जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)	<१.०	१०.०	-	*२.२८

स्रोतः *खानेपानी मन्त्रालय, २०७९ तथा संयुक्त राष्ट्र संघीय मानव विकास प्रतिवेदन, २०२०

१६.१८ लक्ष्य ७- सस्तो र स्वच्छ ऊर्जाका सूचकको उपलब्धि सामान्य रहेको छ। विद्युतमा पहुँच पुगेको जनसङ्ख्या ९५.० प्रतिशत रहेको छ भने जडित विद्युत् क्षमता २६६६ मेगावाट पुगेको छ । अर्कोतर्फ, परम्परागत इन्धन र पेट्रोलियम पदार्थको प्रयोग अझ पनि उच्च छ। नवीकरणीय ऊर्जाको पहुँच पुगेको जनसङ्ख्या ७.५ प्रतिशत रहेको छ। स्वच्छ ऊर्जाको उत्पादन र प्रयोगमा सुधार भइरहेको छ।

तालिका १७(ज): किफायती र स्वच्छ ऊर्जाको अवस्था

प्रमुख सूचक	वेसलाइन	सन् २०३० को लक्ष्य	सन् २०२२ को लक्ष्य	हालसम्मको प्रगति
विद्युतको पहुँच पुगेको जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)	७४	९९	८५.७	९५*
प्रतिव्याक्ति विद्युत खपत (युनिटमा)	८०	१५००	५४२	३५१*

जलविद्युतको जडित क्षमता (मेगावाटमा)	७८२	१५०००	५४१७	२६६६*

स्रोतः *ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय, २०७९ र संयुक्त राष्ट्रसंघीय मानव विकास प्रतिवेदन, २०२०

१६.१९ लक्ष्य ८- मर्यादित काम र आर्थिक वृद्धिका सूचकको उपलब्धि सामान्य रहेको छ र लक्ष्य प्राप्तिमा थप प्रयास गर्नुपर्ने देखिन्छ। पछिल्लो १० वर्षको प्रतिव्यक्ति वास्तविक कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वार्षिक औसत वृद्धिदर ४.५ प्रतिशत रहेको छ। कृषि क्षेत्रमा अनौपचारिक रोजगारी उच्च रहेको छ। बालश्रमको स्थितिमा न्यून मात्र सुधार भएको छ।

तालिका १६(झ): मर्यादित काम र आर्थिक वृद्धिको अवस्था

प्रमुख सूचक	वेसलाइन	सन् २०३० को लक्ष्य	सन् २०२२ को लक्ष्य	हालसम्मको प्रगति
वास्तविक जीडीपी को वार्षिक वृद्धि दर (प्रति रोजगार व्याक्तिको तुलनामा)	१.६	१०	५.५	*४.५
अल्परोजगार दर (१५ वर्षदेखि ५९ वर्ष उमेरका) (प्रतिशत)	२७.८	१०	१९.५	१९.६

स्रोतः अर्थ मन्त्रालय, २०७९ र संयुक्त राष्ट्रसंघीय मानव विकास प्रतिवेदन, २०२०
*पछिल्लो दशवर्षको वास्तविक जीडीपी को वार्षिक वृद्धि दर (औसत)

१६.२० लक्ष्य ९- उद्योग, नवप्रवर्तन, पूर्वाधारअन्तर्गत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उद्योगको योगदान सन्तोषजनक रहेको छैन। अध्ययन अनुसन्धानमा सरकारी र निजी लगानी न्यून छ। भौतिक पूर्वाधारतर्फ सडक घनत्व बढिरहेको भएतापनि तुलनात्मकरूपमा अझै कम रहेको छ।

तालिका १६(ञ): उद्योग, नवप्रवर्तन र पूर्वाधारको अवस्था

प्रमुख सूचक	वेसलाइन	सन् २०३० को लक्ष्य	सन् २०२२ को लक्ष्य	हालसम्मको प्रगति
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा द्वितीय क्षेत्रको हिस्सा (प्रतिशत)	१५	२५	१९.७	*१२.९
अनुसन्धान र विकासमा हुने खर्च (जि डि पि को तुलनामा)	०.३	१.५	०.८६	०.३
सडक घनत्व (कि मी / वर्ग कि मी)	०.५५	१.३	१.३५	०.६३

स्रोतः *राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०७९ तथा संयुक्त राष्ट्रसंघीय मानव विकास प्रतिवेदन, २०२०

१६.२१ लक्ष्य १०- असमानता कम गर्ने सम्बन्धमा उपलब्धि करिब स्थिर रहेको छ। आम्दानीमा तल्लो ४० प्रतिशत र माथिल्लो १० प्रतिशतको हिस्सा करिब स्थिर छ। उपभोगमा आधारित गिनी गुणाङ्क आधार वर्षको ०.४६ बाट घटेर हाल ०.३२ रहेको

छ। विश्व प्रतिस्पर्धी सूचकाङ्क र व्यवसाय सहजीकरण सूचकाङ्कको मापनका सूचकमा पनि सुधार भएको छ।

तालिका १६(ट): असमानताको अवस्था

प्रमुख सूचक	वेसलाइन	सन् २०३० को लक्ष्य	सन् २०२२ को लक्ष्य	हालसम्मको प्रगति
आम्दानीमा माथिल्लो १० र तल्लो ४० प्रतिशत जनसङ्ख्याको अनुपात (PALMA अनुपात)	१.३	१.०	१.१६	*१.३४
उपभोग असमानता (गिनी गुणाङ्कले मापन गरे अनुसार)	०.३३	०.१६	०.२५	०.३०
आय असमानता (गिनी गुणाङ्कले मापन गरे अनुसार)	०.४६	०.२३	०.३५	०.३२

स्रोतः *राष्ट्रिय योजना आयोग, २०७९ तथा संयुक्त राष्ट्रसंघीय मानव विकास प्रतिवेदन, २०२०

१६.२२ लक्ष्य ११- दिगो सहर र समुदायका सूचकमध्ये योजनावद्ध नयाँ सहरको सङ्ख्या बढ्दै गएको छ। सुरक्षित घरमा बसोबास गर्ने परिवार सङ्ख्या बढ्दै गएको छ। सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबास गर्ने जनसङ्ख्याको हिस्सा अझैपनि उच्च छ। फुसको छानामुनी बस्नेको सङ्ख्या उल्लेख्य रूपमा घटेको छ। सहरी वायु प्रदूषण न्यूनीकरण थप चुनौतीपूर्ण बन्दै गएकोछ।

तालिका १६(ठ): दिगो सहर र समुदायको अवस्था

प्रमुख सूचक	वेसलाइन	सन् २०३० को लक्ष्य	सन् २०२२ को लक्ष्य	हालसम्मको प्रगति
योजनावद्ध नयाँ सहरहरूको सङ्ख्या	१०	६०	३३	२७
सुरक्षित घरहरूमा बसोबास गर्ने परिवार (प्रतिशत)	२९.८	६०	४३.९	५४
फुसको छानामुनी बस्नेको सङ्ख्या	१९	५	१२.५	९.१

स्रोतः *राष्ट्रिय योजना आयोग, २०७९, सहरी विकास मन्त्रालय, २०७९ तथा संयुक्त राष्ट्रसंघीय मानव विकास प्रतिवेदन, २०२०

१६.२३ लक्ष्य १२- जिम्मेवारीपूर्ण उपभोग र उत्पादनमा प्रगति मिश्रित रहेको छ। घरायसी इन्धनको उपभोगमा जीवाश्म इन्धन (Fossil Fuel) को उपयोग बढेर कुल ऊर्जा खपतको १५.० प्रतिशतमा पुगेको छ। प्रतिव्यक्ति काठको खपतमा वृद्धि भएको छ। उपभोग गरिएका वस्तुको पुनःप्रशोधन र पुनःप्रयोगमा न्यून उपलब्धि हासिल भएको छ।

तालिका १६(ड): जिम्मेवारीपूर्ण उपभोग र उत्पादनको अवस्था

प्रमुख सूचक	वेसलाइन	सन् २०३० को लक्ष्य	सन् २०२२ को लक्ष्य	हालसम्मको प्रगति
प्रतिव्यक्ति काठको प्रयोग (क्युबिक मिटर)	०.११	०.०५	०.०८	०.६६

स्रोतः राष्ट्रिय योजना आयोग, २०७९

१६.२४ लक्ष्य १३- राष्ट्रिय, स्थानीय र समुदायस्तरमा अनुकुलन योजनाको तयारी र कार्यान्वयनमा उल्लेख्य सुधार भएको छ। साथै, विकास कार्यक्रममा जलवायु परिवर्तनको संवेदनशीलतालाई प्रतिविम्बित गर्न जलवायु बजेट कोडको व्यवस्था गरिएको छ। जलवायु परिवर्तनलाई सबै विकास नीति र कार्यक्रममा एकीकृत गर्ने कार्यको उपलब्धि न्यून छ।

तालिका १६(ढ): जलवायुसम्बन्धी कार्यको अवस्था

प्रमुख सूचक	वेसलाइन	सन् २०३० को लक्ष्य	सन् २०२२ को लक्ष्य	हालसम्मको प्रगति
स्थानीय अनुकूलन योजना तर्जुमा (पालिका सङ्ख्या)	४	१२०	६०	३५०

स्रोतः राष्ट्रिय योजना आयोग, २०७९

१६.२५ लक्ष्य १५- जमिन माथिको जीवनसम्बन्धी सूचकको उपलब्धि सन्तोषजनक छ। मुलुकको कुल भू-भाग मध्ये ४४.७ प्रतिशत वनले ढाकेको छ भने संरक्षित क्षेत्र २३.४ प्रतिशत छ। जसमध्ये ४२.७ प्रतिशत वन सामुदायिक व्यवस्थापन अन्तर्गत रहेको छ। पारिस्थितिकीय प्रणाली र वन व्यवस्थापनमा उत्साहजनक प्रगति भएको छ। बाघ र गैंडाको बढ्दो सङ्ख्याले मुख्य प्रजातिहरूको प्राकृतिक वासस्थानमा सुधार भएको देखिन्छ। चुरे जस्ता संवेदनशील क्षेत्रको पारिस्थितिकीय प्रणालीहरू अतिक्रमण र क्षयीकरणका कारण असुरक्षित बन्दै गएका छन्।

तालिका १६(ण): जमिन माथिको जीवनसम्बन्धी सूचकको उपलब्धि अवस्था

प्रमुख सूचक	वेसलाइन	सन् २०३० को लक्ष्य	सन् २०२२ को लक्ष्य	हालसम्मको प्रगति
सामुदायिक व्यवस्थापन अन्तर्गत रहेको वन (जम्मा वन क्षेत्रको प्रतिशतमा)	३९	४२	४०.४	४२.७
संरक्षित क्षेत्र	२३.२	२३.३	२३.३	*२३.४
बाघको सङ्ख्या	१९८	२२५	२१०	*३५५

स्रोतः *राष्ट्रिय योजना आयोग, २०७९ तथा संयुक्त राष्ट्रसंघीय मानव विकास प्रतिवेदन, २०२१/२२

१६.२६ लक्ष्य १६- शान्ति, न्याय र सशक्त संस्थाका सन्दर्भमा हालसम्मको उपलब्धिको अवस्था मिश्रित रहेको छ। हिँसाजन्य घटनाको दर कम भएको छ। पारदर्शिता, उत्तरदायित्व र सुशासनसम्बन्धी सूचकमा अपेक्षाकृतरूपमा सुधार हुन सकेको छैन। सार्वजनिक संस्थाहरूको निर्णायक पदमा महिलाको उपस्थिति बढ्दो छ। हालका वर्षमा लैङ्गिक हिँसा सम्बन्धीको घटना दर्तामा सुधार हुँदै गएकाले संस्थागत संवेदनशीलतामा सुधार हुँदै गएको देखिन्छ। भ्रष्टाचार अनुभूति सूचकाङ्कले भ्रष्टाचार बढ्दै गएको देखाएको हुँदा सुशासन अभिवृद्धिमा थप प्रयासको आवश्यकता छ।

तालिका १६(त): शान्ति, न्याय र सशक्त संस्थाहरूको अवस्था

प्रमुख सूचक	वेसलाइन	सन् २०३० को लक्ष्य	सन् २०२२ को लक्ष्य	हालसम्मको प्रगति
भ्रष्टाचार अनुभूति सूचकाङ्क	२९	०	१५	३४

स्रोतः राष्ट्रिय योजना आयोग, २०७९

१६.२७ लक्ष्य १७-दिगो विकासका लागि साझेदारी विषयमा थप प्रयास जारी राख्नुपर्ने देखिएको छ। विकास सहायता परिचालनमा सुधारको प्रयास भएको छ। यद्यपि, प्रशोचन क्षमता अझै कमजोर रहेकाले थप सुधारको खाँचो छ। कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा वैदेशिक प्रत्यक्ष लगानी आप्रवाहको अनुपात न्यून रहेको छ। २०७९ फागुनसम्म सार्वजनिक ऋण दायित्व कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको ३८.६ प्रतिशत रहेको छ।

समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरू

समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरू

परिसूचक	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०[1]
१. वास्तविक क्षेत्र										
रु. अर्बमा										
यथार्थ कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभूत मूल्यमा)	१६४२.७१	१७००.४१	१७००.४५	१८४६.५१	१९८२.६५	२१०९.२६	२०५८.१५	२१५०.५०	२२६३.५७	२३१२.३८
कृषि	५३५.३३	५४१.७६	५४१.३०	५६९.३१	५८४.१७	६१४.२९	६२९.२३	६४७.१५	६६१.६६	६७९.७१
उद्योग*	२४४.१८	२४९.०७	२३८.७८	२७९.७०	३०८.६९	३३१.४७	३१८.१३	३४०.२३	३७६.९६	३७९.१७
सेवा	८६३.२०	९०९.५८	९२०.३७	९९७.५०	१०८९.८०	११६३.५१	१११०.७९	११६३.१२	१२२४.९६	१२५३.५०
यथार्थ कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उत्पादकको मूल्यमा)	१७९१.१४	१८६२.३६	१८७०.४२	२०३८.३४	२१९३.७१	२३३९.७४	२२८४.३०	२३९४.८२	२५२९.२४	२५७६.२५
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (प्रचलित मूल्यमा)	२२३२.५३	२४२३.६४	२६०८.१८	३०७७.१४	३४५५.९५	३८५८.९३	३८८८.७०	४३५२.५५	४९३३.७०	५३८१.३४
कुल राष्ट्रिय आय (प्रचलित मूल्यमा)	२२६५.२८	२४५७.८८	२६४२.१९	३१०८.१४	३४७८.५६	३८९८.८५	३९३४.६६	४३७५.८४	४९६२.५९	५४२४.२७
कुल राष्ट्रिय खर्चयोग्य आम्दानी (प्रचलित मूल्यमा)	२८९६.७८	३१६७.८४	३४२०.३८	३९५९.९४	४३४३.२४	४८९३.६३	४९१६.८८	५४४७.१९	६०८०.४६	६७३९.९१
कुल उपभोग	२०२३.४६	२२३८.८३	२५१३.१७	२६७७.५९	२९४४.७६	३२६८.३८	३६६६.२९	४०७५.१७	४६४८.९२	५०३६.१५
कुल लगानी	६९१.७७	७५८.०५	७३६.५८	११४८.५५	१३६६.७५	१५९६.७८	११८३.७३	१५३०.५१	१८४६.०२	१७५४.१६
कुल स्थिर पुँजी निर्माण	५६३.७६	६६७.८०	७४८.६९	९४०.८५	११२०.८६	१३०४.९०	११८४.८६	१२७६.८६	१४०३.८०	१३५६.४६
सरकारी	९४.१५	१०५.३६	१४२.८२	२४३.५४	२५३.२३	२२१.८८	२०६.८३	२७०.६८	२९५.८९	२८१.९०
सार्वजनिक संस्थानहरु	५४.७५	२६.६८	१३५.१६	१४१.६४	८९.१८	९९.६८	९३.०२	६१.१६	६६.८७	३२.००
निजी	४१४.८६	५३५.७७	४७०.७१	५५५.६७	७७८.४५	९८३.३५	८८५.००	९४५.०१	१०४१.०५	१०४२.५६
मौज्दात परिवर्तन	१२८.०१	९०.२५	-१२.११	२०७.७०	२४५.८९	२९१.८७	-१.१३	२५३.६६	४४२.२१	३९७.७०
कुल गार्हस्थ्य बचत	२०९.०७	१८४.८१	९५.०१	३९९.५६	५११.१९	५९०.५५	२२२.४१	२७७.३८	२८४.७८	३४५.१९
कुल राष्ट्रिय बचत	८७३.३२	९२९.०१	९०७.२०	१२८२.३६	१३९८.४८	१६२५.२५	१२५०.५८	१३७२.०२	१४३१.५५	१७०३.७६
प्रति व्यक्ति आय										
नेपाली रुपैयाँ										
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (स्थिर मूल्यमा)	६४९३८.५६	६६६२१.१७	६७६९५.९२	७३१०२.०९	७७९५८.५५	८२३९१.९४	७९७०७.८४	८२८०४.०९	८६६५६.५३	८७४५७.२३
कुल राष्ट्रिय आय (स्थिर मूल्यमा)	६६७०७.७७	६८३७४.०९	६९४५०.२४	७५६५६.५३	८१३९८.८१	८६६३९.२२	८२४१८.४६	८७५८४.७०	९१३७१.२२	९०६६४.००
अमेरिकी डलर										
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (प्रचलित मूल्यमा)	८२४.१४	८७१.४४	८८७.६१	१०३९.०३	११७६.७०	१२०३.८४	११६६.६३	१२७६.८१	१३९८.८५	१३९९.०१
कुल राष्ट्रिय आय	८३६.२३	८८३.७५	८९९.१८	१०४९.४९	११८४.४०	१२१६.२९	११८०.४२	१२८३.६४	१४०७.०४	१४१०.१७
कुल राष्ट्रिय खर्चयोग्य आम्दानी	१०६९.३६	११३९.०२	११६४.०२	१३३७.११	१४७८.८०	१५२६.६२	१४७५.०९	१५९७.९२	१७२३.९९	१७५२.२१
प्रतिशत परिवर्तन										
यथार्थ कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभूत मूल्यमा)	५.७४	३.५१	०.००	८.५९	७.३७	६.३९	-२.४२	४.४९	५.२६	२.१६
कृषि	४.४९	१.२०	-०.०८	५.१७	२.६१	५.१६	२.४३	२.८५	२.२४	२.७३
उद्योग	७.४७	२.००	-४.१३	१७.१४	१०.३६	७.३८	-४.०२	६.९५	१०.८०	०.५९
सेवा	६.०५	५.३७	१.१९	८.३८	९.२५	६.७६	-४.५३	४.७१	५.३२	२.३३

समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरू

परिसूचक	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०[१]
यथार्थ कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उत्पादकको मूल्यमा)	६.०१	३.९८	०.४३	८.९८	७.६२	६.६६	-२.३७	४.८४	५.६१	१.८६
प्रचलित मूल्यको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उत्पादकको मूल्यमा)	१४.५३	८.५६	७.६१	१७.९८	१२.३१	११.६६	०.७७	११.९३	१३.३५	९.०७
कुल राष्ट्रिय आय (प्रचलित मूल्यमा)	१५.४४	८.५०	७.५०	१७.६४	११.९२	१२.०८	०.९२	११.२१	१३.४१	९.३०
कुल राष्ट्रिय खर्चयोग्य आम्दानी (प्रचलित मूल्यमा)	१७.७५	९.३६	७.९७	१५.७८	९.६८	१२.६७	०.४८	१०.७९	११.६३	१०.८५
प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (स्थिर मूल्यमा) रु.	४.६०	२.५९	१.६१	७.९९	६.६४	५.६९	-३.२६	३.८८	४.६५	०.९२
प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (प्रचलित मूल्यमा) अमेरिकी डलर	१.२१	५.७४	१.८६	१७.०६	१३.२५	२.३१	-३.०९	९.४४	९.५६	०.०१
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँगको अनुपात										
कुल उपभोग	९०.६४	९२.३७	९६.३६	८७.०२	८५.२१	८४.७०	९४.२८	९३.६३	९४.२३	९३.५९
कुल गार्हस्थ्य बचत	९.३६	७.६३	३.६४	१२.९८	१४.७९	१५.३०	५.७२	६.३७	५.७७	६.४१
कुल राष्ट्रिय बचत	३९.१२	३८.३३	३४.७८	४१.६७	४०.४७	४२.१२	३२.१६	३१.५२	२९.०२	३१.६६
कुल स्थिर पुँजी लगानी	२५.२५	२७.५५	२८.७१	३०.५८	३२.४३	३३.८२	३०.४७	२९.३४	२८.४५	२५.२१
कुल स्थिर पुँजीमा सरकारी लगानी	४.२२	४.३५	५.४८	७.९१	७.३३	५.७५	५.३२	६.२२	६.००	५.२४
कुल स्थिर पुँजीमा सार्वजनिक संस्थानको लगानी	२.४५	१.१०	५.१८	४.६०	२.५८	२.५८	२.३९	१.४१	१.३६	०.५९
कुल स्थिर पुँजीमा निजी लगानी	१८.५८	२२.११	१८.०५	१८.०६	२२.५२	२५.४८	२२.७६	२१.७१	२१.१०	१९.३७
मौज्दात परिवर्तन	५.७३	३.७२	-०.४६	६.७५	७.११	७.५६	-०.०३	५.८३	८.९६	७.३९
कुल लगानी	३०.९९	३१.२८	२८.२४	३७.३३	३९.५५	४१.३८	३०.४४	३५.१६	३७.४२	३२.६०
जनसङ्ख्या										
कुल जनसङ्ख्या (दश लाखमा)	२७.५८	२७.९५	२७.६३	२७.८८	२८.१४	२८.४०	२८.६६	२८.९२	२९.१९	२९.४६
मूल्य स्थिति, वार्षिक प्रतिशत परिवर्तन										
उपभोक्ता मुद्रास्फीति दर	९.१०	७.२०	९.९०	४.४५	४.१५	४.६४	६.१५	३.६०	६.३०	७.५०
जि.डि.पी.को बजार मूल्यमा आधारित मुद्रास्फीति दर	७.६१	४.४५	७.०८	७.००	३.०८	४.३४	५.१२	३.७०	७.७२	९.१५
प्राथमिक क्षेत्र	५.१२	३.५६	३.७५	४.१२	३.२६	२.६०	०.९४	७.७६	५.९८	६.०५
द्वितीय क्षेत्र	४.८५	३.३२	७.८७	२.४४	४.३०	२.५६	-२.६७	२.७४	४.३५	५.९४
सेवा क्षेत्र	९.७९	५.०५	८.५८	९.३९	२.२८	५.४६	९.४४	२.१३	९.१९	११.०८
थोक मुद्रास्फीति दर	८.३०	६.००	६.२८	२.६१	१.७३	६.२०	६.९०	७.६०	९.५०	९.४०
तलब तथा ज्यालादर मुद्रास्फीति दर	१३.९१	८.४५	५.९६	१४.४४	६.२०	९.३०	९.५०	१.६०	६.७०	१०.०६
तलब	२५.०७	८.७३	२.०७	१८.२७	९.६०	६.६०	१३.५०	०.१०	९.४०	१२.३९
ज्यालादर	११.१६	८.३९	७.०४	१३.४५	५.३०	१०.००	८.४०	२.००	५.९०	९.३१
२. सार्वजनिक वित्त										
रु. अर्बमा										
राजस्व	३५६.६२	४०५.८७	४८१.९६	६०९.१८	७२६.७२	८२९.६३	७९३.७५	९३५.८९	१०६६.३५	५८२.७७ #
कर राजस्व	३१२.४४	३५५.९६	४२१.१०	५५३.८७	६५९.४९	७३८.६०	७००.०६	८७०.११	९८४.३३	५२६.४७ #

समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरू

परिसूचक	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०[1]	
गैरकर राजस्व	४४.१८	४९.९१	६०.८७	५५.३१	६७.२३	९१.०३	९३.६९	६५.७८	८२.०१	५६.३०	#
संघीय राजस्व						७३१.३७	७०४.७९	८२४.९५	९३८.२८	५०८.७७	#
कर राजस्व						६४३.२१	६१३.३९	७६१.०६	८५९.१३	४५४.१२	#
गैरकर राजस्व						८८.१६	९१.४०	६३.८९	७९.१५	५४.६६	#
कुल सरकारी खर्च	४३५.०५	५३१.५६	६००.१९	८३७.२५	१०८७.२८	१११०.४६	१०९१.१३	११९६.६८	१३१०.००	७७९.२३	#
चालु खर्च	३०३.५३	३३९.४१	३७१.३०	५१८.६२	६९६.९२	७१६.४२	७८४.१५	८४६.२२	९५४.३२	६०८.८४	#
पुँजीगत खर्च	६६.६९	८८.८४	१२३.२५	२०८.७५	२७०.७१	२४१.५६	१८९.०८	२२८.८४	२१६.२१	८४.२६	#
वित्तीय व्यवस्था	६४.८३	१०३.३१	१०५.६४	१०९.८८	११९.६५	१५२.४८	११७.९०	१२१.६२	१३९.४७	८६.१३	#
सावाँ भुक्तानी खर्च	४१.८८	६४.४६	६८.१३	६१.२६	५५.६७	५४.३५	५७.५४	६०.१७	७६.७५	८०.९९	#
ऋण सेवा (सावाँ र व्याज भुक्तानी)	५३.९१	७३.७२	७६.८०	७१.२९	७१.९२	७५.०७	८३.६०	९५.०१	१२१.९८	१२१.६७	#
तिर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण	५५३.५१	५४४.९२	६२७.७९	७०२.५६	९१६.५१	१०४७.०९	१४१८.५५	१७३७.६४	२०१३.३०	२०८०.०६	#
तिर्न बाँकी आन्तरिक ऋण	२०६.६९	२०१.६६	२३९.०३	२८८.५८	३९१.१६	४५२.९७	६१३.२१	८०२.९४	९८७.४५	१०१०.२८	#
तिर्न बाँकी वैदेशिक ऋण	३४६.८२	३४३.२६	३८८.७६	४१३.९८	५२५.३५	५९४.१२	८०५.३४	९३४.७०	१०२५.८५	१०६९.७८	#
प्रतिव्यक्ति कुल तिर्न बाँकी ऋण	२००६७.६५	१९४९३.१०	२२७२१.४७	२५०२१.६५	३२५९८.९८	३६९०९.९०	५००१६.८३	६००८१.१७	६८९७९.२४	७०६१२.८२	#
२. सार्वजनिक वित्त											
प्रतिशत परिवर्तन											
राजस्व	२०.४७	१३.८१	१८.७५	२६.४०	१९.२९	१४.१६	-४.३३	१७.९१	१३.९४		
कर राजस्व	२०.५३	१३.९३	१८.३०	३१.५३	१९.०७	१२.००	-५.२२	२४.२९	१३.१३		
गैरकर राजस्व	२०.०३	१२.९७	२१.९५	-९.१२	२१.५४	३५.४१	२.९२	-२९.७९	२४.६८		
कुल सरकारी खर्च	२१.३१	२२.१८	१२.९१	३९.५०	२९.८६	२.१३	-१.७४	९.६७	९.४७		
चालु खर्च	२२.६६	११.८२	९.४०	३९.६८	३४.३८	२.८०	९.४५	७.९२	१२.७७		
पुँजीगत खर्च	२२.१६	३३.२१	३८.७३	६९.३७	२९.६८	-१०.७७	-२१.७२	२१.०२	-५.५२		
वित्तीय व्यवस्था	१४.५७	५९.३६	२.२६	४.०२	८.८९	२७.४४	-२२.६८	३.१६	१४.६८		
सावाँ भुक्तानी खर्च	१९.२१	५३.९२	५.७०	-१०.०८	-९.१३	-२.३७	५.८६	४.५७	२७.५६		
ऋण सेवा (सावाँ र व्याज भुक्तानी)	१०.३१	३६.७५	४.१९	-७.१८	०.८९	४.३७	११.३६	१३.६५	२८.३८		
तिर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण	-०.०५	-१.५५	१५.२१	११.९१	३०.४५	१४.२५	३५.४७	२२.४९	१५.८६	३.३२	#
तिर्न बाँकी आन्तरिक ऋण	-६.२०	-२.४३	१८.५३	२०.७३	३५.५५	१५.८०	३५.३८	३०.९४	२२.९८	२.३१	#
तिर्न बाँकी वैदेशिक ऋण	४.०१	-१.०३	१३.२६	६.४९	२६.९०	१३.०९	३५.५५	१६.०६	९.७५	४.२८	#
प्रतिव्यक्ति कुल तिर्न बाँकी ऋण	-१.३८	-२.८७	१६.५६	१०.१२	३०.२८	१३.२२	३५.५१	२०.१२	१४.८१	२.३७	#
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँगको अनुपात											
राजस्व	१६.०	१६.७	१८.५	१९.८	२१.०	२१.५	२०.४	२१.५	२१.६		
कर राजस्व	१४.०	१४.७	१६.१	१८.०	१९.१	१९.१	१८.०	२०.०	२०.०		

समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरू

परिसूचक	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०[1]
गैरकर राजस्व	२.०	२.१	२.३	१.८	१.९	२.४	२.४	१.५	१.७	
संघीय राजस्व	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	१९.०	१८.१	१९.०	१९.०	
कर राजस्व	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	१६.७	१५.८	१७.५	१७.४	
गैरकर राजस्व	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	२.३	२.४	१.५	१.६	
कुल सरकारी खर्च	१९.५	२१.९	२३.०	२७.२	३१.५	२८.८	२८.१	२७.५	२६.६	
चालु खर्च	१३.६	१४.०	१४.२	१६.९	२०.२	१८.६	२०.२	१९.४	१९.३	
पुँजीगत खर्च	३.०	३.७	४.७	६.८	७.८	६.३	४.९	५.३	४.४	
वित्तीय व्यवस्था	२.९	४.३	४.१	३.६	३.५	४.०	३.०	२.८	२.८	
सावाँ भुक्तानी खर्च	१.९	२.७	२.६	२.०	१.६	१.४	१.५	१.४	१.६	
ऋण सेवा (सावाँ र व्याज भुक्तानी)	२.४	३.०	२.९	२.३	२.१	१.९	२.१	२.२	२.५	
तिर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण	२४.८	२२.५	२४.१	२२.८	२६.५	२७.१	३६.५	३९.९	४०.८	३८.७ #
तिर्न बाँकी आन्तरिक ऋण	९.३	८.३	९.२	९.४	११.३	११.७	१५.८	१८.४	२०.०	१८.८ #
तिर्न बाँकी वैदेशिक ऋण	१५.५	१४.२	१४.९	१३.५	१५.२	१५.४	२०.७	२१.५	२०.८	१९.९ #
अन्यसँगको अनुपात										
तिर्न बाँकी वैदेशिक ऋण/ राजस्व	९७.३	८४.६	८०.७	६८.०	७२.३	७१.६	१०१.५	९९.९	९६.२	१८३.६ #
ऋण सेवा (सावाँ र व्याज भुक्तानी)/चालु खर्च	१७.८	२१.७	२०.७	१३.७	१०.३	१०.५	१०.७	११.२	१२.८	२०.० #
तिर्न बाँकी वैदेशिक ऋण/विदेशी विनिमय सञ्चिति	५२.१	४१.७	३७.४	३८.४	४७.६	५७.२	५७.४	६६.८	८४.४	८१.३ #

समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरू

परिसूचक	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०[1]
३. मुद्रा तथा बैंकिङ										
रु. अर्बमा										
आन्तरिक कर्जा	१३१४.३०	१५२७.३५	१८०५.६९	२१७७.७९	२७५५.८९	३३३८.५१	३८९७.२७	४९५५.४८	५६७३.५७	६३९४.५९
निजी क्षेत्रतर्फको कर्जा	११५०.८२	१३७३.९४	१६९२.२६	१९९७.१५	२४४२.७८	२९१०.२८	३२७६.८९	४१३९.५६	४६८९.००	५०६२.१७
सरकार तर्फको खुद कर्जा	१४१.९९	१२७.२१	८७.७६	१४९.४९	२७२.६३	३७५.५५	४६१.०४	५८८.८७	७४५.७९	१०७२.२३
संकुचित मुद्रा प्रदाय (एम१)	३५४.८३	४२४.७४	५०३.२९	५६९.४०	६६९.३९	७२६.६४	८५६.२६	१०४९.४१	९४८.११	९६७.०८
मुद्रा (चलन चल्तिको)	२२७.५४	२७०.०८	३२७.४८	३६१.७५	४१५.९९	४२३.२०	४९०.४०	५७१.९७	५०५.९०	५३६.२६
विस्तृत मुद्रा प्रदाय (एम२)	१५६५.९७	१८७७.८०	२२४४.५८	२५९१.७०	३०९४.४७	३५८२.१४	४२३०.९७	५१५४.८५	५५०५.४०	६११०.९९
कुल निक्षेप	१४०६.७७	१६८८.८३	२०१६.८२	२२९९.८१	२७४२.१०	३२३५.०७	३८३९.७३	४६६२.७०	५०८२.७७	५६६१.१६
प्रतिशत परिवर्तन										
आन्तरिक कर्जा	१२.७३	१६.२१	१८.२२	२०.६१	२६.५५	२१.१४	१६.७४	२७.१५	१४.४९	१२.७१
निजी क्षेत्रतर्फको कर्जा	१८.२७	१९.३९	२३.१७	१८.०२	२२.३१	१९.१४	१२.६०	२६.३३	१३.२७	७.९६
सरकार तर्फको खुद कर्जा	-१५.३८	-१०.४१	-३१.०१	७०.३४	८२.३७	३७.७५	२२.७७	२७.७२	२६.६५	४३.७७
संकुचित मुद्रा प्रदाय (एम१)	१७.६५	१९.७०	१८.४९	१३.१४	१७.५६	८.५५	१७.८४	२२.५६	-९.६५	२.००
मुद्रा (चलन चल्तिको)	१६.१७	१८.७०	२१.२५	१०.४६	१४.९९	१.७४	१५.८८	१६.६३	-११.५५	६.००
विस्तृत मुद्रा प्रदाय (एम२)	१९.०५	१९.९१	१९.५३	१५.४६	१९.४०	१५.७६	१८.११	२१.८४	६.८०	११.००
कुल निक्षेप	१८.४१	२०.०५	१९.४२	१४.०३	१९.२३	१७.९८	१८.६९	२१.४३	९.०१	११.३८
कुल गार्हस्थ उत्पादनसँगको अनुपात										
आन्तरिक कर्जा	५८.८७	६३.०२	६९.२३	७०.७७	७९.७४	८६.५१	१००.२२	११३.८५	११५.००	११८.८३
निजी क्षेत्रतर्फको कर्जा	५१.५५	५६.६९	६४.८८	६४.९०	७०.६८	७५.४२	८४.२७	९५.११	९५.०४	९४.०७
सरकारतर्फको खुद कर्जा	६.३६	५.२५	३.३६	४.८६	७.८९	९.७३	११.८६	१३.५३	१५.१२	१९.९३
संकुचित मुद्रा प्रदाय	१५.८९	१७.५३	१९.३०	१८.५०	१९.३७	१८.८३	२२.०२	२४.११	१९.२२	१७.९७
मुद्रा (चलन चल्तिको)	१०.१९	११.१४	१२.५६	११.७६	१२.०४	१०.९७	१२.६१	१३.१४	१०.२५	९.९७
विस्तृत मुद्रा प्रदाय	७०.१४	७७.४८	८६.०६	८४.२२	८९.५४	९२.८३	१०८.८०	११८.४३	१११.५९	११३.५६
कुल निक्षेप	६३.०१	६९.६८	७७.३३	७४.७४	७९.३४	८३.८३	९८.७४	१०७.१३	१०३.०२	१०५.२०
४. बाह्य क्षेत्र										
रु. अर्बमा										
निर्यात (वस्तु)	९१.९९	८५.३२	७०.१२	७३.०५	८१.३६	९७.११	९७.७१	१४१.१२	२००.०३	१७२.१९
आयात (वस्तु)	७१४.३७	७७४.६८	७७३.६०	९९०.११	१२४५.१०	१४१८.५४	११९६.८०	१५३९.८४	१९२०.४५	१६११.२३
व्यापार घाटा	-६२२.३७	-६८९.३७	-७०३.४८	-९१७.०६	-११६३.७४	-१३२१.४३	-१०९९.०९	-१३९८.७१	-१७२०.४२	-१४३९.०४
पर्यटन आय	४६.३७	५३.४३	४१.७७	५८.५३	६८.५२	७५.३७	६०.८९	७.२७	३२.४५	५७.४०
विप्रेषण आय	५४३.२९	६१७.२८	६६५.०६	६९५.४५	७५५.०६	८७९.२७	८७५.०३	९६१.०५	१००७.३१	११८१.८१

समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरू

परिसूचक	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०[1]
चालु खाता वचत (+)/(-) घाटा	८९.७२	१०८.३२	१४०.४२	-१०.१३	-२४६.८२	-२६६.९७	-३३.७६	-३३३.६७	-६२३.३३	-१०४.८३
शोधनान्तर वचत (+)/(-) घाटा	१२७.१३	१४५.०४	१८८.९५	८२.११	०.९६	-६७.४०	२८२.४१	१.२३	-२५५.२६	१००.४९
विदेशी विनिमय संचिति	६६५.४१	८२४.०६	१०३९.१७	१०७९.४३	११०२.६०	१०३८.९२	१४०१.८४	१३९९.०३	१२१५.८०	१३१६.२९
प्रतिशत परिवर्तन										
निर्यात (वस्तु)	१९.६	-७.३	-१७.८	४.२	११.४	१९.४	०.६	४४.४	४१.७	-१३.९
आयात (वस्तु)	२८.३	८.४	-०.१	२८.०	२५.८	१३.९	-१५.६	२८.७	२४.७	-१६.१
व्यापार घाटा	२९.७	१०.८	२.०	३०.४	२६.९	१३.५	-१६.८	२७.३	२३.०	-१६.४
पर्यटन (भ्रमण) आय	३५.६	१५.२	-२१.८	४०.१	१७.१	१०.०	-१९.२	-८८.१	३४६.५	७६.९
विप्रेषण आय	२५.०	१३.६	७.७	४.६	८.६	१६.५	-०.५	९.८	४.८	१७.३
विदेशी विनिमय संचिति	२४.८	२३.८	२६.१	३.९	२.१	-५.८	३४.९	-०.२	-१३.१	८.३
कुल गार्हस्थ उत्पादनसँगको अनुपात										
निर्यात	४.१	३.५	२.७	२.४	२.४	२.५	२.५	३.२	४.१	३.२
आयात	३२.०	३२.०	२९.७	३२.२	३६.०	३६.८	३०.८	३५.४	३८.९	२९.९
व्यापार घाटा	-२७.९	-२८.४	-२७.०	-२९.८	-३३.७	-३४.२	-२८.३	-३२.१	-३४.९	-२६.७
पर्यटन आय	२.१	२.२	१.६	१.९	२.०	२.०	१.६	०.२	०.७	१.१
विप्रेषण आय	२४.३	२५.५	२५.५	२२.६	२१.८	२२.८	२२.५	२२.१	२०.४	२२.०
चालु खाता वचत (+)/(-) घाटा	४.०	४.५	५.४	-०.३	-७.१	-६.९	-०.९	-७.७	-१२.६	-१.९
शोधनान्तर वचत (+)/(-) घाटा	५.७	६.०	७.२	२.७	०.०	-१.७	७.३	०.०	-५.२	१.९
विदेशी विनिमय संचिति	२९.८	३४.०	३९.८	३५.१	३१.९	२६.९	३६.०	३२.१	२४.६	२४.५
विदेशी विनिमय संचितिको आयात धान्ने क्षमता										
वस्तु आयात (महिना)	११.४७	१२.९८	१६.४८	१३.२५	१०.८०	८.९२	१४.३९	११.२०	७.७९	१०.०
वस्तु तथा सेवा आयात (महिना)	९.९७	११.१९	१४.०९	११.४३	९.४०	७.७९	१२.६८	१०.१७	६.९४	८.७
निर्यात-आयात अनुपात	१२.९०	११.०१	९.०६	७.३८	६.५३	६.८५	८.१६	९.१६	१०.४२	१०.७
विदेशी विनिमय दर [2]										
प्रति अमेरिकी डलर रु.	९८.२५	९९.४९	१०६.३५	१०६.२१	१०४.४०	११२.८८	१२०.३७	११९.०४	१२७.५१	१३१.१०

स्रोतः अर्थ मन्त्रालय/महालेखा नियन्त्रक कार्यालय/राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय/नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९।

#आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म

१ वार्षिक प्रारम्भिक अनुमान

२ खरिद र बिक्री दरको वार्षिक औसत, चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्मको औसत

*खानी तथा उत्खनन् समेत

द्रष्टव्यः क) आर्थिक वर्ष २०७६/७७ देखि IMF को GFSM २०१४ को वर्गीकरणमा आधारित ।

ख) कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँगको अनुपातमा हिसाब गर्दा उत्पादकको प्रचलित मूल्यको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँग गरिएको छ ।

नोटः राष्ट्रिय लेखा तथ्याङ्क नयाँ आधार वर्ष (आर्थिक वर्ष २०६७/६८) अनुसार गणना गरिएकोले विगतका प्रचलित तथा स्थिर मूल्यमा आधारित राष्ट्रिय लेखा तथ्याङ्कहरु तथा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनसँगको अनुपातहरु समेत परिवर्तन भएका छन्।

अनुसूचीहरू

अनुसूची नं.	विषय	पृष्ठ
१. समग्र आर्थिक स्थिति		
१.१	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वार्षिक वृद्धिदर (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)-स्थिर मूल्यमा	१
१.२	कुल उत्पादन (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)-प्रचलित मूल्यमा	२
१.३	मध्यवर्ती उपभोग (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)-प्रचलित मूल्यमा	३
१.४	कुल मूल्य अभिवृद्धि (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)-प्रचलित मूल्यमा	४
१.५	कुल मूल्य अभिवृद्धि (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)-स्थिर मूल्यमा	५
१.६	कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (व्यय विधि अनुसार)-प्रचलित मूल्यमा	६
१.७	कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (व्यय विधि अनुसार)-स्थिर मूल्यमा	७
१.८	कुल राष्ट्रिय खर्चयोग्य आम्दानी र बचत-प्रचलित मूल्यमा	८
१.९	समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरु	९
१.१०	कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर तथा मूल्य सूचकाङ्क (वृहत् औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)	१०
१.११	कुल गार्हस्थ्य उत्पादन मूल्य सूचकाङ्क (इम्प्लिसिट्)	११
१.१२	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)-प्रचलित मूल्यमा	१२
२. सार्वजनिक वित्त		
२.१	सरकारी खर्च र साधनको स्रोत	१३
२.१.१	संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको एकिकृत खर्च विवरण	१५
२.१.२	सार्वजनिक वित्तका चरहरु	१६
२.२	कर राजस्व	१८
२.२.१	संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला भएको कर राजस्व (बाँडफाँट नहुने कर राजस्व)	१९
२.२.२	संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच बाँडफाँट हुने कर राजस्वको विवरण	२१
२.३	गैह्रकर राजस्व	२२
२.४	चालु खर्चको सेवा तथा कार्यगत विवरण	२३
२.५	पुँजीगत खर्चको सेवा तथा कार्यगत विवरण	२५
२.६	ऋणको साँवा भुक्तानी, संस्थानहरुमा ऋण तथा शेयर लगानी	२७
२.७	स्वीकृत वैदेशिक सहायता रकम (स्रोत अनुसार)	२८
२.८	वैदेशिक सहायता उपयोग (स्रोत अनुसार)	२८
२.९	वैदेशिक अनुदानको सेवा तथा कार्यगत उपयोग विवरण	२९
२.१०	वैदेशिक ऋणको उपयोग विवरण	३१

अनुसूची नं.	विषय	पृष्ठ
२.११	खुद वैदेशिक ऋण	३३
२.१२	खुद आन्तरिक ऋण निष्कासन	३४
२.१३	सरकारी ऋणपत्रहरू र ट्रेजरी विलहरूको स्वामित्वको विवरण	३५
३. मूल्य		
३.१	राष्ट्रिय उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क	३७
३.२	वार्षिक विन्दुगत उपभोक्ता मुद्रास्फीतिदर	३८
३.३	समूहगत उपभोग्य वस्तुहरुको राष्ट्रिय उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क, वार्षिक (औसत)	३९
३.४	वार्षिक विन्दुगत राष्ट्रिय उपभोक्ता मुद्रास्फीतिदर	४०
३.५	समूहगत उपभोग्य वस्तुहरुको राष्ट्रिय उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (प्रथम आठ महिना)	४२
३.६	समूहगत उपभोग्य वस्तुहरुको उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (काठमाडौं), प्रथम आठ महिना	४४
३.७	समूहगत उपभोग्य वस्तुहरुको उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (तराई), प्रथम आठ महिना	४६
३.८	समूहगत उपभोग्य वस्तुहरुको उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (पहाड), प्रथम आठ महिना	४८
३.९	समूहगत उपभोग्य वस्तुहरुको उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (हिमाल), प्रथम आठ महिना	५०
३.१०	राष्ट्रिय थोक मूल्य सूचकाङ्क (वार्षिक)	५२
३.११	राष्ट्रिय थोक मूल्य सूचकाङ्कको वार्षिक विन्दुगत	५३
३.१२	राष्ट्रिय थोक मूल्य सूचकाङ्क (प्रथम आठ महिना)	५४
३.१३	राष्ट्रिय थोक मूल्य सूचकाङ्क (वार्षिक औसत)	५६
३.१४	राष्ट्रिय तलब तथा ज्यालादर सूचकाङ्क	५७
३.१५	राष्ट्रिय तलब तथा ज्यालादर सूचकाङ्क (वार्षिक औसत)	५८
३.१६	राष्ट्रिय तलब तथा ज्यालादर सूचकाङ्कको वार्षिक विन्दुगत परिवर्तन	५९
३.१७	राष्ट्रिय तलब तथा ज्यालादर सूचकाङ्क (प्रथम आठ महिना)	६०
४. वित्तीय क्षेत्र		
४.१	मौद्रिक सर्वेक्षण	६१
४.२	मुद्रा प्रदायमा प्रभाव पार्ने कारकहरू (वार्षिक परिवर्तन, रकममा)	६२
४.३	मुद्रा प्रदायमा प्रभाव पार्ने कारकहरू (वार्षिक परिवर्तन प्रतिशतमा)	६३
४.४	मौद्रिक व्यवस्थापन	६४

अनुसूची नं.	विषय	पृष्ठ
४.५	ब्याजदर संरचना	६५
४.६	निक्षेप परिचालन तथा कर्जा प्रवाह	६६
४.७	क्षेत्रगत आधारमा कर्जा प्रवाहको अवस्था	६७
४.८	बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको संख्या	६८
४.९	वित्तीय पहुँचका परिसूचकहरु	६९
४.१०	बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको साधनको स्रोत र उपयोग	७०
४.११	वाणिज्य बैंकहरूको साधनको स्रोत र उपयोग	७१
४.१२	वाणिज्य बैंकहरूबाट लगानीमा रहेको कर्जाको क्षेत्रगत विवरण	७२
४.१३	विकास बैंकहरूको साधनको स्रोत र उपयोगको विवरण	७३
४.१४	वित्त कम्पनीहरुको साधनको श्रोत र उपयोगको विवरण	७४
४.१५	लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरुको साधनको स्रोत र उपयोग	७५
४.१६	सहकारी संस्थाको आधारभूत स्थिति	७६
४.१७	प्राथमिक बजार	७७
४.१८	दोस्रो बजार	७८
५. बाह्य क्षेत्र		
५.१	वैदेशिक व्यापारको स्थिति	७९
५.२	वस्तुगत व्यापार (एस.आइ.टी.सी. समूह)	८०
५.३	भारत निर्यात भएका केही प्रमुख वस्तुहरु	८१
५.४	चीनतर्फ निर्यात भएका केही प्रमुख वस्तुहरु	८३
५.५	भारत र चीन बाहेकका अन्य मुलुकतर्फ निर्यात भएका केही प्रमुख वस्तुहरु	८४
५.६	भारतबाट आयात भएका केही प्रमुख वस्तुहरु	८५
५.७	चीनबाट आयात भएका केही प्रमुख वस्तुहरु	८६
५.८	भारत र चीन बाहेकका अन्य मुलुकबाट आयात भएका केही प्रमुख वस्तुहरु	८७
५.९	परिवर्त्य विदेशी विनिमयको आय व्यय	८८
५.१०	बैंकहरुसँग रहेको कुल वैदेशिक सम्पत्ति	८९
५.११	शोधनान्तर स्थिति	९०
६. गरिबी निवारण र रोजगारी		
६.१	वैदेशिक रोजगारीको लागि श्रम स्वीकृति लिने कामदारको सङ्ख्या	९२
६.२	श्रम स्वीकृति लिई वैदेशिक रोजगारीमा गएका कामदारको विवरण	९३
६.३	इपिएस मार्फत दक्षिण कोरियामा गएका कामदारका विवरण	९४
६.४	गैर नेपाली नागरिकको श्रम स्वीकृती र नविकरणको विवरण	९५

अनुसूची नं.	विषय	पृष्ठ
७. कृषि, वन तथा भूमिसुधार		
७.१	प्रमुख खाद्यान्न बाली लगाएको क्षेत्रफल, उत्पादन र उत्पादकत्व	९९
७.२	प्रमुख नगदे बाली लगाएको क्षेत्रफल, उत्पादन र उत्पादकत्व	१००
७.३	अन्य बाली उत्पादन स्थिति	१०१
७.४	पशुजन्य उत्पादन स्थिति	१०१
७.५	रासायनिक मलको बिक्री वितरण	१०२
७.६	थप सिंचाइ बिस्तार	१०२
७.७	दलहन बालीको उत्पादन विवरण	१०३
७.८	औद्योगिक बालीको उत्पादन विवरण	१०४
७.९	मसला बालीको उत्पादन विवरण	१०५
७.१०	पशुपन्छीको सङ्ख्या	१०६
७.११	पशुपन्क्षीजन्य उत्पादनको स्थिति	१०७
७.१२	कृषि उत्पादनसँग सम्बन्धित साधनहरुको आपूर्ति स्थिति	१०८
७.१३	प्राकृतिक प्रकोपबाट प्रभावित बालीहरुको क्षेत्रफल (हेक्टर)	१०८
७.१४	बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले प्रवाह गरेको कृषि कर्जाको स्थिति	१०९
७.१५	साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेडको सदस्य तथा ऋण लगानी	११०
७.१६	सिँचाईको विस्तार	१११
७.१७	कृषिजन्य वस्तुहरुको निर्यात र आयातको अवस्था	११२
७.१८	विगत ५ बर्षको विभिन्न प्रकारका बीउ उत्पादन (खाद्यान्न, दलहन र तेलहन)	११३
७.१९	पशुपालन र तरकारी खेती कर्जाको स्थिति (वार्षिक)	११४
७.२०	पशुपालन र तरकारी खेती कर्जाको स्थिति (हालसम्म)	११४
७.२१	स्रोत बीऊ उत्पादन तथा बालीको जात उन्मोचन विवरण	११५
७.२२	वन पैदावार संकलन स्थिति	११६
७.२३	संरक्षित क्षेत्रमा भ्रमण गर्ने पर्यटक सङ्ख्या र राजस्व आम्दानीको स्थिति	११७
८. उद्योग, वाणिज्य, आपूर्ति, पर्यटन र संस्कृति		
८.१	प्रदेशगत रुपमा उद्योग दर्ता विवरण	११८
८.२	विगत दश वर्षमा स्वीकृति प्राप्त उद्योगको विवरण	११९
८.३	विगत दश वर्षमा कुल विदेशी लगानी	१२०
८.४	पर्यटक आगमन र बसाई अवधि	१२१
८.५	प्रमुख मुलुकगत पर्यटक आगमन सङ्ख्या	१२२
८.६	पर्यटन क्षेत्रबाट आर्जित विदेशी मुद्रा	१२३

अनुसूची नं.	विषय	पृष्ठ
८.७	होटल र होटल शैय्या	१२४
८.८	पर्वतारोहण दल र सङ्ख्या	१२५
८.९	भ्रमणको उद्देश्य अनुसार पर्यटक आगमन	१२६
९. सहरी विकास, आवास तथा ऊर्जा		
९.१	ऊर्जा खपतको विवरण	१२७
९.२	विद्युत उत्पादन तथा खपतको स्थिति	१२८
९.३	ऊर्जा खपतको स्थिति	१२९
९.४	विद्युत माग, खपत, उत्पादन एवं भौतिक संरचना	१३०
१०. भौतिक पूर्वाधार, यातायात तथा सञ्चार		
१०.१	सवारी साधनहरूको संख्या	१३१
१०.२	भाषागत रुपमा दर्ता भएका पत्रपत्रिकाको विवरण	१३२
१०.३	दुरसञ्चार सेवाको अवस्था	१३३
११. सामाजिक क्षेत्र		
११.१	प्रारम्भिक बाल शिक्षाको स्थिति	१३४
११.२	विद्यालयका छात्रछात्राहरूलाई उपलब्ध गराइएको छात्रवृत्ति	१३५
११.३	प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम कार्यक्रमहरू	१३६
११.४	माध्यमिक शिक्षा परीक्षा, कक्षा १०-SEE (साविकको एस.एल.सी. परीक्षा) नियमिततर्फ सम्मिलित र उत्तीर्ण विद्यार्थीहरूको विवरण	१३९
११.५	कक्षा ११ र १२ मा वार्षिक परीक्षामा सम्मिलित र उत्तीर्ण विद्यार्थीको सङ्ख्या	१४०
११.६	प्राथमिक, निम्न माध्यमिक र माध्यमिक विद्यालय तथा विद्यार्थीहरूको सङ्ख्या	१४१
११.७	विभिन्न तह र विषयमा छात्रवृत्तिमा अध्ययनार्थ मनोनयन भएका विद्यार्थीको संख्या	१४२
११.८	विभिन्न विश्वविद्यालय अन्तर्गतका क्याम्पस र विद्यार्थी सङ्ख्या	१४४
११.९	विश्वविद्यालयका विभिन्न तहमा अध्ययनरत विद्यार्थी सङ्ख्या र उत्पादन विवरण	१४५
११.१०	उच्च शिक्षामा अध्ययन गर्ने विद्यार्थी सङ्ख्या (प्रतिष्ठानका विद्यार्थी संख्या बाहेक)	१४७
११.११	त्रिभुवन विश्वविद्यालयको विद्यार्थी उत्पादन विवरण	१४९
११.१२	प्रमुख स्वास्थ्य सूचक र उपलब्धी	१५१
११.१३	प्रजनन् स्वास्थ्यको विवरण	१५२
११.१४	नेपाल मेडिकल एशोशियसनमा दर्ता भएका विशेषज्ञ चिकित्सकहरुको विवरण	१५३
११.१५	आधारभूत खानेपानी तथा सरसफाइको पहुँच	१५४
१४. प्रदेश तथा स्थानीय तहको आर्थिक तथा सामाजिक स्थिति		
१४.१	प्रदेशगत कुल मूल्य अभिवृद्धि (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)- (प्रचलित मूल्यमा)	१५७

अनुसूची नं.	विषय	पृष्ठ
१४.२	प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना - (प्रचलित मूल्यमा)	१५८
१४.३	वृहत औद्योगिक वर्गीकरण अनुसारको प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना- (प्रचलित मूल्यमा)	१५९
१४.४	वृहत औद्योगिक वर्गिकरण अनुसार प्रदेशगत, कुल गार्हस्थ्य उत्पादन, कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको बार्षिक बृद्दिदर र मूल्य सूचकाङ्कको संरचना	१६०
१४.५	प्रदेशगत खर्च विवरण	१६१
१४.६	आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति	१६२

अनुसूची १.१ः कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वार्षिक वृद्धिदर (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)

(स्थिर मूल्यमा)

(प्रतिशतमा)

औद्योगिक वर्गीकरण	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
कृषि, वन र मत्स्यपालन	४.४९	१.२०	-०.०८	५.१७	२.६१	५.१६	२.४३	२.८५	२.२४	२.७३
खानी तथा उत्खनन्	११.५०	३.१५	-२.६९	१४.६०	९.४०	१७.६२	-२.२३	४.६५	८.८४	१.११
उत्पादनमूलक उद्योग	६.०५	०.०६	-९.५१	१६.८३	९.२१	६.५२	-९.०३	८.६६	६.७४	-२.०४
विद्युत, ग्यास, वाष्प, तथा वातानुकलित आपूर्ति सेवा	३.७८	०.६५	-८.६१	२२.८४	१०.३८	९.६१	१९.५१	४.१८	५३.३५	१९.३६
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरु	९.२०	१०.१०	७.३३	३.०३	४.५७	१.२२	२.१५	१.३५	२.०२	२.१६
निर्माण	८.९६	३.०७	०.१२	१८.६८	१२.१०	७.४८	-४.३९	७.००	७.०८	-२.६२
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडि तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	६.०७	४.१९	-२.५६	१०.७१	१७.२३	८.११	-११.३९	६.६४	७.४६	-२.९६
यातायात तथा भण्डारण	६.३९	५.९०	०.१७	४.४१	११.६८	८.७७	-११.७९	४.४४	४.६१	१.१४
आवास तथा भोजन सेवा	१.५०	५.४१	-७.९८	१३.३९	१२.२१	९.९२	-३६.७८	१०.७३	१२.६१	१८.५६
सूचना तथा सञ्चार	२५.९५	१०.५९	१.६९	१३.६५	२.१४	७.०५	२.०२	३.६७	४.१३	४.०७
वित्तीय तथा बीमा क्रियाकलापहरु	६.५०	६.८९	८.९०	९.८०	९.४३	६.३५	-०.३५	४.६६	६.८८	७.२९
घरजग्गा कारोवारको सेवा	१.६१	१.५०	०.३९	४.०५	१.५६	३.७५	२.०८	२.७७	१.६३	२.१७
पेशागत वैज्ञानीक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	६.७२	७.४१	१.९३	८.७१	४.९५	५.६१	१.५२	१.५१	३.५०	४.३०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	१५.८०	११.६५	११.९६	१६.२८	१८.६२	६.४४	२.१९	२.३०	२.१९	५.०१
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	४.९१	८.१५	२.०५	८.०३	४.७१	५.१२	६.१६	३.३८	४.०८	५.३०
शिक्षा	४.९५	५.४८	७.१५	७.२१	५.८३	५.९८	३.२०	३.९२	४.६६	४.०७
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	३.०४	१०.६२	३.३४	७.४०	५.८७	६.६९	५.२०	६.६०	६.९९	६.५१
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरु	३.६२	८.७२	४.५२	४.६९	४.६३	५.९२	१.७७	३.३८	४.४८	५.२१
कृषि क्षेत्र	४.४९	१.२०	-०.०८	५.१७	२.६१	५.१६	२.४३	२.८५	२.२४	२.७३
गैर कृषि क्षेत्र	६.३६	४.६३	०.०४	१०.१८	९.५०	६.९०	-४.४२	५.२१	६.५६	१.९२
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभूत मूल्यमा)	**५.७४**	**३.५१**	**०.००**	**८.५९**	**७.३७**	**६.३९**	**-२.४२**	**४.४९**	**५.२६**	**२.१६**
उत्पादित वस्तुमा खुद कर	९.०८	९.११	४.९५	१२.८६	१०.०२	९.२०	-१.८८	८.०३	८.७४	-०.६८
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उत्पादकको मूल्यमा)	**६.०१**	**३.९८**	**०.४३**	**८.९८**	**७.६२**	**६.६६**	**-२.३७**	**४.८४**	**५.६१**	**१.८६**

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

* अनुमानित

अनुसूची १.२ः कुल उत्पादन (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)

प्रचलित मूल्यमा

(रू. करोडमा)

औद्योगिक वर्गीकरण	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
कृषि, वन र मत्स्यपालन	८०५२७	८४६५७	८७९०७	९६२४१	१०१८२७	११०२२१	१२००९३	१२७५८७	१३८१४१	१५०८५८
खानी तथा उत्खनन्	१५४२	१६२५	१७३१	१९९७	२३५२	२८०४	२६०६	२६०७	२९७२	३१०३
उत्पादनमूलक उद्योग	५१५०८	५४०००	५३५०३	६३६३४	७२५८८	८२२०१	७५९५८	८४८४५	९८६९३	१०२६६९
विद्युत, ग्यास, वाष्प, तथा वातानुकलित आपूर्ति सेवा	४९३६	५१५४	५३८८	७६६५	९००४	१०६०३	१२०१३	१२४८८	१८९३४	२२७६६
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा	३२४५	३५९६	३९७५	४२६७	४४९२	४५९०	४७०२	४७७६	४९०९	५०३१
निर्माण	३३३७३	३६२३७	३९८८७	४८०७१	५६९४४	६४९७९	६०१९६	६११४६	६७५७४	७०५९१
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडि तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	३९२७८	४२९५४	४४५६१	५११५७	६०४१६	६९०५९	६६२६९	७३८२३	८४२७८	८८५८४
यातायात तथा भण्डारण	२५४४५	२७९११	३३२१५	३९८१९	४३८७६	४६५७९	३९२८०	४२२२४	५८३२७	७२१४४
आवास तथा भोजन सेवा	१२९८४	१५२३४	१८३८०	२३८०४	२६०२६	२७८७३	१९७९२	२१४२०	२३६२५	३१२३३
सूचना तथा सञ्चार	१२५६३	१३८९२	१५१११	१६३२८	१६९६७	१८३४५	१८६१९	१९८१६	२१८९५	२३२३८
वित्तीय तथा बीमा क्रियाकलापहरु	१३२१२	१५३९४	१८१३५	२२०८६	२५५८५	२८४०८	३२१८८	३३६१८	३८७९६	४४३४५
घरजग्गा कारोवारको सेवा	२६७०२	२७५०४	३१४३०	३४४७७	३७३११	४०६८३	४२८७६	४४५३९	४६९३२	५०६२२
पेशागत वैज्ञानीक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	३७३४	४२९४	४९६१	५७९७	६७५०	७१९७	७७६८	८२२७	८९९०	९६३९
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	२६५८	३१४२	३८७१	४५९५	५६२६	६५८५	७०८३	७३७८	७७१०	८४७४
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	१४३२७	१७६६६	१७८२५	२३०४२	२५०४२	३२३१७	३८६२९	४०९८४	४९०७९	५५४८८
शिक्षा	१५८७४	१८१३५	२०७६२	२४७६२	२७७८६	३४२४५	३८२७६	३९३३८	४४२१७	४७६८४
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	३४६१	४०१७	४१९५	५१७९	५६८७	७२४९	८९८२	१००६०	११५६२	१३४१०
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरु	३३६२	३८८८	४५६७	५४५३	६५०९	७२३२	८२८५	८७७८	८९९०	९१८७
कुल उत्पादन (आधारभूत मूल्यमा)	**३४८७२९**	**३७९२९९**	**४०९४०५**	**४७८३७२**	**५३४७८७**	**६०११७१**	**६०३६१४**	**६४३६५३**	**७३५६२५**	**८०९०६७**

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

* अनुमानित

अनुसूची १.३ः मध्यवर्ती उपभोग (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)

प्रचलित मूल्यमा (रू. करोडमा)

औद्योगिक वर्गीकरण	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
कृषि, वन र मत्स्यपालन	१९२१८	२०३८५	२१३५२	२३३१४	२४६३९	२६९३२	३३८४१	३१७३८	३४२३४	३७५८२
खानी तथा उत्खनन्	३३२	३५०	३७३	४३१	५०७	६०४	५६२	५६२	६४७	६८५
उत्पादनमूलक उद्योग	३८९७८	४१०१९	४०७५४	४८६९२	५५६३२	६२९७७	५८५५७	६४१००	७४७२१	७७६९९
विद्युत, ग्यास, वाष्प, तथा वातानुकलित आपूर्ति सेवा	२८६८	३०४०	३४८८	४७५८	५९०६	७२१७	७९७६	८२८३	१२५०६	१५०६७
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा	१६९२	१८९३	२१५१	२४००	२५४४	२६१८	२६९०	२७०३	२८०२	२८७६
निर्माण	२०४५०	२२४११	२४७११	२९७७४	३५१७२	४१५५३	३८८४३	३८८८७	४३०५६	४४६६१
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडि तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	७९४१	८८६९	९४८३	११००८	१३०५१	१४७५५	१४७७१	१५८५४	१५४८६	१६२९४
यातायात तथा भण्डारण	१३६२४	१५१०८	१७१५७	२१४१०	२४०८९	२५०००	२१२४८	२२५८६	३२६२९	४०२६१
आवास तथा भोजन सेवा	९०६१	१०६४३	१३७५२	१८१८९	१९२९४	२०३०८	१४७४९	१५५४२	१६४००	२१९२८
सूचना तथा सञ्चार	७४६१	८२४०	९०७२	९४८१	९९४०	१०९३२	१०९२३	११५४७	१३०९९	१३९७७
वित्तीय तथा बीमा क्रियाकलापहरु	३९२३	४६८७	५३८६	६२६१	६९२०	७६९४	७९९३	८२८९	९६९५	९७२०
घरजग्गा कारोवारको सेवा	८०८४	८३४५	९७३४	१००६६	१०८७३	११११२	१०५८०	१११७७	११२८६	११३२३
पेशागत वैज्ञानीक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	१८८२	२२०१	२६३१	३१०१	३७७२	३९२४	४२३३	४५१७	४९१३	५०९०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	१६१९	१९२२	२३७९	२८९८	३६५६	४०३८	४३०६	४४६६	४६७१	५०९९
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	२९७९	४१६१	४०४२	४५४८	५६७६	१०४६०	१०९६३	१२२१९	१७२०२	१७२२९
शिक्षा	३२१८	३८२५	४६३६	४९७९	५८३२	९०८७	९४३०	९६७१	१०४३३	९०९६
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	७८७	८१७	८७६	१०३३	१२८१	२२७२	२९४९	३५३२	४१४६	४४१३
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरु	२३६७	२७२२	३२८६	३९७४	४९०४	५४३९	६१४९	६४८५	६४८३	६४१७
मध्यवर्ती उपभोग (उत्पादकको मूल्यमा)	**१४६४८४**	**१६०६३८**	**१७५२६४**	**२०६३१६**	**२३३६८५**	**२६६९२३**	**२६०७६२**	**२७२१६०**	**३१४४१०**	**३३९४१७**

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

* अनुमानित

अनुसूची १.४: कुल मूल्य अभिवृद्धि (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)

प्रचलित मूल्यमा (रू. करोडमा)

औद्योगिक वर्गीकरण	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
कृषि, वन र मत्स्यपालन	६१३०९	६४२७१	६६५५५	७२९२७	७७१८७	८३२८९	८६२५२	९५८४९	१०३९०७	११३२७५
खानी तथा उत्खनन्	१२१०	१२७५	१३५८	१५६७	१८४५	२२००	२०४४	२०४५	२३२५	२४१९
उत्पादनमूलक उद्योग	१२५२९	१२९८१	१२७४९	१४९४२	१६९५७	१९२२३	१७४०१	२०७४४	२३९७२	२४९६९
विद्युत, ग्यास, वाष्प, तथा वातानुकलित आपूर्ति सेवा	२०६८	२११४	१९००	२९०७	३०९८	३३८६	४०३७	४२०५	६४२८	७६९९
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा	१५५३	१७०३	१८२४	१८६७	१९४९	१९७२	२०१२	२०७३	२१०७	२१५४
निर्माण	१२९२३	१३८२६	१५१७६	१८२९८	२१७७२	२३४२६	२१३५३	२२२५९	२४५१९	२५९२९
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडि तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	३१३३६	३४०८५	३५०७८	४०१४९	४७३६५	५४३०४	५१४९८	५७९६८	६८७९२	७२२९०
यातायात तथा भण्डारण	११८२१	१२८०४	१६०५८	१८४०९	१९७८७	२१५८०	१८०३२	१९६३८	२५६९८	३१८८३
आवास तथा भोजन सेवा	३९२३	४५९१	४६२८	५६१५	६७३२	७५६५	५०४३	५८७८	७२२४	९३०५
सूचना तथा सञ्चार	५१०२	५६५१	६०४०	६८४७	७०२८	७४१२	७६९६	८२६९	८७९५	९२६१
वित्तीय तथा बीमा क्रियाकलापहरु	९२८९	१०७०७	१२७४८	१५८२४	१८६६६	२०७१३	२४१९४	२५३२८	२९१०१	३४६२६
घरजग्गा कारोवारको सेवा	१८६१९	१९१६०	२१६९६	२४४११	२६४३८	२९५७१	३२२९६	३३३६१	३५६४६	३९२९९
पेशागत वैज्ञानीक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	१८५३	२०९३	२३२९	२६९६	२९७८	३२७२	३५३५	३७१०	४०७७	४५५०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	१०३९	१२२०	१४९२	१६९७	१९७०	२५४७	२७७७	२९१२	३०३९	३३७५
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	११३४७	१३५०५	१३७८३	१८४९४	१९३६६	२१८५७	२७६६६	२८७६६	३१८७७	३८२६०
शिक्षा	१२६५५	१४३०९	१६१२६	१९७८३	२१९५४	२५१५९	२८८४६	२९६६६	३३७८४	३८५८७
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	२६७४	३२००	३३१९	४१४५	४४०६	४९७८	६०३३	६५२८	७४१६	८९९७
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरु	९९५	११६५	१२८१	१४७९	१६०५	१७९३	२१३६	२२९३	२५०७	२७७०
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन/कुल मूल्य अभिवृद्धि	**२०२२४६**	**२१८६६१**	**२३४१४०**	**२७२०५६**	**३०११०२**	**३३४२४८**	**३४२८५२**	**३७१४९३**	**४२१२१५**	**४६९६४९**
उत्पादित वस्तुमा खुद कर	२१००७	२३७०३	२६६७८	३५६५८	४४४९३	५१६४५	४६०१८	६३७६२	७२१५५	६८४८४
उत्पादित वस्तुमा कर	२११३८	२३८५७	२६८१४	३५८१८	४४७१६	५१८८४	४६२६३	६४००३	७२४०८	६८७२४
उत्पादित वस्तुमा अनुदान	१३१	१५४	१३५	१६०	२२३	२३९	२४५	२४१	२५३	२४०
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उत्पादकको मूल्यमा)	**२२३२५३**	**२४२३६४**	**२६०८१८**	**३०७७१४**	**३४५५९५**	**३८५८९३**	**३८८८७०**	**४३५२५५**	**४९३३७०**	**५३८१३४**

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

* अनुमानित

अनुसूची १.५: कुल मूल्य अभिवृद्धि (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)

स्थिर मूल्यमा (रू. करोडमा)

औद्योगिक वर्गीकरण	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
कृषि, वन र मत्स्यपालन	५३५३३	५४१७६	५४१३०	५६९३१	५८४१७	६१४२९	६२९२३	६४७१५	६६१६५	६७९७१
खानी तथा उत्खनन्	१०२२	१०५५	१०२६	११७६	१२८७	१५१३	१४८०	१५४८	१६८५	१७०४
उत्पादनमूलक उद्योग	१०१०९	१०११५	९१५४	१०६९४	११६७९	१२४४०	११३१७	१२२९७	१३१२६	१२८५८
विद्युत, ग्यास, वाष्प, तथा वातानुकलित आपूर्ति सेवा	१७२८	१७३९	१५८९	१९५२	२१५५	२३६२	२८२२	२९४०	४५०९	५३८२
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा	१२०३	१३२५	१४२२	१४६५	१५३२	१५५१	१५८४	१६०६	१६३८	१६७४
निर्माण	१०३५६	१०६७३	१०६८६	१२६८२	१४२१७	१५२८०	१४६०९	१५६३१	१६७३८	१६३००
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडि तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	२४७२४	२५७६०	२५१०१	२७७८८	३२५७७	३५२१९	३१२०८	३३२८०	३५७६१	३४७०२
यातायात तथा भण्डारण	९५०३	१००६४	१००८१	१०५२६	११७५५	१२७८६	११२७८	११७७९	१२३२१	१२४६२
आवास तथा भोजन सेवा	२८२७	२९८०	२७४२	३१०९	३४८९	३८३५	२४२५	२६८५	३०२३	३५८४
सूचना तथा सञ्चार	५५८८	६१७९	६२८४	७१४२	७२९४	७८०८	७९६६	८२५९	८६००	८९५०
वित्तीय तथा बीमा क्रियाकलापहरु	७५७४	८०९६	८८१७	९६८१	१०५९४	११२६७	११२२७	११७५०	१२५५९	१३४७५
घरजग्गा कारोवारको सेवा	१५०६२	१५२८८	१५३४८	१५९६९	१६२१८	१६८२७	१७१७७	१७६५२	१७९३९	१८३२८
पेशागत वैज्ञानीक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	१४५४	१५६२	१५९२	१७३१	१८१७	१९१८	१९४८	१९७७	२०४६	२१३४
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	८१६	९११	१०२०	११८६	१४०७	१४९७	१५३०	१५६५	१५९९	१६८०
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	७३०५	७९००	८०६२	८७१०	९१२०	९५८७	१०१७७	१०५२१	१०९५१	११५३१
शिक्षा	८८३५	९३१९	९९८५	१०७०५	११३२९	१२००६	१२३९०	१२८७६	१३४७६	१४०२४
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	१८८५	२०८५	२१५५	२३१४	२४५०	२६१४	२७५०	२९३२	३१३७	३३४१
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरु	७४८	८१३	८५०	८८९	९३१	९८६	१००३	१०३७	१०८४	११४०
कृषि क्षेत्र	५३५३३	५४१७६	५४१३०	५६९३१	५८४१७	६१४२९	६२९२३	६४७१५	६६१६५	६७९७१
गैरकृषि क्षेत्र	११०७३८	११५८६५	११५९१५	१२७७१९	१३९८४९	१४९४९७	१४२८९२	१५०३३४	१६०१९१	१६३२६७
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभूत मूल्यमा)	**१६४२७१**	**१७००४१**	**१७००४५**	**१८४६५१**	**१९८२६५**	**२१०९२६**	**२०५८१५**	**२१५०५०**	२२६३५७	२३१२३८
उत्पादित वस्तुमा खुद कर	१४८४३	१६१९५	१६९९८	१९१८३	२११०५	२३०४८	२२६१५	२४४३२	२६५६७	२६३८७
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उत्पादकको मूल्यमा)	**१७९११४**	**१८६२३६**	**१८७०४२**	**२०३८३४**	**२१९३७१**	**२३३९७४**	**२२८४३०**	**२३९४८२**	**२५२९२४**	**२५७६२५**

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

* अनुमानित

अनुसूची १.६: कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (व्यय विधि अनुसार)

प्रचलित मूल्यमा (रू. करोडमा)

खर्चको विवरण	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उत्पादकको मूल्यमा)	**२२३२५३**	**२४२३६४**	**२६०८१८**	**३०७७१४**	**३४५५९५**	**३८५८९३**	**३८८८७०**	**४३५२५५**	**४९३३७०**	**५३८१३४**
अन्तिम उपभोग खर्च	**२०२३४६**	**२२३८८३**	**२५१३१७**	**२६७७५९**	**२९४४७६**	**३२६८३८**	**३६६६२९**	**४०७५१७**	**४६४८९२**	**५०३६१५**
सरकारी उपभोग	**१७८६३**	**२१३५७**	**२०६७३**	**२६२१३**	**२७८६०**	**३१३२३**	**३५२६२**	**३५९२६**	**४१८६६**	**२९२३१**
सामुहिक उपभोग	११२२५	१२९८५	१३१५४	१६७७२	१७५०८	१९०४४	२१९३०	२२१४८	२६४१७	२७२६२
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा	६६३७	८३७२	७५१९	९४४१	१०३५२	१२२७९	१३३३१	१३७७८	१५३६८	१९६९
निजी उपभोग	**१८१२२२**	**१९८८९०**	**२२६६४६**	**२३७०५९**	**२६१७१७**	**२८९६३८**	**३२४६४२**	**३६३९५३**	**४१४१५२**	**४६४२२७**
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडि तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	८७३६३	९८२४४	११३५८६	११६५४९	१२७१२६	१४१५७३	१५८५००	१७९६५२	२०२६६१	२२४४०५
गैर-खाद्य	३२१०४	३४४४२	४०२६४	४३८५५	४९४३८	५५०६०	६२१३७	६८२७७	७७०५६	८६७५७
सेवा	६१७५४	६६२०३	७२७९७	७६६५६	८५१५३	९३००५	१०४००६	११६०२३	१३४४३५	१५३०६५
नाफा नकमाउने संस्थाहरु	**३२६१**	**३६३६**	**३९९९**	**४४८७**	**४८९९**	**५८७७**	**६७२६**	७६३८	८८७४	१०१५६
घरपरिवारको वास्तविक अन्तिम उपभोग खर्च	**१९११२०**	**२१०८९८**	**२३८१६४**	**२५०९८६**	**२७६९६८**	**३०७७९४**	**३४४६९९**	**३८५३६९**	**४३८३९४**	**४७६३५३**
कुल पुँजी निर्माण (कुल लगानी)	**६९१७७**	**७५८०५**	**७३६५८**	**११४८५५**	**१३६६७५**	**१५९६७८**	**११८३७३**	**१५३०५१**	**१८४६०२**	**१७५४१६**
कुल स्थिर पुँजी निर्माण (कुल स्थिर लगानी)	**५६३७६**	**६६७८०**	**७४८६९**	**९४०८५**	**११२०८६**	**१३०४९०**	**११८४८६**	**१२७६८६**	**१४०३८०**	**१३५६४६**
सरकारी (General Government)	९४१५	१०५३६	१४२८२	२४३५४	२५३२३	२२१८८	२०६८३	२७०६८	२९५८९	२८१९०
सार्वजनिक संस्थानहरु(State Owned Enterprises)	५४७५	२६६८	१३५१६	१४१६४	८९१८	९९६८	९३०२	६११६	६६८७	३२००
निजी	४१४८६	५३५७७	४७०७१	५५५६७	७७८४५	९८३३५	८८५००	९४५०१	१०४१०५	१०४२५६
मौज्दातमा परिर्वतन*	**१२८०१**	**९०२५**	**-१२११**	**२०७७०**	**२४५८९**	**२९१८७**	**-११३**	२५३६६	४४२२१	३९७७०
वस्तु तथा सेवाहरुको खुद निर्यात	**-५७४५३**	**-६३५८८**	**-६७१७७**	**-८९२९३**	**-११३४११**	**-१३०००६**	**-१०६१९४**	**-१४२८३१**	**-१७७००९**	**-१५७९२२**
आयात	**८००५५**	**८८३४४**	**८८५११**	**११३३३२**	**१४०४२१**	**१६००२८**	**१३२६५८**	१६५११२	२१०३६४	१९६४३३
वस्तु	६९६३७	७६१७७	७५६४९	९७७९५	१२२९२७	१३९८६९	११६९२६	१४९९२०	१८७३४४	१६५४९९
सेवा	१०४१८	१२१६७	१२८६२	१५५३७	१७४९४	२०१६०	१५७३१	१५१९२	२३०२०	३०९३४
निर्यात	**२२६०२**	**२४७५६**	**२१३३४**	**२४०३९**	**२७०१०**	**३००२२**	**२६४६४**	२२२८१	३३३५५	३८५११
वस्तु	१००९६	९८२८	७४८७	८२१३	९३४७	११३८५	१०८२९	१४३७४	२११४६	१८२१४
सेवा	१२५०६	१४९२९	१३८४७	१५८२६	१७६६३	१८६३७	१५६३५	७९०७	१२२०८	२०२९८
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (खर्च विधि)	**२१४०७०**	**२३६१००**	**२५७७९८**	**२९३३२०**	**३१७७४०**	**३५६५१०**	**३७८८०९**	४१७७३७	४७२४८४	५२१११०९
तथ्याङ्कीय असंगति/भिन्नता (Statistical Discrepancy)	९१८२.८	६२६३.६	३०२०.८	१४३९४.१	२७८५४.७	२९३८३.१	१००६१.५	**१७५१८**	**२०८८६**	**१७०२५**
तथ्याङ्कीय असंगति (कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)	४.३	२.७	१.२	४.९	८.८	८.२	२.७	४.२	४.४	३.३

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

* अनुमानित

अनुसूची १.७: कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (व्यय विधि अनुसार)

स्थिर मूल्यमा (रू. करोडमा)

खर्चको विवरण	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उत्पादकको मूल्यमा)	**१७९११४**	**१८६२३६**	**१८७०४२**	**२०३८३४**	**२१९३७१**	**२३३९७४**	**२२८४३०**	**२३९४८२**	**२५२९२४**	**२५७६२५**
अन्तिम उपभोग खर्च	**१५७७४४**	**१६३०५३**	**१६७३४०**	**१७१४६३**	**१८१३६२**	**१९६३९८**	**२०३५०१**	**२१७८६६**	**२३३२७८**	**२४१९०९**
सरकारी उपभोग	**१३८५३**	**१५४४७**	**१३५९९**	**१६५१२**	**१६८५१**	**१८४९६**	**१९२०१**	**१८८८३**	**२०७०२**	**२०७०२**
सामुहिक उपभोग	८७०६	९३९१	८६५३	१०५६५	१०५८९	११२४५	११९४२	११६४१	१३१०३	१२५२०
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरु	५१४८	६०५५	४९४६	५९४७	६२६१	७२५१	७२५९	७२४२	७५९९	९०४
निजी उपभोग	**१४१३६१**	**१४४९७७**	**१५१११११**	**१५२१२५**	**१६१५४९**	**१७४४३२**	**१८०६३७**	**१९४९६८**	**२०८१८७**	**२१६५४३**
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडि तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	६६९२५	६८६३७	७१५४१	७२०२१	७६४८३	८२५८२	८५५२०	९२३०४	९८५६३	१०२५१९
गैर-खाद्य	२४७९२	२५४२६	२६५०२	२६६८०	२८३३२	३०५९२	३१६८०	३४१९३	३६५१२	३७९७७
सेवा	४९६४४	५०९१४	५३०६८	५३४२४	५६७३४	६१२५८	६३४३८	६८४७०	७३११३	७६०४७
नाफा नकमाउने संस्थाहरु	**२५२९**	**२६३०**	**२६३०**	**२८२६**	**२९६३**	**३४७०**	**३६६२**	**४०१५**	**४३८८**	**४६६४**
घरपरिवारको वास्तविक अन्तिम उपभोग खर्च	**१४९०३८**	**१५३६६२**	**१५८६८७**	**१६०८९८**	**१७०७७३**	**१८५१५३**	**१९१५५९**	**२०६२२५**	**२२०१७५**	**२२२१११**
कुल पुँजी निर्माण (कुल लगानी)	**५६७५७**	**६०७१९**	**५६०९०**	**८७०३६**	**९७६४१**	**१०८५०३**	**७९५६१**	**१०४११९**	**११७०४२**	**१०१८७३**
कुल स्थिर पुँजी निर्माण (कुल स्थिर लगानी)	**४६६४७**	**५३६४२**	**५७०६८**	**७०२४१**	**७८५३७**	**८७४४८**	**७९६३९**	**८७४४१**	**९०७७७**	**८०९२३**
सरकारी (General Government)	७७९०	८४६३	१०८८६	१८१८२	१७७४३	१४८६९	१३९०२	१८५३७	१९१३४	१६८१७
सार्वजनिक संस्थानहरु (State Owned	४५३०	२१४३	१०३०२	१०५७५	६२४९	६६८०	६२५३	४१८८	४३२४	१९०९
निजी	३४३२७	४३०३६	३५८७९	४१४८५	५४५४५	६५८९९	५९४८५	६४७१६	६७३२०	६२१९७
मौज्दातमा परिर्वतन*	**१०१०९**	**७०७७**	**-९७८**	**१६७९६**	**१९१०३**	**२१०५५**	**-७८**	**१६६७८**	**२६२६४**	**२०९५०**
वस्तु तथा सेवाहरुको खुद निर्यात	**-४३७५०**	**-४९३५८**	**-५४९८९**	**-७३७१४**	**-८९७८३**	**-९५०५७**	**-७४२२७**	**-९५०७३**	**-१०६८५६**	**-८४३८७**
आयात	**६३२२१**	**६९२७९**	**७१४६३**	**९१६४७**	**१०९०९६**	**११५४४०**	**९१३७३**	**१०८५६४**	**१२४९४१**	**१०३४७६**
वस्तु	५४९९४	५९७३८	६१०७८	७९०८३	९५५०४	१००८९७	८०५३७	९८५७५	१११२६९	८७१८१
सेवा	८२२७	९५४१	१०३८५	१२५६४	१३५९१	१४५४३	१०८३६	९९८९	१३६७२	१६२९५
निर्यात	**१९४७१**	**१९९२१**	**१६४७४**	**१७९३३**	**१९३१२**	**२०३८३**	**१७१४६**	**१३४९०**	**१८०८५**	**१९०८८**
वस्तु	८६९७	७९०८	५७८१	६१२७	६६८३	७७३०	७०१६	८७०३	११४६६	९०२८
सेवा	१०७७३	१२०१३	१०६९३	११८०६	१२६२९	१२६५३	१०१३०	४७८७	६६१९	१००६१
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (खर्च विधि)	**१७०७५०**	**१७४४१४**	**१६८४४२**	**१८४७८५**	**१८९२२०**	**२०९८४४**	**२०८८३५**	**२२६९१२**	**२४३४६४**	**२५९३९५**

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

* अनुमानित

अनुसूची १.८ः कुल राष्ट्रिय खर्चयोग्य आम्दानी र बचत

(प्रचलित मूल्यमा)

(रू. करोडमा)

विवरण	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७९/८०	२०७८/८०*
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उत्पादकको मूल्यमा)	**२२३२५३**	**२४२३६४**	**२६०८१८**	**३०७७१४**	**३४५५९५**	**३८५८९३**	**३८८८७०**	**४३५२५५**	**४९३३७०**	**५३८१३४**
कामदारको तलब	**९१६००**	**१०११५६**	**१०७२००**	**१२२६७७**	**१३०२७७**	**१४२३५०**	**१५५७९५**	**१६१६२०**	**१७१७८१**	**१८८८५८**
खुद कर (उत्पादन र आयातमा दिइएको अनुदान घटाएपछि)	**२११३६**	**२३८४८**	**२६८१९**	**३५८०४**	**४४६५८**	**५१८७३**	**४६२३१**	**६३९३७**	**७२३७२**	**६८७२५**
उत्पादनमा लाग्ने खुद कर	१२९	१४५	१४१	१४५	१६५	२२८	२१३	१७६	२१७	२४१
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरु	२१००७	२३७०३	२६६७८	३५६५८	४४४९३	५१६४५	४६०१८	६३७६२	७२१५५	६८४८४
कुल नाफा / मिश्रित आय	**११०५१६**	**११७३६०**	**१२६७९९**	**१४९२३४**	**१७०६६०**	**१९१६७०**	**१८६८४५**	**२०९६९८**	**२४९२१७**	**२८०५५१**
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडि तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	३९५४	४२८३	४३०९	५१९६	६९१४	७९९२	६८०६	६०८८	५७४९	८२६१
भूक्तानयोग्य प्राथमिक आय	६७९	८५९	९०८	२०९६	४६५३	४०००	२२१०	३७५९	२८६०	३९६८
कुल राष्ट्रिय आय (GNI)	**२२६५२८**	**२४५७८८**	**२६४२१९**	**३१०८१४**	**३४७८५६**	**३८९८८५**	**३९३४६६**	**४३७५८४**	**४९६२५९**	**५४२४२७**
प्रासियोग्य चालु हस्तान्तरण	६३४८५	७१२५२	७८१९९	८५५७१	८७०४८	१००५५९	९८७६७	१०७७४१	११२५६०	१३२२२४
भूक्तानयोग्य चालु हस्तान्तरण	३३५	२५७	३८०	३९१	५८०	१०८०	५४५	६०६	७७२	६६०
कुल राष्ट्रिय खर्चयोग्य आम्दानी (GNDI)	**२८९६७८**	**३१६७८४**	**३४२०३८**	**३९५९९४**	**४३४३२४**	**४८९३६३**	**४९१६८८**	**५४४७१९**	**६०८०४६**	**६७३९९१**
अन्तिम उपभोग खर्च	२०२३४६	२२३८८३	२५१३१७	२६७७५९	२९४४७६	३२६८३८	३६६६२९	४०७५१७	४६४८९२	५०३६१५
कुल गार्हस्थ्य बचत	**२०९०७**	**१८४८१**	**९५०१**	**३९९५६**	**५१११९**	**५९०५५**	**२२२४१**	**२७७३८**	**२८४७८**	**३४५१९**
कुल राष्ट्रिय बचत	**८७३३२**	**९२९०१**	**९०७२०**	**१२८२३६**	**१३९८४८**	**१६२५२५**	**१२५०५८**	**१३७२०२**	**१४३१५५**	**१७०३७६**
कुल पुँजी निर्माण (कुल लगानी)	६९१७७	७५८०५	७३६५८	११४८५५	१३६६७५	१५९६७८	११८३७३	१५३०५१	१८४६०२	१७५४१६
श्रोतको अन्तर (बचत (+)/घाटा (-))	**८९७२**	**१०८३२**	**१४०४२**	**-१०१३**	**-२४६८२**	**-२६५३६**	**-३३७६**	**-३३३६७**	**-६२३३३**	**-२२०६५**

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

* अनुमानित

अनुसूची १.९: समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरु

विवरण	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (रू.) (प्रचलित मूल्यमा)	**६५४८४**	**७१६२७**	**८०९४१**	**८६७००**	**९४३९८**	**११०३५७**	**१२२८१५**	**१३५८८९**	**१३५६९२**	**१५०४९५**	**१६९०३८**	**१८२६८३**
प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर (प्रतिशतमा)	११.२७	९.३८	१३.००	७.११	८.८८	१६.९१	११.२९	१०.६४	-०.१५	१०.९१	१२.३२	८.०७
प्रति व्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय (रू.) (प्रचलित मूल्यमा)	**६५९४१**	**७२१०७**	**८२१२९**	**८७९२५**	**९५६२८**	**१११४६९**	**१२३६१९**	**१३७२९४**	**१३७२९५**	**१५१३००**	**१७००२७**	**१८४१४०**
प्रति व्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय वृद्धिदर (प्रतिशतमा)	११.५१	९.३५	१३.९०	७.०६	८.७६	१६.५६	१०.९०	११.०६	०.००	१०.२०	१२.३८	८.३०
प्रति व्यक्ति कुल खर्चयोग्य राष्ट्रिय आय (रू.) (प्रचलित मूल्यमा)	**८१६८६**	**९०३९५**	**१०५०२४**	**११३३२१**	**१२३७९३**	**१४२०१८**	**१५४३४७**	**१७२३२५**	**१७१५६८**	**१८८३४४**	**२०८३२८**	**२२८८०३**
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा	१५.४५	१०.६६	१६.१८	७.९०	९.२४	१४.७२	८.६८	११.६५	-०.४४	९.७८	१०.६१	९.८३
प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (स्थिर मूल्यमा)	**६०७७९**	**६२०८३**	**६४९३९**	**६६६२१**	**६७६९६**	**७३१०२**	**७७९५९**	**८२३९२**	**७९७०८**	**८२८०४**	**८६६५७**	**८७४५७**
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडि तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	३.२८	२.१५	४.६०	२.५९	१.६१	७.९९	६.६४	५.६९	-३.२६	३.८८	४.६५	०.९२
प्रति व्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय (स्थिर मूल्यमा)	**६१४०९**	**६३०२८**	**६६७०८**	**६८३७४**	**६९४५०**	**७५६५७**	**८१३९९**	**८६६३९**	**८२४१८**	**८७५८५**	**९१३७१**	**९०६६४**
प्रति व्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय वृद्धिदर (प्रतिशतमा)	३.८४	२.६४	५.८४	२.५०	१.५७	८.९४	७.५९	६.४४	-४.८७	६.२७	४.३२	-०.७७
प्रति व्यक्ति कुल खर्चयोग्य राष्ट्रिय आय (स्थिर मूल्यमा)	**७६०७१**	**७९०१३**	**८५३०४**	**८८१२४**	**८९९०५**	**९६३९१**	**१०१६३२**	**१०८७४५**	**१०२९९३**	**१०९०२८**	**१११९५४**	**११२६५४**
प्रति व्यक्ति कुल खर्चयोग्य राष्ट्रिय आय वृद्धिदर (प्रतिशतमा)	७.५१	३.८७	७.९६	३.३१	२.०२	७.२१	५.४४	७.००	-५.२९	५.८६	२.६८	०.६३
प्रति व्यक्ति आय (अमेरिकी डलर)												
प्रति व्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन	८०८	८१४	८२४	८७१	८८८	१०३९	११७७	१२०४	११६७	१२७७	१३९९	१३९९
प्रति व्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय	८१४	८२०	८३६	८८४	८९९	१०४९	११८४	१२१६	११८०	१२८४	१४०७	१४१०
प्रति व्यक्ति कुल खर्चयोग्य राष्ट्रिय आय	१००८	१०२८	१०६९	११३९	११६४	१३३७	१४७९	१५२७	१४७५	१५९८	१७२४	१७५२
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा												
कुल उपभोग खर्च	९०.८८	९१.८२	९०.६४	९२.३७	९६.३६	८७.०२	८५.२१	८४.७०	९४.२८	९३.६३	९४.२३	९३.५९
कुल गार्हस्थ्य बचत	९.१२	८.१८	९.३६	७.६३	३.६४	१२.९८	१४.७९	१५.३०	५.७२	६.३७	५.७७	६.४१
कुल राष्ट्रिय बचत	३३.८६	३४.३८	३९.१२	३८.३३	३४.७८	४१.६७	४०.४७	४२.१२	३२.१६	३१.५२	२९.०२	३१.६६
वस्तु तथा सेवाको निर्यात	८.७५	९.२९	१०.१२	१०.२१	८.१८	७.८१	७.८२	७.७८	६.८१	५.१२	६.७६	७.१६
वस्तु तथा सेवाको आयात	२९.१७	३२.५७	३५.८६	३६.४५	३३.९४	३६.८३	४०.६३	४१.४७	३४.११	३७.९३	४२.६४	३६.५०
कुल स्थिर पुँजी निर्माण (कुल स्थिर लगानी)	२३.९९	२४.७३	२५.२५	२७.५५	२८.७१	३०.५८	३२.४३	३३.८२	३०.४७	२९.३४	२८.४५	२५.२१
श्रोत अन्तर (कुल राष्ट्रिय बचत-कूल लगानी)	४.३२	२.९३	४.०२	४.४७	५.३८	-०.३३	-७.१४	-६.८८	-०.८७	-७.६७	-१२.६३	-४.१०
विप्रेषण आय	२०.४५	२२.२९	२४.३४	२५.४७	२५.५०	२२.६०	२१.८५	२२.७९	२२.५०	२२.०८	२०.४२	२२.८९
अप्रत्यक्ष कर (वस्तु तथा सेवामा लाग्ने कर)	८.०२	८.८९	९.४७	९.८४	१०.२८	११.६४	१२.९४	१३.४५	११.९०	१४.७०	१४.६८	१२.७७
कुल कर राजस्व	१२.०	१३.३	१४.०	१४.७	१६.१	१७.८	१९.१	१८.९	१८.०	२०.०	१९.९	१७.६
विनिमय दर (१ अमेरिकी डलर =...... रूपैंया)	८१.०२	८७.९६	९८.२१	९९.४९	१०६.३५	१०६.२१	१०४.३७	११२.८८	११६.३१	११७.८७	१२०.८४	१३०.५८
जनसंख्या (दश लाखमा)	२६.८५	२७.२१	२७.५८	२७.९५	२७.६३	२७.८८	२८.१४	२८.४०	२८.६६	२८.९२	२९.१९	२९.४६

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

* अनुमानित

अनुसूची १.१०: कुल गार्हस्थ्य उत्पादन, कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर तथा मूल्य सूचकाङ्क (वृहत् औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)

विवरण	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
आधारभूत मूल्यमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (प्रचलित मूल्यमा)	**१६१८४२**	**१७७७२९**	**२०२२४६**	**२१८६६१**	**२३४१४०**	**२७२०५६**	**३०११०२**	**३३४२४८**	**३४२८५२**	**३७१४९३**	**४२१२१५**	**४६९६४९**
प्राथमिक क्षेत्र	५३८८३	५६८५१	६२५१९	६५५४६	६७९१४	७४४९४	७९०३२	८५४८९	८८२९६	९७८९४	१०६२३३	११५६९४
द्वितीयक क्षेत्र	२३५७९	२५८४०	२९०७४	३०६२४	३१६४९	३८०१३	४३७७६	४८००७	४४८०४	४९२८१	५७०२६	६०७५२
तृतीय क्षेत्र	८४३८०	९५०३८	११०६५३	१२२४९०	१३४५७७	१५९५४९	१७८२९४	२००७५२	२०९७५२	२२४३१८	२५७९५६	२९३२०४
आधारभूत मूल्यमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (स्थिरमूल्यमा) रू. करोडमा	**१५०७१७**	**१५५३५०**	**१६४२७१**	**१७००४१**	**१७००४५**	**१८४६५१**	**१९८२६५**	**२१०९२६**	**२०५८१५**	**२१५०५०**	**२२६३५७**	**२३१२३८**
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा	५१४७०	५२१५१	५४५५५	५५२३०	५५१५६	५८१०७	५९७०३	६२९४३	६४४०३	६६२६४	६७८५१	६९६७५
द्वितीय क्षेत्र	२१२०९	२१८०३	२३३९६	२३८५३	२२८५१	२६७९४	२९५८२	३१६३३	३०३३३	३२४७४	३६०११	३६२१३
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडि तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	७८०३८	८१३९६	८६३२०	९०९५८	९२०३७	९९७५०	१०८९८०	११६३५१	१११०७९	११६३१२	१२२४९६	१२५३५०
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वार्षिक वृद्धिदर (आधारभूत मूल्यमा)	**४.९५**	**३.०७**	**५.७४**	**३.५१**	**०.००**	**८.५९**	**७.३७**	**६.३९**	**-२.४२**	**४.४९**	**५.२६**	**२.१६**
प्राथमिक क्षेत्र	५.२९	१.३२	४.६१	१.२४	-०.१३	५.३५	२.७५	५.४३	२.३२	२.८९	२.३९	२.६९
द्वितीयक क्षेत्र	५.८८	२.८०	७.३०	१.९५	-४.२०	१७.२५	१०.४१	६.९३	-४.११	७.०६	१०.८९	०.५६
तृतीय क्षेत्र	४.४८	४.३०	६.०५	५.३७	१.१९	८.३८	९.२५	६.७६	-४.५३	४.७१	५.३२	२.३३
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको इम्प्लिसिट मूल्य सूचकाङ्क	**१०७**	**११४**	**१२३**	**१२९**	**१३८**	**१४७**	**१५२**	**१५८**	**१६७**	**१७३**	**१८६**	**२०३**
प्राथमिक क्षेत्र	१०४.७	१०९.०	११४.६	११८.७	१२३.१	१२८.२	१३२.४	१३५.८	१३७.१	१४७.७	१५६.६	१६६.०
द्वितीयक क्षेत्र	१११.२	११८.५	१२४.३	१२८.४	१३८.५	१४१.९	१४८.०	१५१.८	१४७.७	१५१.८	१५८.४	१६७.८
तृतीय क्षेत्र	१०८.१	११६.८	१२८.२	१३४.७	१४६.२	१५९.९	१६३.६	१७२.५	१८८.८	१९२.९	२१०.६	२३३.९
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रतिशतमा)												
प्राथमिक क्षेत्र	३३.३	३२.०	३०.९	३०.०	२९.०	२७.४	२६.२	२५.६	२५.८	२६.४	२५.२	२४.६
द्वितीयक क्षेत्र	१४.६	१४.५	१४.४	१४.०	१३.५	१४.०	१४.५	१४.४	१३.१	१३.३	१३.५	१२.९
तृतीय क्षेत्र	५२.१	५३.५	५४.७	५६.०	५७.५	५८.६	५९.२	६०.१	६१.२	६०.४	६१.२	६२.४

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

* अनुमानित

अनुसूची १.११: कुल गार्हस्थ्य उत्पादन मूल्य सूचकाङ्क (इम्प्लिसिट्)

औद्योगिक वर्गीकरण	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
कृषि, वन र मत्स्यपालन	१०४.५७	१०८.९०	११४.५३	११८.६३	१२२.९५	१२८.१०	१३२.१३	१३५.५८	१३७.०८	१४८.११	१५७.०४	१६६.६५
खानी तथा उत्खनन्	१११.३१	११५.२४	११८.३१	१२०.८६	१३२.३४	१३३.२१	१४३.३९	१४५.३६	१३८.१६	१३२.०६	१३७.९७	१४१.९२
उत्पादनमूलक उद्योग	१०९.८०	११७.५९	१२३.९४	१२८.३३	१३९.२८	१३९.७२	१४५.१९	१५४.५२	१५३.७६	१६८.७०	१८२.६४	१९४.१९
विद्युत, ग्यास, वाष्प, तथा वातानुकलित आपूर्ति सेवा	१०१.१९	१२०.६९	११९.६९	१२१.५७	११९.५९	१४८.९३	१४३.७९	१४३.३७	१४३.०५	१४३.००	१४२.५६	१४३.०५
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका	९९.६७	१००.०७	१२९.०६	१२८.५४	१२८.२४	१२७.४०	१२७.१९	१२७.१७	१२७.०२	१२९.०९	१२८.६३	१२८.७३
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरु	११५.५७	१२१.२०	१२४.७९	१२९.५४	१४२.०१	१४४.२८	१५३.१५	१५३.३१	१४६.१६	१४२.४०	१४६.४९	१५९.०८
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडि तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	१०६.९६	११७.६७	१२६.७४	१३२.३२	१३९.७५	१४४.४८	१४५.४०	१५४.१९	१६५.०१	१७४.१९	१९२.३६	२०८.३२
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडि तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	१०७.०९	११८.५८	१२४.३८	१२७.२३	१५९.२८	१७४.९०	१६८.३२	१६८.७७	१५९.८९	१६६.७३	२०८.५७	२५५.८४
आवास तथा भोजन सेवा	११०.७८	१२४.८७	१३८.७९	१५४.०६	१६८.७७	१८०.५९	१९२.९५	१९७.२७	२०८.०१	२१८.९४	२३८.९७	२५९.६१
सूचना तथा सञ्चार	९२.७७	९०.९१	९१.३०	९१.४५	९६.११	९५.८७	९६.३५	९४.९३	९६.६०	१००.१३	१०२.२७	१०३.४८
वित्तीय तथा बीमा क्रियाकलापहरु	१०६.३३	११४.१२	१२२.६४	१३२.२५	१४४.५९	१६३.४६	१७६.१९	१८३.८५	२१५.५०	२१५.५५	२३१.७१	२५६.९६
घरजग्गा कारोवारको सेवा	१०६.०३	११७.७१	१२३.६२	१२५.३२	१४१.३६	१५२.८७	१६३.०१	१७५.७४	१८८.०२	१८९.००	१९८.७१	२१४.४२
पेशागत वैज्ञानीक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	१०८.३८	११९.२८	१२७.३९	१३३.९९	१४६.३०	१५५.७७	१६३.९६	१७०.५७	१८१.५१	१८७.६६	१९९.२५	२१३.२१
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	१०८.३८	११९.२८	१२७.३९	१३३.९९	१४६.३०	१४३.११	१४०.०४	१७०.१२	१८१.५१	१८६.०७	१९०.०१	२००.९६
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	११८.६७	११८.६७	१५५.३४	१७०.९५	१७०.९५	२१२.३४	२१२.३४	२२८.००	२७१.८५	२७३.४१	२९१.१०	३३१.८०
शिक्षा	११४.६६	१२१.४१	१४३.२५	१५३.५६	१६१.५०	१८४.८०	१९३.७९	२०९.५५	२३२.८१	२३०.४०	२५०.७०	२७५.१५
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	११२.८९	११६.३१	१४१.८४	१५३.४३	१५४.००	१७९.१२	१७९.८२	१९०.४०	२१९.३६	२२२.६७	२३६.४४	२६९.३०
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरु	११०.७२	१२०.२७	१३३.०५	१४३.३७	१५०.७९	१६६.२५	१७२.४७	१८१.९२	२१२.९७	२२१.१४	२३१.३४	२४३.०३
समग्र मूल्य सूचकाङ्क	**१०७.३८**	**११४.४१**	**१२३.१२**	**१२८.५९**	**१३७.६९**	**१४७.३४**	**१५१.८७**	**१५८.४७**	**१६६.५८**	**१७२.७५**	**१८६.०८**	**२०३.१०**

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

* अनुमानित

अनुसूची १.१२ः कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)

प्रचलित मूल्यमा

प्रतिशतमा

औद्योगिक वर्गीकरण	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
कृषि, वन र मत्स्यपालन	३२.६८	३१.३९	३०.३१	२९.३९	२८.४३	२६.८१	२५.६३	२४.९२	२५.१६	२५.८०	२४.६७	२४.१२
खानी तथा उत्खनन्	०.६२	०.५९	०.६०	०.५८	०.५८	०.५८	०.६१	०.६६	०.६०	०.५५	०.५५	०.५१
उत्पादनमूलक उद्योग	६.२९	६.३१	६.२०	५.९४	५.४५	५.४९	५.६३	५.७५	५.०८	५.५८	५.६९	५.३२
विद्युत, ग्यास, वाष्प, तथा वातानुकलित आपूर्ति सेवा	१.०३	१.१३	१.०२	०.९७	०.८१	१.०७	१.०३	१.०१	१.१८	१.१३	१.५३	१.६४
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरु	०.६२	०.६२	०.७७	०.७८	०.७८	०.६९	०.६५	०.५९	०.५९	०.५६	०.५०	०.४६
निर्माण	६.६३	६.४८	६.३९	६.३२	६.४८	६.७३	७.२३	७.०१	६.२३	५.९९	५.८२	५.५२
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडि तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	१४.९९	१५.४३	१५.४९	१५.५९	१४.९८	१४.७६	१५.७३	१६.२५	१५.०२	१५.६०	१६.३३	१५.३९
यातायात तथा भण्डारण	५.४६	५.९६	५.८४	५.८६	६.८६	६.७७	६.५७	६.४६	५.२६	५.२९	६.१०	६.७९
आवास तथा भोजन सेवा	१.७८	१.९६	१.९४	२.१०	१.९८	२.०६	२.२४	२.२६	१.४७	१.५८	१.७२	१.९८
सूचना तथा सञ्चार	२.३०	२.२७	२.५२	२.५८	२.५८	२.५२	२.३३	२.२२	२.२४	२.२३	२.०९	१.९७
वित्तीय तथा बीमा क्रियाकलापहरु	४.५८	४.५७	४.५९	४.९०	५.४४	५.८२	६.२०	६.२०	७.०६	६.८२	६.९१	७.३७
घरजग्गा कारोवारको सेवा	९.५३	९.८२	९.२१	८.७६	९.२७	८.९७	८.७८	८.८५	९.४२	८.९८	८.४६	८.३७
पेशागत वैज्ञानीक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	०.८७	०.९१	०.९२	०.९६	०.९९	०.९९	०.९९	०.९८	१.०३	१.००	०.९७	०.९७
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	०.४१	०.४७	०.५१	०.५६	०.६४	०.६२	०.६५	०.७६	०.८१	०.७८	०.७२	०.७२
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	४.८६	४.६५	५.६१	६.१८	५.८९	६.८०	६.४३	६.५४	८.०७	७.७४	७.५७	८.१५
शिक्षा	५.६४	५.७५	६.२६	६.५४	६.८९	७.२७	७.२९	७.५३	८.४१	७.९९	८.०२	८.२२
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	१.२३	१.२०	१.३२	१.४६	१.४२	१.५२	१.४६	१.४९	१.७६	१.७६	१.७६	१.९२
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरु	०.४८	०.४९	०.४९	०.५३	०.५५	०.५४	०.५३	०.५४	०.६२	०.६२	०.६०	०.५९

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

* अनुमानित

अनुसूची २.१: सरकारी खर्च र साधनको स्रोत

(रु.करोडमा)

शीर्षक	आर्थिक वर्ष									फागुनसम्म		
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
संघीय सरकारको राजस्व र अनुदान (बेरुजु र नगद मौज्दातसहित)	**३९६३१.५२**	**४४८३३.१२**	**५१७७१.६६**	**६४४५३.०१**	**७६६९५.५९**	**७७०९९.१५**	**७७१५४.८६**	**८९२१७.१०**	**१०१०९३.२४**	**५४२१७.९७**	**६५२५०.०३**	**५५४३१.५७**
राजस्व (बाँडफाँट अघिको)	**३५६६२.०८**	**४०५८६.६५**	**४८१९६.१७**	**६०९१७.९९**	**७२६७१.७५**	**८२९६३.३८**	**७९३७४.६६**	**९३५८८.७९**	**१०६६३४.६५**	**५७१२०.३४**	**६८२२३.८१**	**५८२७७.१२**
संघीय सरकारको राजस्व (आ.व.२०७५/७६ पछिको मात्र)#	**३५६६२.०८**	**४०५८६.६५**	**४८१९६.१७**	**६०९१७.९९**	**७२६७१.७५**	**७३१३६.६१**	**७०४७९.११**	**८२४९४.६४**	**९३८२७.८५**	**५०१९७.५२**	**६००५७.०९**	**५०८७७.४२**
कर	३१२४४.१३	३५५९५.५८	४२१०९.६६	५५३८६.६५	६५९४९.१५	६४३२०.६३	६१३३९.०५	७६१०५.६६	८५९१२.५४	४६००७.२५	५४८११.४३	४५४११.६३
अन्य राजस्व (गैरकर राजस्व)	४४१७.९५	४९९१.०७	६०८६.५०	५५३१.३४	६७२२.६०	८८१५.९८	९१४०.०६	६३८८.९८	७९१५.३१	४१९०.२७	५२४५.६६	५४६५.७९
नगद मौज्दात र बेरुजु	**५७३.४२**	**६०९.०५**	**३२७.७४**	**३४१.७९**	**५५२.३८**	**१००४.११**	**४७५६.५८**	**४०४३.३०**	**४८५०.४९**	**३२७२.६२**	**३८०४.६१**	**३५२०.७९**
वैदेशिक अनुदान प्राप्ति	**३३९६.०२**	**३६३७.४२**	**३२४७.७५**	**३१९३.२४**	**३४७१.४६**	**२९५८.४३**	**१९१९.१८**	**२६७९.१६**	**२४१४.९०**	**७४७.८३**	**१३८८.३३**	**१०३३.३६**
खर्च (चालु+पूँजीगत)	**३७०२२.६५**	**४२८२५.११**	**४९४५४.८५४**	**७२७३६.४**	**९६७६३.३२**	**९५७९८.०१**	**९७३२३.३६**	**१०७५०५.३४**	**११७०५२.९८**	**५३५८८.४५**	**६१५७१.७९**	**६९३१०.०४**
चालु खर्च	**३०३५३.१७**	**३३९४०.७६**	**३७१२९.७१**	**५१८६१.६१**	**६९६९१.९६**	**७१६४१.७६**	**७८४१४.८९**	**८४६२१.७३**	**९५४३१.६८**	**४५५९९.९३**	**५३८५६.९६**	**६०८८४.४५**
पारिश्रमिक-सुविधा	८४३५.६७	८८५४.३१	८९२६.८१	११८८३.५४	१११४८.३८	९९९३.५८	११७८३.७३	११९१२.८४	१३७७७.०५	७८७४.९८	८८५७.८४	**१०६७५.४५**
मालसामान तथा सेवाको उपयोग	२९९५.०३	३१८२.३७	४४५८.५२	५७१३.३२	६२८५.३८	३८४४.७६	३४७५.२६	३६८७.३१	४७९३.०५	१८५१.७०	२१०८.०५	**३०४८.२४**
व्याज र सेवा खर्च	१२०३.७९	९२६.३२	८६७.३०	१००२.३७	१६२४.७३	२०७१.४६	२६०६.०३	३४७४.११	४५२२.५९	१८८३.११	२५०३.२९	**४०६७.८१**
सहायता (सब्सीडी)	११४.५५	१०१.८७	९४.१८	१०५.६३	१०१.७०	९१.८१	१२७.७२	१२६.७५	१५५.८५	५४.६३	६८.७१	**५२.१४**
अनुदान (ग्रान्ट्स)	१३४९४.१०	१५७६९.०९	१७०८४.७८	२४३९९.९४	४०९४३.४५	४४३१७.९०	४५४६३.३२	४९५४३.८०	४९३४२.३२	२५६२०.६३	२८०१२.६०	**३०३९६.३४**
सामाजिक सुरक्षा	४०८०.२४	५०७५.७८	५६७४.७१	८७२८.२१	९५६०.५६	११३०९.९८	१४७३२.०२	१५६४९.२७	२२५३५.१७	८१८२.८५	१२१५२.१४	**१२४२२.७८**
अन्य खर्च	२९.७९	३१.०१	२३.४०	२८.६०	२७.७५	१२.२७	२२६.८२	२२७.६५	३०५.६५	१३२.०२	१५४.३४	२२१.६८
पुँजीगत खर्च	**६६६९.४७**	**८८८४.३५**	**१२३२५.१४**	**२०८७४.८३**	**२७०७१.३७**	**२४१५६.२५**	**१८९०८.४७**	**२२८८३.६१**	**२१६२१.३१**	**७९८८.५२**	**७७१४.८३**	**८४२५.६०**
बजेट बचत (-) न्यून (+)	**-२६०८.८७**	**-२००८.०१**	**-२३१६.८०**	**८२८३.४४**	**२००६७.७३**	**१८६९८.८६**	**२०१६८.५०**	**१८२८८.२४**	**१५९५९.७५**	**-६२९.५२**	**-३६७८.२३**	**१३८७८.४८**
वित्तीय व्यवस्था (कुल)	**६४८२.५८**	**१०३३२.१२**	**१०५६४.७४**	**१०९८८.३३**	**११९६४.६६**	**१५२४७.६७**	**११७९०.०४**	**१२१६२.२५**	**१३९४७.१०**	**३५९९.३८**	**५८८९.३१**	**८६१२.९६**
वित्तीय व्यवस्था (खुद)	**२३१४.०६**	**२९५५.२४**	**-३९५९.५६**	**-३९४०.७४**	**-१२७२४.३९**	**-४१३७.२२**	**-२५१८१.३८**	**-२३६४७.७३**	**-२२८३९.६४**	**-१६१९६.९९**	**-९६६८.८१**	**-६५१२.५७**

अनुसूची २.१ः सरकारी खर्च र साधनको स्रोत

(रु.करोडमा)

शीर्षक	आर्थिक वर्ष									फागुनसम्म		
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
खुद ऋण लगानी	**१२९२.७९**	**२६२५.७४**	**१११२.२६**	**२५९७.०७**	**१५९६.०७**	**३६३६.०९**	**४५८४.८५**	**३१२०.१५**	**४४३६.१९**	**५९९.२९**	**६३२.४३**	**१०२.३५**
आन्तरिक ऋण लगानी	१३४९.७७	२८३३.९०	२४८१.६६	२८९१.०९	१९१९.५७	३९४२.७०	४७६३.६७	३४४२.५०	४७३०.०४	६४२.३४	७१२.१८	२८२.३०
आन्तरिक ऋण लगानीको फिर्ता (घटाउने)	५६.९८	२०८.१६	१३६९.४०	२९४.०२	३२३.५०	३०६.६१	१७८.८२	३२२.३५	२९३.८५	४३.०५	७९.७५	१७९.९५
खुद शेयर लगानी	**९४५.१०**	**१०५१.०४**	**१२७०.०८**	**१९७०.७८**	**४४७७.७०**	**५८६९.७७**	**१२७२.६३**	**२६९६.७३**	**१५४१.६९**	**९४२.९९**	**८८५.९०**	**२३१.८५**
आन्तरिक शेयर लगानी	९४१.२३	८५२.४०	११९९.४०	१६८७.४७	४४६०.८९	५८४५.७७	१२४३.७५	२६७७.५६	१५२२.१४	९२३.८२	८६६.३५	२३१.८५
बैदेशिक शेयर लगानी	३.८७	१९८.६४	७०.६८	२८३.३१	१६.८२	२४.००	२८.८८	१९.१७	१९.५५	१९.१७	१९.५५	०.००
खुद बैदेशिक ऋण	**-४४०.७८**	**-१२२२.२४**	**-२५९७.८९**	**-३५३०.९३**	**-८०३१.५४**	**-७४३६.१९**	**-१४९४६.२८**	**-१०७५३.८०**	**-१०३६६.७५**	**-७३१०.१५**	**-५१६१.८२**	**-४३४३.८७**
बैदेशिक ऋणको साँवा भुक्तानी	१६७२.४६	१७०४.१८	१७७९.५१	२२७०.३२	१८५८.९२	२००३.८९	२३५६.०४	२३३२.९२	२९४१.५९	११९१.६४	१३६६.५७	**१८८१.६३**
बैदेशिक ऋण प्राप्ति (घटाउने)	२११३.२४	२९२६.४२	४३७७.४०	५८०१.२५	९८९०.४६	९४४०.०८	१७३०२.३२	१३०८६.७२	१३३०८.३४	८५०१.७९	६५२८.३८	**६२२५.५०**
खुद आन्तरिक ऋण	**५१६.९५**	**५००.७०**	**-३७४४.०१**	**-४९७७.६६**	**-१०७६६.६३**	**-६२०६.८९**	**-१६०९२.५८**	**-१८७१०.८०**	**-१८४५०.७७**	**-१०४२९.१२**	**-६०२५.३३**	**-२५०२.९१**
आन्तरिक ऋणको साँवा भुक्तानी	२५१५.२५	४७४३.००	५०३३.४९	३८५६.१४	३७०८.४६	३४३१.३१	३३९७.७०	३६९०.११	४७३३.७८	८२२.४१	२९२४.६७	**६२१७.१८**
आन्तरिक ऋण प्राप्ति (घटाउने)	१९९८.३०	४२४२.३०	८७७७.५०	८८३३.८०	१४४७५.०९	९६३८.२०	१९४९०.२८	२२४००.९१	२३१८४.५५	११२५१.५३	८९५०.००	**८७२०.०९**
बचत (-) न्यून (+)	**-२९४.८१**	**९४७.२३**	**-६२७६.३६**	**४३४२.७०**	**७३४३.३४**	**१४५६१.६४**	**-५०१२.८८**	**-५३५९.४९**	**-६८७९.८९**	**-१६८२६.५१**	**-१३३४७.०५**	**७३६५.९०**

स्रोत : महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

नोटः वैदेशिक अनुदान प्रासितर्फ सोझै भुक्तानी मार्फत आएको अनुदानलाई समावेश गरिएको छैन। यस अनुसूचीमा प्रयोग भएका तथ्याङ्कहरु मलेनिकाको तथ्याङ्कसँग केही फरक पर्न सक्नेछ।

अनुसूची २.१.१ः संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको एकिकृत खर्च विवरण

(रू. करोडमा)

आर्थिक वर्ष	खर्च विवरण	संघ	प्रदेश	स्थानीय तह	एकिकृत खर्च
२०७५/७६	खुद चालु खर्च	३९५२३.५२	३४९३.९२	२४३६३.५७	६७३८१.०२
	अनुदान हस्तान्तरण	*३२११८.२४*	*१६१५.५०*	*०.००*	*३३७३३.७४*
	पुँजीगत खर्च	२४१५६.२५	६०९९.५६	६२७७.७३	३६५३३.५४
	वित्तीय व्यवस्था	१५२४७.६७	०.००	०.००	१५२४७.६७
	जम्मा (अनुदान हस्तान्तरण सहित)	**१११०४५.६८**	**११२०८.९९**	**३०६४१.३०**	**११९१६२.२३**
	जम्मा (अनुदान हस्तान्तरण बाहेक)	**७८९२७.४४**	**९५९३.४९**	**३०६४१.३०**	**११९१६२.२३**
२०७६/७७	खुद चालु खर्च	४३११४.९९	४३५९.२२	१९२७१.९५	६६७४६.१६
	अनुदान हस्तान्तरण	*३५२९९.९०*	*२३२०.६५*	*४.३७*	*३७६२४.९२*
	पुँजीगत खर्च	१८९०८.४७	८९३१.५५	१२७१५.५४	४०५५५.५६
	वित्तीय व्यवस्था	११७९०.०४	०.००	१४.०९	११८०४.१३
	जम्मा (अनुदान हस्तान्तरण सहित)	**१०९११३.४१**	**१५६११.४२**	**३२००५.९५**	**११९१०५.८६**
	जम्मा (अनुदान हस्तान्तरण बाहेक)	**७३८१३.५१**	**१३२९०.७७**	**३२००१.५८**	**११९१०५.८६**
२०७७/७८	खुद चालु खर्च	४५१६७.०६	५५१८.९४	२३४८५.०२	७४१७१.०२
	अनुदान हस्तान्तरण	*३९४५४.६७*	*२०१८.७६*	*२.२९*	*४१४७५.७२*
	पुँजीगत खर्च	२२८८३.६१	११२०५.१६	१५६२९.९९	४९७१८.७६
	वित्तीय व्यवस्था	१२१६२.२६	१४०.००	२६.३३	१२३२८.५९
	जम्मा (अनुदान हस्तान्तरण सहित)	**११९६६७.६०**	**१८८८२.८६**	**३९१४३.६३**	**१३६२१८.३७**
	जम्मा (अनुदान हस्तान्तरण बाहेक)	**८०२१२.९३**	**१६८६४.१०**	**३९१४१.३४**	**१३६२१८.३७**
२०७८/७९	खुद चालु खर्च	५४८२५.८९	५२४३.०७	२५८४९.३५	८५९१८.३०
	अनुदान हस्तान्तरण	४०६०५.७९	२४९८.३२	०.००	४३१०४.११
	पुँजीगत खर्च	२१६२१.३१	१०८६५.३६	१६५३१.२२	४९०१७.८९
	वित्तीय व्यवस्था	१३९४७.१०	१४१.७२	३६.३७	१४१२५.१८
	जम्मा (अनुदान हस्तान्तरण सहित)	**१३१०००.०८**	**१८७४८.४६**	**४२४१६.९४**	**१४९०६१.३८**
	जम्मा (अनुदान हस्तान्तरण बाहेक)	**९०३९४.२९**	**१६२५०.१४**	**४२४१६.९४**	**१४९०६१.३८**

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

नोटः अनुदान हस्तान्तरणलाई तीन तहको कुल खर्चमा समावेश गरिएको छैन।

अनुसूची २.१.२: सार्वजनिक वित्तका चरहरु

(रू. करोडमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष									फागुनसम्म		
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन	**२२३२५२.५२८**	**२४२३६३.८५**	**२६०८१८.४४**	**३०७७१४.४९**	**३४५५९४.९३**	**३८५८९३.०४**	**३८८८७०.३७**	**४३५२५५.०२**	**४९३३६९.६६**	**४२७७३०.१९**	**४८५१६२.४७**	**५३८१३३.५१**
कुल सरकारी खर्च	**४३५०५.२३**	**५३१५७.२३**	**६००१९.६०**	**८३७२४.७८**	**१०८७२७.९८**	**१११०४५.६८**	**१०९११३.४१**	**११९६६७.५९**	**१३१०००.०८**	**५७१८७.८३**	**६७४६१.११**	**७७९२३.००**
चालु खर्च	३०३५३.१७	३३९४०.७६	३७१२९.७१	५१८६१.६१	६९६९१.९६	७१६४१.७६	७८४१४.८९	८४६२१.७३	९५४३१.६८	४५५९९.९३	५३८५६.९६	६०८८४.४५
पूँजीगत खर्च	६६६९.४७	८८८४.३५	१२३२५.१४	२०८७४.८३	२७०७१.३७	२४१५६.२५	१८९०८.४७	२२८८३.६१	२१६२१.३१	७९८८.५२	७७१४.८३	८४२५.६०
वित्तीय व्यवस्था	६४८२.५८	१०३३२.१२	१०५६४.७४	१०९८८.३३	११९६४.६६	१५२४७.६७	११७९०.०४	१२१६२.२५	१३९४७.१०	३५९९.३८	५८८९.३१	८६१२.९६
कुल राजस्व	**३५६६२.०८**	**४०५८६.६४**	**४८१९६.१६**	**६०९१७.९९**	**७२६७१.७५**	**८२९६३.३७**	**७९३७४.६६**	**९३५८८.७९**	**१०६६३४.६५**	**५७१२०.३४**	**६८२२३.८१**	**५८२७७.१२**
कर	३१२४४.१३	३५५९५.५७	४२१०९.६६	५५३८६.६५	६५९४९.१५	७३८६०.४०	७०००५.५५	८७०१०.६६	९८४३३.२०	५२७६६.९२	६२७९०.४७	५२६४७.२६
गैरकर	४४१७.९५	४९९१.०७	६०८६.५०	५५३१.३४	६७२२.६०	९१०२.९७	९३६९.१२	६५७८.१३	८२०१.४५	४३५३.४२	५४३३.३४	५६२९.८६
संघीय राजस्व #						**७३१३६.६१**	**७०४७९.११**	**८२४९४.६४**	**९३८२७.८५**	**५०१९७.५२**	**६००५७.०९**	**५०८७७.४३**
कर						६४३२०.६३	६१३३९.०५	७६१०५.६६	८५९१२.५४	४६००७.२५	५४८११.४३	४५४११.६३
गैरकर						८८१५.९८	९१४०.०६	६३८८.९८	७९१५.३१	४१९०.२७	५२४५.६६	५४६५.७९
वैदेशिक अनुदान	३३९६.०२	३६३७.४२	३२४७.७५	३१९३.२४	३४७१.४६	२९५८.४३	१९१९.१८	२६७९.१६	२४१४.९०	७४७.८३	१३८८.३३	१०३३.३६
बेरुजु र नगद मौज्दात	५७३.४२	६०९.०५	३२७.७४	३४१.७९	५५२.३८	१००४.११	४७५६.५८	४०४३.३०	४८५०.४९	३२७२.६२	३८०४.६१	३५२०.७९
आन्तरिक ऋण लगानी फिर्ता	५६.९८	२०८.१६	१३६९.४०	२९४.०२	३२३.५०	३०६.६१	१७८.८२	३२२.३५	२९३.८	४३.०५	७९.७५	१७९.९५
कुल राजस्व र अनुदान (बेरुजु र नगद मौज्दात सहित)	३९६३१.५२	४४८३३.११	५१७७१.६५	६४४५३.०१	७६६९५.५९	८६९२५.९१	८६०५०.४२	१००३११.२५	११३९००.०४	६११४०.७९	७३४१६.७५	६२८३१.२७
कुल आय	**३९६८८.५०**	**४५०४१.२७**	**५३१४१.०५**	**६४७४७.०३**	**७७०१९.०९**	**८७२३२.५२**	**८६२२९.२४**	**१००६३३.६१**	**११४१९३.८८**	**६११८३.८४**	**७३४९६.४९**	**६३०११.२१**
संघीय राजस्व र अनुदान (बेरुजु र नगद मौज्दात सहित)#						७७०९९.१५	७७१५४.८६	८९२१७.१०	१०१०९३.२४	५४२१७.९७	६५२५०.०३	५५४३१.५८
कुल संघीय आय #						**७७४०५.७६**	**७७३३३.६८**	**८९५३९.४५**	**१०१३८७.०९**	**५४२६१.०२**	**६५३२९.७७**	**५५६११.५२**
बजेट सन्तुलन (वचत(+)/न्यून(-)	**-३८१६.७३**	**-८११५.९६**	**-६८७८.५५**	**-१८९७७.७५**	**-३१७०८.८९**					**३९९६.०१**	**६०३५.३८**	**-१४९११.७९**
संघीय बजेट सन्तुलन (वचत(+)/न्यून(-) #						**-३३६३९.९२**	**-३१७७९.७२**	**-३०१२८.१४**	**-२९६१३.००**	**-२९२६.८१**	**-२१३१.३४**	**-२२३११.४८**
राजस्व सन्तुलन (वचत(+)/न्यून(-)	**५३०८.९०**	**६६४५.८८**	**११०६६.४५**	**९०५६.३७**	**२९७९.७९**					**११५२०.४१**	**१४३६६.८५**	**-२६०७.३२**
संघीय राजस्व सन्तुलन (वचत(+)/न्यून(-) #						**१४९४.८५**	**-७९३५.७९**	**-२१२७.०९**	**-१६०३.८३**	**४५९७.५९**	**६२००.१२**	**-१०००७.०२**

अनुसूची २.१.२: सार्वजनिक वित्तका चरहरु

(रू. करोडमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष									फागुनसम्म		
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
आन्तरिक ऋण परिचालन	१९९८.३०	**४२४२.३०**	**८७७७.५०**	**८८३३.८०**	**१४४७५.०९**	**९६३८.२०**	**१९४९०.२८**	**२२४००.९१**	**२३१८४.५५**	**११२५१.५३**	**८९५०.००**	**८७२०.०९**
खुद सार्वजनिक ऋण	**५५३५०.७७**	**५४४९१.८६**	**६२७७८.९३**	**६९७६८.९४**	**९१७३१.५६**	**१०४८१५.६७**	**१४३३४०.२५**	**१७३७६३.६९**	**२०१३२९.६४**	**१६०२९८.१९**	**१८४८१८.५८**	**२०८००६.०३**
वैदेशिक ऋण	३४६८१.९१	३४३२६.१८	३८८७६.०३	४१३९७.८८	५२६१५.४१	५९४९२.६२	८१९६६.७१	९३४६९.५२	१०२५८४.७१	८८५४७.७९	९८४९९.१	१०६९७८.३
आन्तरिक ऋण	२०६६८.८६	२०१६५.६८	२३९०२.९०	२८३७१.०६	३९११६.१५	४५३२३.०५	६१३७३.५४	८०२९४.१७	९८७४४.९३	७१७५०.४०	८६३१९.५	१०१०२७.८
ऋण सेवा खर्च (ब्याज र सावाँ)	**५३९१.४९**	**७३७३.५०**	**७६८०.३१**	**७१२८.८३**	**७१९२.११**	**७५०६.६६**	**८३५९.७७**	**९५०१.२३**	**१२१९७.९६**	**३८९७.१६**	**६६४६.५२**	**१२१६६.६२**
सावाँ भुक्तानी	**४१८७.७१**	**६४४७.१८**	**६८१३.००**	**६१२६.४६**	**५५६७.३८**	**५४३५.२०**	**५७५३.७४**	**६०१६.९७**	**७६७५.३७**	**२०१४.०५**	**४२९१.२३**	**८०९८.८१**
वैदेशिक ऋण	१६७२.४६	१७०४.१८	१७७९.५१	२२७०.३२	१८५८.९२	२००३.८९	२३५६.०४	२३२६.८६	२९४१.५९	११९१.६४	१३६६.५७	१८८१.६३
आन्तरिक ऋण	२५१५.२५	४७४३.००	५०३३.४९	३८५६.१४	३७०८.४६	३४३१.३१	३३९७.७०	३६९०.११	४७३३.७८	८२२.४१	२९२४.६७	६२१७.१८
ब्याज सेवा खर्च	**१२०३.७८**	**९२६.३२**	**८६७.३०**	**१००२.३७**	**१६२४.७३**	**२०७१.४६**	**२६०६.०३**	**३४८४.२५**	**४५२२.५९**	**१८८३.११**	**२३५५.२८**	**४०६७.८१**
वैदेशिक ऋण	३३६.५२	३०३.६१	३३१.०९	३२६.३५	३८६.०४	४५०.५१	५२३.७७	६२७.४५	७५४.०९	३३२.२४	४०४.५९	५३२.९४
आन्तरिक ऋण	८६७.२६	६२२.७१	५३६.२१	६७६.०२	१२३८.६९	१६२०.९५	२०८२.२६	२८५६.८०	३७६८.५०	१५५०.८७	१९५०.७०	३५३४.८७
अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता उपयोग	**६०२०.४६**	**६३९०.१६**	**७२७७.२३**	**९९८४.१५**	**१३१५५.१४**	**१४७२७.१२**	**१३९७०.४४**	**२०९४२.९५**	**१६००९.१०**	**६००९.२१**	**४७९८.६४**	**५३४४.४५**
ऋण	१७९९.८८	२५६१.५८	३३२२.८३	५९०२.२२	९२२३.२७	१२४३७.२५	११६४८.८७	१७२९४.८२	१३५९४.२१	५०३७.८६	३८८७.४९	४३११.१०
अनुदान	४२२०.५८	३८२८.५८	३९५४.४०	४०८१.९३	३९३१.८७	२२८९.८७	२३२१.५७	३६४८.१३	२४१४.९०	९७१.३५	९११.१५	१०३३.३६
अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता परिचालन	**५५०९.२६**	**६५६३.८४**	**७६२५.१५**	**८९९४.४९**	**१३३६१.९२**	**१२३९८.५१**	**१९२२१.५०**	**१५७६५.८७**	**१५७२२.३४**	**९२४९.६२**	**७९०९.९४**	**७२५८.८६**
ऋण	२११३.२४	२९२६.४२	४३७७.४०	५८०१.२५	९८९०.४६	९४४०.०८	१७३०२.३२	१३०८६.७२	१३३०८.३४	८५०१.७९	६५२१.६२	६२२५.५
अनुदान	३३९६.०२	३६३७.४२	३२४७.७५	३१९३.२४	३४७१.४६	२९५८.४३	१९१९.१८	२६७९.१६	२४१४.००	७४७.८३	१३८८.३३	१०३३.३६
अन्तर्राष्ट्रिय विकास सहायता प्रतिबद्धता	**१५२४२.३०**	**२२५८१.९३**	**१९५५९.८७**	**२५०२४.४६**	**२०१९९.८०**	**१३८२५.६१**	**२१९८८.३२**	**२२५३७.०७**	**२३७९१.७०**	**१८७४३.६३**	**१२६०७.२५**	**१३७१२.१०**
ऋण	७९५०.५०	१३४२१.६२	११६३९.५०	१५२५६.८८	११७०९.४०	१०४८२.७१	१८९७७.७८	१९७९८.४१	१४४६१.००	१८१२.५२	९४६.२६६	११४००
अनुदान	७२९१.८०	९१६०.३१	७९२०.३७	९७६७.५८	८४९०.४०	३३४२.९०	३०१०.५४	२७३८.६६	९३३०.७०	१६९३१.१०	११६६०.९७९४	२३१२.१
शेयर तथा ऋण लगानी	**२२९४.८७**	**३८८४.९४**	**३७५१.७४**	**४८६१.८७**	**६३९७.२८**	**९८१२.४७**	**६०३६.४१**	**६१३९.२३**	**६२७१.७३**	**१५८५.३३**	**१५९८.०८**	**५१४.१५**
संस्थानमा ऋण लगानी	१३४९.७७	२८३३.९०	२४८१.६६	२८९१.०९	१९१९.५७	३९४२.७०	४७६३.६७	३४४२.५०	४७३०.०४	६४२.३४	७१२.१८	२८२.३०
संस्थानमा शेयर लगानी	९४१.२३	८५२.४०	११९९.४०	१६८७.४७	४४६०.८९	५८४५.७७	१२४३.७५	२६७७.५६	१५२२.१४	९२३.८२	८६६.३५	२३१.८५
वैदेशिक शेयर लगानी	३.८७	१९८.६४	७०.६८	२८३.३१	१६.८२	२४.००	२८.९९	१९.१७	१९.५५	१९.१७	१९.५५	०

स्रोतः अर्थ मन्त्रालय/महालेखा नियन्त्रक कार्यालय/नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०७९

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि **(क)** मूल्य अभिवृद्धि कर तथा अन्तःशुल्क (आन्तरिक उत्पादनको) ३० प्रतिशत **(ख)** रोयल्टी संकलनको ५० प्रतिशत र **(ग)** संघीयता पूर्व केन्द्र सरकारले संकलन गर्ने घरवहाल कर, रजिष्ट्रेशन कर र सवारी साधन कर संवैधानिक व्यवस्था बमोजिम हाल प्रदेश र स्थानीय तहले संकलन गर्ने हुँदा उक्त रकम (क+ख+ग) संघीय राजस्वमा समावेश गरिएको छैन।

अनुसूची २.२: कर राजस्व

रु. करोडमा

राजश्व शिर्षक		आर्थिक वर्ष									फागुनसम्म		
		२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
११९००	**आय, मुनाफा तथा पूंजीगत लाभमा लाग्ने कर**	**७५६१.३६**	**८६१६.५६**	**११४१३.८०**	**१४४८४.६१**	**१५४७९.००**	**१८८४१.३६**	**२१३२३.७४**	**२२१४८.३५**	**२५२१८.८५**	**१२२५९.१७**	**१४४४६.७०**	**१३८८०.३१**
१११९०	एकलौटी फर्म तथा व्यक्तिगत आयमा लाग्ने कर	१९४३.४०	२२५५.७८	२९९६.५०	३४८५.४५	४१४०.६९	५५००.५०	५७९२.७८	८३४९.१६	९२५०.४५	५०३४.२३	६१४९.६३	४७४३.२१
१११२०	निकायको आयमा लाग्ने कर	४५४२.३०	५२०३.३७	७०९६.९०	९२६४.८४	८७५९.६८	१०४८६.८१	१२३१५.५५	१०४६४.६७	१२३०१.३५	४७२०.८३	५७७१.९६	५९३९.२६
१११३०	लगानीको आय तथा अन्य आयमा लाग्ने कर	१०७५.६६	११५७.४१	१३२०.४०	१७३४.३१	२५७८.६३	२८५४.०५	३२१५.४०	३३३४.५३	३६६७.०६	२५०४.१०	२५२५.१२	३१९७.८४
११२००	**पारिश्रमिकमा आधारित कर**	**२४४.९९**	**२९२.५८**	**३२६.९८**	**४१३.६९**	**५०९.७८**	**६००.६२**	**६५०.८१**	**६८८.३६**	**७८०.६०**	**४४३.७१**	**४७५.७३**	**५२४.१८**
११२११	पारिश्रमिकमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कर	२४४.९९	२९२.५८	३२६.९८	४१३.६९	५०९.७८	६००.६२	६५०.८१	६८८.३६	७८०.६०	४४३.७१	४७५.७३	५२४.१८
११३००	**सम्पत्ति कर**	**६६७.११**	**९३९.९४**	**१३१४.९४**	**१८२९.४०**	**१९३३.२३**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.०३**	**०.००**	**०.००**	०.०१
११३१०	अचल सम्पत्तिमा लाग्ने कर	२.८५	२.१९	०.५१	१३.५९	१.०३	०.००	०.००	०.००	**०.०२**	०.००	०.००	०.०१
११३४०	वित्तीय र पुँजीगत कारोबारमा लाग्ने कर	६६४.२६	९३७.७५	१३१४.४३	१८१५.८१	१९३२.२०	०.००	०.००	०.००	**०.००**	०.००	०.००	०.००
११४००	**वस्तु तथा सेवामा आधारित कर**	**१५७७१.८४**	**१८००२.५२**	**२०५६६.८७**	**२७८५६.८९**	**३४८०४.९४**	**३९५६४.२८**	**३५६४१.२६**	**४६२७८.६७**	**५२५६२.९६**	**२८७८८.५९**	**३४१११.९२**	**२८६५८.८७**
११४१०	मूल्य अभिवृद्धि कर (मू.अ.क.)	१०११०.४६	११२५२.१८	१२२४१.१९	१६१०६.८३	२०६८०.९८	२४०१२.१३	२२४०१.६५	२८२०१.९१	३१४२७.९१	१७५०४.४७	२०३५४.४०	१७६३१.७७
११४२०	अन्तः शुल्क	४५४१.२६	५३५३.८२	६५७७.६४	८४८०.५५	१०२५७.९२	१२१८५.३५	१०३९२.७७	१३७८१.०५	१६६७७.७७	८५५९.५३	१०७७४.१९	९०३२.२३
११४४०	विशेष सेवामा लाग्ने कर	८७.३५	१०३.१९	१२८.४१	१६१.२०	२०६.४५	१५२.४५	७९.५१	३९.५५	१२४.८२	२६.८१	४७.९९	१०६.५३
११४५०	पुर्वाधार सेवाको उपयोग तथा सवारी साधनमा लाग्ने कर	१०३२.७७	१२९३.३३	१६१९.६३	३१०८.३२	३६५९.५९	३२१४.३५	२७६७.३३	४०८५.६१	४३२४.८१	२५१८.६०	२९३०.१५	१८८४.२२
११४६०	वस्तु तथा सेवामा लाग्ने अन्य कर	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१७०.५५	७.६५	१७९.१९	५.२०	४.११
११५००	**वैदेशिक व्यापारमा आधारित कर**	**६७९८.०५**	**७४८४.१३**	**८२१५.९१**	**१०३०५.८८**	**१२६८६.५४**	**१४३३१.९०**	**१२३७९.०३**	**१७८९५.१९**	**१९८७०.३२**	**११२७५.४२**	**१३७५६.०८**	**९५८३.३४**
११५११	आयातमा लाग्ने भंसार महसुल	६४१२.५४	७०५२.६७	७७८२.२२	९८४१.०३	१२१६१.४८	१३७००.८६	११७५८.५६	१६८१८.५२	१८७३१.१३	१०४९७.४३	१२८७९.७०	८९८८.९५
११५२०	भंसार महसुल -निर्यात	१०६.६५	३१.४६	११.३७	१२.५१	१०.२५	२३.७६	११.२४	२८.७१	४०.०६	३४.९६	३६.२६	२५.८७
११५६०	वैदेशिक व्यापारमा आधारित अन्य कर	२७८.८६	४००.००	४२२.३२	४५२.३३	५१४.८१	६०७.२८	६०९.२४	१०४७.९६	१०९९.१३	७४३.०३	८४०.१३	५६८.५२
११६००	**अन्य कर**	**२००.७७**	**२५९.८४**	**२७१.१६**	**४९६.१८**	**५३५.६६**	**५२२.२४**	**१०.७१**	**०.१०**	**०.४४**	**०.०२**	**०.०३**	**०.५५**
११६१०	व्यवसायले भुक्तानी गर्ने	८७.२२	११८.५०	११४.१५	१५९.८५	१६०.५१	५२२.२४	१०.७१	०.१०	**०.४४**	०.०२	०.०३	०.५५
११६२०	व्यवसाय बाहेक अन्यले भुक्तानी गर्ने	११३.५५	१४१.३४	१५७.०१	३३६.३३	३७५.१५	७३८६०.४०						
	कुल जम्मा	**३१२४४.१२**	**३५५९५.५७**	**४२१०९.६६**	**५५३८६.६५**	**६५९४९.१५**	**७३८६०.४०**	**७०००५.५५**	**८७०१०.६६**	**९८४३३.२०**	**५२७६६.९२**	**६२७९०.४४**	**५२६४७.२६**

स्रोत : महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

नोटः एकिकृत आर्थिक संकेत तथा वर्गीकरणमा परिवर्तन भएकोले यस अघिको कुल परिमाणमा फरक नपरेपनि उपशीर्षकहरुको परिमाणमा केही परिवर्तन भएको छ।

नोटः आर्थिक वर्ष २०७६/७७ देखिको अन्तशुल्क राजस्वमा स्वास्थ्य जोखिम कर (उत्पादन र आयात) पनि समावेश गरिएको छ। कतिपय राजस्व शीर्षकमा अन्यत्र जानुपर्ने राजस्व समेत प्रविष्ट भएको कारण आर्थिक वर्षको फागुनको तुलनामा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा केही शीर्षकहरुमा राजस्व न्यून देखिन गएको छ।

अनुसूची २.२.१ : संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला भएको कर राजस्व (बाँडफाँट नहुने कर राजस्व)

रु. करोडमा

राजस्व संकेत		राजस्व शीर्षक	आर्थिक वर्ष			फागुनसम्मको		
			२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
११100		**आय, मुनाफा तथा पूंजीगत लाभमा लाग्ने कर**	**२१३२३.७४**	**२२१४८.३५**	**२५२१८.८५**	**१२२५९.१७**	**१४४४६.७०**	**१३८८०.३१**
११११०		एकलौटी फर्म तथा व्यक्तिगत आयमा लाग्ने कर	५७९३.२२	८३४९.१६	९२५०.४५	५०३४.२३	६१४९.६३	४७४३.२१
१११२०		निकायको आयमा लाग्ने कर	१२३१५.१२	१०४६४.६७	१२३०१.३५	४७२०.८३	५७७१.९६	५९३९.२६
१११३०		लगानीको आय तथा अन्य आयमा लाग्ने कर	३२१५.४०	३३३४.५३	३६६७.०६	२५०४.१०	२५२५.१२	३१९७.८४
११२००		**पारिश्रमिकमा आधारित कर**	**६५०.८१**	**६८८.३६**	**७८०.६०**	**४४३.७१**	**४७५.७३**	**५२४.१८**
११२१०	११२११	पारिश्रमिकमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कर	६५०.८१	६८८.३६	७८०.६०	४४३.७१	४७५.७३	५२४.१८
११२००		**सम्पत्ति तथा पूँजीगत कारोबारमा लाग्ने कर**	**०.००**	**०.००**	**०.०३**	**०.००**	**०.००**	**०.०१**
११३११		व्यक्तिगत सम्पतीमा लाग्ने वार्षिक कर	०.००	०.००	०.०२	०.००	०.००	०.००४८
११३१६/५१		वित्तीय तथा पूँजीगत कारोवारमा लाग्ने कर	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.०००२
११४००		**वस्तु तथा सेवामा आधारित कर**	**६७५२.९३**	**९९२८.६७**	**१०८२७.८२**	**६२५६.३७**	**७५१५.१३**	**४५४०.०२**
११४१०	११४१९	**बाँडफाँट हुने बाहेक अन्य स्रोतबाट प्राप्त मु.अ.कर**	**११.३१**	**१०.४६**	५.१७	**८.२६**	**४.०१**	**१.९२**
११४२०	११४२२	**अन्तः शुल्क आयात**	**३५६४.७१**	**५२१९.५०**	५७३०.१५	**३३६९.९१**	**४१२५.४५**	**२०६८.७६**
	११४२३	**स्वास्थ्य जोखिम कर उत्पादन**	**३२५.०३**	**४००.७९**	६२६.५५	**१५२.११**	**३९८.९२**	**४७३.७८**
	११४२४	**स्वास्थ्य जोखिम कर आयात**	**५.०६**	**२.२१**	८.६६	**०.००**	**३.४१**	**०.६९**

अनुसूची २.२.१ : संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला भएको कर राजस्व (बाँडफाँट नहुने कर राजस्व)

रु. करोडमा

राजस्व संकेत		राजस्व शीर्षक	आर्थिक वर्ष			फागुनसम्मको		
			२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
११४४०		**विशेष सेवामा लाग्ने कर**	**७९.५१**	**३९.५५**	**१२४.८१६**	**२६.८१**	**४७.९९**	**१०६.५३**
	११४४२	स्वास्थ्य सेवा कर	२१.१२	२.७९	०.७३३	१.५६	०.६०	०.१२
	११४४३	शिक्षा सेवा कर-शैक्षिक संस्था	४.६५	१.९१	७.८२१	१.१३	२.३९	६.७०
	११४४४	शिक्षा सेवा कर- वैदेशिक अध्ययन	५३.७३	३४.८५	११६.२६२	२४.१२	४५.००	९९.७१
११४५०		**पुर्वाधार सेवाको उपयोग तथा सवारी साधनमा लाग्ने कर**	**२७६७.३३**	**४०८५.६१**	**४३२४.८२८**	**२५१८.६०**	**२९३०.१५**	**१८८४.२२**
	११४५१	सवारी साधन कर (सवारी दर्ता, वार्षिक सवारी कर तथा पटके सवारी कर)	०.७३	०.३८	०.०२	०.४५	०.१८	०.०८
	११४५२	पूर्वाधार सेवाको उपयोगमा लाग्ने कर	४९.९४	६३.८३	८०.५५	३६.६५	५३.८१	२७.४१
	११४५३	सडक मर्मत तथा सुधार दस्तुर	७५६.२२	१०४९.६२	११३१.६४	६६७.१६	७७४.४१	४३८.५२
	११४५४	सडक निर्माण तथा सम्भार दस्तुर	५४०.४४	७२८.०१	७०६.९७	४७३.६८	५५१.२८	१८३.२६
	११४५५	पूर्वाधार कर	१४२०.००	२२४३.७८	२४०५.६५८	१३४०.६५	१५५०.४७	१२३४.९६
११४६१		**वस्तु तथा सेवामा लाग्ने अन्य कर**	**०.००**	**१७०.५५**	**७.६४९**	**१७९.१९**	**५.२०**	**४.११**
११५००		**वैदेशिक व्यापारमा आधारित कर**	**१२३७९.०३**	**१७८९५.१९**	**१९८७०.३२**	**११२७५.४२**	**१३७५६.०८**	**९५८४.००**
	११५११	आयातमा लाग्ने भंसार महसुल	११७५८.५६	१६८१८.५२	१८७३१.१२६	१०४९७.४३	१२८७९.७०	८९८८.९५
	११५२१	भंसार महसुल -निर्यात	११.२४	२८.७१	४०.०६	**३४.९६**	३६.२६	२६.५३
	११५६०	वैदेशिक व्यापारमा आधारित अन्य कर	६०९.२४	१०४७.९६	१०९९.१३	७४३.०३	८४०.१३	५६८.५२
११६००		**अन्य कर**	**१०.७१**	**०.१०**	**०.०४**	**०.०२**	**०.०३**	**०.०४**
कुल जम्मा			**४१११७.२२**	**५०६६०.६६**	**५६६९७.६६१३**	**३०२३४.६९**	**३६१९३.६७**	**२८५२८.५७**

स्रोत : महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

नोटः कतिपय राजस्व शीर्षकमा अन्यत्र जानुपर्ने राजस्व समेत प्रविष्ट भएको कारण आर्थिक वर्षको फागुनको तुलनामा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा केही शीर्षकहरुमा राजस्व न्यून देखिन गएको छ।

अनुसूची २.२.२: संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच बाँडफाँट हुने कर राजस्वको विवरण

(रू. करोडमा)

राजस्व संकेत	बाँडफाँट हुने कर राजस्व	आर्थक वर्ष २०७७/७८				आर्थक वर्ष २०७८/७९				फागुनसम्मको						
		कुल संकलित राजस्व	बाँडफाँड भएको राजस्व			कुल संकलित राजस्व	बाँडफाँड भएको राजस्व			कुल संकलित राजस्व	संघ		प्रदेश		स्थानीय तह	
			संघ	प्रदेश	स्थानीय तह		संघ	प्रदेश	स्थानीय तह	२०७९/८०	२०७८/७९	२०७९/८०	२०७८/७९	२०७९/८०	२०७८/७९	२०७९/८०
३३३१	३३३११-मू. अ. क. -उत्पादन संकलन	३५१४.८०	२४६०.३६	५२७.२२	५२७.२२	३७९८.५८	२६५९.००	५६९.७९	५६९.७९	२२०४.५२	१५५९.४१	१५४३.१७	३३४.१६	३३०.६८	३३४.१६	३३०.६८
३३३१	३३३१२-मू. अ. क. -आयात संकलन	१६५४८.३४	११५८३.८४	२४८२.२५	२४८२.२५	१९८४३.७१	१३८९०.६०	२९७६.५६	२९७६.५६	१०७५१.२६	९३०४.१५	७५२५.८८	१९९३.७५	१६१२.६९	१९९३.७५	१६१२.६९
३३३१	३३३१३-मू. अ. क. -वस्तु बिक्री र वितरण संकलन	२७६५.७३	१९३६.०१	४१४.८६	४१४.८६	२९२९.२५	२०५०.४७	४३९.३९	४३९.३९	१७४६.१७	०.००	१२२२.३२	०.००	२६१.९३	०.००	२६१.९३
३३३१	३३३१४-मू. अ. क. -परामर्श तथा ठेक्का संकलन	३५०७.३५	२४५५.१५	५२६.१०	५२६.१०	२९०२.१६	२०३१.५१	४३५.३२	४३५.३२	१५५७.९१	११५३.५८	१०९०.५४	२४७.१९	२३३.६९	२४७.१९	२३३.६९
३३३१	३३३१५-मू. अ. क. -पर्यटन सेवा संकलन	६९.७५	४८.८३	१०.४६	१०.४६	१२२.८४	८५.९९	१८.४३	१८.४३	१३६.९७	४४.९५	९५.८८	९.६३	२०.५४	९.६३	२०.५४
३३३१	३३३१६-मू. अ. क. -संचार सेवा, विमा, हवाई उडान र अन्य सेवा संकलन	१२७४.१९	८९१.९३	१९१.१३	१९१.१३	१२८०.१९	८९६.१४	१९२.०३	१९२.०३	८३४.४९	६०१.९९	५८४.१५	१२९.००	१२५.१७	१२९.००	१२५.१७
३३३१	३३३१७-मू. अ. क. -बेदर्तावालाबाट गर्ने संकलन	५११.२८	३५७.९०	७६.६९	७६.६९	५४६.०४	३८२.२३	८१.९१	८१.९१	३९८.५३	२४७.००	२७८.९७	५२.९३	५९.७८	५२.९३	५९.७८
३३११०	**मुल्य अभिवृद्धि कर**	**२८१९१.४५**	**१९७३४.०२**	**४२२८.७२**	**४२२८.७२**	**३१४२२.७७**	**२१९९५.९४**	**४७१३.४२**	**४७१३.४२**	**१७६२९.८५**	**१२९११.०८**	**१२३४०.९०**	**२७६६.६६**	**२६४४.४८**	**२७६६.६६**	**२६४४.४८**
३३३३	३३३३१-सुर्तिजन्य पदार्थ - संकलन	२०३२.९०	१४२३.०३	३०४.९३	३०४.९३	२४५६.५९	१७१९.६१	३६८.४९	३६८.४९	१८०८.४६	११०४.१५	१२६५.९२	२३६.६०	२७१.२७	२३६.६०	२७१.२७
३३३३	३३३३२-मदिरा - संकलन	२४३६.६६	१७०५.६६	३६५.५०	३६५.५०	३०३३.९१	२१२३.७४	४५५.०९	४५५.०९	१५५१.३२	१२६९.९१	१०८५.९३	२७२.१२	२३२.७०	२७२.१२	२३२.७०
३३३३	३३३३३-वियर - संकलन	२०९८.५३	१४६८.९७	३१४.७८	३१४.७८	३०९८.९४	२१६९.२६	४६४.८४	४६४.८४	१९७०.४१	१२७२.४९	१३७९.२९	२७२.६८	२९५.५६	२७२.६८	२९५.५६
३३३३	३३३३४-अन्य औद्योगिक उत्पादन - संकलन	१५९०.४७	१११३.३३	२३८.५७	२३८.५७	१७२३.३३	१२०६.३३	२५८.५०	२५८.५०	११५८.६७	७२५.९३	८११.०७	१५५.५६	१७३.८०	१५५.५६	१७३.८०
३३१३०	**अन्तःशुल्क**	**८१५८.५५**	**५७१०.९९**	**१२२३.७८**	**१२२३.७८**	**१०३१२.७७**	**७२१८.९४**	**१५४६.९२**	**१५४६.९२**	**६४८८.८७**	**४३७२.४८**	**४५४२.२१**	**९३६.९६**	**९७३.३३**	**९३६.९६**	**९७३.३३**
३३११०+३३१३०)		**३६३५०.०१**	**२५४४५.००**	**५४५२.५०**	**५४५२.५०**	**४१७३५.५४**	**२९२१४.८८**	**६२६०.३३**	**६२६०.३३**	**२४११८.७२**	**१७२८३.५७**	**१६८८३.१०**	**३७०३.६२**	**३६१७.८१**	**३७०३.६२**	**३६१७.८१**

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

अनुसूची २.३: गैह्रकर राजस्व

रु. करोडमा

राजश्व शिर्षक		आर्थिक वर्ष									फागुनसम्मको		
		२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
१४१००	**सम्पत्तिबाट प्राप्त आय**	**२०६७.५१**	**२२७०.८७**	**२६१५.८९**	**२७२०.३७**	**३३०४.६५**	**४५६२.०९**	**३३८८.७१**	**२५८९.५४**	**२०८०.५५**	**१६९५.७३**	**११३०.४९**	**२०९२.९३**
१४११०	व्याज	१६५.५५	१९३.००	३११.०१	२२०.७८	३५३.७८	१७१८.०३	५४१.९३	८४१.०३	**६१८.८७**	४२४.६०	६६.६१	२३६.८३
१४१२०	लाभांश	१२९९.२१	१३७३.१७	१४९८.३१	१५१५.८८	१७४२.९६	२०५१.१९	२३४६.४१	१२९८.१५	**९५९.३४**	५९९.२०	५७७.४४	१३४१.५७
१४१५०-९०	भाडा र रोयल्टी तथा पर्यटन शुल्क/घरजग्गा रजिष्ट्रेशन	६०२.७५	७०४.७०	८०६.५७	९८३.७१	१२०७.९१	७९२.८७	५००.३७	४५०.३७	**५०२.३३**	६७१.९३	४८६.४४	५१४.५२
१४२००	**वस्तु तथा सेवा विक्रीबाट प्राप्त रकम/प्रशासनिक शुल्क र दस्तुर**	**२२१७.३३**	**२४६६.५४**	**२५९९.४५**	**२२०९.१७**	**२४८७.४६**	**२४६२.६६**	**२६०९.०२**	**२५२०.९९**	**३२८५.२०**	**१७५२.३६**	**२२०६.६९**	**२३१९.९५**
१४२१०	वस्तु तथा विक्रीबाट प्राप्त रकम	६२९.७९	७२९.५२	८३८.६८	८५७.२३	९००.७०	११८७.९२	११०२.३७	१११३.०३	११५६.७०	७२१.१४	७८६.९४	६४१.२३
१४२२०-६०	प्रशासनिक सेवा शुल्क र दस्तुर	१५८७.५४	१७३७.०२	१७६०.७७	१३५१.९३	१५८६.७६	१२७४.७४	१५०६.६५	१४०७.९६	२१२८.५०	१०३१.२२	१४१९.७५	१६७८.७२
१४३००	**दण्ड जरिवाना र जफत**	**४५.२८**	**१२५.४३**	**७८.८९**	**७४.५७**	**९७.३४**	**२९०.३४**	**२३४.४८**	**२६५.३२**	**२९१.०२**	**१७१.५३**	**१७६.२१**	१९९.२२
१४४००	**अनुदान बाहेक स्वेच्छिक हस्तान्तरण**	**०.२४**	**०.५०**	**०.३०**	**०.०९**	**०.११**	**०.०७**	**०.०५**	**०.०६**	**०.००**	**०.०५**	**०.०१**	०.०१
१४५००	**विविध राजस्व**	**८७.६०**	**१२७.७३**	**७९१.९७**	**५२७.१५**	**८३३.०४**	**१२४३.०५**	**२६७८.७३**	**७५१.७०**	**१९१६.३४**	**५७०.६०**	**१७३२.२६**	**८५३.६८**
१४५१०	बीमादावी प्राप्ति							०.१२	०.९६	०.०२	०.०४	०.०२	०.००
१४५२०	अन्य राजस्व र प्रदुषण नियन्त्रण शुल्क	८७.६	१२७.७३	७९१.९७	५२७.१५	८३३.०४	१२४३.०५	२६७८.०७	७४८.८४	१९१५.८४	५६८.९२	१७३१.८६	८५२.६८
१४५३०	सरकारीघर, जग्गा, गुडवील बिक्रीबाट प्राप्त रकम							०.५३	१.८९	०.४८	१.६४	०.३८	१.००
	जम्मा गैरकर राजस्व-बाँडफाँट नहुने	**४४१७.९६**	**४९९१.०७**	**६०८६.५०**	**५५३१.३४**	**६७२२.६०**	**८५५८.२०**	**८९११.००**	**६१२७.६१**	**७५७३.११**	**४१९०.२७**	**५२४५.६६**	**५४६५.७९**
३३१५०	**बाँडफाँट हुने रोयल्टी (संघीय सरकारले मात्र संकलन गरेको)**						**५४४.७६**	**४५८.१२**	**४५०.५२**	**६२८.३४**	**१६३.१६**	**१८७.६९**	**१६४.०७**
गैरकर राजस्व (रोयल्टी समेत)							**९१०२.९७**	**९३६९.१२**	**६५७८.१३**	**८२०१.४५**	**४३५३.४२**	**५४३३.३४**	**५६२९.८६**
संघीय सरकारले प्राप्त गरेको रोयल्टी							**२५७.७७**	**२२९.०६**	**२६१.३७**	**३४२.२०**			
संघीय सरकारको गैरकर राजस्व							**८८१५.९८**	**९१४०.०६**	**६३८८.९८**	**७९१५.३१**	**४१९०.२७**	**५२४५.६६**	**५४६५.७९**

स्रोत : महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

नोटः एकिकृत आर्थिक संकेत तथा वर्गीकरणमा परिवर्तन भएकोले यस अघिको कुल परिमाणमा फरक नपरेपनि उपशीर्षकहरुको परिमाणमा केही परिवर्तन भएको छ।

द्रष्टव्यः आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा प्रदेश सरकारले संकलन गरेको कुल रोयल्टी (बाँडफाँट हुने) रू. १ अर्ब ८ करोड ५५ लाख १४ हजार ८ सय ८४ समेत गरी कुल रोयल्टी संकलन (बाँडफाँट हुने) रू. ६ अर्ब २८ करोड ३३ लाख ९७ हजार ८ सय ८३ रहेको थियो। कुल रोयल्टीमध्ये संघले बाँडफाँट मार्फत रू.२ अर्ब ८६ करोड १४ लाख प्राप्त गरेको र बाँडफाँट गर्न बाँकी रकम रू. ५६ करोड ६ लाख समेत संघको रोयल्टी समावेश गरी तालिकामा रू.३ अर्ब ४२ करोड २० लाख राखिएको छ।

नोटः कतिपय राजस्व शीर्षकमा अन्यत्र जानुपर्ने राजस्व समेत प्रविष्ट भएको कारण आर्थिक वर्षको फागुनको तुलनामा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा केही शीर्षकहरुमा राजस्व न्यून देखिन गएको छ।

अनुसूची २.४: चालु खर्चको सेवा तथा कार्यगत विवरण

रु. करोडमा

विवरण	आर्थिक वर्ष									फागुनसम्मको		
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
०१ सामान्य सार्वजनिक सेवा	**६२६८.५५**	**९९७८.५८**	**९४१६.१६**	**१३०५२.२५**	**३३६०३.११**	**४११२४.८७**	**४५७६७.९७**	**४८६०७.६७**	**५०३६९.६३**	**२५७०६.४५**	**२८७६९.४४**	**३२७४९.७१**
०१.१ कार्यकारी र विधायिकाको निकाय, वित्तिय र वैदेशिक मामिला	३७२०.४१	६११८.२८	५१११.८३	५०९७.४३	५४५४.८०	५६५७.५०	६४९६.१६	१३१८.५६	१४७५.७६	७९४.१५	८९९.४९	९४१.५७
०१.२ बाह्य आर्थिक सहायता	०.००	०.००	०.१२	०.२३	०.२६	०.७५	०.९२	०.००	२.४८	०.००	१.१४	०.५०
०१.३ सामान्य सेवा	१८८.०६	१२१९.५८	१३४१.९६	२३९४.३२	१७२६.९८	१५४८.९०	१८६६.८९	४६९५.७४	३४३८.७९	२३९८.१७	१९३८.५८	२०३६.८३
०१.४ सामान्य आधारभूत सेवा	०.००	०.००	०.००	०.१५	०.३०	०.३५	१.२५	०.००	०.१२	०.००	०.००	०.१४
०१.५ सामान्य अनुसन्धान तथा विकास सेवा	१.८६	१.२६	१.०१	०.३८	०.३५	८.०८	४१.८८	८०.२३	२५५.८२	२५.८६	२२२.२०	३१.६८
०१.६ अन्य सामान्य सेवा	३९.६२	३७३.४५	५१८.५४	१५६२.६९	८८२.०४	८९.७१	१५४.४६	१२०.३३	७२४.३९	६७.२८	१६९.५४	८२४.६०
०१.७ सार्वजनिक ऋण कारोवार	८६७.२७	६२२.९०	५३६.२२	६७६.०२	१२३८.६९	१६२१.८६	२०८३.७५	२८४८.२२	३७७१.२०	१५४८.६९	२०९५.६२	३५९९.७२
०१.८ विभिन्न तहका सरकारहरु बीच हुने सामान्य प्रकृतिको हस्तान्तरण	१४५१.३३	१६४३.१०	१९०६.४८	३३२१.०४	२४२९९.७१	३२१९७.७२	३५१२२.६६	३९५४४.५९	४०७०१.०८	२०८७२.३०	२३४४२.८७	२५३१४.६७
०२ रक्षा	**२५७७.८२**	**२८०७.३१**	**२९१६.४५**	**३५५३.१५**	**३८१३.५२**	**३७९३.५४**	**४३१०.९३**	**४३७९.९०**	**४७७१.५५**	**२८०५.२२**	**३०४५.५४**	**३४४९.१४**
०२.१ सैनिक सुरक्षा	२५७७.४९	२८०६.८९	२९१५.३६	३५५२.१४	३८१२.३२	३७८५.१४	४३१०.०९	४३४३.१२	४६८२.१२	२८०३.४५	३०३८.८६	३४४१.६८
०२.२ नागरिक सुरक्षा	०.००	०.००	१.०४	०.७४	१.०४	८.२७	०.७१	३६.५७	८९.३०	१.६२	६.६०	७.३७
०२.५ रक्षा - अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	०.३३	०.४३	०.०६	०.२७	०.१५	०.१३	०.१३	०.२१	०.१३	०.१६	०.०७	०.०९
०३ सार्वजनिक शान्ति सुरक्षा	**३९८५.४१**	**३००४.२०**	**३०३३.२४**	**५१६६.२५**	**४७४०.२७**	**३९७६.०५**	**४६३६.२५**	**४७२७.९५**	**६२२७.५६**	**३०३९.०९**	**३६८२.८१**	**४८८५.३७**
०३.१ प्रहरी सेवा	३१७३.१७	२२२१.८७	२३१७.६१	३५३४.२९	३६९२.६१	३०३५.४१	३६००.७२	३६८५.१९	४९५३.२१	२३९६.६३	२८६२.७३	४०५८.५२
०३.२ अग्नी नियन्त्रण सेवा	०.५३	१.१५	०.६६	०.९०	१.१२	१.०९	१.२६	१.२९	१.४२	०.८०	०.८३	१.००
०३.३ न्यायालय	२६६.२४	३१६.८६	३२९.६७	४२८.६५	४५५.७४	४८२.७७	५२४.०५	५१४.०४	५७१.१९	३२०.०९	३५७.०१	४०५.७८
०३.४ कारागार	८२.७९	१०४.२६	१००.२९	११२.९२	१३०.२७	१४४.५२	१७०.२०	१७७.२३	१८६.०४	१०५.५८	११२.५८	१२०.२५
०३.५ अनुसन्धान तथा विकास- सार्वजनिक शान्ति सुरक्षा							०.००	७.५०	४.६०	३.४०	३.३१	३.१७
०३.६ सार्वजनिक शान्ति सुरक्षा - अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	४६२.६९	३६०.०७	२८५.०१	१०८९.४९	४६०.५३	३१२.२५	३४०.०२	३४२.७०	५११.१०	२१२.५९	३४६.३४	२९६.६५
०४ आर्थिक मामिला	**५०६८.०८**	**५२६०.५९**	**६७६५.६०**	**१०२२९.६५**	**१४७०३.८८**	**१०६९९.७५**	**८७९०.९६**	**६१२१.८४**	**६२८१.४२**	**२९७६.१७**	**३००२.४५**	**४१८२.४८**
०४.१ सामान्य आर्थिक, व्यापारिक र श्रम	८१५.७६	७७१.३६	६१४.१३	४४८१.९४	९४६४.००	५४२४.६३	२८५८.७२	३७३.२१	२३९.६४	२७२.५७	१३५.४६	२१५.६८
०४.२ कृषि, वन , मत्स्यपालन तथा शिकार	२५४९.९१	२८४०.६६	३०१३.८९	३७९३.०४	३४५८.७९	३११६.४०	३१२७.८४	३२३९.५३	३९७८.४०	१५४१.८९	१६३७.३१	२८७४.९५
०४.३ इन्धन तथा उर्जा	३३५.२७	४११.६४	४१८.५०	४३०.११	४२०.६५	२३९.६३	२८१.८९	२३१.४२	२५०.५५	५३.५५	७६.९८	६८.९६
०४.४ खानी , उत्पादन तथा निर्माण	६.१९	६.३४	७.०३	१५.९८	१०.१०	९.७३	१२.३१	९०३.२२	८९१.९६	६४७.८८	६६६.७३	५३६.२०
०४.५ यातायात	८१०.७४	५७९.८१	६१५.८३	७६४.१७	७११.२२	७३२.१५	१०११.९७	१५.५०	४७.१५	७.४४	२९.५१	११.६४
०४.६ संचार	३१४.७६	३४४.३४	३४०.८९	३९१.००	४०९.५७	३८२.७३	४३४.४५	४२७.८७	४३२.१३	२५७.६७	२५६.७१	२७१.७४
०४.७ अन्य उद्योगहरु	१८१.७४	१६४.६९	१७५.८८	२८५.४२	२१४.८२	१५२.०५	१४२.८०	१७२.३७	२५२.९४	१०५.१७	९८.३७	१३४.६३
०४.८ अनुसन्धान तथा विकास - आर्थिक मामिला	५०.५७	१३७.१९	१५७३.५०	६१.५२	८.५४	१.५८	३९.८९	३०.७४	७०.२८	१२.३९	३३.६७	१६.२९
०४.९ आर्थिक मामीला - अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	३.१३	४.५६	५.९६	६.४८	६.२०	६४०.८५	८८१.०९	७२७.९७	११८.३७	७७.६०	६७.७३	५२.३९
०५ वातावरण संरक्षण	**१५२.१४**	**२८१.४९**	**२५०.४८**	**२९६.७१**	**२५६.४१**	**२३२.९६**	**१४०.४१**	**१०१.८४**	**८७.३७**	**२६.९६**	**३५.९५**	**२९.७५**
०५.१ फोहोर मैला व्यवस्थापन	८.७१	३.७३	५.६०	२४.४७	३२.२८	०.२२	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०५.२ ढल व्यवस्थापन	१.८५	५.२३	१०.०९	१.५३	१.८२	२.५६	३.११	०.७६	१.०६	०.४४	०.४९	०.६९
०५.३ प्रदुषण न्यूनिकरण							०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०५.४ जैविक विविधता र भू-संरक्षण	२.६३	०.००	०.००	०.००	०.००	१.२८	०.१८	०.५५	२.१३	०.१०	०.७३	१.८२
०५.५ अनुसन्धान तथा विकास पर्यावरण संरक्षण	०.००	०.००	१.९४	१.९८	१.९७	२२८.९०	१.१७	४.३६	४.००	२.३२	२.०४	१.७३
०५.६ वातावरण संरक्षण - अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	१३८.९५	२७२.५२	२३२.८५	२६८.७३	२२०.३४	६१७.२६	१३५.९५	९६.१७	८०.१९	२४.०९	३२.६९	२५.५१

अनुसूची २.४: चालु खर्चको सेवा तथा कार्यगत विवरण

रु. करोडमा

विवरण	आर्थिक वर्ष									फागुनसम्मको		
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
०६ आवास तथा सामुदायिक सुविधा	**६०४.६४**	**२३८.९४**	**३१२.४७**	**४९४.९९**	**७९२.३०**	**५२५.७३**	**४५१.२८**	**३२५.८४**	**१८२.३७**	**२१६.८८**	**१०९.५३**	**१०४.०५**
०६.१ आवास विकास	११०.६८	९८.५२	१२५.६०	२००.६५	५५१.२९	३५.०९	३६०.७९	२२८.१५	८०.६६	१६४.९१	५४.०४	४८.७०
०६.२ सामुदायिक विकास	०.००	२५.२२	६७.९५	१५२.५८	७७.३३	४९.५१	२६.९५	२७.६९	२५.१६	९.५४	९.६३	८.४१
०६.३ खानेपानी	४६५.९४	१०७.११	१११.३०	१३३.६३	१५३.१६	६.९३	५५.९३	६१.२६	६७.१६	३७.१७	४०.४१	४१.०८
०६.५ अनुसन्धान तथा विकास- आवास तथा सामुदायिक सुविधा							०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०६.६ आवास तथा सामुदायिक सुविधा - अन्यत्र उल्लेख नभएको	२८.०२	८.०९	७.६२	८.१३	१०.५२	२९९३.०७	७.६१	८.७४	९.३९	५.२७	५.४५	५.८७
०७ स्वास्थ्य	**२३३६.२०**	**२६१८.८४**	**३०४३.३६**	**३९३१.२४**	**२९०६.६९**	**२९९३.०७**	**३२७२.९८**	**४१६०.००**	**६०१४.७९**	**२००१.८४**	**२७२९.४९**	**२१७७.३२**
०७.१ औषधी उत्पादन,उपकरण तथा औजार	४७.८०	१५.७९	१३.०७	२१.५४	१९.६२	२९९.५४	१४.२८	१७.७५	१५.१५	७.९८	७.७८	८.९२
०७.२ वहिरंङ्ग सेवा	१८९.९२	१६८.१२	४१०.१४	३२६.३८	२५६.८९	१९१६.५७	५७९.८७	११६७.९२	२२३३.२०	३३६.३८	७८६.३९	३६.४४
०७.३ अस्पताल सेवा	८५९.४७	११२८.१९	११६०.६१	१५३३.४०	१५८४.६५	३९४.४१	१७२०.६५	१७३९.७४	२३७४.९९	९९४.१२	१२३२.६३	११५४.८२
०७.४ सार्वजनिक स्वास्थ्य सेवा	१०१०.६५	१०७७.३१	११५९.५३	१५३६.९१	६१४.३१	३६५.४८	७८९.४३	१०५३.७४	११४३.०६	५११.९१	५३६.३६	८६७.२०
०७.५ अनुसन्धान सेवा	२२८.३६	२२९.४२	३००.००	४६३.०१	३३२.३६	३८२.७०	१३५.०३	१५२.२६	२१२.८३	८३.४२	१४६.३५	८५.७०
०७.६ स्वास्थ्य - अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	०.००	०.००	०.००	५०.००	९८.८७	१५०.१०	३३.७२	२८.५९	३५.५६	६८.०३	१९.९७	२४.२३
०८ मनोरंजन,संस्कृति तथा धर्म	**३६०.६४**	**२९८.७१**	**३५५.७८**	**५०१.७७**	**४६७.५५**	**२०२.८३**	**४३५.१६**	**३१४.७०**	**४००.४३**	**२१७.२८**	**१८९.३०**	**२५१.०६**
०८.१ मनोरंजनात्मक र खेलकुद सेवाहरु	११८.२५	१४२.६०	१८६.१७	२१५.८३	२१४.१८	२४.३७	२३३.६४	८१.३२	९६.९९	४६.३७	४३.१९	९९.९६
०८.२ सांस्कृतिक सेवा	२२१.३१	१३१.५१	१४७.३६	२५६.४३	२१८.९९	५.४०	१७१.३१	२१०.६३	२५४.७९	१५७.७४	१३१.६०	१३२.२६
०८.३ प्रसारण तथा प्रकाशन सेवा	२१.०८	२४.६०	२२.२५	२९.५१	२७.७५	३६०५.२०	२५.५७	१७.३२	४४.१७	१०.६५	१२.०२	१५.८३
०८.४ धार्मिक तथा अन्य सामाजिक सेवा							०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०८.५ अनुसन्धान तथा विकास ,संस्कृतिक र धार्मिक	०.००	०.००	०.००	०.००	६.६४	२.४६	४.६३	५.४३	४.४८	२.५२	२.४९	३.०१
०९ शिक्षा	**७७६९.९३**	**७९७४.४८**	**९०४५.६२**	**१०८३५.२९**	**४४७७.५२**	**२४४.१२**	**३९२५.५३**	**३६८१.०२**	**४२४५.७७**	**२२७३.७०**	**२९२९.७०**	**३१०६.३५**
०९.१ पूर्व प्राथमिक र प्राथमिक शिक्षा	२५४०.०६	२८३६.२४	२८४५.६२	४४२६.७८	३५.४२	३१७७.२२	४२.२९	४४.१६	४४.४९	१३.५२	१२.२३	२०.४०
०९.२ माध्यमिक शिक्षा	१२९६.७९	१४२४.९१	१४३७.५१	११५८.८०	०.००	१.५०	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०९.४ उच्च शिक्षा							०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०९.५ तहमा वर्गिकृत नहुने शिक्षा (अनौपचारिक शिक्षा)	२१६८.९१	२०३७.००	२७४५.७६	२८५४.७१	१९९९.३४	१७९.८९	१६८.८२	१३५.१६	१४२.३३	७१.४२	४६.५९	५३.८७
०९.६ शिक्षाको लागि सहायक सेवाहरु	१६७६.१३	१५४६.९५	१८३०.४०	२२५६.५३	२४०१.७७	४२१६.३६	३३६३.३२	३२६७.५८	३८६४.६३	२११६.४५	२८३१.४०	२९०१.९९
०९.७ शिक्षा अनुसन्धान विकास	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	२७.४८	१.६८	१.८०	१.९१	१.२२	१.२५	३६.०७
०९.८ शिक्षा अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	८८.०४	१२९.३८	१८६.३३	१३८.४७	४०.९९	२२८.२५	३४९.४१	२३२.३१	१९२.४१	७१.०८	३८.२४	९४.०१
१० सामाजिक सुरक्षा	**१२२९.७७**	**१४७७.६३**	**१९९०.५४**	**३८००.३३**	**३९३०.७१**	**३९१९.४५**	**६६८३.४२**	**१२२००.९७**	**१६८५०.७७**	**६३३६.३४**	**९३६२.७५**	**९९४९.१३**
१०.४ वृद्ध वृद्धा							०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
१०.४ परिवार र शिशु कल्याण	३३.८१	७३.२४	१७३.५३	१०६.६१	३५.१४	८.१७	१.३६	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
१०.५ बेरोजगार						३३.०१	०.००	४.०४	२.७४	४.५४	२.२९	२.३६
१०.७ सामाजिक असमावेशी	१०६३.४६	१२५३.५९	१६४२.०७	३४९५.०२	३७६०.२९	३९२०.२१	४.७४	३.८०	४.९२	१.९८	२.७५	२.९२
१०.८ सामाजिक सुरक्षा - अनुसन्धान तथा विकास	६.५०	५.५३	५.६८	४.१९	७.४४	८.२७	२५.६३	३.४३	४.८२	१.९५	२.८१	०.३३
१०.९ सामाजिक सुरक्षा - अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	१२५.९९	१४५.२७	१६९.२६	१९४.५१	१२७.८५	३४.५२	६६५१.६९	१२१८९.६९	१६८३८.२९	६३२७.८६	९३५४.९१	९९४३.५१
जम्मा	**३०३५३.१७**	**३३९४०.७६**	**३७१२९.७१**	**५१८६१.६१**	**६९६९१.९६**	**६७७१२.३७**	**७८४१४.८९**	**८४६२१.७३**	**९५४३१.६८**	**४५५९९.९३**	**५३८५६.९६**	**६०८८४.४**

स्रोत : महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

अनुसूची २.५: पुँजीगत खर्चको सेवा तथा कार्यगत विवरण

रु. करोडमा

विवरण	आर्थिक वर्ष									फागुनसम्मको		
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
०१ सामान्य सार्वजनिक सेवा	**१५१.८६**	**३१३.०७**	**४००.७९**	**४९३.८०**	**५११.००**	**१०७२.६०**	**४८१.६३**	**३२७५.२४**	**१८०७.३०**	**१२३३.६८**	**७१३.९०**	**१२९.३३**
०१.१ कार्यकारी र विधायिकाको निकाय, वित्तिय र वैदेशिक मामिला	११७.५६	१४०.२०	२२२.६४	२१२.८८	३१४.६६	८९७.०३	१३१.५४	१४८.७९	७०.३७	२०.८७	३०.८१	१६.०२
०१.२ बाह्य आर्थिक सहायता	०.००	०.००	०.३६	७.०३	४२.६९	०.७३	२.२०	०.००	०.००	०.००	०.००	२.७७
०१.३ सामान्य सेवा	११.५३	८५.९७	७९.३६	१६०.५६	१०२.९१	१६०.५९	१९०.६८	३०७५.०२	१५८४.५६	११८४.६७	६६०.८२	६०.१५
०१.४ सामान्य आधारभूत सेवा	०.००	०.००	०.००	०.१३	१.३४	१.३८	२३.४६	०.००	०.०८	०.००	०.००	१५.६२
०१.५ सामान्य अनुसन्धान तथा विकास सेवा	०.३८	०.०१	०.०४	०.००	०.००	५.०७	५.५१	१९.८२	१४.८१	७.७०	३.९७	५.३९
०१.६ अन्य सामान्य सेवा	२२.३८	५५.५०	५८.८५	७५.७९	४९.४१	६.८४	१२७.३२	३१.०३	१३७.१७	२०.०७	१८.०७	२९.३६
०१.७ सार्वजनिक ऋण कारोवार					०.००	०.९५	०.९३	०.५७	०.३२	०.३८	०.२२	०.०२
०१.८ विभिन्न तहका सरकारहरु बीच हुने सामान्य प्रकृतिको हस्तान्तरण	०.०१	३१.३९	३९.५५	३७.४१	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०२ रक्षा	**५२६.३६**	**४५३.३८**	**४१८.४९**	**७५८.४०**	**९८७.१५**	**१२०७.९२**	**६६८.२०**	**८११.४८**	**५५८.१५**	**२७०.७१**	**१८४.१०**	**१५१.६८**
०२.१ सैनिक सुरक्षा	५२०.५८	४५१.९४	४०८.९१	७४५.२५	९७५.८२	११९९.६८	६५६.७६	७९८.५०	४७५.६३	२६६.५८	१८३.३०	१४१.७५
०२.२ नागरिक सुरक्षा	०.००	०.००	७.९१	९.२०	८.१५	६.९९	६.०८	१२.०५	८१.९२	३.७३	०.७५	९.७६
०२.५ रक्षा - अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	५.७९	१.४४	१.६७	३.९५	३.१९	१.२६	५.३७	०.९३	०.६०	०.३९	०.०५	०.१६
०३ सार्वजनिक शान्ति सुरक्षा	**५११.४२**	**३९२.७०**	**४४६.२३**	**५३२.९१**	**६५१.८५**	**८२२.४५**	**५५०.१२**	**९७६.३५**	**१०१०.९२**	**२४१.४९**	**४४२.४२**	**४२०.७२**
०३.१ प्रहरी सेवा	२२६.०८	१४३.८५	१३७.६४	१८२.६५	२९०.३३	५८८.१३	३४०.४३	४१७.०७	४३५.६६	१३८.४०	१५७.७९	२३५.६०
०३.२ अग्नी नियन्त्रण सेवा	०.०३	०.०२	०.०२	०.०३	०.०४	०.०५	०.०५	०.०५	०.०१	०.००	०.०१	०.०१
०३.३ न्यायालय	८१.३९	५८.९३	९७.३६	१२०.६१	१२९.५४	८८.८२	८८.५१	३०८.२७	३२८.७७	६६.२२	१२२.०७	११२.३९
०३.४ कारागार	११.८६	१३.४४	११.५०	१८.४८	४३.१९	२६.८७	२३.७४	३९.०५	५६.५७	१५.०३	२०.४७	१३.७८
०३.५ अनुसन्धान तथा विकास- सार्वजनिक शान्ति सुरक्षा							०.००	०.००	०.७०	०.००	०.७०	०.०४
०३.६ सार्वजनिक शान्ति सुरक्षा - अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	१९२.०५	१७६.४५	१९९.७२	२११.१३	१८८.७५	११८.५८	९७.४०	२११.९०	१८९.२२	२१.८४	१४१.३८	५८.९२
०४ आर्थिक मामिला	**४३४३.९२**	**५८७७.४२**	**८६४३.२७**	**१४६५१.४०**	**१९२८२.५५**	**१६४०७.७०**	**१२७७३.२८**	**१३१०६.९८**	**१२८९६.११**	**४७४४.६२**	**४६००.९३**	**५६३५.१०**
०४.१ सामान्य आर्थिक, व्यापारिक र श्रम	४३.५०	१८७.६१	४८०.१०	१४०९.६५	२४७३.३५	३७०२.१६	२५९२.९९	११९.७९	७२.८०	३५.०१	४१.२७	५.६९
०४.२ कृषि, वन , मत्स्यपालन तथा शिकार	१४४६.३७	१७७५.१४	२५३१.२५	३८३१.९३	३६१०.४३	१६७६.९२	१४२५.८१	२३२३.६९	२७६१.६३	७४५.५१	९१८.५८	१२७९.१०
०४.३ इन्धन तथा उर्जा	६४.८६	८१.५५	५८.४३	६०५.९९	२०६५.९२	१०६०.०३	६७९.८८	२३७.६६	६८४.५४	१६७.४४	५१.२२	१४७.९८
०४.४ खानी , उत्पादन तथा निर्माण	१३६.५८	१८०.४८	२३१.८४	२७८.२६	२३४.३१	२७०.९४	२६९.२७	९७८०.१७	८८३२.४९	३६१३.५१	३३८८.१९	३९८८.५२
०४.५ यातायात	२५१२.२९	३५२४.८५	४४०३.२५	८२४७.१७	१०५५९.०७	९३१६.४८	७४८३.४३	२०.७०	५५.६६	४.२४	३२.१८	४२.८९
०४.६ संचार	२७.७३	४०.४२	३६.६६	६९.६२	८९.०७	१०४.१४	१०५.८३	१८७.५६	१२६.२१	९.१६	२०.६२	६६.८४
०४.७ अन्य उद्योगहरु	९९.५०	७८.३१	१३५.२८	१९५.२७	२१९.१८	२५६.३८	१९४.६१	९५.५४	७४.८८	२३.६९	४७.००	१९.५३
०४.८ अनुसन्धान तथा विकास - आर्थिक मामिला	११.८०	८.५१	७६५.७८	११.१९	२९.२३	१७.८०	१८.६२	९.३८	७.८०	०.१३	३.५६	२१.२३
०४.९ आर्थिक मामीला - अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	१.२८	०.५५	०.६८	२.३४	१.९७	२.८५	२.८४	३३२.४७	२८०.०९	१४५.९२	९८.३०	६३.३३
०५ वातावरण संरक्षण	**४८.०८**	**१६०.४८**	**१७८.८४**	**२८२.५४**	**७४४.७२**	**८२३.७३**	**७०२.४९**	**४३५.७५**	**४५७.३९**	**११९.७८**	**१५०.९७**	**१६७.७४**
०५.१ फोहोर मैला व्यवस्थापन	८.९४	७.४२	१२.३७	२६.९२	१९.१२	०.००	२२३.२५	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०५.२ ढल व्यवस्थापन	४.७८	९९.१३	८४.८९	६१.४७	४९३.३८	३९३.१७	०.००	४९.५७	७६.११	२५.८३	३१.९५	३१.६३
५.३ प्रदुषण न्यूनीकरण							०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०५.४ जैविक विविधता र भू-संरक्षण	०.१८	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.७४	१.६०	०.००	०.१०	०.००
०५.५ अनुसन्धान तथा विकास पर्यावरण संरक्षण	०.००	०.००	०.६६	०.४८	०.५१	०.५२	०.३८	५.८४	४.५१	१.०५	१.०५	०.५१
०५.६ वातावरण संरक्षण - अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	३४.१८	५३.९३	८०.९३	१९३.६७	२३१.७०	४३०.०४	**४७८.८६**	३७९.६०	३७५.१७	९२.९०	११७.८६	१३५.६०

अनुसूची २.५: पुँजीगत खर्चको सेवा तथा कार्यगत विवरण

रु. करोडमा

विवरण	आर्थिक वर्ष									फागुनसम्मको		
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
०६ आवास तथा सामुदायिक सुविधा	**७०५.३०**	**१२९२.४९**	**१७९४.२३**	**३३४६.०४**	**४०९९.६०**	**२९६१.८५**	**२७१८.६१**	**३३५१.६४**	**३३२३.३५**	**११८५.९७**	**११३२.०९**	**१११०.२८**
०६.१ आवास विकास	१०९.८७	१९८.६३	३५२.०१	७६२.२७	१७०२.२२	१५९८.०३	१४०६.२५	१६२२.७५	१५३१.१९	६२१.९०	५४३.८५	५१६.३३
०६.२ सामुदायिक विकास	०.००	४.८४	५२.१३	१३९.१८	१६९.८६	१९६.५८	३०.९५	५३.५३	९२.०९	१८.११	२०.३९	२४.२९
०६.३ खानेपानी	५२८.१९	१०३१.३३	१२९५.७१	२३१८.४८	२०२५.२८	८७४.६७	८२५.२३	११३२.१७	१३०८.५३	३२३.९८	३८५.४८	४५८.६२
०६.५ अनुसन्धान तथा विकास- आवास तथा सामुदायिक सुविधा							०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०६.६ आवास तथा सामुदायिक सुविधा - अन्यत्र उल्लेख नभएको	६७.२३	५७.६९	९४.३९	१२६.११	२०२.२५	२९२.५७	४५६.१८	५४३.१९	३९१.५४	२२१.९८	१८२.३६	१११.०४
०७ स्वास्थ्य	**३१५.६४**	**३२७.९९**	**३५७.५५**	**६०४.५१**	**६८५.४२**	**६०६.८५**	**७४६.५९**	**७९१.३१**	**१४७८.५६**	**१७२.६९**	**४७८.७०**	**४९६.५२**
०७.१ औषधी उत्पादन,उपकरण तथा औजार	३०.४०	५८.८५	१६.७१	५३.६६	२७.४०	१८.२९	९.५४	५.१३	९५.०४	१.३०	१.२६	१.८८
०७.२ वहिरंङ्ग सेवा	१३.७२	१६.१४	२०.६३	३०.३६	३६.०८	९.७०	२६०.०१	६४.७९	१३२.९२	४.४२	८४.८३	०.११
०७.३ अस्पताल सेवा	३९.७८	३७.९४	३१.४८	३६.९७	४०.५५	५३.९६	७९.३६	८३.९२	२०१.९५	१४.७७	३८.८१	२४.३३
०७.४ सार्वजनिक स्वास्थ्य सेवा	२०४.५१	२०३.६७	२७३.३४	४६४.१६	५७०.६४	४९९.६९	३९२.७२	६२०.८५	१०१८.९१	१४७.८०	३४६.६७	४६८.३७
०७.५ अनुसन्धान सेवा	२७.२४	११.३९	१५.३९	१९.३६	१०.७४	२५.२१	४.९६	१६.२३	२८.५५	४.४१	७.१२	१.६६
७.६स्वास्थ्य अन्यत्र वर्गिकृत नभएको							०.००	०.४०	१.१९	०.००	०.००	०.१८
०८ मनोरंजन,संस्कृति तथा धर्म	**३०.५९**	**३६.३७**	**४१.०९**	**१४६.८९**	**५८.९६**	**२२१.५१**	**२४९.७४**	**९१.३३**	**६८.७५**	**७.३८**	**६.७२**	**३९.४२**
०८.१ मनोरंजनात्मक र खेलकुद सेवाहरु	०.२५	१.१८	१.०४	८०.४९	१.४६	१८३.१६	२२३.३१	४५.८२	२०.१५	२.८७	०.८४	४.५६
०८.२ सांस्कृतिक सेवा	१७.८६	२५.६४	३४.४९	५३.५५	५५.०१	३६.९९	२५.३८	४४.८६	४५.०४	४.४४	५.७९	३४.६२
०८.३ प्रसारण तथा प्रकाशन सेवा	१२.४८	९.५५	५.५७	१२.८५	१.८६	१.२३	०.४३	०.५३	३.५०	०.००	०.०३	०.१४
०८.५ अनुसन्धान तथा विकास ,संस्कृतिक र धार्मिक	०.००	०.००	०.००	०.००	०.६२	०.१४	०.६२	०.१२	०.०६	०.०७	०.०६	०.०९
०९ शिक्षा	**१२.६४**	**९.६०**	**२३.३३**	**२३.७२**	**२४.३८**	**१६.५८**	**१४.५७**	**३३.५५**	**१५.८९**	**१०.९३**	**३.२६**	**२७१.४२**
०९.१ पूर्व प्राथमिक र प्राथमिक शिक्षा	०.१५	०.१६	०.१२	०.१५	०.१५	०.०६	०.१७	०.०९	०.१०	०.०२	०.००	०.१२
०९.४ उच्च शिक्षा							०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०९.५ तहमा वर्गिकृत नहुने शिक्षा (अनौपचारिक शिक्षा)	१०.२८	५.३६	११.००	१४.१२	१८.०१	०.०५	०.३०	०.१७	२.२२	०.१०	०.०९	०.००
०९.६ शिक्षाको लागि सहायक सेवाहरु	१.८८	३.३५	११.२५	९.३०	६.१६	१६.४७	९.४९	२४.८३	१०.०२	५.५०	१.९१	२७०.५३
०९.७ शिक्षा अनुसन्धान विकास							०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०९.८ शिक्षा अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	०.३३	०.७४	०.९६	०.१५	०.०६	०.००	४.६१	८.४६	३.५६	५.३१	१.२६	०.७७
१० सामाजिक सुरक्षा	**२३.६५**	**२०.८४**	**२१.३२**	**३४.६१**	**२५.७३**	**१५.०६**	**३.२३**	**९.९९**	**४.८९**	**१.२७**	**१.७५**	**३.३८**
१०.४ परिवार र शिशु कल्याण	२.५६	१.८१	०.२३	०.२०	०.००	१२.४७	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
१०.५ बेरोजगार						०.२२	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
१०.७ सामाजिक असमावेशी	१.१४	६.५३	३.१७	३.६४	३.१३	०.७६	०.४९	०.६२	०.६६	०.०२	०.१२	०.०१
१०.८ सामाजिक सुरक्षा - अनुसन्धान तथा विकास	१.९३	१.१०	०.१८	०.१६	०.५५	०.१०	१.६०	१.५६	०.१९	०.६३	०.००	०.००
१०.९ सामाजिक सुरक्षा - अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	१८.०२	११.४०	१७.७४	३०.६०	२२.०५	१.५१	१.१४	७.८२	४.०५	०.६३	१.६४	३.३८
जम्मा	**६६६९.४७**	**८८८४.३५**	**१२३२५.१४**	**२०८७४.८३**	**२७०७१.३७**	**२४१५६.२५**	**१८९०८.४७**	**२२८८३.६१**	**२१६२१.३१**	**७९८८.५२**	**७७१४.८३**	**८४२५.६०**

स्रोत : महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ / ०७६/७७ को खर्च तर्फ सोझै भुक्तानी रकम समावेश गरिएको छ।

अनुसूची २.६ः ऋणको साँवा भुक्तानी, संस्थानहरुमा ऋण तथा शेयर लगानी

रु. करोडमा

खर्च शीर्षक नं.	शिर्षक	आर्थिक वर्ष								फागुनसम्मको		
		२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
३२१४२	संस्थानमा ऋण लगानी	१३४९.७७२	२८३३.९०	२४८१.६६	१९१९.५७	३९४२.७०	४७६३.६७	३४४२.५०	४७३०.०४	६४२.३४	७१२.१८	२८२.३०
३२१५१	संस्थानमा शेयर लगानी	९४१.२२७	८५२.४०	११९९.४०	४४६०.८९	५८४५.७७	१२४३.७५	२६७७.५६	१५२२.१४	९२३.८२	८६६.३५	२३१.८५
३२२५१	वैदेशिक शेयर लगानी	३.८७४	१९८.६४	७०.६८	१६.८२	२४.००	२८.९९	१९.१७	१९.५५	१९.१७	१९.५५	०.००
	जम्मा	**२२९४.८७**	**३८८४.९४**	**३७५१.७४**	**६३९७.२८**	**९८१२.४७**	**६०३६.४१**	**६१३९.२३**	**६२७१.७३**	**१५८५.३३**	**१५९८.०८**	**५१४.१५**
३३२४२	वैदेशिक ऋणको साँवा भुक्तानी	१६७२.४६	१७०४.१८	१७७९.५१	१८५८.९२	२००३.८९	२३५६.०४	२३३२.९२	२९४१.५९	११९१.६४	१३६६.५७	१८८१.६३
३३१९५	आन्तरिक ऋणको साँवा भुक्तानी	२५१५.२५	४७४३.००	५०३३.४९	३७०८.४६	३४३१.३१	३३९७.७०	३६९०.११	४७३३.७८	८२२.४१	२९२४.६७	६२१७.१८
	जम्मा	**४१८७.७१**	**६४४७.१८**	**६८१३.००**	**५५६७.३८**	**५४३५.२०**	**५७५३.७४**	**६०२३.०३**	**७६७५.३७**	**२०१४.०५**	**४२९१.२३**	**८०९८.८१**

स्रोत : महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

अनुसूची २.७: स्वीकृत वैदेशिक सहायता रकम (स्रोत अनुसार)

रु. करोडमा

शीर्षक	आर्थिक वर्ष									फागुनसम्म			
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
१. द्विपक्षीय	**५५२७.२०**	**१७८३६.९०**	**९१०६.९०**	**१४६१९.२४**	**७०३८.७०**	**२६८०.७०**	**२१९७.९५**	**१८८३.७८**	**९६५६.८०**	**१६७७.४९**	**६२५.५६**	**१५९९.६८**	**२९९१.१०**
अनुदान	४८६८.५०	८०३४.००	४६३१.२०	९४९०.५०	७०३८.७०	२६८०.७०	१८६४.९५	१८८३.७८	८६०९.८०	१३४४.४९	६२५.५६	५५२.६८	१५७१.१०
ऋण	६५८.७०	९८०२.९०	४४७५.७०	५१२८.७४	०.००	०.००	३३३.००	०.००	१०४७.००	३३३.००	०.००	१०४७.००	१४२०.००
२. बहुपक्षीय	**७८१७.२०**	**४७४५.०३**	**१०४५२.९७**	**१०४०५.२२**	**१३१६१.१०**	**१११४४.९०**	**१९७९०.३७**	**२०६५३.२९**	**१४१३४.९०**	**९२५०.५२**	**१८११८.०६**	**११००७.५७**	**१०७२१.००**
अनुदान	२४२३.३०	११२६.३१	३२८९.१७	२७७.०८	१४५१.७०	६६२.२०	११४५.५९	८५४.८८	७२०.९०	२७४.७५	११८६.९६	३९३.५९	७४१.००
ऋण	५३९३.९०	३६१८.७२	७१६३.८०	१०१२८.१४	११७०९.४०	१०४८२.७१	१८६४४.७८	१९७९८.४१	१३४१४.००	८९७५.७७	१६९३१.१०	१०६१३.९८	९९८०.००
३. जम्मा	**१३३४४.५०**	**२२५८१.९३**	**१९५५९.८७**	**२५०२४.४६**	**२०१९९.८०**	**१३८२५.६०**	**२१९८८.३२**	**२२५३७.०७**	**२३७९१.७०**	**१०९२८.०१**	**१८७४३.६३**	**१२६०७.२५**	**१३७१२.००**
अनुदान	७२९१.८०	९१६०.३१	७९२०.३७	९७६७.५८	८४९०.४०	३३४२.९०	३०१०.५४	२७३८.६६	९३३०.७०	१६१९.२४	१८१२.५२	९४६.२७	२३१२.००
ऋण	७९५०.५०	१३४२१.६२	११६३९.५०	१५२५६.८८	११७०९.४०	१०४८२.७१	१८९७७.७८	१९७९८.४१	१४४६१.००	९३०८.७७	१६९३१.१०	११६६०.९८	११४००.००

स्रोत : अर्थ मन्त्रालय, २०७९

अनुसूची २.८: वैदेशिक सहायता उपयोग (स्रोत अनुसार)

रु. करोडमा

सि.नं.	आर्थिक वर्ष								फागुनसम्म			
	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
१. द्विपक्षीय	**२१९५.३२**	**२०९०.४६**	**१६५६.००**	**३०७९.४३**	**२३८३.८३**	**२७३७.३९**	**२६८६.७७**	**३६६०.६६**	**११७३.३३**	**५८४.६७**	**५८४.६७**	**५१३.७९**
अनुदान	१८५२.५५	१७७०.३२	१०४६.१२	२०३०.४५	५५१.९०	७६४.०४	८९६.६३	८७३.१२	३१८.८८	२५५.२४	२५५.२४	३०६.२४
ऋण	३४२.७७	३२०.१४	६०९.८८	१०४८.९९	१८३१.९३	१९७३.३५	१७९०.१४	२७८७.५४	८५४.४५	३२९.४३	३२९.४३	२०७.५४
२. बहुपक्षीय	**३३९०.०८**	**४५४४.२८**	**७४४८.५५**	**९४७४.५१**	**९१९१.९०**	**११२३३.०५**	**१८२५६.१८**	**१०७११.७४**	**४८३५.८८**	**४२१३.९७**	**४२१३.९८**	**४४९०.४५**
अनुदान	१३४१.५६	१५४१.५९	२१५६.२१	१५४५.८०	१५८३.७५	१५५७.५३	२७५१.५०	१०८२.२४	६५२.४७	६५५.९१	६५५.९१	३८७.०९
ऋण	२०४८.५२	३००२.६९	५२९२.३४	७९२८.७०	७६०८.१५	९६७५.५२	१५५०४.६८	९६२९.४९	४१८३.४१	३५५८.०७	३५५८.०७	४१०३.३६
३. अन्य	**८०४.७६**	**६४२.४९**	**८७९.५९**	**६०१.२०**	**३१५१.३९**	**०.००**	**०.००**	**१४४५.७८**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**१९९.१६**
अनुदान	६३४.४६	६४२.४९	८७९.५९	३५५.६२	१५४.२२	०.००	०.००	७९२.८०	०.००	०.००	०.००	१९८.९७
ऋण	१७०.२९	०.००	०.००	२४५.५८	२९९७.१७	०.००	०.००	६५२.९८	०.००	०.००	०.००	०.१९
जम्मा	**६३९०.१६**	**७२७७.२३**	**९९८४.१५**	**१३१५५.१४**	**१४७२७.१२**	**१३९७०.४४**	**२०९४२.९५**	**१५८१८.१७**	**६००९.२१**	**४७९८.६४**	**४७९८.६५**	**५२०३.४०**
अनुदान	**३८२८.५८**	**३९५४.४०**	**४०८१.९३**	**३९३१.८७**	**२२८९.८७**	**२३२१.५७**	**३६४८.१३**	**२७४८.१७**	**९७१.३५**	**९११.१५**	**९११.१५**	**८९२.३१**
ऋण	**२५६१.५८**	**३३२२.८३**	**५९०२.२२**	**९२२३.२७**	**१२४३७.२५**	**११६४८.८७**	**१७२९४.८२**	**१३०७०.०१**	**५०३७.८६**	**३८८७.४९**	**३८८७.५०**	**४३११.१०**

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

अनुसूची २.९: वैदेशिक अनुदानको सेवा तथा कार्यगत उपयोग विवरण

(रू. करोडमा)

शीर्षक	आर्थिक वर्ष									फागुनसम्मको		
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
०१ सामान्य सार्वजनिक सेवा	**३६०.३७**	**३९७.६७**	**३१८.२०**	**३६३.७१**	**१५०.८५**	**७७६.९४**	**६७७.०१**	**१२६१.९१**	**१२०४.९०**	**४२८.८३**	**५३२.१४**	**४५७.३०**
०१.१ कार्यकारी र विधायिकाको निकाय, वित्तिय र वैदेशिक मामिला	३०४.०७	२३५.१९	२५७.१०	२७३.२०	११३.६३	२९.८३	४६.७०	३.००	०.००	१.४१	०.००	०.००
०१.२ बाहय आर्थिक सहायता	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००		०.००	०.००	२.४८	०.००	१.१४	१०.०९
०१.३ सामान्य सेवा	१८.६७	५१.३७	६०.६३	९०.२५	३७.२१	९२.२४	५७.२०	२२८.१९	३३६.८७	८०.५८	१६५.०१	०.००
०१.५ सामान्य अनुसन्धान तथा विकास सेवा	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४.११	२५.९६	३८.११	३६.९१	१८.७८	१३.७२	१६.७२
०१.६ सामान्य सेवा - अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	२४.७६	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०१.८ विभिन्न तहका सरकारहरु बीच हुने सामान्य प्रकृतिको हस्तान्तरण	३७.६३	१११.१२	०.४६	०.२६	०.००	६२५.९९	५४७.१५	९९२.६१	८२८.६४	३२८.०६	३५२.२७	४३०.४९
०२ रक्षा	**१९.२२**	**१७.४६**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**४.२१**	**२३.५६**	**०.००**	**०.३७**	**०.०४**
०२.२ नागरिक सुरक्षा	१९.२२	१७.४६	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४.२१	२३.५६	०.००	०.३७	०.०४
०३ सार्वजनिक शान्ति सुरक्षा	**२०९.८२**	**१३०.२९**	**२८.९०**	**२७.२४**	**५१.८६**	**३३.४४**	**०.००**	**०.००**	**५०.००**	**०.००**	**०.००**	**५०.०८**
०३.१ प्रहरी सेवा	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	५०.००	०.००	०.००	५०.०८
०३.३ न्यायालय	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०३.६ सार्वजनिक शान्ति सुरक्षा - अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	२०९.८२	१३०.२९	२८.९०	२७.२४	५१.८६	३३.४४	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०४ आर्थिक मामिला	**१५४२.०४**	**१६७०.२०**	**१५२२.७४**	**२१२८.७०**	**२७७५.३१**	**९०४.७१**	**७८२.०२**	**१३३१.५९**	**५८१.९६**	**३९१.५६**	**२१८.००**	**१२४.४०**
०४.१ सामान्य आर्थिक, व्यापारिक र श्रम	१८३.१२	३७६.४८	३४४.५३	७५५.३६	१८९९.२९	१५४.२९	१०४.४३	५६.३७	६७.८३	६.१४	२८.८४	१२.९०
०४.२ कृषि, वन , मत्स्यपालन तथा शिकार	४८१.८१	४४७.७८	५२८.३९	५२५.३६	३७३.३२	१६५.५९	१४८.९०	६५१.१०	२७८.९३	८५.२३	८४.७४	४८.३३
०४.३ इन्धन तथा उर्जा	३१२.४९	२९४.४९	१६८.८०	२०६.८२	१८५.७९	२२०.७०	२२७.१८	२४९.९९	६१.११	११.१४	१८.६७	७.१५
०४.४ खानी , उत्पादन तथा निर्माण	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	४२.१४	०.००	२९.३५	०.००
०४.५ यातायात	५५३.०३	५१९.२२	४४७.४३	५८३.८५	२८८.९३	२८९.८२	२४१.६२	२५७.६०	०.००	१३४.०८	०.००	०.००
०४.६ संचार	०.७९	९.३४	२.०७	०.५८	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०४.७ अन्य उद्योगहरु	०.००	१४.४६	०.००	४४.६९	०.००	५२.२१	१२.६४	२.९१	०.००	०.००	०.००	०.००
०४.८ अनुसन्धान तथा विकास - आर्थिक मामिला	१०.८१	८.४२	३१.५२	१२.०३	२७.८६	१५.५७	३३.१७	२४.५३	५९.४८	९.७१	३०.०७	१३.६५
०४.९ आर्थिक मामीला - अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	०.००	०.००	०.००	०.००	०.१२	६.५३	१४.०८	८९.०९	७२.४६	१४५.२६	२६.३३	४२.३७
०५ वातावरण संरक्षण	**४६.६२**	**९४.७४**	**१७९.५१**	**१२७.७४**	**१५३.७४**	**१५५.९६**	**१२०.३३**	**११७.०९**	**८८.४३**	**१७.१३**	**२८.३६**	**१६.००**
०५.१ फोहोर मैला व्यवस्थापन	०.००	०.००	०.००	१३.९१	४६.२७	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०५.२ ढल व्यवस्थापन	०.९८	४.२५	३८.५७	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.०७	०.००	०.००	०.००
०५.४ जैविक विविधता र भू-संरक्षण	२.८१	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.९५	२.०७	०.००	०.२२	०.००
०५.५अनुसन्धान तथा विकास पर्यावरण संरक्षण	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०५.६ वातावरण संरक्षण - अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	४२.८३	९०.४९	१४०.९४	११३.८३	१०७.४७	१५५.९६	१२०.३३	११६.१४	८६.२९	१७.१३	२८.१४	१६.००
०६ आवास तथा सामुदायिक सुविधा	**२१८.०१**	**१५२.३४**	**१५७.२४**	**२४२.६३**	**१९८.४६**	**७४.५५**	**१८५.६२**	**३६.४३**	**१.८०**	**१०.८२**	**०.२२**	**७२.९८**
०६.१ आवास विकास	१६.१६	१७.६९	१०.८७	१५.०६	२९.४०	३७.५८	३६.५८	१५.३६	०.००	०.००	०.००	६३.८०
०६.२ सामुदायिक विकास	०.००	१९.७०	५४.९२	११४.२२	४२.३६	११.३६	८.१२	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०६.३ खानपानी	१३८.४८	११०.००	८६.८९	११३.३५	१२६.७०	२५.६१	१४०.९२	२१.०७	१.८०	१०.८२	०.२२	९.१८

अनुसूची २.९: वैदेशिक अनुदानको सेवा तथा कार्यगत उपयोग विवरण

(रू. करोडमा)

शीर्षक	आर्थिक वर्ष									फागुनसम्मको		
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
०६.६ आवास तथा सामुदायिक सुविधा - अन्यत्र उल्लेख नभएको	६३.३७	४.९५	४.५६	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०७ स्वास्थ्य	**५०३.७२**	**४०३.७४**	**४९४.७९**	**७४५.५७**	**२९४.५५**	**२९१.४२**	**४४५.०१**	**७९१.४३**	**५४९.४६**	**१०३.४५**	**११२.५२**	**९६.११**
०७.१ औषधी उत्पादन,उपकरण तथा औजार	५६.०९	३२.५८	२.८०	१८.०२	२१.६९	१३.८७	२.२२	४.१३	३.७६	२.५९	१.७५	१.६५
०७.२ वहिरंङ्ग सेवा	१०८.१५	९२.२०	३२०.७३	२२१.३३	११७.६२	१६०.२७	१७२.९४	४३४.४२	१२२.३६	४०.६२	०.५३	८.१५
०७.३ अस्पताल सेवा	२५.२७	२२.५४	१७.९३	३९.८६	२६.४०	६७.५४	४३.१०	१५८.२३	२३५.९५	२३.००	३.७४	७८.३५
०७.४ सार्वजनिक स्वास्थ्य सेवा	२९०.१४	२२९.५९	१४६.४६	४५१.५५	११५.६०	४५.९८	२२३.९५	१८७.०२	१८३.४८	३३.७९	१०४.९६	६.९१
०७.५ अनुसन्धान सेवा	२४.०७	२६.८३	६.८६	१४.८१	१३.२४	३.७६	२.८०	७.६३	३.९२	३.४५	१.५१	१.०५
०७.६ स्वास्थ्य- अन्यत्र वर्गीकृत नभएको	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.१३	०.००	०.०३	०.००
०८ मनोरंजन,संस्कृति तथा धर्म	**१२.३७**	**११.४८**	**५.३२**	**६.८२**	**०.०२**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**
०८.१ मनोरंजनात्मक र खेलकुद सेवाहरु	०.४६	०.५३	०.३६	०.३४	०.०२	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०८.३ प्रसारण तथा प्रकाशन सेवा	११.९१	१०.९५	४.९६	६.४८	०.००	०.००	०.००	०.००		०.००	०.००	०.००
०९ शिक्षा	**१२८५.४३**	**८९०.२६**	**११४९.७९**	**३९४.९१**	**२९२.६०**	**४६.२९**	**१०९.४०**	**९९.४४**	**९१.२४**	**१४.००**	**९.५९**	**८०.७४**
०९.१ पूर्व प्राथमिक र प्राथमिक शिक्षा	१८.४१	२६.४६	२७.७४	३७.६२	२४.३५	०.७१	३३.१८	३५.२८	३६.१७	१०.९३	८.६९	१२.८५
०९.५ तहमा वर्गिकृत नहुने शिक्षा (अनौपचारिक शिक्षा)	९७३.५३	८३५.३९	१०८८.४०	३४८.३७	२५७.७२	४३.९६	७४.०९	३७.५१	५५.०७	३.०७	०.९०	६.५६
०९.६ शिक्षाको लागि सहायक सेवाहरु	२१०.९१	१२.४१	२५.१७	१.७३	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	६१.३४
०९.८ शिक्षा अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	८२.५८	१६.००	८.४७	७.२०	१०.५३	१.६२	२.१३	२६.६५	०.००	०.००	०.००	०.००
१० सामाजिक सुरक्षा	**२२.९८**	**६०.४०**	**९७.९१**	**४४.६०**	**१४.४९**	**६.५६**	**२.१८**	**५.९९**	**१०.३३**	**५.५६**	**९.९१**	**०.५८**
१०.४ परिवार र शिशु कल्याण	१५.५५	४५.५९	७१.४५	५.४२	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
१०.७ सामाजिक असमावेशी	१.३५	२.३२	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
१०.९ सामाजिक सुरक्षा - अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	६.०८	१२.४९	२६.४७	३९.१८	१४.४९	६.५६	२.१८	५.९९	१०.३३	५.५६	९.९१	०.५८
जम्मा	**४२२०.५८**	**३८२८.५८**	**३९५४.४०**	**४०८१.९३**	**३९३१.८७**	**२२८९.८७**	**२३२१.५७**	**३६४८.०९**	**२६०१.६७**	**९७१.३५**	**९१०.७४**	**८९८.२०**
वैदेशिक अनुदानबाट भएको वित्तीय व्यवस्थातर्फको खर्च/ श्रोत खुल्न बाँकी	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१८६.७७	०.००	०.४१	१३५.१६
कुल जम्मा	**४२२०.५८**	**३८२८.५८**	**३९५४.४०**	**४०८१.९३**	**३९३१.८७**	**२२८९.८७**	**२३२१.५७**	**३६४८.०९**	**२४१४.९०**	**९७१.३५**	**९११.१५**	**१०३३.३६**

स्रोत : महालेखा नियन्त्रक कार्यालय २०७९

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि खर्चतर्फ सोझै भुक्तानी रकम समावेश गरिएको छ।

अनुसूची २.१०: वैदेशिक ऋणको उपयोग विवरण

(रू. करोडमा)

शीर्षक	आर्थिक वर्ष									फागुनसम्मको		
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
०१ सामान्य सार्वजनिक सेवा	**५.६९**	**२३.४२**	**१२६.६९**	**८.२७**	**९६.२४**	**९३५.६४**	**८१९.३१**	**५२२९.९९**	**२२६८.६५**	**१९३४.८६**	**६९४.०१**	**९२९.४४**
०१.१ कार्यकारी र विधायिकाको निकाय, वित्तिय र वैदेशिक मामिला	०.००	०.००	०.००	०.००	५०.००	७.३८	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०१.२ बाह्य आर्थिक सहायता	०.००	०.००	०.००	५.१८	३१.९८	०.३०	२.००	९.२०	०.००	०.१९	०.००	०.००
०१.३ सामान्य सेवा	५.६९	५.५८	२१.४८	३.०८	१४.२६	६१.२५	२४.७२	१९५२.५३	८१९.७९	१०८२.३१	३६२.०६	१५.१८
०१.४ सामान्य आधारभूत सेवा								९७.१६	०.००	०.००	०.००	०.००
०१.६ सामान्य सेवा - अन्य वर्गिकृत नभएको	०.००	१७.८४	५.८६	०.००	०.००	०.००	८२.५३	४.३८	६६.३२	२.१९	९.७३	९.२७
०१.८ विभिन्न तहका सरकारहरु बीच हुने सामान्य प्रकृतिको हस्तान्तरण	०.००	०.००	९९.३५	०.००	०.००	८६६.७०	७१०.०६	३१६६.७२	१३८२.५४	८५०.१७	३२२.२२	९०४.९९
०२ रक्षा	**११३.२१**	**३७.४१**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**२०.२७**	**१३५.०८**	**०.००**	**३.९०**	**७.०५**
०२.२ नागरिक सुरक्षा	११३.२१	३७.४१	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	२०.२७	१३५.०८	०.००	३.९०	७.०५
०३ सार्वजनिक शान्ति सुरक्षा	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**२३७.८५**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**
०३.३ न्यायालय	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	८८.३६	०.००	०.००	०.००	०.००
०३.६ सार्वजनिक शात्ति सुरक्षा अन्यत्र वर्गीकृत नभएको	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१४९.४९	०.००	०.००	०.००	०.००
०४ आर्थिक मामिला	**१२६६.०८**	**१५०५.२९**	**१७६१.०४**	**३८५०.४३**	**६२९७.६६**	**८५९०.६६**	**८८३१.८७**	**८४३३.४४**	**७३०६.५०**	**१६९१.०१**	**२१६३.८४**	**२७३१.६७**
०४.१ सामान्य आर्थिक, व्यापारिक र श्रम	२११.१२	१२२.८६	१३६.८४	१५३५.९७	३१६८.५९	३०५९.६३	१९५७.३०	८१.३४	३१.३५	२८.०१	२६.८४	४.१७
०४.२ कृषि, वन , मत्स्यपालन तथा शिकार	१७५.३२	१९९.६३	२८८.७७	४३७.४७	७९४.५९	२०३.०२	१०२०.९६	१३०९.२२	१३९६.३६	५७०.११	४८९.९०	८२३.१२
०४.३ इन्धन तथा उर्जा	३७६.९०	७९२.९८	४७९.८६	६५२.४०	९३७.८४	१६१६.५९	२१९६.७४	२७३४.०७	१६७२.००	३५०.२५	५४.३१	०.००
०४.४ खानी , उत्पादन तथा निर्माण	४०.३४	६७.६५	७३.५६	१२९.१८	२२५.४७	२२४.९६	१२४.५७	१७७.४३	४१५९.५६	५५.७४	१५९१.०९	१८७७.८८
०४.५ यातायात	४४६.३१	२३३.५१	५८७.०६	१०३८.३३	११३८.७२	३०५३.८६	३२३९.२७	४०१०.९५	६.८८	६८६.५९	०.३९	९.४०
०४.७ अन्य उद्योगहरु	०.००	५५.६६	०.००	४५.३९	१८.६५	४१०.१०	२७१.५८	९५.७१	०.००	०.००	०.००	०.००
०४.८ अनुसन्धान तथा विकास - आर्थिक मामिला	०.००	०.००	१८०.५५	१.६९	३.८०	०.००	१५.४५	७.६०	४.२८	०.३१	१.३१	१७.०९
०४.९ आर्थिक मामीला - अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	१६.०८	३३.००	१४.४१	१०.००	१०.००	२२.५०	६.००	१७.१२	३६.०७	०.००	०.००	०.००
०५ वातावरण संरक्षण	**७२.५७**	**४०५.१४**	**७३५.६०**	**२११.९७**	**५८९.९८**	**६३६.३२**	**४०५.८३**	**११५.४८**	**१८१.९८**	**१४.९१**	**१०८.४२**	**५१.२५**
०५.१ फोहोर मैला व्यवस्थापन	०.००	१५५.४२	४७५.१२	०.००	२७२.१८	१५७.५८	१६४.१५	१९.६६	६५.९१	९.३४	५५.५७	०.००
०५.२ ढल व्यवस्थापन	०.००	४५.५२	०.००	०.००	०.००	१३५.००	०.००	०.००	६.१८	०.००	२८.०८	०.००
०५.५ अनुसन्धान तथा विकास पर्यावरण संरक्षण	१०.००	५९.८५	१७५.००	०.००	१२२.११	१४९.७९	१३७.६१	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
०५.६ वातावरण संरक्षण - अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	६२.५७	१४४.३५	८५.४८	२११.९७	१९५.६९	१९३.९४	१०४.०७	९५.८२	१०९.८९	५.५७	२४.७७	५१.२५
०६ आवास तथा सामुदायिक सुविधा	**२३८.४८**	**३०२.११**	**४४५.८५**	**१२७१.२५**	**१५१३.१६**	**१६१७.८२**	**८६७.९७**	**११३१.११**	**९४४.६४**	**४२२.३८**	**५६२.८०**	**१५५.६८**
०६.१ आवास विकास	०.३३	४६.६५	९०.९७	३४९.७९	१०९४.१०	११४३.४८	२४०.७८	२३०.२३	२९६.६५	१२२.९०	१५९.९७	५२.५०
०६.२ सामुदायिक विकास	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	२७.४०	१६.००	०.००	०.००	०.००
०६.३ खानेपानी	२३८.१५	२५५.४६	३५४.८८	९२१.४६	३५९.२३	२८०.९३	२५९.८२	४४६.२२	४२८.४३	१३०.६४	२८१.२७	७५.६७
०६.६ आवास तथा सामुदायिक सुविधा - अन्यत्र उल्लेख नभएको	०.००	०.००	०.००	०.००	५९.८३	१९३.४१	३६७.३७	४२७.२६	२०३.५६	१६८.८४	१२१.५६	२७.५०

अनुसूची २.१०: वैदेशिक ऋणको उपयोग विवरण

(रू. करोडमा)

शीर्षक	आर्थिक वर्ष									फागुनसम्मको		
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
०७ स्वास्थ्य	**७१.३६**	**१७०.२९**	**०.००**	**०.००**	**३११.३२**	**४६९.००**	**३८९.९६**	**१६५६.१४**	**१९३७.६७**	**५००.००**	**३२३.१०**	**०.०७**
०७.१ औषधी उत्पादन,उपकरण तथा औजार	१२.३९	२९.७३	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	२४.७९	०.००	०.००	०.००
०७.२ वहिरंङ्ग सेवा	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१२५.३४	३२२.९६	१०८६.२०	५१.८९	३६.७०	०.०७
०७.३ अस्पताल सेवा	९.१७	०.००	०.००	०.००	०.००	७.०८	०.००	१५८.८६	१९३.९९	१८.९५	३५.०७	०.००
०७.४ सार्वजनिक स्वास्थ्य सेवा	४९.८०	१४०.५६	०.००	०.००	३११.३२	४६१.९२	२६४.६२	११६७.३२	५९६.९९	४२९.१६	२४०.३४	०.००
०७.५ अनुसन्धान सेवा	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	७.००	३५.७०	०.००	१०.९९	०.००
०८ मनोरञ्जन संस्कृति र धर्म	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**१.८०**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**
०८.१ मनोरञ्जनात्मक र खेलकुद सेवाहरू	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१.८०	०.००	०.००	०.००	०.००
०९ शिक्षा	**२९.७४**	**११३.५८**	**१७८.२७**	**४९२.५९**	**४१४.९१**	**१८७.८२**	**३३३.९३**	**२२६.६६**	**२९५.४९**	**६६.७८**	**३१.३६**	**२८०.८३**
०९.१ पूर्व प्राथमिक र प्राथमिक शिक्षा									०.००			१.२५
०९.५ तहमा वर्गिकृत नहुने शिक्षा (अनौपचारिक शिक्षा)	२४.२९	०.००	०.००	३६१.७९	३८६.२०	१०.५३	५.४९	७.६८	१.३३	३.६९	०.०४	०.००
०९.६ शिक्षाको लागि सहायक सेवाहरु	०.०२	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	३०.००	१४४.००	०.००	०.००	१६०.८६
०९.७ शिक्षा अनुसन्धान विकास									०.००			३४.५०
०९.८ शिक्षा अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	५.४३	११३.५८	१७८.२७	१३०.८०	२८.७१	१७७.२९	३२८.४४	१८८.९८	१५०.१६	६३.०९	३१.३२	८४.२२
१० सामाजिक सुरक्षा	**२.७६**	**४.३३**	**७५.३८**	**६७.७१**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**२४२.०३**	**०.००**	**४०७.९२**	**०.००**	**०.००**
१०.४ परिवार र शिशु कल्याण	२.७६	४.३३	७५.३८	६७.७१	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
१०.५ बेरोजगारी	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१.५७	०.००	२.४७	०.००	०.००
१०.९ सामाजिक सुरक्षा - अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	२४०.४६	०.००	४०५.४५	०.००	०.००
जम्मा	**१७९९.८८**	**२५६१.५८**	**३३२२.८३**	**५९०२.२२**	**९२२३.२७**	**१२४३७.२५**	**११६४८.८७**	**१७२९४.७७**	**१३०७०.०१**	**५०३७.८६**	**३८८३.५३**	**४१५५.९९**
वैदेशिक ऋणबाट भएको वित्तीय व्यवस्थातर्फको खर्च/ नखुलेको रकम	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.०५	५२४.२०	०.००	३.९६	१५५.११
कुल जम्मा	**१७९९.८८**	**२५६१.५८**	**३३२२.८३**	**५९०२.२२**	**९२२३.२७**	**१२४३७.२५**	**११६४८.८७**	**१७२९४.८२**	**१३५९४.२१**	**५०३७.८६**	**३८८७.४९**	**४३११.१०**

स्रोतः- महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि खर्चतर्फ सोझै भुक्तानी रकम समावेश गरिएको छ।

अनुसूची २.११: खुद वैदेशिक ऋण

(रू. करोडमा)

शीर्षक	आर्थिक वर्ष									फागुनसम्मको		
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
अघिल्लो वर्षसम्मको बाँकी	३३३४४.१५	३४६८१.९१	३४३२६.१८	३८८७६.२८	४१३९७.८८	५२६१५.४१	५९४९२.६२	८१९६६.७१	९३४६९.५२	८१९६६.७१	९३४६९.५३	१०२५८४.७१
यो वर्ष प्राप्त भएको	२११३.२४	२९२६.४२	४३७७.४	५८०१.२५	९८९०.४६	९४४०.०८	१७३०२.३२	१३०८६.७२	१३३०८.३४	८५०१.७९	६५२८.३८	६२२५.५
यो वर्ष साँवा तिरेको	१६७२.४६	१७०४.१८	१७७९.५१	२२७०.३२	१८५८.९२	२००३.८९	२३५६.०४	२३२६.८६	२९४१.५८	११९१.६४	१३६६.५७	१८३१.९३
कुल तिर्न बाँकी ऋण	**३३७८४.९३**	**३५९०४.१५**	**३६९२४.०७**	**४२४०७.२१**	**४९४२९.४२**	**६००५१.६०**	**७४४३८.९०**	**९२७२६.५७**	**१०३८३६.२८**	**८९२७६.८६**	**९८६३१.३४**	**१०६९७८.२८**
विनिमय दरको फरकले घट/बढ भएको	-८९६.९८	१५७७.९७	-१९५२.२१	१००९.३३	-३१८५.९९	५५८.९८	-७५२७.८१	-७४२.९६	१२५१.५७	७२९.०७	११८.२८	
खूद तिर्न बाँकी ऋण	**३४६८१.९१**	**३४३२६.१८**	**३८८७६.२८**	**४१३९७.८८**	**५२६१५.४१**	**५९४९२.६२**	**८१९६६.७१**	**९३४६९.५३**	**१०२५८४.७१**	**८८५४७.७९**	**९८५१३.०७**	**१०६९७८.२८**
यो वर्ष व्याज तिरेको	३३६.५२	३०३.६१	३३१.०९	३२६.३५	३८६.०४	४५०.५१	५२३.७७	६२७.४५	७४४.२	३३२.२४	३९८.१९	५३२.९४
अप्रत्यक्ष												
अघिल्लो वर्षसम्मको बाँकी	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
यो वर्ष प्राप्त भएको	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
यो वर्ष साँवा तिरेको	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
यो वर्ष व्याज तिरेको	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
खूद तिर्न बाँकी ऋण	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
जम्मा बैदेशिक ऋण												
अघिल्लो वर्षसम्मको बाँकी	३३३४४.१५	३४६८१.९१	३४३२६.१८	३८८७६.२८	४१३९७.८८	५२६१५.४१	५९४९२.६२	८१९६६.७१	९३४६९.५२	८१९६६.७१	९३४६९.५३	१०२५८४.७१
विनिमय दरको फरकले घट/बढ भएको	-८९६.९८	१५७७.९७	-१९५२.२१	१००९.३३	-३१८५.९९	५५८.९८	-७५२७.८१	-७४२.९६	१२५१.५७	७२९.०७	११८.२८	
यो वर्ष प्राप्त भएको	२११३.२४	२९२६.४२	४३७७.४	५८०१.२५	९८९०.४६	९४४०.०८	१७३०२.३२	१३०८६.७२	१३३०८.३४	८५०१.७९	६५२८.३८	६२२५.५
यो वर्ष साँवा तिरेको	१६७२.४६	१७०४.१८	१७७९.५१	२२७०.३२	१८५८.९२	२००३.८९	२३५६.०४	२३२६.८६	२९४१.५८	११९१.६४	१३६६.५७	१८३१.९३
यो वर्ष व्याज तिरेको	३३६.५२	३०३.६१	३३१.०९	३२६.३५	३८६.०४	४५०.५१	५२३.७७	६२७.४५	७४४.२	३३२.२४	३९८.१९	५३२.९४
खूद तिर्न बाँकी ऋण	**३४६८१.९१**	**३४३२६.१८**	**३८८७६.२८**	**४१३९७.८८**	**५२६१५.४१**	**५९४९२.६२**	**८१९६६.७१**	**९३४६९.५३**	**१०२५८४.७१**	**८८५४७.७९**	**९८५१३.०७**	**१०६९७८.२८**

स्रोत : महालेखा नियन्त्रक कार्यालय र सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालय, २०७९

नोटः विदेशी विनिमय दरको फरकले गर्दा प्रत्येक आर्थिक वर्षको तिर्न बाँकी ऋण रकममा फरक पर्न सक्दछ। गत वर्ष कारोबार भई प्रविष्ट हुन बाँकी रहेका रकमहरू चालु आर्थिक वर्षमा प्रविष्टि गरिएकोले अघिल्लो वर्षसम्मको बाँकी रकम फरक पर्न गएको हो।

अनुसूची २.१२: खुद आन्तरिक ऋण निष्काशन

(रू. करोडमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष									फागुनसम्मको		
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
कुल निष्काशन	**१९९८.३**	**४२४२.३**	**८७७७.५**	**८८३३.८**	**१४४७५.१**	**९६३८.२**	**१९४६४.२**	**२२४००.९**	**२३१३०.३**	**११२५१.५**	**८९५०.०**	**८७२०.१**
ट्रेजरी विल	१०००.०	१०००.०	२०५०.०	३३००.०	७१९५.९	२६४३.५	९३००.०	९०००.०	१०३९१.७	२०५०.०	३५००.०	५५००.०
विकास ऋणपत्र	९००.०	३०००.०	६२००.०	५५००.०	७२००.०	६९९४.७	१००००.०	१३०००.०	१२४५०.०	९०००.०	५४५०.०	३०००.०
राष्ट्रिय वचतपत्र	९०.७	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०		०.०	०.०	०.०
नागरिक वचतपत्र	०.०	२३३.९	५००.०	२८.६	७५.१	०.०	१६०.५	३९५.४	२८३.०	२००.०	०.०	२१७.९
वैदेशिक रोजगार वचतपत्र	७.६	८.४	२७.५	५.२	४.१	०.०	३.७	५.५	५.७	१.५	०.०	२.२
कुल भुक्तानी	**२५१६.७**	**४७४५.५**	**५०४०.२**	**३८७८.५**	**३७५६.३**	**३४३१.३**	**३४३९.८**	**३६९०.१**	**४७३३.८**	**८२२.४**	**२९२४.७**	**६३१०.९**
ट्रेजरी विल	१०००.०	२६६१.०	२४२९.९	३८६५.०	३७५२.०	२४४९.०	२४५७.५	२५६२.७	२९००.०	२२२.४	२९००.०	४५८३.३
विकास ऋणपत्र	१३५०.०	२००४.१	१०१७.०	०.०	०.०	८५०.०	७४०.०	६००.०	१८००.०	६००.०	०.०	१७००.०
राष्ट्रिय वचतपत्र	०.०	०.०	१५६८.०	०.०	०.०	९०.७	०.०	०.०		०.०	०.०	०.०
नागरिक वचतपत्र	१६६.७	८०.०	२५.०	१२.७	०.०	३४.०२	२३३.९४	५००.०	२८.६	०.००	२०.४	२३.९
वैदेशिक रोजगार वचतपत्र	०.०	०.४	०.३	०.९	४.३	७.६	८.४	२७.५	५.२	०.०	४.२	३.७
विशेष ऋणपत्र	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०		०.०	०.०	०.०
खुद निष्काशन	**-५१८.४**	**-५०३.२**	**३७३७.२**	**४९५५.३**	**१०७१८.८**	**६२०६.९**	**१६०२४.४**	**१८७१०.८**	**१८३९६.५**	**१०४२९.१**	**६०२५.३**	**२४०९.२**
ट्रेजरी विल	०.०	-१६६१.०	-३७९.९	-५६५.०	३४४३.९	१९४.५	६८४२.५	६४३७.३	७४९१.७	१८२७.६	६००.०	९१६.८
विकास ऋणपत्र	-४५०.०	९९५.९	५१८३.०	५५००.०	७२००.०	६१४४.७	९२६०.०	१२४००.०	१०६५०.०	८४००.०	५४५०.०	१३००.०
राष्ट्रिय वचतपत्र	९०.७	०.०	-१५६८.०	०.०	०.०	-९०.७	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
नागरिक वचतपत्र	-१६६.७	१५३.९	४७५.०	१५.९	७५.१	-३४.०	-७३.४	-१०४.६	२५४.४	२००.०	-२०.४	१९३.९
वैदेशिक रोजगार वचतपत्र	७.६	८.०	२७.१	४.३	-०.२	-७.६	-४.७	-२१.९	०.५	१.५	-४.२	-१.५
विशेष ऋणपत्र	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

नेपाल राष्ट्र बैंकको तथ्यांक प्रयोग गरिएकोले म.ले.नि.का. को तथ्यांकसँग फरक पर्न सक्नेछ।

अनुसूची २.१३: सरकारी ऋणपत्रहरू र ट्रेजरी विलहरूको स्वामित्वको विवरण

रु. करोडमा

विवरण	आर्थिक वर्ष									फागुनसम्मको		
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
१. ट्रेजरी विल												
क. नेपाल राष्ट्र बैंक	२२०४.८९	१७९६.८९	१६०९.९९	३०४५.७४	२६११.९९	१८४७.३१	२१३१.९९	१५४७.३३	१५१२.८३	१८५५.५९	६३८७.४२	७११२.९८
ख. वाणिज्य बैंकहरु	११३३६.०३	१००७२.९२	९७८९.९५	७९५३.८७	११८१५.३	१२५०९.४९	१८३३२.६९	२३५२८.२१	३२३९८.७७	१९७७७.२७	२०२९६.३४	२६११८.५८
ग. अन्य	१०५.८९	११६.	२०५.९७	४१.३१	५७.५	३२२.४९	१०५७.१३	२८८३.६१	१५३९.२	१७१६.५६	१८७५.३९	३१३६.
जम्मा	**१३६४६.८१**	**११९८५.८१**	**११६०५.९१**	**११०४०.९२**	**१४४८४.७९**	**१४६७९.२९**	**२१५२१.८१**	**२७९५९.१५**	**३५४५०.८०**	**२३३४९.४२**	**२८५५९.१५**	**३६३६७.५६**
२. विकास ऋणपत्र												
क. नेपाल राष्ट्र बैंक	०.००	०.००	०.००	८९४.२०	४५२८.७०	४४०३.२५	४३५५.६५	३३४५.७०	३३४५.७	४११२.९०	४११२.९०	३०१९.२३
ख. वाणिज्य बैंकहरु	२३००.६८	३५६३.३९	७९०६.३५	१२३५२.३०	१५७७१.०५	२२९७९.३३	३०८०५.५३	५०४८४.२५	५०४८४.२५	३८५२६.५२	४६२२३.३७	५१७६७.८७
ग. वित्तीय संस्थाहरु	६७७.२९	७१०.६७	१४६०.८५	१६१९.२१	१७६६.६६	१८३७.५१	३४३२.००	७६२७.५८	७६२७.५८	४३२७.७७	६०३०.९१	७८२१.९३
घ. कर्मचारी संचय कोष	७१९.०९	८३६.८६	१३९०.००३	१३९०.००	१४४३.९४	५२.५३	३२.००	३२.००	३२.	३२.००	३२.००	१३७.४७
ङ. सरकारी व्यावसायिक संस्थानहरु	७६१.२८	५३४.१७	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.
च. निजी क्षेत्रका व्यावसायिक संस्थाहरू	१५७.९१	५०.७१	९९.७२	९९.७२	०.००	४०४.९८	२७३.४२	३७३.०७	३७३.०७	२३८.४२	२३८.४२	३१५.६३
छ. निजी क्षेत्र	०.३१	०.३१	०.३	०.३	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.
ज. सेवामुलक संस्थाहरू	९४.५३	१०.८९	३२.७८	३४.२८	७९.६५	५७.१०	९६.१०	१८२.१०	१८२.१	१५७.१०	२०७.१०	२८२.५७
जम्मा	**४७११.०९**	**५७०७.००**	**१०८९०.००**	**१६३९०.०१**	**२३५९०.०**	**२९७३४.७**	**३८९९४.७०**	**६२०४४.७०**	**६२०४४.७०**	**४७३९४.७१**	**५६८४४.७०**	**६३३४४.७०**
३. राष्ट्रिय बचतपत्र												
क. नेपाल राष्ट्र बैंक	१.८७	२.१४	०.१३	१८.२४	२६.२२	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.
ख. वाणिज्य बैंकहरु	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.
ग. वित्तीय संस्थाहरु	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.
घ. राष्ट्रिय बीमा संस्थान	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.
ङ. कर्मचारी संचय कोष	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.
च. सरकारी व्यावसायिक संस्थानहरु	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.
छ. निजी क्षेत्रका व्यावसायिक संस्थाहरू	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.
ज. सेवामुलक संस्थाहरु	१४९१.६३	१४९१.६३	२०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.
झ. निजी क्षेत्र	१६५.१६	१६४.८९	७०.५२	७२.४१	६४.४२	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.
जम्मा	**१६५८.६५**	**१६५८.६५**	**९०.६५**	**९०.६५**	**९०.६५**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	०.००	०.

अनुसूची २.१३: सरकारी ऋणपत्रहरू र ट्रेजरी विलहरूको स्वामित्वको विवरण

रु. करोडमा

विवरण	आर्थिक वर्ष									फागुनसम्मको		
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
४. नागरिक बचत पत्र												
क. नेपाल राष्ट्र बैंक (दोस्रो बजार)	१२६.५४	५०.७६	३०.७६	२२७.४७	२९०.७५	२७९.४९	१९४.५६	१८.१२	३००.१४	१९५.९६	८८.२१	३९४.०३
ख. निजी क्षेत्र	२५.१४	२५४.८६	७४९.८६	५६९.०५	५८०.८८	५५८.१२	५६९.६३	६४१.४८	६१३.८६	७६८.२३	५५०.९४	४९६.०५
ग. वैदेशिक रोजगार ऋणपत्र	१३.५३	२१.५	४८.६२	५२.९७	५२.८	४५.४५	४०.५	१८.५७	१९.०२	४२.०३	१४.३४	१५.३
जम्मा	**१६५.२**	**३२७.१२**	**८२९.२३**	**८४९.४९**	**९२४.४३**	**८८३.०६**	**८०४.६९**	**६७८.१७**	**९३३.०२**	**१००६.२२**	**६५३.४९**	**९०५.३८**
५. विशेष ऋणपत्र												
क. २५ वर्षे विशेष ऋणपत्र (ने.रा.बैंक)	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.
ख. आई एम.एफ. प्रमिसरी नोट (ने.रा.बैंक)*	४८७.११	४८७.११	४८७.११	४८७.११	२६.२८	२१.६७	४८.५९	३६७.३७	२२८.०६	३३९.०६	२२८.०६	२२८.०६
ग. अन्य ऋणपत्र *	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.
१. नेपाल राष्ट्र बैंक	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.
२. वाणिज्य बैंकहरु	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.
३. कर्मचारी संचय कोष	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.
४. ब्यक्ति	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.
जम्मा	**४८७.११**	**४८७.११**	**४८७.११**	**४८७.११**	**२६.२८**	**२१.६७**	**४८.५९**	**३६७.३७**	**२२८.०६**	**३३९.०६**	**२२८.०६**	**२२८.०६**
छ. कूल ट्रेजरी विल तथा ऋणपत्रहरू												
नेपाल राष्ट्र बैंक	२८२०.४	२३३६.९	२१२७.९९	४६७२.७६	७४८३.९५	६५३०.०५	६६८२.२	४९११.१५	५१५८.६७	६१६४.४५	१०५८८.५३	१०५२६.२४
वाणिज्य बैंकहरू	१३६३६.७	१३६३६.३१	१७६९६.३	२०३०६.१७	२७५८६.३५	३५४८८.८२	४९१३८.२२	७४०१२.४६	८२८८३.०२	५८३०३.७९	६६५१९.७१	७७८८६.४५
अन्य	४२११.७५	४१९२.४८	४०७८.६१	३८७९.२५	४०४५.८६	३२७८.१८	५४९९.७१	११७५८.४१	१०७०२.३१	७२८२.११	९२११.२६	१२६१५.११
जम्मा(आई एम.एफ. प्रमिसरी नोटबाहेक)	**२०१८१.७५**	**१९६७८.५८**	**२३४१५.७९**	**२८३७१.०७**	**३९०८९.८७**	**४५२९७.०५**	**६१३२१.२**	**९०६८२.०२**	**९८४२८.५२**	**७१७५०.३५**	**८६०५७.३४**	**१००६१७.६४**
कुल जम्मा	**२०६६८.८६**	**२०१६५.६८**	**२३९०२.९**	**२८८५८.१८**	**३९११६.१५**	**४५२९७.०५**	**६१३२१.२**	**९०९४४.१८**	**९८७४४.**	**७१७५०.३५**	**८६३१९.५**	**१०१०२७.८**

स्रोत : सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालय/नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०७९

नोटः सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालयको तथ्याङ्क नेपाल राष्ट्र बैंकको तथ्याङ्कसँग केहि फरक पर्न सक्नेछ।

* नखुलेको

* सि.वि.पास, २० वर्षे विशेष ऋणपत्र र वन क्षतिपुर्ति विशेष ऋणपत्र समावेश छ।

अनुसूची ३.१: राष्ट्रिय उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क

(आधार वर्ष २०७१/७२ = १००)

महिना	आर्थिक वर्ष									
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
साउन	९२.७	९९.६	१०६.५	११५.७	११८.३	१२३.३	१३१.९	१३६.५	१४२.४	१५४.२
भदौ	९२.८	९९.९	१०७.१	११५.५	११९.४	१२४.०	१३१.७	१३७.६	१४२.४	१५४.७
असोज	९३.२	१००.२	१०८.४	११५.७	११९.२	१२४.८	१३२.६	१३७.६	१४३.४	१५५.६
कार्तिक	९३.७	१००.४	११०.९	११६.१	१२०.६	१२५.६	१३२.८	१३८.२	१४६.५	१५८.४
मंसीर	९२.८	९९.४	११०.९	११५.१	११९.९	१२४.४	१३२.५	१३६.४	१४६.१	१५६.९
पुस	९२.२	९८.६	११०.५	११३.९	११८.५	१२३.९	१३२.४	१३७.१	१४४.८	१५५.४
माघ	९२.२	९८.७	१०९.८	११३.४	११९.०	१२४.२	१३२.८	१३६.३	१४४.९	१५६.३
फागुन	९२.६	९९.०	१०९.२	११२.४	११९.१	१२४.१	१३२.४	१३६.४	१४६.२	१५७.०
चैत	९३.३	९९.७	१०९.४	११३.५	११९.५	१२४.८	१३३.२	१३७.४	१४७.३४	
वैशाख	९४.६	१०१.३	१११.५	११५.२	१२०.०	१२६.३	१३३.७	१३८.५	१४९.४४	
जेठ	९४.२	१०१.२	११२.४	११५.६	१२०.३	१२७.७	१३३.५	१३९.१	१५१.०४	
असार	९५.०	१०२.२	११२.९	११५.९	१२१.३	१२८.६	१३४.७	१४०.३	१५१.६७	
वार्षिक	**९३.३**	**१००.०**	**१०९.९**	**११४.८**	**११९.६**	**१२५.१**	**१३२.८**	**१३७.६**	**१४६.४**	**१५६.१**
वार्षिक वृद्धिदर (%)	**९.१**	**७.२**	**९.९**	**४.५**	**४.२**	**४.६**	**६.२**	**३.६**	**६.३**	**७.९**

*अपरिष्कृत

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

अनुसूची ३.२: वार्षिक विन्दुगत उपभोक्ता मुद्रास्फीतिदर

(आधार वर्ष २०७१/७२ = १००)

(प्रतिशत परिवर्तन)

महिना	आर्थिक वर्ष									
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
साउन	७.९	७.५	६.९	८.६	२.३	४.२	७.०	३.५	४.४	८.३
भदौ	८.०	७.६	७.२	७.९	३.४	३.९	६.२	४.५	३.५	८.६
असोज	८.४	७.५	८.२	६.७	३.१	४.७	६.२	३.८	४.२	८.५
कार्तिक	१०.०	७.२	१०.४	४.८	३.९	४.२	५.८	४.१	६.०	८.१
मंसीर	१०.३	७.०	११.६	३.८	४.२	३.७	६.६	२.९	७.१	७.४
पुस	९.७	६.८	१२.१	३.२	४.०	४.६	६.८	३.६	५.७	७.३
माघ	८.८	७.०	११.३	३.३	५.०	४.४	६.९	२.७	६.२	७.९
फागुन	८.९	७.०	१०.२	२.९	६.०	४.२	६.७	३.०	७.१	७.४
चैत	९.४	६.९	९.७	३.८	५.३	४.४	६.७	३.१	७.३	
वैशाख	९.७	७.१	१०.०	३.४	४.१	५.३	५.८	३.७	७.९	
जेठ	९.५	७.४	११.१	२.८	४.१	६.२	४.५	४.२	८.६	
असार	८.१	७.६	१०.४	२.७	४.६	६.०	४.८	४.२	८.१	
औसत	***९.१***	***७.२***	***९.९***	***४.५***	***४.२***	***४.६***	***६.२***	***३.६***	***६.३***	***७.९***

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

अनुसूची ३.३: समूहगत उपभोग्य वस्तुहरुको राष्ट्रिय उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क, वार्षिक (औसत)

(आधार वर्ष २०७१/७२ = १००)

उपभोग्य वस्तुहरु	भार प्रतिशत	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	प्रथम आठ महिनाको औसत		
										२०७८/७९	२०७९/८०	प्रतिशत परिवर्तन
कुल सूचकाङ्क	**१००**	**१००.०**	**१०९.९**	**११४.८**	**११९.६**	**१२५.१**	**१३२.८**	**१३७.६**	**१४६.३**	**१४४.४**	**१५६.१**	**८.१**
खाद्य तथा पेय पदार्थ	**४३.९१**	**१००.०**	**११०.९**	**११३.०**	**११६.१**	**११९.७**	**१२९.५**	**१३६.०**	**१४३.७**	**१४२.०**	**१५१.७**	**६.८**
अन्न तथा अन्नबाट बनेका परिकार	११.३३	१००.०	१०९.२	१११.१	११३.८	११९.९	१२४.७	१२८.३	१३१.४	१३०.३	१४२.८	९.६
दाल	१.८४	१००.०	१३२.७	१२५.४	९५.२	८९.१	९८.१	१०८.६	११९.३	११७.५	१२४.३	५.८
तरकारी	५.५२	१००.०	११०.३	१०७.५	११९.७	११६.३	१४३.०	१४९.३	१४७.८	१५४.२	१५१.६	-१.७
मासु तथा माछा	६.७५	१००.०	१०९.८	११२.४	११४.९	१२०.०	१२९.५	१३७.२	१४६.३	१४२.६	१४८.३	४.०
दुग्ध पदार्थ तथा अन्डा	५.२४	१००.०	११०.०	११४.०	१२१.९	१२४.९	१३१.९	१३४.३	१४३.५	१४०.१	१५१.८	८.४
घ्यू तथा तेल	२.९५	१००.०	११९.५	११२.३	११५.१	१२२.४	१२७.५	१४९.९	१८९.०	१८०.३	१९४.७	८.०
फलफूल	२.०८	१००.०	१०६.५	११०.६	११४.७	१२१.९	१३५.९	१४५.२	१५६.१	१५१.१	१६५.७	९.७
चिनी तथा मिठाई	१.७४	१००.०	१०७.३	१२३.२	१२२.३	११८.२	१२४.१	१३०.४	१३८.०	१३६.३	१४६.०	७.२
मसला	१.२१	१००.०	११३.५	११९.९	११४.०	१२०.४	१३७.२	१३१.६	१२९.६	१३०.६	१३७.१	४.९
हल्का पेय पदार्थ	१.२४	१००.०	१०४.७	१०८.५	१११.७	११६.०	१२०.९	१२९.२	१३९.४	१३८.३	१४८.१	७.१
मदिरा	०.६८	१००.०	११२.९	१२६.१	१३५.८	१५०.६	१६५.६	१७३.७	१८८.६	१८६.४	२०४.१	९.५
सुर्तिजन्य पदार्थ	०.४१	१००.०	१०७.६	१११.६	११७.५	१२९.८	१४३.०	१५७.१	१७२.५	१७०.७	१८८.२	१०.२
रेष्टुरा तथा होटल	२.९२	१००.०	१०९.३	११७.१	१२२.८	१२८.७	१३४.८	१३९.९	१४८.१	१४५.८	१६७.४	१४.८
गैर खाद्य बस्तु तथा सेवा	**५६.०९**	**१००.०**	**१०९.२**	**११६.३**	**१२२.४**	**१२९.६**	**१३५.५**	**१३८.९**	**१४८.४**	**१४६.३**	**१५९.५**	**९.०**
लत्ता कपडा तथा जुत्ता	७.१९	१००.०	११४.२	१२४.७	१३२.१	१४१.०	१४८.७	१५२.८	१६१.३	१५९.२	१७०.९	७.३
घरायसी सामान तथा सेवा	२०.३०	१००.०	११२.७	१२२.०	१३०.३	१४०.३	१४७.०	१४८.४	१५६.६	१५४.७	१६८.३	८.७
फर्निचर तथा घरायसी उपकरण	४.३०	१००.०	१०६.३	११२.९	११७.२	१२३.९	१२९.५	१३४.२	१४३.७	१४१.९	१५४.६	८.९
स्वास्थ्य	३.४७	१००.०	१०२.६	१०५.३	१०७.७	११०.१	११४.९	११९.२	१२५.७	१२४.१	१३७.५	१०.८
यातायात	५.३४	१००.०	१०२.०	१००.९	१०२.९	१०९.३	१११.०	११८.१	१३६.८	१३१.७	१५५.९	१८.४
संचार	२.८२	१००.०	१०५.१	१०४.९	१०५.४	१०३.८	१०५.६	१०९.५	१११.८	१११.६	११३.०	१.२
मनोरंजन तथा संस्कृति	२.४६	१००.०	१०४.३	१०७.५	१११.९	११६.९	११९.४	१२३.७	१३२.०	१३०.५	१४१.४	८.४
शिक्षा	७.४१	१००.०	११०.१	१२०.९	१३०.६	१३७.२	१४४.४	१४३.६	१५६.२	१५४.५	१६७.३	८.३
अन्य वस्तु तथा सेवाहरु	२.८१	१००.०	१०४.५	११३.८	११८.१	१२४.४	१३८.५	१५०.८	१५७.०	१५५.६	१६६.३	६.९

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

अनुसूची ३.४: वार्षिक विन्दुगत राष्ट्रिय उपभोक्ता मुद्रास्फीतिदर

(आधार वर्ष २०७१/७२ = १००)

(प्रतिशत परिवर्तन)

उपभोग्य वस्तुहरू	भार प्रतिशत	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
		फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन
कुल (क+ख)	**१००.०**	**८.९**	**७.०**	**१०.२**	**२.९**	**६.०**	**४.२**	**६.७**	**३.०**	**७.१**	**७.४**
क. खाद्य तथा पेय पदार्थ	**४३.९**	**१०.८**	**९.५**	**१०.३**	**-०.४**	**५.६**	**२.२**	**९.३**	**३.८**	**७.५**	**५.६**
अन्न तथा अन्नबाट बनेका परिकार	११.३	११.७	७.८	९.२	-०.१	३.१	६.०	३.४	३.१	१.९	१४.४
दाल	१.८	६.८	१६.७	३१.६	-११.२	-२२.५	-२.५	११.५	१०.२	१०.३	३.७
तरकारी	५.५	१३.९	४.८	६.८	-८.३	२८.४	-१०.७	२९.५	-६.३	१४.०	-८.८
मासु तथा माछा	६.८	१३.५	९.९	६.५	०.०	४.९	३.२	१०.३	५.२	४.०	३.७
दुग्ध पदार्थ तथा अण्डा	५.२	६.७	१६.८	११.९	३.९	७.९	१.२	६.७	१.२	११.३	४.८
घ्यू तथा तेल	३.०	०.३	-०.४	१८.८	-५.८	२.६	७.८	४.१	२०.०	२६.३	-३.७
फलफूल	२.१	१४.१	१०.४	९.२	०.९	५.६	६.१	९.५	१३.७	६.८	७.९
चिनी तथा मिठाई	१.७	-३.५	-०.१	६.७	१५.२	-२.४	-१.८	४.१	४.३	७.३	६.०
मसला	१.२	१०.५	१२.०	१६.६	२.४	-३.७	५.७	१९.४	-७.९	-३.१	१०.९
हल्का पेय पदार्थ	१.२	२.४	४.२	४.७	३.१	३.१	४.१	४.५	८.७	६.०	७.२
मदिरा	०.७	२२.५	२१.१	१४.५	१०.७	७.८	१०.५	१०.४	५.४	७.२	८.८
सुर्तिजन्य पदार्थ	०.४	२५.३	२६.६	७.९	४.६	५.६	९.६	१०.३	१०.४	८.९	१०.८
रेष्टुराँ तथा होटल	२.९	९.५	११.३	९.९	५.१	५.७	४.९	५.३	३.७	६.३	१४.१

अनुसूची ३.४: वार्षिक विन्दुगत राष्ट्रिय उपभोक्ता मुद्रास्फीतिदर

(आधार वर्ष २०७१/७२ = १००)

(प्रतिशत परिवर्तन)

उपभोग्य वस्तुहरू	भार प्रतिशत	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
		फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन
ख. गैर खाद्य वस्तु तथा सेवा	**५६.१**	**७.१**	**४.९**	**१०.२**	**५.६**	**६.३**	**५.८**	**४.७**	**२.४**	**६.८**	**८.९**
लत्ता कपडा तथा जुत्ता	७.२	१२.२	१०.०	१५.३	७.४	७.१	७.०	५.२	२.८	५.५	७.०
घरायसी सामान तथा सेवा	२०.३	५.१	०.९	१३.१	७.७	८.३	७.४	४.६	०.९	५.३	९.७
फर्निचर तथा घरायसी उपकरण	४.३	९.४	८.९	६.८	४.७	४.७	५.६	४.७	४.२	६.६	८.८
स्वास्थ्य	३.५	९.१	४.३	२.५	२.२	२.८	२.१	५.५	३.६	४.७	१०.४
यातायात	५.३	४.९	०.५	३.४	-१.३	१.९	७.१	१.४	५.९	१६.३	१३.२
संचार	२.८	०.१	०.३	५.७	०.०	०.१	-१.७	१.८	४.०	१.७	१.४
मनोरञ्जन तथा संस्कृति	२.५	७.५	६.२	४.८	१.७	५.१	४.४	२.३	४.८	५.४	८.८
शिक्षा	७.४	७.८	५.५	१२.४	८.९	९.३	५.०	५.८	-०.५	८.८	८.७
अन्य वस्तु तथा सेवाहरू	२.८	६.५	८.३	८.१	५.७	४.६	५.५	११.९	६.२	९.०	५.९

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

अनसूची ३.५: समूहगत उपभोग्य वस्तुहरुको राष्ट्रिय उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (प्रथम आठ महिना)

(आधार वर्ष २०७१ /७२ = १००)

उपभोग्य वस्तुहरु	भार	२०७५/७६	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७८/७९	२०७९/८०	प्रतिशत परिवर्तन*	
	प्रतिशत	फागुन	असार	फागुन	असार	फागुन	असार	फागुन	असार	फागुन	२०७८/७९	२०७९/८०
कुल सूचकाङ्क	**१००.०**	**१२४.१**	**१२८.६**	१३२.४	**१३४.७**	**१३६.४**	**१४०.३**	**१४६.२**	**१५१.७**	**१५७.०**	**७.१**	७.४
खाद्य तथा पेय पदार्थ	**४३.९**	**११६.६**	**१२४.८**	१२७.५	**१३१.९**	**१३२.४**	**१३९.६**	**१४२.३**	**१४९.२**	**१५०.३**	**७.५**	**५.६**
अन्न तथा अन्नबाट बनेका परिकार	११.३	१२०.३	१२२.४	१२४.४	१२७.८	१२८.३	१३०.६	१३०.७	१३५.१	१४९.५	१.९	१४.३
दाल	१.८	८८.८	९२.५	९९.०	१०५.४	१०९.१	११४.१	१२०.३	१२३.९	१२४.८	१०.३	३.७
तरकारी	५.५	९४.३	१२८.९	१२२.२	१२५.९	११४.५	१४७.५	१३०.५	१५०.१	११९.०	१४.०	-८.८
मासु तथा माछा	६.८	१२१.४	१२५.५	१३३.९	१४४.४	१४०.९	१४१.५	१४६.५	१५०.२	१५१.८	४.०	३.७
दुग्ध पदार्थ तथा अन्डा	५.२	१२४.५	१२५.४	१३२.९	१३४.८	१३४.५	१३६.०	१४९.७	१५१.१	१५६.८	११.३	४.८
घ्यू तथा तेल	३.०	१२३.४	१२३.७	१२८.४	१३२.०	१५४.१	१७१.७	१९४.७	२०८.२	१८७.५	२६.३	-३.७
फलफूल	२.१	११५.२	१४५.०	१२६.१	१३५.४	१४३.३	१५१.६	१५३.०	१७१.५	१६५.२	६.८	७.९
चिनी तथा मिठाई	१.७	११८.६	१२१.५	१२३.४	१२८.७	१२८.८	१३४.२	१३८.२	१४३.१	१४६.४	७.३	५.९
मसला	१.२	११९.९	१३०.४	१४३.२	१३८.४	१३१.९	१३०.५	१२७.८	१२९.३	१४१.७	-३.१	१०.९
हल्का पेय पदार्थ	१.२	११६.१	११७.७	१२१.३	१२३.१	१३१.८	१३४.७	१३९.८	१४४.०	१४९.८	६.०	७.२
मदिरा	०.७	१५१.२	१५२.६	१६७.०	१६८.७	१७६.१	१७६.७	१८८.७	१९३.८	२०५.३	७.२	८.८
सुर्तिजन्य पदार्थ	०.४	१३०.६	१३२.२	१४४.१	१४७.२	१५९.१	१६१.७	१७३.३	१७७.४	१९२.०	८.९	१०.८
रेष्टुरा तथा होटल	२.९	१२९.१	१३१.१	१३६.०	१३७.६	१४१.०	१४२.६	१५०.०	१५४.७	१७१.१	६.३	१४.१

अनसूची ३.५: समूहगत उपभोग्य वस्तुहरुको राष्ट्रिय उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (प्रथम आठ महिना)

(आधार वर्ष २०७१ /७२ = १००)

उपभोग्य वस्तुहरु	भार	२०७५/७६	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७८/७९	२०७९/८०	प्रतिशत परिवर्तन*	
	प्रतिशत	फागुन	असार	फागुन	असार	फागुन	असार	फागुन	असार	फागुन	२०७८/७९	२०७९/८०
गैर खाद्य बस्तु तथा सेवा	**५६.१**	**१३०.३**	**१३१.६**	**१३६.४**	**१३६.९**	**१३९.७**	**१४०.९**	**१४९.२**	**१५३.६**	**१६२.५**	**६.८**	**८.९**
लत्ता कपडा तथा जुत्ता	७.२	१४२.५	१४३.८	१४९.९	१५०.०	१५४.१	१५४.७	१६२.६	१६५.३	१७४.१	५.५	७.०
घरायसी सामान तथा सेवा	२०.३	१४१.६	१४२.१	१४८.१	१४८.१	१४९.४	१४९.७	१५७.३	१६१.२	१७२.६	५.३	९.७
फर्निचर तथा घरायसी उपकरण	४.३	१२४.५	१२५.८	१३०.३	१३०.८	१३५.८	१३७.०	१४४.८	१४८.४	१५७.५	६.६	८.८
स्वास्थ्य	३.५	१०९.९	१११.५	११६.०	११६.३	१२०.२	१२१.०	१२५.८	१२९.८	१३८.९	४.७	१०.४
यातायात	५.३	११०.२	११०.२	१११.८	१११.४	११८.४	१२५.३	१३७.७	१५२.९	१५५.९	१६.३	१३.२
संचार	२.८	१०४.०	१०४.२	१०५.९	१०५.९	११०.१	१०९.९	१११.९	११२.३	११३.५	१.७	१.४
मनोरंजन तथा संस्कृति	२.५	११७.०	११८.१	११९.६	१२०.३	१२५.४	१२५.६	१३२.१	१३६.०	१४३.८	५.४	८.८
शिक्षा	७.४	१३६.४	१४०.८	१४४.३	१४४.९	१४३.५	१४३.५	१५६.१	१६०.३	१६९.७	८.८	८.७
अन्य वस्तु तथा सेवाहरु	२.८	१२५.१	१२८.४	१४०.०	१४७.८	१४८.७	१५२.७	१६२.१	१६०.२	१७१.६	९.०	५.९

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

*फागुन-फागुनको विन्दुगत परिवर्तन

अनुसूची ३.६ : समूहगत उपभोग्य वस्तुहरुको उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (काठमाडौं)

(आधार वर्ष २०७१ /७२ = १००)

उपभोग्य वस्तुहरु	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	प्रतिशत परिवर्तन*	
	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	२०७८/७९	२०७९/८०
कुल सूचकाङ्क	**९८.९**	**१११.५**	**११३.५**	**११८.७**	**१२४.१**	**१३३.६**	**१३६.९**	**१४५.६**	**१५७.१**	**६.३**	**७.९**
खाद्य तथा पेय पदार्थ	**९८.०**	**११२.१**	**१११.०**	**११७.५**	**११९.७**	**१३१.६**	**१३७.६**	**१४६.३**	**१५३.०**	**६.३**	**४.५**
अन्न तथा अन्नबाट बनेका परिकार	१००.९	१११.२	१११.३	११४.३	१२२.४	१२६.१	१३७.०	१३७.०	१५३.१	०.०	११.७
दाल	१००.७	१३७.४	११८.५	८६.८	८६.२	१०२.०	११५.१	१२३.४	१२६.४	७.२	२.४
तरकारी	८४.७	९९.८	८९.८	११६.४	१०५.१	१३३.८	१२०.२	१३५.१	१२२.३	१२.५	-९.५
मासु तथा माछा	१०४.५	११५.०	११४.२	१२४.२	१२५.०	१३९.९	१४६.७	१४९.४	१५५.९	१.८	४.४
दुग्ध पदार्थ तथा अन्डा	९७.९	१०९.२	११४.७	१२४.९	१२३.३	१३२.८	१३६.२	१५२.९	१५५.६	१२.३	१.८
घ्यू तथा तेल	९९.१	१३०.०	१११.८	११४.३	१२१.८	१२९.७	१६५.०	२०५.६	१९६.८	२४.६	-४.३
फलफूल	९०.३	११८.२	११७.२	११९.२	१३०.७	१४१.३	१५६.८	१६९.६	१८२.१	८.२	७.४
चिनी तथा मिठाई	१००.९	११०.१	१२५.०	१२३.२	१२०.३	१२७.४	१३४.४	१४५.२	१५४.१	८.०	६.१
मसला	९७.७	११४.८	१२५.३	११७.६	१२८.८	१५७.०	१४०.१	१३१.०	१४६.६	-६.५	११.९
हल्का पेय पदार्थ	१००.४	१०४.३	१०५.६	१०७.०	११०.३	११३.५	१२२.७	१३०.३	१४०.८	६.२	८.०
मदिरा	१००.१	१११.५	११९.७	१२५.०	१४५.१	१५९.९	१६५.३	१७६.३	१९९.४	६.६	१३.१
सुर्तिजन्य पदार्थ	१००.०	१०७.४	११७.८	१२३.८	१३४.१	१५८.०	१७५.०	१९०.८	२०३.६	९.०	६.७
रेष्टुरा तथा होटल	१००.२	११३.८	११७.६	१२३.३	१२८.७	१३५.९	१३९.४	१४७.६	१६५.५	५.९	१२.१

अनुसूची ३.६ : समूहगत उपभोग्य वस्तुहरुको उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (काठमाडौं)

(आधार वर्ष २०७१ /७२ = १००)

उपभोग्य वस्तुहरु	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	प्रतिशत परिवर्तन*	
	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	२०७८/७९	२०७९/८०
गैर खाद्य बस्तु तथा सेवा	**९९.५**	**१११.०**	**११५.२**	**११९.४**	**१२७.१**	**१३४.९**	**१३६.५**	**१४५.०**	**१५९.९**	**६.३**	**१०.३**
लत्ता कपडा तथा जुत्ता	१००.४	११३.१	१२०.१	१२२.३	१२९.३	१३८.८	१४०.०	१४७.५	१५६.८	५.३	६.३
घरायसी सामान तथा सेवा	१००.१	११७.०	१२२.७	१२७.६	१३८.२	१४७.७	१४७.०	१५३.५	१७६.४	४.४	१४.९
फर्निचर तथा घरायसी उपकरण	१००.३	१०७.०	११२.४	११४.९	११९.३	१२७.२	१३४.८	१४३.६	१५४.९	६.५	७.९
स्वास्थ्य	९९.८	१०३.९	१०३.२	१०३.७	१०७.५	११७.५	१२१.१	१२६.०	१४२.५	४.१	१३.१
यातायात	९८.८	१००.६	१०१.४	१०२.८	१११.१	११२.०	१२०.२	१४२.३	१५७.४	१८.४	१०.६
संचार	१००.०	१०३.६	१०३.५	१०३.१	१००.४	१०१.६	१०७.४	१०६.१	१०६.८	-१.२	०.७
मनोरंजन तथा संस्कृति	१००.१	१०४.८	१०७.६	११०.०	११५.३	११८.८	१२६.१	१३४.३	१४६.४	६.५	९.०
शिक्षा	९६.७	१०९.४	११२.६	१२३.४	१३०.९	१३९.२	१३३.६	१४४.६	१५१.२	८.३	४.५
अन्य वस्तु तथा सेवाहरु	९९.३	१०६.०	११२.४	११५.४	१२२.५	१३५.८	१४१.६	१५१.२	१५९.०	६.८	५.२

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

*फागुन-फागुनको विन्दुगत परिवर्तन

अनुसूची ३.७: समूहगत उपभोग्य वस्तुहरुको उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (तराई)

(आधार वर्ष २०७१/७२ = १००)

उपभोग्य वस्तुहरु	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	प्रतिशत परिवर्तन*	
	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	२०७८/७९	२०७९/८०
कुल सूचकाङ्क	**९९.०**	**१०७.५**	**११०.५**	**११७.४**	**१२१.७**	**१३०.०**	**१३४.२**	**१४४.१**	**१५४.९**	**७.४**	**७.५**
खाद्य तथा पेय पदार्थ	**९८.१**	**१०६.३**	**१०५.८**	**१११.५**	**११२.७**	**१२३.५**	**१२८.१**	**१३८.६**	**१४७.०**	**८.२**	**६.०**
अन्न तथा अन्नबाट बनेका परिकार	१०१.०	११०.९	१०९.९	११२.८	११९.०	१२२.९	१२५.२	१२७.७	१४८.४	२.०	१६.२
दाल	१०१.०	१३१.२	११४.७	८९.७	८७.१	९४.०	१०३.१	११५.७	१२१.५	१२.१	५.०
तरकारी	८२.०	८०.४	७६.३	९७.०	८३.५	११२.१	१०५.४	१२२.४	१११.८	१६.१	-८.६
मासु तथा माछा	१०६.१	११०.९	१११.०	११६.०	११९.८	१३२.१	१३९.८	१४७.१	१५०.७	५.२	२.५
दुग्ध पदार्थ तथा अन्डा	९८.४	११०.९	११४.०	१२२.९	१२४.०	१३२.०	१३३.७	१४८.०	१५७.३	१०.७	६.३
घ्यू तथा तेल	९९.९	११९.४	१११.२	११४.९	१२२.८	१२७.२	१५०.१	१९४.३	१८५.१	२९.५	-४.७
फलफूल	९४.२	९५.९	९८.६	१०२.२	१०७.०	११६.४	१३५.९	१४२.७	१५३.८	५.०	७.८
चिनी तथा मिठाई	१००.४	१०६.३	१२२.२	११९.०	११७.१	१२०.९	१२४.९	१३१.८	१४०.३	५.५	६.४
मसला	९९.३	११२.५	१११.६	१०६.५	१११.५	१३०.५	१२२.७	११९.९	१३५.०	-२.३	१२.६
हल्का पेय पदार्थ	१००.४	१०६.०	१०९.४	११५.६	१२१.१	१२७.७	१३७.५	१४६.५	१५५.३	६.५	६.०
मदिरा	१००.०	११३.३	१२४.७	१३६.६	१४६.८	१६३.९	१७४.९	१९१.१	२०४.७	९.३	७.१
सुर्तिजन्य पदार्थ	१००.०	१०९.८	११३.६	११८.८	१२५.३	१३२.९	१४७.०	१५९.३	१८४.९	८.४	१६.१
रेष्टुरा तथा होटल	१०१.३	१०६.९	१११.५	११८.३	१२२.८	१२९.०	१३६.३	१४४.०	१६७.३	५.७	१६.२

अनुसूची ३.७: समूहगत उपभोग्य वस्तुहरुको उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (तराई)

(आधार वर्ष २०७१/७२ = १००)

उपभोग्य वस्तुहरु	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	प्रतिशत परिवर्तन*	
	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	२०७८/७९	२०७९/८०
गैर खाद्य बस्तु तथा सेवा	**९९.६**	**१०८.४**	**११४.३**	**१२२.३**	**१२९.२**	**१३५.३**	**१३९.२**	**१४८.५**	**१६१.४**	**६.७**	**८.७**
लत्ता कपडा तथा जुत्ता	१००.५	११५.१	१२३.५	१३४.७	१४४.७	१५०.२	१५३.७	१६१.७	१७२.८	५.२	६.९
घरायसी सामान तथा सेवा	९९.९	११०.६	११९.६	१३०.७	१४१.५	१४९.७	१५३.०	१६२.२	१७५.२	६.०	८.०
फर्निचर तथा घरायसी उपकरण	१००.६	१०६.५	११०.८	११६.३	१२१.९	१२५.९	१२९.२	१३८.१	१५०.४	६.९	८.९
स्वास्थ्य	१००.१	१०१.५	१०४.३	१०७.५	१०८.४	११४.३	११८.३	१२४.१	१३५.४	४.८	९.१
यातायात	९८.८	१०२.२	९९.८	१०२.०	१०८.३	११०.१	११६.५	१३४.०	१५४.६	१५.०	१५.४
संचार	९९.९	१०६.४	१०६.२	१०६.६	१०४.९	१०७.१	११०.४	११३.६	११५.२	२.९	१.४
मनोरंजन तथा संस्कृति	१००.०	१०३.८	१०४.९	१११.१	११५.३	११६.९	१२१.२	१२६.३	१३७.१	४.२	८.६
शिक्षा	९७.३	१०९.३	११८.३	१३०.९	१३६.०	१४२.५	१४४.०	१५३.०	१७०.७	६.२	११.६
अन्य वस्तु तथा सेवाहरु	९९.३	१०६.१	११२.६	११७.८	१२३.५	१३८.१	१४७.४	१६०.५	१६९.१	८.९	५.३

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

*फागुन-फागुनको विन्दुगत परिवर्तन

अनुसूची ३.८: समूहगत उपभोग्य वस्तुहरुको उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (पहाड)

(आधार वर्ष २०७१/७२ = १००)

उपभोग्य वस्तुहरु	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	प्रतिशत परिवर्तन*	
	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	२०७८/७९	२०७९/८०
कुल सूचकाङ्क	**९९.३**	**१०९.६**	**११६.१**	**१२२.७**	**१२८.४**	**१३५.५**	**१४०.१**	**१५०.८**	**१६०.९**	**७.७**	**६.७**
खाद्य तथा पेय पदार्थ	**९८.९**	**१०८.९**	**१११.१**	**११५.३**	**१२०.०**	**१३०.३**	**१३४.९**	**१४४.८**	**१५३.०४**	**७.३**	**५.७**
अन्न तथा अन्नबाट बनेका परिकार	१००.७	१०८.५	१०९.८	११३.३	१२०.४	१२५.०	१२७.०	१३०.३	१४८.३	२.६	१३.८
दाल	१००.०	१३०.५	१२३.३	९६.०	९२.४	१०३.७	११२.७	१२३.७	१२६.६	९.७	२.४
तरकारी	८५.८	९८.२	९१.९	११२.१	१०५.२	१३०.३	१२५.९	१४१.१	१२८.७	१२.१	-८.८
मासु तथा माछा	१०५.५	१११.९	११२.८	११४.८	१२१.१	१३२.३	१३८.५	१४३.१	१४९.१	३.३	४.२
दुग्ध पदार्थ तथा अन्डा	९७.९	१०९.४	११३.९	१२२.७	१२८.६	१३७.४	१३७.२	१५३.१	१६०.३	११.६	४.७
घ्यू तथा तेल	९९.७	१०९.९	१११.५	११३.५	१२५.७	१२९.४	१५३.८	१९०.२	१८५.४	२३.७	-२.५
फलफूल	९४.९	९७.२	१००.२	१०९.५	११४.८	१२९.१	१४३.४	१५५.४	१६९.५	८.३	९.१
चिनी तथा मिठाई	१००.९	१०६.३	१२६.०	१२०.७	११८.८	१२३.४	१२९.६	१४१.४	१४८.९	९.१	५.३
मसला	९८.७	११९.४	१२५.६	१२१.०	१२५.३	१५१.२	१३९.५	१३६.६	१४७.३	-२.०	७.८
हल्का पेय पदार्थ	१००.१	१०४.४	१०९.१	११०.९	११५.७	१२१.९	१३५.५	१४१.७	१५३.०	४.६	८.०
मदिरा	१००.२	११६.९	१३३.३	१४२.८	१५५.९	१७०.१	१८०.४	१८९.७	२०९.२	५.१	१०.३
सुर्तिजन्य पदार्थ	१००.३	१०६.२	१०७.३	११४.३	१३१.७	१४६.९	१५७.४	१७५.०	१८३.८	११.१	५.०
रेष्टुरा तथा होटल	१०१.०	११३.४	१२७.८	१३१.२	१४०.३	१४७.८	१५१.०	१६३.१	१८४.५	८.०	१३.१

अनुसूची ३.८ः समूहगत उपभोग्य वस्तुहरुको उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (पहाड)

(आधार वर्ष २०७१/७२ = १००)

उपभोग्य वस्तुहरु	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	प्रतिशत परिवर्तन*	
	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	२०७८/७९	२०७९/८०
गैर खाद्य बस्तु तथा सेवा	**९९.६**	**११०.३**	**१२०.८**	**१२९.५**	**१३६.२**	**१४०.१**	**१४४.८**	**१५६.३**	**१६८.१**	**८.०**	**७.५**
लत्ता कपडा तथा जुत्ता	१००.७	११९.९	१३१.०	१४०.४	१५०.९	१५९.६	१६८.८	१७९.४	१९३.९	६.३	८.१
घरायसी सामान तथा सेवा	९९.७	१११.२	१२६.७	१४२.३	१४७.८	१४६.२	१४७.५	१५५.५	१६३.४	५.५	५.०
फर्निचर तथा घरायसी उपकरण	१०१.०	११०.१	११७.०	१२३.२	१३४.७	१४२.०	१५०.०	१५९.६	१७४.८	६.४	९.५
स्वास्थ्य	१००.३	१०३.३	१०८.६	११३.३	११६.८	११८.५	१२३.६	१२९.८	१४३.०	५.०	१०.२
यातायात	९९.३	१०४.८	१०३.८	१०५.३	११३.०	११५.१	१२०.५	१३९.५	१५६.६	१५.७	१२.३
संचार	९९.७	१०६.२	१०६.८	१०६.५	१०५.६	१०८.०	११२.४	११५.१	११७.९	२.५	२.४
मनोरंजन तथा संस्कृति	१००.३	१०७.१	१०९.४	११५.५	१२१.१	१२४.६	१३१.०	१३९.२	१५१.७	६.३	८.९
शिक्षा	९७.३	१०८.७	१३०.३	१३८.४	१४५.७	१५५.४	१५८.०	१८१.१	१९७.८	१४.६	९.२
अन्य वस्तु तथा सेवाहरु	९९.५	१११.४	११७.१	१२३.४	१३०.८	१४७.९	१५८.२	१७६.७	१८९.७	११.७	७.३

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

* फागुन-फागुनको विन्दुगत परिवर्तन

अनुसूची ३.९: समूहगत उपभोग्य वस्तुहरुको उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (हिमाल)

(आधार वर्ष २०७१/७२ = १००)

उपभोग्य वस्तुहरु	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	प्रतिशत परिवर्तन*	
	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	२०७८/७९	२०७९/८०
कुल सूचकाङ्क	**१००.०**	**१०८.५**	**११२.५**	**११९.२**	**१२५.७**	**१३२.६**	**१३४.३**	**१४४.४**	**१५६.१**	**७.६**	**८.१**
खाद्य तथा पेय पदार्थ	**१००.१**	**१०७.६**	**११०.०**	**११५.९**	**११९.८**	**१२८.२**	**१२९.८**	**१४१.२**	**१५३.६**	**८.८**	**८.८**
अन्न तथा अन्नबाट बनेका परिकार	१०१.०	१०८.९	१०८.१	११९.१	१२२.५	१२६.९	१२१.७	१३०.६	१४८.५	७.३	१३.७
दाल	१००.०	१३०.५	१२२.२	१०४.४	१०२.४	१०९.०	११८.९	१३४.८	१४४.७	१३.४	७.४
तरकारी	९७.५	९२.७	८९.४	१०३.७	१०२.३	१२४.८	१२८.४	१४०.१	१३४.३	९.१	-४.१
मासु तथा माछा	१०१.४	१०९.३	११०.७	११३.२	११६.९	१२५.४	१२९.५	१४४.८	१५८.९	११.९	९.७
दुग्ध पदार्थ तथा अन्डा	९९.३	१०१.८	११०.२	१११.०	११२.५	११४.१	११२.०	१२०.९	१३४.०	७.९	१०.८
घ्यू तथा तेल	९९.८	१११.२	११८.४	११७.२	१२२.३	१३०.३	१४८.४	१७१.८	१८२.०	१५.८	५.९
फलफूल	९६.८	९८.८	९५.३	१०८.४	११७.३	१२४.९	१४३.२	१५५.१	१६२.१	८.३	४.५
चिनी तथा मिठाई	९९.७	१०८.०	१२४.७	१२२.१	१२२.५	१२४.२	१२६.४	१४१.५	१४५.८	११.९	३.१
मसला	१००.०	१२१.७	१३५.९	१२८.७	१४२.९	१७८.५	१५४.०	१५४.४	१६२.२	०.२	५.१
हल्का पेय पदार्थ	१००.०	१०३.५	१०९.१	११५.६	११९.६	१२३.९	१३४.२	१४७.१	१५७.१	९.६	६.८
मदिरा	१००.०	१२८.४	१४८.९	१६९.९	१९९.४	२२०.४	२२३.३	२३८.३	२१६.४	६.७	-९.२
सुर्तिजन्य पदार्थ	१००.०	१०७.२	११९.४	१३४.५	१५५.६	१६४.५	२१०.५	२१०.६	२६२.०	०.०	२४.४
रेष्टुरा तथा होटल	१००.५	१०९.५	११५.०	११९.९	१३३.५	१४०.१	१४५.४	१५३.६	१८२.६	५.६	१८.९

अनुसूची ३.९: समूहगत उपभोग्य वस्तुहरुको उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (हिमाल)

(आधार वर्ष २०७१/७२ = १००)

उपभोग्य वस्तुहरु	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	प्रतिशत परिवर्तन*	
	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	२०७८/७९	२०७९/८०
गैर खाद्य बस्तु तथा सेवा	**१००.०**	**१०९.८**	**११६.३**	**१२४.३**	**१३५.०**	**१३९.३**	**१४१.२**	**१४९.३**	**१५९.८**	**५.८**	**७.०**
लत्ता कपडा तथा जुत्ता	१००.३	११७.६	१२८.३	१४९.०	१५९.०	१६५.९	१७०.०	१७९.४	१९१.२	५.६	६.५
घरायसी सामान तथा सेवा	१००.३	११३.५	१२०.२	१२३.५	१४१.९	१४३.७	१४२.२	१४८.३	१५४.०	४.३	३.९
फर्निचर तथा घरायसी उपकरण	१००.६	१०६.३	११९.१	१३२.५	१३९.६	१४४.८	१५०.१	१५७.५	१७१.५	४.९	८.९
स्वास्थ्य	१००.०	९९.६	१०३.०	१०५.८	१०५.१	११०.३	११३.५	११८.५	१२६.५	४.४	६.७
यातायात	९९.४	९५.२	९३.२	९१.१	९९.२	९८.९	१००.७	१२५.०	१५०.७	२४.१	२०.६
संचार	१००.०	१०८.२	१०५.२	११४.६	११२.७	११०.४	११०.३	११४.५	११४.२	३.८	-०.२
मनोरंजन तथा संस्कृति	९९.९	१०२.१	११०.६	१२५.१	१३३.४	१३८.९	१४५.३	१४९.६	१६१.९	२.९	८.३
शिक्षा	९८.०	१०६.४	११५.३	१२०.२	१२५.३	१३७.७	१४०.१	१४३.२	१६३.७	२.२	१४.४
अन्य वस्तु तथा सेवाहरु	९८.८	१०६.५	११०.३	१२०.९	१२७.४	१४५.५	१५८.६	१७१.४	१९५.६	८.०	१४.१

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९।

*फागुन-फागुनको विन्दुगत परिवर्तन

अनुसूची ३.१०: राष्ट्रिय थोक मूल्य सूचकाङ्क (वार्षिक)

(आधार वर्ष २०७४/७५ = १००)

महिना	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
साउन	८१.७	८७.७	९२.५	९८.०	९९.१	१०५.५	११४.२	१२२.६	१२७.८	१४३.९
भदौ	८२.०	८८.०	९२.४	९७.३	९८.८	१०७.४	११४.२	१२४.३	१२८.२	१४६.१
असोज	८१.५	८७.३	९२.५	९७.२	९८.७	१०७.८	११५.६	१२५.२	१३०.०	१४७.८
कार्तिक	८३.०	८८.६	९४.९	९८.७	९९.५	१०६.४	११४.५	१२५.३	१३३.६	१४७.०
मंसीर	८१.५	८६.८	९३.७	९६.२	९७.९	१०५.०	११४.४	१२२.९	१३१.८	१४३.८
पुस	८३.८	८८.३	९५.०	९६.७	९८.६	१०४.६	११२.८	११९.८	१२९.५	१४२.२
माघ	८४.६	८९.३	९५.४	९७.०	९९.१	१०४.३	१११.७	११८.५	१३०.८	१४३.४
फागुन	८६.९	९१.६	९६.६	९७.६	९९.९	१०४.८	१११.७	११८.८	१३४.३	१४३.९
चैत	८७.४	९२.०	९७.१	९८.३	१००.५	१०४.९	११३.०	११९.९	१३७.२	
वैशाख	८८.३	९२.८	९८.२	९९.६	१०१.६	१०६.९	११२.४	१२१.४	१४०.९	
जेठ	८९.६	९४.४	१००.५	१०१.२	१०२.५	१०७.९	११२.२	१२२.३	१४०.४	
असार	९०.०	९४.८	१००.७	१०१.६	१०३.८	१०९.४	११५.५	१२५.०	१४०.९	
वार्षिक	**८५.०**	**९०.१**	**९५.८**	**९८.३**	**१००.०**	**१०६.२**	**११३.५**	**१२२.२**	**१३३.८**	**१४४.८**
वार्षिक वृद्धिदर (%)	**८.३**	**६.०**	**६.३**	**२.६**	**१.७**	**६.२**	**६.९**	**७.६**	**९.५**	**१०.८**

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

*अपरिष्कृत

अनुसूची ३.११ : राष्ट्रिय थोक मूल्य सूचकाङ्कको वार्षिक विन्दुगत

(आधार वर्ष २०७४/७५=१००)

(प्रतिशत परिवर्तन)

समुह	भार प्रतिशत	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
		फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन
कुल	**१००**	**८.३१**	**५.४७**	**५.४८**	**१.०४**	**२.२७**	**५.००**	**६.५७**	**६.३०**	**१३.१३**	**७.१०**
प्राथमिक वस्तु	३३.५९	१०.२८	७.४५	११.०६	०.१६	-०.७९	३.५०	११.१९	५.६०	१३.६६	१.८१
इन्धन तथा ऊर्जा	८.७६	५.४७	-१२.०९	-१३.२५	-१.२३	६.२७	१२.२०	२.३९	-१.५३	१८.५९	२५.७९
उत्पादित वस्तु	५७.६५	७.०७	७.६९	३.५६	२.३६	४.८६	४.७०	४.६५	७.९७	१२.०२	७.३३

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९।

*फागुन-फागुनको विन्दुगत परिवर्तन

अनुसूची ३.१२ : राष्ट्रिय थोक मूल्य सूचकाङ्क (प्रथम आठ महिना)

(आधार वर्ष २०७४/७५ = १००)

समूह / उपसमूह	भार प्रतिशत	२०७५/७६	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७८/७९	२०७९/८०	प्रतिशत परिवर्तन*	
		फागुन	असार	फागुन	असार	फागुन	असार	फागुन	असार	फागुन	२०७८/७९	२०७९/८०
कूल सूचकाङ्क	**१००**	**१०४.८**	**१०९.४**	**१११.७**	**११५.५**	**११८.८**	**१२५.०**	**१३४.३**	**१४०.९**	**१४३.९**	**१३.१**	**७.१**
प्राथमिक वस्तुहरू	**३३.५९**	**१०१.६**	**११३.५**	**११२.९**	**१२३.८**	**११९.३**	**१३०.२**	**१३५.५**	**१३८.६**	**१३८.०**	**१३.७**	**१.८**
खाद्य	३१.२७	१०१.३	११४.१	११३.२	१२४.८	११८.७	१३०.०	१३५.६	१३८.६	१३७.२	१४.२	१.२
गैर खाद्य	२.३१	१०५.४	१०५.५	१०९.३	११०.२	१२६.३	१३२.४	१३५.३	१३८.९	१४९.०	७.१	१०.१
इन्धन तथा ऊर्जा	**८.७६**	**११३.५**	**११३.३**	**११६.३**	**१०९.६**	**११४.५**	**१२२.६**	**१३५.८**	**१६५.९**	**१७०.८**	**१८.६**	**२५.८**
इन्धन तथा ऊर्जा	५.६६	१२१.०	१२०.५	१२५.२	११४.९	१२२.४	१३५.०	१५५.४	२०२.०	२०९.६	२६.९	३४.९
विद्युत्	३.१०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	०.०	०.०
उत्पादित वस्तुहरू	**५७.६५**	**१०५.४**	**१०६.४**	**११०.३**	**१११.५**	**११९.१**	**१२२.३**	**१३३.४**	**१३८.४**	**१४३.२**	**१२.०**	**७.३**
खाद्य, पेय पदार्थ र सूर्तीजन्य उत्पादन	१५.१६	१०५.२	१०६.९	११८.०	११९.९	१२८.६	१३३.६	१४२.८	१५४.७	१५४.५	११.०	८.२
तयारी पोशाक तथा सम्बद्ध वस्तु	१.०१	११७.४	११७.५	१२१.०	१२१.०	१२८.१	१३३.६	१४३.२	१४३.४	१५४.५	११.८	७.९
छाला तथा छालाजन्य उत्पादन	०.२९	१०४.९	१०४.८	११०.२	११०.३	११२.३	११४.९	११८.०	११८.७	१२८.५	५.१	८.९
फर्निचर	२.०७	१०७.४	११५.१	११४.५	११४.५	१२०.२	१२१.१	१४३.४	१४७.७	१६३.७	१९.३	१४.२
कागज तथा कागजजन्य उत्पादन	१.०८	१०१.१	१०१.७	१०३.५	१०३.९	११६.३	११७.०	१२४.०	१३३.०	१५०.९	६.६	२१.७
रसायन तथा औषधिजन्य उत्पादन	६.५५	१००.४	१०१.४	१०७.०	१०७.२	१२५.०	१२५.५	१३७.१	१३९.५	१४७.७	९.७	७.७
रबर तथा प्लाष्टिक	१.९२	१०५.६	१०६.९	१०७.९	१०७.९	१०८.३	१०९.०	११७.४	११८.५	१२४.९	८.४	६.४
अन्य गैर (धातूजन्य उत्पादन)	४.५०	१०१.०	१०१.९	१००.०	९९.३	९९.०	१०२.२	१०४.४	११०.४	१२०.९	५.५	१५.८
आधारभुत धातू तथा धातूजन्य उत्पादन	१२.५५	१०८.६	१०९.१	१०८.२	१११.७	१२०.०	१२६.३	१४६.५	१४८.३	१५०.२	२२.१	२.५
बिजूली तथा बिजूलीजन्य उत्पादन	४.४५	१००.०	९८.५	९८.४	९८.४	९८.४	९८.५	१००.५	१०१.१	१०३.७	२.२	३.२
मेशिन तथा उपकरण	३.१७	१०४.४	१०४.५	१०७.७	१०७.७	११३.५	११३.७	१२२.९	१२४.५	१३२.६	८.३	७.८
सवारी साधन तथा सम्बद्ध उत्पादन	३.८०	११३.७	११३.७	११८.३	११८.३	१२४.६	१२४.७	१३४.९	१३८.४	१४४.४	८.२	७.१
अन्य उत्पादन	१.०८	१०४.७	१०५.०	१११.६	११२.०	११९.२	१२०.४	१२३.५	१२५.३	१३६.८	३.६	१०.८

अनुसूची ३.१२ : राष्ट्रिय थोक मूल्य सूचकाङ्क (प्रथम आठ महिना)

(आधार वर्ष २०७४/७५ = १००)

समूह / उपसमूह	भार प्रतिशत	२०७५/७६	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७८/७९	२०७९/८०	प्रतिशत परिवर्तन*	
		फागुन	असार	फागुन	असार	फागुन	असार	फागुन	असार	फागुन	२०७८/७९	२०७९/८०
विस्तृत आर्थिक वर्गीकरण	**१००**	**१०४.८**	**१०९.४**	**१११.७**	**११५.५**	**११८.८**	**१२५.०**	**१३४.३**	**१४०.९**	**१४३.९**	**१३.१**	**७.१**
उपभोग्य वस्तूहरू	३२.९०	१०३.५	११२.१	१०९.५	११३.७	११८.८	१२६.०	१३६.६	१३९.४	१३९.६	१५.०	२.२
मध्यवर्ती वस्तूहरू	५६.३०	१०५.९	१०९.१	११४.१	११८.१	१२०.५	१२७.१	१३६.१	१४६.०	१५०.२	१३.०	१०.३
पूंजीगत वस्तूहरू	१०.८०	१०३.१	१०२.६	१०६.०	१०७.५	१०९.७	११०.५	११८.०	११९.१	१२३.९	७.६	५.०
निर्माण सामग्री	**१४.०३**	**१०७.२**	**१०८.७**	**१०३.१**	**१०२.५**	**१०८.२**	**११४.१**	**१३४.४**	**१३७.८**	**१४३.३**	**२४.२**	**६.६**

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

*फागुन—फागुनको विन्दुगत परिवर्तन

अनुसूची ३.१३ : राष्ट्रिय थोक मूल्य सूचकाङ्क (वार्षिक औसत)

(आधार वर्ष २०७४/७५ = १००)

समूह/उपसमूह	भार प्रतिशत	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	प्रतिशत परिवर्तन	
											२०७७/७८	२०७८/७९
कूल सूचकाङ्क	**१००.०**	**८५.०**	**९०.१**	**९५.८**	**९८.३**	**१००.०**	**१०६.२**	**११३.५**	**१२२.२**	**१३३.८**	**७.६**	**९.५**
प्राथमिक वस्तूहरू	**३३.६**	**८०.८**	**८७.३**	**९८.२**	**१०१.३**	**१००.०**	**१०६.१**	**११८.९**	**१३१.३**	**१३६.५**	**१०.५**	**३.९**
खाद्य	३१.३	८०.७	८७.३	९८.२	१०१.३	१००.०	१०६.१	११९.६	१३१.९	१३६.५	१०.३	३.५
गैर खाद्य	२.३	८४.२	८७.१	९६.१	१०१.६	१००.०	१०६.३	१०९.१	१२३.४	१३५.६	१३.१	९.८
इन्धन तथा ऊर्जा	**८.८**	**१२७.१**	**११९.१**	**१०१.६**	**९४.५**	**१००.०**	**११२.७**	**११३.८**	**११४.६**	**१३७.०**	**०.७**	**१९.५**
इन्धन तथा ऊर्जा	५.७	१२६.९	११८.७	१०१.३	९४.३	१००.०	११९.६	१२१.३	१२२.६	१५७.२	१.१	२८.२
विद्युत	३.१					१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	०.०	०.०
उत्पादित वस्तूहरू	**५७.६**	**८३.०**	**८८.९**	**९२.६**	**९५.८**	**१००.०**	**१०५.३**	**११०.४**	**११८.०**	**१३१.७**	**६.९**	**११.७**
खाद्य, पेय पदार्थ र सूर्तीजन्य उत्पादन	१५.२	८०.६	८७.८	९१.९	९५.९	१००.०	१०५.३	११८.८	१२७.१	१४२.७	७.०	१२.३
तयारी पोशाक तथा सम्बद्ध वस्तु	१.०	८७.८	९५.२	९९.९	१००.९	१००.०	११५.१	१२०.२	१२७.४	१४१.०	६.०	१०.७
छाला तथा छालाजन्य उत्पादन	०.३	८०.४	८५.०	९३.६	१०३.०	१००.०	१०४.०	११३.०	११३.१	११७.८	०.१	४.१
फर्निचर	२.१					१००.०	१०९.४	११३.६	११७.६	१३८.९	३.५	१८.१
कागज तथा कागजजन्य उत्पादन	१.१	९८.८	९९.२	९९.६	१००.७	१००.०	१०१.१	१०३.३	११४.१	१२४.५	१०.५	९.१
रसायन तथा औषधिजन्य उत्पादन	६.५	९१.४	९९.१	१००.१	९७.३	१००.०	१००.२	१०५.९	१२१.३	१३६.०	१४.६	१२.१
रवर तथा प्लाष्टिक	१.९	९०.७	९३.६	९४.९	९८.०	१००.०	१०५.२	१०८.५	१०८.७	११६.१	०.२	६.८
अन्य गैर धातूजन्य उत्पादन	४.५	७७.९	८३.४	९०.८	९१.७	१००.०	१०१.२	९९.९	१००.०	१०५.१	०.२	५.०
आधारभुत धातू तथा धातूजन्य उत्पादन	१२.६	९२.५	९३.७	९१.७	८७.९	१००.०	१०८.७	१०८.५	११९.५	१४०.४	१०.२	१७.५
बिजूली तथा बिजूलीजन्य उत्पादन	४.५	८७.८	९१.८	९२.३	९६.२	१००.०	९९.९	९८.३	९७.७	१००.३	-०.६	२.६
मेशिन तथा उपकरण	३.२	७५.८	७६.६	८३.०	९७.८	१००.०	१०३.८	१०७.५	११३.०	१२२.७	५.२	८.५
सवारी साधन तथा सम्बद्ध उत्पादन	३.८	८२.९	८५.४	८८.९	८९.५	१००.०	११२.३	११८.३	१२३.७	१३५.१	४.६	९.२
अन्य उत्पादन	१.१	८७.२	९२.८	९६.४	९८.७	१००.०	१०४.०	१०९.६	११७.८	१२३.२	७.५	४.५
विस्तृत आर्थिक वर्गीकरण	**१००.०**					१००.०	**१०६.२**	**११३.५**	**१२२.२**	**१३३.८**	**७.६**	**९.५**
उपभोग्य वस्तूहरू	३२.९					१००.०	१०५.५	११४.५	१२३.३	१३५.५	७.७	९.९
मध्यवर्ती वस्तूहरू	५६.३					१००.०	१०७.३	११४.५	१२४.०	१३६.०	८.३	९.७
पूँजीगत वस्तूहरू	१०.८					१००.०	१०२.९	१०५.८	१०९.३	११७.०	३.३	७.१
निर्माण सामग्री	**१४.०**	**८५.८**	**८९.२**	**९१.१**	**९०.८**	**१००.०**	**१०८.०**	**१०३.८**	**१०७.७**	**१२८.६**	**३.७**	**१९.४**

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

अनुसूची ३.१४ : राष्ट्रिय तलब तथा ज्यालादर सूचकाङ्क

(आधार वर्ष २०६१/६२ = १००)

महिना	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
साउन	३०१.०	३४०.२	३६१.५	४१५.१	४३८.४	४७०.९	५३४.२	५४१.३	५६८.७	६३४.५
भदौ	३११.२	३४०.४	३६२.७	४१७.५	४३८.४	४७४.८	५३६.०	५४२.५	५६८.७	६३५.१
असोज	३११.२	३४०.४	३६८.४	४२१.४	४४१.१	४७९.६	५३७.५	५४२.५	५६९.२	६३५.१
कार्तिक	३११.२	३४०.४	३६८.५	४२१.४	४४७.२	४८७.०	५३७.९	५४२.५	५६९.८	६३५.१
मंसीर	३१४.१	३४६.६	३६९.०	४२१.४	४४७.२	४८८.९	५३८.०	५४३.३	५७८.८	६३५.१
पुस	३२९.६	३५३.०	३६९.५	४२१.६	४४७.३	४८८.९	५३८.०	५४७.२	५७८.८	६३८.२
माघ	३३०.४	३५३.०	३६९.५	४२१.८	४४९.५	५००.४	५३८.०	५४७.५	५७८.८	६३८.२
फागुन	३३०.४	३५३.०	३६९.७	४२१.८	४५४.९	५००.४	५३८.०	५४८.१	५८७.९	६३८.२
चैत	३३०.४	३५४.०	३७२.८	४२७.६	४५६.५	५००.५	५३८.०	५४८.१	५९४.८	
वैशाख	३३०.४	३५४.४	३७३.७	४२९.५	४५६.९	५००.५	५३८.०	५४८.१	५९४.९	
जेठ	३३०.४	३५५.३	३७३.७	४२९.७	४५६.९	५००.५	५३८.०	५४८.२	५९४.९	
असार	३३०.८	३५६.९	३७८.८	४२९.७	४५८.८	५००.५	५३८.०	५५२.४	६०२.६	
वार्षिक	**३२१.८**	**३४९.०**	**३६९.८**	**४२३.२**	**४४९.४**	**४९१.१**	**५३७.४**	**५४६.०**	**५८२.३**	**६३६.२**
वार्षिक वृद्धिदर (%)	**१३.९**	**८.५**	**६.०**	**१४.४**	**६.२**	**९.३**	**९.४**	**१.६**	**६.६**	**१०.६**

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९।

*अपरिष्कृत

अनुसूची ३.१५ : राष्ट्रिय तलब तथा ज्यालादर सूचकाङ्क (वार्षिक औसत)

(आधार वर्ष २०६१/६२ = १००)

सि.नं.	समूह / उपसमूह	भार प्रतिशत	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	प्रतिशत परिवर्तन	
											२०७७/७८	२०७८/७९
	कूल सूचकाङ्क	**१००.०**	**३४९.०**	**३६९.८**	**४२३.२**	**४४९.४**	**४९१.१**	**५३७.५**	**५४६.०**	**५८२.३**	**१.६**	**६.७**
१	***तलब सूचकाङ्क***	**२७.०**	**२७८.६**	**२८४.४**	**३३६.४**	**३६८.६**	**३९३.१**	**४४६.०**	**४४६.४**	**४८८.६**	**०.१**	**९.४**
१.१	*निजामती सेवा*	२.८	३४०.७	३४०.७	४२३.२	४२३.२	४५४.४	५४१.८	५४१.८	५८०.१	०.०	७.१
१.२	*सार्वजनिक संस्थानहरु*	१.१	२८७.३	२९०.१	३५०.६	३५३.१	३७३.५	४४२.०	४४२.१	४८६.७	०.०	१०.१
१.३	*बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरु*	०.६	४४६.२	४५७.७	४९४.९	५२३.२	५२९.२	६५३.५	६६३.९	८५१.४	१.६	२८.२
१.४	*सैनिक तथा प्रहरी सेवा*	४.०	३३२.४	३३२.४	४१०.८	४१०.८	४४३.९	४८३.८	४८३.८	५६१.७	०.०	१६.१
१.५	*शिक्षा*	१०.६	२९५.८	३००.२	३६२.४	३८३.४	४२२.७	४६६.९	४६७.३	५१०.०	०.१	९.१
१.६	*निजी संगठनहरु*	७.९	१९३.३	२०६.०	२१९.७	२९९.४	२९९.४	३५१.०	३५१.०	३६५.२	०.०	४.१
२	***ज्यालादर सूचकाङ्क***	**७३.०**	**३७४.९**	**४०१.३**	**४५५.३**	**४७९.३**	**५२७.३**	**५७१.२**	**५८२.८**	**६१६.९**	**२.०**	**५.९**
२.१	*कृषि मजदूर*	३९.५	४२२.७	४५७.५	५१७.३	५४६.३	६०९.०	६५४.३	६६८.७	६९७.५	२.२	४.३
	पुरुष	२०.५	४१६.१	४५१.०	४९८.०	५२३.०	५८०.१	६३३.१	६४९.५	६६१.१	२.६	१.८
	महिला	१९.०	४२९.८	४६४.६	५३८.२	५७१.४	६४०.१	६७७.१	६८९.३	७३६.९	१.८	६.९
२.२	*औद्योगिक मजदूर*	२५.३	३१७.४	३२९.०	३७४.६	३९१.८	४१९.१	४६४.९	४७२.८	५१८.७	१.७	९.७
	उच्च दक्ष	६.३	३००.४	३१९.८	३५६.९	३६०.१	३९२.८	४४४.४	४५०.७	४९०.८	१.४	८.९
	दक्ष	६.३	३१४.३	३२६.९	३७०.१	३७२.९	४००.२	४४२.९	४५१.६	४९३.९	२.०	९.४
	अर्धदक्ष	६.३	३१५.८	३२३.३	३६३.८	३६६.६	३९८.८	४४६.४	४५४.६	५०५.१	१.८	११.१
	अदक्ष	६.३	३३९.३	३४५.८	४०७.६	४६७.४	४८४.३	५२५.७	५३४.३	५८५.०	१.६	९.५
२.३	*निर्माण मजदूर*	८.३	३२२.९	३५४.१	४०५.७	४२६.७	४६७.४	४९८.५	५०८.२	५३२.१	१.९	४.७
	डकर्मी	२.८	३००.९	३२९.६	३७९.२	३९८.९	४३२.३	४६४.२	४६८.२	४८९.५	०.९	४.५
	दक्ष	१.४	२९१.१	३१८.४	३६८.९	३८९.८	४२४.०	४५२.०	४५८.४	४७७.९	१.४	४.३
	अदक्ष	१.४	३१०.८	३४०.९	३८९.४	४०८.१	४४०.७	४७६.४	४७८.०	५०१.१	०.३	४.८
	सिकर्मी	२.८	२८४.३	३१६.८	३७१.९	३८६.५	४१९.३	४५३.५	४६०.१	४७४.५	१.४	३.१
	दक्ष	१.४	२७६.७	३१०.९	३५९.४	३७४.१	४०९.४	४३६.५	४४३.८	४५४.७	१.७	२.५
	अदक्ष	१.४	२९१.९	३२२.८	३८४.४	३९८.९	४२९.२	४७०.६	४७६.५	४९४.४	१.२	३.८
	ज्यामी	२.८	३८३.३	४१५.७	४६६.०	४९४.६	५५०.५	५७७.७	५९६.२	६३२.१	३.२	६.०
	पुरुष	१.४	३९२.५	४२२.०	४५७.१	४८०.४	५४१.२	५८१.५	५९५.९	६२५.६	२.५	५.०
	महिला	१.४	३७४.१	४०९.५	४७४.९	५०८.७	५५९.६	५७३.९	५९६.५	६३८.६	३.९	७.०

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९।

अनुसूची ३.१६ : राष्ट्रिय तलब तथा ज्यालादर सूचकाङ्कको वार्षिक विन्दुगत परिवर्तन

(आधार वर्ष २०६१/६२=१००)

(प्रतिशत परिवर्तन)

उपभोग्य वस्तुहरू	भार	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
	प्रतिशत	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन	फागुन
कुल सूचकाङ्क	**१००.०**	**१७.०**	**६.८**	**४.७**	**१४.१**	**७.८**	**१०.०**	**७.५**	**१.९**	**७.३**	**८.६**
१. तलव सूचकाङ्क	**२७.०**	**२६.२**	**७.८**	**२.०**	**१८.५**	**९.४**	**६.६**	**१३.६**	**०.०**	**९.४**	**१२.४**
१.१ निजामती सेवा	२.८	३१.३	९.७	०.०	२४.२	०.०	७.४	१९.२	०.०	७.१	१४.०
१.२ सार्वजनिक संस्थानहरू	१.१	२७.६	७.५	०.७	२१.७	०.०	५.८	१८.४	०.०	१०.१	१९.९
१.३ बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू	०.६	४७.७	४.३	२.३	१२.९	१.३	१.२	२५.४	०.०	२८.२	२५.०
१.४ सेना तथा प्रहरीबल	४.०	३४.५	८.५	०.०	२३.६	०.०	८.१	९.०	०.०	१६.१	१७.३
१.५ शिक्षा	१०.६	३०.५	९.१	१.५	२०.७	५.८	१०.३	१०.६	०.०	९.१	११.३
१.६ निजी प्रतिष्ठानहरू	७.९	८.४	४.१	६.६	६.७	३६.३	०.०	१७.२	०.०	४.१	६.२
२.ज्यालादर सूचकाङ्क	**७३.०**	**१४.८**	**६.६**	**५.५**	**१३.०**	**७.४**	**११.०**	**५.९**	**२.४**	**६.६**	**७.५**
२.१ कृषि मजदूर	३९.५	११.१	७.९	५.६	१३.५	७.७	१२.१	४.७	२.७	४.६	४.७
२.२ औधोगिक मजदूर	२५.२	२४.८	२.७	३.६	११.६	६.६	९.२	८.९	१.७	१२.३	१३.१
२.३ निर्माण मजदूर	८.३	१०.०	१०.४	१०.२	१३.०	८.१	८.५	५.५	२.७	३.६	७.४

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

अनुसूची ३.१७ : राष्ट्रिय तलब तथा ज्यालादर सूचकाङ्क (प्रथम आठ महिना)

(आधार वर्ष २०६१/६२ = १००)

सि.नं.	समूह / उपसमूह	भार प्रतिशत	२०७५/७६	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७८/७९	२०७९/८०	प्रतिशत परिवर्तन*	
			फागुन	असार	फागुन	असार	फागुन	असार	फागुन	असार	फागुन	२०७८/७९	२०७९/८०
	कुल सूचकाङ्क	**१००.०**	**५००.४**	**५००.५**	**५३८.०**	**५३८.०**	**५४८.१**	**५५२.४**	**५८७.९**	**६०२.६**	**६३८.२**	**७.३**	**८.६**
१	**तलब सूचकाङ्क**	**२७.०**	**३९३.१**	**३९३.१**	**४४६.४**	**४४६.४**	**४४६.४**	**४४६.४**	**४८८.६**	**४८८.६**	**५४९.१**	**९.४**	**१२.४**
१.१	*निजामती सेवा*	२.८	४५४.४	४५४.४	५४१.८	५४१.८	५४१.८	५४१.८	५८०.१	५८०.१	६६१.४	७.१	१४.०
१.२	*सार्वजनिक संस्थानहरु*	१.१	३७३.५	३७३.५	४४२.१	४४२.१	४४२.१	४४२.१	४८६.७	४८६.७	५८३.३	१०.१	१९.९
१.३	*बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरु*	०.६	५२९.२	५२९.२	६६३.८	६६३.८	६६३.८	६६३.८	८५१.४	८५१.४	१०६४.५	२८.२	२५.०
१.४	*सैनिक तथा प्रहरी सेवा*	४.०	४४३.९	४४३.९	४८३.८	४८३.८	४८३.८	४८३.८	५६१.७	५६१.७	६५८.९	१६.१	१७.३
१.५	*शिक्षा*	१०.६	४२२.७	४२२.७	४६७.३	४६७.३	४६७.३	४६७.३	५१०.०	५१०.०	५६७.६	९.१	११.३
१.६	*निजी संगठनहरु*	७.९	२९९.४	२९९.४	३५१.०	३५१.०	३५१.०	३५१.०	३६५.२	३६५.२	३८७.८	४.१	६.२
२	**ज्यालादर सूचकाङ्क**	**७३.०**	**५४०.०**	**५४०.२**	**५७१.८**	**५७१.८**	**५८५.७**	**५९१.६**	**६२४.६**	**६४४.८**	**६७१.१**	**६.६**	**७.५**
२.१	*कृषि मजदूर*	३९.५	६२५.३	६२५.३	६५४.४	६५४.४	६७२.१	६८०.३	७०२.८	७२९.९	७३६.१	४.६	४.७
	पुरुष	२०.५	५९४.२	५९४.२	६३३.१	६३३.१	६५२.३	६६०.५	६६०.५	६८६.९	६९२.०	१.३	४.८
	महिला	१९.०	६५८.८	६५८.८	६७७.३	६७७.३	६९३.४	७०१.७	७४८.४	७७६.३	७८३.६	७.९	४.७
२.२	*औद्योगिक मजदूर*	२५.३	४२८.०	४२८.०	४६५.९	४६५.९	४७३.९	४७५.६	५३२.३	५४२.५	६०२.०	१२.३	१३.१
	उच्च दक्ष	६.३	४०४.२	४०४.२	४४५.२	४४५.२	४५१.७	४५२.५	५०२.२	५१४.४	५८०.४	११.२	१५.६
	दक्ष	६.३	४१०.४	४१०.४	४४४.१	४४४.१	४५२.९	४५३.८	५०६.७	५१६.३	५७३.९	११.९	१३.३
	अर्धदक्ष	६.३	४०७.७	४०७.७	४४७.५	४४७.५	४५५.४	४५६.३	५२१.१	५२८.७	५८१.७	१४.४	११.६
	अदक्ष	६.३	४८९.५	४८९.५	५२६.७	५२६.७	५३५.५	५३९.७	५९९.०	६१०.५	६७१.८	११.९	१२.२
२.३	*निर्माण मजदूर*	८.३	४७४.७	४७६.६	५००.८	४९६.०	५१४.५	५२२.०	५३३.१	५५०.४	५७२.६	३.६	७.४
	डकर्मी	२.८	४३९.४	४३९.४	४६७.२	४६०.१	४७२.०	४७६.८	४८९.४	५०४.४	५२३.१	३.७	६.९
	दक्ष	१.४	४३२.०	४३२.०	४५२.०	४५२.०	४६१.०	४६५.४	४८१.५	४८८.१	५०८.३	४.४	५.६
	अदक्ष	१.४	४४६.७	४४६.७	४८२.४	४६८.३	४८२.९	४८८.२	४९७.२	५२०.७	५३७.९	३.०	८.२
	सिकर्मी	२.८	४२६.७	४२७.५	४५७.४	४५०.३	४६६.९	४७०.८	४७३.२	४८८.५	५०८.३	१.४	७.४
	दक्ष	१.४	४१८.५	४१८.५	४३८.१	४३८.१	४४७.१	४५१.४	४५७.९	४६४.५	४८५.९	२.४	६.१
	अदक्ष	१.४	४३४.८	४३६.६	४७६.६	४६२.५	४८६.६	४९०.१	४८८.६	५१२.४	५३०.६	०.४	८.६
	ज्यामी	२.८	५५८.०	५६२.६	५७७.८	५७७.२	६०४.५	६१८.१	६३६.४	६५८.१	६८६.०	५.३	७.८
	पुरुष	१.४	५४७.३	५५६.४	५८१.६	५८०.६	६०२.२	६११.८	६२६.९	६३६.४	६६३.४	४.१	५.८
	महिला	१.४	५६८.७	५६८.७	५७३.९	५७३.९	६०६.८	६२४.३	६४५.९	६७९.७	७०८.५	६.४	९.७

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९।

*फागुन—फागुनको विन्दुगत परिवर्तन

अनुसूची ४.१ : मौद्रिक सर्वेक्षण

(रु. करोडमा)

क.सं.	शीर्षक	असार मसान्त										प्रथम आठ महिना		
		२०७०	२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७	२०७८	२०७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
१	खुद वैदेशिक सम्पत्ति	४६८२३.८०	५९९२१.९७	७४७२८.७२	९५५९८.०९	१०१४६३.४९	१०५४२९.१७	९८४७८.३१	१३२८३४.९०	१३३५६२.०१	१११२३६.३६	१३८३१४.०९	१०९८७४.२०	१२८९३७.०३
२	खुद आन्तरिक सम्पत्ति	८४७१३.८३	९६६७४.७४	११३०५१.४४	१२८८५९.७७	१५७७०६.७१	२०४०१७.४९	२५९७३५.४५	२९०२६२.०७	३८१९२३.३१	४३९३०३.७२	३३२९५४.३८	४२१४२२.५८	४५०५०६.४६
३	कुल आन्तरिक कर्जा	११६५८६.६३	१३१४३०.५०	१५२७३४.५९	१८०५७३.६०	२१७७७९.२०	२७५५८९.३०	३३३८५०.९८	३८९७२६.८१	४९५५४७.६५	५६७३५७.३६	४४०४९६.९५	५४८२५२.७८	५९२७११.६८
४	सरकारलाई गएको खुद कर्जा	१६७७८.८३	१४१९८.९५	१२७२१.१४	८७७५.९४	१४९४८.९०	२७२६३.०३	३८२५.५६	४६१०४.४३	५८८८६.६२	७४५७९.००	३४९१४.५६	५२०७४.१०	७९३२०.९०
	क. सरकारमाथिको दावी	१६७९७.२८	१६५४९.०३	१६१०२.४५	२०२७७.७८	२५५७६.११	३६२१२.८१	४४११९.९५	६०२२१.६१	७८७६२.७५	९७१५८.७८	७०३६९.१९	८४८८९.८३	९८३८३.६३
	ख. सरकारी बचत	१८.४५	२३५०.०८	३३८१.३१	११५०१.८५	१०६२७.२१	८९४९.७८	६५६५.३७	१४११७.१८	१९८७६.१३	२२५७९.७८	३५४५४.६३	३२८१५.७३	१९०६२.७३
५	सरकारी संस्थानलाई गएको कर्जा	१२७०.६५	११९०.४९	१३३६.१५	११६४.१३	१३५१.२१	१३८६.१५	११३०.०४	१०२६.३१	९१२.८३	५३४.८४	१२३५.९७	५९३.०५	५९८.४३
	(क) वित्तीय	१३१.७४	१४८.७६	३२६.०७	३४१.४३	४२८.६२	३८२.७२	१६०.७२	१५६.०४	१६१.५७	१५६.४५	१२७.८५	१५८.५१	१५९.२१
	(ख) गैर–वित्तीय	११३८.९१	१०४१.७३	१०१०.०८	८२२.७०	९२२.५९	१००३.४३	९६९.३१	८७०.२६	७५१.२६	३७८.३९	११०८.११	४३४.५४	४३९.२२
६	अन्य गैर–सरकारी वित्तीय संस्थालाई गएको कर्जा	१२३४.५५	९५८.५९	१२८२.७९	१४०२.९३	१७६३.०९	२६६१.७३	१२०८६.०८	१४९०६.८७	२१७९२.६६	२३३४३.६३	१९३४८.३०	२४०५२.३५	२२५३९.०४
७	निजी क्षेत्रलाई गएको कर्जा	९७३०२.६१	११५०८२.४६	१३७३९४.५१	१६९२३०.६१	१९९७१६.००	२४४२७८.४०	२९१०२७.५९	३२७६८९.२०	४१३९५५.५४	४६८८९९.८९	३८४९९८.१२	४७१५३३.२८	४९०२५३.३०
८	खुद अमौद्रिक दायित्व	३१८७२.८०	३४७५५.७५	३९६८३.१५	५४६८३.५०	६३६४३.२१	७६३२६.१९	८२०६२.८४	९९५००.७१	११३६२४.३४	१२८०५३.६४	१०७५४२.५६	१२६८३०.२०	१४२२०५.२१
९	विस्तृत मुद्रा प्रदाय, एमर (१०+११)	१३१५३७.६३	१५६५९६.७१	१८७७८०.१५	२२४४५७.८६	२५९१७०.२०	३०९४४६.६६	३५८२१३.७७	४२३०९६.९८	५१५४८५.३२	५५०५४०.०८	४७१२६८.४७	५३१२९६.७८	५७९४४३.४९
१०	मुद्रा प्रदाय, एम१	३०१५९.०२	३५४८३.००	४२४७४.४६	५०३२८.७१	५६९४०.२३	६६९३९.५०	७२६६४.२८	८५६२६.०८	१०४९४१.०२	९४८११.३४	८७९२५.५६	९३७४०.६३	९३२७१.११
	(क) मुद्रा	१९५८७.४२	२२७५३.७४	२७००८.०४	३२७४८.२७	३६१७४.५९	४१५९८.५४	४२३२०.४३	४९०३९.६४	५७१९७.१८	५०५९०.२९	५३१३६.४८	५३६३६.७४	५१९३३.०३
	(ख) चल्ती निक्षेप	१०५७१.५९	१२७२९.२६	१५४६६.४२	१७५८०.४४	२०७६५.६४	२५३४०.९५	३०३४३.८४	३६५८६.४४	४७७४३.८४	४४२२१.०५	३४७८९.०८	४०१०३.८९	४१३३८.०७
११	मुद्दती, बचत र कल निक्षेप	१०१३७८.६१	१२१११३.७१	१४५३०५.६९	१७४१२९.१५	२०२२२९.९६	२४२५०७.१७	२८५५४९.४९	३३७४७०.८९	४१०५४४.३०	४५५७२८.७४	३८३३४२.९१	४३७५५६.१५	४८६१७२.३९

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९।

* अपरिष्कृत

अनुसूची ४.२ : मुद्रा प्रदायमा प्रभाव पार्ने कारकहरू

(वार्षिक परिवर्तन, रकममा) (रु. करोडमा)

क.सं.	शीर्षक	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	प्रथम आठ महिना		
											२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
१	खुद बैदेशिक सम्पत्ति @	१२७१२.७१	१४५०३.६०	१८८९१.२३	८२१०.६१	९६.०२	-६७४०.०५	२८२४०.९५	१२२.६७	-२५५२५.९१	६८००.९७	-२५८६३.८३	१४८१०.७८
२	खुद आन्तरिक सम्पत्ति @	१२३४६.३८	१६६७९.८४	१७७८६.४८	२६५०१.७३	५०१८०.४५	५५५०७.१५	३६६४२.२६	९२२६५.६७	६०५८०.६७	४१३७०.५२	४१६७५.२९	१४०९२.६४
३	कुल आन्तरिक कर्जा	१४८४३.८७	२१३०४.०७	२७८३९.०१	३७२०५.६१	५७८१०.१०	५८९६२.७१	४७९२८.५१	१०५७८४.८६	७१८०९.७१	५०७७०.१४	५२७०५.१३	२५३५४.३२
४	सरकारलाई गएको खुद कर्जा	-२५७९.८८	-१४७७.८१	-३९४५.२१	६१७२.९६	१२३१४.१३	१०९९२.५८	८५४९.८५	१२६४०.५०	१५६९२.३७	-१११८९.८७	-६८१२.५२	४७४१.९१
	क. सरकारमाथिको दावी	-२४८.२४	-४४६.५८	४१७५.३३	५२९८.३३	१०६३६.७०	७९०७.१४	१६१०१.६६	१८५४१.१४	१८३९६.०२	१०१४७.५८	६१२७.०८	१२२४.८६
	ख. सरकारी बचत	२३३१.६३	१०३१.२३	८१२०.५४	-८७४.६४	-१६७७.४३	-३०८५.४४	-७५५१.८१	५७९४.९३	२७०३.६५	२१३३७.४५	१२९३९.६०	-३५१७.०५
५	संस्थानतर्फ गएको कर्जा	-८०.१५	१४५.६५	-१७२.०२	१८७.०८	३४.९४	-२५६.११	-१०३.७३	-११३.४७	-३७७.९९	२०९.६६	-३१९.७८	६३.५९
	(क) वित्तीय	१७.०२	१७७.३१	१५.३६	८७.१९	-४५.९१	-२२१.९९	-४.६८	५.५३	-५.१२	-२८.१९	-३.०६	२.७६
	(ख) गैर–वित्तीय	-९७.१८	-३१.६६	-१८७.३८	९९.८९	८०.८४	-३४.१२	-९९.०५	-११९.००	-३७२.८७	२३७.८५	-३१६.७३	६०.८३
६	अन्य गैर–सरकारी बित्तीय संस्थालाई गएको कर्जा	-२७५.९५	३२४.२०	१२०.१४	३६०.१७	८९८.६३	१४७७.०४	२८२०.७९	६८८५.७९	१५५०.९७	४४४१.४३	२२५९.७०	-८०४.५९
७	निजी क्षेत्रलाई गएको कर्जा	१७७७९.८५	२२३१२.०३	३१८३६.०९	३०४८५.३९	४४५६२.४०	४६७४९.२०	३६६६१.६०	८६२६६.३४	५४९४४.३५	५७३०८.९२	५७५७७.७४	२१३५३.४१
८	खुद अमौद्रिक दायित्व @	२४९७.४९	४६२४.२३	१००५२.५३	१०७०३.८८	७६२९.६६	५९४७.४६	११३२२.२३	१३५१९.२०	११२२९.०३	९३६३.६३	११०२९.८३	११२६१.६८
९	मुद्रा प्रदाय, एम २ (१०+११)	२५०५९.०९	३११८३.४४	३६६७७.७१	३४७१२.३४	५०२७६.४६	४८७६७.१०	६४८८३.२१	९२३८८.३४	३५०५४.७६	४८१७१.४९	१५८११.४६	२८९०३.४१
१०	मुद्रा प्रदाय, एम १ (क+ख)	५३२३.९९	६९९१.४६	७८५४.२५	६६११.५२	९९९९.२६	५७२४.७८	१२९६१.८१	१९३१४.९३	-१०१२९.६८	२२९९.४७	-११२००.३९	-१५४०.२३
	(क) मुद्रा	३१६६.३२	४२५४.३०	५७४०.२३	३४२६.३२	५४२३.९५	७२१.८९	६७१९.२१	८१५७.५४	-६६०६.८९	४०९६.८३	-३५६०.४४	१३४२.७४
	(ख) चल्ती निक्षेप	२१५७.६७	२७३७.१६	२११४.०२	३१८५.२०	४५७५.३१	५००२.८९	६२४२.६०	१११५७.४०	-३५२२.७९	-१७९७.३६	-७६३९.९५	-२८८२.९७
११	मुद्दती, बचत र कल निक्षेप	१९७३५.१०	२४१९१.९८	२८८२३.४६	२८१००.८२	४०२७७.२१	४३०४२.३२	५१९२१.४०	७३०७३.४०	४५१८४.४४	४५८७२.०२	२७०११.८५	३०४४३.६५
१२	विदेशी विनिमय नाफा (+) नोक्सान (-)	३८५.४६	३०३.१७	१९७८.१४	-२३४५.२१	३८६९.६६	-२१०.८१	६११५.६४	६०४.४३	३२००.२६	-१३२१.७८	२१७६.०२	२८८९.८९

@ विनिमय नाफा/नोक्सान समायोजन गरिएको। * अपरिष्कृत।

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९।

अनुसूची ४.३ : मुद्रा प्रदायमा प्रभाव पार्ने कारकहरू

(वार्षिक परिवर्तन प्रतिशतमा)

क्र.सं.	शीर्षक	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	प्रथम आठ महिना		
											२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
१	खुद बैदेशिक सम्पत्ति @	२७.२०	२४.२०	२५.२९	८.५९	०.०९	-६.३९	२८.६८	०.०९	-१९.११	५.१२	-१९.३६	१३.३१
२	खुद आन्तरिक सम्पत्ति @	१४.६०	१७.२५	१५.७३	२०.५७	३१.८२	२७.२१	१४.११	३१.७९	१५.८६	१४.२५	१०.९१	३.२१
३	कुल आन्तरिक कर्जा	१२.७३	१६.२१	१८.२२	२०.६०	२६.५५	२१.४०	१४.३६	२७.१४	१४.४९	१३.०३	१०.६४	४.४७
४	सरकारलाई गएको खुद कर्जा	-१५.३८	-१०.४१	-३१.०१	७०.३४	८२.३७	४०.३२	२२३.४९	२७.६२	२६.६५	-२४.२७	-११.५७	६.३६
	क. सरकारमाथिको दावी	-१.५०	-२.७०	२५.९३	२६.१३	४१.५९	२१.८४	३६.५०	३०.७९	२३.३६	१६.८५	७.७८	१.२६
	ख. सरकारी बचत	१२६३६.५४	४३.८८	२४०.१६	-७.६०	-१५.७८	-३४.४८	-११५.०२	४१.१५	१३.६०	१५१.१५	६५.१०	-१५.५८
५	संस्थानततर्फ गएको कर्जा	-६.३१	१२.२३	-१२.८७	१६.०७	२.५९	-१८.४८	-९.१८	-११.०६	-४१.४१	२०.४३	-३५.०३	११.८९
	(क) वित्तीय	१२.९२	११९.१९	४.७१	२५.५४	-१०.७१	-५८.००	-२.९१	३.५४	-३.१७	-१८.०७	-१.८९	१.७६
	(ख) गैर–वित्तीय	-८.५३	-३.०४	-१८.५५	१२.१४	८.७६	-३.४०	-१०.२२	-१३.६७	-४९.६३	२७.३३	-४२.१६	१६.०८
६	अन्य गैर–सरकारी बित्तीय संस्थालाई गएको कर्जा	-२२.४०	३३.८२	९.३७	२५.६७	५०.९७	५५.४९	२३.३४	४६.१९	७.१२	२९.७९	१०.३७	-३.४५
७	निजी क्षेत्रलाई गएको कर्जा	१८.३०	१९.३९	२३.१७	१८.०१	२२.३१	१९.१४	१२.६०	२६.३३	१३.२७	१७.४९	१३.९१	४.५५
८	खुद अमौद्रिक दायित्व @	७.८०	१३.३०	२५.३३	२०.७०	१२.७०	४.८३	१५.२३	१३.५९	९.८८	९.४५	९.७१	८.७९
९	मुद्रा प्रदाय, एम २ (१०+११)	१९.१०	१९.९१	१९.५३	१५.४६	१९.४०	१५.७६	१८.११	२१.८४	६.८०	११.३९	३.०७	५.२५
१०	मुद्रा प्रदाय, एम १ (क+ख)	१७.६५	१९.७०	१८.४९	१३.१४	१७.५६	८.५५	१७.८४	२२.५६	-९.६५	२.६९	-१०.६७	-१.६२
	(क) मुद्रा	१६.१७	१८.७०	२१.२५	१०.४६	१४.९९	१.७४	१५.८८	१६.६३	-११.५५	८.३५	-६.२२	२.६५
	(ख) चल्ती निक्षेप	२०.४१	२१.५०	१३.६७	१८.१२	२२.०३	१९.७४	२०.५७	३०.५०	-७.३८	-४.९१	-१६.००	-६.५२
११	मुद्दती, बचत र कल निक्षेप	१९.९७	४३.७७	१९.८४	१६.१४	१९.९२	१७.७५	१८.१८	२१.६५	११.०१	१३.५९	६.५८	११.८९

@ विनिमय नाफा/नोक्सान समायोजन गरिएको।

* अपरिष्कृत

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९।

अनुसूची ४.४ : मौद्रिक व्यवस्थापन

(रु. करोडमा)

	विवरण	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	प्रथम आठ महिना	
										२०७८/७९	२०७९/८०
क	**तरलता प्रवाह**	**१०३१.०**	**१४०३.०**	**१२३३८.९**	**१४५६६.५**	**३२२४८.९**	**२१९१५.५**	**४३८२७.७**	**९७०२४१.०**	**५०७०७६.४**	**३६९७२८.२**
	रिपो	०.०	०.०	२७८१.०	०.०	१६२४६.०	१०८५५.०	५०००.०	२७०००.०	२७०००.०	२८१५०.०
	सोझै खरीद	०.०	०.०	२७७८.८	३७६२.०	०.०	०.०	०.०	५५९१.६	५५९१.६	८३८५.०
	रिपो बोलकबोल*	०.०	०.०	५४०.०	६९७२.०	५७०.०	७३२.२	१७९३.७	२०६३८.८	१२३३६.५	९५७७.३
	स्थायी तरलता सुविधा	१०३१.०	१४०३.०	६२३९.१	३८३२.५	१५४३२.९	१०३२८.३	३७०३४.०	९१७०१०.६	४६२१४८.३	२७२०४८.८
	ओभरनाइट तरलता सुविधा#	-	-	-	-	-	-	-	-	-	५१५६७.१
ख	**तरलता प्रशोचन**	**४७६८०.०**	**५४२५५.०**	**१२४४५.०**	**१९५००.०**	**१००३५.०**	**७८००.०**	**३०३२९.०**	**६०००.०**	**६०००.०**	**५००.०**
	रिभर्स रिपो	३१५८०.०	२३५९५.०	६४२५.०	८४७५.०	२०७०.०	४८००.०	१०९५४.०	२८३५.०	२८३५.०	५००.०
	सोझै बिक्री	६००.०	९१०.०	०.०	८४०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
	निक्षेप संकलन बोलकबोल	१५५००.०	२९७५०.०	१६४५.०	५५९०.०	७९६५.०	३०००.०	१९३७५.०	३१६५.०	३१६५.०	०.०
	निक्षेप संकलन बोलकबोल*	०.०	०.०	४३७५.०	४५९५.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
ग	**खुद तरलता प्रवाह (क-ख)**	**-४६६४९.०**	**-५२८५२.०**	**-१०६.१**	**-४९३३.५**	**२२२१३.९**	**१४११५.५**	**१३४९८.७**	**९६४२४१.०**	**५०१०७६.४**	**३६९२२८.२**

* ब्याजदर करिडोर अन्तर्गत ।

दैनिक तरलता सुविधासम्बन्धी कार्यविधि (दोस्रो संशोधन, २०७९), २०७६ मा व्यवस्था भएको ।

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९।

अनुसूची ४.५ : ब्याजदर संरचना (प्रतिशत)

भारित औसत ब्याजदर	२०७३ असार	२०७३ असोज	२०७३ पुस	२०७३ चैत	२०७७ असार	२०७७ असोज	२०७७ पुस	२०७७ फागुन	२०७८ असार	२०७८ असोज	२०७८ पुस	२०७८ फागुन	२०७९ असार	२०७९ असोज	२०७९ पुस	२०७९ फागुन
९१ दिने ट्रेजरी विल	०.०५	२.१२	१.७४	०.९३	१.२७	०.६३	०.८७	२.०३	४.५५	४.८६	५.०७	६.८२	१०.६६	१०.१४	१०.८९	९.३३
भारित औसत अन्तर–बैंक दर																
वाणिज्य बैंक	०.६९	३.२७	२.७१	०.७५	०.३५	०.११	०.१	१.२६	४.१२	४.९५	४.७६	६.५६	६.९९	८.५	७.४८	७.१८
अन्य वित्तीय संस्था	३.२५	४.१३	५.५३	७.२७	१.०१	०.२५	०.२६	१.२७	४.३	४.९१	४.८९	६.५६	७.२	८.६३	८.१२	७.२१
बैंक तथा वित्तीय संस्था						०.१७	०.१८	१.२६	४.१४	४.९५	४.७७	६.५६	७.०१	८.५१	७.५३	७.१८

वाणिज्य बैंकहरुको भारित औसत निक्षेप, कर्जा तथा आधार ब्याजदर

निक्षेप	३.२८	३.३	३.९८	५.०८	६.०१	५.४५	५.	४.७६	४.६५	५.४३	६.३७	६.९३	७.४१	८.१६	८.५१	८.३७
कर्जा	८.८६	८.६२	९.३१	१०.७७	१०.११	९.८३	९.०९	८.७३	८.४६	८.६९	९.४४	१०.६	११.६२	१२.१९	१२.७९	१३.०३
आधार ब्याजदर	६.५४	६.४३	७.१	८.६	८.५	७.७३	७.१८	६.८४	६.६६	७.५७	८.४२	८.९८	९.५४	१०.३४	१०.९१	१०.६४

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९।

अनुसूची ४.६ : निक्षेप परिचालन तथा कर्जा प्रवाह

(रु. करोडमा)

शीर्षक	२०७६ असार मसान्त	२०७६ फागुन मसान्त	२०७७ असार मसान्त	२०७७ फागुन मसान्त	२०७८ असार मसान्त	२०७८ फागुन मसान्त	२०७९ असार मसान्त	२०७९ फागुन मसान्त*	आठ महिनामा प्रतिशत परिवर्तन	
									२०७८/७९	२०७९/८०
निक्षेप परिचालन										
वाणिज्य बैंक	२८४३०५.५	३१०४८९.०	३४६५१५.१	३७९९४७.२	४१६७४६.३	४३१७४४.६	४५२५६२.०	४७४८९३.०	३.६	४.९
विकास बैंक	३७८१९.३	३७५२५.३	३५१९६.०	४१२२९.२	४४१४६.१	४६२६७.३	४९५९७.३	५२९४०.१	४.८	६.७
वित्त कम्पनी	७४७९.३	८११५.३	८६८३.७	१०००४.७	८७२६.१	९४२५.९	१०२८३.७	१०७४८.७	८.०	४.५
बैंक तथा वित्तीय संस्था +	३२३५०६.७	३४९४२०.६	३८३९७२.७	४२६०४७.३	४६६२७२.९	४८५४८४.६	५०८२७६.९	५३६३३४.१	४.१	५.५
कर्जा प्रवाह (निजी क्षेत्रमा)										
वाणिज्य बैंक	२४५६५९.२	२७५०११.८	२८५०१२.८	३३४३०२.२	३६४२३४.६	४०९५३३.०	४१०६४१.४	४२२०८३.४	१२.४	२.८
विकास बैंक	३४२११.१	३३४०९.६	२८६८०.१	३४९३५.९	३७४१८.४	४२६४८.२	४२६०७.५	४३९२५.८	१४.०	३.१
वित्त कम्पनी	६७४८.८	७२३९.५	७२८६.१	७७२९.१	६८२८.०	८५४९.०	८८६०.६	८९१८.५	२५.२	०.७
बैंक तथा वित्तीय संस्था+	२८६६१९.१	३१५६६०.९	३२०९७९.१	३७६९६७.२	४०८४८१.०	४६०७३०.१	४६२१०९.६	४७४९२७.६	१२.८	२.८

+ बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू बीच एक आपसको निक्षेप समायोजन गरिएको ।

* अपरिष्कृत

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

अनुसूची ४.७: क्षेत्रगत आधारमा कर्जा प्रवाहको अवस्था (रु. करोडमा)

क्षेत्र	२०७६ असार	२०७७ असार	२०७७ फागुन	२०७८ असार	२०७८ फागुन	२०७९ असार	२०७९ फागुन	प्रतिशत परिवर्तन		कुल कर्जामा अंश	
								२०७८ (असार– फागुन)	२०७९ (असार– फागुन)	(२०७८ फागुन)	(२०७९ फागुन)
कृषि	१९३४५.७४	२२५७७.२४	२९०७५.००	३२४२०.१२	३७६४७.८९	३८८२२.७३	४११२६.७०	१६.१३	५.९३	८.०१	८.५३
खानी	७३१.३२	६४५.३८	७७८.१०	८६५.५२	८७५.६७	८७८.९४	११५८.५६	१.१७	३१.८१	०.१९	०.२४
उत्पादन	४७८५६.०९	५३३६६.८२	६०३८७.३८	६४३५४.००	७०६४६.०२	६९५०९.३६	७४५९८.०४	९.७८	७.३२	१५.०३	१५.४७
निर्माण	३०९४१.७५	३४७४१.९८	३८५०३.६८	४११३२.८५	२०६८०.९६	१९०१९.६०	२०१४७.३८	-४९.७२	५.९३	४.४०	४.१८
धातु उत्पादन, मेशिनरी र विद्युतीय उपकरण	३७०७.५२	४६०७.३२	५६७८.१८	६१९८.९५	७४६१.९७	७२४७.२०	७७४९.३४	२०.३७	६.९३	१.५९	१.६१
यातायातका सामान उत्पादन र फिटिङ	४२९०.९३	४९८२.२०	५१९९.०९	५२९५.१३	५६९९.७५	५५५९.८५	५५१७.५३	७.६४	-०.७६	१.२१	१.१४
यातायात, सञ्चार र सार्वजनिक सेवा	१७६८१.३७	२०९७५.२९	२३०७४.७७	२५२४६.२८	२७५५८.०८	२९२१४.९२	३२१६३.५४	९.१६	१०.०९	५.८६	६.६७
थोक तथा खुद्रा व्यापार	६१५४४.९६	६६२८२.८२	७६१६६.९१	८३६७४.२४	९५९४८.१८	९४७६३.७५	९७६१४.६५	१४.६७	३.०१	२०.४१	२०.२४
वित्तीय, वीमा र स्थीर सम्पत्ति	२३३८४.६७	२५२६३.७९	३०५०९.१४	३३७१९.८१	३६८२६.१५	३७५२४.३४	३५९६३.१८	९.२१	-४.१६	७.८३	७.४६
सेवा उद्योग	२४५०२.२६	२९९२७.७४	३४४८७.३१	३६१८६.३४	३८८८०.४७	३९३४०.७०	४१६७३.५१	७.४५	५.९३	८.२७	८.६४
उपभोग्य ऋण$	९०१०.४७	९१३४.७८	१२८६५.९८	१५२३६.७४	८३०७२.९६	८६७४८.४७	८८१३२.४७	४४५.२१	१.६०	१७.६७	१८.२७
स्थानीय सरकार	१५६.९१	१५८.३१	१४६.५५	१५४.०२	१३४.४६	११२.५२	११२.७८	-१२.७०	०.२३	०.०३	०.०२
अन्य	४८०३५.६९	५३९३७.५५	६७७४६.७७	७२७९४.५०	४४६७६.७२	४२१७०.६१	३६३३०.४५	-३८.६३	-१३.८५	९.५०	७.५३
जम्मा	२९११८९.६८	३२६६०१.१९	३८४६१८.८५	४१७२७८.५०	४७०१०९.२९	४७०९१३.०१	४८२२८८.१२	१२.६६	२.४२	१००.००	१००.००

$ २०७८ फागुन बाट हायर पर्चेज (व्यक्तिगत उपभोग) कर्जा, शैक्षिक कर्जा, व्यक्तिगत आवासीय घर कर्जा (रु. १ करोड ५० लाखसम्म) र व्यक्तिगत कर्जा (प्रयोजन नखुलेका रु. ५० लाखसम्मका) समावेश गरिएको ।

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

अनुसूची ४.८ : बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको संख्या

वित्तीय संस्था	२०७० असार	२०७१ असार	२०७२ असार	२०७३ असार	२०७४ असार	२०७५ असार	२०७६ असार	२०७७ असार	२०७८ असार	२०७९ असार	२०७९ फागुन
वाणिज्य बैंक	३१	३०	३०	२८	२८	२८	२८	२७	२७	२६	२१
विकास बैंक	८६	८४	७६	६७	४०	३३	२९	२०	१८	१७	१७
वित्त कम्पनी	५९	५३	४८	४२	२८	२५	२३	२२	१७	१७	१७
लघु वित्त वित्तीय संस्था	३१	३३	३८	४२	५३	६५	९०	८५	७०	६५	६४
पूर्वाधार विकास बैक	-	-	-	-	-	-	१	१	१	१	१
बीमा कम्पनी	२५	२५	२६	२६	२८	२८	४०	४०	४१	४०	३६
कर्मचारी सञ्चय कोष	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
नागरिक लगानी कोष	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
हुलाक बचत बैंक	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१	१
हुलाक बचत बैंकका कार्यालयहरू	११७	११७	६८	६८	६८	६८	६८	६८	६८	६८	६८

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९।

अनुसूची ४.९ : वित्तीय पहुँचका परिसूचकहरु

वित्तीय पँहुचका सूचक	२०७१ असार	२०७२ असार	२०७३ असार	२०७४ असार	२०७५ असार	२०७६ असार	२०७७ असार	२०७८ असार	२०७९ असार	२०७९ फागुन
बैंक तथा वित्तीय संस्थाको शाखा संख्या	२६०४	२७२२	२८९६	३१७३	४२०२	५०५६	५७०८	५९९८	६३९४	६४६१
वाणिज्य बैंक	१५४७	१६७२	१८६९	२२७४	३०२३	३५८५	४४३६	४७५३	५००९	५०४९
विकास बैंक	८१८	८०८	८५२	७६९	९९३	१२६७	१०२९	१०२३	१११८	११३०
वित्त कम्पनी	२३९	२४२	१७५	१३०	१८६	२०४	२४३	२२२	२६७	२८२
प्रति बैंक शाखा जनसंख्या	७६६६	७२०६	६५६२	५६१०	४३३४	३३६३	३०७२	२८४४	२५३२	२५१०
निक्षेप खाताको संख्या	१३१२९५७४	१४९३४६१८	१६८३६०१७	१९६७७००५	२३५४४८५९	२७८६६५०५	३२४५४२०४	३७७७०९८५	४४९७१९६९	४९२०५५१४
ऋण खाताको संख्या	९४०००५	१०३३३८३	१०९६५७०	१२१६०९१	१३०१०१०	१४३९६४८	१५४४०५९	१७०२१९५	१८२९०४४	१८५४५९८
शाखारहित बैंकिङ्ग केन्द्र	५०४	५०४	८१२	१००८	१२८५	१५३०	१५७४	१७०६	१५४८	१३६७
मोबाइल बैंकिङ्ग सेवा प्रयोगकर्ता	७६८४२४	१०६८३०३	१७५४५६६	२६६९७३२	५०८६०६९	८३४७१८७	११३०६७९७	१४१९४८३९	१८३०७२५५	२००६५२६७
इन्टरनेट बैंकिङ्ग सेवा प्रयोगकर्ता	३२८४३४	४१५४६२	५१५४६५	७८३७५१	८३४३०२	९१७३४४	१०३१२२७	११६०३२१	१६८४३१०	१७७९१३४
एटिमको संख्या	१६५२	१७२१	१९०८	२०८१	२७९१	३३१६	४१०६	४३२५	४६०२	४७१३
डेबिटकार्डको संख्या	३९८८७७९	४५३१७८७	४५१२९७९	४९८०९५८	५५४४२५३	६७०८५२१	७३२९२०२	८८३९८५५	१०८५६३५७	११८७४६४९
क्रेडिट कार्डको संख्या	५७८९८	४३८९५	५२०१४	६८९६६	१०४७२१	१२३१४६	१६०२९७	१९२३७०	२३८७९४	२८२०२६
प्रति १००,००० वयस्क जनसंख्यामा निक्षेप खाता संख्या*	७७४६३	८७३०९	९७५२७	११२९४६	१३३९१५	१५७०५०	१८१२३८	२०९००६	२४६५८५	२६९७९७
प्रति १००,००० वयस्क जनसंख्यामा एटिम संख्या*	१०	१०	११	१२	१६	१९	२३	२४	२५	२६
प्रति १००,००० वयस्क जनसंख्यामा शाखा संख्या*	१५	१६	१७	१८	२४	२८	३२	३३	३५	३५
प्रति १००,००० वयस्क जनसंख्यामा डेबिट कार्ड संख्या*	२३५३३	२६४९३	२६१४३	२८५९१	३१५३४	३७८०८	४०९२९	४८९१५	५९५२६	६५११०
प्रति १००,००० वयस्क जनसंख्यामा क्रेडिट कार्ड संख्या*	३४२	२५७	३०१	३९६	५९६	६९४	८९५	१०६४	१३०९	१५४६

*जनसंख्याको तथ्याङ्क "राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय" को जनगणना २०७८ को १५ देखि ५९ वर्षको जनसंख्यालाई आधार मानेर वार्षिक वृद्धिदर समायोजन गरी लिइएको ।

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक २०७९

अनुसूची ४.१० : बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको साधनको स्रोत र उपयोग

(रु. करोडमा)

क.सं.	शीर्षक	असार मसान्त									प्रथम आठ महिना		
		२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७	२०७८	२०७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
१	**कुल निक्षेप**	**१४०६७७**	**१६८८८३.०**	**२०१६८१.६**	**२२९९८०.८**	**२७४२१०.३**	**३२३५०६.७**	**३८३९७२.७**	**४६६२७२.९**	**५०८२७६.९**	**४२६०४७.३**	**४८५४८४.६**	**५३६३३४.१**
२	चल्ती	१२९६९	१५९२९.०	१८३४६.०	१९९०४.७	२५६२९.८	३१२६०.१	३८५८३.८	४८६१९.३	४५११५.१	३५८२१.२	४०९८७.४	४२३९१.४
३	बचत	५८९७१	७१२४७.१	८७३६८.०	८१४१५.३	९४६८२.२	१०६०३३.५	१२२४४५.५	१५९३००.८	१४०२१७.६	१४६७८५.१	१४११६७.१	१३७६९३.१
४	मुद्दती	४५२९४	५०९२०.१	६१५८६.१	९९३४२.६	१२२८०५.६	१४९७५५.४	१८६७८३.९	२१८९९१.५	२८३७४३.०	२०६९६५.३	२६९५९७.६	३२१२८३.९
५	कल	२२३३८	२९५७१.७	३२७८७.८	२७२३४.२	२८८५९.४	३४१०८.०	३३७७०.१	३६०७८.७	३३९१४.९	३३२९१.५	२९२३५.५	३०९२३.१
६	मार्जिन	११०५	१२१५.०	१५९३.७	२०८४.०	२२३३.३	२३४९.७	२३८९.४	३२८२.७	५२८६.३	३१८४.२	४४९६.९	४०४२.७
७	नेपाल राष्ट्र बैंकबाट सापटी	१९३	३२६.२	६७१.०	६९३.७	१२२३.०	२२९०.५	७४८.७	१२२७०.४	२७००६.४	९०८५.७	३११०१.४	३९८२.३
८	अन्य वैदेशिक दायित्व	०	०.०	०.०	०.०	०.०	३२९.९	१४७७.६	२५७४.८	५७९७.३	१५८२.६	३९५७.१	६६७२.७
९	खुद अन्य साधनहरू	१९१४५	२०३९१.६	२३५९८.१	३५४६७.७	४०२३७.९	८४७०२.८	९७५३३.१	११८५००.१	१२४४१७.०	११७५१२.२	१२६८१९.१	१३७४७७.१
१०	**कुल साधनको स्रोत = उपयोग**	**१६००१६**	**१८९६००.८**	**२२५९५०.७**	**२६६१४२.२**	**३१५६७१.२**	**४१०८२९.९**	**४८३७३२.१**	**५९९६१८.२**	**६६५४९७.६**	**५५४२२७.८**	**६४७३६२.३**	**६८४४६६.१**
११	**नगद तथा बैंक मौज्दात**	**२८६८३**	**३५३३७.३**	**३५६७४.८**	**४२०४३.१**	**३९३४२.४**	**३७५६६.७**	**५६३६४.४**	**५०२०५.६**	**४६५३६.१**	**४२०८८.१**	**४०३८०.३**	**४५७९२.१**
१२	नगद मौज्दात	४११३	४७२९.२	५५९०.१	६३०८.२	७२२०.७	७२२३.५	९१३९.४	९९६२.९	१०८२५.०	८१०८.६	९६५८.२	९८२३.०
१३	नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको मौज्दात	१५६२१	१९२२३.९	१५४००.६	२११५९.३	२०८१३.५	१६५८९.७	२९६५३.७	२४८०४.४	१९७७१.४	१६८५९.६	१५३६९.६	२०३१४.५
१४	विदेशी मुद्रा मौज्दात	७९	१३३.७	१००.०	१०९.३	२६८.५	२५५.२	४६८.७	२७३.६	३३९.०	२९६.९	३६२.२	४०५.४
१५	विदेशमा रहेको मौज्दात	८८६९	११२५०.५	१४५८४.०	१४४६६.३	११०३९.६	१३४९८.३	१७१०२.७	१५१६४.७	१५६००.७	१६८२३.०	१४९९०.४	१५२४९.१
१६	**कर्जा तथा सापटी**	१३१३३३	१५४२६३.५	१९०२७५.९	२२४०९९.१	२७६३२८.८	२८८४९५.४	३९६७५०.९	५०९३४०.३	५८४०५६.८	४६९३६२.५	५६९८१५.८	६००५२२.३
१७	सरकारमाथिको दावी	१४२१६	१४२४९.८	१८६३६.९	२१३८९.५	२८७५४.१	३५४८८.८	५३५३९.४	७३०८४.१	९१९९९.८	६४२०३.६	७४३०१.०	८७८५६.४
१८	सरकारी संस्थानहरुमाथिको दावी	११३८	१०९२.३	९२०.३	१००४.९	११०५.१	१०६९.२	९६५.४	८४५.१	४६७.१	११७५.१	५२५.३	५३०.७
	वित्तीय	१००	८५.३	१००.७	८५.४	१०४.७	१०३.०	९८.३	९७.२	९२.१	७०.१	९४.१	९४.८
	गैर-वित्तीय	१०३९	१००७.०	८१९.६	९१९.५	१०००.३	९६६.२	८६७.२	७४७.९	३७५.०	११०५.०	४३१.२	४३५.९
१९	अन्य गैर सरकारी वित्तीय संस्थाहरु माथिको दावी	९५७	१२८१.२	१४०१.३	१७६१.५	२६६०.१	१२०८६.१	१४९०६.९	२१७९२.७	२३३४३.६	१९३४८.३	२४०५२.४	२२५३९.०
२०	निजी क्षेत्रमाथिको दावी	११४६७०	१३६९२४.९	१६८७८५.६	१९९३०२.३	२४३७९८.८	२४८७५६.१	३२७३३७.६	४१३६१६.०	४६८२४४.१	३८४६३०.७	४७०९३४.९	४८९५९४.५
२१	विदेशी विल खरिद	३५२	७१५.३	५३१.८	६४१.०	१०.८	१०.१	१.६	२.४	२.२	४.८	२.३	१.६
२२	**कर्जा तथा सापटी/निक्षेप अनुपात (%)#**	**८३**	**८२.९**	**८५.१**	**८८.१**	**९०.३**	**९१.५**	**८९.४**	**९३.६**	**९६.८**	**९५.१**	**१०२.१**	**९५.६**

सरकारमाथि दावी समावेश नभएको।

* अपरिष्कृत।

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९।

अनुसूची ४.११ : वाणिज्य बैंकहरूको साधनको स्रोत र उपयोग

(रु. करोडमा)

क.सं.	शीर्षक	असार मसान्त									प्रथम आठ महिना		
		२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७	२०७८	२०७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
१	**कुल निक्षेप**	**११९६४७.९४**	**१४५२७४.८८**	**१७५३४३.०६**	**२०८०३८.५७**	**२४५९२१.९०**	**२८४३०५.५१**	**३४६५१५.१०**	**४१६७४६.३३**	**४५२५६१.९६**	**३७९९४७.२३**	**४३१७४४.५७**	**४७४८९३.०३**
२	चल्ती	१२२५४.४८	१५०४४.२९	१७५०८.७२	१९१७०.२३	२४८०४.५६	३०१६१.०६	३८८४४.५९	४७४६४.१४	४४२५०.१५	३४९९३.५६	४०१७३.९१	४१६६५.४९
३	बचत	४५०७६.९१	५५९३५.१०	६९८६९.१२	७०३०२.८१	८११६६.७०	९०१२९.६१	१०८७५१.६८	१४२६३५.४१	१२६१७१.४२	१२९९८३.४४	१२७०१८.२०	१२३८६४.९४
४	मुद्दती	३६५५४.९७	४१७३५.५१	५२३२३.०७	८७९८२.१८	१०६८८६.१५	१२८०४५.९५	१६३३३७.४२	१८९६१५.८५	२४३९०३.९७	१७९४०६.२२	२३२४७६.०४	२७६०८४.७४
५	कल	२४६८८.४४	३१३७९.८९	३४०७०.७८	२८५२२.८७	३०८४७.९०	३३६४३.७२	३३२०८.६९	३३७६८.४२	३२९७२.७९	३२३९७.७४	२७६००.८०	२९२६०.१३
६	मार्जिन	१०७३.१३	११८०.०९	१५७१.३७	२०६०.४८	२२१६.५९	२३२५.१७	२३७२.७३	३२६२.५०	५२६३.६२	३१६६.२६	४४७५.६२	४०१७.७४
७	नेपाल राष्ट्र बैंकवाट सापटी	१९३.३०	३२६.१५	६५१.६३	६२४.३६	११७७.६९	२१३०.४२	७३०.५८	११३३६.५५	२४००१.१५	८४८१.१४	२७८०१.३२	३५५५.३७
८	अन्य बैदेशिक दायित्व	०.४१	०.००	०.००	०.००	०.००	३२९.८५	१४७७.५७	२५७४.८०	५७९७.३०	१५८२.६२	३९५७.१०	६६७२.६६
९	खुद अन्य साधनहरु	१३५५३.४६	१३८८५.५५	१६३२५.३४	२७८९५.२५	३२४८५.७१	७४४२६.८०	८८२३५.६४	१०८५९४.९९	११३२४७.३२	१०६९२४.४५	११५२१२.२९	१२४७१५.८२
१०	**कुल साधनको श्रोत = उपयोग**	**१३३३९५.११**	**१५९४८६.५८**	**१९२३२०.०३**	**२३६५५८.१८**	**२७९५८८.८२**	**३६११९२.५८**	**४३६९५८.८९**	**५३९२५२.६६**	**५९५६०७.७३**	**४९६९३५.४५**	**५७८७१५.२७**	**६०९८३६.८९**
११	**नगद मौज्दात र बैंक बैलेन्स**	**२६७०२.४६**	**३२७८५.९०**	**३२८२७.२९**	**३९५४५.९४**	**३६७७४.६५**	**३७५६६.६९**	**५३२१९.४२**	**४७४०५.८६**	**४३९२६.९५**	**३९४५१.३०**	**३७५९४.६४**	**४२२६८.४०**
१२	नगद मौज्दात	३३९४.२२	३९३८.३४	४७०६.०६	५५४७.२०	६३७४.१४	७२२३.५०	८१७४.६८	९०१३.२९	९९२७.९४	७३१७.१२	८७३३.७८	८८७९.४६
१३	राष्ट्र बैंकमा रहेको मौज्दात	१४३४८.१४	१७४९३.९८	१३४७१.५९	१९४४२.५९	१९१०८.०६	१६५८९.७१	२७४९०.७३	२२९६८.१९	१८०७२.०७	१५१०६.२४	१३५२२.८६	१७७५९.४२
१४	बिदेशी मुद्रा मौज्दात	६९.९९	१२५.२१	९२.८१	९९.६७	२५०.०५	२५५.२०	४५३.४०	२६६.०२	३२६.७२	२८६.०९	३४८.०९	३८०.८७
१५	बिदेशमा रहेको मौज्दात	८८९०.११	११२२८.३६	१४५५६.८३	१४४५६.४८	११०३८.८९	१३४९८.२९	१७१०२.११	१५१५८.३६	१५६००.२२	१६८२२.३६	१४९८९.९१	१५२४८.६६
१६	**कर्जा तथा सापटी**	**१०६६९२.६५**	**१२६७००.६८**	**१५९४९२.७५**	**१९७०१२.२३**	**२४२८१४.१७**	**२८८४९५.४४**	**३५४०५२.००**	**४५३६८६.८९**	**५१९१७३.६४**	**४१६९००.५२**	**५०६१११.४१**	**५३२२१७.५६**
१७	सरकारमाथि दावी	१३६३६.७१	१३६३६.३१	१७६९६.३०	२०३०६.१८	२७५८६.३५	३५४८८.८२	४९१३८.२३	६५१६४.१६	८२८८३.०२	५८३०३.७९	६६५१९.७१	७७८८६.४५
१८	सरकारी संस्थानहरुमाथि दावी	११०४.३९	१०६२.७४	८८८.२४	९७२.८०	१०६७.९०	९२४.४१	८९०.२०	८३०.५०	४५५.७४	१११६.०४	४८१.०१	५१९.८८
१९	अन्य गैर सरकारी वित्तीय संस्थाहरु माथिको दावी	९१४.००	११०४.८३	१४३०.४६	१५८४.७७	२१५२.९७	३३१५.९९	१३९५५.७४	१९४३४.११	२०३१२.३६	१६९०३.११	२०९६३.९४	१९२५९.०८
२०	निजी क्षेत्रमाथि दावी	९०६८५.१९	११०१८१.४७	१३८९४५.९२	१७३५०७.४९	२११९९६.१७	२४८७५६.१२	२९००६६.२४	३६८२५५.७०	४१५५२०.३१	३४०५७२.८१	४१८१४४.४५	४३४५५०.५४
२१	बिदेशी बिल खरीद	३५२.३६	७१५.३४	५३१.८३	६४०.९९	१०.७७	१०.१०	१.५९	२.४२	२.२१	४.७६	२.२९	१.६१
२२	**कर्जा तथा सापटी / निक्षेप अनुपात (%)**	**७७.८०**	**७७.८०**	**८०.८७**	**८४.९४**	**८७.५२**	**८८.९९**	**८४.९८**	**९३.२३**	**९६.४०**	**९०.९५**	**१०१.८२**	**९५.६७**

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

* अपरिष्कृत

अनुसूची ४.१२ : वाणिज्य बैंकहरूबाट लगानीमा रहेको कर्जाको क्षेत्रगत विवरण

(रु. करोडमा)

क्षेत्र	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	प्रथम आठ महिना		
										२०७७/७८	२०७८/७९*	२०७९/८०*
कृषि	४०२७	५०७१	६११३	७५३५	११६४४	१६६०४	२०१७६	२९०९८	३५०१३	२५८९५	३३४५७	३७१०४
खानी	३२५	३०६	२९७	३४७	४४२	६८९	६२२	८२३	८३९	७३८	८३५	११२३
उत्पादन क्षेत्र	२०७४३	२३९७२	२७८३०	३१५९४	३८०५६	४५२४५	५०९९६	६१८९४	६६४९५	५७९५३	६७७३४	७१३६७
निर्माण	८८७४	११५१८	१४२३०	१७८७८	२१२४९	२५१३७	२९५१२	३५२८८	१५४७२	३२८४७	१६७६२	१६२६१
धातु उत्पादन, मेसिनरी र विद्युतीय उपकरण तथा जडान	१०९३	१२४०	१६३३	२२६३	२९८०	३२२३	४२९१	५९२५	६९९६	५४०४	७१९६	७५०३
यातायात, उपकरण उत्पादन तथा जडान	१५४९	१४३८	२१५२	२४२१	२७१९	३१९४	४०८३	४५५२	४८०९	४३२६	४९१२	४८१३
संचार र सार्वजनिक सेवा	३१४१	४१२९	६३८३	८७६१	११२२६	१५१३२	१९१२८	२३५९०	२७४६३	२१३८९	२५७६८	३०४५९
थोक विक्रेता र खुद्रा विक्रेता	२०५४१	२५६२५	३३०८९	३९७९५	४८३९३	५५०९८	६०५१६	७६२८४	८६६४६	६९४७४	८७६७७	८९१७४
वित्त, वीमा र स्थिर सम्पत्ति	७२८१	८९२२	११४५२	१४८५९	१७९८४	२००५७	२२२५१	२८७८३	३१५३५	२५४८१	३०८८०	३०१६८
सेवा उद्योग	६८६३	८८४४	१०३९५	१३७१८	१७४६३	२१५२८	२७११७	३२९५८	३५२९९	३१२१७	३५००७	३७१२७
उपभोग्य कर्जा	३९३७	४३०४	५०३२	७००२	७००५	७०३८	७५५८	१२८८६	७५७४६	१०९६७	७३२९०	७४७९६
स्थानीय सरकार	११०	१६२	१५८	१५१	१५०	१५१	१५४	१४९	१०८	१४२	१३०	१०८
अन्य	११६१६	१४७८४	२०४८६	२७२६७	३१९२२	३६७०४	४३९५७	५९४६८	३११२२	५४९००	३३५२१	२७७४३
जम्मा	**९०१०१**	**११०३१४**	**१३९२५०**	**१७३५९०**	**२११२३३**	**२४९७९९**	**२९०३५९**	**३७१६९८**	**४१७५४४**	**३४०७३२**	**४१७१६९**	**४२७७४६**

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९।

* अपरिष्कृत

अनुसूची ४.१३ : विकास बैंकहरूको साधनको स्रोत र उपयोगको विवरण

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	शीर्षक	असार मसान्त									प्रथम आठ महिना		
		२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७	२०७८	२०७९	२०७७/७८	२०७८/७९*	२०७९/८०*
१	**कुल निक्षेप**	**२००३२.९**	**२३०७२.५**	**२६८८९.५**	**२२१०२.८**	**२८८३४.६**	**३७८१९.३**	**३५१९६.०**	**४४१४६.१**	**४९५९७.३**	**४१२२९.२**	**४६२६७.३**	**५२९४०.१**
२	चल्ती	४२२.८	५५३.९	७२३.८	५५८.८	७३०.४	९१२.३	९१७.९	१३५९.०	९४५.६	९५८.१	७४५.१	७०७.२
३	बचत	१०८३५.७	१२०६४.१	१४३४१.९	९२७८.८	११४७३.६	१३५३६.६	११३१२.३	१४०७२.०	१२०६०.८	१३७४०.८	१२००९.७	११९८८.४
४	मुद्दती	५५३९.५	६२२१.३	६८२२.२	८८६७.३	१२४८१.६	१७८८८.०	१८७४१.६	२४३४०.९	३२७१२.५	२२४१२.६	३०७१२.७	३७२२९.२
५	कल	३२०४.०	४१९९.७	४९८०.७	३३७५.७	४१३७.१	५४६३.५	४२०७.७	४३५५.२	३८५७.७	४१००.९	२७७९.७	२९९२.०
६	मार्जिन	३०.७	३३.५	२०.८	२२.१	११.९	१८.९	१६.५	१९.०	२०.६	१६.८	२०.२	२३.४
७	नेपाल राष्ट्र बैंकबाट सापटी	०.०	०.०	०.५	१८.१	२२.१	१४०.६	१३.६	७५८.२	२००९.१	४८१.५	२६२०.३	१३५.१
८	अन्य वैदेशिक दायित्व	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
९	खुद अन्य साधनहरू	३७६५.२	४१५५.०	४७७२.३	४९६७.०	५५००.७	७८०६.१	६००४.८	६९२९.८	८३४५.९	६९९९.६	८१८६.८	९५६२.९
१०	**कुल साधनको स्रोत = उपयोग**	**२३७९८.१**	**२७२२७.५**	**३१६६२.३**	**२७०८७.९**	**३४३५७.४**	**४५७६६.०**	**४१२१४.४**	**५१८३४.१**	**५९९५२.३**	**४८७१०.३**	**५७०७४.३**	**६२६३८.१**
११	**नगद तथा बैंक मौज्दात**	**१४६४.२**	**१८६८.३**	**२१९२.३**	**१९०७.८**	**२०१९.७**	**२३३५.८**	**२५३८.९**	**२२१४.५**	**२१०७.५**	**२१०६.१**	**२२७५.२**	**२८९८.३**
१२	नगद मौज्दात	६१२.६	६८९.४	७८२.०	६५१.९	७१६.२	८५२.१	७७६.५	८०५.९	७३८.३	७१५.५	७७२.८	७८६.९
१३	नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको मौज्दात	८२२.१	११४८.४	१३७३.९	१२३६.५	१२८४.४	१४६७.५	१७४६.६	१४००.३	१३५६.५	१३७९.३	१४८८.०	२०८६.४
१४	विदेशी मुद्रा मौज्दात	८.८	८.४	७.२	९.६	१८.४	१५.१	१५.३	७.६	१२.३	१०.७	१४.१	२४.६
१५	विदेशमा रहेको मौज्दात	२०.६	२२.१	२९.३	९.८	०.७	१.१	०.५	०.८	०.४	०.६	०.४	०.४
१६	**कर्जा तथा सापटी**	**२२३३४.०**	**२५३५९.२**	**२९४७०.०**	**२५१८०.१**	**३२३३७.७**	**४१८७४.५**	**३७८९७.१**	**४८१२३.०**	**५६१७०.०**	**४५०५७.५**	**५३३५६.१**	**५७५०५.८**
१७	सरकारमाथिको दावी	२७४.४	३०८.८	५५६.१	६८१.५	७९८.९	१५६७.६	३१३८.८	५६७५.८	६८९८.५	४२७४.३	६०२२.०	७८०८.६
१८	सरकारी संस्थानहरुमाथिको दावी	२७.४	१९.६	१८.८	१७.०	७.५	२३.४	३६.७	०.१	०.१	०.१	१८.६	०.१
१९	अन्य गैर सरकारी वित्तीय संस्थाहरु माथिको दावी	५०५१.५	५४०४.२	५४१६.७	४२००.०	६१५३.५	५८५८.८	५६७२.०	४७६५.१	६३१७.१	५३६६.२	४०३९.७	४७००.८
२०	निजी क्षेत्रमाथिको दावी	१६९८०.७	१९६२६.६	२३४७८.३	२०२८१.६	२५३७७.७	३४४२४.६	२९०४९.७	३७६८२.०	४२९५४.३	३५४१७.०	४३२७५.८	४४९९६.४
२१	विदेशी विल खरिद	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
२२	**कर्जा तथा सापटी/निक्षेप अनुपात (%)#**	**११०.१**	**१०८.६**	**१०७.५**	**११०.८**	**१०९.४**	**१०६.६**	**९८.८**	**९६.२**	**९९.३**	**९८.९**	**१०२.३**	**९३.९**

\# सरकारमाथि दावी समावेश नभएको।

* अपरिष्कृत।

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९।

अनुसूची ४.१४ : वित्त कम्पनीहरुको साधनको श्रोत र उपयोगको विवरण

(रु. करोडमा)

क.सं.	शीर्षक	असार मसान्त								प्रथम आठ महिना		
		२०७१	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७	२०७८	२०७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
१	**कुल निक्षेप**	**७२०८.०८**	**६३०२.७९**	**५१७६.८०**	**६२९४.६९**	**७४७९.३३**	**८६८३.७०**	**८७२६.१३**	**१०२८३.७४**	**१०००४.६९**	**९४२५.९१**	**१०७४८.६७**
२	चल्ती	५८२.४९	४५४.२४	४३७.१८	३९७.४८	६१५.५३	४२५.३२	२८६.७१	३१७.९४	२६३.९२	२२६.२६	२२२.२२
३	बचत	३११८.४७	३२०४.६९	१८४४.४६	२०४२.५४	२३६८.०८	२३८१.६१	२५९३.४५	१९८५.३३	३०६०.८८	२१३९.२७	१८३९.८६
४	मुद्दती	३३९५.२७	२४९८.५८	२५१९.७९	३४५१.२६	३९६७.१३	४९७६.६४	५०५२.८९	७१७४.५३	५६९७.१८	६४२०.६१	७९७०.४२
५	कल	११०.६३	१४३.७९	३७४.०२	३९८.६२	५२३.०१	८९९.९३	७९१.८०	८०३.८६	९८१.५४	६३८.६४	७१४.६२
६	मार्जिन	१.२३	१.४८	१.३५	४.७९	५.५८	०.२०	१.२७	२.०९	१.१७	१.१३	१.५५
७	नेपाल राष्ट्र बैंकबाट सापटी	०.००	१८.८९	५१.२३	२३.२४	१९.४२	४.५८	१७५.६०	९९६.११	१२३.०३	६७९.८६	२९१.८५
८	अन्य वैदेशिक दायित्व	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
९	खुद अन्य साधनहरू	२६८८.५६	३१६६.३२	२६६९.४७	२९२८.८६	३५०२.६१	३७५०.३५	३७००.५९	३८९९.१२	३७७४.८७	३८२३.९४	४२४५.४५
१०	**कुल साधनको स्रोत = उपयोग**	**९८९६.६४**	**९४८८.००**	**७८९७.४९**	**९२४६.७९**	**११००१.३६**	**१२४३८.६३**	**१२६०२.३२**	**१५१७८.९७**	**१३९०२.५९**	**१३९२९.७१**	**१५२८५.९७**
११	**नगद तथा बैंक मौज्दात**	**५५७.३७**	**६५७.२३**	**५८९.३८**	**५५१.५२**	**६२६.८१**	**६०६.०६**	**५८५.२४**	**५०१.६७**	**५३०.६७**	**५१०.४५**	**६२५.४२**
१२	नगद मौज्दात	१०६.१९	१०२.०८	१०९.१३	१३०.४४	१४३.४७	१८९.६९	१४३.७६	१५८.८३	१५६.४८	१५१.६२	१५६.७२
१३	नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको मौज्दात	४५१.११	५५५.१४	४८०.२४	४२१.०७	४८०.९९	४१६.३१	४३५.८९	३४२.७९	३७४.०७	३५८.७८	४६८.६५
१४	विदेशी मुद्रा मौज्दात	०.०४	०.०१	०.०१	०.०१	०.०२	०.०२	०.०१	०.०१	०.०२	०.०१	०.००
१५	विदेशमा रहेको मौज्दात	०.०३	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	५.५७	०.०४	०.१०	०.०४	०.०४
१६	**कर्जा तथा सापटी**	**९३३९.२७**	**८८३०.५३**	**७३०८.०७**	**८६९५.२७**	**१००९८.४९**	**११६८१.५८**	**११६०१.३८**	**१३९५४.६२**	**१२७२५.००**	**१२७०५.३७**	**१३७१५.५७**
१७	सरकारमाथिको दावी	३०४.६३	३८४.५०	४०१.८०	३६८.७७	५३२.२१	१२६२.३६	२२४४.१२	२२१८.२४	१६२५.५६	१७५९.२६	२१६१.४३
१८	सरकारी संस्थानहरुमाथिको दावी	६.५३	१३.१९	१५.०४	२९.६६	१८.३९	३८.५७	१४.५४	११.३१	५८.९९	२५.७३	१०.७५
१९	गैर सरकारी वित्तीय संस्थानहरुमाथिको दावी	२०२४.०९	२०७१.४६	१३७८.०६	१८७१.९४	२०६४.८४	२१५८.९४	१६६४.४३	१९५५.६३	२३९९.५४	१४०५.७४	१४९५.८४
२०	निजी क्षेत्रमाथिको दावी	७००४.०२	६३६१.३७	५५१३.१७	६४२४.९०	७४८३.०५	८२२१.७१	७६७८.३०	९७६९.४५	८६४०.९१	९५१४.६४	१००४७.५६
२१	विदेशी विल खरिद	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
२२	**कर्जा तथा सापटी/निक्षेप अनुपात (%)#**	**१२५.३४**	**१३४.००**	**१३३.४१**	**१३२.२८**	**१२७.९०**	**११९.९९**	**१०७.२३**	**११४.१३**	**११०.९४**	**११६.१३**	**१०७.४९**

सरकारमाथि दावी समावेश नभएको।

* अपरिष्कृत।

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९।

अनुसूची ४.१५ : लघु वित्त वित्तीय संस्थाहरुको साधनको स्रोत र उपयोग

(रु. करोडमा)

विवरण	असार मसान्त								पुस मसान्त		
	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७	२०७८	२०७९	२०७७	२०७८	२०७९
दायित्व											
पूँजी कोष	६२०.३५	८६७.३७	१२७६.३६	१७४४.३६	२५५०.३४	३३४२.३५	३९०९.२३	५०३३.४०	३९५०.४९	५०२१.२४	६२२४.९३
निक्षेप	१६०५.८०	२४०९.५३	३४४०.१२	४९५४.८८	८५६०.६२	१०६१५.०२	१३०४२.५४	१५९०२.२८	१२००८.५५	१४६०६.७४	१६८३७.३६
ऋण / सापटी	३८४९.७०	५२४३.१४	६६९५.३०	८७६८.३७	१२६३७.८१	१४२०९.४६	२०७३४.९१	२३३५८.१५	१७७७५.४६	२३५५५.२२	२२५८२.४३
अन्य दायित्व	५२६.८१	७२०.०१	१०१७.२१	१६९०.६९	२८९३.१९	३८०८.०९	५६७९.१८	६४३३.५०	४९५७.७८	६१२६.५१	६६५७.६२
नाफा नोक्सान हिसाव	२६०.४१	३३०.६३	३७१.८९	४०२.७१	६६०.८२	५४१.९४	११८३.८६	१२३७.७८	५२५.९५	६७३.०९	३७३.३६
सम्पत्ति = दायित्व	**६८६३.०७**	**९५७०.६७**	**१२८००.८८**	**१७५६१.०१**	**२७३०२.७९**	**३२५१६.८७**	**४४५४९.७२**	**५१९६५.११**	**३९२१८.२३**	**४९९८२.८१**	**५२६७५.७०**
सम्पत्ति											
तरल सम्पत्ति	६८२.४७	११०७.३२	१२७४.१०	१६३८.३१	१९२४.६३	३०३८.१६	२८२८.८४	२०३१.९६	२२५२.१८	१९२२.७४	२११०.९५
लगानी	२४७.८१	२८४.३५	२७५.३१	२४९.५५	२५७.३६	१०१९.९४	१४७१.२५	६०९.५५	१७३७.९५	९९१.४२	९३६.९८
कर्जा तथा सापटी	५५३२.७३	७७२३.२९	१०६५१.५२	१४५९५.१५	२३५१०.१५	२६२७३.२३	३६५५५.४०	४४९६८.५८	३२२१५.४३	४३०६७.९४	४५१२१.९९
अन्य सम्पत्ति	३९५.४५	४५४.६२	५९२.९९	१०७१.८५	१६०६.१८	२१७६.७४	३६९२.९७	४३३९.०३	३००२.९४	३९९७.०४	४४५३.२३
नाफा नोक्सान हिसाव	४.६२	१.०९	६.९६	६.१४	४.४७	८.८०	१.२५	१६.००	९.७३	३.६६	५२.५६

स्रोत : नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

अनुसूची ४.१६: सहकारी संस्थाको आधारभूत स्थिति

(रकम रु. करोडमा)

आर्थिक वर्ष	संस्था संख्या	सदस्य संख्या	शेयर पुँजी	बचत परिचालन	ऋण लगानी	प्रत्यक्ष रोजगारी संख्या
२०६९/७०	२७९१४	४१०४०२५	२८८२	१४७०७	१३७०८	५२०००
२०७०/७१	३११७७	४५५५२८६	६११९	१७२५३	१५४६३	५४०००
२०७१/७२	३२६६३	५१००३७०	६३०६	२०२४२	१८८०८	५७८५४
२०७२/७३	३३५९९	६०३०८५७	७१३६	२९५७३	२८९८३	५६४७५
२०७३/७४	३४५१२	६३०५५८१	७३१८	३०२१६	२७३७१	६०५१७
२०७४/७५	३४५१२	६४५१३३३	७६०९	३११२३	२७३७१	६११२२
२०७५/७६	३४७३७	६५१२३४०	७६३४	३४५५८	३३२७१	६३५००
२०७६/७७	३४८३७	६५१५४६०	७७२४	३५०५८	३४१७१	६८४००
२०७७/७८	२९८८६	७३०७४६२	९४१०	४७७९६	४२६२६	८८३०९
२०७८/७९	३०८७९	७३३७२५२	९४१२	४७७९९	४२६३१	९१३०१
२०७९/८०*	३१३७३	७३८१२१८	९४१५	४७८०३	४२६३५	९३७७१

स्रोतः सहकारी विभाग, २०७९

* फागुन मसान्तसम्म

अनुसूची ४.१७: प्राथमिक बजार

(रकम रु. करोडमा)

विवरण		आर्थिक वर्ष									प्रथम आठ महिना		
		२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
१	पूँजी परिचालन	८२७	१४४४	१९००	५९३९	५३३०	४९७६	३३६५	१०८७४	५००९	४६९७	२१४५	४१४६
क)	साधारण सेयर	१५७	६९८	८५९	९५०	१९८०	७३५	३९९	१५१९	७२०	११५९	२८४	५७६
ख)	हकप्रद सेयर	४२४	२३१	९४०	४५६४	२५७०	५८८	४४१	१४०५	४७९	२४८	३११	९५
ग)	अग्राधिकार सेयर	-	-	-	-	-	-		०	०	०	०	२७
घ)	डिवेञ्चर	१४५	२९०	-	-	३००	२९९८	२३४५	६९६०	३१२०	२९६०	१२००	२७००
ङ)	नागरिक एकांक योजना	-		-	-	-	-		०	०	०	०	०
च)	म्यूच्युअल फण्ड	१००	२२५	१००	४२५	४८०	६५५	१८०	९९०	६९०	३३०	३५०	७७५
२	पूँजी परिचालनकर्ता संगठित संस्थाहरुको संख्या	४५	४८	५२	१०१	८७	६५	३४	६१	५६	३१	२५	४१

स्रोतः नेपाल धितोपत्र बोर्ड, नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि. तथा केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, २०७९

अनुसूची ४.१८: दोस्रो बजार

(रकम रु. करोडमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष									प्रथम आठ महिना		
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
धितोपत्र कारोवार रकम	७७२९.९	६५३३.२	१६३९५.८	२०४७८.८	१२१३०.०	११००६.७	१५००३.९	१४५४४४.४	१२०२१०.०	७१६९२.६	१०५३९८.०	२९७५०.०
कारोवार भएको धितोपत्रको संख्या (हजारमा)	२१४१४३.६	१५९७१७.५	३०२०२१.०	३९२५९८.२	२९३६९४.६	३८७४६५.८	४२५२२.०	३४०४५१३.५	२४९२०१०.०	१७१०९११.४	२११४९३६.०	८०८३०५.०
कारोवार संख्या	५६६३८९	४७७२७८	८३६९०२	१३५५५८५	१३१००९०	१४२२७९१	१८४८७७३	१५४१७६६८	१४७१२४८३	७५१४४१४	११९५५२५२	५३१८८५३
बजार पुँजीकरण	१०५७१६.०	९८९४०.४	१८९०१३.०	१८५६८२.९	१४३५१३.८	१५६७४९.९	१७९२७६.३	४०१०९५.८	२८६९३४.०	३३८७३३.६	३७८२७९.२	२८२३६७.९
बजार पुँजीकरणमा कारोवारको प्रतिशत	७.३	६.६	८.७	११.०	८.५	७.०	८.४	३६.३	४१.९	३१.७	४१.८	१५.८
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बजार पुँजीकरणको प्रतिशत	४७.४	४०.८	७२.५	६०.३	४१.५	४०.६	४६.१	९३.८	६९.९	७९.२	७८.०	६८.८
सूचीकृत धितोपत्रको चुक्ता मूल्य	१४७५४.०	२१०५८.९	२०४०२.०	२८९५९.०	३५२०९.५	४१२८८.१	४७३३९.०	५७३२३.६	६६७७५.०	५५१६७.६	६५१२०.९	७०१९८.७
सूचीकृत संगठित संस्थाहरुको संख्या	२३३.०	२३२.०	२२९.०	२०८.०	१९६.०	२१५.०	२१२.०	२१९.०	२३४.०	२१७.०	२२८.०	२४५.०
धितोपत्र कारोवारको प्रकार (Script Traded)	२६९.०	२७१.०	२७४.०	२७०.०	२५९.०	२७८.०	२६८.०	३३२.०	३६२.०	३००.०	३३६.०	३६६.०
नेप्से परिसूचक (विन्दुमा)*	१०३६.१	९६१.२	१७१८.२	१५८२.७	१२१२.४	१२५९.०	१३६२.४	२८८३.४	२००९.५	२४५८.५	२६६८.१	१९५३.१
*आधार वर्ष २०५०, विन्दु १००												

स्रोतः नेपाल धितोपत्र बोर्ड, नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि., राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, २०७९

अनुसूची ५.१: बैदेशिक व्यापारको स्थिति

(रु. करोडमा)

विवरण	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	प्रथम आठ महिना	
										२०७८/७९	२०७९/८०
निर्यात एफ.ओ.बी.	**९१९९.१**	**८५३१.९**	**७०११.७**	**७३०४.९**	**८१३६.०**	**९७११.०**	**९७७०.९**	**१४११२.४**	**२०००३.१**	**१४७७४.६**	**१०४७९.६**
भारत	५९६१.४	५५८६.५	३९४९.४	४१४४.९	४६७२.०	६२७३.२	७०१०.९	१०६३७.२	१५५२२.२	११८८३.८	७४२१.९
चीन	२८४.१	२२३.०	१६८.२	१७०.१	२४३.८	२११.०	११९.१	१०१.६	८०.९	५४.६	५१.९
अन्य मुलुकहरु	२९५३.७	२७२२.५	२८९४.२	२९८९.८	३२२०.२	३२२६.८	२६४०.९	३३७३.६	४४००.०	२८३६.३	३००५.८
आयात सी.आइ.एफ.	**७१४३६.६**	**७७४६८.४**	**७७३५९.९**	**९९०११.३**	**१२४५१०.३**	**१४१८५३.५**	**११९६७९.९**	**१५३९८३.७**	**१९२०४४.८**	**१३०८७३.५**	**१०५८३८.६**
भारत	४७७९४.७	४९१६५.६	४७७२१.३	६३३६७.०	८१४१०.२	९१७९२.२	७३५२९.५	९७१६०.४	१२००१५.३	७९७२४.२	६५६८०.०
चीन	७३३१.९	१००१६.६	११५६९.४	१२७२४.५	१५९९८.७	२०५५१.९	१८१९२.०	२३३९२.३	२६४७८.४	१८६१५.९	१४५७८.६
अन्य मुलुकहरु	१६३१०.०	१८२८६.२	१८०६९.२	२२९१९.९	२७१०१.४	२९५०९.४	२७९५८.४	३३४३१.०	४५५५१.२	३२५३३.४	२५५७९.९
व्यापार सन्तुलन	**-६२२३७.५**	**-६८९३६.५**	**-७०३४८.२**	**-९१७०६.४**	**-११६३७४.३**	**-१३२१४२.६**	**-१०९९०९.०**	**-१३९८७१.३**	**-१७२०४१.७**	**-११६०९८.९**	**-९५३५८.९**
भारत	-४१८३३.३	-४३५७९.१	-४३७७१.९	-५९२२२.०	-७६७३८.२	-८५५१९.०	-६६५१८.६	-८६५२३.२	-१०४४९३.०	-६७८४०.४	-५८२५८.२
चीन	-७०४७.८	-९७९३.७	-११४०१.३	-१२५५४.४	-१५७५४.९	-२०३४०.९	-१८०७२.९	-२३२९०.७	-२६३९७.५	-१८५६१.३	-१४५२६.६
अन्य मुलुकहरु	-१३३५६.३	-१५५६३.७	-१५१७५.०	-१९९३०.०	-२३८८१.२	-२६२८२.७	-२५३१७.५	-३००५७.४	-४११५१.२	-२९६९७.२	-२२५७४.१
कुल व्यापार	**८०६३५.७**	**८६०००.३**	**८४३७१.६**	**१०६३१६.२**	**१३२६४६.३**	**१५१५६४.५**	**१२९४५०.८**	**१६८०९६.१**	**२१२०४७.९**	**१४५६४८.१**	**११६३१८.२**
भारत	५३७५६.१	५४७५२.१	५१६७०.६	६७५११.९	८६०८२.१	९८०६५.४	८०५४०.४	१०७७९७.६	१३५५३७.५	९१६०७.९	७३१०१.९
चीन	७६१५.९	१०२३९.६	११७३७.६	१२८९४.७	१६२४२.५	२०७६२.८	१८३११.१	२३४९३.९	२६५५९.२	१८६७०.५	१४६३०.५
अन्य मुलुकहरु	१९२६३.७	२१००८.७	२०९६३.४	२५९०९.७	३०३२१.७	३२७३६.२	३०५९९.३	३६८०४.६	४९९५१.२	३५३६९.७	२८५८५.८
कुल व्यापारमा अंश (प्रतिशत)	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**
भारत	६६.७	६३.७	६१.२	६३.५	६४.९	६४.७	६२.२	६४.१	६३.९	६२.९	६२.८
चीन	९.४	११.९	१३.९	१२.१	१२.२	१३.७	१४.१	१४.०	१२.५	१२.८	१२.६
अन्य मुलुकहरु	२३.९	२४.४	२४.८	२४.४	२२.९	२१.६	२३.६	२१.९	२३.६	२४.३	२४.६

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

अनुसूची ५.२: वस्तुगत व्यापार (एस.आइ.टी.सी. समूह)

(रु. करोडमा)

विवरण	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८ सं.	२०७८/७९ सं.	प्रथम आठ महिना	
										२०७८/७९	२०७९/८०
निर्यात	**९१९९.१**	**८५३१.९**	**७०११.७**	**७३०४.९**	**८१३६.०**	**९७११.०**	**९७७०.९**	**१४११२.४**	**२०००३.१**	**१४७७४.६**	**१०४७९.६**
खाद्य वस्तु तथा जीवजन्तु	२१६६.७	२०२०.९	१६४२.१	१८३०.६	२०५९.०	१९९५.०	१८४४.६	२५९०.४	२८९१.७	१८१३.२	२१७०.५
सुर्ति तथा पेय पदार्थ	१९९.१	२३४.७	४७.८	२५.०	२४.८	२५.४	१८.५	२४.८	५५.९	२१.६	५१.४
अप्रशोधित पदार्थ र अखाद्य वस्तुहरु	४९९.२	३२७.४	२२१.८	२९९.३	३१५.८	४५१.७	१८९.२	२७५.३	२८९.६	१७५.८	२३७.८
खनिज इन्धन र चिल्लो पदार्थहरु	०.६	०.०	०.१	०.०	१.४	०.१	०.०	०.०	०.१	०.०	०.०
जीवजन्तु तथा वनस्पतिको तेल तथा बोसो	२४.३	११.१	१०.७	१५.९	४०.६	१२९४.९	३११९.७	५५९५.९	९३७४.१	८०३८.४	२३८१.५
रसायन तथा औषधि	४६९.१	४८७.३	४६१.८	४४२.१	४५२.८	४३५.६	४०१.९	५८८.१	६५२.७	४३६.४	४४३.४
वर्गिकृत तयारी वस्तुहरु	४३७७.३	४१०७.८	३२६६.६	३४४५.३	३७२०.४	४०४७.०	३१०२.६	३७२५.९	५०८७.३	३२०९.६	३९९३.९
यातायात तथा यान्त्रिक उपकरण	६८.१	३८.६	४०.०	२०.५	१४५.२	८२.४	९३.७	८४.२	४३.२	२४.३	९१.२
विविध तयारी वस्तुहरु	१३९४.३	१३०४.१	१३२०.५	१२२६.१	१३५९.१	१३७८.३	१०००.८	१२२७.७	१६०८.२	१०५४.८	११०९.९
वर्गीकृत नभएका वस्तुहरु	०.४	०.०	०.३	०.०	१६.९	०.६	०.०	०.१	०.४	०.४	०.०
आयात	**७१४३६.६**	**७७४६८.४**	**७७३५९.९**	**९९०११.३**	**१२४५१०.३**	**१४१८५३.५**	**११९६७९.९**	**१५३९८३.७**	**१९२०४४.८**	**१३०८७३.५**	**१०५८३८.६**
खाद्य वस्तु तथा जीवजन्तु	८९६५.४	९९६२.०	१०९७५.६	१३०६२.३	१५१११.२	१६१५८.६	१६६३८.७	२१३७९.१	२१७२५.१	१५६९९.२	११६८८.४
सुर्ति तथा पेय पदार्थ	४८३.०	५०४.१	६४१.३	८०१.१	८२८.५	८७४.१	६४१.१	५५१.८	६९७.६	४२८.२	३५५.७
अप्रशोधित पदार्थ र अखाद्य वस्तुहरु	३१८१.०	३२३३.२	३३३९.२	३६६५.५	४१९८.४	५०९७.०	४४४६.६	५२८५.१	७००४.२	४४५१.३	४०१८.९
खनिज इन्धन र चिल्लो पदार्थहरु	१४७८२.७	१२६९५.१	८४०८.८	१४१३७.९	१९७८३.६	२५३९६.७	१९४७७.२	२१४३८.८	३८३९२.०	२१७२९.७	२२७०८.८
जीवजन्तु तथा वनस्पतिको तेल तथा बोसो	२२३३.७	२२५०.४	२११५.३	३०१५.६	२८६१.२	३६०८.६	४९३४.३	८१५९.५	११८९२.९	९३९५.४	६३२९.७
रसायन तथा औषधि	८४१८.१	९१५५.५	१०३९६.२	१०२८५.६	१२५५७.७	१४२३८.४	१३४१७.६	१७९८०.९	२३०५४.१	१५५३६.६	१३५८०.५
वर्गिकृत तयारी वस्तुहरु	१४००३.८	१७५७६.२	१६३१३.२	२१०८९.९	२७९८९.२	३१११०.४	२४१६४.६	३२७२०.६	३६२०४.८	२५४३४.१	१९८४०.८
यातायात तथा यान्त्रिक उपकरण	१२४९०.१	१७२३७.८	१८९७६.४	२४७००.७	३१४००.३	३२४३२.९	२६४३४.३	३३५३५.४	३७४५९.१	२६८३६.९	१६९७०.७
विविध तयारी वस्तुहरु	४३९९.४	४२१५.१	४५८६.४	५५०९.५	६३३२.२	९४७३.१	८१६१.६	१०१८३.९	११३१२.७	८०६२.०	६७३८.१
वर्गीकृत नभएका वस्तुहरु	२४७९.४	६३९.०	१६०७.४	२७४३.२	३४४८.०	३४६३.८	१३६४.०	२७४८.६	४३०२.२	३३००.२	३६०६.९

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक,२०७९ — सं.: संशोधित

अनुसूची ५.३: भारत निर्यात भएका केही प्रमुख वस्तुहरु

(रु. करोडमा)

विवरण	विवरण	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८ सं.	२०७८/७९ सं.	प्रथम आठ महिना	
											२०७८/७९	२०७९/८०
१	तोरी र सस्यूँ	१.७	४.७	६.४	२.८	३.२	३.०	२.६	१.५	०.७	०.७	०.०
२	जडीबुटी	२४.५	५०.०	३७.३	६०.४	७२.९	७२.३	९२.७	१२४.९	९७.२	४५.२	६५.२
३	घ्यू	१५.६	१५.५	१३.८	१४.५	११.९	८.३	०.२	०.०	०.२	०.०	०.६
४	सुठो	०.४	०.०	०.९	०.८	०.२	०.१	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
५	दाल	०.४	१२.७	२७.९	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
६	जीवित जनावर	२३.४	२०.५	१०.५	१२.७	६.९	१.०	०.९	०.०	०.०	०.०	०.०
७	अदुवा	४६.९	४६.१	५२.२	२३.२	७०.१	४९.७	४०.०	३७.५	४६.५	२३.४	६५.४
८	पीना	७०.६	६१.३	१००.१	१४६.०	१४८.१	१६०.८	१५६.६	२२६.६	३४९.२	२८२.४	१५५.५
९	खयर	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
१०	चामलको ढुटोको तेल	१९.५	७.२	६.३	२.४	१.२	०.०	०.०	१.३	०.९	०.२	१.२
११	जुटका सामान	४३०.२	४२७.३	४२४.६	४४६.०	४६४.४	५८१.१	५२६.२	६७०.५	७४९.७	५३९.८	५०८.३
	क. चट्टी	०.६	१.१	८.६	१३.८	२२.०	३१.८	३१.३	४०.७	३८.३	३२.१	२६१.१
	ख. बोरा	३५७.९	३७४.६	३७८.७	३६१.३	४४१.९	५४९.३	४९४.९	६२९.८	७११.४	५०७.८	२४७.३
	ग. डोरी	७१.८	५१.६	३७.३	७०.९	०.४	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०

अनुसूची ५.३: भारत निर्यात भएका केही प्रमुख वस्तुहरु

(रु. करोडमा)

विवरण	विवरण	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८ सं.	२०७८/७९ सं.	प्रथम आठ महिना	
											२०७८/७९	२०७९/८०
१२	अलैंची	४२६.७	३८४.०	४६३.३	३९०.६	४८४.६	४२८.४	४००.७	६९३.६	४७७.९	३२३.७	५८४.४
१३	चाउचाउ	५२.२	६२.१	४५.६	६५.६	५३.७	७९.२	७८.९	१४०.१	१३४.८	९३.०	७६.१
१४	गाइवस्तुको दाना	२६.७	६१.७	३८.३	५५.५	४६.८	४९.३	१९.५	३.१	२५.१	१८.७	६.८
१५	टुथपेष्ट	११३.३	९८.५	१०१.३	६४.९	७६.३	८१.६	७३.३	९२.७	८४.५	५३.७	४०.५
१६	पोलिष्टर धागो	५१५.३	५०१.८	३२५.३	२८१.७	३६६.५	६१६.०	४४२.६	५७७.४	७५२.४	४७१.२	५६६.१
१७	च्यवनप्राश र हाजमोला	८९.५	९०.७	७३.१	६८.१	७४.३	७३.४	९७.६	१५९.२	१२७.९	९४.८	११५.१
१८	साबुन	२.६	२.२	१.०	०.२	०.१	०.१	०.१	०.०	०.०	०.०	०.०
१९	पश्मिना	६.८	५.०	७.२	७.२	८.०	११.३	८.८	१६.१	३.८	२.०	६.६
२०	धागो	१८.०	१८.०	५.०	३.४	६३.६	७५.५	१०१.५	१५७.१	१९९.२	१४३.५	१०६.४
२१	कपर वायर, रड	१४२.७	१२६.१	८९.२	७९.४	९५.०	९७.१	४८.८	४४.३	४३.६	२२.५	४०.४
२२	एम.एस. पाइप	२१.३	१७.४	५.२	४.७	०.८	०.०	०.२	०.०	०.०	०.०	०.०
२३	प्लाष्टिकका सामान	३५.८	३४.४	२१.२	१७.०	२.२	०.३	२.३	६.१	४.३	२.४	०.७
२४	कर्कटपाता	६१७.७	४३८.८	१९३.६	२०३.०	२७८.०	२९५.१	१०२.६	६९.०	२८४.२	७६.८	४५६.३
२५	जी.आई. पाइप	३०३.१	२९९.४	९३.९	१०२.६	२४.६	२१.०	९.४	४.९	६.६	४.३	२३.९
२६	कपडा	५७७.९	५१२.९	३४३.९	३२४.१	३२०.४	३४२.०	२८७.४	३२९.६	३२७.८	२२८.१	१७१.८
२७	जुस	४४३.२	४७७.३	३२४.८	५०५.८	४७३.८	४५५.०	३४३.०	४२१.६	६०७.५	३३९.६	३८१.९
२८	रसायन	०.०	१.७	०.७	१.०	०.७	०.५	०.०	०.१	०.१	०.१	०.०
	क. जम्मा	**४०२६.२**	**३७७७.३**	**२८१२.४**	**२८८३.५**	**३१४८.४**	**३५०२.०**	**२८३६.०**	**३७७७.३**	**४३२४.१**	**२७६६.६**	**३३७३.०**
२९	ख. अन्य	१९३५.१	१८०९.२	११३७.०	१२६१.४	१५२३.६	२७७१.२	४१७४.८	६८५९.९	१११९८.१	९११७.२	४०४८.९
	जम्मा (क+ख)	**५९६१.४**	**५५८६.५**	**३९४९.४**	**४१४४.९**	**४६७२.०**	**६२७३.२**	**७०१०.९**	**१०६३७.२**	**१५५२२.२**	**११८८३.८**	**७४२१.९**

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

सं.: संशोधित

अनुसूची ५.४: चीनतर्फ निर्यात भएका केही प्रमुख वस्तुहरु

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	विवरण	आर्थिक वर्ष									प्रथम आठ महिना	
		२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७८/७९	२०७९/८०
१	अगरबत्ती	४.३	१.४	०.६	१.०	१.३	०.७	०.६	०.३	०.४	०.३	०.३
२	एलमुनियम, तामा र ब्रासका भाँडाकुडा	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
३	हस्तकलाका सामान (धातु तथा काठ)	२६.१	२०.२	४२.९	३७.३	३१.९	२९.३	८.८	१४.२	९.०	७.४	३.४
४	मानिसको कपाल	१.१	१.७	१.३	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
५	चाउचाउ	४.९	४.७	१.३	२.८	८.८	१४.९	०.३	०.०	०.८	०.३	०.०
६	अन्य हस्तकलाका सामानहरु	२.०	५.७	५.२	८.६	१४.४	२०.०	१५.२	१६.६	८.८	५.५	४.०
७	पश्मिना	४.०	२.८	५.०	२.६	७.८	४.२	१.३	१.६	२.४	१.९	१.०
८	तयारी पोशाक	२.८	४.४	१.७	५.९	१०.८	१०.०	१.९	५.०	९.२	१.५	११.०
९	तयारी छालाका सामानहरू	०.२	०.०	०.०	०.१	०.०	०.१	०.१	०.१	०.०	०.०	०.०
१०	चाँदीका सामान तथा गरगहनाहरु	०.७	०.४	०.१	०.३	०.१	०.१	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
११	प्रशोधित छाला	२४.८	३०.७	१७.१	१३.८	१०.१	८.६	०.१	२.२	२.७	१.८	०.०
१२	चिया	०.८	१.३	१.२	०.९	२.९	१.६	०.४	०.०	०.०	०.०	०.०
१३	तरकारी	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
१४	गहुँको पिठो	११.०	२.२	०.६	०.६	२.५	१.४	०.३	०.०	०.०	०.०	०.०
१५	ऊनी गलैचा	१२.०	१४.९	२३.२	२१.९	२५.९	१९.५	१३.७	२२.३	२३.५	१७.४	१२.३
	क. जम्मा	**९४.७**	**९०.७**	**१००.३**	**९५.६**	**११६.५**	**११०.३**	**४२.७**	**६२.४**	**५६.७**	**३६.०**	**३२.०**
	ख. अन्य	१८९.३	१३१.३	६७.९	७४.५	१२७.२	१००.७	७६.४	३९.२	२४.२	१८.५	१९.९
	जम्मा (क+ख)	**२८४.१**	**२२२.०**	**१६८.२**	**१७०.१**	**२४३.८**	**२११.०**	**११९.१**	**१०१.६**	**८०.९**	**५४.६**	**५१.९**

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

अनुसूची ५.५: भारत र चीन बाहेकका अन्य मुलुकतर्फ निर्यात भएका केही प्रमुख वस्तुहरु

(रु. करोडमा)

विवरण		२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	प्रथम आठ महिना	
											२०७८/७९	२०७९/८०
१	दाल	२०४.४	११३.२	८८.३	९७.०	८९.६	१२७.४	९४.९	५६.८	५६.९	४३.०	२९.३
२	जडीबुटी	१९.७	६.१	२२.०	१४.८	२९.६	५९.३	५८.३	३७.२	६५.७	४३.८	५०.१
३	नेपाली कागज र कागजबाट बनेका सामान	२८.९	२१.८	३२.४	३८.०	३१.३	२८.२	३१.३	४१.७	५६.२	३७.०	४४.०
४	छाला	७५.२	६४.७	४२.४	३८.३	४४.०	२४.४	९.९	६.५	१३.५	६.३	१९.३
५	ऊनी कार्पेट	७२८.०	६७६.०	७८४.८	७१५.६	६८६.२	७१६.४	६०१.८	७०२.१	९३३.०	५७१.९	७२५.७
६	तयारी पोशाक	४२२.३	३९६.०	४४८.२	४००.६	४३६.८	३९१.१	२६१.१	३३१.९	४६१.९	२९७.४	३४१.१
७	हस्तकलाका सामान	११.०	८.५	९.७	१५.३	८.९	१४.६	११.५	२०.५	३८.३	२६.५	३३.८
८	गरगहना	२७.०	१०.३	२१.५	२५.४	३५.०	५१.०	३८.६	७६.२	११५.७	७८.७	४०.०
९	पश्मिना	२७२.४	२११.८	२६३.६	२३५.४	२१२.४	१७५.४	१६६.२	२३६.८	२६९.७	१८०.९	२०३.३
	क.जम्मा	**१७८९.०**	**१५०८.१**	**१७१२.९**	**१५८०.४**	**१५७३.८**	**१५८८.०**	**१२७३.७**	**१५०९.६**	**२०११.०**	**१२८५.७**	**१४८६.७**
	ख.अन्य	११६४.७	१२१४.३	११८१.३	१४०९.४	१६४६.४	१६३८.८	१३६७.२	१८६४.०	२३८९.०	१५५०.६	१५१९.१
	जम्मा	**२९५३.७**	**२७२२.५**	**२८९४.२**	**२९८९.८**	**३२२०.२**	**३२२६.८**	**२६४०.९**	**३३७३.६**	**४४००.०**	**२८३६.३**	**३००५.८**

\# २०६९/७० देखि चीनतर्फको निर्यात समावेश नभएको

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

अनुसूची ५.६: भारतबाट आयात भएका केही प्रमुख वस्तुहरु

(रु. करोडमा)

विवरण	विवरण	२०६४/६५	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	प्रथम आठ महिना	
												२०७८/७९	२०७९/८०
१	इलेक्ट्रीकल सामान	३५८.७	७६६.६	१०७२.०	१२२१.४	१३८६.६	१५९४.७	२१२३.६	१८९१.०	२६५८.८	३३६७.१	२२५४.२	१८४२.०
२	धागो	३०५.६	९५९.४	७२१.०	६६५.५	६४१.८	९३८.२	११२९.७	७५३.९	१२६३.६	१७५२.१	१२१८.६	११५८.९
३	सुर्ती	७३.२	२१३.४	२०३.८	२७६.६	२८०.५	२६४.१	२३५.६	२६८.८	२५८.३	२९८.४	१७१.७	१८२.३
४	यातायातका सामान	११८७.५	३२९८.३	४४१२.६	६२९४.०	७७८४.४	१०५९७.४	९७५२.०	६३८१.४	१००५५.२	९४२९.९	७५०३.९	२६७१.५
५	औषधि	५४३.४	१५२९.६	१७८४.७	१९१६.४	२१४८.४	२४०७.७	२५५१.८	२६१९.८	२९४८.५	३५६८.४	२४४१.०	२१३९.२
६	रसायनिक मल	३१.६	८०३.५	५९५.५	१५९.९	१०८.३	१८६.२	९०.०	८९.७	१०८.९	१८२.६	९०.५	१०२.४
७	कपडा (सुती तथा अन्य)	१६६.४	३८१.०	३८१.७	४१६.७	४२०.४	४८४.४	७८८.१	६७८.५	१०७९.५	११८८.५	८७१.२	६११.६
८	तरकारी	१४५.७	६९६.९	७९८.९	७७२.६	१०६४.५	११०३.९	१४६०.९	१३५८.२	१५२७.८	१६९६.१	१२४९.०	१२११.३
९	सिमेन्ट	२३३.७	९७१.८	१०१२.५	११६८.९	२४०३.३	३११७.८	१२९७.१	४८६.६	३९८.२	६८.९	५६.३	२१.८
१०	कागज	७२.९	४८१.८	५१४.०	५५४.२	५८७.७	६४१.८	६६७.३	६३०.८	६६६.८	८६९.७	५२३.८	६३६.५
११	हर्लिक्स र दुग्ध पदार्थ	४४.५	४८३.३	४६६.०	४६८.६	५९०.४	६७१.१	६६७.६	६०७.०	७०९.४	७३५.६	५३३.६	४९९.०
१२	रसायनिक पदार्थ	२७२.०	३०२.३	३०९.५	३३३.९	३९४.३	६११.३	७०६.५	६३६.८	९१७.७	११९७.९	७८७.०	७४४.४
१३	कृषियन्त्र तथा पार्टस्	१४८.४	८५८.२	९४०.७	९४९.४	१५२०.२	४५५.३	५४५.७	४४३.१	६५९.३	६८५.६	४६६.८	३४५.१
१४	एम.एस.वायर रड	२५९.५	६४८.०	५३९.२	७८८.९	९२५.९	१४२८.६	१७१७.९	१११४.३	१७४७.८	१८४३.१	१४३२.५	४०६.४
१५	एम.एस.विलेट	८१४.५	२४६७.५	२६३३.६	२२६५.७	४६५०.९	५७९४.३	६६८९.४	४२२३.७	७१५२.८	५१३३.०	३३७७.४	१२५५.४
१६	स्टील पाता	०.०	४.५	५.३	३१.७	२४.७	१२५.१	१४९.०	१६३.८	८५५.४	१०९९.६	८९५.७	६३.४
१७	एल्मुनियम इनगोट	६५.५	१९६.०	३१९.८	३१७.४	३६६.६	४९८.७	५३५.१	४०५.१	५२४.७	७१५.८	५०७.४	५३५.९
१८	हट रोल शिट (क्वाईलमा)	३५७.६	११६८.२	१३२५.९	१३४२.१	१६१९.१	२४४२.७	२३३५.४	२३९०.६	२५६१.५	३७२५.०	२६२०.५	२२६६.६
१९	कोल्ड रोल शिट (क्वाईलमा)	४००.६	६५२.५	७१५.३	६९६.५	५०२.७	१०२६.४	९८४.८	६५१.४	३४४.४	३८५.३	३५१.०	३२.५
२०	अन्य मेशिनरी तथा पार्टस्	४६८.२	१५९६.७	१८८९.३	१९३२.३	२६५२.७	३९२७.७	४८४२.४	३९८५.९	४५५४.५	५५४५.२	३८०५.८	२६७८.३
२१	पेट्रोलियम पदार्थ	४०८१.६	१३१७३.६	११००५.८	६५६०.८	११८९२.०	१७०१३.४	२१३३५.६	१६१६१.५	१७२६८.६	३३०७०.५	१८२८१.३	२०१३३.४
	क. जम्मा	**१००३१.१**	**३१६५३.२**	**३१६४७.०**	**२९१३३.३**	**४१९६५.५**	**५५३३०.७**	**६०६०५.७**	**४५९४२.०**	**५८२६१.७**	**७६५५८.४**	**४९४३८.९**	**३९५३७.७**
२२	ख. अन्य	४२०६.५	१६१४१.५	१७५१८.६	१८५८७.९	२१४०१.४	२६०७९.५	३११८६.५	२७५८७.५	३८८९८.७	४३४५६.९	३०२८५.२	२६१४२.३
	जम्मा	**१४२३७.७**	**४७७९४.७**	**४९१६५.६**	**४७७२१.३**	**६३३६७.०**	**८१४१०.२**	**९१७९२.२**	**७३५२९.५**	**९७१६०.४**	**१२००१५.३**	**७९७२४.२**	**६५६८०.०**

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

अनुसूची ५.७: चीनबाट आयात भएका केही प्रमुख वस्तुहरु

(रु. करोडमा)

विवरण	विवरण	आर्थिक वर्ष									प्रथम आठ महिना	
		२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७८/७९	२०७९/८०
१	आलमुनियम स्क्राफ, फ्लेक, फोइल, वार्स र रड	१०७.६	१४३.८	१७०.५	१४५.१	१६२.३	२२९.९	२१२.९	१८५.३	१२६.१	९७.५	५०.८
२	रासायनिक पदार्थ	१००.८	११८.७	१३६.७	११९.१	१६७.६	१७९.०	१५१.१	२३१.६	३५८.२	१८८.८	२१५.३
३	रासायनिक मल	४७०.०	७६२.०	१६१२.०	८७४.६	८७२.१	८३२.२	९२९.१	९०२.५	७०१.०	६९७.४	५६६.५
४	विद्युत्तीय उपकरण	६५४.८	९०९.१	८९६.१	८९३.०	१०९५.२	२०३२.५	१६४२.६	१६७०.९	१८३५.३	१२७४.८	१०१५.७
५	मेडिकलका सामान तथा पार्टपुर्जा	७९.५	१५९.८	१२८.२	१०२.८	१५८.४	१६२.०	३३५.२	७८२.१	५१८.६	३४९.६	३६३.७
६	औषधि	४१.१	४७.६	५६.२	५६.७	९१.५	१२९.२	११३.४	४५०.३	८४७.०	६४२.१	६५.६
७	धातु तथा काठका सामान	६५.१	७०.४	८३.५	१२६.०	१२०.२	१६४.४	१६५.७	८१.०	१४२.४	११७.३	६५.०
८	अफिसका सामान तथा स्टेसनरी	६४.४	७५.१	६४.८	८६.८	११०.३	१३३.९	११३.८	७८.५	१७६.२	१२१.९	८७.५
९	अन्य मेशिनरी तथा पार्ट्स	५०४.०	८३२.३	७९१.८	१०४७.६	१८८६.३	१८९२.७	१९०१.४	२११८.७	२५७०.९	१७५६.६	१३४१.०
१०	पाइप तथा पाइप फिटिंग	१५.४	४९.३	२७.०	६६.६	७३.६	१०९.७	८४.८	५७.३	८०.९	३८.४	५८.५
११	प्लाईउड तथा पार्टिकल वोर्ड	२४.९	३५.५	२९.५	३८.१	३६.०	४५.३	३५.५	३७.४	४९.५	३१.१	३०.६
१२	प्लाष्टिकका भाँडाकुँडा	१३.५	५.०	०.०	०.०	२.४	१८.४	५७.१	५८.५	८९.६	४१.१	७२.५
१३	कच्चा रेसम	१४८.६	१५३.८	१३३.७	७५.५	१६९.६	१९२.१	१५२.८	१९१.३	२७४.६	१६४.४	१६७.४
१४	कच्चा ऊन	५४.४	५१.८	७५.१	७२.०	३७.२	३६.२	१८.८	१७.१	४०.७	२४.९	२३.४
१५	तयारी पोशाक	६०८.८	४०८.०	५६१.८	५५६.०	८७६.४	२०९८.३	१४६८.३	१७९६.८	२०३३.७	१५२८.२	१११५.२
१६	चाउचाउका लागि पाउडर	५.८	५.१	४.९	७.१	७.८	८.२	९.३	१०.५	२५.६	११.८	१८.४
१७	जुत्ता तथा चप्पल	२२२.०	१६८.६	२४०.९	२१७.६	२९९.९	६४८.६	४६६.९	५५५.५	७०७.८	५०५.५	४४४.४
१८	स्मार्न्ट कार्ड	२४.५	२२.५	२०.२	१४.८	३६.८	१९.०	१६.९	७.३	३८.०	७.९	६३.९
१९	सोलार प्यानेल	८२.६	७०.९	८२.०	८३.२	४८.१	१०६.५	१६६.३	१२०.४	१५०.१	५१.९	५७.५
२०	स्टिल रड तथा सिट	३.५	५४.८	१७.३	६३.३	१२१.५	१२४.२	६४.४	५६.६	४९.८	३४.३	२५.७
२१	स्टोरेज व्याट्री	५६.६	१०४.७	४५.८	८३.८	७४.२	७६.३	१०८.७	४६.४	४०.३	२५.७	२७.१
२२	दुरसञ्चारका उपकरण	११२०.५	१५३९.७	१७९९.०	२४२३.१	२६८२.५	२२८४.४	१९३३.२	३१५५.२	३६०२.७	२६२९.१	१७४२.०
२३	पोलिष्टर धागो	२८.३	३४.९	३१.४	३३.२	३०.३	४७.०	४८.१	२७.४	३७.८	२८.३	३७.३
२४	खेलौना	४३.८	५१.१	६१.७	७३.५	७९.९	१४५.४	१२१.१	१७५.९	१५१.२	१२१.१	९४.३
२५	यातायातका साधन तथा पाटपुर्जा	११९.४	१३२.२	१५८.३	२७८.७	४११.०	४३१.२	४९३.४	५६०.७	६९२.५	४८६.१	३१५.८
२६	टायर, ट्युव तथा फ्लेप	१६.७	१९.८	१३.६	१५.९	१७.९	२४.१	३३.२	६३.०	३९.२	३०.१	१८.७
२७	भिडीयो टेलिभिजन तथा पार्टस	३२७.०	४४४.१	३६८.५	७१४.६	८९९.३	१०२८.९	७८८.८	५२०.१	५६३.३	३४८.८	२७२.७
	क. जम्मा	**५००३.३**	**६४७०.६**	**७६१०.६**	**८२६८.७**	**१०५६८.१**	**१३१९९.४**	**११६३२.६**	**१३९५८.२**	**१५९४३.२**	**११३५४.८**	**८३५६.६**
	ख. अन्य	**२३२८.६**	**३५४६.०**	**३९५८.९**	**४४५५.८**	**५४३०.६**	**७३५२.४**	**६५५९.४**	**९४३४.१**	**१०५३५.१**	**७२६१.१**	**६२२१.९**
	कुल जम्मा	**७३३१.९**	**१००१६.६**	**११५६९.४**	**१२७२४.५**	**१५९९८.७**	**२०५५१.९**	**१८१९२.०**	**२३३९२.३**	**२६४७८.४**	**१८६१५.९**	**१४५७८.६**

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

अनुसूची ५.८ः भारत र चीन बाहेकका अन्य मुलुकबाट आयात भएका केही प्रमुख वस्तुहरु

(रु. करोडमा)

क.सं.	विवरण	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	प्रथम आठ महिना	
											२०७८/७९	२०७९/८०
१	सुन	२४७९.४	६३९.०	१६०७.४	२७४३.२	३२२०.४	३४६३.४	१३६३.७	२७४८.६	४२६९.१	३२६७.३	३५८५.१
२	चांदी	१२७१.१	२४६९.९	७२४.३	९८७.३	१३३५.४	१३३०.५	९४९.२	८५९.५	१३९२.१	१३३४.५	१३६.८
३	पेट्रोलियम पदार्थ	१८२.८	२०३.५	३११.६	२४९.४	२१०.९	२४०.४	२५४.२	२९३.२	३६४.१	२३६.०	१६३.३
४	अन्य मेशिनरी तथा पार्टस्	५७२.९	५९५.६	६६७.०	६४७.४	१०९४.४	११०७.३	८२२.२	१३९९.४	१०४१.०	६७४.०	७८१.८
५	इलेक्ट्रीकल समान	१५५.६	१९१.३	१७७.१	१६६.३	२१०.१	२१९.३	१५६.७	२४८.३	२६१.७	१५६.३	१५१.१
६	धागो	२६०.९	२६४.१	२९४.१	२१४.६	३४७.३	४८५.५	३६२.२	३५७.०	५१५.९	३४६.९	३३४.१
७	कच्चा ऊन	१००.४	९४.१	९०.९	८३.३	७५.३	९०.९	७७.१	८९.२	१३७.४	९०.३	७३.०
८	यातायातका सामान	४९६.७	४७७.२	५८७.७	७६१.८	१०७७.९	८५१.८	६८७.३	६२४.४	१०६२.१	६२९.८	४७१.८
९	औषधि	२८१.२	५३१.३	९०३.०	३४०.६	४७९.४	६२६.०	३८९.५	५९८.८	३१९३.६	२४२७.७	९१३.२
१०	रासायनिक मल	१३८.३	९५.७	१६८.७	३३०.०	४६२.५	६९३.०	८७१.६	१२७०.७	१२५२.७	४८६.१	२१०६.५
११	कागज	१७२.६	१८७.७	१८५.५	२७३.०	२२८.५	२५४.२	२२२.७	१२१.२	१६५.१	१०५.०	१५१.५
१२	कम्प्यूटर पार्टस्	१३४.४	१३६.०	१३४.६	२५३.६	१८५.४	२२८.१	४२२.२	४१२.१	२८६.८	१९२.९	१३७.५
१३	हवाईजहाजका पार्टस्	२१७.९	१६९८.४	७६७.९	१७२७.७	२२३५.७	२३११.०	२१३६.९	३७५.९	६०२.९	४७९.६	३२३.३
१४	दुरसंचारका सामान	३३८.४	३८५.६	५४८.८	६९०.२	६०५.७	३२३.६	२५०.८	२९७.८	३५०.३	२१९.४	१९७.५
१५	कपडा (सुती तथा अन्य)	९०.२	८६.९	७१.०	७०.८	७४.३	७२.५	५३.८	७९.५	९३.३	६५.०	५१.४
१६	पोलिथिन ग्रान्युअल्स्	७७९.१	६५८.०	९१२.२	८९०.५	१३८९.६	१२१६.८	१००५.८	१०७९.६	११९६.६	७२६.६	८१७.९
१७	कच्चा पाम तेल	४१३.४	५१०.४	३११.९	५७७.३	४६८.९	११८२.७	१७९९.१	७२३.५	३९३१.१	३०८२.१	२०११.३
१८	कच्चा भटमासको तेल	१४७७.८	१२८४.४	१२७२.०	१३५२.९	१५०५.४	१३४५.१	१८७४.१	५३३६.४	५६२५.७	४३८१.४	२७७६.४
१९	तामाको तार तथा स्क्रयाँप्स	२९९.३	२५३.१	१७१.८	१७५.६	२३०.५	४३८.१	४५१.४	५१६.९	६७०.४	४८५.०	३१०.८
२०	कच्चा रेशम	०.७	१.७	०.२	०.०	०.१	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
	क. जम्मा	**९८६३.२**	**१०७६४.१**	**९९०७.६**	**१२५३५.७**	**१५४३७.८**	**१६४८०.२**	**१४१५०.५**	**१७४३१.९**	**२६४११.९**	**१९३८५.८**	**१५४९४.४**
२१	ख. अन्य	६४४६.८	७५२२.१	८१६१.६	१०३८४.१	११६६३.७	१३०२९.२	१३८०७.८	१५९९९.१	१९१३९.३	१३१४७.६	१००८५.६
	कुल जम्मा	**१६३१०.०**	**१८२८६.२**	**१८०६९.२**	**२२९१९.९**	**२७१०१.५**	**२९५०९.४**	**२७९५८.४**	**३३४३१.०**	**४५५५१.२**	**३२५३३.४**	**२५५७९.९**

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

अनुसूची ५.९: परिवर्त्य विदेशी विनिमयको आय व्यय*

(रु. करोडमा)

विवरण	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	प्रथम आठ महिना	
										२०७८/७९	२०७९/८०
आय	**७७०७५.१**	**८४७२४.३**	**९२६८६.४**	**९३४९०.९**	**१०६८६२.६**	**११४७२५.६**	**१२०००६.१**	**१२००१३.१**	**१२८८६८.२**	**७९४०९.०**	**१००५१६.४**
१. सेवा	५४३२३.५	६०१०१.७	६४४१६.०	६६५४५.७	७३६७०.८	८४२०१.४	८३११९.८	८५७२२.७	९०७३८.४	५५६२२.३	७५३७७.२
(क) रेमिटान्स	४९०३०.३	५४००५.३	५९४५८.८	६०२४९.७	६५४००.३	७५०६९.०	७५४४७.१	८४१४८.६	८६८५५.२	५३४४४.०	६९९५३.७
(ख) पर्यटकको खर्च	४६११.५	५२४१.८	४१११.५	५१९७.७	६५६६.०	७४२०.२	६०५३.६	६३९.१	२८६१.८	१५६१.३	३६१०.८
(ग) बैदेशिक लगानीमा ब्याज	६८१.८	८५४.६	८४५.६	१०९८.२	१७०४.५	१७१२.२	१६१९.१	९३५.०	१०२१.४	६१७.०	१८१२.७
२. वस्तुहरुको निर्यात	७४८२.२	७३५४.५	५७६८.४	६१२०.६	५७१४.६	६३१२.३	४९८७.५	४७५६.७	६३५६.३	३९५०.४	५२६०.४
३. कुटनैतिक नियोग	२६३४.८	३२४८.१	३९९७.८	२६७२.८	२०९६.१	२११९.९	१२३३.८	६३३.२	९५२.६	५५२.७	७१४.४
४. बैदेशिक सहायता	४०५३.३	२४८५.४	७०८३.९	५५४२.२	९५७६.५	६६७५.६	१६६७४.२	१५०४२.५	१५६९५.०	९९८८.६	७८३८.५
५. विविध	८५८१.३	११५३४.५	११४२०.२	१२६०९.६	१५८०४.५	१५४१६.३	१३९९०.८	१३८५८.०	१५१२५.९	९२९४.९	११३२५.९
व्यय	**२९५९५.४**	**३१५४१.६**	**३७५६५.२**	**४४०७०.६**	**६०९५५.७**	**७३९३७.८**	**५८७०८.४**	**७२७३७.२**	**८६२२३.१**	**५९३७५.६**	**५५५६२.२**
१. सेवा	५९५१.२	६७५०.८	८०४९.६	१०७३७.९	१४२६६.१	१५२५६.२	९९१२.३	९६०८.८	१४९६३.८	७५१४.३	१४०२२.३
(क) साँवा ब्याज भुक्तानी	२०६८.९	२१२३.३	२३८३.१	३३८४.७	६०९३.५	५२८७.३	३४७३.२	५१६८.२	४४१४.८	२२८८.३	४४६२.१
(ख) अन्य	३८८२.३	४६२७.५	५६६६.५	७३५३.२	८१७२.६	९९६८.८	६४३९.१	४४४०.७	१०५४८.९	५२२६.०	९५६०.२
२. वस्तुहरुको आयात	२२७२४.५	२४०६०.२	२८४२४.५	३२४९४.७	४५८४५.०	५७१४०.३	४८१९८.२	६२४५९.६	७०३५७.३	५१३०५.१	४०६३६.२
३. कुटनैतिक नियोग	१५८.९	१८८.८	२११.०	११२.८	२४८.३	४७०.४	२४०.८	३६७.४	१७५.५	१२४.२	९५.८
४. विविध	७६०.८	५४१.८	८८०.१	७२५.२	५९६.३	१०७०.९	३५७.२	३०१.४	७२६.७	४३२.०	८०७.८
बचत वा घाटा (-)	**४७४७९.७**	**५३१८२.७**	**५५१२१.२**	**४९४२०.३**	**४५९०६.९**	**४०७८७.८**	**६१२९७.७**	**४७२७५.९**	**४२६४५.०**	**२००३३.३**	**४४९५४.२**

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

*भारतीय मुद्रा बाहेक अन्य परिवर्त्य विदेशी मुद्रा मात्र ।

अनुसूची ५.१०: बैंकहरुसँग रहेको कुल वैदेशिक सम्पत्ति

(रु. करोडमा)

वर्ष	विवरण							वाणिज्य बैंक			कुल जम्मा (१+८)
	जम्मा (२+३+४+५)	सुन	आई.एम.एफ.गोल्ड ट्रन्चे	स्पेशल ड्रइङ्ग राइट्स	विदेशी विनिमय (६+७)	परिवर्त्य मुद्रा	अपरिवर्त्य मुद्रा	विदेशी विनिमय (९+१०)	परिवर्त्य मुद्रा	अपरिवर्त्य मुद्रा	
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
२०६८ असार	२२५०५.२	५२२.६	०.०	६७३.१	२१३०९.५	१६५२५.८	४७८३.८	५९०५.८	५५५०.३	३५५.५	२७८८८.४
२०६९ असार	३९२०४	९१५	०	७३७	३७५५२	२८५६८	८९८४	६३९३	५७१४	६७९	४५५९८
२०७० असार	४७३७९	१४२०	०	६५९	४५२९९	३३९९४	११३०५	८०३०	७४०८	६२२	५५४०९
२०७१ असार	५९३७५	१५८८	०	५४७	५७२४०	४२६१३	१४६२७	९३०१	८७३७	५६३	६८६७६
२०७२ असार	७२६६८	१९५३	०	४१०	७०३०६	५१७४६	१८५६०	१२१००	११४८४	६१५	८४७६८
२०७३ असार	९१७६३	२८२१	२३८	३	८८७०१	६७२४६	२१४५५	१५२२०	१४४०१	८१९	१०६९८३
२०७४ असार	९५५६६	२५९३	२२९	१७	९२७२७	६८३८७	२४३४०	१५२१७	१४४४२	७७५	११०७८२
२०७५ असार	१०२०११	२८०८	२४७	१७	९८९४०	७३७६३	२५१७६	११३१९	१०२०१	१११८	११३३३०
२०७६ असार	९३७०५	३१८४	२४२	३५	९०२४४	६६७९०	२३४५४	१३६४७	१२५५२	१०९६	१०७३५३
२०७७ असार	१२७४२१	४५००	२६७	४२	१२२६१२	९२१००	३०५१२	१७५७१	१६१२९	१४४३	१४४९९३
२०७८ असार	१२९८९०	५११३	२७२	४२	१२४४६३	९२५९२	३१८७१	१५४३९	१३७९४	१६४५	१४५३२९
२०७९ असार	११४४६८	६००४	२६७	२५५७	१०५६३९	७८३८२	२७२५८	१५९४१	१४४५६	१४८४	१३०४०९
२०७९ फागुन	१३३८१८	६४९०	२८१	२५५३	१२४४९४	९२५१९	३१९७५	१५६२७	१४१४३	१४८३	१४९४४५

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

अनुसूची ५.११: शोधनान्तर स्थिति

(रु.करोडमा)

विवरण	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	प्रथम आठ महिना	
										२०७८/७९	२०७९/८०
(क) चालु खाता	**८९७२.२**	**१०८३२.०**	**१४०४१.८**	**-१०१३.१**	**-२४६८२.२**	**-२६६९७.०**	**-३३७६.३**	**-३३३६७.२**	**-६२३३२.५**	**-४६०७१.५**	**-४४३०.८**
निर्यात, एफ.ओ.बी.	१००९६.१	९८२७.६	७४८६.६	८२१२.७	९३४७.४	११३६८.६	१०८२८.८	१४३७४.५	२११४६.५	१५२३७.२	१२५१४.२
तेल	०.०	०.०	०.०	०.०	१२१३.४	१५९८.६	९५९.०	२२२.७	८०६.९	३५८.५	११२१.७
अन्य	१००९६.१	९८२७.६	७४८६.६	८२१२.७	८१३३.९	९७७०.०	९८६९.८	१४१५१.७	२०३३९.६	१४८७८.७	११३९२.५
आयात, एफ.ओ.बी.	-६९६३७.३	-७६१७७.३	-७५६४८.८	-९७७९४.६	-१२२९२७.२	-१३९८८७.६	-११६९२६.१	-१४९९२०.२	-१८७३४४.०	-१२७१८१.८	-१०३११३.५
तेल	-१३२९७.६	-११२०४.५	-६८७२.४	-१२१४१.४	-१७३०६.७	-२१५५३.९	-१६६९२.९	-१७६३२.०	-३२७०७.४	-१८००७.०	-२०११२.६
अन्य	-५६३३९.७	-६४९७२.८	-६८७७६.३	-८५६५३.२	-१०५६२०.५	-११८३३३.७	-१००२३३.३	-१३२२८८.१	-१५४६३६.७	-१०९१७४.८	-८३०००.९
व्यापार सन्तुलन	-५९५४१.३	-६६३४९.७	-६८१६२.२	-८९५८१.८	-११३५७९.९	-१२८५१८.९	-१०६०९७.३	-१३५५४५.७	-१६६१९७.५	-१११९४४.६	-९०५९९.३
खुद सेवा आय	२०८८.२	२७६१.८	९८४.९	२८९.१	१६९.१	-१४३५.७	-९६.५	-७२८५.३	-१०८११.७	-६६२४.९	-४९०८.३
सेवा आय	१२५०६.१	१४९२८.८	१३८४७.२	१५८२६.५	१७६६३.१	१८५७३.९	१५६३५.०	७९०७.०	१२२०८.४	७२५३.१	११३३०.७
यात्रा	४६३७.५	५३४२.९	४१७६.५	५८५२.७	६८५२.२	७५१४.३	६०८८.५	७२६.६	३२४४.७	१८६९.६	३७१२.३
अन्यत्र नपरेको सरकारी आय	२४३५.३	३२४८.१	३८३३.१	२५५३.४	२२४६.१	२१८४.२	१२३३.८	६३३.२	९५२.६	५५२.७	७१४.४
अन्य	५४३३.४	६३३७.९	५८३७.६	७४२०.४	८५६४.८	८८७५.४	८३१२.६	६५४७.२	८०११.०	४८३०.८	६९०४.०
सेवा भुक्तानी	-१०४१७.९	-१२१६७.१	-१२८६२.३	-१५५३७.४	-१७४९४.०	-२०००९.६	-१५७३१.४	-१५१९२.२	-२३०२०.१	-१३८७८.०	-१६२३९.०
यातायात	-३९८२.२	-४३९९.६	-४४०३.०	-४६८८.५	-६२८२.८	-६५७४.७	-६८३४.०	-८०९७.४	-९२२३.०	-६३७१.८	-५४९३.७
भ्रमण	-४२१७.६	-५३१९.०	-५६४१.८	-७९९२.७	-७९५९.७	-८९०८.०	-५३१३.७	-३२८०.०	-९७३२.३	-५०५०.०	-७६१२.३
अन्यत्र नपरेको सरकारी व्यय	-१६२.६	-१९७.५	-२१०.०	-१३३.२	-२४८.३	-४७०.४	-२४०.८	-३६७.४	-१७५.५	-१२४.२	-९५.८
अन्य	-२०५५.६	-२२५१.०	-२६०७.४	-२७२३.०	-३००३.२	-४०५६.६	-३३४२.८	-३४४७.५	-३८८९.३	-२३३१.९	-३०३७.२
व्यापार तथा सेवा क्षेत्रको सन्तुलन	-५७४५३.१	-६३५८७.९	-६७१७७.३	-८९२९२.७	-११३४१०.८	-१२९९५४.७	-१०६१९३.८	-१४२८३०.९	-१७७००९.३	-११८५६९.५	-९५५०७.५
खुद आय	३२७५.२	३४२४.३	३४००.४	३०९९.५	२२६१.५	३५८२.२	४५९५.४	२३२८.६	२८८९.१	१७९१.०	३४६९.८
आय प्राप्ती	३९५४.०	४२८३.२	४३०८.५	५१९५.९	६९१४.३	७५७०.४	६८०५.५	६०८७.९	५७४९.४	३३४५.८	५७८२.२
आय भुक्तानी	-६७८.८	-८५८.९	-९०८.१	-२०९६.४	-४६५२.८	-३९८८.२	-२२१०.२	-३७५९.३	-२८६०.३	-१५५४.८	-२३१२.४
व्यापार, सेवा तथा आय सन्तुलन	-५४१७७.९	-६०१६३.७	-६३७७६.८	-८६१९३.२	-१११११४९.३	-१२६३७२.५	-१०१५९८.४	-१४०५०२.४	-१७४१२०.२	-११६७७८.४	-९२०३७.७
खुद ट्रान्सफर	६३१५०.०	७०९९५.७	७७८१८.७	८५१८०.१	८६४६७.१	९९६७५.४	९८२२२.१	१०७१३५.२	१११७८७.७	७०७०६.९	८७६०७.०
ट्रान्सफर आय	६३४८५.५	७१२५२.२	७८१९९.०	८५५७०.९	८७०४७.६	१००५६९.३	९८७६७.४	१०७७४१.४	११२५५९.५	७११९७.५	८८०७१.५
अनुदान	४८५२.०	५२८५.५	७०४१.२	११४६६.४	६०९९.५	६४६३.१	५१९२.६	५७३४.१	५४७०.७	३६१२.५	३८४९.८
निजी क्षेत्रको विप्रेषण	५४३२९.४	६१७२७.९	६६५०६.४	६९५४५.२	७५५०५.९	८७९३६.७	८७५०२.७	९६१०५.५	१००७३०.७	६३३९२.६	७९४३२.२
पेन्सन	४१३७.३	४२३८.८	४६५१.४	४५५९.३	५४१५.५	६१५२.८	५७८१.८	५८५९.५	६१९६.२	४१७०.३	४७५६.७
अन्य	१६६.८	०.०	०.०	०.०	२६.८	१६.७	२९०.३	४२.४	१६१.९	२२.०	३२.८
ट्रान्सफर भुक्तानी	-३३५.५	-२५६.६	-३८०.३	-३९०.८	-५८०.५	-८९३.९	-५४५.२	-६०६.२	-७७१.९	-४९०.५	-४६४.५

अनुसूची ५.११: शोधनान्तर स्थिति

(रु.करोडमा)

विवरण	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	प्रथम आठ महिना	
										२०७८/७९	२०७९/८०
(ख) पुँजी खाता (पुँजी ट्रान्सफर)	**१७०६.४**	**१४८१.१**	**१६९८.७**	**१३३६.३**	**१७७२.२**	**१५४५.९**	**१४२१.३**	**१५२६.४**	**९९९.२**	**६९९.९**	**५५७.७**
जम्मा (क + ख)	१०६७८.५	१२३१३.१	१५७४०.६	३२३.२	-२२९१०.०	-२५१५१.२	-१९५५.०	-३१८४०.८	-६१३३३.३	-४५३७१.६	-३८७३.०
(ग) वित्तीय खाता (समूह ङ बाहेक)	**१११४.८**	**१७७२.१**	**२९६३.८**	**२६६४.०**	**१०२८३.४**	**९७०८.९**	**२७८७४.८**	**२३०६७.२**	**३१३०१.९**	**१७५५४.६**	**१३०५८.३**
प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी आप्रवाह	३१९.५	४३८.३	५९२.१	१३५०.४	१७५०.५	१३०६.५	१९४७.९	१९५१.३	१८५६.०	१६२९.६	११६.९
पोर्टफोलियो लगानी	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
अन्य लगानी सम्पत्ति	-२१३३.२	-३४५८.५	-३०९३.६	-४८६९.१	-४०२९.०	-२७४७.४	-६३०.४	-१५८३.८	-१४०६.३	-२१९०.३	१४१२.१
व्यापारिक साख	-१६२.०	-२२३.४	-३३.९	-९००.५	४१९.४	१०५७.०	-६०८.३	-१५८८.२	-१४२५.६	-२२०७.५	१४०५.७
अन्य	-१९७१.२	-३२३५.०	-३०५९.७	-३९६८.५	-४४४८.३	-३८०४.४	-२२.१	४.४	१९.३	१७.२	६.५
अन्य लगानी दायित्व	२९२८.५	४७९२.३	५४६५.४	६१८२.६	१२५६१.९	१११४९.८	२६५५७.४	२२६९९.७	३०८५२.१	१८११५.३	११५२९.३
व्यापारिक साख	२३६८.६	२२९१.२	१६३९.७	२४३८.१	५४५३.५	३७१०.७	८२२३.८	११६८५.३	११८४८.३	७५५४.१	५४१४.५
ऋण	४१९.२	११८५.७	२७३४.२	५६१०.९	८४४४.१	६३५६.२	१४९५९.९	११४०५.४	११५९९.०	५७९४.२	४७७९.४
सरकार	४४०.८	११९१.९	२५९७.९	४४७८.७	८११७.९	६१४३.८	१३९०१.६	१०३९०.८	९२६०.२	४५५७.३	३४५८.४
ऋण प्राप्ती	२११३.२	२८९६.१	४३७७.४	६२६०.२	९९७६.८	८१४७.७	१६२५७.६	१२७१७.६	१२२०१.८	५३३६.४	५४३३.०
साँवा भुक्तानी	-१६७२.५	-१७०४.२	-१७७९.५	-१७८१.५	-१८५८.९	-२००३.९	-२३५६.०	-२३२६.९	-२९४१.६	-७७९.०	-१९७४.६
अन्य क्षेत्र	-२१.५	-६.२	१३६.३	११३२.२	३२६.३	२१२.४	१०५८.३	१०१४.७	२३३८.८	१२३६.८	१३२१.१
करेन्सी तथा डिपोजिट	२७३.३	१४३१.९	१४९८.२	-१८८१.२	-१३३४.०	१०६३.८	३३७०.६	-३९०.४	३७४८.७	१०७७.५	११५२.३
राष्ट्र बैंक	-३.७	-२.०	-०.६	२३.२	-१७.९	२.७	२.६	२.३	-४.४	-२.६	-१.१
वाणिज्य बैंक	२७७.०	१४३३.९	१४९८.८	-१९०४.४	-१३१६.१	१०६१.०	३३६८.०	-३९२.६	३७५३.१	१०८०.१	११५३.४
अन्य दायित्व	-१३२.७	-११६.६	-४०६.८	१४.८	-१.७	१९.१	३.०	-०.७	३६५६.१	३६८९.६	१८३.१
जम्मा (क+ख+ग)	११७९३.३	१४०८५.२	१८७०४.४	२९८७.२	-१२६२६.६	-१५४४२.२	२५९१९.९	-८७७३.६	-३००३१.४	-२७८१६.९	९१८५.३
(घ) विविध पुँजी तथा भुलचुक	**११९२.८**	**१८५०.३**	**१६८५.०**	**३३४२.२**	**११३८८.७**	**९७६५.९**	**५६९१.७**	**८५०५.९**	**११९१०.३**	**६७२०.२**	**६९६०.९**
जम्मा (क+ख+ग+घ)	१२९८६.१	१५९३५.५	२०३८९.५	६३२९.४	-१२३८.०	-५६७६.३	३१६११.६	-२६७.७	-१८१२१.१	-२१०९६.८	१६१४६.२
(ङ) रिजर्भ तथा सम्बन्धित शिर्षक	**-१२९८६.१**	**-१५९३५.५**	**-२०३८९.५**	**-६३२९.४**	**१२३८.०**	**५६७६.३**	**-३१६११.६**	**२६७.७**	**१८१२१.१**	**२१०९६.८**	**-१६१४६.२**
रिजर्भ सम्पत्ति	-१२८५३.६	-१५८१९.२	-२०३८९.५	-६१५९.२	१३३५.०	५७६४.४	-३१५२४.५	२६७.७	१८१२१.१	२१०९६.८	-१६१४६.२
नेपाल राष्ट्र बैंक	-११५९९.२	-१३०३५.३	-१७२८८.७	-६१८७.९	-२५७८.२	८०८५.८	-२७६२२.१	-१८८८.९	१८६०४.३	२०९३४.३	-१६४८२.३
वाणिज्य बैंक	-१२५४.४	-२७८३.९	-३१००.८	२८.७	३९१३.२	-२३२१.३	-३९०२.४	२१५६.६	-४८३.२	१६२.४	३३६.२
आई.एम.एफ. कर्जा उपयोग	-१३२.४	-११६.३	०.०	-१७०.२	-९७.१	-८८.१	-८७.१	०.०	०.०	०.०	०.०
खुद वैदेशिक सम्पत्तिमा परिवर्तन (—वृद्धि)	**-१२७१२.७**	**-१४५०३.६**	**-१८८९१.२**	**-८२१०.६**	**-९६.०**	**६७४०.०**	**-२८२४१.०**	**-१२२.७**	**२५५२५.९**	**२५८६३.८**	**-१४८१०.८**

नोटः (-) शोधनान्तरले बचत बुझाउँदछ ।

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

अनुसूची ६.१ः वैदेशिक रोजगारीको लागि श्रम स्वीकृति लिने कामदारको सङ्ख्या

आर्थिक वर्ष	महिला	पुरुष	जम्मा
२०७२ असारसम्म	**१३५८०६**	**३०६५४६२**	**३२०१२६८**
२०७२/७३	१८३७७	३८४७९७	४०३१७४
२०७३/७४	२०१८९	३६३३०४	३८३४९३
२०७४/७५	२२४१७	३३१६६५	३५४०८२
२०७५/७६	२०५७८	२१५६३३	२३६२११
२०७६/७७	१८२०२	१७२१९१	१९०३९३
२०७७/७८	७१७८	६४८९४	७२०७२
२०७८/७९	३३०६२	३१५८०५	३४८८६७
२०७९/८०*	३३८७९	३०३२६५	३३७१४४
२०७९ फागुनसम्म	**३०९६८८**	**५२१७०१६**	**५५२६७०४**

स्रोतः श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय, २०७९

* फागुनसम्मको।

नोटः ईपिएस मार्फत दक्षिण कोरिया जानेको सङ्ख्या यहाँ समावेश गरिएको छैन।

अनुसूची ६.२: श्रम स्वीकृति लिई वैदेशिक रोजगारीमा गएका कामदारको विवरण

देश	२०७२ असारसम्म			आर्थिक वर्ष २०७२/७३			आर्थिक वर्ष २०७३/७४			आर्थिक वर्ष २०७४/७५			आर्थिक वर्ष २०७५/७६			आर्थिक वर्ष २०७६/७७		
	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
मलेशिया	२४२६६	९२६७७५	९५३१५२	१५८८	५७३७८	५८९६६	२०३४	९३३४४	९५३७८	३०३७	१०११७२	१०४२०९	१७१	९८२८	९९९९	४००	३८७५९	३९१५९
कतार	८१६०	८५९१३४	८७१०५४	१४७७	१२६२६७	१२७७४४	२५०३	११८८१४	१२१३१७	३८६४	९९३१५	१०३१७९	३७०२	७१३२२	७५०२४	२३८३	२७४५३	२९८३६
यूएई	३५०२२	४०७४०२	४४०२९०	७९९६	४४०००	५१९९६	७५४५	५०४४५	५७९९०	६५६४	५३६८०	६०२४४	७३३२	५५४४४	६२७७६	७३५९	४४६९८	५२०५७
साउदी अरब	३३२१	६९४२१६	७००९८६	१५१९	१३३१५८	१३४६७७	११६८	७२७८५	७३९५३	१०२४	३९९३८	४०९६२	१५८७	४४४९३	४६०८०	२४८	३९०१२	३९२६०
कुवेत	३९१५४	६५६१५	१००२१२	७४९	९१७३	९९२२	८३५	१२३१६	१३१५१	१६२६	१५९२९	१७५५५	१५७८	१४४१७	१५९९५	१२०७	७७६४	८९७१
बहराईन	२७९४	३६६९४	३९३४१	३२०	२८०५	३१२५	२७४	३६४२	३९१६	३३२	४५३०	४८६२	४३५	४१९८	४६३३	४१२	२८९२	३३०४
ओमान	३५८९	२३३८६	२६६५४	७८६	२२३८	३०२४	५२५	२५४८	३०७३	३६७	२६९२	३०५९	३२१	२४०१	२७२२	२९१	१७०५	१९९६
जापान	५६५	९७२९	१०२७८	१२०	३७१९	३८३९	८३	२१५५	२२३८	४५	७१६	७६१	८९	८७०	९५९	१३१	८०८	९३९
अन्य	१९५००	५२२३९	६९५७८	३८२२	६०५९	९८८१	५२२२	७२५५	१२४७७	५५५८	१३६९३	१९२५१	५३६३	१२६६०	१८०२३	५७७१	९१००	१४८७१
जम्मा	१३५८०६	३०६५४६२	३२०१२६८	१८३७७	३८४७९७	४०३१७४	२०१८९	३६३३०४	३८३४९३	२२४१७	३३१६६५	३५४०८२	२०५७८	२१५६३३	२३६२११	१८२०२	१७२१९१	१९०३९३

देश	आर्थिक वर्ष २०७७/७८			आर्थिक वर्ष २०७८/७९			२०७९ असारसम्म			आर्थिक वर्ष २०७९/८०*			२०७९ फागुनसम्म		
	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
मलेशिया	४	१०३	१०७	१२५८	२४८३३	२६०९१	३२७५८	१२५२१९२	१२८७०६१	५१३९	१७०००९	१७५१४८	३७८९७	१४२२२०१	१४६२२०९
कतार	१०५४	२१०७६	२२१३०	४३४८	७२४७५	७६८२३	२७४९१	१३९५८५६	१४२७१०७	२८५५	२६४३३	२९२८८	३०३४६	१४२२२८९	१४५६३९५
यूएई	२३५२	९२५७	११६०९	१२९२८	४०९१६	५३८४४	८७०९८	७०५८४२	७९०८०६	९२४५	२४८८२	३४१२७	९६३४३	७३०७२४	८२४९३३
साउदी अरब	८५	२३२३४	२३३१९	२०८	१२५१६०	१२५३६८	९१६०	११७१९९६	११८४६०५	५९	३३४६२	३३५२१	९२१९	१२०५४५८	१२१८१२६
कुवेत		२	२	३७३२	१९०५४	२२७८६	४८८८१	१४४२७०	१८८५९४	६१२३	१५९१५	२२०३८	५५००४	१६०१८५	२१०६३२
बहराईन	१७४	२९७२	३१४६	६३८	६९५४	७५९२	५३७९	६४६८७	६९९१९	५१६	२३२२	२८३८	५८९५	६७००९	७२७५७
ओमान	१५५	१४०१	१५५६	६२२	३००४	३६२६	६६५६	३९३७५	४५७१०	६६७	१२१५	१८८२	७३२३	४०५९०	४७५९२
जापान	८५	४६८	५५३	५८१	१८९७	२४७८	१६९९	२०३६२	२२०४५	७८३	२४६७	३२५०	२४८२	२२८२९	२५२९५
अन्य	३२६९	६३८१	९६५०	८७४७	२१५१२	३०२५९	५७२५२	१२८८९९	१८३९९०	८४९२	२६५६०	३५०५२	६५७४४	१५५४५९	२१९०४२
जम्मा	७१७८	६४८९४	७२०७२	३३०६२	३१५८०५	३४८८६७	२७५८०९	४९१३७५१	५१८९५६०	३३८७९	३०३२६५	३३७१४४	३०९६८८	५२१७०१६	५५२६७०४

स्रोतः श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय, २०७९

*फागुनसम्मको

नोटः ईपिएस मार्फत दक्षिण कोरिया जानेको सङ्ख्या यहाँ समावेश गरिएको छैन।

अनुसूची ६.३: EPS मार्फत दक्षिण कोरीयामा रोजगारीमा गएका कामदारको विवरण

सन्	पुरुष	महिला	जम्मा
२००८	२७३३	८१	२८१४
२००९	१८४७	६४	१९११
२०१०	१९१७	४२२	२३३९
२०११	३८४६	१३७	३९८३
२०१२	५९३७	३९५	६३३२
२०१३	४८६३	१८३	५०४६
२०१४	५५८७	४४१	६०२८
२०१५	५४६०	४०६	५८६६
२०१६	७५०१	५७८	८०७९
२०१७	७४२४	३७६	७८००
२०१८	८१०७	४०४	८५११
२०१९	६६७२	४६४	७१३६
२०२०	९५८	६९	१०२७
२०२१	३५७	३०	३८७
२०२२	१२७१९	१५९२	१४३११
२०२३*	४०१९	२१५	४२३४
जम्मा	**७९९४७**	**५८५७**	**८५८०४**

स्रोतः श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय, २०७९

* Till 14 Mar 2023

अनुसूची ६.४: गैर नेपाली नागरिकको श्रम स्वीकृती र नविकरणको विवरण

S.N.	Country	Fiscal Year 2075/076			Fiscal Year 2076/077			Fiscal Year 2077/078			Fiscal Year 2078/079			Fiscal Year 2079/080 till Falgun Last			Total No. of work permit taken in last 5 Years
		Renew	New	Total	Renew	New	Total	Renew	New	Total	Renew	New	Total	Renew	New	Total	
1	**Afghanistan**	1	0	1	1	0	1	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	2
2	**Armenia**	0	0	0	0	2	2	2	0	2	3	0	3	1	1	2	9
3	**Australia**	25	11	36	16	20	36	18	7	25	13	7	20	10	9	19	136
4	**Austria**	4	6	10	1	1	2	1	0	1	1	1	2	1	0	1	16
5	**Azerbaijan**	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0	0	0	2
6	**Bangladesh**	10	7	17	9	3	12	1	3	4	4	7	11	6	3	9	53
7	**Belgium**	8	0	8	2	1	3	1	0	1	0	1	1	1	2	3	16
8	**Belize**	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
9	**Bhutan**	8	3	11	4	6	10	5	0	5	5	0	5	3	1	4	35
10	**Bolivia**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1
11	**Brazil**	1	6	7	6	8	14	4	3	7	6	1	7	5	1	6	41
12	**Bulgaria**	3	3	6	5	0	5	3	0	3	1	0	1	0	0	1	16
13	**Cambodia**	0	1	1	0	2	2	2	0	2	1	0	1	0	1	1	7
14	**Cameroon**	0	4	4	6	15	21	1	7	8	17	5	22	7	5	12	67
15	**Canada**	7	6	13	10	6	16	8	4	12	10	10	20	3	2	5	66
16	**Chad**	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	1	0	1	3
17	**China**	755	832	1587	485	850	1335	876	830	1706	976	812	1788	467	354	821	7237
18	**Colombia**	0	3	3	1	0	1	1	0	1	0	2	2	0	1	1	8
19	**Cyprus**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
20	**Congo**	2	0	2	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
21	**Cote DIvoire**	0	4	4	1	3	4	0	1	1	1	0	0	0	0	0	9
22	**Croatia**	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1
23	**Czech Republic**	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	3
24	**Denmark**	2	3	5	0	2	2	1	1	2	3	3	6	3	0	3	18
25	**Egypt**	0	1	1	1	1	2	0	2	2	0	1	1	0	0	0	6
26	**El Salvador**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	2
27	**Ethiopia**	0	0	0	0	1	1	1	1	2	0	0	0	0	0	0	3

अनुसूची ६.४: गैर नेपाली नागरिकको श्रम स्वीकृती र नविकरणको विवरण

S.N.	Country	Fiscal Year 2075/076			Fiscal Year 2076/077			Fiscal Year 2077/078			Fiscal Year 2078/079			Fiscal Year 2079/080 till Falgun Last			Total No. of work permit taken in last 5 Years
		Renew	New	Total	Renew	New	Total	Renew	New	Total	Renew	New	Total	Renew	New	Total	
28	**Finland**	10	0	10	1	2	3	2	2	4	5	2	7	2	3	5	29
29	**France**	28	8	36	17	14	31	14	5	19	5	6	11	1	4	5	102
30	**Germany**	17	7	24	4	5	9	9	7	16	12	18	30	9	6	15	94
31	**Ghana**	0	1	1	0	2	2	0	2	2	0	0	0	1	8	9	14
32	**Greece**	0	2	2	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	2	5
33	**Guinea**	0	1	1	1	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	1	4
34	**India**	52	23	75	30	21	51	47	27	74	40	16	56	19	6	25	281
35	**Indonesia**	1	2	3	2	1	3	1	0	1	0	0	0	0	1	1	8
36	**Islamic Republic of Iran**	0	1	1	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	3
37	**Ireland**	4	3	7	3	2	5	4	2	6	3	2	5	1	0	1	24
38	**Italy**	16	32	48	4	1	5	2	1	3	5	6	11	3	2	5	72
39	**Japan**	17	13	30	11	22	33	30	30	60	33	33	66	18	19	37	226
40	**Kenya**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	4	2	0	2	6
41	**of Korea**	7	1	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
42	**Republic of Korea**	26	23	49	20	18	38	26	38	64	23	21	44	17	20	37	232
43	**Kuwait**	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0	0	0	2
44	**Kyrgyzstan**	2	0	2	4	0	4	1	1	2	1	1	2	0	0	0	10
45	**Latvia**	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
46	**of Lao**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1
47	**Lebanon**	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0	2	0	2	2	5
48	**Lesotho**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
49	**Liberia**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1
50	**Lithuania**	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
51	**Madagascar**	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
52	**Malawi**	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
53	**Malaysia**	4	5	9	6	3	9	1	1	2	2	2	4	2	0	2	26
54	**Mali**	0	1	1	1	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	1	4

अनुसूची ६.४: गैर नेपाली नागरिकको श्रम स्वीकृती र नविकरणको विवरण

S.N.	Country	Fiscal Year 2075/076			Fiscal Year 2076/077			Fiscal Year 2077/078			Fiscal Year 2078/079			Fiscal Year 2079/080 till Falgun Last			Total No. of work permit taken in last 5 Years
		Renew	New	Total	Renew	New	Total	Renew	New	Total	Renew	New	Total	Renew	New	Total	
55	**Mexico**	4	0	4	4	3	7	4	1	5	7	1	8	2	1	3	27
56	**Republic of Moldova**	0	0	0	0	1	1	1	0	1	2	0	2	1	0	1	5
57	**Morocco**	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	1	1	4
58	**Mozambique**	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
59	**Myanmar**	0	0	0	1	2	3	2	0	2	0	0	0	0	3	3	8
60	**Netherlands**	2	2	4	4	3	7	5	5	10	10	6	16	3	1	4	41
61	**New Zealand**	4	5	9	2	6	8	5	2	7	4	1	5	2	1	3	32
62	**Nicaragua**	0	0	0	0	1	1	1	0	1	2	0	2	1	0	1	5
63	**Nigeria**	3	11	14	5	13	18	0	5	5	5	2	7	3	2	5	49
64	**Norway**	2	0	2	1	2	3	1	1	2	1	0	1	2	1	3	11
65	**Pakistan**	13	4	17	8	4	12	7	3	10	4	4	8	4	3	7	54
66	**Philippines**	14	17	31	11	8	19	15	7	22	11	6	17	6	2	8	97
67	**Poland**				1	1	2	2	0	2	1	1	2	1	1	2	8
68	**Portugal**	4	0	4	0	1	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	8
69	**Romania**	1	0	1	0	0	0	3	0	3	0	2	2	1	0	1	7
70	**Russian Federation**	2	6	8	1	0	1	0	1	1	1	2	3	2	1	3	16
71	**Rwanda**	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0	0	0	0	0	0	2
72	**Senegal**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
73	**Singapore**	1	0	1	1	0	1	2	4	6	3	1	4	3	0	3	15
74	**Slovakia (Slovak Republic)**	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
75	**South Africa**	2	3	5	1	3	4	0	0	0	0	1	1	2	1	3	13
76	**Spain**	3	4	7	3	5	8	2	3	5	4	3	7	4	3	7	34
77	**Sri Lanka**	8	12	20	2	1	3	5	25	30	30	9	39	50	20	70	162
78	**Sweden**	7	8	15	4	4	8	3	1	4	4	3	7	4	2	6	40
79	**Switzerland**	6	4	10	3	2	5	3	1	4	4	0	4	3	2	5	28
80	**Tajikistan**	6	0	6	1	1	2	2	1	3	0	3	3	0	0	0	14
81	**United Republic of Tanzania**	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1

अनुसूची ६.४: गैर नेपाली नागरिकको श्रम स्वीकृती र नविकरणको विवरण

S.N.	Country	Fiscal Year 2075/076			Fiscal Year 2076/077			Fiscal Year 2077/078			Fiscal Year 2078/079			Fiscal Year 2079/080 till Falgun Last			Total No. of work permit taken in last 5 Years
		Renew	New	Total	Renew	New	Total	Renew	New	Total	Renew	New	Total	Renew	New	Total	
82	**Thailand**	8	5	13	3	3	6	4	0	4	1	1	2	2	8	10	35
83	**Togo**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1
84	**Trinidad and Tobago**	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3	3	1	0	1	5
85	**Turkey**	6	6	12	3	1	4	1	0	1	1	2	3	0	2	2	22
86	**Uganda**	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	2
87	**Ukraine**	4	3	7	2	4	6	2	1	3	1	3	4	2	0	2	22
88	**United Kingdom**	74	46	120	67	40	107	72	30	102	82	23	105	19	11	30	464
89	**United States**	52	29	81	33	44	77	46	13	59	37	47	84	19	25	44	345
90	**Uzbekistan**	0	1	1	1	3	4	1	0	1	0	0	0	0	4	4	10
91	**Venezuela**	1	0	1	0	2	2	1	0	1	0	0	0	1	0	1	5
92	**Viet Nam**	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	7	8	4	3	7	16
93	**Yemen**	4	0	4	3	0	3	3	0	3	3	0	3	0	0	0	13
94	**Zimbabwe**	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
95	**Serbia**	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
96	**Palestine**	0	0	0	0	1	1	1	0	1	2	0	2	0	1	1	5
Total		**1245**	**1185**	**2430**	**821**	**1176**	**1997**	**1260**	**1087**	**2347**	**1400**	**1098**	**2495**	**730**	**557**	**1288**	**10557**

स्रोतः श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय, २०७९

अनुसूची ७.१: प्रमुख खाद्यान्न बाली लगाएको क्षेत्रफल, उत्पादन र उत्पादकत्व

क्षेत्रफलः हजार हेक्टरमा

उत्पादनः हजार मे.टनमा

उत्पादकत्वः मे. टन प्रति हेक्टरमा

खाद्यान्न बालीहरु		आर्थिक वर्ष								
		२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
धान	क्षेत्रफल	१४२५.३५	१३६२.९१	१५५२.४७	१४६९.५४	१४९१.७४	१४५८.९२	१४७३.४७	१४७७.३८	१४४७.७९
	उत्पादन	४७८८.६१	४२९९.०८	५२३०.३३	५१५१.९२	५६१०.०१	५५५०.८८	५६२१.७१	५१३०.६२	५४८६.४७
	उत्पादकत्व	३.३६	३.१५	३.३७	३.५१	३.७६	३.८०	३.८२	३.४७	३.७९
मकै	क्षेत्रफल	८८२.४०	८९१.५८	९२४.३२	९५४.१८	९५६.४५	९५७.६५	९७९.७८	९८५.५७	९९७.८७
	उत्पादन	२१४५.२९	२२३१.५२	२३३६.६८	२५५५.८४	२७१३.६३	२८३५.६७	२९९९.७३	३१०६.४०	३१९३.१७
	उत्पादकत्व	२.४३	२.५०	२.५३	२.६८	२.८४	२.९६	३.०६	३.१५	३.२०
गहुँ	क्षेत्रफल	७६२.३७	७४५.८२	७४०.१५	७०६.८४	७०३.९९	७०७.५१	७११.०७	७१६.९८	७११.३८
	उत्पादन	१९७५.६३	१७३६.८५	१८५६.१९	१९४९.००	२००५.६७	२१८५.२९	२१२७.२८	२१४४.५७	२०९८.५६
	उत्पादकत्व	२.५९	२.३३	२.५१	२.७६	२.८५	३.०९	२.९९	२.९९	२.९५
जौ	क्षेत्रफल	२८.०५	२८.३७	२७.३९	२४.६५	२४.४१	२४.४०	२१.८६	२३.१३	२२.३४
	उत्पादन	३७.३५	३२.८१	३०.५१	२७.१५	३०.५५	३१.१५	२९.४३	३२.१६	३१.२८
	उत्पादकत्व	१.३३	१.१६	१.११	१.१०	१.२५	१.२८	१.३५	१.३९	१.४०
कोदो	क्षेत्रफल	२६८.०५	२६६.८०	२६३.६०	२६३.५०	२६३.२६	२६२.५५	२६५.४०	२६७.०७	२७५.९५
	उत्पादन	३०८.४९	३०२.४०	३०६.७०	३१३.९९	३१४.२३	३२०.९५	३२६.४४	३३९.४६	३५५.७५
	उत्पादकत्व	१.१५	१.१३	१.१६	१.१९	१.१९	१.२२	१.२३	१.२७	१.२९
फापर	क्षेत्रफल	१०.८२	१०.८४	११.०७	१०.३०	१०.३१	१०.३७	१३.८७	१६.१२	१७.६८
	उत्पादन	१०.८७	११.६४	१२.०२	११.४७	११.४६	११.७२	१५.९२	१९.२९	२१.५७
	उत्पादकत्व	१.००	१.०७	१.०९	१.११	१.११	१.१३	१.१५	१.२०	१.२२
जम्मा क्षेत्रफल		**३३७७.०४**	**३३०६.३२**	**३५१८.९९**	**३४२९.००**	**३४५०.१६**	**३४२१.३९**	**३४६५.४५**	**३४८६.२५**	**३४७३.००**
जम्मा उत्पादन		**९२६६.२४**	**८६१४.२९**	**९७७२.४२**	**१०००९.३७**	**१०६८५.५५**	**१०९३५.६६**	**१११२०.५१**	**१०७७२.५०**	**१११८६.८१**
उत्पादकत्व		**२.७४**	**२.६१**	**२.७८**	**२.९२**	**३.१०**	**३.२०**	**३.२१**	**३.०९**	**३.२२**

स्रोतः कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७९

* प्रारम्भिक अनुमान

अनुसूची ७.२: प्रमुख नगदे बाली लगाएको क्षेत्रफल, उत्पादन र उत्पादकत्व

क्षेत्रफलः हजार हेक्टरमा

उत्पादनः हजार मे.टनमा

उत्पादकत्वः मे.टन प्रति हेक्टरमा (महः मे.टन प्रति घारमा)

नगदे बाली		आर्थिक वर्ष									
		२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
तेलहन	क्षेत्रफल	२१६.४०	२३३.०५	२३४.११	२३४.५६	२२४.५९	२६२.१३	२५८.१४	२५९.१०	२६०.६५	२६१.६८
	उत्पादन	१८४.००	२०९.६३	२११.१४	२११.७३	२४५.८६	२८२.२३	२७८.३३	२८७.०४	२८७.३४	३००.९३
	उत्पादकत्व	०.८५	०.९०	०.९०	०.९०	१.०९	१.०८	१.०८	१.११	१.१०	१.१५
आलु	क्षेत्रफल	२०५.७२	१९७.०४	१९०.९०	२०२.३०	१९५.२६	१९४.००	१८८.१०	१९८.७९	१९८.२५	१९८.५५
	उत्पादन	२८१७.५१	२५८६.२९	२५५१.७४	२७५५.८८	२८८१.२९	३११२.९५	३१३१.८३	३३२५.२३	३४१०.८३	३४८८.३२
	उत्पादकत्व	१३.७०	१३.१३	१३.३७	१३.६२	१४.७६	१६.०५	१६.६५	१६.७३	१७.२०	१७.५७
जम्मा क्षेत्रफल		**४२२.१२**	**४३०.०९**	**४२५.०१**	**४३६.८६**	**४१९.८५**	**४५६.१३**	**४४६.२४**	**४५७.८९**	**४५८.९०**	**४६०.२३**
जम्मा उत्पादन		**३००१.५१**	**२७९५.९२**	**२७६२.८८**	**२९६७.६१**	**३१२७.१५**	**३३९५.१८**	**३४१०.१६**	**३६१२.२७**	**३६९८.१७**	**३७८९.२५**
उत्पादकत्व		**७.११**	**६.५०**	**६.५०**	**६.७९**	**७.४५**	**७.४४**	**७.६४**	**७.८९**	**८.०६**	**८.२३**
मह	घार सङ्ख्या	-	-	२२५.००	२३२.००	२४०.००	२४२.००	२४२.५६	२४४.६८	२४९.००	२४९.०१
	उत्पादन	-	-	३.००	३.५०	३.९५	३.९८	३.८०	४.०६	४.१०	४.३०
	उत्पादकत्व	-	-	०.०१३	०.०१५	०.०१६	०.०१६	०.०१६	०.०१७	०.०१६	०.०१७

स्रोतः कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७९

* प्रारम्भिक अनुमान

अनुसूची ७.३: अन्य बाली उत्पादन स्थिति

(हजार मे.टनमा)

अन्य बालीहरु	आर्थिक वर्ष									
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
दलहन	२८१.७५	३५३.८५	३५१.९०	३५३.१५	३६८.७४	३८१.९९	४०४.२१	३९७.१४	४०८.३७	४२२.९८
फलफूल	९६५.०४	९९१.९८	९९२.५५	१०२५.२८	१०१०.२२	११७८.३५	१२४९.७६	१३६०.८३	१४१६.७५	१४४७.०९
तरकारी	३४७२.०६	३५८०.०९	३८१९.८१	४१६३.५९	४०९९.३५	४२७१.२७	३९६२.३८	३९९३.१७	४१५३.१६	४३३२.१९

स्रोतः कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७९

* प्रारम्भिक अनुमान

अनुसूची ७.४: पशुजन्य उत्पादन स्थिति

(हजार मे.टनमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष								फागुनसम्म	
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७८/७९	२०७९/८०
मासु	२९८.२४	३००.९	३१७.८५	२३२.५४	३४७.०	३५७.१	५५२.१६	५२०.७४	५१२.७९	३८१.४७	३३८.७१
दूध र दुग्ध पदार्थ	१७००.०	१७२४.८२	१८५३.८८	१९११.२४	२०८५.०	२१६८.४	२३०१.००	२४७९.९०	२५६६.६१	१७३९.६६	१७७०.९३
फुल (गोटा दश लाखमा)	८७२.९२	८९९.५	१२०८.७२	१३५२.३	१५१२.३	१५४९.७	१६२०.००	१४९३.५५	१३३०.६०	१०८३.२०	७९२.८५
माछा	६५.७७	६९.४	७७.००	८३.९०	८६.५	९१.८	९९.४३	१०४.६२	१०८.३९	६९.७०	१०२.३२

स्रोतः कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७९

अनुसूची ७.५: रासायनिक मलको बिक्री वितरण

विवरण	आर्थिक वर्ष									फागुनसम्मको	
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७८/७९	२०७९/८०
क. युरिया (मेट्रिक टन)	१४५६३२.०	१९०१६३.०	१६४८०३.८	२०५२८१.२	२१४९७९.६	२१५७३३.४	२२२८३५.०३	२२३३५८.८५	१४३५१८.२०	१३२०६४.६०	१२१३५७.४०
ख. डि.ए.पी. (मेट्रिक टन)	८२५२०.०	१०१७९७.०	८७५३२.२५	१११७०८.४०	१२०००९.०५	१२२११६.४	१६०७५६.५०	१४०१६६.६३	७७७१९.८७	४७१०७.३२	५०५५३.४५
ग. पोटास (मेट्रिक टन)	५०४६.०	६७१७.०	६५७७.८५	७९८७.८	५१५६.३	७३७७.२	१६९४९.५०	१३०९७.२०	६६३३.८५	४५६४.३०	६१२१.०५
जम्मा	**२३३१९८.००**	**२९८६७७.००**	**२५८९१३.९०**	**३२४९७७.४०**	**३४०१४४.९५**	**३४५२२७.००**	**४००५४१.०३**	**३७६६२२.६८**	**२२७८७१.९२**	**१८३७३६.२२**	**१७८०३१.९०**

स्रोतः कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७९

अनुसूची ७.६: थप सिंचाइ बिस्तार

(क्षेत्रफल हजार हेक्टरमा)

सिंचितको प्रकार	आर्थिक वर्ष									फागुनसम्मको	
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६#	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७८/७९	२०७९/८०
कुलसिञ्चित क्षेत्र विस्तार	१९३१०	१८०८३	२३२६३	४११८०	३९६६९	३७०५	५५६७	२७१२९	२१६४२	३००५	२२००
१. सतह सिंचाइ	३५१४	१५८६	४७७२	४४७५	४२३०	३३६५	५५५९	१२०२०	३०४९	२८९५	१२००
२. भूमिगत सिंचाइ	१५१३५	१५९३९	१७४६३	३५२७२	३४७३९	३४०	८	१५१०९	१८५९३	११०	१०००
३. नयाँ प्रविधीमा आधारित सिंचाइ	६६१	५५८	१०२८	१४३३	७००	०	०	०	०	०	०

स्रोतः ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय, २०७९

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि संघबाट थप भएको सिंचाइ विस्तार मात्र समावेश गरिएको छ।

अनुसूची ७.७: दलहन बालीको उत्पादन विवरण

क्षेत्रफल: हेक्टरमा

उत्पादन: मेट्रिक टनमा

उत्पादकत्व: मेट्रिक टन प्रति हेक्टरमा

बालीको नाम	आर्थिक वर्ष														
	२०७५/७६			२०७६/७७			२०७७/७८			२०७८/७९			२०७९/८०*		
	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व
मसुरो	२०८७६६	२५११८५	१.२०	२१२८७६	२६२८३५	१.२३	२०२४१६	२४६०९२	१.२२	१९८४५४	२५२२८३	१.२७	२०२५४६	२५९२५९	१.२८
चना	९६५३	१०६७५	१.११	९९८२	११२८५	१.१३	९८४०	११०६५	१.१२	१०७९३	१२१९६	१.१३	१०५५५	१२४५५	१.१८
अरहर	१६७५३	१६५३८	०.९९	१६८९५	१७०६३	१.०१	१६५९१	१६६४९	१.००	१५५१२	१५९७७	१.०३	१४८११	१५७००	१.०६
मास	२३४९२	१९९२८	०.८५	२३०५६	२०४४०	०.८९	२४५००	२१६३३	०.८८	२८३८३	२६११४	०.९२	२७३२४	२७८७०	१.०२
भटमास	२५१७९	३१५६७	१.२५	२६७७५	३४५४४	१.२९	२३०३०	३०६४८	१.३३	२४९२१	३५१३८	१.४१	२५१२८	३७४४१	१.४९
ग्रास पी	७९५२	९३२९	१.१७	७९९७	९५०४	१.१९	१०४५६	११९६५	१.१४	१०४०७	१२०७२	१.१६	९६५७	११३९५	१.१८
हर्स ग्राम	६११९	५७५४	०.९४	६३२६	६८६५	१.०९	१३३११	१५४५३	१.१६	१२२४८	१४३३०	१.१७	११६९३	१३५६४	१.१६
अन्य	३३८२६	३७०११	१.०९	३६७८५	४१६७४	१.१३	३४९९८	४०८५०	१.१७	३३८३२	४०२६०	१.१९	३६२३७	४५२९६	१.२५
दलहन बाली जम्मा	**३३१७४०**	**३८१९८७**	**१.१५**	**३४०६९२**	**४०४२१०**	**१.१९**	**३३६४७४**	**३९७१४३**	**१.१८**	**३३४५५०**	**४०८३७१**	**१.२२**	**३३७९५१**	**४२२९८०**	**१.२५**

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७९

*प्रारम्भिक अनुमान

अनुसूची ७.८ः औद्योगिक बालीको उत्पादन विवरण

क्षेत्रफलः हेक्टरमा

उत्पादनः मेट्रिक टनमा

उत्पादकत्वः मेट्रिक टन प्रति हेक्टरमा

बाली/बृद्धि दर	आर्थिक वर्ष																	
	२०७४/७५			२०७५/७६			२०७६/७७			२०७७/७८			२०७८/७९			२०७९/८०*		
	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व
उखु	७८६०९	३५५८१८२	४५.२६	७१६२५	३५५७९३४	४९.६७	६८५६५	३४००१७६	४९.५९	६४३५४	३१८३९४३	४९.४८	६२५६७	३१५९६३४	५०.५०	६०६३४	३०७२३२५	५०.६७
जुट	७६०७	१११५९	१.४७	७२८५	१०५८५	१.४५	७५५५	१०१६५	१.३५	७४१५	१०४५१	१.४१	७१९५	१०२१७	१.४२	६९९५	१०५६२	१.५१
चिया	२८५२३	२४६५३	०.८६	२८७३२	२५२०६	०.८८	२८१५७	२४२७०	०.८६	१६९०५	२३७९६	१.४१	१७०००	२४६००	१.४५	१८७००	२६८००	१.४३
कफी	२६९९	४७५	०.१८	२७६१	५३०	०.१९	२७१४	५०५	०.१९	३०५२	३१५	०.१०	३३४६	३५५	०.११	४०८०	३९१	०.१०
कपास	१२०	१२५	१.०४	९७	९९	१.०२	१३५	१४०	१.०४	१४२	१४७	१.०४	१५५	१७२	१.११	१४७	१५९	१.०८
औद्योगिक बाली जम्मा	**११७५५८**	**३५९४५९४**		**११०५००**	**३५९४३५४**		**१०७१२६**	**३४३५२५६**		**९१८६८**	**३२१८६५२**		**९०२६३**	**३१९४९७७**		**९०५५६**	**३११०२३७**	
माछा*	११८९५	८६५४४	४.९१	१२७४९	९१८३२	४.९३	-	९९४३४	४.९०	-	१०४६२३	५.३०	-	१०८३८५	५.५०	-	१०९७५६	५.६०

स्रोतः कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७९

*प्रारम्भिक अनुमान

*माछाको क्षेत्रफल र उत्पादकत्वले पोखरीमा माछापालन गर्दाको मात्र समेट्दछ तर उत्पादनले प्राकृतिक जलाशय व्यवस्थापनबाट र पोखरी मत्स्य पालन व्यवस्थापनबाट दुवैलाइ समेट्दछ ।

अनुसूची ७.९: मसला बालीको उत्पादन विवरण

क्षेत्रफलः हेक्टरमा
उत्पादनः मेट्रिक टनमा
उत्पादकत्वः मेट्रिक टन प्रति हेक्टरमा

बालीको नाम / बृद्धि दर	आर्थिक वर्ष																	
	२०७४/७५			२०७५/७६			२०७६/७७			२०७७/७८			२०७८/७९			२०७९/८०*		
	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व	क्षेत्रफल	उत्पादन	उत्पादकत्व	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन	उत्पादकत्व	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन	उत्पादकत्व	क्षेत्रफल हे.	उत्पादन	उत्पादकत्व
अलैची	१८०००.०	६५००.०	०.३६	१५०५५.०	७९५४.१	०.५३	१६५६५.०	९५४५.०	०.५८	१५६६८.२	८२८८.५	०.५३	१५९७५.०	८७१४.०	०.५५	१६४७३.८	९६००.९	०.५८
अदूवा	२३०००.०	२८४०००.०	१२.३५	२२१३२.१	२९७५१२.०	१३.४४	२३५००.०	२९८९४५.०	१२.७२	२१९१२.०	२७९२०६.३	१२.७४	२२४४१.०	२८७८१३.०	१२.८३	२२९७३.१	२९५८०६.७	१२.८८
लसुन	८५००.०	५९५००.०	७.००	१०१०६.८	७१९०२.३	७.११	१०१८५.०	७३८५९.०	७.२५	९७८४.३	७२४८९.६	७.४१	९९४३.०	७४७६३.०	७.५२	१०५३१.०	८२४७४.०	७.८३
बेसार	७३००.०	७१५००.०	९.७९	१०१६०.२	९८९०४.५	९.७३	९७९५.०	९९९०७.०	१०.२०	१०३४०.४	१०५७१९.२	१०.२२	१०८४७.०	१११०७४.०	१०.२४	११६१९.८	१२४६८८.९	१०.७३
खुर्सानी	१०५००.०	५२५००.०	५.००	१०६९२.४	६७१६६.८	६.२८	१०२७६.०	६८०२५.०	६.६२	१२५२५.५	८७७३१.३	७.००	१२८७०.०	८३८९८.०	६.५२	११८९५.३	७८६९२.६	७.१२
मसलाबाली जम्मा	**६७३००.०**	**४७४०००.०**	**७.०४**	**७२३९८.५**	**५०२७६५.५**	**६.९४**	**७०३२१.०**	**५५०२८१.०**	**७.८३**	**७३०८६.०**	**५८५४७८.५**	**८.०१**	**७२०७६.०**	**५६६२६२.०**	**७.८६**	**७३४९३.०**	**५९१२६३.१**	**८.०५**

स्रोतः कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७९

*प्रारम्भिक अनुमान

अनुसूची ७.१०: पशुपन्छीको सङ्ख्या

पशुपन्छीको किसिम	आर्थिक वर्ष							
	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९
गाई/गोरु	७२४१४१६	७३०२८०८	७३४७४८७	७३७७६०५	७३८५०३५	७४५८८८५	७४६६८४१	७४१३१९७
भैंसी/राँगो	५१६७७३३	५१६८८०९	५१७७९९८	५१८४१६६	५३०८६६४	५२५७५९१	५१५९९३१	५१३२९३१
भेडा/भेडी	७८९३७०	८००६५८	८०१९७५	८०२८५९	७९८८८९	८०६०७९	७९३७२५	७७१२०५
बाख्रा/बोका/खसी	१०२५२२३६	१०९८६११४	१११६५०९९	११२८६९७३	१२२८३७५२	१२८११९५३	१३४४२६१४	१३९९०७०३
सुंगुर/बङ्गुर	११९८००१	१२९१३०८	१३२८०३६	१३५३३४४	१४८८३३८	१५१९५९३	१५८८८३८	१५०४६२४
कुखुरा	४८४२९०१६	६८६३०६३८	७०००७१५१	७०९४७९१२	७५७०९३३०	८२५९८८७९	७३४१८०७७	६६८०३११७
हाँस	३९०२८१	३९२२५५	३९४७७५	३९६४७४	४१६४००	४२७२२६	४३२२२६	६०५९४४
दुधालु गाई	१०२५९४१	१०२६१३५	१०२९५२९	१०३१८११	१०७८७७५	११६६१५६	१२०९०४१	१२२३०६१
दुधालु भैंसी	१३४९१२४	१३५५३८४	१५०९५१२.०	१६२४५२०	१५६०५८४	१६३५४९२	१६३०६४२	१६६६८२७
फुल दिने कुखुरा	८४१२७२८	१२३५३५१५	१२३८८८८९	१२४१२६५७	१२५२६९७९	१२९२७८४२	११३७४०११	१०१३१६४२
फुल दिने हाँस	१७९४८०	१८०९२७	१८३९४०	१८५९९२	१९०७४७	१९१७०१	२२०५३२	३०२४७३
याक/नाक/चौंरी	७०९६६	६८८३१	६९३४६	७१६९०	६९५८८	७०००५	६५४०६	६२५६१
खरायो	२५८७१	३२२१३	३४४८७	३४४८७	३४६४५	३४६१०	४४५३१	४३२३६
घोडा/खच्चड/गधा	५२६५५	५५८०८	६८७११	६८७११	५९८२२	५९७६२	५४८६४	५४२४८

स्रोतः कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७९

अनुसूची ७.११: पशुपन्क्षीजन्य उत्पादनको स्थिति

उत्पादन किसिम	आर्थिक वर्ष								फागुनसम्मको	
	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७८/७९	२०७९/८०
दूध उत्पादन (मेट्रिक टन)	१७२४८२३	१८५३८८५	१९११२३९	२०८५०००	२१६८४३४	२३०१०००	२४७९८९९	२५६६६१४	१७३९६६३	१७७०९२७
(गाई)	५५७६६९	६३९५९०	६६५२८५	७२१०९०	७९५५३०	९२०४००	१०६०४८७	११०१८१२	७६८२१७	७६३१६५
(भैंसी)	११६७१५४	१२१४२९५	१२४९९५४	१३६३९१०	१३७२९०५	१३८०६००	१४१९४१२	१४६४८०२	९७१४४६	१००७७६२
खुद मासु उत्पादन (मेट्रिक टन)	३००९०१	३१७८५४	३३२५४४	३४७०००	३५७०८२	५५२१५६	५२०७४२	५१२७८८	३८१४६९	३३८७०९
राँगो	१७४०१२	१७९११०	१८००८०	१८५२००	१८८५७४	१८९५१७	१८८१७२	१९४०९०	१२७१६७	१३३४६३
भेडा	२६५८	२७८५	२७१४	२८००	२७६३	२७३५	२९६४	२८८०	१९९४	१८६५
खसी बोका	६०९०६	६३८०७	६७७०६	७०८००	७३९१४	७५०२३	७०७५५	७४२४१	४८७२२	५१९३२
सुंगर बङ्गुर	२०१३५	२१०९४	२४५३५	२८२००	२८५७९	२९४९३	३१४५०	३६०५९	२२१८९	२७५६२
कुखुरा	४५४५८	५०८१५	५७२६८	६०१००	६२८९९	२५५००१	२२६९५९	२०४९२३	१८१०८३	१२३३५१
हाँस	२३२	२४३	२४१	३००	३५२	३८७	४४२	५९६	३१४	५३६
फुल (अण्डा) गोटा (हजारमा)	८९९५०१	१२०८०७२	१३५२२९६	१५१२२६५	१५४९६८९	१६२००००	१४९३५५०	१३३०६०२	१०८३२००	७९२८४९
कुखुरा	८८५९४७	११९४१६६	१३३८३१२	१४९८०२४	१५३४६८०	१६०३८००	१४७५६२०	१३०६३८०	१०७१०००	७७१०३३
हाँस	१३५५४	१३९०६	१३९८४	१४२४१	१५००९	१५४७४	१७९३०	२४२२३	१२२००	२१८१६
ऊन (के. जी.)	५८६७२९	५८८३४८	५९४३१२	५९४६३९	५८९७३८	५९२६८७	५८४०००	५६७४१२	३९५०००	३६७५३०

स्रोतः कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७९

अनुसूची ७.१२: कृषि उत्पादनसँग सम्बन्धित साधनहरुको आपूर्ति स्थिति

विवरण	आर्थिक बर्ष									फागुनसम्म	
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७८/७९	२०७९/८०
रासायनिक मल मे. टन	२३२१८८	२९८६७७	२५८९१४	३२४९७७	३४०१४५	३४५२२७	४००५४१	३७६६२३	२२७८७२	१८३७१८	१७८०३२
उन्नत बीउ विजन मे. टन	७२९०	९१५१	२४९५०	२६५५०	३०७८८	३३९९८	३३८०३	३२९११	३३२०३	१९८०८	२७२१९
सिंचाइ थप हेक्टर	१९३१०	१८०८३	२३२६३	४११८०	३९६६९	३७०५	५५६७	२७१२९	२१६४२	३००५	२२००
मत्स्य भुरा/बीज हजारमा #	१४८५०१	१९१३४५	२१२३५५	२४४८९७	२९२०००	३३९२२४	४३८६२८	५१६४६६	५३८७४२	१९६७५४	३५९६००
बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूबाट प्रवाह भएको कृषि कर्जा (रु.करोडमा)	५०९१	६५१६	७८७९	९००४	१३५७६	१९३४६	२२५७७	३२४२०	३८८२३	३७६४८	४११२७

स्रोत : कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७९, ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइं मन्त्रालय, २०७९, नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९ #आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि निजी क्षेत्रसमेत समावेश गरिएको।

अनुसूची ७.१३: प्राकृतिक प्रकोपबाट प्रभावित बालीहरुको क्षेत्रफल (हेक्टर)

प्राकृतिक प्रकोपबाट प्रभावित बाली (बाढी, पहिरो, डुवान, कटान)	२०६८	२०६९	२०७०	२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७	२०७८	२०७९
धान	८५९	११०४५०	१३५००	२३९००	५५०००	५५७१३	१२६२८२	१९६००	७९१७१	९०८००	१११६०९	१४९९०
मकै	६५६	२१८०१	९५	१९००	५५००	१२८७७	२५६७	१०८३	१५०२३	११००	१	
अन्य खाद्यान्न, तरकारी फलफुल माछा पोखरी आदी	२	३६९१	५	११	२०	५८५६८	१५८७५	१८५५६	१४३५०	१४३००	४०५००	
पशुपन्छी (लेयर्स, ब्रोईलर, लोकल कुखुरा, गाई, बाखा, सुँगुर बङ्गुर) सङ्ख्यामा #											६२९७१	
जम्मा	१५१७	१३५९४२	१३६००	२५८११	६०५२०	१२७१५८	१४४७२४	३९२३९	१०८५४४	१०६२००	२१५०८१	१४९९०

स्रोतः कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७९

*फागुनसम्मको।

नोटः कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयबाट केही तथ्याङ्कहरु अद्यावधिक भएकाले यस अघिका आर्थिक सर्वेक्षणका तथ्याङ्कहरुसंग फरक पर्न सक्नेछ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कृषितर्फ कोशी प्रदेशमा दश करोड बराबरको कृषि बालीमा क्षति पुगेको छ।त्यसैगरी, मधेश प्रदेशमा रु.७५ लाख ४१ हजार बराबरको कृषि बाली क्षति भएको छ। गण्डकी प्रदेशमा ११० हेक्टरमा लगाइएको बालीनालीमा क्षति भई रु. १ करोड बीस लाख बराबरको क्षति भएको अनुमान छ। लुम्बिनी प्रदेश अन्तर्गत नवलपरासीमा १२५ बीघामा धान बाली र केराबाली क्षति पुगेको छ साथै बाँके, बर्दिया, दाङ, कपिलवस्तु र रूपन्देहीमा खडेरी कारण १४ हजार ८४८ हेक्टर जमीनमा लगाइएको धानउत्पादनमा क्षति पुगेको छ।सुदूर पश्चिम प्रदेशमा बेमौसमी वर्षाका कारण पचास करोड बराबरको कृषि बालीमा क्षति भएको अनुमान छ।

#नयाँ थप गरिएको।

अनुसूची ७.१४: बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले प्रवाह गरेको कृषि कर्जाको स्थिति

(रू. करोडमा)

कर्जाको किसिम	आर्थिक वर्ष									फागुन मसान्तसम्म	
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७८/७९	२०७९/८०
खेतीपाती सम्बन्धी सेवा	६६८.७	७९९.८	१०३४.८	११४४.४	१५७७.९	२९९०.७	३६७०.५	६९४२.७	८२९४.४	८१४०.४	९०११.१
चिया	३२०.८	३४८.०	३४२.२	२९५.९	३१३.९	३४६.०	३७४.२	४२८.९	५३८.०	४९५.९	५०६.१
पशुपालन र पशुपालनसम्बन्धी सेवा	१५४४.२	२०७३.०	२८७६.२	३२३२.५	४७४८.९	६६६४.३	८५६०.३	११६४६.१	१४३७१.५	१४११७.१	१५२९९.४
वन, माछापालन तथा वधशाला	५७९.१	१७६.९	२०१.०	१८२.७	२५५.०	३०८.४	२२६.०	२५९.३	४०४.३	३०७.४	३८९.८
अन्य कृषि तथा कृषिजन्य सेवा	१९७८.२	३११८.२	३४२५.०	४१४८.६	६६८०.०	९०३६.३	९७४६.२	१३१४३.१	१५२१४.६	१४५८७.०	१५९२०.२
जम्मा	**५०९१.०**	**६५१६.०**	**७८७९.१**	**९००४.१**	**१३५७५.७**	**१९३४५.७**	**२२५७७.२**	**३२४२०.१**	**३८८२२.७**	**३७६४७.९**	**४११२६.७**

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

अनुसूची ७.१५: साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेडको सदस्य तथा ऋण लगानी स्थिति

विवरण	आर्थिक वर्ष											फागुनसम्मको	
	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७८/७९	२०७९/८०
समेटिएको जिल्ला सङ्ख्या	४३	५४	५५	५७	६५	६७	६८	६९	७०	७४	७६	७६	७६
समेटिएको स्थानीय तह (पालिका) सङ्ख्या	-	-	-	-	-	-	-	४२०	४४०	५३०	५४२	५३८	५४६
आवद्ध सहकारी संस्था सङ्ख्या	२९१	३९१	४२८	५१०	६०२	६५५	६८०	७५०	८३७	१२३५	१३०९	१२७५	१३३७
साना किसान समुह सङ्ख्या	३१९६८	४०९९१	४५७३८	६०३३४	७७३७८	८६७३१	९७७२२	१०६९१८	१२०३३७	१३२०५१	१४४३८५	१३८०१५	१५६१७६
साना किसान सदस्य परिवार सङ्ख्या	२२८४१७	३२३३८४	३७६९५७	४६०५९०	५४१६५२	६४९७१९	६७०८६६	७२८८९३	८२७९३४	८९४३९३	९८७८२८	९६३१७४	१०४५७४३
कुल स्थानीय पुँजी (रु. लाखमा)	४१०३३	६५२७३	९१२०८	१३२४६६	१६२९५७	२२९४२७	२७९३१४	३२८५११	४०६०१८	५१२१२७	६१८१४०	५८६३६४	६६४८२९
वार्षिक ऋण लगानी (रु. लाखमा)	२६७३८	३३०९१	५१३५५	७४८३४	९७९७९	११९७५०	१५००५१	१७७२४९	१७२४२९	२०६०१६	२२३७८४	१५६४२०	१३४०५४
वार्षिक ऋण असुली (रु. लाखमा)	१८७५१	२३५२६	३४०१९	४७५२९	६८६०५	९०१२६९	१२१०८८	१४१५९०	१६३२७७	१७२२५१	१६८९३४	११९२३९	११३४८६
लगानीमा रहेको बाँकी ऋण रकम (रु. लाखमा)	२६७६२	३६३२७	५३६६२	८०९६७	११०३४१	१३९९४९	१६८९१२	२०४५७१	२१३७२३	२४५३७०	३००२२०	२८२५५१	३२०७८८
सहकारी संस्थाको लगानीमा रहेको बाँकी ऋण रकम (रू. लाखमा)	-	-	-	२०७५१५	२७७२७४	३४८२१४	४३५१२८	४९८०९२	५६३४२८	६८५९६६	८५२८०६	७९३११२	८८७९११
वार्षिक रोजगारी सिर्जना (संख्यामा)	-	२०९३०	३२४७६	४७३३३	६४५४४	७८८८६	९८८४७	११६७६५	११३५९०	१३५७१३	१४७४२१	१०३०४४	८८३१०

स्रोतः साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेड, २०७९

२०७९ फागुनसम्ममा हुम्ला बाहेक सबै जिल्लामा सेवा पुगेको।

अनुसूची ७.१६: सिँचाइको विस्तार

(हेक्टरमा)

सिञ्चितको प्रकार	आर्थिक वर्ष										
	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
कुल सिञ्चित क्षेत्र विस्तार	**१३३१५२१**	**१३५०८३१**	**१३६८९१४**	**१३९२१७७**	**१४३३३५७**	**१४७३०२६**	**१४७६७३१**	**१४८२२९८**	**१५०९४२७**	**१५३१०६९**	**१५३३२६९**
वार्षिक सिँचाइ विस्तार	**१९५६१**	**१९३१०**	**१८०८३**	**२३२६३**	**४११८०**	**३९६६९**	**३७०५**	**५५६७**	**२७१२९**	**२१६४२**	**२२००**
सतह सिँचाइ	९६८३१२	९७१८२६	९७३४१२	९७८१८४	९८२६५९	९८६८८९	९९०२५४	९९५८१३	१००७८३३	१०१७५४५	१०१८७४५
भूमिगत सिँचाइ	३५९५५६	३७४६९१	३९०६३०	४०८०९३	४४३३६५	४७८१०४	४७८४४४	४७८४५२	४९३५६१	५१३५२४	५१४५२४
नया प्रविधिमा आधारित सिँचाइ	३६५३	४३१४	४८७२	५९००	७३३३	८०३३	८०३३	८०३३	८०३३	०	०
नया प्रविधिमा आधारित सिँचाइ वार्षिक	३६५	६६१	५५८	१०२८	१४३३	७००	०	०	०	०	०

स्रोतः ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय, २०७९

संघीयता लागु भए पश्चात् नयाँ प्रविधिमा आधारित सिँचाइ कार्यक्रम संघको कार्यक्षेत्र भित्र नरहेको। **# सम्मको**

* फागुन सम्म

तालिका ७.१७: कृषिजन्य वस्तुहरुको निर्यात र आयातको अवस्था

(रू. करोडमा)

वस्तुको नाम	२०७५/७६		२०७६/७७		२०७७/७८		२०७८/७९		फागुनसम्म					
									२०७७/७८		२०७८/७९		२०७९/८०	
	पैठारी	निकासी	पैठारी	निकासी	पैठारी	निकासी	पैठारी	निकासी	पैठारी	निकासी	पैठारी	निकासी	पैठारी	निकासी
जीवित जन्तु	४०९.९	१.०	९५.६	०.९	१६०.८	०.०	१७४.३	०.०	११०.६	०.०	१४६.३	०.०	५८.२	०.०
मासु	१६.०	२१.८	६.०	४.२	३.१	१.१	४.६	१.८	१.९	०.५	४.२	१.८	१.१	०.३
माछा तथा अन्य जलचर	१८९.४	०.१	१७६.५	०.०	१६९.८	०.०	१३४.७	०.०	११७.५	०.०	११२.०	०.०	५३.७	०.०
तयारी माछा मासु	१०.५	०.०	१०.८	०.०	७.६	०.०	१२.४	०.०	४.३	०.०	९.५	०.०	७.८	०.०
दुग्ध पदार्थ तथा पशुजन्य खाद्य उत्पादनहरु	१९६.५	२६.९	२२६.०	३.८	२०६.७	१४.७	२२१.७	१२.०	१३६.४	११.०	१४६.६	५.३	१७०.६	९.६
जीवित वोट विरुवाहरु तथा फुलहरु	२०.९	०.५	२६.९	०.५	३८.५	०.५	३२.७	०.८	१७.५	०.५	१७.८	०.३	११.४	०.५
तरकारी तथा दलहन	२८६६.५	१४३.३	३३०५.७	१०७.३	३८५०.१	७०.०	३६५४.५	७७.६	२५००.२	४२.७	२६७३.७	६२.३	२२१८.५	४८.६
नट्स तथा फलफुल	१८१०.६	०.९	२०७४.६	०.९	२१३४.४	२.१	२४९९.९	९२.१	१२३१.४	१.३	१६३१.२	१७.९	११७९.०	४.४
चिया	११.८	३२०.४	७.७	२७८.३	१५.१	३७९.७	८.४	३४३.४	१२.२	३००.२	७.२	२२१.५	८.६	२७९.७
कफी	९.८	१०.०	११.९	५.८	१०.७	९.६	१२.८	११.७	७.६	५.५	८.६	४.८	२१.१	३.६
मसला	११४२.४	५०४.४	११३७.८	४६८.२	९२३.४	७८७.५	८८३.१	५८३.०	६००.१	५५३.१	६०४.७	३८०.६	४३८.४	६९१.८
धान चामल	३२५९.५	०.४	३३६५.१	०.९	५०७८.७	०.३	४७५७.४	०.०	३५१५.३	०.०	३६७६.६	०.०	२६०६.७	०.०
मकै	१२९४.७	०.०	१४७५.३	०.०	१६०२.०	०.०	१९६५.०	०.१	१११२.७	०.०	१४२९.९	०.०	११०४.०	०.०
गहुँ	५८०.७	०.०	७९०.८	०.०	११९७.७	०.०	६३२.६	०.०	७८५.९	०.०	५३६.९	०.०	१२२.३	०.०
अन्य खाद्यान्न	४५.४	२.१	५७.२	०.८	८०.८	०.३	७३.४	०.१	५५.६	०.१	५०.०	०.१	५०.९	०.३
पिठो, मैदा, सुजी, च्याँख्ला आदि	१६८.४	५.२	१३७.५	६.४	१८७.८	६.४	२६७.५	२.६	१२०.०	५.०	१४८.७	०.९	१९२.६	२९.४
पशुपन्छीको आहारा	१६६४.६	३४५.९	१५१२.६	३१९.५	२२०३.९	४७९.६	२९३२.०	७३२.३	१४७२.४	२९०.६	२०१३.९	५१२.८	१३३३.९	४२६.५
सुर्ति तथा सुर्तिजन्य उत्पादन	२८९.७	१६.३	३२८.४	११.६	३१८.७	११.०	३६९.३	१०.२	१८९.९	६.६	२२०.८	३.५	२१५.५	४.३
छाला	६.९	५२.०	६.३	१७.८	५.८	१५.७	९.८	५२.०	३.९	७.८	५.२	३७.०	४.८	२६.५
वोंसो तथा तेल	३७१२.०	१२९५.२	५०२४.८	३११९.७	८२९०.७	५५९५.९	१२०४६.५	९३७४.१	४२०२.६	२४१२.६	९५१५.७	८०३८.४	६४२२.२	२३८१.५
चिनी	९२.६	०.२	२४५.७	०.०	१०१८.६	०.०	५५१.६	०.०	८००.५	०.०	४८२.२	०.०	१८८.५	०.०
चिनीजन्य उत्पादन	२२०.१	११.३	१८१.८	९.२	२०७.७	१.३	१८९.५	७.३	१४४.५	१.१	७०.९	३.६	१४४.८	६.७
रेशम												०.०	५३.४	०.०
उन	४१२.५	१.९	३१४.१	०.७	३५०.७	१.७	५०८.३	१.४	२२५.८	१.४	३२३.४	०.९	२८९.१	०.६
कपास	७८६.६	०.४	६८३.४	०.१	१०४१.५	०.२	११३६.१	१.२	७०७.३	०.२	७५८.९	०.६	६२६.०	०.१
जुट तथा अन्य वनस्पति रेशा	३१६.५	३३१.०	२९०.४	३५१.२	४३८.५	४७७.३	५१४.८	६५४.३	३८८.०	३२४.०	४२३.८	४७४.६	३७२.२	३६९.९
अन्य कृषिजन्य वस्तु	३७१३.५	९४४.५	३७५४.३	८११.६	४३५२.९	१०३१.८	६०२९.४	१२५६.२	२७८७.२	६६५.६	३८००.९	७४६.९	३३१३.७	८६०.१
कुल जम्मा	**२३२४७.८**	**४०३५.७**	**२५२४७.४**	**५५१९.५**	**३३८९६.४**	**८८८६.६**	**३९६२२.०**	**१३२१४.२**	**२१२५१.५**	**४६२९.८**	**२८८१९.४**	**१०५१३.९**	**२१२०८.९**	**५१४४.६**

स्रोतः भन्सार विभाग, २०७९ को अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारको तथ्याङ्कबाट गणना गरिएको।

अनुसूची ७.१८ : विगत ५ बर्षको विभिन्न प्रकारका बीउ उत्पादन (खाद्यान्न, दलहन र तेलहन)

(मेट्रिक टनमा)

आर्थिक वर्ष	प्रजनन बीउ	श्रोत बीउ	उन्नत बीउ	
	बीउ उत्पादन	बीउ उत्पादन	बीउ उत्पादन	उन्नतको माग
२०७४/७५	८१.०	१६३४.०	३०७८८.०	१९२३०५.०
२०७५/७६	८२.०	१६५८.०	३३९९८.०	१९३९३१.०
२०७६/७७	८१.०	३९५८.०	३३८०३.०	१९०२२९.०
२०७७/७८	५०.०	२७७२.०	३२९११.०	१८६७६९.०
२०७८/७९	८४.०	४००९.०	३३२०३.०	१८६२०७.०
२०७९/८०*	८५.०	४४०७.०	२७२१९.०	

स्रोत : कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, २०७९

* अनुमानित

अनुसूची ७.१९: पशुपालन र तरकारी खेती कर्जाको स्थिति

विवरण	आर्थिक वर्ष							फागुनसम्मको	
	२०७२/७३ सम्म	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७८/७९	२०७९/८०
पशुपालन कर्जा लिने किसान संख्या	६८८१६	१४४२६	१९५०४	२२३४१	१९९४९	२९३१३	२७४८४	१९४३७	१५२९१
पशुपालन कर्जा लगानी रकम (रु. करोडमा)	५८८.२	१८४.३	२६२.५६	३३७.५४	३२८.९८	५३०.८१	५१७.८४	३८१.०३	२७०.०६
पशु संख्या	३७८०९८	७१८४१	१००८९४	१२६३०५	१२७३६१	१९३४६१	२०१५८६	१४६९३२	१०२२३३
बाखा	**२५७७०५**	**४६४८८**	६३२०७	७८६३४	८१०९३	१२२४१२	१२५८४३	९०५२२	६२९३५
बंगुर	**४९८४७**	**६८२२**	१०५९४	१३२२५	१२८१०	२१९८१	३०२६३	२३८३८	१४३२५
पाडापाडी	२०४५४	२१५५	३३७०	४१३७	३७५८	७०१०	५९७१	४४६४	३७८०
भैंसी	४४७०२	११६४४	१५७९३	२०२४५	२००५७	२९३६७	२७५३०	१९८८२	१४८३६
गाई	५३९०	४७३२	७९३०	१००६४	९६४३	१२६९१	११९७९	८२२६	६३५७
तरकारी खेती कर्जा लगानी (रु. करोडमा)					१२.२६	५८.५८	५७.५२	४३.७१	३१.११
तरकारी खेती क्षेत्रफल(हेक्टर)					५२२	११९०	१३५६	९९०	९१७
ग्रामीण उद्यम कर्जा लगानी (रु.करोडमा)						३३.७१	१२५.८७	५०.३५	६१.७३
उद्यमी संख्या						८४	५०७	१८१	२५७

स्रोतः साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेड, २०७९

अनुसूची ७.२०: पशुपालन र तरकारी खेती कर्जाको स्थिति*

विवरण	आर्थिक वर्ष							फागुनसम्मको	
	२०७२/७३ सम्म	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७८/७९	२०७९/८०*
पशुपालन कर्जा कारोबार गर्ने संस्था संख्या	३५५	४०५	४४६	४७६	४९०	५९६	६५८	६४५	६७०
पशुपालन कर्जा लिने किसान संख्या	६८८१६	८३२४२	१०२७४६	१२५०८७	१४५०३६	१७४३४९	२०१८३३	१९३७८६	२१७१२४
पशुपालन कर्जा लगानी रकम (रु. करोडमा)	५८८.२	७७२.५	१०३५.०६	१३७२.६	१७०१.५८	२२३२.३९	२७५०.२३	२६१३.४२	३०२०.२९
पशु संख्या	३७८०९८	४४९९३९	५५०८३३	६७७१३८	८०४४९९	९९७९६०	११९९५४६	११४४८९२	१३०१७७९
बाखा	२५७७०५	३०४१९३	३६७४००	४४६०३४	५२७१२७	६४९५३९	७७५३८२	७४००६१	८३८३१७
बंगुर	४९८४७	५६६६९	६७२६३	८०४८८	९३२९८	११५२७९	१४५५४२	१३९११७	१५९८६७
पाडापाडी	२०४५४	२२६०९	२५९७९	३०११६	३३८७४	४०८८४	४६८५५	४५३४८	५०६३५
भैंसी	४४७०२	५६३४६	७२१३९	९२३८४	११२४४१	१४१८०८	१६९३३८	१६१६९०	१८४१७४
तरकारी खेती कर्जा लगानी (रु.करोडमा)					१२.२६	७०.८४	१२८.३६	११४.५५	१५९.४७
तरकारी खेती क्षेत्रफल(हेक्टर)					५२२	१७१२	३०६८	२७०२	३९८५
ग्रामीण उद्यम कर्जा लगानी (रु.करोडमा)						३३.७१	१५९.५८	८४.०६	२२१.३१
उद्यमी संख्या						८४	५९१	२६५	८४८

स्रोतः साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेड, २०७९

* हालसम्म

अनुसूची ७.२१: स्रोत बीऊ उत्पादन तथा बालीको जात उन्मोचन विवरण

(सङ्ख्यामा)

आर्थिक वर्ष	स्रोत बीऊ उत्पादन (मे.ट.)	बाली-वागवानी र घाँसको जात उन्मोचन	कैफियत
२०६८/६९	९११.८	८	धान, मकै, गहुँ, दलहन, तेलहन, पहाडीबाली (जौ, कोदो, फापर), आलु, उखु, जुट, तरकारी, फलफूल, अदुवा, ढैंचा, घाँसबीऊ
२०६९/७०	१००९.४	१	
२०७०/७१	१००२.८३	१२	
२०७१/७२	९७५.४	१५	
२०७२/७३	९७०.६७	१०	
२०७३/७४	१०११.८५	११	
२०७४/७५	९०७.२९	१३	
२०७५/७६	९५०.६	११	
२०७६/७७	९७६.८९	०	
२०७७/७८	१००३.६२	२१	
२०७८/७९	९७५.५४	१२	
२०७९/८०*	२३७.५६	०	

स्रोतः नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद्, २०७९

अनुसूची ७.२२: वन पैदावार संकलन स्थिति

आर्थिक वर्ष	काठ (क्यूविक फिट)	दाउरा (चट्टा) आठ महिनाको
२०६४/६५	१२७१३५७	१७१०
२०६५/६६	३९७३१६३	१९३९
२०६६/६७	२३९६७०७	१४०८
२०६७/६८	२६३६८८	४०९
२०६८/६९	१३४७५५९	४३७
२०६९/७०	१५८२८३७	६६१
२०७०/७१	९८७९५८४	८५५०
२०७१/७२	९८५९७४३	८६०६
२०७२/७३	८१००३८९	३६६८
२०७३/७४	८९७५१८१	८०५९
२०७४/७५	१७५५२७३३	१०५२८
२०७५/७६	१९४०००००	४७९६८
२०७६/७७	१४३०००००	१३२८०
२०७७/७८	१९४२४०००	१७१३२
२०७८/७९	२१७०००००	१४६२६
२०७९/८०*	१३४८२०००	३७३०

स्रोतः वन तथा वातावरण मन्त्रालय, २०७९

*फागुनसम्मको

अनुसूची ७.२३: संरक्षित क्षेत्रमा भ्रमण गर्ने पर्यटक सङ्ख्या र राजस्व आम्दानीको स्थिति

आर्थिक वर्ष	भ्रमण गर्ने पर्यटकको सङ्ख्या (आन्तरिक र वाह्य)	संरक्षित क्षेत्रबाट संकलन भएको राजस्व (रु. करोडमा)
२०६६/६७	३८१७८९	१४.०३
२०६७/६८	४५५२३७	२४.८५
२०६८/६९	५०२०९२	१८.७०
२०६९/७०	५१०२०५	४७.१३
२०७०/७१	५५८५७७	५३.०९
२०७१/७२	५१७०९५	५३.८७
२०७२/७३	३८९२२३	३५.०२
२०७३/७४	६०४०९१	५५.२७
२०७४/७५	६९९५५९	७०.५९
२०७५/७६	७०६१११	७३.९९
२०७६/७७	५००५३७	३७.८३
२०७७/७८	२४४२१४	१५.०७
२०७८/७९	३८३९८१	३७.०१
२०७९/८०*	५२२५४६	५६.३६

स्रोतः वन तथा वातावरण मन्त्रालय, २०७९

*फागुनसम्म

अनुसूची ८.१ : प्रदेशगत रुपमा उद्योग दर्ता विवरण

प्रदेश	उद्योगको संख्या	कुल लगानी (रु. करोडमा)	अनुमानित रोजगारी
कोशी	८५१	६१९४६.५	८६४९९
मधेश	६११	१७०८२.२	६४५८६
बागमती	५७३९	९९४७६.९	३८८२००
गण्डकी	८३०	५९७२५.१	४००९३
लुम्बिनी	६९६	१९०८२.३	६९३४५
कर्णाली	८१	१४९७८.४	९१०७
सुदूरपश्चिम	१३९	६०११.८	१२४२५
जम्मा	**८९४७**	**२७८३०३.३**	**६७०२५५**

सुरुदेखि आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म

स्रोतः उद्योग विभाग, २०७९

अनुसूची ८.२ : विगत दश वर्षमा स्वीकृति प्राप्त उद्योगको विवरण

आर्थिक वर्ष	संख्या	कुल लगानी (रू. करोडमा)	स्थिर पूँजी (रू. करोडमा)	चालु पूँजी (रू. करोडमा)	अनुमानित रोजगारी
२०६८/६९	२७९	८४४३	७९३६	५०७	१६९६०
२०६९/७०	४४६	११९६०	१०७९८	११६२	२८५३५
२०७०/७१	३७०	२८७८१	२७५२२	१२५९	२१४४८
२०७१/७२	४६६	१३८७५	१२८६०	१०१५	२२७८५
२०७२/७३	४०९	१२१०१	१०३९७	१७०४	१८७६०
२०७३/७४	५१०	१६३१७	१४५१२	१८०५	२६५३०
२०७४/७५	४९६	३५०५९	३२९२६	२१३३	२७३३९
२०७५/७६	४३९	२८३३५	२६४१७	१९१८	२३०४३
२०७६/ ७७	२७७	१५२६३	१४०३९	१२२३	१७३८८
२०७७/ ७८	२०३	१५६६४	१४२९४	१३७०	११८३३
२०७८/ ७९	३०९	३४३५६	२८१०७	६२४९	२८५२७
२०७९/ ८०*	१८३	१५५१४	१३४०४	२११०	१२७४८

स्रोत : उद्योग विभाग, २०७९

* फागुनसम्म

अनुसूची ८.३ : विगत दश वर्षमा कुल विदेशी लगानी

(रकम रू. करोडमा)

आर्थिक वर्ष	संख्या	कुल विदेशी लगानी	रोजगारीको संख्या
२०७०/ ७१	३०७	२०१३	११७९०
२०७१/ ७२	३७०	६७४६	१३१६७
२०७२/ ७३	३४८	१५२५	११६६३
२०७३/ ७४	४००	१५२१	११८४२
२०७४/ ७५	३९९	५५७६	१३९४०
२०७५/ ७६	३४५	२५४८	१४५९४
२०७६/ ७७	२२२	३७७६	१०८१३
२०७७/ ७८	१८५	३२१७	५९४३
२०७८/ ७९	२९५	५८४०	१६९०५
२०७९/ ८०*	१५९	२०५६	९४७८

* शुरुदेखि आर्थिक वर्ष २०७९/८० फागुनसम्म

स्रोत : उद्योग विभाग, २०७९

अनुसूची ८.४ : पर्यटक आगमन र बसाई अवधि

वर्ष		पर्यटक संख्या	हवाई मार्गवाट पर्यटकको आगमन	स्थलमार्गबाट पर्यटकको आगमन (संख्यामा)	प्रति पर्यटकको सरदर बसाइ अवधि (दिनमा)	पर्यटक संख्याको वार्षिक बृद्धिदर (प्रतिशतमा)
२०६९	पुस	८०३०९२	५९८२५८	२०४८३४	१२.९	९.१
२०७०	पुस	७९७६१६	५९४८४८	२०२७६८	१२.५	-०.७
२०७१	पुस	७९०११८	५८५९८१	२०४१३७	१२.४	-०.९
२०७२	पुस	५३८९७०	४०७४१२	१३१५५८	१२.८	-३१.८
२०७३	पुस	७५३००२	५७२५६३	१८०४३९	१३.४	३९.७
२०७४	पुस	९४०२१८	७६०५७७	१७९६४१	१२.६	२४.९
२०७५	पुस	११७३०७२	९६९२८७	२०३७८५	१२.४	२४.८
२०७६	पुस	११९७१९१	९९५८८४	२०१३०७	१२.७	२.१
२०७७	पुस	२३००८५	१८३१३०	४६९५५	१५.१	-८०.७
२०७८	पुस	१५०९६२	१५०६२५	३३७	१५.५	-३४.३
२०७९	पुस	६१४८६९	५९२६३१	२२२३८	१३.१	३०७.३

स्रोतः अध्यागमन विभाग, २०७९

अनुसूची ८.५ : प्रमुख मुलुकगत पर्यटक आगमन सङ्ख्या

मुलुक	२०७० पुस	२०७१ पुस	२०७२ पुस	२०७३ पुस	२०७४ पुस	२०७५ पुस	२०७६ पुस	२०७७ पुस	२०७८ पुस	२०७९ पुस
अष्ट्रेलिया	२०२४६९	२४५१६	१८६१९	२५५०७	३३३७१	३८४२९	३८९७२	६७९३	२४७७	२६८९४
बंगलादेश	२२४१०	२१८५१	१४८३१	२३४४०	२९०६०	२६३५५	२५८४९	४९१७	५०४४	२५३८३
क्यानाडा	१२१३२	११६१०	८३९८	१२४९१	१५१०५	१७३१७	१७१०२	३१०२	२४३८	९७५५
चीन	११३१७३	१२३८०५	६६९८४	१०४००५	१०४६६४	१५३६३३	१६९५४३	१९२५७	६१९८	९५९९
फ्रान्स	२१८४२	२४०९७	१६४०५	२०८६३	२६१४०	३१८१०	३०६४६	४५४०	२८२९	१६९३३
जर्मन	२२२६३	१८०२८	१२७२८	२३८१२	२९९१८	३६८७९	३६६४१	५८९६	२९२९	१७७४२
भारत	१८०९७४	१३५३४३	७५१२४	११८२४९	१६०८३२	१९४३२३	२५४१५०	४०३३६	६४६७२	२०९३३४
इटाली	९९७४	१०३४७	५६०९	९९११	११८४०	१५३४२	१५६७६	१५९९	६१३	६३८८
जापान	२६६९४	२५८२९	१७६१६	२२९७९	२७३२६	२९८१७	३०५३४	५५९९	७८४	५७१४
द कोरिया	१९७१४	२३२०५	१८११२	२५१७१	३४३०१	३७२१८	२९६८०	६९४४	१२६३	२४२७
म्यानमार				२५७६९	३०८५२	४१४०२	३६२७४	२०९११	३४४	९५६९
मलेसिया					१८२८४	२२८३३	२१३२९	३४६०	३३१	७५१५
नेदरल्याड	१०५१६	१२३२०	७५१५	११४५३	१३३९३	१५३५३	१५०३२	२५६३	१३०३	८२४०
स्पेन	१०४१२	१३११०	६७१४	१२२५५	१५९५३	२०२१४	१९०५७	१६२५	११५१	८३४९
थाईल्याड			०	२६७२२	३९१५४	५२४२९	४१६५३	२०७७८	५७६	९९३५
श्रीलंका	३२७३६	३७५४६	४४३६७	५७५२१	४५३६१	६९६४०	५५८६९	१३३२८	४६३	४६०६
अमेरिका	४७३५५	४९८३०	४२६८७	५३६४५	७९१४६	९१८९५	९३२१८	१७७६७	२२८५४	७७०८३
बेलायत	३५६६८	३६७५९	२९७३०	४६२९५	५१०५८	६३४६६	६११४४	११७६२	८६८०	४५०९४
अन्य	२९२८४	२२१९२२	१५३३५१	१३२९१४	१७४४६०	२१४७१७	२०४८२२	३८९०८	२६०१३	११४३०९
जम्मा	**७९७६१६**	**७९०११८**	**५३८७९०**	**७५३००२**	**९४०२१८**	**११७३०७२**	**११९७१९१**	**२३००८५**	**१५०९६२**	**६१४८६९**

स्रोतः संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, २०७९

अनुसूची ८.६: पर्यटन क्षेत्रबाट आर्जित विदेशी मुद्रा

आर्थिक वर्ष	पर्यटन क्षेत्रबाट प्राप्त भएको विदेशी मुद्रा (रु. करोडमा)	कुल वस्तु निर्यातबाट प्राप्त विदेशी मुद्रा आर्जनको अनुपातमा (प्रतिशत)	कुल वस्तु तथा सेवा निर्यातबाट प्राप्त विदेशी मुद्रा आर्जनको अनुपातमा (प्रतिशत)	कुल वस्तु, सेवा तथा स्थानान्तरणबाट प्राप्त विदेशी मुद्रा आर्जनको अनुपातमा (प्रतिशत)**	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा (प्रतिशत)
२०६४/६५	१८६५.३१	३०.१	१७.९	६.०	२.३
२०६५/६६	२७९५.९८	४०.०	२२.८	६.९	२.८
२०६६/६७	२८१३.८६	४४.५	२४.६	६.६	२.४
२०६७/६८	२४६१.०७	३५.८	२०.२	५.३	१.६
२०६८/६९	३०७०.३८	३७.७	२०.०	४.९	१.७
२०६९/७०	३४२१.०६	३९.८	१८.९	४.८	१.८
२०७०/७१	४६३७.४९	४५.९	२०.५	५.१	२.१
२०७१/७२	५३४२.८६	५४.४	२१.६	५.२	२.२
२०७२/७३	४१७६.५३	५५.८	१९.६	४.०	१.६
२०७३/७४	५८५२.६९	७१.३	२४.३	५.०	१.९
२०७४/७५	६८५२.१७	७३.३	२५.४	५.६	२.०
२०७५/७६	७५३७.४१	६६.३	२५.१	५.४	२.०
२०७६/७७	६०८८.५०	५६.२	२३.०	४.६	०.२
२०७७/७८	७२६.६३	०.५	०.३	०.१	०.०
२०७८/७९	३२४४.७२	१.५	१.०	०.२	०.१
२०७९/८०*	३७१२.३३	३.०	१.६	०.३	०.१

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक, २०७९

**आर्जित कुल विदेशी मुद्रा गणनाको लागि कुल वस्तु तथा सेवा निर्यात, ट्रान्सफर-क्रेडिट र क्यापिटल ट्रान्सफरलाई लिइएको।

*फागुनसम्म

अनुसूची ८.७ : होटल र होटल शैय्या

वर्ष		तारे स्तरका		तारे बाहेकका		जम्मा	
		होटल	शैय्या संख्या	होटल	शैय्या संख्या	होटल	शैय्या संख्या
२०६९	पुस	१०७	९३७१	७४६	२२२८६	८५३	३१६५७
२०७०	पुस	११७	९५०६	९०९	२५०१७	१०२६	३४५२३
२०७१	पुस	११८	९५५४	९५७	२६६२५	१०७५	३६१७९
२०७२	पुस	११६	९७१०	९६०	२७२४०	१०७३	३६९५०
२०७३	पुस	१२०	१००७१	९४२	२८१७१	१०६२	३८२४२
२०७४	पुस	१२५	१०६९७	९७७	२९१३६	११०१	३९८३३
२०७५	पुस	१२९	१११४६	११२५	२९७१०	१२५४	४०८५६
२०७६	पुस	१३८	१३२००	११५१	३०७९९	१२८९	४३९९९
२०७७	पुस	१४२	१३९००	११७१	३१९५०	१३१३	४५८५०
२०७८	पुस	१६२	१५७७५	११८३	३२६३७	१३४५	४८४१२
२०७९	पुस	१७३	१६३३५	१२२८	३७०३०	१४०१	५३३६५

स्रोतः पर्यटन विभाग /प्रदेश पर्यटन कार्यालय, २०७९

अनुसूची ८.८ : पर्वतारोहण दल र सङ्ख्या

वर्ष (सन्)	पर्वतारोही दल संख्या	पर्वतारोहीको संख्या	सरकारलाई प्राप्त रोयल्टी (रकम रु. हजारमा)
२०१३	२९६	२२६६	३४०८२१
२०१४	३२०	२५००	३९०१८१
२०१५	३८०	४००३	३३६७४६
२०१६	२७८	१९८१	२५५७४५
२०१७#	१७९८	८२०६	४९०१९१
२०१८#	१९१०	८६४१	५८१४४४
२०१९#	१९२१	८२५४	६८६०१३
२०२०#	१५३	४४७	१४९७९
२०२१#	७६२	३४४६	६३५२४९
२०२२#	१९५२	८४६८	७०३४३०

स्रोतः पर्यटन विभाग, २०७९

#नेपाल पर्वतारोहण संघ तर्फको समेत समावेश गरिएको ।

अनुसूची ८.९ : भ्रमणको उद्देश्य अनुसार पर्यटक आगमन (सङ्ख्या)

वर्ष		मनोरन्जन	पदयात्रा र पर्वतारोहण	व्यापार	औपचारिक कार्यालय सम्बन्धी	तीर्थयात्री	सभा/ सेमिनार	न्याफटिगं	अध्ययन/ रोजगार	अन्य	नखुलेको	जम्मा
२०६९	पुस	३७९६२७↑	१०५०१५	२४७८५	३०४६०	१०९८५४	१३६४६	१७५०	१८९७५	२७८१५	९११६५	८०३०९२
	प्रतिशत	**४७.३**	**१३.१**	**३.१**	**३.८**	**१३.७**	**१.७**	**०.२**	**२.४**	**३.५**	**११.४**	१००
२०७०	पुस	४१०९३४	१०२००१	२८१८३	३७३८६	७१६१०	१५५५२	१३९६	१०३६९	५४३२६	६५८५८	७९७६१६
	प्रतिशत	**५१.५**	**१२.८**	**३.५**	**४.७**	**९**	**२**	**०.२**	**१.३**	**६.८**	**८.३**	१००
२०७१	पुस	३९५८४९	९७१८५	२४४९४	३२३९५	९८७६५	१३४३२	१५८०	१०२७२	४१८७६	७४२७१	७९०११९
	प्रतिशत	**५०.१**	**१२.३**	**३.१**	**४.१**	**१२.५**	**१.७**	**०.२**	**१.३**	**५.३**	**९.४**	१००
२०७२	पुस	३८६०६५	१२०८७	२०८७६	२१४७९	१४९९६	९१६२	९०३८	१४९२८	५०३३९		५३८९७०
	प्रतिशत	**७१.६**	**२.२**	**३.९**	**४**	**२.८**	**१.७**	**१.७२**	**२.८**	**९.३**		**१००**
२०७३	पुस	४८९४५१	६६४९०	२४३२२	२१३१०	८२८३०	१२८०१			५५७९७		७५३००१
	प्रतिशत	**६५**	**८.८३**	**३.२३**	**२.८३**	**११**	**१.७**			**७.४१**		**१००**
२०७४	पुस	६५८१५३	७५२१७			१४१०३३				६५८१५		९४०२१८
	प्रतिशत	**७०**	**८**			**१५**				**७**		**१००**
२०७५	पुस	७०३८४३	१८७६९२			१६९१८०				११२३५७		११७३०७२
	प्रतिशत	**६०**	**१६**			**१४.४**				**९.६**		**१००**
२०७६	पुस	७७८१७३	१९७७८६			१७१९३७				४९३०१		११९७१९७
	प्रतिशत	**६५**	**१६.५२**			**१४.३६**				**४.१२**		**१००**
२०७७	पुस	१३९२०२	२८५३०			३५८९३				२६४६०		२३००८५
	प्रतिशत	**६०.५**	**१२.४**			**१५.६**				**११.५**		**१००**
२०७८	पुस	१००८४३	१५५४९			११७७२				२३३९८		१५०९६२
	प्रतिशत	**६६.८**	**१०.३**			**७.४**				**१५.५**		**१००**
२०७९	पुस	३९७८२०	६१७०१			७९१४६				७६२०२		६१४८६९
	प्रतिशत	**६४.६९९६०४८**	**१०.०३४८२०४३**			**१२.८७२०१०१४**				**१२.३९३२०८९६**		**१००**

स्रोतः संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, २०७९

अनुसूची ९.१: ऊर्जा खपतको विवरण

स्रोत	आर्थिक वर्ष										
	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
	००० ToE	००० ToE	००० ToE	००० ToE	००० ToE	००० ToE	००० ToE	००० ToE	००० ToE	००० ToE	००० ToE
परम्परागत	**८०१७**	**८९८३**	**९१०४**	**९२२७**	**९३१९**	**९४७३**	**९६०१**	**९६२४**	**९९०१**	**९९२८**	**६६१९**
दाउरा	७१५३	८१५४	८२६४	८३७६	८४५९	८६०४	८७२०	८७६२	९०२३	८९०५	५९३६
कृषि अवशेष	३५३	४०३	४०८	४१४	४१८	४२५	४३१	४३६	४४९	७६२	५०८
गुइँठा	५११	४२६	४३२	४३८	४४२	४४४	४५०	४२७	४२९	२६२	१७४
व्यपारिक	**१८५४**	**१९५९**	**२३३१**	**२२४८**	**३२५३**	**३७१५**	**४११५**	**४४८८**	**४७१९**	**३९५०**	**१७५०**
कोइला	४१५	३२०	४६५	५३६	६६४	७६२	९७०	१०४६	१४३६	११११	४२५
पेट्रोलियम पदार्थ	११८२	१२६४	१४६९	१२७५	२०८८	२३८८	२६३३	२८९५	२६५८	२८३९	१३२५
विद्युत	२५७	३७५	३९७	४२७	५०१	५६५	५१२	५४७	६२६	८९२	५९५
नविकरणीय	**१६६**	**२९१**	**२९२**	**२९२**	**२९४**	**२९६**	**२९९**	**३५२**	**३०७**	**३५९**	**३६३**
कुल जम्मा	**१००३७**	**११२३३**	**११७२८**	**११७६८**	**१२८६६**	**१३४८४**	**१४०१४**	**१४४६४**	**१४९२७**	**१५१२९**	**९३२७**

स्रोतः ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय, २०७९

* प्रथम आठ महिनाको

ToE: Tones of Oil Equivalent

अनुसूची ९.२ : विद्युत उत्पादन तथा खपतको स्थिति

(दश लाख किलो वाट घण्टामा)

आर्थिक वर्ष	उत्पादन तथा खपत								उच्चतम भार (मे.वा.)	आदान प्रदान सम्झौता अन्तर्गत	
	गार्हस्थ	औद्योगिक	व्यापारिक	निर्यात	अन्य	जम्मा	विद्युत ह्रास	उत्पादन र आयात		आयात	निर्यात
२०६९/७०	१४०२	११४१	२५७	४	३५२	३१५६	११०२	४२५८	१०९५	७९०	४
२०७०/७१	१५७१	१२५२	२८५	३	३८५	३४९६	११९१	४६८७	१२०१	१३१९	३
२०७१/७२	१६७९	१३५२	३००	३	४१०	३७४४	१२६३	५००७	१२९१	१३७०	३
२०७२/७३	१७९७	१२०६	२८६	३	४२७	३७१९	१३५८	५०७७	१३८५	१७७८	३
२०७३/७४	२१६४	१७१९	३५१	३	५४०	४७७७	१४८१	६२५८	१४४४	२१७५	३
२०७४/७५	२४४२	२०७४	४०८	३	६३३	५५६०	१४९८	७०५८	१५०८	२५८२	३
२०७५/७६	२६६६	२४२२	४६६	३५	७४९	६३३८	१२१३	७५५१	१३२०	२८१३	३५
२०७६/७७	२८५२	२३०१	४८७	१०७	७८१	६५२९	१२१२	७७४१	१४०८	१७२९	१०७
२०७७/७८	३१३८	२८१६	५११	४४	८०९	७३१८	१५६०	८८७८	१४८२	२८२६	४४
२०७८/७९	३७१९	३४४३	६५५	४९३	१००७	९३१७	१७४७	११०६४	१७४८	१५४३	४९३
'२०७९/८०*	२४८५	२०८५	४५६	१०७९	६८४	६७८९	१३८४	८१७४	१८४०	९०४	१०७९

* फागुनसम्म

स्रोतः नेपाल विद्युत प्राधिकरण, २०७९

अनुसूची ९.३: ऊर्जा खपतको स्थिति

स्रोत	आर्थिक वर्ष									प्रथम आठ महिना		
	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	अंश प्रतिशत	२०७८/७९	२०७९/८०	अंश प्रतिशत
	००० ToE	००० ToE	००० ToE	००० ToE	००० ToE	००० ToE	००० ToE	००० ToE		००० ToE	००० ToE	
परम्परागत	९१०४	९२२७	९३१९	९४७३	९६०१	९६२४	९९०१	९९२८	६५.६३	६७७५.७४	६६१८.९	७०.९६
दाउरा	८२६४	८३७६	८४५९	८६०४	८७२०	८७६२	९०२३	८९०५	५८.८६	६१६४.९७	५९३६.४	६३.६४
कृषि अवशेष	४०८	४१४	४१८	४२५	४३१	४३६	४४९	७६२	५.०४	३०३.८४	५०८.१	५.४५
गुइँठा	४३२	४३८	४४२	४४४	४५०	४२७	४२९	२६२	१.७३	३०६.९३	१७४.४	१.८७
व्यपारिक	२३३४	२२४८	३२५३	३७१५	४११५	४४८८	४७१९	३९५०	२६.११	३३३६.७३	१७५०.४	१८.७७
कोइला	४६५	५३६	६६४	७६२	९७०	१०४६	१४३६	११११	७.३४	९६१.३९	४२५.०	४.५६
पेट्रोलियम पदार्थ	१४६९	१२७५	२०८८	२३८८	२६३३	२८९५	२६५८	२८३९	१८.७७	१८९६.२४	१३२५.३	१४.२१
विद्युत	३९७	४३७	५०१	५६५	५१२	५४७	६२६	८९२	५.८९	४७९.१०	५९५.०	६.३८
नविकरणीय	२९२	२९२	२९४	२९६	२९९	३५२	३०७	३५९	२.३७	३११.४५	३६३.२	३.८९
कुल जम्मा	११७२८	११७६८	१२८६६	१३४८४	१४०१४	१४४६४	१४९२७	१५१२९	१००.००	१०४२३.९२	९३२७.५	१००.००

स्रोतः उर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालय,२०७९

ToE: Tones of Oil Equivalent

अनुसूची ९.४: विद्युत माग, खपत, उत्पादन एवं भौतिक संरचना

विवरण	(दश लाख किलो वाट घण्टामा)										
	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८० को प्रथम आठ महिना सम्मको उपलब्धी	२०७९/८० सम्मको अनुमानित उपलब्धी	२०८०/८१ को लक्ष्य
उत्पादन* (मे.वा.)	७४६	८२९	८५६	९७२	१०७४	११८२	१३३३	१४५१	२१९०	२५२१	३००१	३९०१
प्रसारण लाइन (किलोमिटर)	१९८७	२८४९	३००६	३४८३	३५३८	३६३४	३७३०	३९७७	४५७७	५२९७	५४४१	६२०२
ग्राहक संख्या (हजारमा)**	२७१२	२८३३	२९६९	३२५७	३५७४	३९०९	४२१९	४५२९	४७६६	५०७०	५०५६	५३१२
वितरण लाइन (किलोमिटर)	११६०६७	१२३८२८	१२४११५	१२४९७६	१२५८२५	१२७२४५	१३०४०१	१३२६५०	१३६५९५	१३८६५०	१३६५९५	१४८४५०
उपलब्ध उर्जा (गि.वा.आ.)	४६८७	५००७	५०७७	६२५८	७०५८	७५५१	७७४१	८८५१	११०६४	७३०९	१४९४७	१७१४६
उच्चतम माग (मे.वा.)	१२०१	१२९१	१३८५	१४४४	१५०८	१३२०	१४०८	१४८२	१७४८	१८४०	१८४०	२२८०
भारतबाट विद्युत आयात (गिगा वाट घण्टा)	१३१९	१३७०	१७७८	२१७५	२५८२	२८१३	१७२९	२८२६	१५४३	९०४	११५०	११८६
विद्युत चुहावट (प्रतिशतमा)	२५	२४	२६	२३	२०	१५	१५	१७	१५	१५	१५	१३
प्रति व्यक्ति विद्युत खपत	१२४	१३३	१३१	१६४	१९८	२३३	२४०	२४६	३०४	३१८	३२६	३९५
विद्युतमा पहुँच प्राप्त जनसंख्या (प्रतिशतमा)	६०	६२	६३	६८	७४	७८	८६	९०	९३	९३	९५	१००

*Independent Power Producer(IPP) को विद्युत उत्पादन समेत समावेस गरिएको छ।

**सामुदायिक उपभोक्ता समावेश नभएको

स्रोतः उर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाई मन्त्रालय,२०७९

अनुसूची १०.१: सवारी साधनहरूको संख्या

किसिम	आर्थिक वर्ष									
	आ.व. २०४६/४७ देखि २०७१/७२ सम्म	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*	हालसम्मको जम्मा
बस	३६६५१	४३५३	५३४२	२९७२	३७२२	२२८२	३४००	३६७९	२२४६	**६४६४७**
मिनिबस/मिनिट्रक	१६९८९	४६२५	२००८	१९७३	२४०९	९९८	३०७८	२१६०	३२३९	**३७४७९**
क्रेन/डोजर/ एस्काभेटर/ट्रक	५७२१७	८३२८	१२७१२	१२१५४	१३४२५	४११२	६३३९	८२३५	३२३९	**१२५७६१**
कार/जीप/भ्यान	१६३६६७	२८३६१	२१२९२	२४३३८	२३०१९	११२११	१९१४०	२१२४२	९८४९	**३२२११९**
पिकअप	२९८९६	५०६०	१०६७५	१०३४२	९७५९	४३४७	९३१७	८५९८	२५१८	**९०५१२**
माइक्रो बस	३७४६	११३७	८४१	१९३४	२३३०	३९३	५६३	४८५	२८६	**११७१५**
टेम्पो	९०६८	२६१३	१७७८२	१६२०९	११०२५	५७६४	१४९४४	१०१३२	४९३९	**९२४७६**
मोटरसाईकल	१५६७५८९	२६७४३९	३५४०७१	३४१६२३	२८२९९७	२०९६७१	५५६८१९	५०३२७९	१८३०७८	**४२६६५६६**
टेक्टर/पावर टिलर	१०३६९५	९७८६	१७०८५	१३३९६	१२२२०	५१६०	११५४९	८८७२	२५१९	**१८४२८२**
ई-रिक्सा	०	११८९४	२२४७	१२३२५	८९५२	१०६८	३५१२	८७६७	६८२०	**५५५८५**
अन्य	६८८६	१६९	२०४	३४८	३८०	२१६	६७८	१३४	४	**९०१९**
जम्मा	**१९९५४०४**	**३४३७६५**	**४४४२५९**	**४३७६१४**	**३७०२३८**	**२४५२२२**	**६२९३३९**	**५७५५८३**	**२१८७३७**	**५२६०१६१**

स्रोत : भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय, २०७९, प्रदेशस्थित यातायात व्यवस्था सेवा कार्यालयहरु तथा सम्वन्धित प्रादेशिक मन्त्रालयहरु, २०७९

* आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुन मसान्तसम्म

नोटः संघीयता लागू भएपश्चात सवारी साधन दर्ता प्रदेश अन्तर्गतका यातायात कार्यालयबाट हुँदै आएको छ। यस अघि केन्द्र सरकारले प्रतिवेदन गर्दै आएको सवारी साधन प्रतिवेदन प्रणाली केही प्रदेश अन्तर्गतका यातायात कार्यालयहरुले अवलम्बन नगरेको हुँदा यस अघिको सवारीसाधन सङ्ख्याको प्रवृत्तिसँग एकरुपता कायम हुन सकेको देखिदैन।

अनुसूचि १०.२: भाषागत रुपमा दर्ता भएका पत्रपत्रिकाको विवरण

किसिम	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
नेपाली	५०१७	५१४१	५२९०	५३०४	५३०४	५३०७	५३०७
अंग्रेजी	४९५	५०८	५१४	५१६	५१६	५१५	५१५
नेपाली/अंग्रेजी	१३१०	१३५३	१३८५	१४०३	१४०३	१४०५	१४०५
नेवारी	४६	४६	४७	४८	४८	४८	४८
संस्कृत	५	५	५	५	५	५	५
हिन्दी	२४	२४	२४	२४	२४	२४	२४
मैथली	४६	४६	४६	४६	४६	४६	४६
भोजपुरी	८	८	८	८	८	८	८
उर्दु	८	८	९	९	९	९	९
तिब्बती	३	३	३	३	३	३	३
थारु	१३	१४	१४	१५	१५	१५	१५
लिम्बू	३	३	३	३	३	३	३
डोटेली	५	५	५	५	५	५	५
तामाङ	१०	१०	१४	७	७	७	७
राई	२	२	२	२	२	२	२
अन्य	५३३	३८५	३९०	३९२	४४४	४७७	५४२
जम्मा	७५२८	७५६१	७७५९	७७९०	७८४२	७८७९	७९४४

स्रोतः सूचना तथा प्रसारण विभाग, २०७९

*फागुन मसान्तसम्म

अनुसूची १०.३ : दुरसञ्चार सेवाको अवस्था

सेवाको किसिम	आर्थिक वर्ष								
	०७१/७२	०७२/७३	०७३/७४	०७४/७५	०७५/७६	०७६/७७	०७७/७८	०७८/७९	२०७९/८०*
कुल टेलिफोन संख्या	२८१०५९७१	३१४६१३७८	३५८७८८४३	३९२०२५५४	४१३९५७१४	३७८५९९९६	३,९७,६३,५८३	४१९३२६५०	३६८१०४९६
टेलिफोन घनत्व	१०६	११९	१३५	१३४	१४०	१२६.७२*	१२९	१४४	१२६
पिएसटिएन	८४५०२८	८५२०६९	६८४८४८	८६०६७३	६७७१२८	७८३४२९	५६३४६५	४८३१९९	४४९६६२
मोबाइल	२६४२०६४५	२९७६२१५५	३४१७२०५८	३७२९७७२७	४०५९६२५९	३७०७३६६२	३८९५२०७०	४१११३०९७	३५९८९६९८
लिमिटेड मोबिलिटी	८३८५५६	८४५४१२	८४७३१६	–	–	-	-	-	-
जिएमपिसिएस	१७४२	१७४२	१७४२	१७४२	१७४२	२९०५	२९८६	२९८६	२९८६
कुल इन्टर्नेट ग्राहक	११५६९२९४	१३७८४६१८	१६१८६७५९	१३३७८००१	१९४४१७१०	२२२३७५६७	३१०८३६७०	३८४२१६९८	३८१३७६५५
कुल इन्टर्नेट घनत्व	४४	५२	६१	४६	६६	७४	१०३	१३२	१३१
एडीएसल इन्टर्नेट	१३४७२९	१७७९७२	१८१५८२	९६८६२१	१०४११०४	९४६५५९	७२८८३७	४३३९६६	३१८९८०
जिपिआरएस	११०८८२७५	१३२२७७८१	१५५३९९५२	–	–	-	-	-	-
CDMA 1x , EVDO	१९८५५६	१९९७२०	१९९७७६	१९९७७६	१३६५७३	१३६५७३	१३६५७३	१३६५७३	१३६५७३
Wi Max	१३३०६	१६३९२	१६७२२	८४४५८	८८०९	९०२३७	९०५७८	२७१८६	
Dialup (PSTN+ISDN)	१०२९४	८१२५	१५२	–	–	-	-	-	-
Wireless Modem Optical Fiber Ethernet	५२१३२	४७९४२	५४८८२	२४२६४८	२४३५४७	२२३८०७	२११३१९	९९९४३	६६६४९
Cable Modem	७१९८९	१०६६७३	१९३६८०	१६३५०३९	३९५७६२९	५४८२४४९	७१५७२५७	९१४४५६४	१०५४८१८८
VSAT Based Internet	१३	१३	१३	–	–	-	-	-	-

स्रोतः सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय, २०७९

* पुष मसान्तसम्म

अनुसूची ११.१ : प्रारम्भिक बाल शिक्षाको स्थिति

आर्थिक वर्ष	थप भएका बालविकास केन्द्र (सङ्ख्या)	जम्मा बालविकास केन्द्र (सङ्ख्या)	लाभान्वित बालबालिका (सङ्ख्या)	प्रारम्भिक बालविकासको कूल भर्नादर	प्रारम्भिक बालशिक्षाको अनुभव सहित कक्षा १ मा नयाँ भर्ना हुन आएका विद्यार्थीहरूको प्रतिशत
०६९/७०	२६२	२९५३५	१०५३०५४	७३.७	५५.६
०७०/७१	५००	३००३५	१०४७१२३	७६.७	५६.९
०७१/७२	५००	३०४४८	१०१४३३९	७७.७	५९.६
०७२/७३	-	३०४४८	९७७३६५	८१.०	६२.४
०७३/७४	-	३०४४८	९७३,४१३	८२.९	६४.७
०७४/७५	-	३६५३८	९५७,०८७	८४.१	६६.३
०७५/७६	-	३५९९३	९७३९००	८४.७	६६.९
०७६/७७	५२७	३६४५०	११०५५६१	८६.२	६८.६
०७७/७८	२६२	३६७१२	१११३५९६	८७.६	७०.२
०७८/०७९	-१८१	३६५३१	१०१०१९५	८९.६	७४.९
०७९/८०	४१२३	४०६५४	१२०८४२५	९४.९	७६.७

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७९

अनुसूची ११.२ : शैक्षिक शत्र २०७९/८० मा विद्यालयका छात्रछात्राहरूलाई उपलब्ध गराइएको छात्रवृत्ति सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	क्रियाकलाप	भौतिक लक्ष्य	एकाई लागत रु. हजारमा	वजेट रु हजारमा	कैफियत
१	छात्रा छात्रवृत्ति कक्षा १-८ कर्णाली प्याकेज समेत (गैर आवासिय)	१५५६८८०	०	६५६८४६	द्वन्द्व पिडित, सहिदका छोराछोरी र विपन्न लक्षित बाहेकका छात्रवृत्ति स्थानीय तहमा हस्तान्तरण भएको
२	दलित छात्रवृत्ति (कक्षा १-८) (गैर आवासिय)	८४७०९६	०	३३८८३८	
३	आधारभूत तहमा अध्ययनरत लक्षित समुह (२२ जनजाति तथा सिमान्तकृत समूह, मुक्त	५२६३९	१	२६३२०	
४	अपाङ्ग छात्रवृत्ति (कक्षा १-१२) आवासिय	७६८८	४०	३०७५२०	
५	अपाङ्ग छात्रवृत्ति (कक्षा १-१२) गैर आवासीय	४८८६०	४	१७१०१०	
६	द्वन्द्व पिडित छात्रवृत्ति गैर आवासीय	१८७९	१२	४०११८	
७	मुक्त कम्लहरी, हिमाली छात्रावास, फिडर छात्रावास, सार्वजनिक निजी साझेदारीमा सञ्चालित	३४२१	४०	१३६८४०	
८	मुक्त कम्लहरीका लागि छात्रवृत्ति (गैर आवासिय)	२९०	४	११६०	
९	सहीदका छोराछारीहरूका लागि छात्रवृत्ति	२२१	१८	३९८२	
१०	कक्षा ९-१० मा अध्यनरत दलित लगायतका छात्रछात्राहरूलाई विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति	२९४११	६	१७६४६६	
११	कक्षा ११-१२ मा विज्ञान विषय वाहेकका अन्य विषय अध्ययनरत दलित लगायतका	१९८३६	१८	३५७०४८	
१२	कक्षा ११-१२ मा विज्ञान विषय अध्यनरत दलित लगायतका छात्रछात्राहरुलाई विपन्न	६७०५	२४	१६०९२०	
१३	HIV प्रभावित बालबालिका तथा वादी समुदायका विद्यार्थीका लागि आवासिय प्रबन्ध	२७८	४०	१११२०	
	जम्मा	**२५७५२०४**		**२३८८१८८**	

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७९

अनुसूची ११.३: प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम कार्यक्रमहरू

क.सं.	कार्यक्रम	सूचक	एकाइ	आर्थिक वर्ष									
				२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
१	**नियमित अध्ययन**												
क	आङ्गिकतर्फ												
	प्रि-डिप्लोमा तह	भर्ना	जना	१०८४	११५०	९५९	१२७३	१८५६	१७५६	१६५०	१५०५	१२९८	११६५
		उत्पादन	जना	९०७	३७२	२५३	३३६	१२५२	१२०३	९८०			६५८
	डिप्लोमा प्रमाणपत्र तह	भर्ना	जना	१२७५	१५४९	१२०२	१७८४	२३७२	४७२०	५०३२	६३३८	६८१२	५६८९
		उत्पादन	जना	६८५	५०५	३१०	४६१	७००	१००१	१३०९			३१६२
ख	सामुदायिक विद्यालयतर्फ												
	प्रि-डिप्लोमा तह	भर्ना	जना	२४२१	३०६७	३३३४	२९२८	५०२०	१२३२०	८३७६	९०५०	५४७८	५५८७
		उत्पादन	जना	१६०३	१६०३	१७४२	१७००	३२००	३४०५	३५०५			३३८४
	डिप्लोमा प्रमाणपत्र तह	भर्ना	जना					५०७५	१०६९३	९४५०	११४८५	९१९१	७३०४
		उत्पादन	जना						३१२३	२५०७			५०६७
ग	साझेदारी विद्यालयतर्फ												
	प्रि-डिप्लोमा तह	भर्ना	जना									२९१	५६९
		उत्पादन	जना										१५१
	डिप्लोमा प्रमाणपत्र तह	भर्ना	जना							६७८	९३२	२६८१	२६२३
		उत्पादन	जना										६०९
घ	निजी क्षेत्रतर्फ												
	प्रि-डिप्लोमा तहतह	भर्ना	जना	१२८८०	१३२५८	१५१६७	१८५००	१९०३८	१७२५९	११५७८	१३००७	३२७८	२६४८
		उत्पादन	जना	४५१४	७१४३	७१४३	८७१२	११०४२	१३९८१	९३५७			४६४६
	डिप्लोमा र प्रमाणपत्र तह	भर्ना	जना	११२४०	१२२११	१४४३२	१४७३३	१७२७५	१५२६७	११५०५	१५३३४	९८९३	१०९७९
		उत्पादन	जना	७७७२	५४४७	६९१३	७०५७	१०७२३	१०००३	८९३४			१३९२६

अनुसूची ११.३: प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम कार्यक्रमहरू

क्र.सं.	कार्यक्रम	सूचक	एकाइ	आर्थिक वर्ष									
				२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
२	**प्राविधिक शिक्षालय/पोलिटेक्निक विस्तार**												
	१) लामो अवधीको प्रशिक्षण सम्बन्धन												
क	आङ्गिकतर्फ	शिक्षालय विस्तार	वटा		१३	१६	२५	३२	४५	५९	६१	६३	६५
ख	सामुदायिक विद्यालयतर्फ	शिक्षालय विस्तार	वटा		७३	७३	७६	१८५	३९७	५३४	५७२	५७२	६३६
ग	साझेदारी तर्फ	शिक्षालय विस्तार	वटा		६	६	६	६	६	२६	३८	४२	५२
घ	निजी संस्था तर्फ	शिक्षालय विस्तार	वटा		-	-	६२	४२९	४२९	४२९	४२९	४२९	४२२
	२) छोटो अवधिको सम्बन्धन र स्वीकृति दिने	सिप विकास गर्ने	वटा	४४	११८	४१२	५९६	७३९	१०८१	११४०	११४०	१३७०	१५६०
३	**व्यावसायिक तालिम सञ्चालन**												
क	छोटो अवधिको तालिम प्रदान	सिप विकास गर्ने	जना	३१००	३०६०	१००	१२००	१५०७५	४२०००	-	-	१९०००	१५४००
४	**लक्षित वर्ग र समूहका लागि छात्रवृत्ति (निर्वाह छात्रवृत्ति)**												
क	प्रि-डिप्लोमा तह	छात्रवृत्ति	जना							-	-	-	-
ख	डिप्लोमा/प्रमाणपत्र तह	छात्रवृत्ति	जना	७५	७५	७५	७५	७५	७५	-	-	-	-
५	**लक्षित वर्ग र समूहका लागि (निशुल्क बर्गीकृत छात्रवृत्ति)**												
क	प्रि-डिप्लोमा तह	छात्रवृत्ति	जना	८१९	८७३	९७३	११३५	१३१०	३१३३		२०६७	५५७	४८८
ख	डिप्लोमा/प्रमाणपत्र तह	छात्रवृत्ति	जना	१२५१	१३७६	१३९०	१४१२	१४५१	२०४६		३३३५	२३५६	२४८६
६	**प्राविधिक शिक्षामा विशेष छात्रवृत्ति**												
क	डिप्लोमा तह	छात्रवृत्ति	जना	४५३	४००	१३००**	४००	४००	२८०	२८०	२८०	२८०	१६०
ख	प्राविधिक एसएलसी तह	छात्रवृत्ति	जना	२८९					२८०	२८०	२८०	२८०	४००

अनुसूची ११.३: प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम कार्यक्रमहरू

क्र.सं.	कार्यक्रम	सूचक	एकाइ	आर्थिक वर्ष									
				२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
७	**सामुदायिक सेवा**												
क	प्राविधिक एसएलसी तहमा बाह्य प्रयोगात्मक अभ्यास मार्फत समुदायमा मानव स्वास्थ सेवा	सेवा	पटक	७	७	७	७	७	७	७	९	-	१२
ख	प्राविधिक एसएलसी तहमा बाह्य प्रयोगात्मक अभ्यास मार्फत समुदायमा पशु स्वास्थ सेवा	सेवा	पटक	११	१२	१२	१२	१२	९	९	१०	-	१२
८	**सिप परीक्षण एवम् प्रमाणीकरण**	प्रमाणीकरण	जना	५५४९१	५९९९६	१३९४०	९५५६	४१३६६	५३५९१	५१७३३	१४५००	१७८६३	३६६५०
९	**प्राविधिक प्रशिक्षकहरूलाई तालिम**	तालीम	जना	३३८२	३२९६	८८३	१३३४	१४३०	२६७१	५२९	१३७३	१६८८	१६०८

*प्रथम आठ महिनासम्म

** डिप्लोमा तथा भुकम्प पिडित लक्षित छात्रवृत्ति समेत समावेश गरिएको ।

स्रोतः प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद् सानोठिमी, भक्तपुर, २०७९

अनुसूची ११.४ : माध्यमिक शिक्षा परीक्षा, कक्षा १०-SEE (साविक एस.एल.सी.) नियमिततर्फ सम्मिलित र उत्तीर्ण विद्यार्थीहरूको विवरण

वर्ष	सम्मिलित सङ्ख्या	उत्तीर्ण सङ्ख्या	उत्तीर्ण प्रतिशत
२०६०	१७५४१८	८१००८	४६.१८
२०६१	२१६३०३	८३७४७	३८.७२
२०६२	२२५०३१	१०४६५३	४६.५१
२०६३	२७४२१०	१६०८०२	५८.६४
२०६४	३०७०७८	१९५६८९	६३.७३
२०६५	३४२६३२	२३४६०२	६८.४७
२०६६	३८५१४६	२४७६८९	६४.३१
२०६७	३९७७५९	२२०७६६	५५.५०
२०६८	४१९१२१	१९९७१४	४७.६५
२०६९	४०३९३६	१६७९३५	४१.५७
२०७०	३९४९३३	१७३४३६	४३.९२
२०७१	४०५३३८	१९२२६७	४७.४३
२०७२*	४३७३२६	४३३५९१	*
२०७३*	४४५५६४	अक्षराङ्कन पद्धतिमा नतिजा प्रकाशन ।	
२०७४	४६३७००		
२०७५	४७५००३		
२०७६	४८२९८३		
२०७७	४८४२७८		
२०७८	४९५६४८		

*शैक्षिक सत्र २०७२ देखि प्राविधिक धारको नतिजा अक्षराङ्कन पद्धतिमा सुरु भएको ।

स्रोत: राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड, परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय, कक्षा १०, २०७९

अनुसूची ११.५ : कक्षा ११ र १२ मा वार्षिक परीक्षामा सम्मिलित र उत्तीर्ण विद्यार्थीको सङ्ख्या

वर्ष#	कक्षा ११						कक्षा १२						
	सम्मिलित			उत्तीर्ण			सम्मिलित				उत्तीर्ण		
	छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा	छात्र	छात्रा	अन्य	जम्मा	छात्र	छात्रा	जम्मा
२०६९	१३९८८५	१२४८६६	२६४७५१	५८५९६	४६७८७	१०५३८३	१२८२८८	११८७९६		२५१४१५	५९३११	४९९७१	१११३५४
				४१.८९%	३७.४७%	३९.८०%					४६.२३%	४२.०६%	४४.२९%
२०७०	१२१०३५	१०४३३८	२२५३७३	५८३१५	४८२०२	१०६५१७	११६५८१	१११६४३		२२८२२४	५२९५१	४७६७९	१००६३०
				४८.१८%	४६.२०%	४७.२६%					४५.४२%	४२.७१%	४४.०९%
२०७१	१८५६४४	१८७८४६	३७३४९०	८२८४२	८९९४५	१६३८४७	२२३५०३	१६०१८५		३८३६८८	८२८१३	६१९७९	१३९५६२
				४४.६२%	४७.८८%	४३.८७%					३७.०५%	३८.६९%	३६.३७%
२०७२	१३८४३०	१२७९१४	२६६३४४	७११५६	६४९३७	१३६०९३	११०५७८	१०६०००		२१६१९८	५९०५६	५५१०९	११४१६५
				५१.४०%	५०.८०%	५१.१०%					५३.४१%	५१.९९%	५२.८१%
२०७३	१६३९६६	१८३७८२	३४७७४८	ग्रेडमा राखिएको			१२०५००	११७०८१		२३७५८१	६२१६९	५५१५८	११७३२७
											५१.५९%	४७.११%	४९.३८%
२०७४	१६१७००	१७११९१	३३२८९१				१३९७४३	१५९९३२		२९९६७५	ग्रेडमा राखिएको		
२०७५	१७०२७७	१७९३२६	३४९६०३				१३८७७७	१५३३७६		२९२१५३			
२०७६	विद्यालयबाट सञ्चालन भएको						१४८४००	१६१९१६		३१०३१६			
२०७७	विद्यालयबाट सञ्चालन भएको						१६५७३५	१७२९५३		३३८६८८			
२०७८	विद्यालयबाट सञ्चालन भएको						१८५९७९	१९०८४५	६७	३७६८९१			

स्रोतः राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड, परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय कक्षा १२, २०७९

वर्ष# भनेको शैक्षिक वर्ष हो।

अनुसूची ११.६ः प्राथमिक, निम्न माध्यमिक र माध्यमिक विद्यालय तथा विद्यार्थीहरूको सङ्ख्या

विद्यार्थी सङ्ख्या हजारमा

शैक्षिक सत्र	आधारभूत तह (१-५)		आधारभूत तह (६-८)		माध्यमिक (९-१०)		माध्यमिक (११-१२)	
	विद्यालय	विद्यार्थी	विद्यालय	विद्यार्थी	विद्यालय	विद्यार्थी	विद्यालय	विद्यार्थी
२०६९	३४२९८	४५७७	१४४४७	१८२३	८४१६	८७८	३५९६	५४७
२०७०	३४७४३	४४०२	१४८६७	१८२८	८७२६	८९७	३५९६	५१६
२०७१	३४३३५	४३३५	१४९५२	१८३५	८८२५	९०१	३६५९	४५४
२०७२	३४३६२	४२६५	१५०९१	१८६३	८९६८	९३९	३६६९	७५७
२०७३	३४७३६	४१३५	१५१७०	१८५९	९०८४	९५९	३७६१	४८३
२०७४	३५२११	३९७०	१५६३२	१८६७	९१७१	९७१	३७८१	५८४
२०७५	३४८४५	३७३०	१६०६३	१८२५	९९०५	१०२७	३८०६	६३२
२०७६	३५०६३	३५४४	१६७७०	१७७५	१०६४४	१०४१	४१८७	६६२
२०७७	३५२०९	३५४४	१६८४७	१८१७	१०८६३	१०६५	४१८७	६८०
२०७८	३४१३८	३५४८	१७२२८	१७७७	१०९०२	१०७९	४३१०	६८७
२०७९	३५१०८	३५५७	१७७९९	१८२७	११९४६	१०८२	४७०६	७४८

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७९

अनुसूची ११.७: विभिन्न तह र विषयमा छात्रवृत्तिमा अध्ययनार्थ मनोनयन भएका विद्यार्थीको संख्या

विषय	आर्थिक वर्ष									
	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७५	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*	देश
एमबिबिएस	२२५	१९६	२०३	१६९	१७०	३५६	४१७	४३०	#	नेपाल
बिडिएस	५४	४३	४३	५०	४६	९५	१०८	९८	#	नेपाल
बिएएमएस	८	-	८	१२	०	३६	३८	५९	#	नेपाल
बिएनएस	१२	१८	२१	१५	२५	११६	३२१	४९७	#	नेपाल
बिपिएच	४	८	९	१५	१४	४५	९३	२४८	#	नेपाल
बि फर्मा	१९	११	१६	१९	२१	४६	८५	१८४	#	नेपाल
बिएस्सी फरेस्ट्री	५	५	५	५	५	१०	५	५	५	नेपाल
बिएस्सी नर्सिङ्ग	२४	२१	२१	३४	३६	१००	१७६	४०७	#	नेपाल
बिएमआइटी	-	२	३	०	०	८	१५	२३	#	नेपाल
बिएमएलटी	-	६	५	१०	१०	१७	३६	१२४	#	नेपाल
बिअप्टोमेट्री						७	३५	५०	#	नेपाल
परफ्यूजन						२	२	०		नेपाल
बिएएसएलपी						४	४	१		नेपाल
बिएससीएजी						३३	४५	३९		नेपाल
एमएससी फरेस्ट्री	-	२	-	-	०	०	२	१		नेपाल
एमविविएस	१५	१०	१९	१०	१०	९	१०	१०	१०	पाकिस्तान
बिडिएस	१	-	१	१	१	१	०	०		विदेश
बि फर्मा	-	४	२	०	०		०	७		विदेश
पिजि मेडिसिन	-	-	-	१०	०		६	०		चीन
बिएस्सी इन्जीनियरिङ	-	-	८	१	६		०	०		विदेश
पिएचडी	-	-	४	५	८	५	४	२		चीन
बिफर्मा	-	४	२	-	०		०	०		विदेश

अनुसूची ११.७: विभिन्न तह र विषयमा छात्रवृत्तिमा अध्ययनार्थ मनोनयन भएका विद्यार्थीको संख्या

विषय	आर्थिक वर्ष									
	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७५	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*	देश
Bachelor Engi.									८*	चीन
Master Engi.				२५	२६	२३	०	२६	२*	चीन
Master MGT						१	०	२६		विदेश
Master in forestry					४	१	१	०		विदेश
Master Agriculture & Plant Science					६	१	२	२	१*	चीन
Master in Microbiology					१		०	०		विदेश
Master in Bio technology					२		०	०		विदेश
Master in Geology					२		०	०		विदेश
Master International relation					१		०	०		विदेश
डि. फार्मेसी	-	-	८	३	०		०	०	७	पाकिस्तान

 # चिकित्सा शिक्षा आयोगबाट वैशाखमा मात्र वितरण हुने ।

*फागुन मसान्तसम्म

स्रोत: शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय र चिकित्सा शिक्षा आयोग

अनुसूची ११.८ : विभिन्न विश्वविद्यालय अन्तर्गतका क्याम्पस र विद्यार्थी सङ्ख्या

विश्वविद्यालय	क्याम्पसहरु		विद्यार्थी सङ्ख्या											
			आर्थिक वर्ष २०७५/७६			आर्थिक वर्ष २०७६/७७			आर्थिक वर्ष २०७७/७८			आर्थिक वर्ष २०७८/७९		
	आङ्गिक	सम्बन्धन प्राप्त	आङ्गिक	सम्बन्धन प्राप्त	जम्मा	आङ्गिक	सम्बन्धन प्राप्त	जम्मा	आङ्गिक	सम्बन्धन प्राप्त	जम्मा	आङ्गिक	सम्बन्धन प्राप्त	जम्मा
त्रिभुवन विश्वविद्यालय	६२	१०६०	१५७१६९	२५८३१३	४१५४८२	१४५९४७	२६९८३०	४१५७७७	१६१३४१	२६१३१२	४२२६५३	२२२३५५	३१५५१४	५३७८६९
काठमाडौं विश्वविद्यालय	७	१७	९९७१	८४६५	१८४३६	९१००	९७६०	१८८६०	७५२२	९३२५	१६८४७	९५०३	५९६६	१५४६९
पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय	८	११५	२८९६	४३२९४	४६१९०	३५३९	४५७२१	४९२६०	३८९८	४४९६०	४८८५८	४२३३	४७११४	५१३४७
नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय	१४	११	२२६१	५३०	२७९१	२३६३	२७८	२६४१	२८९५	१५४	३०४९	२४४४	९११	३३५५
पोखरा विश्वविद्यालय	९	५८	२४९९	२८२५०	३०७४९	३१४३	२९४४१	३२५८४	३३११	२९१७३	३२४८४	३७३९	३०४१२	३४१५१
लुम्बिनी बौद्ध विश्वविद्यालय	२	८	३५४	३५९	७१३	३४५	१८१	५२६	४८२	५२९	१०११	७६८	४९७	१२६५
कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविद्यालय	९	७	३६९	३५०२	३८७१	२९०४	४१९	३३२३	३८१४	६१३	४४२७	४७८६	६१३	५३९९
सुदुर पश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालय	१५	-	१०११३	०	१०११३	८९१२	०	८९१२	१३८७३	०	१३८७३	२३३९९	०	१७२३८
मध्य पश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालय	१६	१	५४३१	२९०	५७२१	९२७४	४६१	९७३५	७८६०	७९६	८६५६	१०९७२	९४३	११९१५
खुला विश्वविद्यालय	१	-	६८०	०	६८०	१६५९	०	१६५९	९६९	०	९६९	२८३१	०	२८३१
राजर्षि जनक विश्वविद्यालय	१	-	१९१	०	१९१	१७४	०	१७४	३९९	०	३९९	४०१	०	४०१
मदन भण्डारी विज्ञान तथा प्रविधि									०	०	०	०	०	०
मदन भण्डारी प्रौद्योगिक									०	०	०	०	०	०
विदुषी योगमाया विश्वविद्यालय									०	०	०	०	०	०
नेपाल विश्वविद्यालय पूर्वाधार विकास									०	०	०	०	०	०
विपी कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान	१	-	९९८	०	९९८	८५२	०	८५२	१३३४	०	१३३४	३६७	०	३६७
कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	१	-	३७७	०	३७७	३५५	०	३५५	२६७	०	२६७		०	०
चित्किसा विज्ञान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान	१	-	११२४	०	११२४	८८८	०	८८८	९७१	०	९७१	९०७	०	९०७
पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	१	-	७४८	०	७४८	७३३	०	७३३	९२४	०	९२४		०	०
पोखरा स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	१			०	०	०	०	०	७५	०	७५	७५	०	७५
राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	१		०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा	**१५०**	**१२७७**	**१९५१८१**	**३४३००३**	**५३८१८४**	**१९०१८८**	**३५६०९१**	**५४६२७९**	**२०९९३५**	**३४६८६२**	**५५६७९७**	**२८६७८०**	**४०१९७०**	**६८२५८९**

स्रोतः शिक्षा मन्त्रालय, त्रिभुवन विश्वविद्यालय, महेन्द्र संस्कृत विश्वविद्यालय, काठमाडौं विश्वविद्यालय, पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय, पोखरा विश्वविद्यालय र विश्वविद्यालय अनुदान आयोग, २०७९

अनुसूची ११.९: आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा विश्वविद्यालयका विभिन्न तहमा अध्ययनरत विद्यार्थी सङ्ख्या र उत्पादन विवरण

तह	विवरण	त्रिभुवन	काठमाडौं	पूर्वाञ्चल	पोखरा	लुम्बिनी बौद्ध	मध्य पश्चिमाञ्चल	नेपाल संस्कृत	कृषि तथा वन विज्ञान	सुदूरपश्चिमाञ्चल	राजर्षि जनक	खुला	कुल
प्रमाणपत्र	भर्ना	१३५						३६					१७१
	उत्पादन							७६					७६
स्नातक	भर्ना	४३४५८०	११९०३	४५७४१	३०६१७	६७५	९८२९	२२३६	४३५७	१५७०९	३७४	१४७५	५५७४९६
	उत्पादन	४३८११	२४७५	५२१७	४७७३	३०	४४१	५६४	३३४	२३२९		७३	६००४७
स्नातकोत्तर	भर्ना	१०२२७६	२५९५	५५७२	३४४७	४६८	२०४७	१८१	९०८	१३७१	२७	१०३५	११९९२७
	उत्पादन	१८८७०	५७०	११६२	८३०	४९	२४८	१२८	११२	४५४		२०	२२४४३
पिजिडी	भर्ना		२१७		१५								२३२
	उत्पादन	१७१	२२										१९३
एम.फिल.	भर्ना	५६४	५६८	३४	६०		३७			१४२		२८३	१६८८
	उत्पादन	१४४	७३	५	५५							३९	३१६
पि.एच.डी.	भर्ना	३१४	१८६		१२	१२२	२	७५	१३४	१६		१३	८७४
	उत्पादन	१३६	२४		३	४	१	२३	१०				२०१
अन्य	भर्ना							८२७				२५	८५२
	उत्पादन							६२९				११	६४०
कुल	**भर्ना**	**५३७८६९**	**१५४६९**	**५१३४७**	**३४१५१**	**१२६५**	**११९१५**	**३३५५**	**५३९९**	**१७२३८**	**४०१**	**२८३१**	**६८१२४०**
	उत्पादन	**६३१३२**	**३१६४**	**६३८४**	**५६६१**	**८३**	**६९०**	**१४२०**	**४५६**	**२७८३**	**०**	**१४३**	**८३९१६**

अनुसूची ११.९: आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा विश्वविद्यालयका विभिन्न तहमा अध्ययनरत विद्यार्थी सङ्ख्या र उत्पादन विवरण

मदन भण्डारी विज्ञान तथा प्रविधि विश्वविद्यालय पूर्वाधार विकास समिति (अध्ययनरत)							०
मदन भण्डारी प्रौद्योगिक विश्वविद्यालय पूर्वाधार विकास समिति (अध्ययनरत)							०
विदुषी योगमाया विश्वविद्यालय पूर्वाधार विकास समिति (अध्ययनरत)							०
नेपाल विश्वविद्यालय पूर्वाधार विकास समिति (अध्ययनरत)							०
वी.पी. कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान (अध्ययनरत)							३६७
कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान (अध्ययनरत)							०
चिकित्सा विज्ञान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान (अध्ययनरत)							९०७
पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान (अध्ययनरत)							०
पोखरा स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान (अध्ययनरत)							७५
राप्ती स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान (अध्ययनरत)							०
जम्मा अध्ययनरत							**६८२५८९**

स्रोत: विश्वविद्यालय अनुदान आयोग, २०७९

अनुसूची ११.१० : उच्च शिक्षामा अध्ययन गर्ने विद्यार्थी सङ्ख्या (प्रतिष्ठानका विद्यार्थी संख्या बाहेक)

	अध्ययन संस्थान/संकाय	आर्थिक वर्ष								
		२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९
क.	**त्रिभुवन विश्वविद्यालय**									
१	इन्जिनियरिङ	१२३५३	३३३८	१३३२२	१३२०६	१३५८६	२६२५६	२७५७७	३२४८८	२९०७२
२	कृषि र पशु विज्ञान	१४७२	२२१२	१४९६	१८२४	१९६५	२७९८	१६६२	४२३६	२५९६
३	चिकित्सा शास्त्र	५४२१	१२९१	७६१६	९४०२	५०३४	१०८८५	७५१९	८८८९	१००४९
४	वन विज्ञान	६६६	१०६०	९२७	९००	१८२८	१९९३	११४२	१४७६	२३९१
५	विज्ञान तथा प्रविधि	१६२५१	१६३१५	२५९७०	२२०९३	२७५६७	३७४४६	३५०१८	२७१४७	३९५०४
प्राविधिकको जम्मा		**३६१६३**	**२४२१६**	**४९३३१**	**४७४२५**	**४९९८०**	**७९३७८**	**७२९१८**	**७४२३६**	**८३६१२**
६	कानून	२२३५	६४०६	२९६०	१२२१६	९७९५	१५७७६	८५४४	१९४६१	२६११६
७	व्यवस्थापन	१३०८४३	१३०१६१	१३४०५३	१६६११३	१७७५३७	१८४४५७	१९४६०८	१७९८७१	२४७०२५
८	शिक्षा शास्त्र	१७००९७	९०१३०	१२७१८२	६८८९५	७६९९२	७४३१०	८२५१६	८८४६९	९९८०७
९	मानविकी र सामाजिक शास्त्र	६६००३	४८०७७	४६७२८	७२७७८	७८०९६	६१५६१	५७१९१	६०६१६	८१३०९
साधारणको जम्मा		**३६९१७८**	**२७४७७४**	**३१०९२३**	**३२०००२**	**३४२४२०**	**३३६१०४**	**३४२८५९**	**३४८४१७**	**४५४२५७**
आंगिक तर्फको जम्मा		**१४११८१**	**१०४१८८**	**१४२२९३**	**१३८५२१**	**१४६५१३**	**१५७१६९**	**१४५९४७**	**१६१३४१**	**२२२३५५**
कुल जम्मा		**४०५३४१**	**२९८९९०**	**३६०२५४**	**३६७४२७**	**३९२४००**	**४१५४८२**	**४१५७७७**	**४२२६५३**	**५३७८६९**
ख.	**नेपाल संस्कृत विश्व विद्यालय**	**३८६२**	**३४१२**	**२९४५**	**३७३१**	**३७६५**	**२७९१**	**२६४१**	**३०४९**	**३३५५**
ग.	**काठमार्डो विश्वविद्यालय**									
१	स्कूल अफ साइन्स	१०६०	११९४	१२१९	१२५०	१२८९	१३०७	१३५४	१३९५	१३१७
२	स्कूल अफ इञ्जिनियरिङ	११८२	१२०८	१३२७	१२८४	१६६५	१७८४	१८९७	२०६०	२२१७
३	स्कूल अफ मेनेजमेण्ट	१९६५	२१३६	२२०४	२२६६	२२६९	२३९८	२४८१	२५८१	२०९४
४	स्कूल अफ एजुकेशन	६८६	७६७	८८२	९५३	१०१३	१००१	१०७८	९८३	१३०४
५	स्कूल अफ आर्टस्	१०९१	११६८	१२५८	१४०८	१५०८	१५६१	१६६७	१५५६	११५८
६	स्कूल अफ मेडिकल साइन्स	८७२५	९३३६	९६७५	९७८४	१०३४१	१०१७२	१०१७०	८०५९	७१२२
७	कानुन		४३	७९	१२२	१६८	२१३	२१३	२१३	२५७
जम्मा		**१४७०९**	**१५८५२**	**१६६४४**	**१७०६७**	**१८२५३**	**१८४३६**	**१८८६०**	**१६८४७**	**१५४६९**
घ.	**पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय**									
१	मानविकी	६६३	५९१	५०३	५७१	५६७	९४१	११२२	६६९	१५४०
२	व्यवस्थापन	८४४७	७९९६	८०७७	८७१२	८७०२	१५९५०	१५९२८	१६८९५	१७३३७
३	शिक्षाशास्त्र	४६९२	३५४६	२९६०	२७६९	२४८३	२२६३	२९७०	८३५	४२७६
४	विज्ञान तथा प्रविधि (इन्जिनियरिङ सहित)	१७०५	१३६२	६०३३	५७३५	६५०६	१४७५३	१४१३२	१६६२३	१७२७५
५	कानून	७८६	८१०	९२५	१०३२	११११	१२८५	१५२२	१८७७	२१६५
६	कृषि	४२१	७५५		११०५	१२९४	२७०	१७९१	_	_
७	मेडिकल (नर्सिङ्ग, वि.पि.एच.)	३७६३	४६०३	६०१३	७३४७	७७५१	१०७२८	११७९५	११९५९	८७५४
जम्मा		**२०४७७**	**१९६६३**	**२४५११**	**२७२७१**	**२८४२२**	**४६१९०**	**४९२६०**	**४८८५८**	**५१३४७**

अनुसूची ११.१० : उच्च शिक्षामा अध्ययन गर्ने विद्यार्थी सङ्ख्या (प्रतिष्ठानका विद्यार्थी संख्या बाहेक)

अध्ययन संस्थान/संकाय		आर्थिक वर्ष								
		२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९
ङ.	**पोखरा विश्वविद्यालय**									
१	विज्ञान तथा प्रविधि (इन्जिनियरिङ)	९९५८	१०१५५	८६८६	८६१८	९८८६	१०४११	११०९०	११०२२	११७६७
२	व्यवस्थापन	१५०४८	१५०३७	१५१०६	१५६३६	१६८३१	१७३२९	१७९५९	१७९२५	१९१११
३	स्वास्थ्य विज्ञान	-	-	१९७०	२१६२	२३७७	२६१०	३१३५	३१५१	२७८३
४	मानविकी र सामाजिक शास्त्र	२८४	३३९	२७२	३०१	३३१	३९९	४००	३८६	४९०
	जम्मा	**२५२९०**	**२५५३१**	**२६०३४**	**२६७१७**	**२९४२५**	**३०७४९**	**३२५८४**	**३२४८४**	**३४१५१**
च.	**लुम्बिनी बौद्ध विश्वविद्यालय**	**२५६**	**२१५**	**१९६**	**५२८**	**७१४**	**७१३**	**५२६**	**१०११**	**१२६५**
छ.	**मध्यपश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालय**									
१	मानविकी र सामाजिक शास्त्र			९१३	६९९	९१३	११८१	२६८७	१०६२	१६६३
२	व्यवस्थापन			९९३	८८६	१०३२	१८१८	३६६७	३०२५	३८२७
३	विज्ञान तथा प्रविधि	१९४४	२५२२	२५५	३११	२५५	३७२	३३३	२९२	३७१
४	इन्जिनियरिङ			२९६	४७८	४७८	५६४	६१५	५०१	५७५
५	शिक्षाशास्त्र			५०१	५०१	५९०	१७४२	२३४५	३६५८	५२७०
६	कृषि	-	-	-	-	-	-	-	-	१६२
७	कानुन						४४	८८	११८	४७
	जम्मा	**१९४४**	**२५२२**	**२९५८**	**२८७५**	**३२६८**	**५७२१**	**९७३५**	**८६५६**	**११९१५**
ज.	**कृषि तथा वन विश्वविद्यालय**	**४४६**	**१५६५**	**३१६६**	**२०५६**	**३०९१**	**३८७१**	**३३२३**	**४४२७**	**५३९९**
झ.	**सुदुरपश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालय**	**२४६१**	**१८२९**	**२६४२**						
१	मानिवकी र समाजशास्त्र					४७१	१३८४	१०४०	२८४२	३६५२
२	व्यवस्थापन					१९४९	४२०४	३७००	५२१०	६३१८
३	विज्ञान तथा प्रविधि					२५६	३४०	२८६	३५०	५००
४	इन्जिनियरिङ					१९१	१९१	१९१	२३७	३२७
५	शिक्षा शास्त्र					१५२८	३८९४	३५०१	४९३५	५८०६
६	कृषि						१००	१९४	२९९	४०३
७	कानुन							९१	१२९	२३८
	जम्मा					**४३९५**	**१०११३**	**९००३**	**१४००२**	**१७२४४**
ञ.	**नेपाल खुला विश्वविद्यालय**	-	-	-	-					
१	**सामाजिक शास्त्र तथा शिक्षा सकाय**						३८५	७७४	१९९	९१५
२	**विज्ञान, स्वास्थ्य तथा प्रविधि सकाय**						१६९	३७३	२३०	५२४
३	**व्यवस्थापन तथा कानून सकाय**						१२६	५१२	५४०	१३९२
	जम्मा					**४०५**	**६८०**	**१६५९**	**९६९**	**२८३१**
ट.	**राजर्षि जनक विश्वविद्यालय**	-	-	-	-	८०	**१९१**	**१७४**	**३९९**	**४०१**
कुल जम्मा (क+ख+ग+घ+ङ+च+छ+ज+झ+ञ+ट)		**४८०८९१**	**३७४६४७**	**४३९३५०**	**४५३०९२**	**४८६६२३**	**५३८१८४**	**५४६२७९**	**५५६७९७**	**६८१२४६**

स्रोतः शिक्षा मन्त्रालय, त्रिभुवन विश्वविद्यालय, महेन्द्र संस्कृत विश्वविद्यालय, काठमाडौं विश्वविद्यालय, पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय, पोखरा विश्वविद्यालय र विश्वविद्यालय अनुदान आयोग ।

अनुसूची ११.११ : त्रिभुवन विश्वविद्यालयको विद्यार्थी उत्पादन विवरण

अध्ययन अनुसन्धान– अन्वेषण	आर्थिक वर्ष										
कार्यक्रम सूचक	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९
१. इन्जिनियरिङ अध्ययन संस्थान											
(क) प्रमाण पत्र	६२४	५५४	६५०	-	-	-	-	०			-
(ख) स्नातक	१०२२	१०८९	१६५५	१९२४	२०३६	२१७७	२४८१	२५६७	२५२८	४५०	३०२६
(ग) स्नातकोत्तर	१३०	११३	१८१	१६०	१७२	२१५	२८४	३९९	३१३	३७०	४५९
(घ) पि.एच.डी.	-	-	४	४	-	१	२	६	२	६	८
जम्मा	**१७७६**	**१७५६**	**२४९०**	**२०८८**	**२२०८**	**२३९३**	**२७६७**	**२९७२**	**२८४३**	**८२६**	**३४९३**
२. कृषि र पशु विज्ञान अध्ययन संस्थान											
(क) प्रमाण पत्र	-	-	-	-	-	-		०			-
(ख) स्नातक	१७२	२९२	१४४	१८३	२२६	३६४	२८५	४४२	३६९	४०१	३८१
(ग) स्नातकोत्तर	८१	९७	११६	८१	२६	६२	३६	६२	१७	५८	९४
(घ) पि.एच.डी.	२	२	३	५	६	५	९	१	३	३	१
जम्मा	**२५५**	**३९१**	**२६३**	**२६९**	**२५८**	**४३१**	**३३०**	**५०५**	**३८९**	**४६२**	**४७६**
३. चिकित्सा शास्त्र अध्ययन संस्थान											
(क) निम्न स्तर	-	-	-	-	-	-		०			-
(ख) प्रमाण पत्र	३०३	२६३	२८९	२८६	-	२८३	५०४	४३७	४७०	४७०	
(ग) स्नातक	४००	९२०	८९०	८४६	११७४	८८५	१५००	१५१९	१२२९	४३२	१६३२
(घ) स्नातकोत्तर	१६४	१२८	१५३	१८८	२७०	१०५७	३७१	१९८	१५३	९०५	३६९
(ङ) एम.फिल	-		-	३	३	४०	२	०	३	३	३
(च) पि.एच.डी.	-	-	-	-	-	५	५	२१	६७		४०
जम्मा	**८६७**	**१३११**	**१३३२**	**१३२३**	**१४४७**	**२२७०**	**२३८२**	**२१७५**	**१९९२**	**१८१०**	**२०४४**
तालिका १२.११ : वन विज्ञान अध्ययन संस्थान											
(क) प्रमाण पत्र	८७	-	५१	-	-	-					-
(ख) स्नातक	५६	९६	८४	१२२	२१७	२०४	२०८	२००	२१४	२१४	१९७
(ग) स्नातकोत्तर	२९	२६	४१	१०	-	३४	२	६३	१६	६२	२७
(घ) पि.एच.डी.	२	२	-	१	-	२		१		३	
जम्मा	**१७४**	**१२४**	**१७६**	**१३३**	**२१७**	**२४०**	**२१०**	**२६४**	**२३०**	**२७९**	**२२४**
५. विज्ञान तथा प्रविधि अध्ययन संस्थान											
(क) प्रमाण पत्र	१७८१	९२९	-	-	-	-		०			-
(ख) स्नातक	२५३२	२९४७	२४२९	३८६९	२५३४	३०५२	४६७८	४८०७	४६४४	२०७८	२९७९
(ग) स्नातकोत्तर	७६४	९९३	११८३	१२०६	१३४३	१२७८	१४०२	१६१४	१४६६	८७४	१३६२
(घ) एम. फिल.	-	-	-	-	-	१६	१	०	६		१८
(घ) पि.एच.डी.	४	-	३	११	१८	८	१५	१२	११	२२	२०
जम्मा	**५०८१**	**४८६९**	**३६१५**	**५०८६**	**३८९५**	**४३५४**	**६०९६**	**६४३३**	**६१२७**	**२९७४**	**४३७९**

अनुसूची ११.११ : त्रिभुवन विश्वविद्यालयको विद्यार्थी उत्पादन विवरण

अध्ययन अनुसन्धान– अन्वेषण कार्यक्रम सूचक	आर्थिक वर्ष										
	२०६८/६९	२०६९/७०	२०७०/७१	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९
६. कानून संकाय											
(क) प्रमाण पत्र	-	-	-	-	-	-					-
(ख) स्नातक	२२३	४७७	४४५	५२३	७९७	१०५१	१२९२	१५७७	१८७१	७७९	९१५
(ग) स्नातकोत्तर	२३	४७	३५	४६	४७	५४	५६	८०	४१	९८	७९
(घ) पि.एच.डी.	-	-	३	१	३	३	२	९	३	३	८
जम्मा	**२४६**	**५२४**	**४८३**	**५७०**	**८४७**	**११०८**	**१३५०**	**१६६६**	**१९१५**	**८८०**	**१००२**
७. व्यवस्थापन संकाय											
(क) प्रमाण पत्र	१३८६	१५०४	-	-	-	-					-
(ख) स्नातक	१४२७६	१४९७६	११५७६	१३३६९	२३६२०	१४८४३	१८७४३	१७६०१	१४७३१	६४३५	१७२६१
(ग) स्नातकोत्तर	१२८८	४००४	२८७५	२६०१	३६०३	३२१६	३९६५	५१८३	४५५६	१८५३	५५७६
(घ) एम.फिल	१६	२८	५२	१०	४६	६६	३८	४७	३६	४५	४९
(ङ) पि.जि.डी.										७	४५
(च) पि.एच.डी.	४	७	५	५	७	२८	११	१४	७	३	११
जम्मा	**१६९७०**	**२०५१९**	**१४५०८**	**१५९८५**	**२७२७६**	**१८१५३**	**२२७२७**	**२२८४५**	**१९३३०**	**८३४३**	**२२९४२**
८. शिक्षा शास्त्र संकाय											
(क) प्रमाण पत्र	३७९३	२७९८	-	-	-	-					-
(ख) स्नातक	२२४२७	२१०७३	१६७०८	२०९४१	२४७५०	१९४०१	१७९६५	१४०२६	१०७८७	४४८६	११२८१
(ग) स्नातकोत्तर	१९३१	५२७२	३५२९	३६९९	६६४४	६९३७	६७२२	५९४८	३९९८	२६०६	३७७२
(घ) एम.फिल	११	१२	२४	९	१०	४८	१४	२५	१७	१३	१
(ङ) पि.एच.डी.	४	२	२	६	५	४	२	७	१०	१३	१३
जम्मा	**२८१६६**	**२९१५७**	**२०२६३**	**२४६५५**	**३१४०९**	**२६३९०**	**२४७०३**	**२०००६**	**१४८१२**	**७११८**	**१५०६७**
९. मानविकी र सामाज शास्त्र संकाय											
(क) अन्य	-	-	३२	-	-	-					-
(ख) प्रमाण पत्र	५६९७	४६५४	-	-	-	-					-
(ग) स्नातक	९६०५	८४९१	६५४७	७५५८	१००८९	७२७५	७३३५	६८८६	४४९४	३६९१	६१३९
(घ) स्नातकोत्तर	२३६१	६४७१	४३३७	४१६२	५६३६	५७६०	६७४१	६६६३	५०३९	३६७३	१२६
(घ) एम.फिल.	-	-	९१	६४	१०३	८९	१११	११२	६८	९८	७१३२
(ङ) पि.जि.डी.										१६	७३
(च) पि.एच.डी.	३२	-	४५	४३	४३	११२	३६	३४	१४	२९	३५
१०. अन्य				२४६	-	-					-
जम्मा	**१७६९५**	**१९६१६**	**११०५२**	**१२०७३**	**१५८७१**	**१३२३६**	**१४२२३**	**१३६९५**	**९६१५**	**७५०७**	**१३५०५**
कूल जम्मा उत्पादन	**७१२३०**	**७८२६७**	**५४१८२**	**६२४२८**	**८३४२८**	**६८५७५**	**७४७८८**	**७०५६१**	**५७१८८**	**३०१९९**	**६३१३२**

स्रोतः विश्वविद्यालय अनुदान आयोग।

अनुसूची ११.१२: प्रमुख स्वास्थ्य सूचक र उपलब्धि

दीगो बिकास लक्ष्य सूचक	इकाइ	उपलव्धी											
		२००१	२००६	२००९	२०११	२०१५	२०१६	२०१७	२०१८	२०१९	२०२०	२०२१	२०२२
मातृ मृत्यु दर	जना	४१५	२८१	२२९	२५०	१९०	१९०	२३९	२३९	२३९	२३९	२३९	१५१**
कूल प्रजनन् दर प्रति महिला	जना	४.१	३.१	२.९	२.६	२.३	२.३	२.३	२.३	२	२	२	२.१*
परिवार नियोजन साधन प्रयोग दर (Modern methods)	प्रतिशत	३५	४४	४५	४३	४७	४३	४४	४०	४६.७	४६.७	४४.२	४२.७*
पांच वर्ष मुनिको बाल मृत्यु दर प्रति हजार	जना	९१	६१	५०	५४	३८	३९	३०	३९	२८	२८	२८	३३*
शिशु मृत्यु दर प्रति हजार	जना	६४	४८	४१	४६	३३	३२	३२	३२	२५	२५	२५	२८*
नवजात शिशु मृत्यु दर प्रति हजार	जना	३९	३३	२०	३३	२३	२१	१७	२१	१६	१६	१६	२१*
१ बर्ष मुनिका बालबालिकालाई दादुरा विरुद्ध दिईएको खोपको अनुपात (पहिलो मात्रा)	प्रतिशत	७१	८५	८६	-	८८	८८	८४	८१	८३.६	७९.६	८२.३	६८.५***
नयाँ एच.आइ.भी. संक्रमणका संख्या	जना	-	-	-	-	१४८३	१३३१	९४२	२०१३	१९२८	२७०९	२९४४	२१८२***
गर्भवती महिलाहरू मध्ये PMTCT सेवा पाएको	प्रतिशत	-	-	-	-	३०	३५	५३	५०	४७.६	३८	५८	६५.८***
नयाँ टी.बी. पत्ता लागेको	प्रति १ लाख	७०	६५	७१	७५	८२	८२	८२	११२	१००	९३	९४	८६.२***
नयाँ टी.बी. पत्ता लागेका विरामी मध्ये उपचार पुरा भएको	प्रतिशत	८९	८९	८८	८९	९०	९०	९०	९१	८४	९०	९१	८९.५***
वार्षिक औलो रोग पत्ता लागेको जम्मा संख्या	जना	-	-	-	-	१३८०	१२६०	११३४	११८७	१०६५	६१९	३७३	३५४***
दक्षप्रसुतिकर्ताको सहयोगमा सुत्करी भएका गर्भवती महिल	प्रतिशत	११	१९	-	३६	५५	५८	५६	५२	५९.८	६२.२	६०.९	८०.५*

* नेपाल जनसांख्यिक स्वास्थ्य सर्वेक्षण, २०२२, ** मातृ मृत्यु प्रतिवेदन, २०२१ *** स्वास्थ्य सुचना व्यवस्थापन प्रणाली

अनुसूची १२.१३: प्रजनन् स्वास्थ्यको विवरण

सूचक	एकाइ	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०*
परिवार नियोजनको नया प्रयोगकर्ता (अस्थाई साधन)	जना	६९६५३५	७७२८७९	७४८८३९	७५३७५५	६८२५५२	७३८८४९	७३१६३५	४०७५६६
परिवार नियोजनको नया प्रयोगकर्ता (स्थाई बन्ध्याकरण)	जना	२८३८१	३०२३३	२५९१८	२६९९४	२१३५२	१६४०४	२६७९१	२५५७८
परिवार नियोजनकको लगातार प्रयोगकर्ता	जना	२६४०७८१	२७०७५५३	२५३२८४८	२५७२८४३	२४१०६१८	२६११५८९	२६८१०१९	२१२७०६५
चौथो पटक गर्भवती जांच गरेका गर्भवती महिला	जना	३२७८१८	३३९१४७	३२०६४३	३५८४८७	३३६५०१	३५३८३५	४१६९६५	३७२२५६
गर्भवती उत्प्रेरणा रकम प्राप्त गर्ने महिलाको संख्या	जना	१६१४९५	१२३०३१	२०९९१३	१४५५८२	१५०८६३	१७४४५७	१६९७४०	२२३८६६
आमा सुरक्षा कर्यक्रमबाट निःशुल्क प्रसूति सेवाप्रदान	जना	५३५००८	४४८१७५	३१२४९४	४७६०२१	३८८३८४	४१३९९२	४१४९७३	२०१०९४
चौबिसै घण्टा अत्यावस्यक प्रसूति सेवा प्रदान गरिएका जिल्लाहरू*	जना	६९	७३	७४	७७	७२	७२	७७	७७
पाठेघर खस्ने रोगको स्क्रीनिंग तथा रिंग पेसरीलगाउने र अप्रेसन गर्नुपर्नेको लगत तयार गर्ने	जना	१४८३९	१४६००	१९९२५	२९८९७	१५८३८	१२६८७	१२०५२	५९२६
पाठेघर खस्ने रोग को उपचार तथा अपरेसन	जना	१६८१	२०५६	१३०८	२६७	२७६	१३३	NA	६८२

स्रोतः स्वास्थ्य तथा जनसंख्यामन्त्रालय, २०७९

* प्रथम आठ महिनाको।

NA: उपलब्ध नभएको

अनुसूची ११.१४: आधारभूत खानेपानी तथा सरसफाइको पहुँच

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	आधारभूत खानेपानीमा पहुँच (प्रतिशत)	आधारभूत सरसफाईमा पहुँच (प्रतिशत)
१	२०६६/६७	८०.४	४६.१
२	२०६७/६८	८५.८	६१.०
३	२०६८/६९	८२.४	४५.९
४	२०६९/७०	८२.९	६४.३
५	२०७०/७१	८३.६	७०.३
६	२०७१/७२	८६.५	८२.०
७	२०७२/७३	८७.०	८७.१
८	२०७३/७४	८७.४	९६.६
९	२०७४/७५	८८.०	९८.६
१०	२०७५/७६	८९.०	९९.७
११	२०७६/७७	९०.०	१००.०
१२	२०७७/७८	९१.५	१००.०
१३	२०७८/७९	९३.४	१००.०
१४	२०७९/८०*	९४.९	१००.०

स्रोतः खानेपानी तथा सरसफाईं मन्त्रालय, २०७९

* आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्मको

अनुसूची ११.१५: २०७९ फागुन सम्ममा नेपाल मेडिकल एशोशियसनमा दर्ताभएका विशेषज्ञ चिकित्सकहरुको विवरण

S.N.	Subject	Male	Female	TOTAL
	Basic Medicine			
1	Anatomy	33	28	61
2	Biochemistry	25	35	60
3	Community Medicine & Public Health	100	90	190
4	Forensic Medicine	37	16	53
5	Hospital Administration	3	1	4
6	Microbiology	27	48	75
7	Pathology	147	215	362
8	Pharmacology	49	31	80
9	Physiology	39	33	72
	Medicine and allied	0	0	0
1	Internal Medicine	977	111	1088
2	Endocrinology	21	7	28
3	Cardiology	117	9	126
	Paediatrics Cardiology	0	1	1
4	Clinical Genetics	1	1	2
5	Critical care medicine	1	1	2
6	Physical medicine & rehabilitation	3	0	3
7	Gastroenterology	44	1	45
8	Hematology	3	0	3
9	Hepatology	1	0	1
10	Nephrology	22	4	26
11	Neurology	26	4	30
12	Rheumatology	5	2	7
13	Respiratory and TB	25	6	31
14	Transfusion medicine & Tissue typing	3	0	3
15	Tropical medicine	1	0	1

अनुसूची ११.१५: २०७९ फागुन सम्ममा नेपाल मेडिकल एशोशियसनमा दर्ताभएका विशेषज्ञ चिकित्सकहरुको विवरण

S.N.	Subject	Male	Female	TOTAL
	Family Medicine	1	0	1
	Pulmonology	1	1	2
	Pallitive Medicine	1	0	1
	MPH	1	1	2
	Surgery and allied	0	**0**	0
1	General Surgery	895	52	947
2	Cardiothoracic & Vascular Surgery	15	2	17
3	Cardic surgery	5	2	7
4	Gastrosurgery	1	1	2
5	Hepatobilary surgery	5	1	6
6	Neurosurgery	59	0	59
7	Pediatrics Surgery	16	3	19
8	Plastic surgery	10	3	13
9	Surgical Oncology	21	0	21
10	Urology	54	1	55
	Coloractal Surgery	1	0	1
	Thorasic Surgery	0	1	1
	Specialities	0	0	0
1	Anaesthesiology	500	177	677
2	Dermatology & Venerology	174	165	339
3	ENT	241	87	328
4	Emergency medicine	9	2	11
5	General Practice	358	93	451
6	Geriatric Medicine	4	1	5
7	Neonatology	6	2	8
8	Nuclear Medicine	14	2	16
9	Obst & Gyne	288	706	994

अनुसूची ११.१५: २०७९ फागुन सम्ममा नेपाल मेडिकल एशोशियसनमा दर्ताभएका विशेषज्ञ चिकित्सकहरुको विवरण

S.N.	Subject	Male	Female	TOTAL
10	Oncology	11	0	11
11	Ophthalmology	240	223	463
12	Orthopaedic	798	7	805
13	Pediatrics	554	227	781
14	Pediatric hemato-oncology	0	1	1
15	Pediatric nephrology	1	0	1
16	Psychiatry	161	83	244
17	Radiotherapy	18	11	29
18	Radiology & Imaging	540	123	663
19	Pediatrics Hematology	0	1	1
20	Pediatrics Gastroentrology	1	2	3
	Dentistry	0	0	0
1	MDS	144	87	231
2	Community dentistry	3	3	6
3	Conservative Dentistry & Endodontics	24	42	66
4	Oral & Maxillofacial surgery	70	18	88
5	Oral medicine & radiology	4	8	12
6	Oral Pathology	5	10	15
7	Oral Science	1	1	2
8	Orthodontics	69	63	132
9	Pedodontics	4	29	33
10	Periodontics	17	41	58
11	Prosthondtics	49	42	91
12	Public health dentistry	5	1	6
13	Forensic Odontology	1	0	1
	TOTAL	**7110**	**2970**	**10080**

स्रोतः स्वास्थ्य तथा जनसंख्यामन्त्रालय, २०७९

अनुसूची १४.१ः प्रदेशगत कुल मूल्य अभिवृद्धि (औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार)

(प्रचलित मूल्यमा)

(रू. करोडमा)

औद्योगिक वर्गीकरण	कोशी		मधेस		वागमती		गण्डकी		लुम्बिनी		कर्णाली		सुदूरपश्चिम		कुल मूल्य अभिवृद्धि	
	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*
कृषि, वन र मत्स्यपालन	२२६०१	२४५८२	१९७५४	२१६५९	१७७८६	१९४०१	१००१७	१०९०९	१८०१६	१९८१२	५५७३	५९५०	१०१६०	१०९६२	१०३९०७	११३२७५
खानी तथा उत्खनन्	२९३	३०५	९८	१०२	११४९	११९५	३०२	३१४	३६७	३८२	३५	३६	८१	८५	२३२५	२४१९
उत्पादनमूलक उद्योग	५२१८	५४७३	३३९५	३५४०	८६२०	८९२९	१३८३	१४४२	३८५५	४०२०	२०४	२१०	१२९७	१३५६	२३९७२	२४९६९
विद्युत, ग्यास, वाष्प, तथा वातानुकलित आपूर्ति सेवा	१२९२	१६३३	३९३	४१२	२२२४	२५३४	१७२९	२२०५	४१४	४६८	९८	१४१	२७९	३०७	६४२८	७६९९
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरु	३५६	३६४	४००	४०९	४९१	५०२	१७३	१७७	३८७	३९५	११८	१२१	१८३	१८७	२१०७	२१५४
निर्माण	४४९७	४७५५	२४३५	२५८१	६२३९	६६०५	३३१४	३४९८	४२८४	४५२४	१४०२	१४७६	२३४८	२४९०	२४५१९	२५९३०
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडि तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	७१२५	७४८८	८३९५	८८२२	३८८७३	४०८५०	३५०३	३६८१	६९४९	७३०२	११७६	१२३६	२७७१	२९१२	६८७९२	७२२९०
यातायात तथा भण्डारण	३२६८	४०५५	३३१४	४११२	१२१४०	१५०६२	१८३४	२२७६	३८३५	४७५८	४०७	५०५	८९९	१११५	२५६९८	३१८८३
आवास तथा भोजन सेवा	१०७३	१३८२	३४६	४४६	२८७२	३६९९	१२६७	१६३२	८५७	११०४	४०५	५२२	४०५	५२१	७२२४	९३०५
सूचना तथा सञ्चार	१४७०	१५४८	१४९२	१५७१	२७४७	२८९३	९५८	१००९	१३८१	१४५४	२५०	२६३	४९७	५२३	८७९५	९२६१
वित्तीय तथा बीमा क्रियाकलापहरु	२६४८	३१५१	२०८१	२४७६	१७६०६	२०९४८	२४७४	२९४३	३१८१	३७८५	३४०	४०५	७७१	९१८	२९१०१	३४६२६
घरजग्गा कारोवारको सेवा	४४७७	४९३६	१५१४	१७०८	२४०२७	२६३८७	१८९७	२१०५	२६४४	२९२४	३२०	३७४	७६७	८६६	३५६४६	३९२९९
पेशागत वैज्ञानीक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	३८५	४३०	२२०	२४६	२७१५	३०३०	२५०	२७९	३२१	३५८	५९	६६	१२६	१४०	४०७७	४५५०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	२१६	२३९	२०८	२३१	२२१७	२४६३	१२१	१३४	२०८	२३२	३१	३४	३८	४२	३०३९	३३७५
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	४७८५	५७४३	४५६३	५४७६	५७४०	६८९०	३८५०	४६२१	५३५२	६४२४	३५४२	४२५२	४०४५	४८५४	३१८७७	३८२६०
शिक्षा	५२८२	६०३२	५५५७	६३४७	७१६९	८१८९	३२३५	३६९५	५९४८	६७९४	२६४०	३०१५	३९५३	४५१५	३३७८४	३८५८७
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	१२७५	१५४७	९३०	११२८	१९०९	२३१६	८५०	१०३१	१२४६	१५११	५००	६०७	७०६	८५७	७४१६	८९९७
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरु	४४३	४९१	२४५	२७१	११२१	१२४२	२०९	२३१	२८८	३१८	८५	८९	११७	१२९	२५०७	२७७०
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभूत मूल्यमा)	**६६७०४**	**७४१५३**	**५५३३९**	**६१५३६**	**१५५६४५**	**१७३१३२**	**३७३६६**	**४२१८३**	**५९५३२**	**६६५६५**	**१७१८६**	**१९३०२**	**२९४४२**	**३२७७८**	**४२१२१५**	**४६९६४९**
उत्पादित वस्तुमा खुद कर	११३९१	१०८१२	९७०८	९२१५	२६३४२	२५००२	६३४०	६०१७	१०२५५	९७३३	३००४	२८५१	५११५	४८५५	७२१५५	६८४८४
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उत्पादकको मूल्यमा)	**७८०९५**	**८४९६५**	**६५०४८**	**७०७५१**	**१८१९८७**	**१९८१३३**	**४३७०६**	**४८२०१**	**६९७८६**	**७६२९७**	**२०१९०**	**२२१५३**	**३४५५८**	**३७६३३**	**४९३३७०**	**५३८१३४**

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

* प्रारम्भिक

अनुसूची १४.२: प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना

(प्रचलित मूल्यमा)

(प्रतिशतमा)

औद्योगिक वर्गीकरण	कोशी		मधेस		वागमती		गण्डकी		लुम्बिनी		कर्णाली		सुदूरपश्चिम		कुल मूल्य अभिवृद्धि	
	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*
कृषि, वन र मत्स्यपालन	२१.८	२१.७	१९.०	१९.१	१७.१	१७.१	९.६	९.६	१७.३	१७.५	५.४	५.३	९.८	९.७	१००.०	१००.०
खानी तथा उत्खनन्	१२.६	१२.६	४.२	४.२	४९.४	४९.४	१३.०	१३.०	१५.८	१५.८	१.५	१.५	३.५	३.५	१००.०	१००.०
उत्पादनमूलक उद्योग	२१.८	२१.९	१४.२	१४.२	३६.०	३५.८	५.८	५.८	१६.१	१६.१	०.९	०.८	५.४	५.४	१००.०	१००.०
विद्युत, ग्यास, वाष्प, तथा वातानुकलित आपूर्ति सेवा	२०.१	२१.२	६.१	५.४	३४.६	३२.९	२६.९	२८.६	६.४	६.१	१.५	१.८	४.३	४.०	१००.०	१००.०
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरु	१६.९	१६.९	१९.०	१९.०	२३.३	२३.३	८.२	८.२	१८.३	१८.३	५.६	५.६	८.७	८.७	१००.०	१००.०
निर्माण	१८.३	१८.३	९.९	१०.०	२५.४	२५.५	१३.५	१३.५	१७.५	१७.४	५.७	५.७	९.६	९.६	१००.०	१००.०
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडि तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	१०.४	१०.४	१२.२	१२.२	५६.५	५६.५	५.१	५.१	१०.१	१०.१	१.७	१.७	४.०	४.०	१००.०	१००.०
यातायात तथा भण्डारण	१२.७	१२.७	१२.९	१२.९	४७.२	४७.२	७.१	७.१	१४.९	१४.९	१.६	१.६	३.५	३.५	१००.०	१००.०
आवास तथा भोजन सेवा	१४.८	१४.८	४.८	४.८	३९.८	३९.८	१७.५	१७.५	११.९	११.९	५.६	५.६	५.६	५.६	१००.०	१००.०
सूचना तथा सञ्चार	१६.७	१६.७	१७.०	१७.०	३१.२	३१.२	१०.९	१०.९	१५.७	१५.७	२.८	२.८	५.७	५.७	१००.०	१००.०
वित्तीय तथा बीमा क्रियाकलापहरु	९.१	९.१	७.२	७.२	६०.५	६०.५	८.५	८.५	१०.९	१०.९	१.२	१.२	२.६	२.७	१००.०	१००.०
घरजग्गा कारोवारको सेवा	१२.६	१२.६	४.२	४.३	६७.४	६७.१	५.३	५.४	७.४	७.४	०.९	१.०	२.२	२.२	१००.०	१००.०
पेशागत वैज्ञानीक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	९.४	९.४	५.४	५.४	६६.६	६६.६	६.१	६.१	७.९	७.९	१.५	१.५	३.१	३.१	१००.०	१००.०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	७.१	७.१	६.९	६.९	७३.०	७३.०	४.०	४.०	६.९	६.९	१.०	१.०	१.३	१.२	१००.०	१००.०
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	१५.०	१५.०	१४.३	१४.३	१८.०	१८.०	१२.१	१२.१	१६.८	१६.८	११.१	११.१	१२.७	१२.७	१००.०	१००.०
शिक्षा	१५.६	१५.६	१६.४	१६.४	२१.२	२१.२	९.६	९.६	१७.६	१७.६	७.८	७.८	११.७	११.७	१००.०	१००.०
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	१७.२	१७.२	१२.५	१२.५	२५.७	२५.७	११.५	११.५	१६.८	१६.८	६.७	६.७	९.५	९.५	१००.०	१००.०
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरु	१७.७	१७.७	९.८	९.८	४४.७	४४.८	८.३	८.३	११.५	११.५	३.४	३.२	४.७	४.७	१००.०	१००.०
औसत योगदान	**१५.८**	**१५.८**	**१३.१**	**१३.१**	**३७.०**	**३६.९**	**८.९**	**९.०**	**१४.१**	**१४.२**	**४.१**	**४.१**	**७.०**	**७.०**	**१००.०**	**१००.०**

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

* प्रारम्भिक

अनुसूची १४.३ः वृहत औद्योगिक वर्गीकरण अनुसारको प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना

(प्रचलित मूल्यमा)

(प्रतिशतमा)

औद्योगिक वर्गीकरण	कोशी		मधेस		वागमती		गण्डकी		लुम्बिनी		कर्णाली		सुदूरपश्चिम		कुल मूल्य अभिवृद्धि	
	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*
कृषि, वन र मत्स्यपालन	३३.९	३३.२	३५.७	३५.२	११.४	११.२	२६.८	२५.९	३०.३	२९.८	३२.४	३०.८	३४.५	३३.४	२४.७	२४.१
खानी तथा उत्खनन्	०.४	०.४	०.२	०.२	०.७	०.७	०.८	०.७	०.६	०.६	०.२	०.२	०.३	०.३	०.६	०.५
उत्पादनमूलक उद्योग	७.८	७.४	६.१	५.८	५.५	५.२	३.७	३.४	६.५	६.०	१.२	१.१	४.४	४.१	५.७	५.३
विद्युत, ग्यास, वाष्प, तथा वातानुकलित आपूर्ति सेवा	१.९	२.२	०.७	०.७	१.४	१.५	४.६	५.२	०.७	०.७	०.६	०.७	०.९	०.९	१.५	१.६
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरु	०.५	०.५	०.७	०.७	०.३	०.३	०.५	०.४	०.६	०.६	०.७	०.६	०.६	०.६	०.५	०.५
निर्माण	६.७	६.४	४.४	४.२	४.०	३.८	८.९	८.३	७.२	६.८	८.२	७.६	८.०	७.६	५.८	५.५
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडि तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	१०.७	१०.१	१५.२	१४.३	२५.०	२३.६	९.४	८.७	११.७	११.०	६.८	६.४	९.४	८.९	१६.३	१५.४
यातायात तथा भण्डारण	४.९	५.५	६.०	६.७	७.८	८.७	४.९	५.४	६.४	७.१	२.४	२.६	३.१	३.४	६.१	६.८
आवास तथा भोजन सेवा	१.६	१.९	०.६	०.७	१.८	२.१	३.४	३.९	१.४	१.७	२.४	२.७	१.४	१.६	१.७	२.०
सूचना तथा सञ्चार	२.२	२.१	२.७	२.६	१.८	१.७	२.६	२.४	२.३	२.२	१.५	१.४	१.७	१.६	२.१	२.०
वित्तीय तथा बीमा क्रियाकलापहरु	४.०	४.२	३.८	४.०	११.३	१२.१	६.६	७.०	५.३	५.७	२.०	२.१	२.६	२.८	६.९	७.४
घरजग्गा कारोवारको सेवा	६.७	६.७	२.७	२.८	१५.४	१५.२	५.१	५.०	४.४	४.४	१.९	१.९	२.६	२.६	८.५	८.४
पेशागत वैज्ञानीक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	०.६	०.६	०.४	०.४	१.७	१.८	०.७	०.७	०.५	०.५	०.३	०.३	०.४	०.४	१.०	१.०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	०.३	०.३	०.४	०.४	१.४	१.४	०.३	०.३	०.४	०.३	०.२	०.२	०.१	०.१	०.७	०.७
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	७.२	७.७	८.२	८.९	३.७	४.०	१०.३	११.०	९.०	९.७	२०.६	२२.०	१३.७	१४.८	७.६	८.१
शिक्षा	७.९	८.१	१०.०	१०.३	४.६	४.७	८.७	८.८	१०.०	१०.२	१५.४	१५.६	१३.४	१३.८	८.०	८.२
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	१.९	२.१	१.७	१.८	१.२	१.३	२.३	२.४	२.१	२.३	२.९	३.१	२.४	२.६	१.८	१.९
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरु	०.७	०.७	०.४	०.४	०.७	०.७	०.६	०.५	०.५	०.५	०.५	०.५	०.४	०.४	०.६	०.६
कुल जम्मा	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**	**१००.०**
प्रदेशगत आर्थिक वृद्धिदर (प्रतिशतमा)																
आधारभूत मल्यमा	५.१	२.४	४.२	१.९	६.०	१.८	६.१	३.७	४.६	२.२	४.९	२.२	४.३	१.९	५.३	२.२
उत्पादकको मूल्यमा	५.५	२.०	४.६	१.७	६.३	१.४	६.४	३.३	५.०	२.१	५.३	१.९	४.८	१.८	५.६	१.९

स्रोतः राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

अनुसूची १४.४: वृहत औद्योगिक वर्गिकरण अनुसार प्रदेशगत, कुल गार्हस्थ्य उत्पादन, कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको बार्षिक बृद्दिदर र मूल्य सूचकाङ्कको संरचना

विवरण	कोशी		मधेस		वागमती		गण्डकी		लुम्बिनी		कर्णाली		सुदूरपश्चिम		कुल मूल्य अभिवृद्धि	
	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*	२०७८/७९	२०७९/८०*
प्रचलित मूल्यमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभुत मूल्यमा)(रु करोडमा)	६६७०४	७४१५३	५५३३९	६१५३६	१५५६४५	१७३१३२	३७३६६	४२१८३	५९५३२	६६५६५	१७१८६	१९३०२	२९४४२	३२७७८	४२१२१५	४६९६४९
प्राथमिक क्षेत्र	२२८९४	२४८८७	१९८५१	२१७६०	१८९३५	२०५९५	१०३२०	११२२३	१८३८४	२०१९५	५६०७	५९८६	१०२४१	११०४७	१०६२३३	११५६९४
द्वितीय क्षेत्र	११३६३	१२२२५	६६२३	६९४३	१७५७४	१८५६९	६५९९	७३२३	८९३९	९४०७	१८२३	१९४७	४१०७	४३३९	५७०२६	६०७५२
सेवा क्षेत्र	३२४४७	३७०४१	२८८६५	३२८३४	११९१३७	१३३९६७	२०४४८	२३६३७	३२२०९	३६९६३	९७५६	११३६८	१५०९५	१७३९३	२५७९५६	२९३२०४
स्थिर मूल्यमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभुत मूल्यमा) (रु करोडमा)	३७०३०	३७९१२	३०३५२	३०९२९	८१६३०	८३०७१	२०३६३	२११२४	३२२७०	३२९८९	८९१६	९११०	१५७९६	१६१०२	२२६३५७	२३१२३८
प्राथमिक क्षेत्र	१४६१६	१४९७६	१२६५५	१३०७३	१२१२५	१२४५१	६५९९	६७६९	११७४०	१२१५९	३५८३	३६०४	६५३३	६६४२	६७८५१	६९६७५
द्वितीय क्षेत्र	७१४८	७२७४	४०४४	३९८५	१०९६५	११०११	४३५६	४५६३	५६०९	५५२४	१२५२	१२३६	२६३७	२६२०	३६०११	३६२१३
सेवा क्षेत्र	१५२६६	१५६६२	१३६५३	१३८७१	५८५४०	५९६०९	९४०८	९७९२	१४९२२	१५३०६	४०८१	४२७०	६६२५	६८४०	१२२४९६	१२५३५०
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको बार्षिक बृद्दिदर (प्रतिशतमा)																
प्राथमिक क्षेत्र	२.३	२.५	१.७	५.०	३.१	२.७	२.६	२.६	२.५	३.६	३.२	०.६	२.१	१.७	२.४	२.७
द्वितीय क्षेत्र	११.६	१.८	७.३	५.७	१३.६	०.४	१४.०	४.८	७.७	-१.५	७.७	-१.३	७.३	-०.६	१०.९	०.६
सेवा क्षेत्र	५.०	२.६	५.६	७.३	५.३	१.८	५.२	४.१	५.२	२.६	५.७	४.६	५.५	३.२	५.३	२.३
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन मूल्य सूचकाङ्क (इम्प्लिसिट्)																
प्राथमिक क्षेत्र	१५६.६	१६६.२	१५६.९	१६६.४	१५६.२	१६५.४	१५६.४	१६५.८	१५६.६	१६६.१	१५६.५	१६६.१	१५६.८	१६६.३	१५६.६	१६६.०
द्वितीय क्षेत्र	१५९.०	१६८.१	१६३.८	१७४.२	१६०.३	१६८.६	१५१.५	१६०.५	१५९.४	१७०.३	१४५.६	१५७.५	१५५.७	१६५.६	१५८.४	१६७.८
सेवा क्षेत्र	२१२.५	२३६.५	२११.४	२३६.७	२०३.५	२२४.७	२१७.३	२४१.४	२१५.९	२४१.५	२३९.०	२६६.२	२२७.८	२५४.३	२१०.६	२३३.९
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रतिशत)																
प्राथमिक क्षेत्र	३४.३	३३.६	३५.९	३५.४	१२.२	११.९	२७.६	२६.६	३०.९	३०.३	३२.६	३१.०	३४.८	३३.७	२५.२	२४.६
द्वितीय क्षेत्र	१७.०	१६.५	१२.०	११.३	११.३	१०.७	१७.७	१७.४	१५.०	१४.१	१०.६	१०.१	१३.९	१३.२	१३.५	१२.९
सेवा क्षेत्र	४८.६	५०.०	५२.२	५३.४	७६.५	७७.४	५४.७	५६.०	५४.१	५५.५	५६.८	५८.९	५१.३	५३.१	६१.२	६२.४

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

* प्रारम्भिक

अनुसूची १४.५: प्रदेशगत खर्च विवरण

(रू. करोडमा)

प्रदेश	२०७४/७५			२०७५/७६			२०७६/७७		
	चालु खर्च	पूंजीगत खर्च	कुल खर्च	चालु खर्च	पूंजीगत खर्च	कुल खर्च	चालु खर्च	पूंजीगत खर्च	कुल खर्च
कोशी	४३.५१	२१.७८	६५.२८	९७६.४३	११४३.८७	२१२०.२९	११९६.६६	१७८६.६६	२९८३.३२
मधेस	२६.६०	२५.७३	५२.३४	६६२.७५	८४६.४९	१५०९.२४	९७८.२०	८२३.५२	१८०१.७२
वागमती	१४.५१	१२.४४	२६.९५	११०९.८३	९५५.४४	२०६५.२७	१२२६.८८	१५६८.२०	२७९५.०९
गण्डकी	१०.३४	१२.७७	२३.११	५२१.१०	८७१.७०	१३९२.८०	६४२.६९	१३९८.६७	२०४१.३६
लुम्बिनी	१२.५३	६.५५	१९.०८	६८६.१३	१०१७.२८	१७०३.४१	१०६८.५८	१४७२.१३	२५४०.७१
कर्णाली	१२.२७	११.१६	२३.४३	४६०.११	५४१.५२	१००१.६३	७३४.४९	९५३.५३	१६८८.०२
सुदुरपश्चिम	१६.५८	९.४०	२५.९८	६९३.०८	७२३.२६	१४१६.३४	८३२.३६	९२८.८३	१७६१.२०
जम्मा	**१३६.३३**	**९९.८४**	**२३६.१७**	**५१०९.४३**	**६०९९.५६**	**११२०८.९९**	**६६७९.८७**	**८९३१.५५**	**१५६११.४२**

प्रदेश	२०७७/७८			२०७८/७९				२०७९/८०*			
	चालु खर्च	पूंजीगत खर्च	कुल खर्च	चालु खर्च	पूंजीगत खर्च	वित्तीय व्यवस्था	कुल खर्च	चालु खर्च	पूंजीगत खर्च	वित्तीय व्यवस्था	कुल खर्च
कोशी	१२०८.५३	१५८६.६०	२७९५.१३	१३१२.७२	१६८३.९२	०.००	२९९६.६४	६९७.१८	६५२.१०	०.००	१३४९.२८
मधेस	८६४.०७	१३९०.५१	२२५४.५८	१०३३.६०	११९२.४४	०.००	२२२६.०५	३६५.२३	४२६.१५	०.००	७९१.३८
वागमती	१५५८.६६	२०००.८२	३५५९.४८	१५६९.९९	२०९९.५१	१३०.००	३७९९.५०	९२४.४३	७२६.६६	६०.००	१७११.०९
गण्डकी	८०२.७८	१७५९.५६	२५६२.३४	७५८.०१	१४४६.३८	०.००	२२०४.३९	४०८.७१	४९४.०७	०.००	९०२.७९
लुम्बिनी	१३५९.८८	१८५०.४२	३२१०.३०	१२६४.६९	१७४०.७८	०.००	३००५.४७	६३४.५१	६०७.५२	०.००	१२४२.०३
कर्णाली	८४७.१५	१३५७.०५	२२०४.२०	९०९.३७	१५०७.११	११.७२	२४२८.१९	३५१.६३	३२८.८३	०.००	६८०.४६
सुदुरपश्चिम	१०३६.६३	१२६०.२०	२२९६.८३	८९२.५३	११९५.२१	०.००	२०८७.७४	३९०.०३	४७२.९१	०.००	८६२.९३
जम्मा	**७६७७.७०**	**११२०५.१६**	**१८८८२.८६**	**७७४०.९१**	**१०८६५.३५**	**१४१.७२**	**१८७४७.९७**	**३७७१.७१**	**३७०८.२४**	**६०.००**	**७५३९.९५**

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

* फागुनसम्म

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
	कोशी प्रदेश									
१	फुङ्लिङ नगरपालिका,ताप्लेजुङ	४१.८२	२७.२४	०.००	६९.०६	३७.३१	२३.३९	०.००	६०.७१	८७.९१
२	आठराई त्रिवेणी गाउँपालिका,ताप्लेजुङ	३०.४५	२१.१८	०.००	५१.६२	२५.४०	११.९७	०.००	३७.३६	७२.३८
३	फक्ताङलुङ गाउँपालिका,ताप्लेजुङ	३४.१६	१७.१७	०.००	५१.३३	२९.२१	१४.०२	०.००	४३.२२	८४.२०
४	मिक्वाखोला गाउँपालिका,ताप्लेजुङ	२१.१०	१२.७२	०.००	३३.८२	१७.०५	७.६१	०.००	२४.६६	७२.९३
५	मेरिङदेन गाउँपालिका,ताप्लेजुङ	२९.३१	१८.४५	०.००	४७.७६	२५.८४	१४.४७	०.००	४०.३१	८४.४०
६	मैवाखोला गाउँपालिका,ताप्लेजुङ	२५.५९	१२.७४	०.००	३८.३३	२३.६६	९.८९	०.००	३३.५४	८७.५२
७	पाथिभरा याङवरक गाउँपालिका,ताप्लेजुङ	२८.०७	२१.५९	०.००	४९.६६	२२.७९	१३.५२	०.००	३६.३१	७३.११
८	सिदिङ्वा गाउँपालिका,ताप्लेजुङ	२७.८९	१६.४३	०.००	४४.३२	२०.६२	९.३०	०.००	२९.९१	६७.४९
९	सिरीजङ्घा गाउँपालिका,ताप्लेजुङ	३३.९२	२३.७९	०.००	५७.७०	३०.९२	१७.८४	०.००	४८.७६	८४.५०
१०	फिदिम नगरपालिका,पाँचथर	६६.५९	३६.५८	०.००	१०३.१६	५५.७९	२८.५९	०.००	८४.३८	८१.७९
११	कुम्मायक गाउँपालिका,पाँचथर	३०.४७	१६.४७	०.००	४६.९५	२४.१५	१०.२१	०.००	३४.३६	७३.१९
१२	तुम्वेवा गाउँपालिका,पाँचथर	२६.७०	१२.८४	०.००	३९.५४	२३.१६	९.६२	०.००	३२.७८	८२.९२
१३	फालेलुङ गाउँपालिका,पाँचथर	३४.५७	२२.९६	०.००	५७.५३	३२.३१	१७.१८	०.००	४९.४८	८६.०१
१४	फाल्गुनन्द गाउँपालिका,पाँचथर	४४.०४	१७.३४	०.००	६१.३८	३६.७४	१३.०५	०.००	४९.७९	८१.११
१५	मिक्लाजुङ गाउँपालिका,पाँचथर	३९.९०	२९.१८	०.००	६९.०८	३६.५७	२१.३९	०.००	५७.९७	८३.९१
१६	याङवरक गाउँपालिका,पाँचथर	३१.२०	२५.०९	०.००	५६.२९	२६.१७	१७.५२	०.००	४३.६९	७७.६१
१७	हिलिहाङ गाउँपालिका,पाँचथर	३३.२७	१९.३३	०.००	५२.६०	२७.१३	१२.६३	०.००	३९.७६	७५.५८
१८	ईलाम नगरपालिका,इलाम	५५.९०	५४.७१	१.००	१११.६१	५१.१७	४२.५२	१.००	९४.६९	८४.८४
१९	देउमाई नगरपालिका,इलाम	४९.४३	४२.५०	०.००	९१.९३	४०.९९	२०.६१	०.००	६१.६०	६७.००
२०	माई नगरपालिका,इलाम	३७.४०	३१.७६	०.००	६९.१६	३०.१७	२२.५०	०.००	५२.६८	७६.१६
२१	सूर्योदय नगरपालिका,इलाम	६९.९७	६८.४४	०.००	१३८.४१	५२.२०	३३.०५	०.००	८५.२६	६१.६०
२२	चुलाचुली गाउँपालिका,इलाम	२७.३५	१९.९०	०.००	४७.२५	२२.९६	१२.२७	०.००	३५.२३	७४.५५
२३	फाकफोकथुम गाउँपालिका,इलाम	४३.४२	१९.१५	०.००	६२.५७	३७.७५	१५.०५	०.००	५२.८०	८४.४०
२४	माईजोगमाई गाउँपालिका,इलाम	३६.४१	१९.४४	०.००	५५.८४	२९.३३	१३.१०	०.००	४२.४२	७५.९७
२५	माङसेबुङ गाउँपालिका,इलाम	३१.४३	१८.०२	०.००	४९.४५	२६.६९	१३.१५	०.००	३९.८४	८०.५७
२६	रोङ गाउँपालिका,इलाम	३२.७१	२३.१७	०.००	५५.८८	२८.०८	१९.६९	०.००	४७.७७	८५.४९
२७	सन्दकपुर गाउँपालिका,इलाम	२५.०२	२०.८१	०.००	४५.८३	२१.२१	१५.५३	०.००	३६.७४	८०.१६

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
२८	खाँदवारी नगरपालिका,संखुवासभा	४८.०२	३१.५१	०.००	७९.५३	४३.६६	२४.८९	०.००	६८.५५	८६.२०
२९	चैनपुर नगरपालिका,संखुवासभा	४३.५१	२८.३८	०.००	७१.८९	३८.१६	२४.१५	०.००	६२.३२	८६.६८
३०	धर्मदेवी नगरपालिका,संखुवासभा	३३.९४	२०.४९	०.००	५४.४४	२८.७७	१८.२३	०.००	४७.००	८६.३४
३१	पाँचखपन नगरपालिका,संखुवासभा	३२.६३	१९.२८	०.००	५१.९१	२८.४४	१५.५०	०.००	४३.९३	८४.६२
३२	मादी नगरपालिका,संखुवासभा	३०.११	२२.५१	०.००	५२.६२	२५.१९	१८.२१	०.००	४३.४०	८२.४७
३३	चिचिला गाउँपालिका,संखुवासभा	१७.८६	९.५४	०.००	२७.४०	१४.६२	८.५४	०.००	२३.१५	८४.४९
३४	भोटखोला गाउँपालिका,संखुवासभा	२१.२७	६.५३	०.००	२७.८०	१७.४६	४.५४	०.००	२१.९९	७९.१२
३५	मकालु गाउँपालिका,संखुवासभा	२९.२६	१९.८६	०.००	४९.१२	२१.६७	१३.२६	०.००	३४.९४	७१.१३
३६	सभापोखरी गाउँपालिका,संखुवासभा	२२.३३	२३.५५	०.००	४५.८७	१७.६७	१३.२०	०.००	३०.८७	६७.३०
३७	सिलीचोङ गाउँपालिका,संखुवासभा	२४.२९	१८.५९	०.००	४२.८८	१९.६८	११.३९	०.००	३१.०७	७२.४६
३८	म्याङलुङ नगरपालिका,तेह्रथुम	२६.६८	२७.१९	०.००	५३.८७	२४.५९	२१.३४	०.००	४५.९३	८५.२७
३९	लालीगुराँस नगरपालिका,तेह्रथुम	२९.३१	२१.१६	०.००	५०.४६	२४.२६	१४.८६	०.००	३९.१२	७७.५१
४०	आठराई गाउँपालिका,तेह्रथुम	५१.९४	२४.७८	०.००	७६.७२	४२.५०	१३.६५	०.००	५६.१५	७३.१९
४१	छथर गाउँपालिका,तेह्रथुम	३२.७६	१४.६६	०.००	४७.४२	२७.६१	१०.७१	०.००	३८.३२	८०.८१
४२	फेदाप गाउँपालिका,तेह्रथुम	३२.०३	१०.४८	०.००	४२.५१	२८.३०	९.२४	०.००	३७.५४	८८.३०
४३	मेन्छयायेम गाउँपालिका,तेह्रथुम	२०.४८	१०.४४	०.००	३०.९२	१८.१३	७.७५	०.००	२५.८८	८३.७०
४४	धनकुटा नगरपालिका,धनकुटा	४५.५३	३३.१३	०.१५	७८.८१	४१.७७	२३.९६	०.१५	६५.८८	८३.६०
४५	पाखिवास नगरपालिका,धनकुटा	३५.०२	१७.२२	०.००	५२.२४	२६.८७	१२.९०	०.००	३९.७६	७६.११
४६	महालक्ष्मी नगरपालिका,धनकुटा	४५.४६	२०.०२	०.००	६५.४८	४०.७६	१६.४३	०.००	५७.१८	८७.३३
४७	सहिदभूमि गाउँपालिका,धनकुटा	३०.८२	२१.६१	०.००	५२.४४	२६.७७	१६.२५	०.००	४३.०२	८२.०४
४८	चौबिसे गाउँपालिका,धनकुटा	३६.१८	१८.०३	०.००	५४.२१	३०.२४	१३.२३	०.००	४३.४७	८०.१८
४९	छथर जोरपाटी गाउँपालिका,धनकुटा	३०.९३	१६.६५	०.००	४७.५८	२६.८६	१३.२५	०.००	४०.११	८४.२९
५०	साँगुरीगढी गाउँपालिका,धनकुटा	३५.८१	१३.९०	०.००	४९.७१	२८.५३	९.७९	०.००	३८.३२	७७.०९
५१	भोजपुर नगरपालिका,भोजपुर	४२.६८	२१.३१	०.००	६४.००	३८.२८	१७.१८	०.००	५५.४६	८६.६७
५२	षडानन्द नगरपालिका,भोजपुर	४४.४५	२७.४२	०.००	७१.८८	४०.०५	२१.२३	०.००	६१.२८	८५.२६
५३	अरुण गाउँपालिका,भोजपुर	३६.३६	१५.०३	०.००	५१.३९	३१.०४	११.८४	०.००	४२.८८	८३.४३
५४	आमचोक गाउँपालिका,भोजपुर	३१.५१	१२.५०	०.००	४४.००	२५.५७	७.१८	०.००	३२.७५	७४.४३
५५	ट्याम्केमैयुङ गाउँपालिका,भोजपुर	३२.७८	१८.५९	०.०१	५१.३८	२७.२५	१५.०७	०.००	४२.३२	८२.३७

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
५६	पौवादुङमा गाउँपालिका,भोजपुर	२६.५४	१४.६९	०.००	४१.२३	२३.१२	१३.३४	०.००	३६.४६	८८.४४
५७	रामप्रसादराई गाउँपालिका,भोजपुर	४१.७६	१५.४३	०.००	५७.१८	३४.८२	१०.२५	०.००	४५.०७	७८.८२
५८	साल्पासिलिछो गाउँपालिका,भोजपुर	२५.३२	१२.४४	०.००	३७.७७	२२.४३	९.५६	०.००	३१.९९	८४.७१
५९	हतुवागढी गाउँपालिका,भोजपुर	३५.३७	१८.५७	०.००	५३.९३	२७.९५	९.८५	०.००	३७.८०	७०.०९
६०	दिक्तेल रुपाकोट मझुवागढी नगरपालिका,खोटांग	६६.२३	४१.७८	०.००	१०८.०१	६१.६२	३५.०७	०.००	९६.६९	८९.५३
६१	हलेसीतुवाचुङ नगरपालिका,खोटांग	४१.६९	३०.७९	०.००	७२.४८	३९.२३	२५.१२	०.००	६४.३६	८८.८०
६२	ऐसेलुखर्क गाउँपालिका,खोटांग	३०.३९	१९.६६	०.५०	५०.५५	२४.६६	१३.३९	०.००	३८.०४	७५.२६
६३	केपिलासगढी गाउँपालिका,खोटांग	३०.८४	१७.३२	०.००	४८.१६	२६.४६	१४.८४	०.००	४१.३१	८५.७६
६४	खोटेहाङ गाउँपालिका,खोटांग	४१.०१	२२.८१	०.००	६३.८२	३४.५५	१८.१६	०.००	५२.७१	८२.५९
६५	जन्तेढुङ्गा गाउँपालिका,खोटांग	२६.०५	१७.७७	०.००	४३.८२	२१.३९	१२.०६	०.००	३३.४४	७६.३२
६६	दिप्रुङ चुइचुम्मा गाउँपालिका,खोटांग	३०.१२	३६.०२	०.००	६६.१४	२५.७८	२७.५२	०.००	५३.३०	८०.५८
६७	बराहपोखरी गाउँपालिका,खोटांग	२४.६८	१४.१४	०.००	३८.८१	२०.७६	१२.१४	०.००	३२.९०	८४.७५
६८	रावा वेसी गाउँपालिका,खोटांग	२५.१९	१८.२४	०.००	४३.४४	२२.०४	१४.५६	०.००	३६.६१	८४.२८
६९	साकेला गाउँपालिका,खोटांग	२१.४२	१५.६५	०.००	३७.०७	१९.१८	१०.८७	०.००	३०.०४	८१.०५
७०	सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका,सोलुखुम्बु	३८.८४	२७.६९	०.००	६६.५३	३४.३०	२०.०३	०.००	५४.३३	८१.६६
७१	खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिका,सोलुखुम्बु	२५.५५	१९.६५	०.००	४५.२१	१९.६५	१४.९०	०.००	३४.५४	७६.४१
७२	माप्य दुधकोशी गाउँपालिका,सोलुखुम्बु	१९.८२	१९.४५	०.००	३९.२७	१८.६३	१७.६६	०.००	३६.२८	९२.४०
७३	थुलुङ दुधकोशी गाउँपालिका,सोलुखुम्बु	३९.७४	२०.७०	०.००	६०.४४	३६.९२	१७.९९	०.००	५४.९०	९०.८४
७४	नेचासल्यान गाउँपालिका,सोलुखुम्बु	२७.९८	२५.३४	०.००	५३.३२	२४.८६	१७.६३	०.००	४२.५०	७९.७०
७५	महाकुलुङ गाउँपालिका,सोलुखुम्बु	२२.६६	१४.६७	०.००	३७.३३	१६.६४	१०.९९	०.००	२७.६२	७४.००
७६	लिखु पिके गाउँपालिका,सोलुखुम्बु	१८.५७	९.७७	०.००	२८.३४	१३.८८	५.१५	०.००	१९.०३	६७.१५
७७	सोताङ गाउँपालिका,सोलुखुम्बु	२१.७९	१७.८८	०.००	३९.६७	१७.३३	१३.२४	०.००	३०.५८	७७.०८
७८	सिद्धिचरण नगरपालिका,ओखलढुंगा	४७.२५	२८.७१	०.००	७५.९६	४०.२८	२०.५८	०.००	६०.८६	८०.१३
७९	खिजीदेम्वा गाउँपालिका,ओखलढुंगा	२५.६०	१४.७७	०.००	४०.३७	२४.००	१२.७४	०.००	३६.७४	९०.९९
८०	चम्पादेवी गाउँपालिका,ओखलढुंगा	२६.५८	२०.६९	०.००	४७.२७	२३.८२	१४.२१	०.००	३८.०३	८०.४४
८१	चिशंखुगढी गाउँपालिका,ओखलढुंगा	३२.९२	१३.४७	०.००	४६.३९	२९.८२	११.५४	०.००	४१.३६	८९.१५
८२	मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका,ओखलढुंगा	३२.२७	२५.३५	०.००	५७.६१	२५.६५	१६.२१	०.००	४१.८६	७२.६७
८३	मोलुङ गाउँपालिका,ओखलढुंगा	३७.०४	१५.०८	०.००	५२.१२	२९.८९	९.३०	०.००	३९.१९	७५.२०

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
८४	लिखु गाउँपालिका,ओखलढुंगा	२५.२२	१७.९१	०.००	४३.१३	२२.६१	१४.४३	०.००	३७.०४	८५.८७
८५	सुनकोशी गाउँपालिका,ओखलढुंगा	३३.५५	२१.०५	०.००	५४.६१	२९.५५	१७.०३	०.००	४६.५८	८५.३०
८६	कटारी नगरपालिका,उदयपुर	५६.०१	२४.४५	०.००	८०.४७	५२.०७	२०.२९	०.००	७२.३६	८९.९३
८७	चौदण्डीगढी नगरपालिका,उदयपुर	५७.४८	२६.४७	०.००	८३.९५	४८.६३	१९.६८	०.००	६८.३१	८१.३७
८८	त्रियुगा नगरपालिका,उदयपुर	८०.४१	४८.०१	०.०२	१२८.४४	७०.०७	३०.११	०.००	१००.१८	७८.००
८९	वेलका नगरपालिका,उदयपुर	४६.१४	३०.६७	०.००	७६.८१	४०.१९	२०.१७	०.००	६०.३६	७८.५९
९०	उदयपुरगढी गाउँपालिका,उदयपुर	४१.५३	२५.४५	०.००	६६.९८	३३.१७	२१.०५	०.००	५४.२२	८०.९५
९१	ताप्ली गाउँपालिका,उदयपुर	२३.२५	१५.३५	०.००	३८.६१	२१.७८	१४.०९	०.००	३५.८६	९२.८९
९२	रौतामाई गाउँपालिका,उदयपुर	३४.२०	२६.४०	०.००	६०.६०	३०.०१	१६.८८	०.००	४६.८९	७७.३७
९३	लिम्चुङ्बुङ गाउँपालिका,उदयपुर	२४.३५	२०.६४	०.००	४४.९९	१९.५२	१६.४८	०.००	३६.००	८०.०२
९४	अर्जुनधारा नगरपालिका,झापा	५१.२९	४९.२३	०.४०	१००.९२	४२.७७	३५.४५	०.४०	७८.६२	७७.९१
९५	कन्काई नगरपालिका,झापा	३३.६३	५३.८१	०.००	८७.४४	३१.६७	३२.७८	०.००	६४.४५	७३.७१
९६	गौरादह नगरपालिका,झापा	४५.०२	३६.०७	०.००	८१.०९	३७.०८	२९.६३	०.००	६६.७१	८२.२७
९७	दमक नगरपालिका,झापा	८४.८०	७२.१६	०.००	१५६.९६	६२.९२	६४.९२	०.००	१२७.८३	८१.४५
९८	विर्तामोड नगरपालिका,झापा	५७.५१	६९.८६	०.००	१२७.३७	४७.८७	४६.१७	०.००	९४.०४	७३.८३
९९	भद्रपुर नगरपालिका,झापा	५०.२२	५४.८६	०.१५	१०५.२३	४१.३७	३२.२८	०.१०	७३.७५	७०.०९
१००	मेचीनगर नगरपालिका,झापा	७७.४५	९४.७२	०.००	१७२.१७	६४.२६	६८.०८	०.००	१३२.३४	७६.८७
१०१	शिवसताक्षी नगरपालिका,झापा	५५.८७	४२.८७	०.००	९८.७४	४७.०७	३१.९४	०.००	७९.०१	८०.०१
१०२	कचनकवल गाउँपालिका,झापा	३२.११	२९.५५	०.००	६१.६६	२८.४७	२२.२०	०.००	५०.६७	८२.१९
१०३	कमल गाउँपालिका,झापा	४१.५३	४२.२१	०.००	८३.७४	३५.५५	३४.१३	०.००	६९.६८	८३.२०
१०४	गौरिगंज गाउँपालिका,झापा	३३.०६	२५.९२	०.००	५८.९८	२८.८८	२०.८९	०.००	४९.७७	८४.३८
१०५	झापा गाउँपालिका,झापा	३१.२५	२७.९३	०.००	५९.१८	२६.८१	२१.८०	०.००	४८.६०	८२.१३
१०६	बाह्रदशी गाउँपालिका,झापा	३०.०७	२७.६०	०.००	५७.६७	२६.६६	१९.०६	०.००	४५.७२	७९.२८
१०७	बुद्धशान्ति गाउँपालिका,झापा	३६.७९	२३.६८	०.००	६०.४८	३२.४५	१८.४४	०.००	५०.८९	८४.१५
१०८	हल्दीबारी गाउँपालिका,झापा	२९.७०	१९.३६	०.००	४९.०६	२७.००	१७.१०	०.००	४४.१०	८९.८८
१०९	विराटनगर महानगरपालिका,मोरङ	१६८.२८	२५८.८२	०.००	४२७.०९	१२३.२७	१०२.४७	०.००	२२५.७५	५२.८६
११०	उर्लाबारी नगरपालिका,मोरङ	५१.१५	४८.५७	०.००	९९.७२	३९.६९	२९.७४	०.००	६९.४३	६९.६२
१११	पथरी शनिश्चरे नगरपालिका,मोरङ	५२.६५	४३.०७	०.००	९५.७२	४५.२४	३०.९७	०.००	७६.२१	७९.६१

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
११२	बेलवारी नगरपालिका,मोरङ	५९.३३	५९.०४	०.००	११८.३७	५१.६९	४२.५८	०.००	९४.२६	७९.६३
११३	रंगेली नगरपालिका,मोरङ	४७.९७	४९.८१	०.००	९७.७८	४०.८०	३७.०३	०.००	७७.८३	७९.६०
११४	रतुवामाई नगरपालिका,मोरङ	५०.८२	४९.९३	०.००	१००.७६	४४.५३	३३.४०	०.००	७७.९४	७७.३५
११५	लेटाङ नगरपालिका,मोरङ	४१.२२	५२.९४	०.००	९४.१६	३४.४१	३५.४४	०.००	६९.८६	७४.१८
११६	सुनवर्षी नगरपालिका,मोरङ	४२.१५	३२.८३	०.००	७४.९९	३३.५२	२२.८५	०.००	५६.३८	७५.१८
११७	सुन्दरहरैंचा नगरपालिका,मोरङ	८०.६४	९९.६८	०.००	१८०.३२	६३.७८	५०.१५	०.००	११३.९३	६३.१८
११८	कटहरी गाउँपालिका,मोरङ	३०.५४	३०.१५	०.००	६०.६९	२५.७४	२५.४१	०.००	५१.१५	८४.२८
११९	कानेपोखरी गाउँपालिका,मोरङ	३८.०१	३२.८२	०.००	७०.८३	३२.६६	२३.९२	०.००	५६.५८	७९.८८
१२०	केराबारी गाउँपालिका,मोरङ	३७.६९	३६.५२	०.००	७४.२१	३१.०७	२३.६७	०.००	५४.७४	७३.७५
१२१	ग्रामथान गाउँपालिका,मोरङ	३९.२६	२०.८२	०.००	६०.०८	३४.१७	१३.१०	०.००	४७.२७	७८.६८
१२२	जहदा गाउँपालिका,मोरङ	३५.५९	२४.९३	०.००	६०.५१	३०.५०	१८.२४	०.००	४८.७५	८०.५५
१२३	धनपालथान गाउँपालिका,मोरङ	४३.८९	३६.१७	०.००	८०.०६	३५.१६	२२.१९	०.००	५७.३५	७१.६३
१२४	बुढीगंगा गाउँपालिका,मोरङ	४०.७८	२९.०१	०.००	६९.७९	३३.३८	२२.९०	०.००	५६.२९	८०.६५
१२५	मिक्लाजुङ गाउँपालिका,मोरङ	३३.३३	४१.८२	०.००	७५.१६	२८.४९	२४.५९	०.००	५३.०७	७०.६१
१२६	ईटहरी उप महानगरपालिका,सुनसरी	९९.४४	१४२.५७	०.००	२४२.०१	८४.४५	९४.२५	०.००	१७८.७०	७३.८४
१२७	धरान उप महानगरपालिका,सुनसरी	१०१.६९	१०३.३०	३.१०	२०८.१०	८१.७३	६६.१३	३.०९	१५०.९६	७२.५४
१२८	इनरुवा नगरपालिका,सुनसरी	६७.५२	४८.५२	०.००	११६.०४	५०.५०	२०.६८	०.००	७१.१८	६१.३४
१२९	दुहवी नगरपालिका,सुनसरी	५१.८९	३०.८२	०.००	८२.७१	४२.०१	२३.७७	०.००	६५.७८	७९.५३
१३०	बराहक्षेत्र नगरपालिका,सुनसरी	५२.२४	६०.५७	०.००	११२.८१	४६.५४	४०.२९	०.००	८६.८३	७६.९७
१३१	रामधुनी नगरपालिका,सुनसरी	४५.६६	३३.६४	०.००	७९.३०	३३.४०	२२.३६	०.००	५५.७७	७०.३३
१३२	कोशी गाउँपालिका,सुनसरी	३४.२७	१९.६५	०.००	५३.९२	२९.४८	१४.२५	०.००	४३.७२	८१.०९
१३३	गढी गाउँपालिका,सुनसरी	२८.८४	२०.७९	०.००	४९.६४	२५.३४	१७.२९	०.००	४२.६३	८५.९०
१३४	देवानगञ्ज गाउँपालिका,सुनसरी	३५.४६	३०.८६	०.००	६६.३२	२५.८९	२१.०८	०.००	४६.९६	७०.८१
१३५	बर्जु गाउँपालिका,सुनसरी	३५.८१	१६.८५	०.००	५२.६५	३०.०५	११.२८	०.००	४१.३३	७८.५०
१३६	भोक्राहा नरसिंह गाउँपालिका,सुनसरी	३०.७४	१९.१६	०.००	४९.९०	२५.२७	१३.५५	०.००	३८.८२	७७.८०
१३७	हरिनगर गाउँपालिका,सुनसरी	३३.०५	२८.५०	०.००	६१.५५	२८.४४	२३.२२	०.००	५१.६७	८३.९५
कोशी का स्थानीय तह जम्मा		**५४३७.६२**	**४२१०.२७**	**५.३२**	**९६५३.२२**	**४५७९.३१**	**२९०८.२०**	**४.७५**	**७४९२.२६**	७७.६१

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
मधेश प्रदेश										
१३८	कञ्चनरुप नगरपालिका,सप्तरी	५७.९८	२२.९२	०.००	८०.९०	४५.१५	१२.३५	०.००	५७.५०	७१.०८
१३९	खडक नगरपालिका,सप्तरी	५०.७५	२६.२१	०.००	७६.९६	४४.१९	१८.३१	०.००	६२.५०	८१.२०
१४०	डाक्नेश्वरी नगरपालिका,सप्तरी	४६.४३	३४.५०	०.००	८०.९२	३७.४२	२५.९१	०.००	६३.३३	७८.२६
१४१	बोदेबरसाइन नगरपालिका,सप्तरी	४८.१९	२६.०६	०.००	७४.२५	३७.२७	२१.२०	०.००	५८.४७	७८.७५
१४२	राजबिराज नगरपालिका,सप्तरी	५८.०३	५१.८१	०.००	१०९.८४	५१.९१	३१.४७	०.००	८३.३८	७५.९१
१४३	शम्भुनाथ नगरपालिका,सप्तरी	३४.८९	२१.४८	०.००	५६.३७	२९.९९	१४.६४	०.००	४४.६३	७९.१९
१४४	सप्तकोशी नगरपालिका,सप्तरी	३१.६८	१६.१४	०.००	४७.८२	२६.२१	११.१०	०.००	३७.३१	७८.०२
१४५	सुरुङ्गा नगरपालिका,सप्तरी	४४.७७	२१.५३	०.००	६६.३१	३६.६५	१३.१९	०.००	४९.८४	७५.१६
१४६	हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिका,सप्तरी	४०.८०	२५.५३	०.००	६६.३३	३१.१०	१२.२३	०.००	४३.३३	६५.३२
१४७	अग्नीसाइर कृष्णासवरन गाउँपालिका,सप्तरी	३५.६०	१९.३९	०.००	५४.९९	२९.०२	१२.३०	०.००	४१.३२	७५.१३
१४८	छिन्नमस्ता गाउँपालिका,सप्तरी	४२.०२	३८.७७	०.००	८०.८०	२७.२८	९.६०	०.००	३६.८८	४५.६५
१४९	तिरहुत गाउँपालिका,सप्तरी	२८.६१	३४.७१	०.००	६३.३२	२१.२२	१४.३६	०.००	३५.५८	५६.१८
१५०	तिलाठी कोईलाडी गाउँपालिका,सप्तरी	२८.७४	२८.१०	०.००	५६.८४	२२.८६	१६.२६	०.००	३९.१२	६८.८२
१५१	बलान-विहुल गाउँपालिका,सप्तरी	२२.९६	१७.८४	०.००	४०.८०	२०.८७	१६.२२	०.००	३७.०८	९०.८८
१५२	बिष्णुपुर गाउँपालिका,सप्तरी	३२.०५	१६.८७	०.००	४८.९२	२६.०५	९.१४	०.००	३५.१८	७१.९२
१५३	राजगढ गाउँपालिका,सप्तरी	३४.३४	२२.२८	०.००	५६.६२	३१.५८	१६.५२	०.००	४८.१०	८४.९५
१५४	महादेवा गाउँपालिका,सप्तरी	२८.४८	१४.०९	०.००	४२.५७	२३.८३	११.८१	०.००	३५.६४	८३.७२
१५५	रुपनी गाउँपालिका,सप्तरी	३९.३५	१८.९०	०.००	५८.२५	३१.८३	१४.६६	०.००	४६.४९	७९.८१
१५६	कर्जन्हा नगरपालिका,सिराहा	२९.८१	२७.५३	०.००	५७.३४	२५.००	१९.५९	०.००	४४.५९	७७.७६
१५७	कल्याणपुर नगरपालिका,सिराहा	४५.३५	३२.१३	०.००	७७.४८	३१.३०	१५.०७	०.००	४६.३७	५९.८५
१५८	गोलबजार नगरपालिका,सिराहा	५२.२३	५२.४५	०.००	१०४.६८	४७.३५	३८.८४	०.००	८६.१९	८२.३४
१५९	धनगढीमाई नगरपालिका,सिराहा	४७.७८	३६.९७	०.००	८४.७५	३६.५५	१९.८३	०.००	५६.३८	६६.५३
१६०	मिर्चैया नगरपालिका,सिराहा	४८.४१	३४.८३	०.००	८३.२४	३९.४४	३०.१९	०.००	६९.६३	८३.६५
१६१	लहान नगरपालिका,सिराहा	८२.७६	१२०.४५	०.१०	२०३.३०	५२.२६	३६.१९	०.००	८८.४५	४३.५०
१६२	सिरहा नगरपालिका,सिराहा	७९.८८	४१.९६	०.००	१२१.८५	६३.४१	२६.३४	०.००	८९.७५	७३.६६
१६३	सुखीपुर नगरपालिका,सिराहा	३३.०९	२३.०१	०.००	५६.१०	२८.७२	१८.१९	०.००	४६.९१	८३.६२
१६४	अर्नमा गाउँपालिका,सिराहा	३०.२२	२५.२४	०.००	५५.४६	२१.६५	१८.२१	०.००	३९.८६	७१.८७

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
१६५	औरही गाउँपालिका,सिराहा	२९.०६	२३.१७	०.००	५२.२३	२१.४०	१५.७५	०.००	३७.१५	७१.१२
१६६	नरहा गाउँपालिका,सिराहा	२६.६०	२४.४३	०.००	५१.०३	२२.०३	१९.८७	०.००	४१.८९	८२.१०
१६७	नवराजपुर गाउँपालिका,सिराहा	२५.५४	१६.९७	०.००	४२.५१	१२.९३	१४.३५	०.००	२७.२८	६४.१८
१६८	बरियारपट्टी गाउँपालिका,सिराहा	२७.५९	३२.५९	०.०३	६०.२१	२४.३०	२४.०३	०.००	४८.३३	८०.२७
१६९	बिष्णुपुर गाउँपालिका,सिराहा	२०.७७	१९.१७	०.००	३९.९५	१६.८१	१३.८७	०.००	३०.६८	७६.८०
१७०	भगवानपुर गाउँपालिका,सिराहा	२२.३०	२९.८८	०.००	५२.१८	१८.३५	१८.६४	०.००	३६.९९	७०.८९
१७१	लक्ष्मीपुर पतारी गाउँपालिका,सिराहा	२६.४४	२२.२९	०.००	४८.७३	२१.३४	१२.६४	०.००	३३.९८	६९.७३
१७२	सखुवानान्कारकट्टी गाउँपालिका,सिराहा	२२.४१	१८.९९	०.००	४१.४०	१७.८९	१५.६९	०.००	३३.५८	८१.११
१७३	जनकपुरधाम उप महानगरपालिका,धनुषा	१०२.७२	६०.६७	०.००	१६३.३९	८१.२१	३५.०६	०.००	११६.२७	७१.१६
१७४	कमला नगरपालिका,धनुषा	३१.६५	२३.८२	०.००	५५.४७	२६.१०	१६.७७	०.००	४२.८७	७७.२९
१७५	क्षिरेश्वरनाथ नगरपालिका,धनुषा	३१.९६	३०.९८	०.००	६२.९४	२६.२७	१७.२७	०.००	४३.५३	६९.१६
१७६	गणेशमान चारनाथ नगरपालिका,धनुषा	३४.००	३९.९७	०.०३	७४.००	२७.५६	३२.६३	०.००	६०.१९	८१.३४
१७७	धनुषाधाम नगरपालिका,धनुषा	४०.८८	३६.०९	०.००	७६.९८	३०.८४	२८.९२	०.००	५९.७५	७७.६२
१७८	नगराइन नगरपालिका,धनुषा	३६.२७	२६.४५	०.०५	६२.७७	२३.५६	३.६३	०.००	२७.१९	४३.३२
१७९	मिथिला नगरपालिका,धनुषा	४६.३६	३२.३१	०.००	७८.६७	३६.३०	२१.१६	०.००	५७.४६	७३.०४
१८०	विदेह नगरपालिका,धनुषा	३०.१४	२४.२९	०.००	५४.४३	२४.२१	१७.३४	०.००	४१.५५	७६.३५
१८१	शहिदनगर नगरपालिका,धनुषा	४२.३६	२१.८५	०.००	६४.२०	३३.५५	१३.३७	०.००	४६.९२	७३.०८
१८२	सबैला नगरपालिका,धनुषा	४२.९६	३९.५८	०.००	८२.५४	२८.८५	१७.६४	०.००	४६.५०	५६.३४
१८३	हंसपुर नगरपालिका,धनुषा	३६.५६	३२.३०	०.००	६८.८७	२९.६७	१०.७६	०.००	४०.४४	५८.७२
१८४	औरहि गाउँपालिका,धनुषा	२४.५३	२४.३२	०.००	४८.८५	२१.९०	२२.१५	०.००	४४.०४	९०.१६
१८५	जनकनन्दिनी गाउँपालिका,धनुषा	३३.६६	२१.१६	०.००	५४.८२	२०.५७	१३.९१	०.००	३४.४७	६२.८९
१८६	धनौजी गाउँपालिका,धनुषा	२४.०५	२०.८८	०.००	४४.९२	१७.८१	८.६०	०.००	२६.४१	५८.७९
१८७	बटेश्वर गाउँपालिका,धनुषा	२८.८९	३०.२२	०.००	५९.१२	२२.९१	१९.३६	०.००	४२.२६	७१.४९
१८८	मिथिला बिहारी नगरपालिका,धनुषा	३४.४६	२२.६६	०.००	५७.१२	२३.४७	६.३५	०.००	२९.८२	५२.२०
१८९	मुखियापट्टी मुसहरमिया गाउँपालिका,धनुषा	२४.६१	२८.४६	०.००	५३.०६	१५.५१	९.१७	०.००	२४.६८	४६.५२
१९०	लक्ष्मिनिया गाउँपालिका,धनुषा	२९.५५	१५.५२	०.००	४५.०७	२५.२७	११.२७	०.००	३६.५४	८१.०७
१९१	गौशाला नगरपालिका,महोत्तरी	५०.३६	५०.८६	०.००	१०१.२१	३६.९३	३६.८१	०.००	७३.७३	७२.८५
१९२	जलेश्वर नगरपालिका,महोत्तरी	४८.८९	३६.५६	०.००	८५.४४	४२.६२	२६.६५	०.००	६९.२७	८१.०७

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
१९३	बर्दिबास नगरपालिका,महोत्तरी	५७.६६	१०३.६१	०.००	१६१.२७	४७.७१	३९.१०	०.००	८६.८१	५३.८३
१९४	बलवा नगरपालिका,महोत्तरी	३९.१०	२८.५३	०.००	६७.६३	३०.८९	१९.५०	०.००	५०.३९	७४.५१
१९५	भँगाहा नगरपालिका,महोत्तरी	३०.३१	२५.५१	०.००	५५.८२	२४.४७	२१.५६	०.००	४६.०३	८२.४७
१९६	मटिहानी नगरपालिका,महोत्तरी	३४.२६	२०.६४	०.००	५४.९०	१९.४८	१८.२१	०.००	३७.६९	६८.६५
१९७	मनरा शिसवा नगरपालिका,महोत्तरी	४१.१५	२८.४१	०.००	६९.५६	३२.०४	१८.७४	०.००	५०.७८	७३.००
१९८	रामगोपालपुर नगरपालिका,महोत्तरी	३२.०४	२३.७१	०.००	५५.७५	२८.७७	२१.६४	०.००	५०.४१	९०.४१
१९९	लोहरपट्टी नगरपालिका,महोत्तरी	४१.०२	२४.४१	०.००	६५.४४	३४.४२	१७.४३	०.००	५१.८५	७९.२४
२००	एकडारा गाउँपालिका,महोत्तरी	२५.५२	३२.८९	०.००	५८.४१	२०.३३	१९.५०	०.००	३९.८३	६८.१९
२०१	औरही नगरपालिका,महोत्तरी	२९.४८	३०.३७	०.००	५९.८५	२३.६२	२०.१५	०.००	४३.७७	७३.१२
२०२	पिपरा गाउँपालिका,महोत्तरी	३६.९६	३०.३०	०.००	६७.२५	२६.३८	१२.४४	०.००	३८.८२	५७.७२
२०३	महोत्तरी गाउँपालिका,महोत्तरी	२५.७७	१९.६३	०.००	४५.४०	२१.३८	१७.१२	०.००	३८.५०	८४.८१
२०४	साम्सी गाउँपालिका,महोत्तरी	२७.१३	२०.१८	०.००	४७.३२	१९.९१	१२.३६	०.००	३२.२७	६८.२०
२०५	सोनमा गाउँपालिका,महोत्तरी	३६.८४	३१.९०	०.००	६८.७४	२५.७९	१९.१८	०.००	४४.९७	६५.४२
२०६	ईश्वरपुर नगरपालिका,सर्लाही	४५.५५	५४.६४	०.००	१००.१९	३४.३४	३०.३१	०.००	६४.६५	६४.५३
२०७	कविलासी नगरपालिका,सर्लाही	३८.५१	२२.९१	०.००	६१.४३	२९.६५	१२.९६	०.००	४२.६०	६९.३५
२०८	गोडैटा नगरपालिका,सर्लाही	४०.२०	२४.६१	०.००	६४.८१	३३.५७	२१.४४	०.००	५५.०१	८४.८८
२०९	बरहथवा नगरपालिका,सर्लाही	५८.११	४७.५४	०.००	१०५.६५	५०.७२	२९.७८	०.००	८०.५०	७६.१९
२१०	बलरा नगरपालिका,सर्लाही	३७.१८	२४.६६	०.००	६१.८४	२७.२३	१७.४२	०.००	४४.६५	७२.२१
२११	बागमती नगरपालिका,सर्लाही	२९.०९	५९.५८	०.००	८८.६७	२८.२६	५३.१०	०.००	८१.३६	९१.७६
२१२	मलंगवा नगरपालिका,सर्लाही	४४.५७	१७.८६	०.००	६२.४३	३६.७४	१३.२५	०.००	४९.९८	८०.०६
२१३	लालबन्दी नगरपालिका,सर्लाही	४९.८६	६०.५७	०.००	११०.४३	४३.०६	३६.९८	०.००	८०.०४	७२.४८
२१४	हरिपुर नगरपालिका,सर्लाही	३७.८८	२६.४५	०.००	६४.३३	२७.८६	१५.९०	०.००	४३.७५	६८.०१
२१५	हरिपुर्वा नगरपालिका,सर्लाही	३४.१३	३६.८९	०.००	७१.०१	२७.१४	२४.५३	०.००	५१.६८	७२.७७
२१६	हरिवन नगरपालिका,सर्लाही	५०.७८	५७.२८	०.१०	१०८.१६	३८.५६	३६.९४	०.००	७५.५०	६९.८१
२१७	कौडेना गाउँपालिका,सर्लाही	२४.४३	२१.०३	०.००	४५.४६	२०.८४	१६.७७	०.००	३७.६१	८२.७४
२१८	चक्रघट्टा गाउँपालिका,सर्लाही	२५.०७	४८.६१	०.००	७३.६८	१९.५३	१९.७०	०.००	३९.२४	५३.२५
२१९	चन्द्रनगर गाउँपालिका,सर्लाही	२७.७०	३२.९६	०.००	६०.६५	२०.९८	१७.८०	०.००	३८.७७	६३.९३
२२०	धनकौल गाउँपालिका,सर्लाही	२७.३०	१६.२५	०.००	४३.५५	२३.३७	१४.३५	०.००	३७.७२	८६.६२

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
२२१	पर्सा गाउँपालिका,सर्लाही	२२.९९	१७.४७	०.००	४०.४६	१७.४५	१५.७७	०.००	३३.२२	८२.१०
२२२	बसबरिया गाउँपालिका,सर्लाही	२०.०३	२१.५०	०.००	४१.५३	१५.२०	१२.४५	०.००	२७.६५	६६.५८
२२३	ब्रह्मपुरी गाउँपालिका,सर्लाही	२४.८६	१९.१९	०.००	४४.०५	१७.४२	१५.६६	०.००	३३.०८	७५.०९
२२४	रामनगर गाउँपालिका,सर्लाही	२३.१३	१३.५७	०.००	३६.७०	१९.७६	११.८२	०.००	३१.५८	८६.०५
२२५	विष्णु गाउँपालिका,सर्लाही	२१.४३	२०.५५	०.००	४१.९७	१७.५३	११.७४	०.००	२९.२७	६९.७३
२२६	ईशनाथ नगरपालिका,रौतहट	२९.२५	१६.८८	०.००	४६.१२	२५.५६	१६.०४	०.००	४१.६०	९०.२०
२२७	कटहरिया नगरपालिका,रौतहट	३१.७०	२४.११	०.००	५५.८१	२७.०१	१८.४७	०.००	४५.४८	८१.४९
२२८	गढीमाई नगरपालिका,रौतहट	३५.१३	२२.७२	०.००	५७.८५	३०.९५	२१.६९	०.००	५२.६४	९०.९९
२२९	गरुडा नगरपालिका,रौतहट	४३.८२	२४.४३	०.००	६८.२४	३७.१९	१९.२७	०.००	५६.४६	८२.७४
२३०	गुजरा नगरपालिका,रौतहट	४३.३५	२९.६२	०.००	७२.९७	३२.१६	२५.७३	०.००	५७.८९	७९.३४
२३१	गौर नगरपालिका,रौतहट	३६.०८	२३.०९	०.४०	५९.५७	२९.५८	१९.८१	०.४०	४९.८०	८३.६०
२३२	चन्द्रपुर नगरपालिका,रौतहट	६९.५७	८५.९५	०.००	१५५.५१	५४.४५	३५.५०	०.००	८९.९४	५७.८४
२३३	देवाही गोनाही नगरपालिका,रौतहट	३०.४९	२३.५४	०.००	५४.०३	२७.२४	१९.४६	०.००	४६.६९	८६.४२
२३४	परोहा नगरपालिका,रौतहट	३२.६३	२३.५०	०.००	५६.१३	२८.४६	१९.२८	०.००	४७.७४	८५.०६
२३५	फतुबाबिजयपुर नगरपालिका,रौतहट	३४.६१	१५.८७	०.००	५०.४८	३०.५९	१४.७५	०.००	४५.३४	८९.८१
२३६	बृन्दावन नगरपालिका,रौतहट	३९.५९	२८.६१	०.००	६८.२०	३१.९०	२३.६७	०.००	५५.५७	८१.४८
२३७	बौधीमाई नगरपालिका,रौतहट	२७.५५	१८.०६	०.००	४५.६१	२२.८०	१६.५०	०.००	३९.३०	८६.१७
२३८	माधव नारायण नगरपालिका,रौतहट	२८.८५	२०.६४	०.००	४९.४९	२७.५१	१९.६२	०.००	४७.१३	९५.२२
२३९	मौलापुर नगरपालिका,रौतहट	२५.४५	१६.७३	०.००	४२.१८	२३.६२	१६.४३	०.००	४०.०५	९४.९५
२४०	राजदेवी नगरपालिका,रौतहट	३३.७६	२४.८९	०.००	५८.६५	३०.७९	१८.६४	०.००	४९.४३	८४.२९
२४१	दुर्गा भगवती गाउँपालिका,रौतहट	२८.६७	१८.३९	०.००	४७.०६	२४.७२	१४.६०	०.००	३९.३१	८३.५५
२४२	यमुनामाइ गाउँपालिका,रौतहट	२३.७३	१८.७२	०.००	४२.४५	२०.८६	१७.१०	०.००	३७.९६	८९.४२
२४३	राजपुर नगरपालिका,रौतहट	२७.५४	१९.९९	०.००	४७.५४	२५.२०	१६.५६	०.००	४१.७७	८७.८६
२४४	कलैया उप महानगरपालिका,बारा	८०.१७	११४.०५	०.००	१९४.२२	७२.९२	६५.६८	०.००	१३८.६०	७१.३६
२४५	जीतपुरसिमरा उप महानगरपालिका,बारा	११८.१६	१५५.२३	०.००	२७३.३९	७४.६७	६९.८१	०.००	१४४.४८	५२.८५
२४६	कोल्हवी नगरपालिका,बारा	३४.९०	४२.६५	०.००	७७.५४	३१.१२	२९.३३	०.००	६०.४५	७७.९६
२४७	निजगढ नगरपालिका,बारा	५४.०५	६२.४२	०.००	११६.४६	४५.२०	३५.५५	०.००	८०.७६	६९.३४
२४८	पचरौता नगरपालिका,बारा	३८.८६	१७.२४	०.००	५६.१०	२५.०२	१०.३७	०.००	३५.३९	६३.०९

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
२४९	महागढीमाई नगरपालिका,बारा	५०.२३	२६.९७	०.००	७७.२१	४३.०२	१७.०७	०.००	६०.०९	७७.८३
२५०	सिम्रौनगढ नगरपालिका,बारा	३७.५३	१८.७१	०.००	५६.२४	३५.१८	१४.०९	०.००	४९.२७	८७.६१
२५१	आदर्श कोटवाल गाउँपालिका,बारा	२७.७८	३३.६८	०.००	६१.४५	२१.७८	२२.७७	०.००	४४.५५	७२.४९
२५२	करैयामाई गाउँपालिका,बारा	२९.५३	१९.६३	०.००	४९.१६	२८.०७	१५.४२	०.००	४३.४९	८८.४६
२५३	देवताल गाउँपालिका,बारा	२३.२७	१८.४७	०.००	४१.७४	२०.२३	१४.४२	०.००	३४.६५	८३.०३
२५४	परवानीपुर गाउँपालिका,बारा	१८.६५	२५.७९	०.००	४४.४४	१४.८३	१२.६२	०.००	२७.४५	६१.७७
२५५	प्रसौनी गाउँपालिका,बारा	२६.४८	२५.१५	०.००	५१.६३	२०.३७	१२.९२	०.००	३३.२९	६४.४७
२५६	फेटा गाउँपालिका,बारा	२६.१६	१८.५०	०.००	४४.६६	२३.०७	१४.३५	०.००	३७.४२	८३.७८
२५७	बारागढी गाउँपालिका,बारा	२४.८६	१८.३४	०.००	४३.२०	१७.९७	१४.४४	०.००	३२.४२	७५.०४
२५८	विश्रामपुर गाउँपालिका,बारा	२२.२९	१६.४६	०.००	३८.७५	१८.६२	१२.७२	०.००	३१.३४	८०.८७
२५९	सुवर्ण गाउँपालिका,बारा	२९.०६	१९.६३	०.००	४८.७०	२४.५६	१४.९९	०.००	३९.५४	८१.२१
२६०	बिरगंज महानगरपालिका,पर्सा	२१२.४९	१८८.४२	३.६८	४०४.५९	१६७.७९	९१.९१	१.८७	२६१.५६	६४.६५
२६१	पर्सागढी नगरपालिका,पर्सा	४५.६५	३३.४५	०.०३	७९.१३	३६.८४	१८.०९	०.००	५४.९२	६९.४१
२६२	पोखरिया नगरपालिका,पर्सा	३५.८६	१९.०४	०.००	५४.९०	२९.३३	१०.३८	०.००	३९.७०	७२.३२
२६३	बहुदरमाई नगरपालिका,पर्सा	२७.८५	४०.७७	०.००	६८.६२	२३.२०	१९.४७	०.००	४२.६७	६२.१८
२६४	कालिकामाई गाउँपालिका,पर्सा	२६.३०	१६.१४	०.००	४२.४३	२३.५१	१४.१३	०.००	३७.६४	८८.७०
२६५	छिपहरमाई गाउँपालिका,पर्सा	२३.३७	१२.६२	०.००	३५.९९	२१.२४	१०.८४	०.००	३२.०८	८९.१३
२६६	जगरनाथपुर गाउँपालिका,पर्सा	३४.९७	३१.२८	०.२९	६६.५४	३१.१९	१७.१४	०.००	४८.३२	७२.६२
२६७	जिराभवानी गाउँपालिका,पर्सा	२६.६५	१८.०७	०.००	४४.७२	२२.३८	१४.७४	०.००	३७.१२	८३.००
२६८	ठोरी गाउँपालिका,पर्सा	३०.९९	१६.६०	०.००	४७.५९	२७.२७	१२.५२	०.००	३९.७९	८३.६१
२६९	धोबीनी गाउँपालिका,पर्सा	२१.३९	१४.५२	०.००	३५.९१	१८.१८	१०.५९	०.००	२८.७७	८०.१३
२७०	पकाहा मैनापुर गाउँपालिका,पर्सा	२०.६०	२२.७२	०.००	४३.३२	१७.१४	१८.५१	०.००	३५.६५	८२.२९
२७१	पटेर्वा सुगौली गाउँपालिका,पर्सा	२८.८६	१८.४३	०.००	४७.२९	२४.४५	१३.२५	०.००	३७.७०	७९.७३
२७२	बिन्दबासिनी गाउँपालिका,पर्सा	३१.१६	१८.१२	०.००	४९.२८	२६.५५	१३.३२	०.००	३९.८७	८०.९१
२७३	सखुवा प्रसौनी गाउँपालिका,पर्सा	३४.५४	२८.३५	०.००	६२.८९	२९.८६	२२.३४	०.००	५२.२०	८३.००
मधेश प्रदेशका स्थानीय तह जम्मा		**५१३५.२०**	**४२८९.५३**	**४.७१**	**९४२९.४३**	**४१२०.८०**	**२७०९.८०**	**२.२७**	**६८३२.८७**	७२.४६

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
बागमती प्रदेश										
२७४	जिरी नगरपालिका,दोलखा	३४.४४	२७.४९	०.००	६१.९३	२८.२५	१९.७६	०.००	४८.०१	७७.५१
२७५	भिमेश्वर नगरपालिका,दोलखा	४५.८४	४८.९०	०.१५	९४.८९	४१.९६	४१.५७	०.०९	८३.६३	८८.१३
२७६	कालिन्चोक गाउँपालिका,दोलखा	४९.२८	२२.५९	०.००	७१.८७	४१.५९	१४.३७	०.००	५५.९५	७७.८५
२७७	गौरिशंकर गाउँपालिका,दोलखा	३५.८६	२५.०३	०.००	६०.८९	३०.६६	१८.५८	०.००	४९.२४	८०.८७
२७८	तामाकोशी गाउँपालिका,दोलखा	४२.७०	४१.२८	०.००	८३.९७	३३.१५	२५.४०	०.००	५८.५५	६९.७२
२७९	मेलुङ गाउँपालिका,दोलखा	३३.१७	३०.३८	०.००	६३.५४	२७.४५	१७.१०	०.००	४४.५४	७०.१०
२८०	विगु गाउँपालिका,दोलखा	३३.२६	२७.६२	०.४०	६१.२७	२७.३९	१५.८८	०.००	४३.२८	७०.६३
२८१	वैतेश्वर गाउँपालिका,दोलखा	३२.६८	१९.७८	०.००	५२.४६	३०.११	१६.५६	०.००	४६.६८	८८.९८
२८२	शैलुङ गाउँपालिका,दोलखा	३२.४५	२७.४४	०.००	५९.८९	२५.७३	२०.२९	०.००	४६.०२	७६.८४
२८३	मन्थली नगरपालिका,रामेछाप	५४.६९	५५.११	०.००	१०९.७९	४९.३७	४०.१५	०.००	८९.५२	८१.५४
२८४	रामेछाप नगरपालिका,रामेछाप	४३.१९	२८.२२	०.००	७१.४१	४०.२०	२३.०२	०.००	६३.२२	८८.५३
२८५	उमाकुण्ड गाउँपालिका,रामेछाप	३६.७४	३०.८३	०.००	६७.५७	३३.०२	२३.९७	०.००	५६.९९	८४.३४
२८६	खाँडादेवी गाउँपालिका,रामेछाप	३८.४२	३२.११	०.००	७०.५३	३४.५६	२३.१४	०.००	५७.७०	८१.८१
२८७	गोकुलगङ्गा गाउँपालिका,रामेछाप	२९.९०	३८.७६	०.००	६८.६६	२७.३३	३३.५४	०.००	६०.८८	८८.६६
२८८	दोरम्बा गाउँपालिका,रामेछाप	३५.१५	२३.०७	०.०३	५८.२५	२६.१७	१६.३४	०.००	४२.५१	७२.९९
२८९	लिखु तामाकोशी गाउँपालिका,रामेछाप	३५.७१	३६.४५	०.००	७२.१५	३०.३२	१०.०३	०.००	४०.३५	५५.९२
२९०	सुनापती गाउँपालिका,रामेछाप	३३.८८	२२.८५	०.००	५६.७३	२८.३८	१६.४०	०.००	४४.७८	७८.९४
२९१	कमलामाई नगरपालिका,सिन्धुली	८३.१६	४०.४५	०.००	१२३.६०	७४.७७	३०.९८	०.००	१०५.७५	८५.५५
२९२	दुधौली नगरपालिका,सिन्धुली	६८.५०	४१.७९	०.००	११०.२९	६१.६४	३५.४२	०.००	९७.०६	८८.०१
२९३	गोलन्जोर गाउँपालिका,सिन्धुली	३७.१६	१२.९८	०.००	५०.१४	३२.१८	८.६३	०.००	४०.८१	८१.३९
२९४	घ्याङखेल गाउँपालिका,सिन्धुली	२९.४५	२३.५८	०.००	५३.०३	२०.७८	१३.०४	०.००	३३.८३	६३.७९
२९५	तीनपाटन गाउँपालिका,सिन्धुली	५९.२३	२०.१६	०.०१	७९.३९	४९.१६	१३.२३	०.००	६२.३९	७८.५९
२९६	फिक्कल गाउँपालिका,सिन्धुली	३२.८४	१६.८३	०.००	४९.६७	३१.३२	१५.०७	०.००	४६.३८	९३.३९
२९७	मरिण गाउँपालिका,सिन्धुली	३७.३६	२५.४३	०.००	६२.७८	३२.२७	१९.६२	०.००	५१.८८	८२.६४
२९८	सुनकोशी गाउँपालिका,सिन्धुली	३८.७८	१५.३२	०.००	५४.०९	३२.९७	१०.१३	०.००	४३.१०	७९.६८
२९९	हरिहरपुरगढी गाउँपालिका,सिन्धुली	३४.७१	२४.३६	०.००	५९.०७	२७.७८	१९.५१	०.००	४७.२९	८०.०७
३००	धुलिखेल नगरपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	५१.९६	५१.१३	०.१५	१०३.२४	४५.६४	३७.४०	०.१५	८३.२०	८०.५९

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
३०१	नमोबुद्ध नगरपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	४२.९८	३२.५६	०.००	७५.५४	३६.६२	२७.८३	०.००	६४.४४	८५.३१
३०२	पनौती नगरपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	८१.८२	११८.८९	०.३०	२०१.०१	६०.१३	६६.१३	०.३०	१२६.५६	६२.९६
३०३	पाँचखाल नगरपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	४३.९४	५५.४४	०.००	९९.३८	३५.५८	२८.८९	०.००	६४.४७	६४.८७
३०४	बनेपा नगरपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	७०.८०	७४.४६	२.३६	१४७.६२	५४.२३	४४.४९	२.२८	१०१.००	६८.४२
३०५	मण्डनदेउपुर नगरपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	५४.९७	६६.९८	०.००	१२१.९४	४१.४४	३५.६३	०.००	७७.०६	६३.२०
३०६	खानीखोला गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	३६.५३	१८.७४	०.००	५५.२७	३१.६८	१०.२४	०.००	४१.९२	७५.८५
३०७	चौंरीदेउराली गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	४०.८४	२२.८९	०.००	६३.७३	३५.०६	१६.१९	०.००	५१.२५	८०.४३
३०८	तेमाल गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	३३.०५	२०.७९	०.००	५३.८४	२९.०२	१५.५४	०.००	४४.५६	८२.७७
३०९	बेथानचोक गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	३३.८५	२४.४४	०.००	५८.२९	२८.५१	२०.९७	०.००	४९.४८	८४.८९
३१०	भुम्लु गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	४५.६७	३५.३९	०.००	८१.०६	३३.७०	२१.३३	०.००	५५.०३	६७.८९
३११	महाभारत गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	३०.८८	२९.३५	०.००	६०.२३	२१.०९	१७.८३	०.००	३८.९३	६४.६२
३१२	रोशी गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	४४.३८	२७.९९	०.००	७२.३६	३७.०८	१९.८६	०.००	५६.९४	७८.६९
३१३	चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका,सिन्धुपाल्चोक	७६.५०	४३.२७	०.००	११९.७८	७०.४९	३८.२४	०.००	१०८.७३	९०.७८
३१४	मेलम्ची नगरपालिका,सिन्धुपाल्चोक	८३.४८	६८.६९	०.००	१५२.१७	६३.५८	३७.२३	०.००	१००.८१	६६.२५
३१५	वाह्रविसे नगरपालिका,सिन्धुपाल्चोक	४१.७८	२१.३९	०.००	६३.१७	३६.८३	१६.७७	०.००	५३.६१	८४.८७
३१६	इन्द्रावती गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	४१.६७	४२.५४	०.००	८४.२१	३४.०२	३२.०१	०.००	६६.०३	७८.४०
३१७	जुगल गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	३५.८२	३४.२६	०.००	७०.०८	२५.०७	१६.३५	०.००	४१.४२	५९.१०
३१८	त्रिपुरासन्दरी गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	३०.५७	१८.०१	०.००	४८.५७	२३.३७	१३.६०	०.००	३६.९७	७६.१२
३१९	पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	३८.५२	२२.६४	०.००	६१.१६	३३.११	१९.३२	०.००	५२.४३	८५.७२
३२०	बलेफी गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	३०.४३	२५.५९	०.००	५६.०२	२६.४०	१४.७८	०.००	४१.१८	७३.५१
३२१	भोटेकोशी गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	३०.६४	३२.९५	०.००	६३.६०	२१.१९	२६.६२	०.००	४७.८१	७५.१८
३२२	लिसंखु पाखर गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	२७.४८	२४.८३	०.००	५२.३१	२१.२३	१३.१४	०.००	३४.३७	६५.७१
३२३	सुनकोशी गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	३२.८९	१६.४५	०.००	४९.३४	२९.६९	१४.८२	०.००	४४.५२	९०.२२
३२४	हेलम्बु गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	२४.३८	२६.२१	०.००	५०.५८	२१.१६	१६.५७	०.००	३७.७३	७४.५८
३२५	उत्तरगया गाउँपालिका,रसुवा	२३.८२	१३.५५	०.००	३७.३७	१९.२२	११.२५	०.००	३०.४७	८१.५४
३२६	कालिका गाउँपालिका,रसुवा	२३.८२	१५.०५	०.००	३८.८७	२१.२२	१०.१०	०.००	३१.३३	८०.५९
३२७	गोसाईकुण्ड गाउँपालिका,रसुवा	२२.७१	१७.५६	०.००	४०.२६	१५.८६	१३.८५	०.००	२९.७१	७३.७९
३२८	नौकुण्ड गाउँपालिका,रसुवा	२८.५९	१६.३८	०.००	४४.९७	२२.९७	१०.६३	०.००	३३.६०	७४.७२

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
३२९	आमाछोदिङमो गाउँपालिका,रसुवा	१८.१२	१४.९५	०.००	३३.०८	१३.०८	९.४१	०.००	२२.४९	६७.९९
३३०	बेलकोटगढी नगरपालिका,नुवाकोट	७२.२८	५३.४२	०.००	१२५.७०	५२.६९	३८.३४	०.००	९१.०३	७२.४२
३३१	विदुर नगरपालिका,नुवाकोट	६७.०४	७४.१८	०.००	१४१.२२	५३.९३	३९.६५	०.००	९३.५८	६६.२६
३३२	ककनी गाउँपालिका,नुवाकोट	३९.६१	२५.९१	०.००	६५.५२	३५.१५	१८.१२	०.००	५३.२७	८१.२९
३३३	किस्पाङ गाउँपालिका,नुवाकोट	२३.५५	२३.३२	०.००	४६.८७	१८.८५	१५.४३	०.००	३४.२८	७३.१४
३३४	तादीगाउँ गाउँपालिका,नुवाकोट	२८.६९	१६.६६	०.००	४५.३५	२६.३१	१३.४१	०.००	३९.७२	८७.५८
३३५	तारकेश्वर गाउँपालिका,नुवाकोट	२८.५९	११.६५	०.००	४०.२४	२५.५२	६.७३	०.००	३२.२४	८०.१२
३३६	दुप्चेश्वर गाउँपालिका,नुवाकोट	३०.६४	३१.४७	०.००	६२.११	२६.५१	१८.०१	०.००	४४.५२	७१.६८
३३७	पञ्चकन्या गाउँपालिका,नुवाकोट	२८.७३	२१.३४	०.००	५०.०७	२५.९४	१६.२२	०.००	४२.१६	८४.२०
३३८	म्यगङ गाउँपालिका,नुवाकोट	२९.४७	१८.१३	०.००	४७.६०	२५.०७	१४.२२	०.००	३९.२९	८२.५४
३३९	लिखु गाउँपालिका,नुवाकोट	२५.२९	२३.२४	०.००	४८.५३	२२.७४	१७.६९	०.००	४०.४३	८३.३१
३४०	शिवपुरी गाउँपालिका,नुवाकोट	३५.३३	२२.४९	०.००	५७.८२	३१.६६	१६.२७	०.००	४७.९३	८२.८९
३४१	सूर्यगढी गाउँपालिका,नुवाकोट	२२.८७	१६.३८	०.१८	३९.४३	१९.०८	१३.०२	०.००	३२.१०	८१.४१
३४२	धुनीबेंशी नगरपालिका,धादिंग	४०.३४	४५.२३	०.००	८५.५७	३४.६७	३१.५२	०.००	६६.१९	७७.३५
३४३	नीलकण्ठ नगरपालिका,धादिंग	७४.४५	४५.४२	०.००	११९.८७	५९.८४	२७.६९	०.००	८७.५३	७३.०२
३४४	खनियाबास गाउँपालिका,धादिंग	२८.५६	२३.७६	०.००	५२.३१	२४.३६	१६.६९	०.००	४१.०५	७८.४७
३४५	गङ्गाजमुना गाउँपालिका,धादिंग	३६.३९	२८.९०	०.००	६५.३०	३०.६३	२४.७०	०.००	५५.३३	८४.७३
३४६	गजुरी गाउँपालिका,धादिंग	४०.५६	४१.४१	०.०७	८२.०४	३५.१४	२०.१४	०.००	५५.२८	६७.३८
३४७	गल्छी गाउँपालिका,धादिंग	४२.९२	४४.४३	०.००	८७.३५	३४.८०	२९.२१	०.००	६४.०१	७३.२८
३४८	ज्वालामूखी गाउँपालिका,धादिंग	३५.५१	२२.७८	०.००	५८.२९	३१.०१	१८.५७	०.००	४९.५८	८५.०६
३४९	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका,धादिंग	३४.११	३१.३१	०.००	६५.४२	३१.१७	२०.५४	०.००	५१.७१	७९.०५
३५०	थाक्रे गाउँपालिका,धादिंग	४७.६७	५९.६७	०.००	१०७.३४	३९.३३	३४.८३	०.००	७४.१५	६९.०८
३५१	नेत्रावती डवजोङ गाउँपालिका,धादिंग	२८.५७	२१.२९	०.००	४९.८६	२३.२८	१३.७०	०.००	३६.९८	७४.१६
३५२	बेनीघाट रोराङ्ग गाउँपालिका,धादिंग	४२.३२	४०.५२	०.००	८२.८३	३४.०१	२५.६८	०.००	५९.७०	७२.०७
३५३	रुबी भ्याली गाउँपालिका,धादिंग	२०.५४	११.८१	०.००	३२.३४	१७.४२	१०.१५	०.००	२७.५८	८५.२६
३५४	सिद्धलेक गाउँपालिका,धादिंग	३४.१०	३२.४१	०.००	६६.५१	२७.७६	२४.०६	०.००	५१.८१	७७.९१
३५५	भरतपुर महानगरपालिका,चितवन	२३५.३५	३१९.६७	०.००	५५५.०३	१८१.७४	१६०.२२	०.००	३४१.९५	६१.६१
३५६	कालिका नगरपालिका,चितवन	४२.२१	५४.८३	०.००	९७.०४	३६.२५	३१.२३	०.००	६७.४९	६९.५४

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
३५७	खैरहनी नगरपालिका,चितवन	४७.६२	७१.२८	०.००	११८.९०	४२.२१	५१.७८	०.००	९३.९९	७९.०५
३५८	माडी नगरपालिका,चितवन	५५.८२	४८.०६	०.००	१०३.८७	४७.३३	२८.०१	०.००	७५.३४	७२.५३
३५९	रत्ननगर नगरपालिका,चितवन	७८.९३	६५.०८	०.००	१४४.०१	५९.००	३६.४८	०.००	९५.४८	६६.३०
३६०	राप्ती नगरपालिका,चितवन	६५.०९	३९.६६	०.००	१०४.७५	५३.५१	३२.१७	०.००	८५.६८	८१.७९
३६१	इच्छाकामना गाउँपालिका,चितवन	४३.५९	३९.९९	०.०६	८३.६४	३५.२५	२१.३०	०.००	५६.५५	६७.६१
३६२	हेटौडा उप महानगरपालिका,मकवानपुर	१३०.१८	१६१.१६	०.६०	२९१.९४	१११.५६	१०८.३७	०.६०	२२०.५३	७५.५४
३६३	थाहा नगरपालिका,मकवानपुर	५१.८०	५१.८८	०.००	१०३.६९	४४.७०	३६.९५	०.००	८१.६५	७८.७५
३६४	इन्द्रसरोवर गाउँपालिका,मकवानपुर	२४.०७	१८.१६	०.००	४२.२३	२१.३५	११.५८	०.००	३२.९३	७७.९७
३६५	कैलाश गाउँपालिका,मकवानपुर	२९.३५	२४.६६	०.००	५४.०१	२३.०६	१६.५३	०.००	३९.५९	७३.३१
३६६	बकैया गाउँपालिका,मकवानपुर	४७.४४	३३.२७	०.००	८०.७१	४०.४०	२०.०४	०.००	६०.४४	७४.८९
३६७	भीमफेदी गाउँपालिका,मकवानपुर	३५.७३	३६.०२	०.००	७१.७५	२७.७१	२४.२६	०.००	५१.९७	७२.४४
३६८	मकवानपुरगढी गाउँपालिका,मकवानपुर	४७.२२	४५.४१	०.००	९२.६३	३२.९५	२९.४९	०.००	६२.४४	६७.४१
३६९	मनहरी गाउँपालिका,मकवानपुर	४६.४२	५३.१६	०.००	९९.५८	३२.७०	३३.७३	०.००	६६.४३	६६.७१
३७०	राक्सिराङ्ग गाउँपालिका,मकवानपुर	३५.३८	२६.२४	०.००	६१.६१	२५.६४	२०.३२	०.००	४५.९५	७४.५८
३७१	वाग्मती गाउँपालिका,मकवानपुर	३५.००	२१.३६	०.००	५६.३६	३०.२२	१५.२६	०.००	४५.४८	८०.६९
३७२	चाँगुनारायण नगरपालिका,भक्तपुर	७३.४६	१२६.४५	०.००	१९९.९०	५९.७४	८५.३५	०.००	१४५.०९	७२.५८
३७३	भक्तपुर नगरपालिका,भक्तपुर	८४.७८	७८.६५	२.००	१६५.४३	६८.८४	४५.५७	२.००	११६.४१	७०.३७
३७४	मध्यपुर थिमी नगरपालिका,भक्तपुर	५४.८३	१२६.९६	०.२५	१८२.०४	४०.६०	५२.४५	०.००	९३.०६	५१.१२
३७५	सूर्यविनायक नगरपालिका,भक्तपुर	७४.०६	१३४.३९	०.००	२०८.४५	५३.२९	९२.६९	०.००	१४५.९८	७०.०३
३७६	ललितपुर महानगरपालिका,ललितपुर	१५८.६७	३५१.६२	०.००	५१०.२९	१३४.१८	१९७.९५	०.००	३३२.१३	६५.०९
३७७	गोदावरी नगरपालिका,ललितपुर	९७.१८	९७.०४	०.००	१९४.२२	७३.८४	६२.२९	०.००	१३६.१३	७०.०९
३७८	महालक्ष्मी नगरपालिका,ललितपुर	६३.१६	१७०.८३	०.००	२३३.९९	४१.१७	७५.३१	०.००	११६.४७	४९.७८
३७९	कोन्ज्योसोम गाउँपालिका,ललितपुर	२३.६१	१५.२९	०.००	३८.९०	१९.३७	११.६१	०.००	३०.९८	७९.६५
३८०	महाङ्काल गाउँपालिका,ललितपुर	२७.४६	१२.७१	०.००	४०.१७	२३.९८	९.४८	०.००	३३.४६	८३.२९
३८१	वाग्मती गाउँपालिका,ललितपुर	३६.०२	२०.६८	०.००	५६.६९	३३.६७	१७.३३	०.००	५१.००	८९.९६
३८२	काठमाडौं महानगरपालिका,काठमाडौं	६५०.२१	९६५.६८	३५.७९	१६५१.६९	४२८.५८	२८४.३१	१८.००	७३०.८९	४४.२५
३८३	कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिका,काठमाडौं	५६.८६	१५४.६८	०.००	२११.५४	४७.३४	११६.०२	०.००	१६३.३६	७७.२२
३८४	कीर्तिपुर नगरपालिका,काठमाडौं	६४.६५	९३.३१	०.००	१५७.९६	५१.४१	५५.२१	०.००	१०६.६२	६७.५०

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
३८५	गोकर्णेश्वर नगरपालिका,काठमाडौं	८४.५०	११२.७३	०.००	१९७.२३	७३.६५	८०.३७	०.००	१५४.०२	७८.०९
३८६	चन्द्रागिरी नगरपालिका,काठमाडौं	९२.३४	१३८.००	०.०७	२३०.४१	७३.०२	८८.३६	०.००	१६१.३८	७०.०४
३८७	टोखा नगरपालिका,काठमाडौं	६५.०२	१३४.७५	०.००	१९९.७७	४८.९०	७२.१७	०.००	१२१.०७	६०.६१
३८८	तारकेश्वर नगरपालिका,काठमाडौं	६१.३७	१९१.८७	०.००	२५३.२३	५४.२०	१३६.५०	०.००	१९०.७०	७५.३०
३८९	दक्षिणकाली नगरपालिका,काठमाडौं	५०.४१	५७.३३	०.००	१०७.७४	४१.०४	३८.५८	०.००	७९.६२	७३.९०
३९०	नागार्जुन नगरपालिका,काठमाडौं	६२.०३	१४६.९९	०.००	२०९.०२	५०.४२	९०.१३	०.००	१४०.५६	६७.२५
३९१	बुढानिलकण्ठ नगरपालिका,काठमाडौं	७७.२५	२२३.६१	०.००	३००.८६	५६.४९	१०५.७१	०.००	१६२.२०	५३.९१
३९२	शङ्खरापुर नगरपालिका,काठमाडौं	५५.८६	७६.९६	०.१०	१३२.९१	४२.०६	४०.२८	०.००	८२.३५	६१.९६
बागमती प्रदेशका स्थानीय तह जम्मा		**६२९४.४२**	**७११९.६६**	**४२.५२**	**१३४५६.६०**	**५०५४.९९**	**४१७८.७३**	**२३.४२**	**९२५७.१५**	६८.७९
गण्डकी प्रदेश										
३९३	गोरखा नगरपालिका,गोरखा	६१.९१	५०.०७	०.००	१११.९८	५३.३४	३८.५६	०.००	९१.९०	८२.०७
३९४	पालुङटार नगरपालिका,गोरखा	५८.७९	३५.८२	०.०५	९४.६७	४७.०८	१७.९३	०.००	६५.०२	६८.६८
३९५	अजिरकोट गाउँपालिका,गोरखा	३०.५७	२१.४३	०.०२	५२.०१	२२.३७	१६.४३	०.००	३८.८०	७४.६०
३९६	आरुघाट गाउँपालिका,गोरखा	३९.७५	२२.७७	०.००	६२.५२	३४.१७	१६.८९	०.००	५१.०६	८१.६६
३९७	गण्डकी गाउँपालिका,गोरखा	४३.९८	३०.३३	०.००	७४.३१	३८.९८	२१.३३	०.००	६०.३१	८१.१६
३९८	चुमनुव्री गाउँपालिका,गोरखा	३०.१०	१३.३२	०.००	४३.४१	१८.१०	८.५३	०.००	२६.६३	६१.३४
३९९	धार्चे गाउँपालिका,गोरखा	२८.२३	१९.८७	०.००	४८.१०	२०.०९	१३.५४	०.००	३३.६३	६९.९२
४००	भीमसेनथापा गाउँपालिका,गोरखा	३८.०४	२८.४५	०.००	६६.४९	३०.३०	१७.२९	०.००	४७.५९	७१.५८
४०१	शहिद लखन गाउँपालिका,गोरखा	४४.१९	२८.२६	०.००	७२.४५	३८.६६	२०.०१	०.००	५८.६६	८०.९७
४०२	सिरानचोक गाउँपालिका,गोरखा	५२.९८	३४.१४	०.००	८७.११	४०.८६	१६.९१	०.००	५७.७७	६६.३२
४०३	बारपाक सुलिकोट गाउँपालिका,गोरखा	४४.२६	२२.८४	०.००	६७.१०	३५.९८	१४.९०	०.००	५०.८७	७५.८२
४०४	बेसीशहर नगरपालिका,लमजुङ	४७.९३	२७.८७	०.००	७५.८०	३८.२७	२२.९०	०.००	६१.१७	८०.७०
४०५	मध्यनेपाल नगरपालिका,लमजुङ	४४.४९	१९.७२	०.००	६४.२२	४०.२९	१४.११	०.००	५४.४०	८४.७२
४०६	राईनास नगरपालिका,लमजुङ	३९.६२	१९.१७	०.००	५८.७९	३२.८०	१३.५८	०.००	४६.३८	७८.८९
४०७	सुन्दरबजार नगरपालिका,लमजुङ	५०.२७	१७.५०	०.००	६७.७७	४१.९०	१३.४८	०.००	५५.३७	८१.७०
४०८	क्होलासोथार गाउँपालिका,लमजुङ	२४.३८	९.८४	०.००	३४.२२	१९.६१	८.०८	०.००	२७.६९	८०.९२
४०९	दूधपोखरी गाउँपालिका,लमजुङ	२१.९५	१३.५६	०.००	३५.५१	१६.९७	१०.७२	०.००	२७.६९	७७.९८
४१०	दोर्दी गाउँपालिका,लमजुङ	३३.५५	२२.६५	०.००	५६.२०	३०.१५	१५.०७	०.००	४५.२२	८०.४६

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
४११	मर्स्याङदी गाउँपालिका,लमजुङ	३७.१९	१६.५९	०.००	५३.७८	३३.६२	१४.०५	०.००	४७.६७	८८.६४
४१२	भानु नगरपालिका,तनहुँ	६२.९७	३९.१२	०.००	१०२.१०	४९.१८	१९.४६	०.००	६८.६४	६७.२३
४१३	भिमाद नगरपालिका,तनहुँ	३८.०४	२६.२८	०.००	६४.३१	३३.९३	२१.१०	०.००	५५.०३	८५.५६
४१४	व्यास नगरपालिका,तनहुँ	८५.६४	७६.११	०.००	१६१.७४	७३.०१	४२.५८	०.००	११५.५९	७१.४६
४१५	शुक्लागण्डकी नगरपालिका,तनहुँ	५८.९०	५९.२१	०.००	११८.११	४८.५२	३३.५०	०.००	८२.०३	६९.४५
४१६	आँबुखैरेनी गाउँपालिका,तनहुँ	३३.१९	३१.७७	०.००	६४.९६	२४.२५	१९.११	०.००	४३.३७	६६.७६
४१७	ऋषिङ गाउँपालिका,तनहुँ	३१.७३	२१.८४	०.००	५३.५७	२३.९३	११.६८	०.००	३५.६१	६६.४८
४१८	घिरिङ गाउँपालिका,तनहुँ	२४.२५	२५.७०	०.००	४९.९४	२१.१३	१४.१२	०.००	३५.२५	७०.५७
४१९	देवघाट गाउँपालिका,तनहुँ	३२.७१	१८.७५	०.००	५१.४६	२४.८७	७.४२	०.००	३२.२९	६२.७५
४२०	बन्दिपुर गाउँपालिका,तनहुँ	३१.३९	२५.०३	०.००	५६.४२	२५.४७	९.७७	०.००	३५.२४	६२.४५
४२१	म्याग्दे गाउँपालिका,तनहुँ	२९.८९	३२.०६	०.००	६१.९५	२६.२६	१७.२५	०.००	४३.५०	७०.२२
४२२	पोखरा महानगरपालिका,कास्की	२९४.४१	३५२.००	०.००	६४६.४१	२३८.२१	१७८.७५	०.००	४१६.९६	६४.५०
४२३	अन्नपूर्ण गाउँपालिका,कास्की	३९.२८	२९.५२	०.००	६८.८०	३२.४९	२१.८७	०.००	५४.३६	७९.००
४२४	माछापुच्छ्रे गाउँपालिका,कास्की	४०.७७	२५.६६	०.००	६६.४३	३४.४४	१६.६१	०.००	५१.०५	७६.८४
४२५	मादी गाउँपालिका,कास्की	४२.३२	२३.४५	०.००	६५.७७	३३.५९	१५.१२	०.००	४८.७१	७४.०७
४२६	रुपा गाउँपालिका,कास्की	३१.९८	२४.६९	०.००	५६.६७	२६.५१	९.३२	०.००	३५.८३	६३.२३
४२७	चामे गाउँपालिका,मनाङ	११.४६	१९.७८	०.००	३१.२४	७.६७	१३.६०	०.००	२१.२७	६८.०७
४२८	नार्पा भूमि गाउँपालिका,मनाङ	८.६६	१०.०१	०.००	१८.६७	४.४६	७.३३	०.००	११.७९	६३.१४
४२९	नासौं गाउँपालिका,मनाङ	२१.६५	८.४४	०.००	३०.०८	१४.८७	७.०६	०.००	२१.९२	७२.८७
४३०	मनाङ ङिस्याङ गाउँपालिका,मनाङ	१६.९४	१३.९३	०.००	३०.८८	१२.८०	८.६२	०.००	२१.४२	६९.३६
४३१	घरपझोङ गाउँपालिका,मुस्ताङ	१७.३१	१६.१३	०.००	३३.४४	१३.३१	९.५५	०.००	२२.८५	६८.३५
४३२	थासाङ गाउँपालिका,मुस्ताङ	२१.१५	१४.६३	०.००	३५.७८	१५.०४	९.५१	०.००	२४.५५	६८.६२
४३३	लो-घेकर दामोदरकुण्ड गाउँपालिका,मुस्ताङ	१०.७९	१७.२७	०.००	२८.०६	६.६७	९.९९	०.००	१६.६६	५९.३७
४३४	वारागुङ मुक्तिक्षेत्र गाउँपालिका,मुस्ताङ	२३.३२	१४.८८	०.००	३८.२०	१४.९८	६.८९	०.००	२१.८७	५७.२४
४३५	लोमन्थाङ गाउँपालिका,मुस्ताङ	१७.५२	१५.४५	०.००	३२.९६	१२.३४	९.०२	०.००	२१.३६	६४.७९
४३६	कुश्मा नगरपालिका,पर्बत	६३.६१	२१.२६	०.००	८४.८७	६०.०२	१६.०३	०.००	७६.०५	८९.६२
४३७	फलेवास नगरपालिका,पर्बत	४२.६२	४२.०२	०.००	८४.६४	३८.७९	२८.२२	०.००	६७.०१	७९.१७
४३८	जलजला गाउँपालिका,पर्बत	३०.९०	१७.९४	०.००	४८.८३	२८.१५	१४.३६	०.००	४२.५१	८७.०४

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
४३९	पैयूं गाउँपालिका,पर्बत	२५.६०	२४.३७	०.००	४९.९७	२२.५२	१३.४४	०.००	३५.९७	७१.९७
४४०	महाशिला गाउँपालिका,पर्बत	२३.७३	१५.११	०.००	३८.८४	१९.५२	९.३७	०.००	२८.८९	७४.३८
४४१	मोदी गाउँपालिका,पर्बत	४२.३३	२२.७५	०.००	६५.०८	३६.३३	१८.१७	०.००	५४.५०	८३.७५
४४२	विहादी गाउँपालिका,पर्बत	२८.५४	२०.९१	०.००	४९.४४	२२.९७	१३.४५	०.००	३६.४३	७३.६७
४४३	गल्याङ नगरपालिका,स्यांजा	५०.३०	३९.१३	०.००	८९.४३	४४.७९	२४.०६	०.००	६८.८५	७६.९९
४४४	चापकोट नगरपालिका,स्यांजा	४१.७७	२१.१३	०.००	६२.९०	३५.६४	१२.१६	०.००	४७.७९	७५.९८
४४५	पुतलीबजार नगरपालिका,स्यांजा	६०.३७	३७.६७	०.००	९८.०४	५४.३४	२८.४१	०.००	८२.७५	८४.४१
४४६	भीरकोट नगरपालिका,स्यांजा	४२.६६	१४.९३	०.००	५७.५८	३६.८०	१२.३९	०.००	४९.१९	८५.४२
४४७	वालिङ नगरपालिका,स्यांजा	६२.७६	४०.०३	०.००	१०२.७९	५२.५२	२७.१८	०.००	७९.७०	७७.५४
४४८	अर्जुनचौपारी गाउँपालिका,स्यांजा	२७.२०	१७.२४	०.००	४४.४४	२२.२८	९.८५	०.००	३२.१३	७२.३०
४४९	आँधिखोला गाउँपालिका,स्यांजा	३२.८१	२२.४८	०.००	५५.२९	२८.५१	१९.५८	०.००	४८.१०	८६.९८
४५०	कालीगण्डकी गाउँपालिका,स्यांजा	३५.७२	२९.११	०.००	६४.८२	३०.४८	१९.०४	०.००	४९.५२	७६.३९
४५१	फेदीखोला गाउँपालिका,स्यांजा	२५.५८	१६.३५	०.००	४१.९३	२२.६०	१२.९४	०.००	३५.५४	८४.७५
४५२	बिरुवा गाउँपालिका,स्यांजा	३०.४०	१८.८२	०.००	४९.२२	२६.२५	१४.७०	०.००	४०.९५	८३.२०
४५३	हरिनास गाउँपालिका,स्यांजा	२९.६८	१६.१६	०.००	४५.८४	२४.३४	८.०२	०.००	३२.३५	७०.५८
४५४	बेनी नगरपालिका,म्याग्दी	४८.५४	२७.९२	०.००	७६.४६	४२.८३	१९.९८	०.००	६२.८१	८२.१४
४५५	अन्नपूर्ण गाउँपालिका,म्याग्दी	३३.५४	१४.१९	०.००	४७.७३	२५.७८	१०.९५	०.००	३६.७३	७६.९५
४५६	धवलागिरी गाउँपालिका,म्याग्दी	२८.९२	१७.८३	०.००	४६.७५	२१.८५	१२.५९	०.००	३४.४४	७३.६६
४५७	मंगला गाउँपालिका,म्याग्दी	२६.८८	१८.१७	०.००	४५.०६	२३.२०	१५.१५	०.००	३८.३५	८५.१३
४५८	मालिका गाउँपालिका,म्याग्दी	२७.४७	२३.३७	०.००	५०.८५	२१.७०	१६.२९	०.००	३७.९८	७४.७०
४५९	रघुगंगा गाउँपालिका,म्याग्दी	३१.६७	१७.२८	०.००	४८.९५	२६.९६	११.६१	०.००	३८.५८	७८.८१
४६०	गल्कोट नगरपालिका,बागलुङ	४७.०९	२६.०५	०.००	७३.१३	४३.६१	२२.२२	०.००	६५.८३	९०.०१
४६१	जैमिनी नगरपालिका,बागलुङ	४५.७३	२९.९६	०.००	७५.७०	४०.४६	२२.४०	०.००	६२.८६	८३.०४
४६२	ढोरपाटन नगरपालिका,बागलुङ	३६.१०	१७.५०	०.००	५३.६०	३२.५३	१५.९६	०.००	४८.४९	९०.४७
४६३	बागलुङ नगरपालिका,बागलुङ	७१.९५	४७.४९	०.७०	१२०.१४	६०.२९	२१.११	०.३५	८१.७५	६८.०५
४६४	काठेखोला गाउँपालिका,बागलुङ	३२.९७	२६.५०	०.००	५९.४८	३०.५०	१९.४४	०.००	४९.९४	८३.९६
४६५	तमानखोला गाउँपालिका,बागलुङ	२१.१४	९.८०	०.००	३०.९४	१७.०४	७.५९	०.००	२४.६३	७९.५९
४६६	ताराखोला गाउँपालिका,बागलुङ	२२.४८	१७.५२	०.१४	४०.१४	१९.०४	१३.३१	०.००	३२.३५	८०.६०

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
४६७	निसीखोला गाउँपालिका,बागलुङ	३०.३९	२४.४१	०.००	५४.८१	२२.२९	१८.०९	०.००	४०.३८	७३.६७
४६८	वडिगाड गाउँपालिका,बागलुङ	४२.००	३३.०९	०.००	७५.०९	३६.६९	२३.३९	०.००	६०.०८	८०.०१
४६९	वरेङ गाउँपालिका,बागलुङ	२५.९६	१५.१९	०.००	४१.१५	२१.७२	१२.२६	०.००	३३.९९	८२.५९
४७०	कावासोती नगरपालिका,नवलपुर	७६.३८	५६.५२	०.००	१३२.९०	६७.४६	३८.९९	०.००	१०६.४६	८०.१०
४७१	गैंडाकोट नगरपालिका,नवलपुर	६२.५३	४७.४२	०.००	१०९.९५	५०.३२	३२.३८	०.००	८२.७०	७५.२२
४७२	देवचुली नगरपालिका,नवलपुर	५२.५०	२५.८०	०.००	७८.३१	४३.३१	१७.८३	०.००	६१.१४	७८.०८
४७३	मध्यविन्दु नगरपालिका,नवलपुर	५६.५२	५५.५७	०.००	११२.०९	४६.२५	३१.८१	०.००	७८.०६	६९.६४
४७४	बौदीकाली गाउँपालिका,नवलपुर	२७.२७	२०.६५	०.००	४७.९२	१८.९७	८.६५	०.००	२७.६२	५७.६२
४७५	बुलिङटार गाउँपालिका,नवलपुर	३१.८४	२२.१५	०.००	५३.९९	२४.१७	१६.४८	०.००	४०.६४	७५.२८
४७६	बिनयी त्रिवेणी गाउँपालिका,नवलपुर	४३.६१	३९.३६	०.००	८२.९७	३६.३२	१९.७२	०.००	५६.०४	६७.५४
४७७	हुप्सेकोट गाउँपालिका,नवलपुर	३२.९६	२५.८८	०.००	५८.८४	२८.३८	१६.१६	०.००	४४.५४	७५.७०
गण्डकी प्रदेशका स्थानीय तह जम्मा		**३४५१.४८**	**२४९२.८९**	**०.९१**	**५९४५.२७**	**२८५९.९९**	**१५७९.२२**	**०.३५**	**४४३९.५७**	७४.६७
लुम्बिनी प्रदेश										
४७८	बर्दघाट नगरपालिका,नवलपरासी	४९.५५	४२.७२	०.००	९२.२८	४४.३७	३२.०१	०.००	७६.३८	८२.७७
४७९	रामग्राम नगरपालिका,नवलपरासी	५३.५३	५८.८९	०.००	११२.४२	४१.८४	२७.२९	०.००	६९.१४	६१.५०
४८०	सुनवल नगरपालिका,नवलपरासी	५५.९१	७८.७५	०.००	१३४.६५	४०.१८	४१.९५	०.००	८२.१४	६१.००
४८१	सुस्ता गाउँपालिका,नवलपरासी	२६.३६	३५.९३	०.०१	६२.३०	१८.८२	१८.४९	०.००	३७.३०	५९.८८
४८२	पाल्हिनन्दन गाउँपालिका,नवलपरासी	३३.४३	२३.८०	०.००	५७.२३	२८.९२	१६.९६	०.००	४५.८८	८०.१७
४८३	प्रतापपुर गाउँपालिका,नवलपरासी	४५.७१	३५.७७	०.००	८१.४८	३६.१०	२४.५५	०.००	६०.६५	७४.४४
४८४	सरावल गाउँपालिका,नवलपरासी	३१.५३	२७.४१	०.००	५८.९४	२६.४०	१५.९९	०.००	४२.३९	७१.९३
४८५	बुटवल उप महानगरपालिका,रुपन्देही	१०८.०५	१६५.४४	०.८०	२७४.२९	८६.६५	१२९.४६	०.८०	२१६.९१	७९.०८
४८६	तिलोत्तमा नगरपालिका,रुपन्देही	७८.३३	१२६.७४	०.००	२०५.०७	६२.६६	८४.६३	०.००	१४७.२९	७१.८२
४८७	देवदह नगरपालिका,रुपन्देही	५६.६६	३८.०९	०.००	९४.७५	४३.९९	२७.५४	०.००	७१.५३	७५.५०
४८८	लुम्बिनी सांस्कृतिक नगरपालिका,रुपन्देही	५२.७१	५०.०९	०.००	१०२.७९	४१.९७	३२.१३	०.००	७४.१०	७२.०८
४८९	सिद्धार्थनगर नगरपालिका,रुपन्देही	६०.०७	६४.९३	०.००	१२५.००	४७.२१	४०.२६	०.००	८७.४७	६९.९८
४९०	सैनामैना नगरपालिका,रुपन्देही	५०.८८	४७.६२	०.००	९८.५०	३९.७७	३४.०५	०.००	७३.८२	७४.९४
४९१	ओमसतिया गाउँपालिका,रुपन्देही	२९.६३	२४.०५	०.००	५३.६९	२४.१७	१९.८५	०.००	४४.०३	८२.०१
४९२	कन्चन गाउँपालिका,रुपन्देही	३३.५३	३६.३२	०.००	६९.८५	२८.७३	२३.५४	०.००	५२.२७	७४.८३

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
४९३	कोटहीमाई गाउँपालिका,रुपन्देही	३०.४४	१९.१२	०.००	४९.५७	२५.८६	१५.७७	०.००	४१.६२	८३.९७
४९४	गैडहवा गाउँपालिका,रुपन्देही	३४.८५	२६.७६	०.००	६१.६१	२९.३५	१९.७७	०.००	४९.१२	७९.७३
४९५	मर्चवारी गाउँपालिका,रुपन्देही	२९.९२	२०.७५	०.००	५०.६७	२३.२६	१५.३९	०.००	३८.६५	७६.२७
४९६	मायादेवी गाउँपालिका,रुपन्देही	३६.४९	३१.५१	०.००	६८.०१	२९.९४	२२.७६	०.००	५२.७०	७७.५०
४९७	रोहिणी गाउँपालिका,रुपन्देही	३७.४१	२७.५८	०.००	६४.९९	३०.९१	१५.०८	०.००	४५.९९	७०.७७
४९८	सम्मरीमाई गाउँपालिका,रुपन्देही	२८.४९	३०.७०	०.००	५९.२०	२१.२८	२३.३०	०.००	४४.५८	७५.३२
४९९	सियारी गाउँपालिका,रुपन्देही	३६.६४	३१.४२	०.००	६८.०६	३२.७२	२६.३१	०.००	५९.०३	८६.७३
५००	सुद्धोधन गाउँपालिका,रुपन्देही	३४.२७	२९.१९	०.००	६३.४६	२९.४८	१७.७५	०.००	४७.२३	७४.४३
५०१	कपिलवस्तु नगरपालिका,कपिलवस्तु	७६.१९	५४.५५	०.०७	१३०.८१	६४.२०	३५.९७	०.०७	१००.२४	७६.६३
५०२	कृष्णनगर नगरपालिका,कपिलवस्तु	४६.१३	३६.२८	०.००	८२.४१	३०.९०	२२.२५	०.००	५३.१४	६४.४९
५०३	बाणगंगा नगरपालिका,कपिलवस्तु	६६.९१	४८.०८	०.००	११४.९९	५४.७५	३२.६९	०.००	८७.४४	७६.०४
५०४	बुद्दभुमी नगरपालिका,कपिलवस्तु	५४.८४	५०.५७	०.००	१०५.४१	४४.८५	३५.४५	०.००	८०.३०	७६.१८
५०५	महाराजगंज नगरपालिका,कपिलवस्तु	५०.०४	३३.५२	०.००	८३.५६	४४.४९	२९.२९	०.००	७३.७८	८८.२९
५०६	शिवराज नगरपालिका,कपिलवस्तु	६१.५०	४०.९२	०.००	१०२.४२	४८.६१	२८.५५	०.००	७७.१६	७५.३४
५०७	मायादेवी गाउँपालिका,कपिलवस्तु	४६.७३	१९.५५	०.००	६६.२८	४०.९२	१६.६५	०.००	५७.५७	८६.८६
५०८	यशोधरा गाउँपालिका,कपिलवस्तु	४६.८९	१५.५३	०.००	६२.४२	३७.२५	१०.४४	०.००	४७.७०	७६.४२
५०९	विजयनगर गाउँपालिका,कपिलवस्तु	३१.१६	२९.०७	०.००	६०.२३	२९.००	२४.६१	०.००	५३.६१	८९.०२
५१०	शुद्दोधन गाउँपालिका,कपिलवस्तु	३७.३२	२२.६६	०.००	५९.९८	३१.२२	१६.१०	०.००	४७.३१	७८.८८
५११	तानसेन नगरपालिका,पाल्पा	६३.५६	६८.८५	०.००	१३२.४१	५३.३५	४३.३०	०.००	९६.६५	७२.९९
५१२	रामपुर नगरपालिका,पाल्पा	५०.३०	२७.५४	०.००	७७.८४	४१.२०	२१.०८	०.००	६२.२८	८०.०१
५१३	तिनाउ गाउँपालिका,पाल्पा	३४.०९	२३.११	०.००	५७.१९	२९.१५	२०.६५	०.००	४९.८०	८७.०७
५१४	निस्दि गाउँपालिका,पाल्पा	४३.८८	२४.५१	०.००	६८.३९	३४.३९	१७.६०	०.००	५१.९९	७६.०२
५१५	पुर्वखोला गाउँपालिका,पाल्पा	३८.५७	१०.७६	०.००	४९.३३	३२.०३	८.५०	०.००	४०.५३	८२.१६
५१६	बगनासकाली गाउँपालिका,पाल्पा	३४.०३	१६.०९	०.००	५०.१२	३०.४७	१३.१८	०.००	४३.६५	८७.०९
५१७	माथागढी गाउँपालिका,पाल्पा	३५.४९	२७.९०	०.००	६३.४०	३०.२३	२०.८८	०.००	५१.११	८०.६२
५१८	रम्भा गाउँपालिका,पाल्पा	३५.६३	१६.५१	०.००	५२.१४	३१.५५	१४.००	०.००	४५.५५	८७.३६
५१९	रिब्दिकोट गाउँपालिका,पाल्पा	३२.७७	२२.९९	०.००	५५.७६	२८.०८	१५.५२	०.००	४३.६०	७८.१९
५२०	रैनादेवी छहरा गाउँपालिका,पाल्पा	४२.७४	२२.०३	०.००	६४.७६	३८.३८	१८.९०	०.००	५७.२८	८८.४५

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
५२१	भुमिकास्थान नगरपालिका,अर्घाखाँची	४४.६०	२७.१९	०.००	७१.८०	३६.११	१९.७०	०.००	५५.८१	७७.७३
५२२	शितगंगा नगरपालिका,अर्घाखाँची	५९.६९	२९.३७	०.००	८९.०६	५३.१८	२४.३६	०.००	७७.५५	८७.०८
५२३	सन्धिखर्क नगरपालिका,अर्घाखाँची	४५.४२	४७.१४	०.००	९२.५५	४०.०८	४२.५५	०.००	८२.६३	८९.२८
५२४	छत्रदेव गाउँपालिका,अर्घाखाँची	३५.८०	२६.०५	०.००	६१.८५	२९.६८	१७.३८	०.००	४७.०६	७६.०८
५२५	पाणिनी गाउँपालिका,अर्घाखाँची	४७.७१	२०.१७	०.००	६७.८८	३८.५१	१५.६५	०.००	५४.१६	७९.७९
५२६	मालारानी गाउँपालिका,अर्घाखाँची	४२.१३	१९.८९	०.००	६२.०२	३९.५६	१८.८८	०.००	५८.४४	९४.२४
५२७	मुसिकोट नगरपालिका,गुल्मी	४१.०८	२५.९४	०.००	६७.०२	३५.६४	२१.५६	०.००	५७.२०	८५.३५
५२८	रेसुङ्गा नगरपालिका,गुल्मी	४४.२७	२५.२९	०.००	६९.५६	३९.०२	२१.५२	०.००	६०.५४	८७.०३
५२९	इस्मा गाउँपालिका,गुल्मी	३७.०७	१७.०९	०.००	५४.१५	३२.१२	१३.५८	०.००	४५.७०	८४.३९
५३०	कालीगण्डकी गाउँपालिका,गुल्मी	३४.९८	१५.१८	०.००	५०.१६	३०.१३	१२.९१	०.००	४३.०४	८५.८०
५३१	गुल्मीदरबार गाउँपालिका,गुल्मी	३६.६९	१६.५७	०.००	५३.२६	३१.८२	११.९२	०.००	४३.७३	८२.११
५३२	चन्द्रकोट गाउँपालिका,गुल्मी	३४.५२	१६.२५	०.००	५०.७७	२८.५७	१३.२७	०.००	४१.८४	८२.४०
५३३	छत्रकोट गाउँपालिका,गुल्मी	३४.१७	२५.७५	०.००	५९.९३	३०.३६	२१.५७	०.००	५१.९४	८६.६७
५३४	धुर्कोट गाउँपालिका,गुल्मी	३९.९८	२०.०७	०.००	६०.०५	३३.०५	१५.२०	०.००	४८.२४	८०.३४
५३५	मदाने गाउँपालिका,गुल्मी	३४.६७	२५.२८	०.००	५९.९५	२७.५९	२१.१२	०.००	४८.७१	८१.२४
५३६	मालिका गाउँपालिका,गुल्मी	३६.६२	१९.८४	०.००	५६.४६	३२.४१	१४.१७	०.००	४६.५७	८२.४९
५३७	रुरुक्षेत्र गाउँपालिका,गुल्मी	३४.५६	२६.१३	०.००	६०.६९	२९.७९	२०.२१	०.००	५०.००	८२.३९
५३८	सत्यवती गाउँपालिका,गुल्मी	३८.८१	१६.१३	०.००	५४.९४	३२.८२	१४.०१	०.००	४६.८२	८५.२३
५३९	पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिका,रुकुमकोट	३७.८९	१५.३४	०.००	५३.२३	३२.८४	११.६८	०.००	४४.५२	८३.६५
५४०	भूमे गाउँपालिका,रुकुमकोट	३१.१४	२२.५२	०.००	५३.६६	२६.५६	१८.०३	०.००	४४.५९	८३.०९
५४१	सिस्ने गाउँपालिका,रुकुमकोट	३५.०३	२१.७१	०.००	५६.७४	२९.५२	१८.५९	०.००	४८.११	८४.७९
५४२	रोल्पा नगरपालिका,रोल्पा	४१.६७	२९.९३	०.००	७१.६०	३५.८२	२३.२३	०.००	५९.०५	८२.४७
५४३	त्रिवेणी गाउँपालिका,रोल्पा	३२.७०	२५.७२	०.००	५८.४२	२६.८८	२२.६७	०.००	४९.५५	८४.८१
५४४	थबाङ गाउँपालिका,रोल्पा	२२.३३	१७.०१	०.००	३९.३४	१८.१९	९.३४	०.००	२७.५३	६९.९९
५४५	परिवर्तन गाउँपालिका,रोल्पा	२९.८५	२०.७७	०.००	५०.६२	२३.५५	१९.६८	०.००	४३.२३	८५.४०
५४६	माडी गाउँपालिका,रोल्पा	२७.०९	१५.३६	०.००	४२.४६	२२.८८	१२.३१	०.००	३५.१९	८२.८९
५४७	रुन्टीगढी गाउँपालिका,रोल्पा	३६.९१	२१.२८	०.००	५८.१९	२९.६५	१७.०८	०.००	४६.७३	८०.३०
५४८	लुङग्री गाउँपालिका,रोल्पा	२८.५१	१५.३१	०.००	४३.८२	२२.२४	८.८२	०.००	३१.०६	७०.८९

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
५४९	गंगादेव गाउँपालिका,रोल्पा	३१.३६	१८.८५	०.००	५०.२१	२७.००	१३.५६	०.००	४०.५७	८०.८०
५५०	सुनछहरी गाउँपालिका,रोल्पा	२५.०२	१४.१२	०.००	३९.१४	१८.९०	९.९७	०.००	२८.८७	७३.७७
५५१	सुनिलस्मृति गाउँपालिका,रोल्पा	३३.९६	२४.४६	०.००	५८.४२	२९.४५	१७.२३	०.००	४६.६८	७९.९१
५५२	प्युठान नगरपालिका,प्युठान	५०.७१	२०.२३	०.००	७०.९४	४३.६५	१४.६०	०.००	५८.२५	८२.१२
५५३	स्वर्गद्वारी नगरपालिका,प्युठान	३९.६८	२५.३९	०.००	६५.०८	३२.६३	१८.८२	०.००	५१.४५	७९.०६
५५४	ऐरावती गाउँपालिका,प्युठान	३७.३३	१९.६५	०.००	५६.९७	२९.०८	१५.३९	०.००	४४.४७	७८.०६
५५५	गौमुखी गाउँपालिका,प्युठान	३३.४६	१५.४९	०.००	४८.९५	२८.९४	११.३९	०.००	४०.३३	८२.३८
५५६	झिमरुक गाउँपालिका,प्युठान	३८.२०	१५.६१	०.००	५३.८१	३२.२९	१२.०३	०.००	४४.३३	८२.३७
५५७	नौबहिनी गाउँपालिका,प्युठान	३६.८१	३१.९५	०.००	६८.७६	३३.७८	१९.९६	०.००	५३.७४	७८.१५
५५८	मल्लरानी गाउँपालिका,प्युठान	२६.०५	१६.८२	०.००	४२.८७	२२.३८	११.४१	०.००	३३.७९	७८.८२
५५९	माण्डवी गाउँपालिका,प्युठान	२५.६८	१७.४८	०.१५	४३.३१	२२.२७	१३.७२	०.००	३५.९९	८३.१०
५६०	सरुमारानी गाउँपालिका,प्युठान	३०.३८	१५.८०	०.००	४६.१८	२५.२९	१२.१७	०.००	३७.४६	८१.११
५६१	घोराही उप महानगरपालिका,दाङ	१२०.४२	११२.९२	०.००	२३३.३४	१०४.५३	७९.७९	०.००	१८४.३२	७८.९९
५६२	तुल्सीपुर उप महानगरपालिका,दाङ	१२६.५८	१४८.३३	०.००	२७४.९१	१००.१६	६७.९८	०.००	१६८.१४	६१.१६
५६३	लमही नगरपालिका,दाङ	६३.९८	५१.५०	०.००	११५.४७	४५.५६	३२.३८	०.००	७७.९३	६७.४९
५६४	गढवा गाउँपालिका,दाङ	४१.१७	४०.७६	०.००	८१.९३	३१.४४	२४.२२	०.००	५५.६६	६७.९४
५६५	दँगीशरणा गाउँपालिका,दाङ	२७.३९	२२.७४	०.००	५०.१२	२३.६४	१६.७०	०.००	४०.३५	८०.५०
५६६	बँगलाचुली गाउँपालिका,दाङ	३१.८६	२४.३६	०.००	५६.२२	२८.७७	२०.०८	०.००	४८.८५	८६.८८
५६७	बबई गाउँपालिका,दाङ	३२.५३	२३.६८	०.००	५६.२१	२७.३१	१८.२९	०.००	४५.६०	८१.१२
५६८	राजपुर गाउँपालिका,दाङ	३३.६१	२७.७९	०.००	६१.४०	२४.२८	१७.६७	०.००	४१.९६	६८.३४
५६९	रासी गाउँपालिका,दाङ	४१.३०	२३.५१	०.००	६४.८०	३३.७६	१९.८५	०.००	५३.६१	८२.७२
५७०	शान्तिनगर गाउँपालिका,दाङ	२९.९९	२१.६५	०.००	५१.६४	२७.१४	१७.११	०.००	४४.२४	८५.६७
५७१	नेपालगँज उप महानगरपालिका,बाँके	११२.७४	६६.३४	४.००	१८३.०८	९७.७०	३९.३९	३.३८	१४०.४६	७६.७२
५७२	कोहलपुर नगरपालिका,बाँके	६४.२४	७६.५९	०.००	१४०.८४	५१.६७	३९.९६	०.००	९१.६३	६५.०६
५७३	खजुरा गाउँपालिका,बाँके	५२.९१	३३.८५	०.००	८६.७६	४६.८६	२१.८९	०.००	६८.७५	७९.२४
५७४	जानकी गाउँपालिका,बाँके	३४.२२	२८.२०	०.००	६२.४१	२८.४३	२१.१३	०.००	४९.५७	७९.४२
५७५	डुडुवा गाउँपालिका,बाँके	३८.६९	३४.६३	०.००	७३.३२	३४.४४	२१.३०	०.००	५५.७४	७६.०३
५७६	नरैनापुर गाउँपालिका,बाँके	३२.२९	२१.१२	०.००	५३.४१	२८.७३	१९.६३	०.००	४८.३६	९०.५५

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
५७७	बैजनाथ गाउँपालिका,बाँके	४९.०२	४२.६२	०.००	९१.६४	४२.९२	२९.७६	०.००	७२.६८	७९.३०
५७८	राप्तीसोनारी गाउँपालिका,बाँके	६६.३३	३९.९०	०.००	१०६.२३	५२.६८	२०.९६	०.००	७३.६३	६९.३१
५७९	गुलरिया नगरपालिका,बर्दिया	५४.६४	३४.७५	०.००	८९.४०	४९.०१	२५.९०	०.००	७४.९१	८३.८०
५८०	ठाकुरबाबा नगरपालिका,बर्दिया	४४.२३	३५.७८	०.००	८०.०१	३८.१२	२०.७३	०.००	५८.८५	७३.५५
५८१	बाँसगढी नगरपालिका,बर्दिया	४८.३८	३९.५३	०.००	८७.९१	४०.६१	२४.३९	०.००	६५.००	७३.९३
५८२	बारबर्दिया नगरपालिका,बर्दिया	५९.०२	४३.२४	०.००	१०२.२६	४९.४२	२७.६९	०.००	७७.११	७५.४१
५८३	मधुवन नगरपालिका,बर्दिया	४५.१८	३६.१४	०.००	८१.३२	३६.७६	२१.३७	०.००	५८.१४	७१.४९
५८४	राजापुर नगरपालिका,बर्दिया	४७.११	३९.६९	०.००	८६.७९	४०.७९	२३.७५	०.००	६४.५५	७४.३७
५८५	गेरुवा गाउँपालिका,बर्दिया	३१.३३	२६.१५	०.००	५७.४८	२७.९५	१७.२५	०.००	४५.२०	७८.६४
५८६	बढैयाताल गाउँपालिका,बर्दिया	४७.११	३६.७०	०.००	८३.८१	३७.७४	२८.२३	०.००	६५.९७	७८.७२
लुम्बिनी प्रदेशका स्थानीय तह जम्मा		**४७९३.९४**	**३६७७.१९**	**५.०३**	**८४७६.१७**	**३९९४.२५**	**२५५९.११**	**४.२५**	**६५५७.६१**	७७.३७
कर्णाली प्रदेश										
५८७	आठबिसकोट नगरपालिका,रुकुम	५३.६२	३५.२०	०.००	८८.८३	५०.३५	३१.१२	०.००	८१.४६	९१.७१
५८८	चौरजहारी नगरपालिका,रुकुम	४०.०६	३७.०१	०.००	७७.०६	३४.९९	३१.७५	०.००	६६.७४	८६.६०
५८९	मुसिकोट नगरपालिका,रुकुम	५२.६३	४१.३६	०.००	९३.९९	४६.७९	३२.८३	०.००	७९.६२	८४.७१
५९०	त्रिवेणी गाउँपालिका,रुकुम	४१.८०	१८.८७	०.००	६०.६७	३८.६६	१६.१६	०.००	५४.८२	९०.३५
५९१	बाँफिकोट गाउँपालिका,रुकुम	३७.२२	२१.९१	०.००	५९.१३	३१.३९	१४.७९	०.००	४६.१८	७८.१०
५९२	सानीभेरी गाउँपालिका,रुकुम	३८.५०	२०.९९	०.२४	५९.७४	३४.८८	१५.५१	०.२४	५०.६३	८४.७५
५९३	बनगाड नगरपालिका,सल्यान	३८.१७	३१.४१	०.००	६९.५८	२६.७९	१५.६४	०.००	४२.४३	६०.९७
५९४	बागचौर नगरपालिका,सल्यान	५२.८५	३२.६४	०.००	८५.५०	४३.६०	२२.७१	०.००	६६.३२	७७.५७
५९५	सारदा नगरपालिका,सल्यान	४१.१५	२५.४८	०.०२	६६.६४	३६.००	१९.७१	०.००	५५.७१	८३.६०
५९६	कपुरकोट गाउँपालिका,सल्यान	२८.०९	२३.००	०.००	५१.०८	२०.९६	१२.१३	०.००	३३.०९	६४.७७
५९७	कालीमाटी गाउँपालिका,सल्यान	३८.९६	१९.९७	०.००	५८.९२	३३.०७	१५.०३	०.००	४८.१०	८१.६४
५९८	कुमाख गाउँपालिका,सल्यान	३१.५६	२६.०८	०.००	५७.६४	२४.३१	१८.६४	०.००	४२.९५	७४.५१
५९९	छत्रेश्वरी गाउँपालिका,सल्यान	२९.९३	१८.७६	०.०१	४८.७०	२४.६६	१४.६२	०.०१	३९.२९	८०.६९
६००	सिद्ध कुमाख गाउँपालिका,सल्यान	२८.१८	१५.२६	०.००	४३.४५	२१.६१	८.४१	०.००	३०.०२	६९.११
६०१	त्रिवेणी गाउँपालिका,सल्यान	२९.५७	१४.३८	०.००	४३.९४	२५.१६	१२.२७	०.००	३७.४३	८५.१७
६०२	दार्मा गाउँपालिका,सल्यान	३४.०६	१६.६४	०.००	५०.७०	२९.९५	११.१६	०.००	४१.१२	८१.११

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
६०३	ठुलिभेरी नगरपालिका,डोल्पा	३१.७०	१३.३८	०.००	४५.०९	२७.८८	९.५०	०.००	३७.३८	८२.९१
६०४	त्रिपुरासुन्दरी नगरपालिका,डोल्पा	३२.३९	१९.९६	०.००	५२.३५	२९.३४	१७.२३	०.००	४६.५७	८८.९६
६०५	काइके गाउँपालिका,डोल्पा	१६.४०	१०.६७	०.००	२७.०७	१३.५६	९.४६	०.००	२३.०३	८५.०६
६०६	छार्का ताङसोङ गाउँपालिका,डोल्पा	१५.७२	११.१०	०.००	२६.८२	१२.४५	७.७४	०.००	२०.१९	७५.२८
६०७	जगदुल्ला गाउँपालिका,डोल्पा	१५.२२	१९.६०	०.००	३४.८१	१४.५०	१८.१५	०.००	३२.६५	९३.७७
६०८	डोल्पो बुद्ध गाउँपालिका,डोल्पा	१४.०४	२१.२९	०.००	३५.३४	१०.११	११.७७	०.००	२१.८८	६१.९१
६०९	मुड्केचुला गाउँपालिका,डोल्पा	२४.८७	१६.१६	०.००	४१.०३	२२.६४	१३.२२	०.००	३५.८६	८७.३९
६१०	शे फोक्सुण्डो गाउँपालिका,डोल्पा	१७.४४	१९.६८	०.००	३७.१२	१४.७२	१६.३६	०.००	३१.०८	८३.७१
६११	चन्दननाथ नगरपालिका,जुम्ला	३५.४४	३२.२५	०.००	६७.६९	३२.४०	२१.५५	०.००	५३.९५	७९.७०
६१२	कनकासुन्दरी गाउँपालिका,जुम्ला	३७.१७	१७.८७	०.००	५५.०४	३३.२१	१०.४४	०.००	४३.६४	७९.२९
६१३	गुठीचौर गाउँपालिका,जुम्ला	२२.३६	१३.५९	०.००	३५.९४	१८.१२	१०.२१	०.००	२८.३४	७८.८५
६१४	तातोपानी गाउँपालिका,जुम्ला	३३.१०	२०.३२	०.१५	५३.५७	२७.३२	९.३६	०.००	३६.६८	६८.४७
६१५	तिला गाउँपालिका,जुम्ला	३४.५४	२२.८३	०.००	५७.३७	२८.४२	१२.४६	०.००	४०.८८	७१.२५
६१६	पातारासी गाउँपालिका,जुम्ला	३१.५८	१७.२७	०.००	४८.८५	२७.९९	१२.२३	०.००	४०.२२	८२.३४
६१७	सिंजा गाउँपालिका,जुम्ला	२५.२७	१४.१८	०.००	३९.४६	२१.९५	११.३२	०.००	३३.२७	८४.३२
६१८	हिमा गाउँपालिका,जुम्ला	३४.०३	९.६८	०.००	४३.७१	२९.९१	६.९६	०.००	३६.८७	८४.३५
६१९	छायानाथ रारा नगरपालिका,मुगु	४०.०३	३७.२८	०.००	७७.३०	३५.२९	२४.३७	०.००	५९.६६	७७.१७
६२०	मुगुम कार्मारोङ गाउँपालिका,मुगु	२४.६७	१२.५६	०.००	३७.२३	१८.६६	७.५७	०.००	२६.२३	७०.४५
६२१	खत्याड गाउँपालिका,मुगु	३६.००	२१.७६	०.००	५७.७६	३०.९५	१२.७७	०.००	४३.७२	७५.६९
६२२	सोरु गाउँपालिका,मुगु	३३.०३	१०.५८	०.००	४३.६१	२७.९२	७.५३	०.००	३५.४५	८१.३०
६२३	अदानचुली गाउँपालिका,हुम्ला	२०.२४	१२.०५	०.००	३२.२९	१७.९७	९.४१	०.००	२७.३८	८४.८१
६२४	खार्पुनाथ गाउँपालिका,हुम्ला	२३.९४	१९.५०	०.००	४३.४५	२२.५५	१६.३२	०.००	३८.८७	८९.४७
६२५	चंखेली गाउँपालिका,हुम्ला	१९.२९	१६.५६	०.००	३५.८५	१७.४०	१४.२३	०.००	३१.६२	८८.२२
६२६	ताजाकोट गाउँपालिका,हुम्ला	२१.११	१३.४७	०.००	३४.५८	१८.१८	९.६३	०.००	२७.८१	८०.४२
६२७	नाम्खा गाउँपालिका,हुम्ला	१६.०७	१७.९७	०.००	३४.०४	१३.३६	१३.१४	०.००	२६.५०	७७.८४
६२८	सर्केगाड गाउँपालिका,हुम्ला	२९.३२	१७.०९	०.००	४६.४१	२७.२४	१५.५०	०.००	४२.७५	९२.११
६२९	सिमकोट गाउँपालिका,हुम्ला	३१.९०	२१.९५	०.००	५३.८४	२९.२३	१४.२२	०.००	४३.४५	८०.६९
६३०	खाडाचक्र नगरपालिका,कालिकोट	४८.७५	२०.१९	०.००	६८.९४	४१.३०	१८.६८	०.००	५९.९९	८७.०१

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
६३१	तिलागुफा नगरपालिका,कालिकोट	३६.५६	१८.३१	०.००	५४.८७	३०.५०	१४.९८	०.००	४५.४८	८२.८९
६३२	रास्कोट नगरपालिका,कालिकोट	३३.३५	३१.९३	०.००	६५.२८	२६.७२	२०.५७	०.००	४७.२९	७२.४४
६३३	शुभ कालीका गाउँपालिका,कालिकोट	३३.१८	१०.०८	०.००	४३.२६	२९.१८	८.६८	०.००	३७.८६	८७.५०
६३४	नरहरीनाथ गाउँपालिका,कालिकोट	३७.९०	२०.०७	०.००	५७.९७	३४.००	१४.३०	०.००	४८.३०	८३.३१
६३५	पचालझरना गाउँपालिका,कालिकोट	२९.५४	१६.४३	०.००	४५.९७	२७.४८	१२.६९	०.००	४०.१८	८७.३९
६३६	पलता गाउँपालिका,कालिकोट	३३.८८	८.०२	०.००	४१.९१	१९.२५	५.७९	०.००	२५.०४	५९.७५
६३७	महावै गाउँपालिका,कालिकोट	२०.५९	१३.८०	०.००	३४.३९	१३.६२	४.८०	०.००	१८.४२	५३.५६
६३८	सान्नी त्रीवेणी गाउँपालिका,कालिकोट	३५.२८	६.९६	०.००	४२.२४	१५.४१	०.८०	०.००	१६.२१	३८.३७
६३९	छेडागाड नगरपालिका,जाजरकोट	५१.७१	२८.६४	०.००	८०.३५	४८.२५	२३.१२	०.००	७१.३७	८८.८२
६४०	नलगाड नगरपालिका,जाजरकोट	४६.६७	२३.८०	०.००	७०.४७	४१.३३	१८.२४	०.००	५९.५७	८४.५४
६४१	भेरी नगरपालिका,जाजरकोट	४९.४६	२६.९५	०.००	७६.४१	४५.३२	२१.६०	०.००	६६.९२	८७.५८
६४२	कुसे गाउँपालिका,जाजरकोट	३१.७५	१४.९२	०.००	४६.६७	२८.६४	१०.४४	०.००	३९.०८	८३.७३
६४३	जुनिचादे गाउँपालिका,जाजरकोट	३९.५९	२१.०९	०.००	६०.६७	३३.१६	१५.४५	०.००	४८.६२	८०.१३
६४४	बारेकोट गाउँपालिका,जाजरकोट	३१.९६	१८.१५	०.००	५०.११	२७.७५	१३.९७	०.००	४१.७२	८३.२५
६४५	सिवालय गाउँपालिका,जाजरकोट	३४.९७	१४.७९	०.००	४९.७६	२८.९५	१०.८०	०.००	३९.७४	७९.८७
६४६	आठविस नगरपालिका,दैलेख	४०.५५	२९.५१	०.००	७०.०६	३६.०१	२४.२७	०.००	६०.२८	८६.०३
६४७	चामुण्डा विन्द्रासैनी नगरपालिका,दैलेख	३६.८२	१७.१३	०.००	५३.९५	३१.४५	१४.२३	०.००	४५.६८	८४.६७
६४८	दुल्लु नगरपालिका,दैलेख	५३.१९	२३.९२	०.००	७७.११	४५.५९	२०.०७	०.००	६५.६६	८५.१५
६४९	नारायण नगरपालिका,दैलेख	४३.५८	२४.०५	०.००	६७.६३	३८.२७	१८.०८	०.००	५६.३४	८३.३०
६५०	गुरास गाउँपालिका,दैलेख	३२.२०	२२.५०	०.००	५४.६९	३०.६४	१६.६६	०.००	४७.३०	८६.४९
६५१	ठाँटीकाध गाउँपालिका,दैलेख	२३.८४	२०.१२	०.००	४३.९६	२०.५०	१३.१६	०.००	३३.६५	७६.५५
६५२	डुङ्गेश्वर गाउँपालिका,दैलेख	२८.३९	११.९४	०.००	४०.३३	२५.३६	८.५८	०.००	३३.९५	८४.१८
६५३	नौमुले गाउँपालिका,दैलेख	३६.०९	१६.९८	०.००	५३.०८	३४.१३	१३.०४	०.००	४७.१८	८८.८८
६५४	भगवतिमाइ गाउँपालिका,दैलेख	३३.१३	१८.११	०.००	५१.२४	२९.६७	१६.५८	०.००	४६.२५	९०.२६
६५५	भैरवी गाउँपालिका,दैलेख	३१.१०	२२.४०	०.००	५३.५०	२५.२५	१५.५७	०.००	४०.८२	७६.३१
६५६	महावु गाउँपालिका,दैलेख	२७.१८	१७.४१	०.००	४४.५९	२५.६०	१४.३८	०.००	३९.९९	८९.६८
६५७	गुर्भाकोट नगरपालिका,सुर्खेत	४२.३५	३५.८६	०.००	७८.२१	३८.७६	२९.६८	०.००	६८.४४	८७.५१
६५८	पञ्चपुरी नगरपालिका,सुर्खेत	४२.८३	२९.५८	०.००	७२.४०	३७.११	२३.७२	०.००	६०.८३	८४.०१

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
६५९	भेरिगंगा नगरपालिका,सुर्खेत	५२.३१	२९.०९	०.००	८१.४१	४३.०५	२०.२४	०.००	६३.२९	७७.७५
६६०	लेकवेशी नगरपालिका,सुर्खेत	४३.३६	२८.२१	०.०३	७१.६०	३८.९६	१८.०१	०.००	५६.९६	७९.५५
६६१	बीरेन्द्रनगर नगरपालिका,सुर्खेत	१०२.४९	५३.३५	०.००	१५५.८४	८४.५९	३८.२२	०.००	१२२.८०	७८.८०
६६२	चिङ्गाड गाउँपालिका,सुर्खेत	२७.९२	१३.७६	०.००	४१.६८	२३.५७	१०.०५	०.००	३३.६२	८०.६६
६६३	चौकुने गाउँपालिका,सुर्खेत	३४.३४	२५.०९	०.००	५९.४३	३१.४१	१९.५४	०.००	५०.९६	८५.७५
६६४	बराहताल गाउँपालिका,सुर्खेत	४५.९४	२२.९८	०.००	६८.९२	३५.१०	१७.२८	०.००	५२.३८	७६.००
६६५	सिम्ता गाउँपालिका,सुर्खेत	३७.२९	१६.४८	०.००	५३.७७	३३.५३	१३.११	०.००	४६.६४	८६.७३
कर्णाली प्रदेशका स्थानीय तह जम्मा		**२७४३.२३**	**१६५२.१९**	**०.४५**	**४३९५.८७**	**२३४५.८४**	**१२१४.५०**	**०.२५**	**३५६०.५९**	८१.००
सुदूरपश्चिम प्रदेश										
६६६	त्रिवेणी नगरपालिका,बाजुरा	३९.५७	१९.०५	०.००	५८.६२	३३.७८	१३.३९	०.००	४७.१७	८०.४६
६६७	बडिमालिका नगरपालिका,बाजुरा	३६.४२	२०.२५	०.००	५६.६७	२८.३२	१३.२३	०.००	४१.५५	७३.३१
६६८	बुढिगंगा नगरपालिका,बाजुरा	३७.५२	२२.९०	०.००	६०.४२	२७.९३	११.८१	०.००	३९.७४	६५.७८
६६९	बुढिनन्दा नगरपालिका,बाजुरा	३३.०९	१८.५४	०.००	५१.६३	२९.७८	१३.७५	०.००	४३.५३	८४.३१
६७०	गौमुल गाउँपालिका,बाजुरा	२३.६२	१७.७६	०.००	४१.३८	२१.४२	१६.५१	०.००	३७.९३	९१.६६
६७१	खप्तड छेडेदह गाउँपालिका,बाजुरा	३६.८९	२०.६२	०.००	५७.५१	२९.७९	१३.९३	०.००	४३.७२	७६.०३
६७२	जगन्नाथ गाउँपालिका,बाजुरा	१७.१७	१४.३४	०.००	३१.५१	१५.१६	१३.६९	०.००	२८.८५	९१.५७
६७३	स्वामिकार्तिक खापर गाउँपालिका,बाजुरा	२८.३८	१५.९०	०.००	४४.२७	२४.५६	११.७१	०.००	३६.२७	८१.९३
६७४	हिमाली गाउँपालिका,बाजुरा	२२.९१	१४.१९	०.००	३७.१०	२०.१५	१२.३८	०.००	३२.५३	८७.६७
६७५	जयपृथ्वी नगरपालिका,बझाङ	३९.९५	२८.६२	०.००	६८.५७	३७.०४	२३.१४	०.००	६०.१९	८७.७८
६७६	बुंगल नगरपालिका,बझाङ	५६.७७	१८.०४	०.००	७४.८१	५५.०९	१४.८५	०.००	६९.९३	९३.४८
६७७	साईपाल गाउँपालिका,बझाङ	१२.९९	७.७०	०.००	२०.७०	११.०६	७.२८	०.००	१८.३४	८८.६०
६७८	केदारस्युँ गाउँपालिका,बझाङ	३८.५६	२१.०४	०.००	५९.६०	३५.६७	१७.३१	०.००	५२.९९	८८.९०
६७९	खप्तडछान्ना गाउँपालिका,बझाङ	२९.०३	१६.६८	०.०२	४५.७२	२६.४८	१४.७६	०.००	४१.२४	९०.२१
६८०	छबिसपाथिभेरा गाउँपालिका,बझाङ	३५.०१	१५.१५	०.००	५०.१६	३१.७२	१४.४१	०.००	४६.१३	९१.९७
६८१	तलकोट गाउँपालिका,बझाङ	२६.३६	१०.९२	०.००	३७.२८	२२.१३	८.९३	०.००	३१.०५	८३.२९
६८२	थलारा गाउँपालिका,बझाङ	३३.६३	१७.१४	०.००	५०.७७	२९.४८	१४.१३	०.००	४३.६१	८५.९१
६८३	दुर्गाथली गाउँपालिका,बझाङ	२५.५०	१४.२७	०.००	३९.७६	२२.९१	१०.१९	०.००	३३.१०	८३.२५
६८४	मष्टा गाउँपालिका,बझाङ	२७.९८	१५.७३	०.००	४३.७१	२६.२३	१५.३१	०.००	४१.५४	९५.०३

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
६८५	वित्थडचिर गाउँपालिका,बझाङ	३०.९१	१३.२७	०.००	४४.१८	२७.९२	१०.९४	०.००	३८.८६	८७.९८
६८६	सूर्मा गाउँपालिका,बझाङ	१७.६२	१२.३३	०.००	२९.९५	१४.४२	११.७२	०.००	२६.१३	८७.२४
६८७	दिपायल सिलगढी नगरपालिका,डोटी	३८.९४	२६.०३	०.००	६४.९७	३३.६३	१८.११	०.००	५१.७४	७९.६४
६८८	शिखर नगरपालिका,डोटी	४८.२०	२०.६७	०.००	६८.८८	४४.१६	१५.८०	०.००	५९.९६	८७.०५
६८९	आदर्श गाउँपालिका,डोटी	३१.०८	१६.२१	०.००	४७.२९	२५.१७	१२.१२	०.००	३७.२९	७८.८५
६९०	के.आइ.सिं गाउँपालिका,डोटी	२९.५३	११.८०	०.००	४१.३३	२४.७३	९.७३	०.००	३४.४६	८३.३७
६९१	जोरायल गाउँपालिका,डोटी	३७.२३	१७.१७	०.००	५४.४०	३४.०५	१५.१०	०.००	४९.१५	९०.३५
६९२	पुर्विचौकी गाउँपालिका,डोटी	३१.२१	१६.४७	०.००	४७.६८	२६.४०	१०.७७	०.००	३७.१७	७७.९६
६९३	बडिकेदार गाउँपालिका,डोटी	२६.२५	१२.८२	०.००	३९.०६	२३.३१	९.७६	०.००	३३.०७	८४.६४
६९४	बोगटान फुडसिल गाउँपालिका,डोटी	२९.९०	१५.६१	०.००	४५.५२	२४.२८	१३.३४	०.००	३७.६२	८२.६६
६९५	सायल गाउँपालिका,डोटी	२६.१०	१७.३०	०.००	४३.४१	२१.६७	१२.४९	०.००	३४.१६	७८.६९
६९६	कमलबजार नगरपालिका,अछाम	४०.९१	१४.१८	०.००	५५.०९	३४.४५	११.६०	०.००	४६.०४	८३.५८
६९७	पंचदेवल विनायक नगरपालिका,अछाम	३८.९८	१६.८४	०.००	५५.८२	३१.५७	८.८१	०.००	४०.३८	७२.३४
६९८	मंगलसेन नगरपालिका,अछाम	४७.०१	१४.८९	०.००	६१.९०	४०.६६	११.७४	०.००	५२.४०	८४.६५
६९९	साँफेबगर नगरपालिका,अछाम	५७.६१	१९.९७	०.००	७७.५९	४८.६९	१४.१६	०.००	६२.८५	८१.००
७००	चौरपाटी गाउँपालिका,अछाम	३२.६९	१५.०५	०.००	४७.७५	३०.१५	१४.६७	०.००	४४.८२	९३.८७
७०१	ढकारी गाउँपालिका,अछाम	३३.७३	९.८०	०.००	४३.५३	३१.१९	८.८९	०.००	४०.०८	९२.०७
७०२	तुर्माखाद गाउँपालिका,अछाम	३४.७३	१९.९३	०.००	५४.६६	३१.९१	१२.८९	०.००	४४.८०	८१.९६
७०३	बान्नीगढी जयगढ गाउँपालिका,अछाम	२७.८०	९.५८	०.००	३७.३८	२४.८४	७.१७	०.००	३२.०१	८५.६३
७०४	मेल्लेख गाउँपालिका,अछाम	३०.७३	२५.३३	०.००	५६.०५	२६.४६	२०.१६	०.००	४६.६२	८३.१८
७०५	रामारोशन गाउँपालिका,अछाम	३७.८६	२१.४६	०.००	५९.३२	३४.६२	१५.४३	०.००	५०.०५	८४.३७
७०६	महाकाली नगरपालिका,दार्चुला	४२.६४	२१.००	०.००	६३.६४	३७.४४	१५.०६	०.००	५२.५०	८२.५१
७०७	शैल्यशिखर नगरपालिका,दार्चुला	४५.३५	१६.०७	०.००	६१.४२	४२.८३	१२.६९	०.००	५५.५२	९०.३९
७०८	अपिहिमाल गाउँपालिका,दार्चुला	२१.९०	१३.०५	०.००	३४.९६	१८.५४	९.८२	०.००	२८.३६	८१.१४
७०९	दुहुँ गाउँपालिका,दार्चुला	२५.६४	१६.००	०.००	४१.६४	२२.२७	१०.२६	०.००	३२.५३	७८.१२
७१०	नौगाड गाउँपालिका,दार्चुला	३०.०९	२०.१९	०.००	५०.२८	२८.८५	१९.३६	०.००	४८.२२	९५.९०
७११	मार्मा गाउँपालिका,दार्चुला	३०.५७	२१.३३	०.००	५१.९०	२८.४३	१३.४१	०.००	४१.८४	८०.६२
७१२	मालिकार्जुन गाउँपालिका,दार्चुला	३४.७२	१५.९३	०.००	५०.६५	३२.५३	११.४१	०.००	४३.९४	८६.७४

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
७१३	लेकम गाउँपालिका,दार्चुला	३३.९६	१३.७२	०.००	४७.६९	३०.१२	८.५९	०.००	३८.७२	८१.१९
७१४	व्यास गाउँपालिका,दार्चुला	२५.९०	२१.१४	०.००	४७.०४	२१.००	१४.५०	०.००	३५.५०	७५.४७
७१५	दशरथचन्द नगरपालिका,बैतडी	४५.०५	१९.५५	०.००	६४.६०	४२.९९	१७.०१	०.००	६०.००	९२.८९
७१६	पाटन नगरपालिका,बैतडी	४८.२९	२०.१८	०.००	६८.४७	४२.५७	१४.२७	०.००	५६.८४	८३.०२
७१७	पुर्चौडी नगरपालिका,बैतडी	४७.१०	२१.२१	०.००	६८.३१	४३.८१	१९.४९	०.००	६३.२९	९२.६५
७१८	मेलौली नगरपालिका,बैतडी	३६.३८	१९.३०	०.००	५५.६८	३१.३२	९.४२	०.००	४०.७४	७३.१७
७१९	डिलासैनी गाउँपालिका,बैतडी	३२.४९	१७.५५	०.००	५०.०४	२९.८६	१४.५८	०.००	४४.४४	८८.८०
७२०	दोगडाकेदार गाउँपालिका,बैतडी	४१.४७	१५.७४	०.००	५७.२१	३८.४५	१३.६७	०.००	५२.१२	९१.१०
७२१	पन्चेश्वर गाउँपालिका,बैतडी	३०.२९	१२.५८	०.००	४२.८७	२५.२५	११.१७	०.००	३६.४३	८४.९६
७२२	शिवनाथ गाउँपालिका,बैतडी	२५.५६	१४.११	०.००	३९.६६	२३.२६	१०.८३	०.००	३४.०९	८५.९५
७२३	सिगास गाउँपालिका,बैतडी	३७.८७	१७.६९	०.००	५५.५५	३५.१७	१५.००	०.००	५०.१७	९०.३१
७२४	सुर्नया गाउँपालिका,बैतडी	३६.१६	११.४९	०.००	४७.६५	३३.८७	९.३३	०.००	४३.२०	९०.६६
७२५	अमरगढी नगरपालिका,डडेलधुरा	३२.७१	२८.८६	०.००	६१.५७	२८.५२	२१.४१	०.००	४९.९३	८१.०८
७२६	परशुराम नगरपालिका,डडेलधुरा	५१.२८	२१.१८	०.००	७२.४६	४५.०७	१६.६३	०.००	६१.६९	८५.१४
७२७	अजयमेरु गाउँपालिका,डडेलधुरा	३३.७९	१८.३१	०.००	५२.१०	३०.६४	१५.३२	०.००	४५.९६	८८.२२
७२८	आलिताल गाउँपालिका,डडेलधुरा	३३.४१	१८.४६	०.००	५१.८७	२८.३९	१४.९४	०.००	४३.३३	८३.५५
७२९	गन्यापधुरा गाउँपालिका,डडेलधुरा	२८.६०	१४.०४	०.००	४२.६३	२३.८५	१२.६४	०.००	३६.५०	८५.६०
७३०	नवदुर्गा गाउँपालिका,डडेलधुरा	३५.१४	१५.९१	०.००	५१.०५	३१.४०	११.६१	०.००	४३.०१	८४.२४
७३१	भागेश्वर गाउँपालिका,डडेलधुरा	३२.४४	१३.९६	०.००	४६.४०	२६.४६	११.३७	०.००	३७.८३	८१.५४
७३२	कृष्णपुर नगरपालिका,कञ्चनपुर	४६.४४	३७.०८	०.००	८३.५२	३५.७६	२४.६५	०.००	६०.४१	७२.३३
७३३	पुनर्वास नगरपालिका,कञ्चनपुर	४७.४१	३८.०२	०.००	८५.४३	३६.५७	२३.२२	०.००	५९.७९	६९.९९
७३४	बेदकोट नगरपालिका,कञ्चनपुर	४९.५४	२९.७५	०.००	७९.२९	३५.३५	१७.३८	०.००	५२.७३	६६.५०
७३५	बेलौरी नगरपालिका,कञ्चनपुर	४५.८०	२८.३४	०.००	७४.१४	४०.५७	२२.२१	०.००	६२.७८	८४.६७
७३६	भिमदत्त नगरपालिका,कञ्चनपुर	८१.३१	४८.९६	१.१०	१३१.३८	७०.४६	३८.६९	१.०८	११०.२४	८३.९१
७३७	दोधारा चाँदनी नगरपालिका,कञ्चनपुर	३४.९६	२०.९७	०.००	५५.९४	२८.८३	१४.१२	०.००	४२.९५	७६.७८
७३८	शुक्लाफाँटा नगरपालिका,कञ्चनपुर	४४.९३	२२.६२	०.००	६७.५६	३९.५५	१६.३६	०.००	५५.९१	८२.७५
७३९	बेलडाँडी गाउँपालिका,कञ्चनपुर	२३.२७	११.३५	०.००	३४.६३	१८.५२	१०.२७	०.००	२८.७९	८३.१६
७४०	लालझाडी गाउँपालिका,कञ्चनपुर	२२.४९	२९.३०	०.००	५१.७९	१८.८२	१९.५०	०.००	३८.३२	७३.९८

अनुसूची १४.६ : आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को स्थानीय तहको बजेट तथा खर्च स्थिति

सि.नं.	स्थानीय तह	बजेट (रू. करोडमा)				खर्च (रू. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूंजीगत	वित्तीय	जम्मा	
७४१	धनगढी उप महानगरपालिका,कैलाली	११२.२०	८३.९८	०.००	१९६.१८	८७.९५	५६.९२	०.००	१४४.८७	७३.८५
७४२	गोदावरी नगरपालिका,कैलाली	७३.७०	५५.७३	०.००	१२९.४३	६५.२१	३१.४४	०.००	९६.६४	७४.६७
७४३	गौरीगंगा नगरपालिका,कैलाली	४६.५४	३१.०६	०.००	७७.६०	४१.६४	२१.३२	०.००	६२.९६	८१.१३
७४४	घोडाघोडी नगरपालिका,कैलाली	६६.७०	४०.६८	०.००	१०७.३८	५६.४८	२६.७६	०.००	८३.२३	७७.५२
७४५	टिकापुर नगरपालिका,कैलाली	६०.४५	४८.९६	०.००	१०९.४२	५०.८२	३१.०८	०.००	८१.९१	७४.८६
७४६	भजनी नगरपालिका,कैलाली	५२.७३	२६.७१	०.००	७९.४४	४२.३०	१४.७५	०.००	५७.०५	७१.८१
७४७	लम्किचुहा नगरपालिका,कैलाली	६६.६०	५१.४५	०.००	११८.०५	४९.१३	३२.०५	०.००	८१.१७	६८.७६
७४८	कैलारी गाउँपालिका,कैलाली	४४.०१	२३.७४	०.००	६७.७५	४०.६१	२०.१०	०.००	६०.७१	८९.६१
७४९	चुरे गाउँपालिका,कैलाली	३२.१९	२०.१७	०.००	५२.३७	२८.२६	१६.३०	०.००	४४.५५	८५.०८
७५०	जानकी गाउँपालिका,कैलाली	४५.५४	३८.६२	०.००	८४.१६	३८.६२	२१.६७	०.००	६०.३०	७१.६५
७५१	जोशीपुर गाउँपालिका,कैलाली	३३.८७	३५.१९	०.००	६९.०६	२८.२८	१७.२५	०.००	४५.५३	६५.९२
७५२	बर्दगोरिया गाउँपालिका,कैलाली	३२.०७	१८.०८	०.००	५०.१६	२६.३९	१०.०३	०.००	३६.४२	७२.६१
७५३	मोहन्याल गाउँपालिका,कैलाली	३२.७८	१९.००	०.००	५१.७८	२८.१३	१५.६८	०.००	४३.८१	८४.६१
सुदूरपश्चिम प्रदेशका स्थानीय तह जम्मा		**३३४४.७१**	**१८९३.८९**	**१.१२**	**५२३९.७२**	**२८९४.१४**	**१३८१.६२**	**१.०८**	**४२७६.८५**	**८१.६२**
सबै स्थानीय तह जम्मा		**३१२००.६१**	**२५३३५.६१**	**६०.०५**	**५६५९६.२९**	**२५८४९.३१**	**१६५३१.१९**	**३६.३७**	**४२४१६.९०**	**७४.९५**

स्रोतः महालेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

नेपाल सरकार
अर्थ मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौँ
फोनः ०१-४२११३२६
epad@mof.gov.np
www.mof.gov.np

मुद्रकः मुद्रण विभाग, सिंहदरबार, काठमाडौँ